รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ “กระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน”

โดย อาจารย์ ดร.สุมนทิพย์ จิตสว่าง

9 พฤศจิกายน 2555

สัญญาเลขที่ RDG 5440014

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ “กระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน”

อาจารย์ ดร.สุมนทิพย์ จิตสว่าง

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว.ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

คำนำ

รายงานวิจัย เรื่อง “กระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน” เป็นรายงานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนการทำวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการสนับสนุนการวิจัย (สกว.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรค สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจที่เกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน และเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจที่เกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

อันสืบเนื่องมาจากปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำผิดที่เพิ่มจำนวนและความรุนแรงมากขึ้นในสังคมไทย ซึ่งหากปัญหานี้ไม่ได้รับการแก้ไขจะทำให้เป็นปัญหาที่ขยายตัวเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญของสังคมไทยต่อไป เนื่องจากเด็กและเยาวชน คือ ทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญของสังคมไทย หรือ เด็กและเยาวชนคืออนาคตของชาติ ดังนั้นหากอนาคตของชาติยังคงประสบปัญหาไม่ได้รับการแก้ไขที่ถูกต้อง อนาคตของสังคมไทยอาจประสบปัญหาที่ยากต่อการแก้ไข

ผู้วิจัยต้องขอขอบพระคุณสำนักงานคณะกรรมการสนับสนุนการวิจัย(สกว.) ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย และพล.ต.ต.ดร.อดุลย์ ฉรงค์ศักดิ์ ที่ได้เห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าวและได้ให้โอกาสผู้วิจัยได้มีโอกาสในการทำวิจัยขอขอบพระคุณที่ปรึกษาโครงการวิจัยที่ได้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยและขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการรายงานวิจัย โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างทุกท่านไม่ว่าจะเป็นตำรวจ อัยการ ผู้พิพากษา ผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ทนายความ ที่ปรึกษาทางกฎหมาย นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา อาสาสมัครรักษาดินแดน ผู้ปกครองเด็กและเยาวชน และเด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างที่ได้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย และขอเป็นกำลังใจให้แก่ตำรวจทุกท่านที่มีภารกิจในปฏิบัติงานที่มาก รวมทั้งขอเป็นกำลังใจให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้กลับมาเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจ การแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชน และการพัฒนาสังคมประเทศชาติ และหากรายวิจัยฉบับนี้มีความผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับแต่เพียงผู้เดียว

อาจารย์ ดร.สุมนทิพย์ จิตสว่าง
ผู้วิจัย

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

(Executive Summary)

รายงานวิจัย เรื่อง“กระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรค สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจที่เกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน และเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจที่เกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณควบคู่กับการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling)และสุ่มแบบง่าย(Simple Random Sample) จากสถานีตำรวจที่สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 9 เขต รวม 408 คน จากการเก็บข้อมูลปรากฏว่าสามารถเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 380 คน หรือ ร้อยละ 93.1 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ได้กำหนดไว้ และกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพใช้การคัดเลือกตัวอย่างที่เป็นตำรวจ ผู้ปฏิบัติงาน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนรวมทั้งเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ด้วยวิธีการ เฉพาะเจาะจง (purposive Sampling) จำนวน 26 คน ใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 41-50 ปี จบการศึกษาระดับการศึกษาปริญญาตรี อายุราชการมากกว่า 20 ปี หน้าที่ปฏิบัติงานหลัก คือ สอบสวน รองลงมา ได้แก่ ป้องกันปราบปราม

ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราบ การดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

คดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานมากที่สุด ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ รองลงมา คือ ความผิดเกี่ยวกับเพศ

โดยกลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปราม ได้แก่ ความยุ่งยากของการปฏิบัติงานตามกฎหมายกำหนด ขาดงบประมาณในการปฏิบัติงานและขาดการบูรณาการจากทุกหน่วยงานในการป้องกันปราบปราม

ปัญหาการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่ ไม่กล้าจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนและไม่สามารถจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้

ปัญหาการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนผู้ต้องหา ได้แก่ ไม่มีสถานที่ควบคุมเด็กและเยาวชนผู้ต้องหา ระยะเวลาในการควบคุมตัวน้อยเกินไป และกลัวเด็กและเยาวชนหลบหนีโดยเฉพาะขณะอยู่ที่ศาลเพราะใส่กุญแจมือไม่ได้

ปัญหาการนำเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ได้แก่ ระยะเวลาในการดำเนินการน้อยเกินไป เพราะศาลไม่ได้เปิด 24 ชั่วโมง คนจับกุมเด็กและเยาวชนไม่ได้ไปศาล แต่พนักงานสอบสวนไม่ได้จับกุมเด็กและเยาวชนเป็นผู้นำเด็กไปศาล ปล่อยตัวผู้ต้องหาไปเพราะไปตรวจสอบการจับกุมไม่ทัน โดนเด็กและเยาวชนหลอก

ปัญหาการสืบสวน ได้แก่ ไม่สามารถหาพยานหลักฐานได้ ไม่ดำเนินการสืบสวนมาก เพราะเห็นว่าโทษที่เด็กและเยาวชนได้รับน้อย

ปัญหาการสอบสวน ได้แก่ ความยุ่งยากในการทำงานกับสหวิชาชีพ ปัญหาในการติดตามตัวเด็กและเยาวชนที่ได้รับประกันตัวมาสอบสวน และลักษณะงานของพนักงานสอบสวนไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

และปัญหาการดำเนินคดี ได้แก่ ไม่สามารถดำเนินคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ไม่ต้องการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ไม่ดำเนินคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ดำเนินคดีเฉพาะคดีที่กระทำผิดซึ่งหน้า ระยะเวลาดำเนินคดีน้อยเกินไป และความยุ่งยากในการดำเนินคดี

สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราบ การดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นว่ากฎหมายเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่บังคับใช้ในปัจจุบันไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด นอกจากนี้มีการให้ความคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป ตำรวจผู้ปฏิบัติงานมีคดีที่ต้องรับผิดชอบมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการให้ความสนใจกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเท่าที่ควร แต่มีความรู้ความเข้าใจต่อพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 น้อย รวมทั้งระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด มีลักษณะตึงตัวจนเกินไปในการกำหนดวิธีการปฏิบัติ ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้อย่างเหมาะสม ปัญหาการทำงานร่วมกับสหวิชาชีพ นอกจากนี้ปัญหาครอบครัวแตกแยก รวมทั้งสภาพแวดล้อมทางสังคมที่กระตุ้นให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดมากขึ้นและส่งผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของตำรวจ และปัญหาจากเด็กและเยาวชนที่ไม่เกรงกลัวกฎหมายเป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจ

ประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราบ การดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ผลงานด้านการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดสร้างความพึงพอใจให้แก่ตนเอง รวมทั้งสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้บริหาร สามารถนำเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่ถูกแจ้งความมาดำเนินคดีได้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง รวมทั้งผลงานด้านการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีประสิทธิภาพ ในระดับปานกลาง

นอกจากนี้ตำรวจกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าตำรวจมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านความถูกต้อง ความรวดเร็ว ความเป็นธรรม โดยมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของตนเอง หากแต่ไม่มีประสิทธิภาพในประเด็นของความแน่นอนในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

ในขณะที่ผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับตำรวจ ได้แก่ อัยการ ผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ ที่ปรึกษากฎหมายกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าตำรวจมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในด้านความรวดเร็วในการจับกุมการดำเนินคดีเด็กและเยาวชน หากแต่ไม่ค่อยมีประสิทธิภาพด้านความถูกต้องในการดำเนินคดี ความแน่นอน และความเป็นธรรมในการดำเนินคดี รวมทั้งมีทั้งความพึงพอใจและไม่พึงพอใจบางประเด็นต่อการปฏิบัติงานของตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจ ได้แก่ การปรับกฎหมาย การแก้ไขระเบียบปฏิบัติขั้นตอนในการปฏิบัติงานของตำรวจที่มีต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้เอื้อต่อการปฏิบัติงาน การให้คุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มีความเหมาะสม การเพิ่มกำลังคนหรืองบประมาณ การเพิ่มบุคลากรด้านสหวิชาชีพให้เพียงพอต่อการทำงานร่วมกับตำรวจ การปรับการทำงานร่วมกับสหวิชาชีพให้ง่ายขึ้น การจัดตั้งตำรวจเฉพาะที่ดำเนินการกับคดีเด็กและเยาวชนเหมือนศาลเยาวชนและครอบครัว

ข้อเสนอแนะของการศึกษา

สำหรับข้อเสนอแนะของการศึกษา ได้แก่ การปรับแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ในประเด็นของการห้ามมิให้จับกุมเด็กซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดเว้นแต่เด็กนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้า หรือ มีหมายจับหรือคำสั่งของศาล (มาตร 66) การนำเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง (มาตรา 72) การส่งเด็กและ

เยาวชนที่กระทำผิดไปให้พนักงานสอบสวนในท้องที่ที่รับผิดชอบ (มาตรา 69) และข้อกำหนดเรื่องอายุเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด การกำหนดโทษหรือวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมกับพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับตำรวจ ได้แก่ การอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ตำรวจในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 อย่างแท้จริง การสร้างการทำงานที่มีลักษณะการทำงานเป็นทีมงานและการประสานระหว่างกันภายในหน่วยงานตำรวจ การเพิ่มสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงานให้แก่ตำรวจในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของตำรวจ การตั้งหน่วยงานตำรวจที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อดำเนินการกับคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด การควบคุมสิ่งยั่วยุที่ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดอย่างจริงจัง การสร้างระบบการจำแนกการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่มีประสิทธิภาพ สำหรับข้อเสนอแนะต่อสหวิชาชีพที่ปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ได้แก่ การเพิ่มจำนวนสหวิชาชีพให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ การใช้สหวิชาชีพในการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจเฉพาะคดีที่สำคัญ การก่อตั้งสหวิชาชีพชุมชนเพื่อเป็นการป้องกันพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน นอกจากนี้ข้อเสนอแนะยังประกอบด้วยการให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมสามารถทำงานได้อย่างอิสระในการปฏิบัติงาน การร่วมมือกันแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในสังคมไทย การให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่มีความเหมาะสม

บทคัดย่อ

รายงานวิจัย เรื่อง“กระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรค สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจที่เกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน และเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการในการปฏิบัติงานของตำรวจต่อเด็กและเยาวชน โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณควบคู่กับการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ และสุ่มแบบง่าย จากสถานีตำรวจที่สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 9 เขต รวม 380 คน และกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพใช้การคัดเลือกตัวอย่างที่เป็นตำรวจ ผู้ปฏิบัติงาน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนรวมทั้งเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดด้วยวิธีการเฉพาะเจาะจง จำนวน 26 คน ใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาด้านการป้องกันปราบปรามและการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่ไม่สามารถกระทำได้เต็มที่ การขาดสถานที่เหมาะสมในการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนผู้ต้องหารวมทั้งปัญหาการควบคุมขณะอยู่ที่ศาลโดยกลัวเด็กและเยาวชนหลบหนี ปัญหาขั้นตอนความยุ่งยากและระยะเวลาการนำเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ที่น้อยเกินไป ปัญหาการสืบสวน การสอบสวนที่มีความยุ่งยากเนื่องจากต้องใช้สหวิชาชีพ และขั้นตอนการดำเนินคดีที่มีความยุ่งยากทำให้ไม่สามารถดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้หรือไม่สามารถดำเนินคดีได้อย่างเหมาะสมกับพฤติกรรมการกระทำผิด

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นว่ากฎหมายเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่บังคับใช้ในปัจจุบันไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ มีการให้ความคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป ตำรวจผู้ปฏิบัติงานโดยเฉพาะพนักงานสอบสวนมีภาระงานมาก ทำให้ไม่มีเวลาให้ความสนใจกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเท่าที่ควร รวมทั้งการขาดความรู้ความเข้าใจต่อพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 ปัญหาในการทำงานร่วมกับสหวิชาชีพ ปัญหาครอบครัวแตกแยก สภาพแวดล้อมทางสังคม และการไม่เกรงกลัวกฎหมายของเด็กและเยาวชน เป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจ ได้แก่ การปรับกฎหมายรวมทั้งการแก้ไขระเบียบปฏิบัติขั้นตอนในการปฏิบัติงานของตำรวจที่มีต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้เอื้อต่อการปฏิบัติงาน การให้คุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มีความเหมาะสม การเพิ่มกำลังคน หรืองบประมาณ การเพิ่มบุคลากรด้านสหวิชาชีพให้เพียงพอต่อการทำงานร่วมกับตำรวจ การปรับการทำงานร่วมกับสหวิชาชีพให้ง่ายขึ้น การจัดตั้งตำรวจเฉพาะที่ดำเนินการกับคดีเด็กและเยาวชนเหมือนศาลเยาวชนและครอบครัว

คำสำคัญ : การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ปัญหาการปฏิบัติงานของตำรวจ

Abstract

The objectives of this research study on "Process of police crime prevention, suppression, investigation and prosecute of juvenile delinquency" are to study the nature and course of problems and obstruction in the process of police crime prevention ,suppression, investigation and prosecute of Juvenile delinquency and to study factors related to an increasing of that process efficiency.

The research study applied both quantitative and qualitative research methodology. Stratified sampling and simple random sampling were used to select 408 samples from metropolitan police Division 1-9. The qualitative data also come from purposive In-depth interview of 26 samples who are related to juvenile delinquency. The statistics employed for this study were percentage, mean, standard deviation.

The study showed that the sample face work difficulties in preventing and arresting of juvenile delinquency, confining the accused juveniles , and taking them to court within 24 hours to examine the compliance of the arrest procedure with the law.

The majority of the sample agreed that the present juvenile law and regulations do not facilitate police work related to juvenile crime prevention and suppression since the laws over protected the juvenile rights. Moreover police has high workload and have no time to pay attention to juvenile delinquency. Beside the sample has little knowledge of the Juvenile and Family Court and Juvenile and Family Procedure Act B.E. 2553 and they also had difficulties in working with multi-professional officers. But the most difficulty of police works in related to Juvenile delinquency was come from the fact that juvenile commit more crimes and wrongful acts without respect of the law.

The sample viewed that increasing police efficiency in their work can be accomplished by supporting the juvenile law and regulation amendment, the appropriate protection of juvenile rights, increasing staff, budget and multi-professional staff. Lastly, setting up of the juvenile police Division to responsible for the juvenile case separate from other police Divisions is also recommended.

KEYWORDS : Juvenile delinquency , Police work problems.

สารบัญ หน้า

คำนำ……. ก
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร…….. ข
บทคัดย่อ…….. ฉ
สารบัญตาราง……... ญ
สารบัญภาพ…….. ฏ
บทที่
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา……..... 1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา..... 4
โจทย์การวิจัย..... 4
ขอบเขตของการศึกษา…… 4
นิยามศัพท์ในการศึกษา……..... 5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..... 6
2. การทบทวนวรรณกรรม..... 8
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน……..... 9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม..... 15
แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนของเด็กและเยาวชน..... 26
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน……..... 27
แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานขององค์การ……. 41
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง……..... 44
กรอบแนวคิดในการศึกษา……..... 57
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา……. 58
3. ระเบียบวิธีวิจัย……..…… 60
วิธีการศึกษาเชิงปริมาณ……. 60
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 60
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 63
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ..... 64
วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ……..... 64
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 64
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา..... 65
แนวทางการดำเนินงาน……..……..... 66

สรุปแนวทางการดำเนินงาน…… 67
แผนงานของโครงการ…… 69
จริยธรรมของการวิจัยในคน…… 70
4. ผลการศึกษาและการอภิปรายผลการศึกษา..... 71
ผลการศึกษาเชิงปริมาณ…….. 71
ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ…….. 170
การอภิปรายผลการศึกษา…… 206
5. สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ…… 247
สรุปผลการศึกษา…… 247
ปัญหาและข้อจำกัดของการศึกษา……..… 269
ข้อเสนอแนะของการศึกษา..... 270
ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป…….. 279
บรรณนานุกรม..... 280
ภาคผนวก..... 285
ผนวก ก แบบสอบถาม..... 286
ผนวก ข สรุปการสัมมนาประชุมกลุ่มย่อย (focus group)…….. 317
ผนวก ค ผลการศึกษาเชิงคุณภาพจากกรณีศึกษากลุ่มตัวอย่าง..... 325

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	แสดงจำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดระหว่าง พ.ศ.2544-2554……	1
1.2	จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯทั่วประเทศ จำแนกตามฐานความผิดตั้งแต่ พ.ศ.2547 – 2554 ……...…....	2
2.1	สถิติการสมรสและหย่าร้างระหว่างพ.ศ.2549-2552……...	12
3.1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณ……	62
3.2	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงคุณภาพ……...	65
3.3	สรุปแนวทางการดำเนินงาน……..	67
3.4	แผนงานของโครงการ……..	69
4.1	เพศของกลุ่มตัวอย่าง ……	72
4.2	อายุของกลุ่มตัวอย่าง ……	72
4.3	ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ……..	73
4.4	ระดับชั้นยศของกลุ่มตัวอย่าง…….	73
4.5	อายุราชการของกลุ่มตัวอย่าง…….....	74
4.6	หน้าที่ปฏิบัติงานหลักของกลุ่มตัวอย่าง…….....	74
4.7	ประเภทคดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติงานด้วยมากที่สุด..	75
4.8	คดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ตำรวจกลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาในการปฏิบัติงานด้วยมากที่สุด…….	76
4.9	ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปรามของตำรวจกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน……..	77
4.10	ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดของตำรวจกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน……...	79
4.11	ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของตำรวจด้านการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน……...	84
4.12	ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการนำเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายใน 24 ชั่วโมง ของตำรวจกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน……	86

ตารางที่		หน้า
4.13	ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนของตำรวจกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน……	89
4.14	ปัญหาและอุปสรรคของกลุ่มตัวอย่างในการปฏิบัติงานด้านการสอบสวน…	91
4.15	ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของตำรวจกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการดำเนินคดีเด็กและเยาวชน…….	99
4.16	กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน ……	105
4.17	การคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่าง……..	118
4.18	สาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกิดจากตำรวจผู้ปฏิบัติงาน……...	123
4.19	สาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกิดจากระเบียบปฏิบัติ/ขั้นตอน/มาตรการทำงาน…….	128
4.20	สาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกิดจากหน่วยงานหรือเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง…….	132
4.21	สาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกิดจากปัญหาครอบครัว……..	137
4.22	สาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกิดจากสภาพสังคม…….	142
4.23	สาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกิดจากตัวเด็กและเยาวชน……...	144
4.24	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปรามของกลุ่มตัวอย่าง……..	146
4.25	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนสอบสวนของกลุ่มตัวอย่าง.	151
4.26	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่าง…	157
4.27	แสดงปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจ……...	185
4.28	แสดงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของตำรวจของบุคคลภายนอก.....	187
4.29	สาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจ.....	191
4.30	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนในทัศนะของตำรวจ.....	195
4.31	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจในทัศนะของบุคคลภายนอก……..	196
4.32	แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจ.....	200

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
5.1	สรุปกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน……..	268

บทที่ 1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันเด็กและเยาวชนมีการกระทำผิดที่เพิ่มจำนวนและความรุนแรงมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากข่าวที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ รวมทั้งสถิติการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่มีจำนวนของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีจำนวนมากขึ้นกว่าในอดีต ดังแสดงในตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 แสดงจำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดระหว่าง พ.ศ.2544-2554

พ.ศ.	จำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด (คน)
2544	31,448
2545	35,285
2546	29,915
2547	33,308
2548	36,080
2549	48,218
2550	51,128
2551	46,981
2552	46,371
2553	44,057
2554	35,049

ที่มา : กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2555

สำหรับประเภทคดีที่เด็กและเยาวชนกระทำผิดมากที่สุดได้แก่ คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ รองลงมา คือ คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ดังสถิติการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ ทั่วประเทศ จำแนกตามฐานความผิด ตั้งแต่ พ.ศ.2547-2554 ในตารางที่ 1.2 ดังนี้

ตาราง 1.2 จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯทั่วประเทศ จำแนกตามฐานความผิดตั้งแต่ พ.ศ.2547 – 2554

ฐานความผิด	พ.ศ.							
	2547	**2548**	**2549**	**2550**	**2551**	**2552**	**2553**	**2554**
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	10,496	10,733	14,314	14,764	12,658	10,073	9,742	7,078
ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	5,969	6,112	8,284	7,784	6,661	6,388	5,474	4,051
ความผิดเกี่ยวกับเพศ	2,416	2,680	3,652	2,154	1,916	2,538	1,812	1,482
ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุข เสรีภาพ ชื่อเสียง และการปกครอง	1,149	1,271	1,731	3,247	2,989	2,407	2,300	1,615
ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ	5,310	6,542	8,803	10,279	11,207	12,352	14,695	13,845
ความผิดเกี่ยวกับอาวุธและวัตถุระเบิด	2,031	2,404	3,414	3,650	3,251	3,413	2,889	2,282
ความผิดอื่น ๆ	5,937	6,638	8,020	9,250	8,299	9,200	7,145	4,696
รวม	33,308	36,080	48,218	51,128	46,981	46,371	44,057	35,049

ที่มา: กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2555

ซึ่งหากสถานการณ์การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนยังคงเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะนำไปสู่ปัญหาสังคมที่สำคัญของสังคมไทยต่อไป เนื่องจากเด็กซึ่งเปรียบเสมือนอนาคตของชาติ หากแต่ต้องกลายเป็นอาชญากร ไม่สามารถเติบโตเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติได้ รวมทั้งหากยังไม่มีมาตรการในการป้องกันหรือแก้ไขการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่มีความเหมาะสม อาจทำให้เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมอาชญากรในปัจจุบันมีการ

พัฒนาพฤติกรรมความเป็นอาชญากรจนกระทั่งกลายเป็นอาชญากรอาชีพ จนยากจะถอนตัวจากความเป็นอาชญากรและยากต่อการแก้ไขฟื้นฟูเพื่อกลับตัวเป็นคนดีของสังคมต่อไป

นอกจากนี้ ตำรวจเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอาชญากรรมรวมทั้งปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำผิดโดยตรง โดยเป็นหน่วยงานแรกของกระบวนการยุติธรรมที่ทำหน้าที่ทั้งในด้านการป้องกันปราบปราม การดำเนินการสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด ซึ่งหากการปฏิบัติงานของตำรวจมีประสิทธิภาพทั้งในด้านกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน จะเป็นแนวทางหนึ่งของสังคมไทยที่ทำให้ปัญหาในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนลดลงหรือหายไปจากสังคมไทย

ตำรวจเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอาชญากรรมรวมทั้งปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำผิดโดยตรง โดยเป็นหน่วยงานแรกของกระบวนการยุติธรรมที่ทำหน้าที่ทั้งในด้านการป้องกันปราบปราม การดำเนินการสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด ซึ่งหากการปฏิบัติงานของตำรวจมีประสิทธิภาพทั้งในด้านกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน จะเป็นแนวทางหนึ่งของสังคมไทยที่ทำให้ปัญหาในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนลดลงหรือหายไปจากสังคมไทย

หากแต่ในปัจจุบันตำรวจซึ่งเป็นหน่วยงานแรกของกระบวนการยุติธรรมที่ต้องทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกลับต้องเผชิญกับการทำงานที่ลำบาก เนื่องจากการทำงานของตำรวจเผชิญกับการทำงานภายใต้ข้อจำกัดต่าง ๆ โดยเฉพาะข้อจำกัดทางด้านกฎหมาย ซึ่งออกมาเพื่อมุ่งปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนมากกว่าการปราบปราม ตลอดจนแนวคิดเรื่องการให้ความคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของเด็กและเยาวชนที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่จำนวนและพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้ทวีความรุนแรงมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่น่าจะศึกษาถึงการทำงานที่มีประสิทธิภาพของตำรวจภายใต้ข้อจำกัดดังกล่าวตั้งแต่การป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวนและการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนว่าตำรวจต้องประสบปัญหาในกระบวนการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนอย่างไร สาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน เพื่อนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพของตำรวจในการปฏิบัติงานต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ทั้งที่เป็นการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นสำคัญ

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน เพื่อมุ่งศึกษาถึงกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนของตำรวจในปัจจุบันว่าประสบปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไรในกระบวนการดำเนินการดังกล่าวข้างต้น และมีแนวทางในการพัฒนากระบวนการดังกล่าวอย่างไร เพื่อมุ่งแสวงหาแนวทางในพัฒนาประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจ

เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ และเพื่อเป็นแนวทางในสร้างความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวนและการดำเนินคดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ อันจะนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนกระทำผิด อันเป็นการสร้างทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาประเทศชาติได้อีกหนทางหนึ่ง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน
2. เพื่อศึกษาถึงสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน
3. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจที่เกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

โจทย์การวิจัย

1. เจ้าหน้าที่ตำรวจประสบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชนอย่างไร
2. สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชนคืออะไร
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน ประกอบด้วยปัจจัยอะไรบ้าง

ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยในเรื่องนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขต ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร

การศึกษาเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 408 คน รวมทั้งการศึกษาบุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนและผู้รับบริการจากตำรวจ คือ เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ผู้ปกครองหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดและประชาชนทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดปริมณฑล รวม 26 คน

2. ขอบเขตด้านแนวคิด และทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานขององค์กร และแนวคิดการดำเนินการต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

3. ขอบเขตด้านเนื้อหาที่จะทำวิจัย

a. ศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรค และสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

b. ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพและแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจที่เกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

c. ศึกษาการดำเนินคดีของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในความผิด ดังนี้

i. ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์
ii. ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย
iii. ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ
iv. ความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมทั้งลามกอนาจาร
v. ความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือ รถจักรยานยนต์

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการศึกษา 1 ปี

นิยามศัพท์ในการศึกษา

นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการในการวิจัย เรื่อง “กระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน” ประกอบด้วย

เด็ก หมายถึง บุคคลที่มีอายุยังไม่เกินเกินสิบห้าปีปีบริบูรณ์ (นิยามตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553)

เยาวชน หมายถึง บุคคลที่มีอายุเกินสิบห้าบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์
(นิยามตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553)

ตำรวจ หมายถึง ตำรวจซึ่งอยู่ในสังกัดสำนักงานตำรวจนครบาล 1-9 ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีบทบาทอำนาจหน้าที่ป้องกันปราบปราม สืบสวนสอบสวนและดำเนินคดี แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

การป้องกันปราบปราบ หมายถึง การดำเนินการใช้มาตรการในการทำให้ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนไม่เกิดขึ้น และการทำให้ปัญหาในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่เกิดขึ้นได้บรรเทาหรือหมดไป

การสืบสวน สอบสวน หมายถึง การรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยว ข้องทั้งพยานวัตถุ พยานเอกสาร สอบปากคำพยานบุคคล และการสอบปากคำเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

การดำเนินคดี หมายถึง การจับกุม การควบคุม การปล่อยชั่วคราวเด็กหรือเยาวชน การสืบสวนสอบสวน การรวบรวมสำนวนการสอบสวน พร้อมทั้งรายงานของผู้อำนวยการสถานพินิจ (ถ้าส่งมาให้แก่ตำรวจ) แล้วนำส่งให้แก่พนักงานอัยการเพื่อสั่งคดี

คดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน หมายถึง ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ความผิดเกี่ยวกับเพศรวมทั้งลามกอนาจาร ความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือ รถจักรยานยนต์

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน หมายถึง การดำเนินการป้องกันปราบปราม สืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีของเด็กและเยาวชนที่มีความรวดเร็ว แน่นอน เป็นธรรม และได้รับความพึงพอใจจากประชาชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรครวมทั้งสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน อันจะนำไปสู่แนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน เพื่อเป็นการสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจต่อการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจที่เกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชนเพื่อนำไปสู่แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจที่เกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

3. เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนนอกเหนือจากการดำเนินคดีทั่วไป ซึ่งเป็นการอำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายที่ตำรวจต้องปฏิบัติงานด้วย อันเป็นบรรลุเป้าหมายหลักของงานตำรวจในการอำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชนและเป็นการสร้างความสงบสุขให้เกิดขึ้นแก่สังคมไทยได้อย่างแท้จริง

4. เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในสังคมไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญซึ่งเปรียบเป็นอนาคตของชาติมีอัตราการกระทำผิดที่ลดน้อยลง อันส่งผลทำให้ประเทศไทยมีปัญหาอาชญากรรมที่ลดลงและทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในสังคมไทยดีขึ้น

บทที่ 2
การทบทวนวรรณกรรม

สำหรับการทบทวนวรรณกรรมประกอบด้วย แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เรื่อง “กระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน” ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม
    - แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม
    - ทฤษฎีป้องกัน (Deterrence Theory)
    - แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมอาชญากรรม (crime control) และการให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้ต้องหาหรือผู้กระทำผิด(due process)
3. แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนของเด็กและเยาวชน
4. กระบวนการในการดำเนินการกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
    - กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
    - ขั้นตอนในการดำเนินการกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
5. แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานขององค์กร
    - ทฤษฎีระบบ (System Theory)
6. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. <u>แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน</u>

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดสืบเนื่องมาจากความเชื่อต่อสาเหตุในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน กล่าวคือ

แนวความคิดของสำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิม (Classical School)

ผู้ก่อตั้งแนวความคิดอาชญาวิทยาดั้งเดิม คือ นักปราชญ์ชาวอิตาลี ชื่อ ซีซาร์ แบ็คคาเรีย (Cesare Bonesana , Marchese de Beccaria , ค.ศ.1738 - 1794) โดยมีหลักปรัชญาสำคัญ คือ “เจตจำนงเสรี (Free Will) ” ซึ่งแบ็คคาเรียเชื่อว่า เจตจำนงเสรีเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมมนุษย์ กล่าวคือ หลักปรัชญานี้มีว่า “มนุษย์เป็นผู้มีเหตุผลในการมุ่งแสวงหาเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์สูงสุดด้านวัตถุ และในการตัดสินใจเลือกกระทำหรืองดเว้นการกระทำใด ๆ มนุษย์จะพิจารณาทางเลือกต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างมีเหตุผล เพื่อพิจารณาและคำนวณถึงผลประโยชน์หรือผลเสียที่จะได้รับจากการกระทำนั้น ๆ หลังจากนั้นจึงเลือกการกระทำหรืองดเว้นการกระทำ ”

นอกจากนี้ แบ็คคาเรียยังมีความเชื่อว่าหากจะป้องกันไม่ให้คนในสังคมกระทำผิดกฎหมาย บทลงโทษกฎหมายจะต้องมีลักษณะที่รุนแรง แน่นอน และรวดเร็ว เพื่อทำให้คนในสังคมเห็นว่าผลเสียที่จะได้รับจากการกระทำผิดมีมากกว่าผลประโยชน์ที่จะได้รับ อันจะส่งผลให้คนในสังคมตัดสินใจไม่ประกอบอาชญากรรม (Adler,1991)

จากแนวคิดของสำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิมมีความเกี่ยวข้องกับสาเหตุในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน กล่าวคือ เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเนื่องจากมีเจตจำนงอิสระ(Free Will) ในการเลือกพฤติกรรม โดยเด็กและเยาวชนอาจเห็นว่าพฤติกรรมที่กระทำผิดเป็นพฤติกรรมที่เกิดประโยชน์มากกว่าผลเสียที่จะได้รับ ซึ่งสาเหตุในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนตามแนวคิดของสำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิมนำไปสู่แนวทางในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด คือ

- การลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน (Retribution)

ซึ่งหากมีความเชื่อตามแนวคิดของสำนักคลาสสิค จะนำไปสู่แนวทางในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่เน้นการลงโทษที่มีความรุนแรง เพื่อเป็นการแก้แค้นทดแทนในพฤติกรรมที่เด็กและเยาวชนได้กระทำลงไปเป็นสำคัญ โดยการลงโทษหรือการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนจะมีลักษณะรุนแรงและเด็ดขาดเพื่อให้สาสมกับความผิดที่ได้กระทำลงไป ซึ่งเป็นการลงโทษที่มีวัตถุประสงค์อันสอดคล้องกับความรู้สึกของผู้เสียหายและประชาชนทั่วไปที่ต้องการจะเห็นเด็กและเยาวชนที่ทำร้ายผู้อื่นได้รับผลร้ายเช่นกัน

- การลงโทษเพื่อข่มขวัญยับยั้ง (Deterrence)

วัตถุประสงค์ของการลงโทษนี้เป็นผลมาจากแนวความคิดของสำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิม (classical School) ซึ่งเชื่อว่าการกระทำผิดเกิดขึ้นจากคนไม่เกรงกลัวกฎหมายหรือการบังคับใช้กฎหมายอ่อนแอ ทั้งนี้เพราะมนุษย์มีเหตุมีผลและมีเจตจำนงอิสระ (Free Will) ที่จะเลือกทำสิ่งใด

ก็ได้ โดยเลือกทำสิ่งที่ตนเองได้รับประโยชน์และพอใจ แต่ไม่เลือกทำสิ่งที่ทำให้เกิดความทุกข์และความเจ็บปวด การลงโทษหรือปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนจึงมีขึ้นเพื่อป้องกันการกระทำผิด โดยทำให้เด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดรู้สึกว่าผลของการกระทำผิดก่อให้เกิดความเจ็บปวดและไม่ก่อให้เกิดผลดี แต่การลงโทษหรือการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่มีผลในการข่มขวัญยับยั้งที่มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องมีความแน่นอน รวดเร็ว เสมอภาค และการลงโทษที่เหมาะสม

- การลงโทษเพื่อตัดโอกาสกระทำผิด (Incapacitation)

การป้องกันสังคมหรือการตัดโอกาส มีหลักการว่า อาชญากรรมย่อมไม่เกิดขึ้นถ้าไม่มีอาชญากรหรืออาชญากรไม่มีโอกาสที่จะทำผิด โดยมุ่งป้องกันการกระทำผิดซ้ำซึ่งทำได้โดยการทำให้ผู้กระทำผิดหมดโอกาสที่จะกระทำผิดได้ ซึ่งสามารถกระทำได้ อาทิ การประหารชีวิตและการจำคุก ซึ่งหากมีความเชื่อตามแนวคิดนี้ จะนำไปสู่การลงโทษหรือปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่เน้นการตัดโอกาสในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนไม่ให้มีโอกาสมากระทำผิดอีก อาทิ การจำคุก หรือ ควบคุมเด็กและเยาวชนไว้ที่ศูนย์ฝึกของกรมพินิจฯเป็นต้น เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้มีโอกาสในการกระทำผิด

แนวความคิดของสำนักปฏิฐานนิยม (Positive School)

ซีซาร์ ลอมโบโซ (Cesare Lombroso , 1835 - 1909) เป็นผู้ริเริ่มนำหลักการศึกษาทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในการศึกษาสาเหตุของอาชญากรรม โดยเชื่อในสาเหตุของพฤติกรรมอาชญากรรมแตกต่างไปจากแนวคิดของสำนักคลาสสิค กล่าวคือ แนวคิดของสำนักปฏิฐานนิยมเชื่อว่า “มนุษย์เกิดมาเปรียบเสมือนผ้าขาวที่บริสุทธิ์หากแต่กระทำผิดหรือประกอบอาชญากรรมเนื่องจากสภาพแวดล้อม(Determinism) เป็นตัวบีบบังคับให้ต้องประกอบอาชญากรรม”

แนวความคิดของสำนักปฏิฐานนิยมมีสมมติฐานเกี่ยวกับสาเหตุอาชญากรรมที่สำคัญ 2 ประการ คือ พฤติกรรมของมนุษย์มีสาเหตุมาจากแรงกดดันหรือปัจจัยที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของมนุษย์ (Criminal Behavior as Caused) และปัจจัยที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมอาชญากรรมจะแตกต่างจากปัจจัยกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมตามกฎหมาย โดยปัจจัยที่ทำให้เกิดอาชญากรรมประกอบด้วย ปัจจัยทางชีวภาค ปัจจัยทางจิต และปัจจัยทางสภาพแวดล้อมภายนอก (Adler,1991)

สำหรับแนวคิดความเชื่อต่อสาเหตุในการกระทำผิดของสำนักปฏิฐานนิยม (Positive School) ส่งผลต่อการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่สำคัญ ได้แก่

- การลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟู (Rehabilitation) โดยการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดเป็นแนวคิดของสำนักปฏิฐานนิยม (Positive School) ซึ่งเชื่อในเรื่องเจตจำนงกำหนด (Determinism) กล่าวคือ การกระทำของเด็กและเยาวชนถูกกำหนดจากปัจจัยต่าง ๆ เด็กและเยาวชนไม่สามารถเลือกการกระทำได้อย่างอิสระ ใช้เหตุผลในการเลือก แต่ถูกกดดันหล่อหลอมจาก

สิ่งแวดล้อมและปัจจัยต่าง ๆ จนมีบุคลิกภาพที่บกพร่องและหันไปสู่การกระทำผิด การลงโทษจึงไม่ควรมุ่งเน้นที่การกระทำความผิดเป็นหลัก แต่ควรพิจารณาจากสาเหตุที่ทำให้เกิดการกระทำความผิดและการแก้ไขไปที่สาเหตุนั้น โดยควรมีการแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพื่อให้สามารถกลับตัวเป็นคนดี สามารถกลับไปเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าต่อสังคมต่อไป มากกว่าที่จะมุ่งลงโทษเด็กและเยาวชนด้วยวิธีการรุนแรง

นอกจากนี้ การปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนเพื่อเป็นการแก้ไขฟื้นฟู (Rehabilitation) ยังมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญนอกจากการมุ่งแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนให้กลับคืนเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าต่อสังคมแล้ว ยังเป็นการมุ่งลดการตีตราให้แก่เด็กและเยาวชน ซึ่งจากทฤษฎีตีตรา (Labeling Theory) ได้กล่าวว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือพฤติกรรมอาชญากรถูกกำหนดโดยกลุ่มคนรอบๆ ข้าง หรือโดยสังคม พฤติกรรมอาชญากรมิใช่คุณสมบัติของผู้เป็นเจ้าของแต่เกิดจากการที่สังคมกำหนดบุคคลต่างๆ กล่าวคือ สังคมมองบุคคลนั้นเป็นอย่างไร บุคคลดังกล่าวจะปฏิบัติดังนั้น หรือหากสังคมมีการตีตราสมาชิกในสังคมอย่างไร บุคคลที่ถูกตีตราจะปฏิบัติตามที่สังคมได้ตีตรา (พรชัย ขันตีและคณะ,2543) ซึ่งการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนโดยการแก้ไขฟื้นฟู (Rehabilitation) จึงเป็นการลดการตีตราความเป็นอาชญากรให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด อันเป็นแนวทางหนึ่งในการทำให้เด็กและเยาวชนไม่ถลำลึกลงไปสู่เส้นทางความเป็นอาชญากร จากการถูกตีตราจนยากจะแก้ไข

สามารถนำมาอธิบายพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้ว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอาจเนื่องมาจากถูกสภาพแวดล้อมบีบบังคับให้ต้องประกอบอาชญากรรม ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางชีวภาค อันได้แก่ สภาพร่างกายที่ผิดปกติ ปัจจัยทางจิต ซึ่งประกอบด้วยสภาพจิตใจที่มีความบกพร่อง และปัจจัยทางสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งนับได้ว่าเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสำคัญต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน หรือ บริบททางสังคมไทยที่เอื้อต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนไทยมากขึ้น ดังนี้

ปัจจัยทางบริบทของสังคมไทยที่เอื้อต่อพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

ปัจจัยทางบริบทของสังคมไทยนับได้ว่ามีผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมากขึ้น อันประกอบด้วย

ครอบครัว

สำหรับบริบททางสังคมไทยที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวและมีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนไทยในปัจจุบัน ได้แก่

-ปัญหาการหย่าร้าง

ปัญหาครอบครัวที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในสังคมไทยมาก ได้แก่ ปัญหาการหย่าร้างในสังคมไทยที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากสถิติการหย่าร้างในประเทศไทยระหว่าง พ.ศ.2549-2552

ตารางที่ 2.1 สถิติการสมรสและหย่าร้างระหว่างพ.ศ.2549-2552

พ.ศ.	การสมรส (คู่)	การหย่าร้าง (คู่)
2549	247,913	91,115
2550	307,910	100,420
2551	318,496	109,084
2552	300,878	109,277

ที่มา : จากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

สำหรับปัญหาการหย่าร้างในสังคมไทยในปัจจุบันส่งผลต่อการกระทำผิดของเด็กและสังคมไทย ดังจะเห็นได้จากสถิติของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่ได้แสดงให้เห็นว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่แตกแยก ที่แสดงให้เห็นว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่หย่าร้างกัน เพราะการที่ครอบครัวที่มีการหย่าร้างกัน อาจทำให้เด็กและเยาวชนไม่ได้รับความรักความอบอุ่น ตลอดจนขาดผู้ที่ทำหน้าที่ในการสั่งสอนในสิ่งที่ถูกหรือผิด ทำให้เด็กและเยาวชนส่วนหนึ่งหันไปคบเพื่อนและนำไปสู่พฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่มีจำนวนมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง และส่งผลต่อการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

- ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นและแม่วัยรุ่นที่เพิ่มจำนวนมากขึ้น

ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นนับวันจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น โดยเด็กไทยขณะนี้มีประสบการณ์ทางเพศ ตั้งแต่อายุยังน้อย โดยข้อมูลที่น่าตกใจ คือ ระหว่างปี 2544 - 2550 มีแม่อายุ 10 ปี ตั้งครรภ์ถึง 60 ราย รวมทั้งจากรายงานในพ.ศ.2552 ว่ากลุ่มเด็กสาวแรกรุ่นอายุไม่เกิน 18 ปี ในชุมชนแออัดกลายเป็นแม่ลูกอ่อนจำนวนมาก โดยเฉพาะที่ชุมชนแออัดคลองเตยตลอด 4 ปี(พ.ศ. 2548 – 2552) ประสบปัญหาวัยรุ่นคลอดลูกแล้วเกือบ 700 ราย โดยเด็กสาวกลุ่มนี้ต้องตั้งครรภ์และเลี้ยงทารกอย่างลำบากตามลำพัง นอกจากนี้ ยังเสี่ยงต่อการเข้าสู่วงจรยาเสพติด เพื่อหาเงินมาซื้อนมให้ลูก รวมทั้งจากการสำรวจปัญหาการตั้งครรภ์ของกลุ่มวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร ปรากฏว่า

ประสบปัญหาเด็กวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรกำลังระบาดหนัก สำรวจพบแต่ละปีมีเด็กเมืองหลวงตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์เฉลี่ยกว่า 3 หมื่นคน

ดังจะเห็นได้จากสถิติการฝากครรภ์ของ รพ.กล้วยน้ำไท น.พ.ก้องศาสดิ์ ดีนิรันดร์ แพทย์สูติ-นรีเวช รพ.กล้วยน้ำไท บอกว่า ปัญหาแม่จิ๋วในคลองเตยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปีอย่างน่าตกใจ เฉพาะปี 2550 มีมากถึง 161 คนแล้ว ส่วนใหญ่ผู้หญิงในคลองเตยจะมาฝากครรภ์ที่ รพ.กล้วยน้ำไท เพราะรับบัตรทอง แต่ไม่ค่อยยอมรับว่าตัวเองอาศัยอยู่ในชุมชนแออัด นอกจากนี้ น.พ.ก้องศาสดิ์ กล่าวว่า แม่วัยเด็กบางรายติดเหล้า ติดบุหรี่ ติดยาเสพติด ส่วนใหญ่จะไม่มีการดูแลสุขภาพหรืออาหารการกิน ไม่รักษาความสะอาด ฯลฯ ยิ่งไปกว่านั้น ทารกที่คลอดจากแม่ยังเด็กเกือบทุกราย มีน้ำหนักแค่ 2,500-2,800 กรัม ซึ่งเป็นน้ำหนักต่ำกว่ามาตรฐานของเด็กทั่วไปที่จะอยู่ประมาณ 3,000 กรัม และอยู่ในภาวะติดเชื้อได้ง่ายกว่าทารกทั่วไป

นอกจากนี้ จากข้อมูลการฝากครรภ์ของ รพ.กล้วยน้ำไท พบว่า จำนวนหญิงอายุต่ำกว่า 18 ปี ที่มาฝากครรภ์และคลอดที่โรงพยาบาลเพิ่มมากขึ้นทุกปี ตั้งแต่ปี 2547 จนถึงเดือนเมษายน 2550 มีมากถึง 661 ราย โดยปี 2547 มี 101 ราย ปี 2548 มี 192 ราย ปี 2549 มี 207 ราย และในปี 2550 ผ่านไปเพียง 4 เดือนแรกมีเพิ่มมากถึง 161 ราย หากเทียบกับจำนวนหญิงที่มาฝากครรภ์ทั้งหมด คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 30 ส่วนเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ที่ยอมรับว่าตัวเองอาศัยอยู่ในชุมชนแออัดคลองเตยนั้น มีประมาณร้อยละ 20-30 ของทั้งหมด

จากปัญหาแม่ในวัยเยาว์ในบริบทสังคมไทย อาจส่งผลทำให้แม่วัยเยาว์อาจหันไปสู่การประกอบอาชญากรรมเนื่องจากต้องการเงินไปเลี้ยงลูก ในขณะที่ลูกที่เติบโตมากับแม่วัยเยาว์อาจไม่ได้รับความรักความอบอุ่นที่เต็มที่ เพราะส่วนใหญ่แม่จะเป็นผู้ที่เลี้ยงลูกคนเดียว ตลอดจนอาจไม่ได้รับการเลี้ยงดู การอบรมสั่งสอนที่ดีจากแม่ เนื่องจากขณะมีลูกเป็นผู้ที่ไม่มีความพร้อมเท่าที่ควร

สิ่งยั่วยุให้เด็กและเยาวชนกระทำผิด

ปัญหาสิ่งยั่วยุที่กระตุ้นให้เด็กและเยาวชนในสังคมไทยกระทำผิดได้ง่าย ประกอบด้วย

- ปัญหาสุรา

จากข้อมูลองค์การอนามัยโลก รายงานว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสาเหตุให้ประชากรโลกเสียชีวิตปีละกว่า 2.5 ล้านคนโดยเฉพาะในกลุ่มอายุ 15-19 ปี มีรายงานการเสียชีวิตปีละ 3.2 แสนคน ขณะที่คนไทยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นอันดับที่ 40 ของโลก โดยเฉพาะเหล้ากลั่นดื่มมากเป็นอันดับ5ของโลก ทั้งนี้ ผู้ที่อายุ 15 ปีขึ้นไป ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 16.2 ล้านคน เฉลี่ยดื่มคนละ5.8 ลิตรต่อปี สูงกว่าค่าเฉลี่ยโลก 9 เท่าตัว จึงจำเป็นที่จะต้องมีการควบคุมการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กและเยาวชน อันเป็นตัวเลขที่แสดงให้เห็นถึงสุราเป็นสิ่งที่เยาวชนไทยยุ่งเกี่ยวด้วย และเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กและเยาวชนไทยกระทำผิด

- ปัญหายาเสพติด

ปัจจุบันปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่มีความสำคัญต่อประเทศไทยมาก โดยมีการแพร่ระบาดยาเสพติดไปในหลายพื้นที่ และนำไปสู่ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ไม่ว่าจะเป็นผู้เสพ หรือ ผู้ค้ายาเสพติด โดยผู้ใหญ่ได้ใช้เด็กและเยาวชนเป็นเครื่องมือในการกระทำผิด ทำให้เด็กและเยาวชนมีการกระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดจำนวนมาก ดังจะเห็นได้จากข้อมูลของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่มีเด็กและเยาวชนกระทำผิดด้วยคดียาเสพติดมากที่สุด

- ปัญหาสถานบันเทิง

รองนายกรัฐมนตรี (ร้อยตำรวจเอกเฉลิม อยู่บำรุง) ระบุเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2555 ว่าในพื้นที่กรุงเทพมหานครมีสถานบริการจำนวน 1500 แห่งแต่มีสถานบริการถูกกฎหมายเพียง 600 แห่ง โดยในส่วนสถานบริการที่ผิดกฎหมายเมื่อถูกจับกุมสั่งปิดบริการไปไม่นานก็มักกลับมาเปิดซ้ำ (มติชน,2555)

อันเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า สถานบันเทิงที่มีอยู่ทั่วกรุงเทพฯ จำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งที่มีการดำเนินการในลักษณะที่ผิดกฎหมาย อันเป็นสิ่งที่อาจส่งผลต่อเด็กและเยาวชน เพราะเป็นแหล่งในการดึงดูดเด็กและเยาวชนให้เข้าไปใช้บริการ และอาจนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหายาเสพติด อันส่งผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนและอาจเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

- ปัญหาสื่อออนไลน์

ปัญหาจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network)นำไปสู่สิ่งที่กระตุ้นให้เด็กและเยาวชนไทยกระทำผิดมากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันเด็กและเยาวชนไทยเข้าถึงสื่อออนไลน์ได้ง่าย หากแต่ประเทศไทยยังขาดมาตรการในการควบคุมสื่อออนไลน์ได้อย่างแท้จริง โดยอาจนำไปสู่การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนไม่ว่าจะเป็น ปัญหาทางเพศจากการเสพสื่อลามก ปัญหาการถ่ายทอดความรุนแรง รวมทั้งปัญหาความโดดเดี่ยวแปลกแยกจากสังคม อันนำไปสู่การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่เพิ่มจำนวนมากขึ้น และเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของตำรวจต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

บริบทที่เกี่ยวข้องในสังคมไทยดังกล่าวข้างต้น เป็นสภาพแวดล้อมภายนอกที่กระตุ้นให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดมากขึ้น และส่งผลต่อปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

- ปัญหาปัจจัยอื่น ๆ ในสังคมที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

สำหรับปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในสังคมไทย ได้แก่ ค่านิยมในเรื่องวัตถุนิยมที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น ตลอดจนสภาพสังคมที่สามารถหาซื้ออาวุธหรือ

เครื่องมือในการกระทำผิดได้ง่าย ไม่ว่าจะเป็นปืน หรือ รถจักรยานยนต์ที่เด็กและเยาวชนสามารถหาซื้อได้ง่ายในสังคมไทย

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม

- **แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม**

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน มาจากแนวคิดของสาเหตุในการเกิดอาชญากรรม ดังนี้

อาชญากรรมเกิดขึ้นจาก มูลเหตุจูงใจในการกระทำผิด หรือการเปิดช่องโอกาสในการกระทำผิดให้กับอาชญากร

การป้องกันอาชญากรรมจึงประกอบด้วย การตัดมูลเหตุจูงใจของผู้กระทำผิดซึ่งเป็นการป้องกันอาชญากรรมไม่ให้เกิดผู้กระทำผิดขึ้น และในขณะเดียวกันก็ควรมีการป้องกันไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมโดยการตัดช่องโอกาสในการกระทำผิดของอาชญากร

สำหรับวิธีในการป้องกันอาชญากรรมประกอบด้วย 4 วิธี ได้แก่

1. การบังคับใช้กฎหมาย

แนวทางการป้องกันอาชญากรรมโดยการบังคับใช้กฎหมายเกิดขึ้นตามความเชื่อของสำนักดั้งเดิม (Classical School) ที่มีความเชื่อว่า อาชญากรรมเกิดขึ้นเนื่องจากมนุษย์มีเจตจำนงอิสระ (Free Will) ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด มนุษย์มักจะทำในสิ่งที่เกิดประโยชน์กับตัวเองมากกว่าโทษที่ได้รับ หากเห็นว่าการกระทำใดมีโทษมากกว่าประโยชน์ที่ได้รับมนุษย์ก็จะเลี่ยงไม่กระทำในสิ่งดังกล่าว และการที่เกิดอาชญากรรมขึ้นเนื่องจากมนุษย์พิจารณาแล้วว่าการประกอบอาชญากรรมเกิดประโยชน์มากกว่าโทษที่จะได้รับต่อไป ไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายหรือบทลงโทษ รวมทั้งบทลงโทษที่ได้รับไม่มีความรุนแรงจึงไม่มีความเกรงกลัว

ดังนั้นแนวทางการป้องกันอาชญากรรมวิธีนี้ จึงมุ่งเน้นการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อเป็นการป้องปราบอาชญากรรมทำให้คนในสังคมมีความเกรงกลัวต่อกฎหมายและบทลงโทษเป็นสำคัญ ทำให้ตัดมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิด

สำหรับการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพควรประกอบด้วยแนวทาง ดังนี้

-แน่นอน

กฎหมายที่ใช้บังคับคนในสังคมจะต้องมีบทลงโทษที่มีความแน่นอน หากกระทำผิดในลักษณะคดีประเภทเดียวกันจะต้องได้รับการลงโทษอย่างแน่นอน

-ความเสมอภาค

กฎหมายที่ใช้บังคับจะต้องใช้บังคับกับทุกคนในสังคมอย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติระหว่างคนรวยกับคนจน หรือคนที่มีอำนาจกับคนที่ด้อยโอกาสทางสังคม

-รวดเร็ว

กฎหมายที่ใช้บังคับจะต้องมีบทลงโทษคนกระทำผิดที่มีความรวดเร็ว เพื่อเป็นการป้องปรามและข่มขวัญยับยั้งคนในสังคมที่คิดจะกระทำความผิดให้เกิดความเกรงกลัวไม่ต้องการประกอบอาชญากรรม

-บทลงโทษที่เหมาะสม

กฎหมายที่ใช้บังคับในการลงโทษผู้กระทำผิดจะต้องมีบทลงโทษที่เหมาะสมกับความผิดไม่น้อยเกินไปเพราะจะทำให้คนในสังคมที่คิดจะกระทำผิดไม่เกิดความเกรงกลัวต่อโทษในขณะเดียวกันโทษที่ได้รับจะต้องไม่มีความรุนแรงมากเกินไป เพราะอาจทำให้ผู้กระทำความผิดบางรายอาจต้องการเสี่ยงในการกระทำผิด เพราะอาจได้รับประโยชน์ที่คุ้มค่าจากการประกอบอาชญากรรม นอกจากนี้ บทลงโทษผู้กระทำผิดที่มีความรุนแรงมากเกินไป อาจเป็นช่องทางในการกลั่นแกล้งบุคคลผู้บริสุทธิ์ให้ต้องตกเป็นอาชญากรทั้งที่ไม่ได้ทำผิด

สำหรับการป้องกันอาชญากรรมด้วยวิธีการบังคับใช้กฎหมาย จะเห็นได้ในกระบวนการยุติธรรมที่มีลักษณะเน้นการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม (Crime Control) หากประเทศใดที่นำแนวทางการป้องกันอาชญากรรมวิธีนี้มาใช้ จะมีการกำหนดบทลงโทษทางกฎหมายต่อผู้กระทำผิดที่มีความรุนแรง ซึ่งการป้องกันอาชญากรรมด้วยวิธีการบังคับใช้กฎหมายมีข้อดี คือ เห็นผลทันตาในการป้องกันอาชญากรรม หากแต่ประสบข้อเสีย คือ เป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุอาจไม่ใช่เป็นการป้องกันอาชญากรรมให้หมดไปอย่างแท้จริง

แนวคิดการป้องกันอาชญากรรมด้วยวิธีการบังคับใช้กฎหมายมีความเกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องนี้ คือ กระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีความเกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายโดยตรง เพื่อก่อให้เกิดความรวดเร็ว ความแน่นอน ความเสมอภาค และบทลงโทษที่เหมาะสม

2. การปรับสภาพแวดล้อมและจิตใจ

แนวทางการป้องกันอาชญากรรมโดยการปรับสภาพแวดล้อมและจิตใจเกิดขึ้นตามความเชื่อของสำนักปฏิฐานนิยม (Positive School) ที่มีความเชื่อว่า ผู้ที่ประกอบอาชญากรรม คือ ผู้ที่ถูกสภาพแวดล้อมและปัจจัยต่างๆบีบบังคับ (Determinism) และหล่อหลอมให้ต้องประกอบอาชญากรรม

“อาชญากร เปรียบเสมือน ผู้ป่วย จำเป็นต้องได้รับการบำบัดรักษา” โดยการแก้ไขผู้มีบุคลิกภาพที่เสียให้กลับสู่สังคม เป็นบุคลที่มีบุคลิกภาพที่ทนทานต่อสิ่งยั่วยุให้ประกอบอาชญากรรม

แนวทางการป้องกันอาชญากรรมด้วยการปรับสภาพแวดล้อมและจิตใจ จึงมีวิธีในการป้องกันอาชญากรรม 2 รูปแบบ คือ การป้องกันไม่ให้ผู้ที่อยู่ในสังคมต้องกลายเป็นอาชญากรด้วยการปรับสภาพแวดล้อมทั้งในระดับมหภาคและระดับจุลภาคให้มีความเหมาะสม และการป้องกันผู้ที่มีบุคลิกภาพที่เสียไปหรือเป็นอาชญากรไม่ให้มีการถลำลึก หรือการประกอบอาชญากรรมซ้ำ ด้วยการใช้มาตรการการปรับสภาพแวดล้อมในสถานที่ควบคุมแก้ไขให้มีความเหมาะสม

สำหรับแนวทางการป้องกันอาชญากรรมด้วยการปรับสภาพแวดล้อมและจิตใจสามารถทำได้ดังนี้

-ป้องกันอาชญากรรม

คือ การปรับสภาพแวดล้อมในระดับมหภาคและระดับจุลภาคให้มีความเหมาะสมต่อคนในสังคม ไม่ให้สิ่งแวดล้อมเหล่านี้กล่าวเป็นสิ่งที่บีบบังคับหรือกระตุ้นให้คนในสังคมต้องประกอบอาชญากรรม ได้แก่

<u>สิ่งแวดล้อมในระดับมหภาค</u>

<u>เศรษฐกิจ</u>

การทำให้ประเทศมีสภาวะเศรษฐกิจที่ดี คนในสังคมมีงานทำและมีรายได้ดี ปัญหาการประกอบอาชญากรรมจะลดลง

<u>สังคม</u>

การปรับสภาพสังคมให้มีความน่าอยู่ ดังเช่นสังคมไทยในอดีตที่มีความโอบอ้อมอารี มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ให้ความเคารพนบนอบผู้อาวุโสและคนดีมากกว่าคนรวย เพื่อสร้างความรักความผูกพันต่อชุมชนหรือสังคมที่อยู่ ปัญหาอาชญากรรมก็จะลดน้อยลง

<u>การเมือง</u>

การทำให้การเมืองเป็นตัวแทนของประชาชนในสังคมอย่างแท้จริง ในการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสตลอดจนการทำให้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมสามารถอำนวยความยุติธรรมอย่างแท้จริง ไม่เลือกปฏิบัติและเป็นเครื่องมือของกลุ่มผู้แสวงหาผลประโยชน์โดยการเล่นการเมืองเพื่อเป็นการบังหน้า จะทำให้การเมืองมีประสิทธิภาพและสามารถป้องกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมได้

สิ่งแวดล้อมในระดับจุลภาค

ครอบครัว

การสร้างครอบครัวจากความรัก เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันและล้อมรั้วสมาชิกในสังคมให้ห่างไกลจากการประกอบอาชญากรรม โดยครอบครัวจะต้องทำหน้าที่ในกระบวนการขัดเกลาทางสังคมการถ่ายทอดค่านิยม แบบแผนการดำเนินชีวิตที่มีความถูกต้องให้แก่สมาชิกในครอบครัว จะทำให้สังคมห่างไกลจากปัญหายาเสพติด

สถาบันการศึกษา

การทำหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้คู่คุณธรรมให้แก่สมาชิกในสังคม ให้มีความรู้ในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง มีความยับยั้งชั่งใจในการประกอบอาชญากรรม จะทำให้ป้องกันปัญหาอาชญากรรมได้

การคบเพื่อน

ครอบครัวและโรงเรียนจะต้องปลูกจิตสำนึกในเรื่องการคบเพื่อนที่ดีให้แก่สมาชิกในสังคม เพื่อให้สมาชิกในสังคมมีการประพฤติตนที่ถูกต้องตามแบบอย่างของกลุ่มทีเลือกคบหาสมาคม เช่น โครงการเข้าค่ายในระหว่างปิดเทอม เพื่อปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีการรวมกลุ่มกันในการทำประโยชน์เพื่อสังคม โครงการ Ymca ซึ่งหากมีการคบเพื่อนที่ดีปัญหาการประกอบอาชญากรรมจะลดจำนวนลงอย่างแน่นอน

ที่อยู่อาศัย

ที่อยู่อาศัยมีความจำเป็นต่อผู้ที่อยู่อาศัยเนื่องจากอาจมีการเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรจากในถิ่นที่อยู่อาศัย ดังนั้นการจัดระเบียบที่อยู่อาศัยจึงมีความจำเป็นตามแนวคิดของทฤษฎีนิเวศวิทยาสำนักชิคาโกสคูล โดยการจัดให้โซนของที่อยู่อาศัยหรือสถานศึกษาอยู่ห่างจากสถานบันเทิงหรือแหล่งเสื่อมโทรมอื่น ๆ เพื่อไม่ให้มีการถ่ายทอดและเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรจากแหล่งดังกล่าวจะสามารถป้องกันอาชญากรให้ลดจำนวนลงอย่างแน่นอน

อาชีพ

การสร้างอาชีพให้แก่คนในท้องถิ่นเพื่อให้สามารถเลี้ยงดูตัวเองได้ ไม่อพยพเข้ามาทำงานในเมืองอันจะนำมาซึ่งปัญหาต่าง ๆ เป็นสิ่งที่มีความจำเป็น รวมทั้งหากประชาชนในประเทศมีอาชีพปัญหาอาชญากรรมโดยเฉพาะอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินจะลดจำนวนลง ตัวอย่างเช่น การฝึกวิชาชีพให้แก่คนในชุมชน การสร้างโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เพื่อทำให้คนในท้องถิ่นมีงานทำ เป็นต้น

สื่อ

การสร้างจิตสำนึกในการรับผิดชอบการนำเสนอของสื่อ ไม่มุ่งผลประโยชน์ในทางพาณิชย์แต่เพียงประการเดียว โดยการนำเสนอสิ่งที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตต่อคนในสังคม การ

นำเสนอแนวคิดค่านิยมที่ดีงามของสังคมจากสื่อ จะเป็นแนวทางที่สำคัญในการป้องกันปัญหาอาชญากรรม

อบายมุข

อบายมุขเป็นหนทางแห่งความเสื่อม ซึ่งอบายมุขจึงเป็นสิ่งที่สมาชิกในสังคมไม่ควรเกี่ยวข้องเพราะจะนำมาซึ่งการประพฤติปฏิบัติตนที่ไม่ดีงามรวมทั้งการประกอบอาชญากรรม สำหรับตัวอย่างของอบายมุข ได้แก่ อบายมุข 6 ประการ ซึ่งประกอบด้วย ดื่มน้ำเมา เที่ยวกลางคืน ดูการละเล่นเป็นนิจ เล่นการพนัน คบคนชั่วเป็นมิตร เกียจคร้านในการทำงาน ซึ่งการเกี่ยวข้องกับอบายมุขดังกล่าวย่อมนำมาซึ่งปัญหาอาชญากรรม ดังนั้นหากรัฐบาลมีการปราบปรามไม่ให้มีอบายมุขในประเทศ จะเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการป้องกันปัญหาอาชญากรรม

ศาสนา

ทุกศาสนาสอนให้คนมีการประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี หากศาสนาสามารถทำหน้าที่ในการถ่ายทอด สั่งสอนค่านิยมในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง ปัญหาอาชญากรรมจะไม่เกิดขึ้นอย่างแน่นอน

กายภาพ/ชีวภาพ

หากทราบว่าบุคคลใดมีความผิดปกติของร่างกายหรือปัจจัยทางด้านชีวภาพในร่างกาย และได้รับการบำบัดรักษาตลอดจนการเลี้ยงดูในสภาพแวดล้อมที่ดีมีความเหมาะสม จะเป็นการป้องกันปัญหาอาชญากรรมของผู้ที่มีความผิดปกติของร่างกายที่ทำให้เป็นอาชญากรโดยกำเนิด อันจะทำให้ปัญหาอาชญากรรมลดน้อยลงอย่างแน่นอน

จิตใจ

หากคนในสังคมได้รับการขัดเกลาสภาพจิตใจให้สามารถทนทานต่อสิ่งยั่วยุได้ ไม่ให้กิเลสตัณหาและสัญชาตญาณดิบมีอำนาจเหนือการกระทำทุกอย่าง โดยการใช้กระบวนการขัดเกลาทางสังคมให้มีสภาพจิตใจที่ดี มีความแข็งแกร่งต่อการเอาชนะกิเลสทั้งหลาย จะทำให้ปัญหาอาชญากรรมลดจำนวนลงอย่างแน่นอน

อย่างไรก็ตาม เมื่อมีคนกระทำผิดเกิดขึ้นในสังคม มีความจำเป็นต้องปรับสภาพแวดล้อมและจิตใจผู้ที่กระทำผิดซึ่งเปรียบเสมือนผู้ป่วยให้มีความประพฤติที่ถูกต้องไม่กระทำผิดซ้ำเป็นอาชญากรที่ยากต่อการแก้ไข

-การแก้ไขผู้กระทำผิด

หมายถึงการทำให้ผู้ที่กระทำผิดไปแล้วไม่กระทำผิดซ้ำอีก จนกระทั่งยากต่อการแก้ไขฟื้นฟู สำหรับมาตรการในการแก้ไขผู้กระทำผิดสามารถกระทำได้โดยการให้การศึกษา การฝึกวิชาชีพ การอบรมทางศาสนา ตลอดจนการใช้โปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูที่เหมาะสมกับผู้กระทำผิดแต่ละ

ประเภท ตลอดจนการให้โอกาสทางสังคม โดยการไม่ตีตราผู้กระทำผิดให้ต้องถลำลึกในเส้นทางของอาชญากรจนยากจะกลับคืนสู่สังคม

สำหรับแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมด้วยวิธีการปรับสภาพแวดล้อมและจิตใจ หากประเทศใดมีการป้องกันอาชญากรรมที่เน้นวิธี กระบวนการยุติธรรมของประเทศนั้นจะเน้นการใช้หลักนิติรัฐ (Due Process) โดยการให้โอกาสผู้กระทำผิดได้มีโอกาสในการแก้ตัว มองผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้บริสุทธิ์ และอาชญากรทุกคนคือผู้ป่วยที่จำเป็นต้องได้รับการบำบัดแก้ไข ซึ่งแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมด้วยวิธีการปรับสภาพแวดล้อมและจิตใจ คือ เป็นการป้องกันปัญหาอาชญากรรมที่ต้นเหตุ ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมอย่างแท้จริง หากแต่ประสบปัญหาข้อเสีย คือ ใช้ระยะเวลานานในการปรับสภาพแวดล้อมและจิตใจและเห็นผลช้า

แนวคิดในการป้องกันอาชญากรรมด้วยวิธีการปรับสภาพแวดล้อมและจิตใจมีความเกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องนี้ เนื่องจากการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน อาจต้องคำนึงถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่มีความเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่ตำรวจมีความเกี่ยวข้องและสามารถเข้าไปควบคุมได้ อาทิ สถานบันเทิง หรือ ร้านเกม ร้านอินเตอร์เน็ต เป็นต้น

3. การลดช่องโอกาสการกระทำความผิด

การป้องกันอาชญากรรมโดยการลดช่องโอกาสในการกระทำผิดสามารถกระทำได้ดังนี้

-การตัดช่องโอกาสโดยใช้เทคโนโลยี

สำหรับแนวทางการป้องกันอาชญากรรมแนวทางนี้ คือการป้องกันสมาชิกในสังคมไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมโดยการใช้เทคโนโลยี เนื่องจากอาชญากรรมนอกจากจะป้องกันที่ตัวอาชญากรโดยการตัดมูลเหตุจูงใจแล้ว มีความจำเป็นในการป้องกันไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมซึ่งสามารถกระทำได้ง่ายกว่าการแก้ไขที่ตัวอาชญากร

สำหรับแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมนี้มีหลายระดับ โดยแบ่งเป็น

- การป้องกันอาชญากรรมในระดับเมือง

ซึ่งสามารถกระทำได้โดยการเริ่มตั้งแต่การวางผังเมืองเพื่อไม่ให้มีแหล่งที่เสี่ยงต่อการประกอบอาชญากรรม การติดโทรทัศน์วงจรปิดในบริเวณที่เสี่ยงต่อการประกอบอาชญากรรม เป็นต้น

-การป้องกันอาชญากรรมในระดับอาคาร บ้านเรือน

ซึ่งสามารถกระทำได้โดยการใช้เทคโนโลยีในอาคารบ้านเรือน เพื่อเป็นการป้องกันอาชญากรรม เช่น การใช้เหล็กดัดติดอาคารบ้านเรือน การติดโทรทัศน์วงจรปิด และเทคโนโลยีอื่น ๆ ในการป้องกันอาชญากรรม เป็นต้น

-การป้องกันอาชญากรรมในระดับบุคคล

ซึ่งสามารถกระทำได้โดยสมาชิกในสังคมมีการใช้อุปกรณ์ในการป้องกันอาชญากรรม

สำหรับข้อดีของการป้องกันอาชญากรรมด้วยวิธีการตัดช่องโอกาสด้วยเทคโนโลยี ได้แก่ สามารถป้องกันอาชญากรรมได้ง่าย สะดวกในการป้องกันอาชญากรรม หากแต่ประสบกับข้อเสีย คือ เสียค่าใช้จ่าย เกิดการเคลื่อนย้ายอาชญากรรม เกิดความแยกตัวจากสังคมเนื่องจากต่างคนต่างอยู่ ขาดความร่วมมือในการป้องกันอาชญากรรม และสะท้อนให้เห็นถึงความกลัวของอาชญากรรมในสังคม

แนวคิดในการป้องกันอาชญากรรมด้วยวิธีการตัดช่องโอกาสด้วยเทคโนโลยีมีความเกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องนี้ คือ ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของตำรวจอาจมีความจำเป็นต้องใช้วิธีการตัดช่องโอกาสในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ซึ่งอาจสามารถทำได้ทั้งในแง่การตัดโอกาสในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนด้วยวิธีการตัดโอกาสด้วยการใช้เทคโนโลยีในการควบคุมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน เป็นต้น

4. การป้องกันอาชญากรรมด้วยการจัดสภาพแวดล้อมทางสังคม

เป็นการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือที่ดีของสมาชิกในชุมชน ให้สมาชิกแต่ละคนมีส่วนในการรับผิดชอบสังคมและการป้องกันอาชญากรรมอย่างแท้จริง

ตัวอย่างเช่น

- โครงการเพื่อนบ้านเตือนภัย
- โครงการสายตรวจประชาชน
- โครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์
- โครงการวิทยุอาสาสมัครเตือนภัยอาชญากรรม
- โครงการแท็กซี่อาสาสมัครเตือนภัยอาชญากรรม
- โครงการเตือนภัยเว็บไซต์ลามก
- โครงการอาสาสมัครสายตรวจประชาชนบนสะพานลอยเพื่อป้องกันอาชญากรรม

- โครงการป้องกันยาเสพติดที่มีประสิทธิภาพ เช่น โครงการ บ.ว.ร.ส. ในจังหวัดน่าน

ข้อดีของการป้องกันอาชญากรรมด้วยวิธีนี้ ได้แก่ เป็นการสร้างความร่วมมือของสมาชิกในชุมชน สร้างจิตสำนึกรับผิดชอบของสมาชิกในชุมชน และประหยัดค่าใช้จ่าย หากแต่

ข้อเสีย คือ อาจต้องใช้ระยะเวลา หากชุมชนใดขาดความสามัคคี หรือ มีความเป็นอยู่แบบตัวใครตัวมัน จะเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการป้องกันอาชญากรรม

แนวคิดในการป้องกันอาชญากรรมด้วยวิธีนี้มีความเกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องนี้ คือ ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมีความจำเป็นต้องใช้การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมด้วยการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ

- **ทฤษฎีป้องกัน (Deterrence Theory)**

หลักการสำคัญของทฤษฎีป้องกันมีรากฐานมาจากแนวคิดของสำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิม โดยเชื่อว่าการป้องกันอาชญากรรมสามารถกระทำได้หากการลงโทษตามกฎหมายมีประสิทธิภาพ ซึ่งการลงโทษจะต้องประกอบด้วย “ความรุนแรง ความรวดเร็ว และความแน่นอน ” ซึ่งนับเป็นหัวใจที่สำคัญของการป้องกันอาชญากรรม โดยทฤษฎีป้องกันมุ่งอธิบายถึงผลลัพธ์หรือผลของการใช้กฎหมายในการบังคับใช้ในสังคมมากกว่าการมุ่งอธิบายถึงสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมอาชญากร เนื่องจากทฤษฎีนี้เชื่อว่า การกระทำของมนุษย์จะต้องมีการคำนึงถึงประโยชน์ที่จะได้รับเป็นสำคัญ การตัดสินใจของบุคคลว่าจะประกอบอาชญากรรมหรือไม่ จะคำนวนจากประโยชน์และโทษที่จะได้รับเป็นสำคัญ หากบุคคลเห็นว่าการประกอบอาชญากรรมก่อให้เกิดความสุขมากกว่าความทุกข์ที่จะเกิดขึ้น บุคคลดังกล่าวจะประกอบอาชญากรรม ในขณะที่หากพิจารณาเห็นว่าการประกอบอาชญากรรมก่อให้เกิดความทุกข์มากกว่าความสุขที่จะได้รับ บุคคลดังกล่าวจะไม่ประกอบอาชญากรรม ซึ่งการตัดสินใจดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับกฎหมายโดยตรง ไม่ว่าจะเป็นการรับรู้ในอัตราโทษที่กฎหมายกำหนดที่จะได้รับ การรับรู้ถึงโทษที่จะได้รับจากเพื่อนหรือบุคคลที่รู้จัก ตลอดจนประสบการณ์จากการเคยถูกลงโทษ

ซึ่งการป้องกันอาชญากรรมสามารถกระทำได้หากมีการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสม โดยมีอัตราโทษที่รุนแรง มีการลงโทษที่รวดเร็ว ตลอดจนผู้กระทำผิดมีโอกาสในการถูกจับกุมสูง ทฤษฎีนี้จึงเป็นรากฐานที่สำคัญในการบัญญัติกฎหมายและการบริหารงานยุติธรรมอาญาในหลายประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดบทลงโทษที่มีความรุนแรงสำหรับผู้กระทำผิด หรือ การเพิ่มเจ้าหน้าที่ของรัฐในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อเป็นการป้องกัน

อาชญากรรม สำหรับการป้องกันอาชญากรรมตามทฤษฎีป้องกันประกอบด้วยการป้องกัน 2 รูปแบบ ได้แก่

การป้องกันทั่วไป (General Deterrence) ซึ่งเป็นการป้องกันอาชญากรรมที่ทำให้บุคคลโดยทั่วไปเกิดความเกรงกลัวไม่กล้าประกอบอาชญากรรม เนื่องจากข้อกำหนดของกฎหมายหรือการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรม ทำให้คนทั่วไปในสังคมเกิดความเกรงกลัวต่อการถูกจับกุมหรือการถูกลงโทษอย่างรุนแรง

การป้องกันเฉพาะ (Special Deterrence) เป็นการป้องกันอาชญากรรมที่ทำให้คนที่เคยถูกลงโทษมาแล้วเกิดความเกรงกลัวไม่กล้าประกอบอาชญากรรมอีก อันเป็นอิทธิพลของกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมที่ทำให้คนที่เคยถูกลงโทษมาแล้วมีความเกรงกลัวต่อโทษ ไม่กล้ากระทำผิดซ้ำนั่นเอง

ทฤษฎีนี้มีความสัมพันธ์กับงานวิจัยเรื่องนี้ โดยประสิทธิภาพในกระบวนการการป้องกันปราบปราม สืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน อาจต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการดำเนินงานที่มีความรุนแรง รวดเร็ว และแน่นอน ควบคู่ไปด้วย เนื่องจากการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในปัจจุบันที่มีปริมาณและความรุนแรงมากขึ้น เพื่อเป็นการข่มขู่ยับยั้งการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนอันจะเป็นการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้อีกแนวทางหนึ่ง

- **แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมอาชญากรรม (crime control)**

เป็นระบบที่กระบวนการยุติธรรมมุ่งเน้นที่การต่อสู้กับอาชญากรรม การมุ่งป้องกันพฤติกรรมอาชญากรและการให้ความคุ้มครองกับผู้ที่อาจตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม กล่าวคือ แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมอาชญากรรม (crime control) จะเน้นประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมที่มุ่งควบคุม ระงับ และปราบปรามอาชญากรรมเป็นสำคัญ ดังนั้น กระบวนการยุติธรรมที่ดีจะต้องมีการจับกุมผู้กระทำผิดให้ได้เป็นจำนวนมาก และผู้ที่ถูกจับกุมได้นั้นจะต้องเป็นผู้ทีกระทำผิดจริงเท่านั้น โดยการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรมจะต้องมีความรวดเร็วและเด็ดขาด หากเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่สามารถจะควบคุมหรือปราบปรามอาชญากรรมตลอดจนการไม่สามารถจับกุมผู้กระทำผิดมาลงโทษได้ จะทำให้ประชาชนในสังคมเพ่งเล็งว่าไม่สามารถอำนวยความยุติธรรม หรือไม่สามารถสร้างความสงบสุขให้แก่สังคมได้ จะทำให้ประชาชนไม่เคารพกฎหมายมากขึ้น ตลอดจนประชาชนที่เคารพกฎหมายจะตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมและเสรีภาพของประชาชนผู้บริสุทธิ์จะได้รับความกระทบกระเทือนมากขึ้น ซึ่งวัตถุประสงค์ที่สำคัญของกระบวนการทางอาญาของรัฐจะต้องให้หลักประกันต่อสังคมในการสร้างความสงบสุขให้แก่สังคม

สำหรับการดำเนินการของกระบวนการยุติธรรมที่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น จะต้องมีการปรับปรุงและเพิ่มพูนประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม เช่น การจับกุมผู้กระทำผิด การสืบสวน การสวบสวน การพิสูจน์ความผิด การดำเนินคดี และการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดและการปล่อยตัวผู้กระทำผิดหรือจำเลย ดังนั้นการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังกล่าวในกระบวนการยุติธรรมจะต้องมีความรวดเร็ว และแน่นอน อันจะทำให้โอกาสที่ผู้กระทำผิดจะหลุดพ้นจากการที่ถูกศาลพิพากษาลงโทษได้น้อยที่สุด

ในการดำเนินคดีอาญาจะดำเนินไปตามขั้นตอนต่าง ๆ โดยมีกระบวนการกลั่นกรอง (Screening Process) ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรม ตั้งแต่ขั้นตอนการสืบสวนก่อนการจับกุม การจับกุม การสืบสวนภายหลังการจับกุม การเตรียมคดีเพื่อฟ้องต่อศาล การพิจารณาคดีและการลงโทษผู้กระทำผิด หรือ การปลดปล่อยตัวจำเลย โดยในกรณีที่ผู้ต้องหาเป็นผู้บริสุทธิ์ จะถูกกลั่นกรองออกไปจากกระบวนการยุติธรรม อาทิ การไม่มีพยานหลักฐานไม่เพียงพอ หรือไม่ทราบแน่ชัดว่าได้กระทำผิด ส่วนผู้ที่กระทำความผิดจะสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว เชื่อว่าตำรวจและอัยการสามารถที่จะวินิจฉัยความถูกผิดในขั้นได้

ดังนั้น การค้นหาข้อเท็จจริงในคดีที่มีการกระทำผิดเกิดขึ้น จะต้องพยายามให้มีการยุติในขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมให้มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการยุติในชั้นของพนักงานสอบสวน หรือ ในชั้นของพนักงานอัยการ มากกว่าการนำคดีเข้าสู่ศาลโดยไม่จำเป็น แนวคิดนี้มีความเชื่อว่าการดำเนินงานตามขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรม ควรจะอยู่ภายใต้อำนาจของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการเป็นส่วนใหญ่ วิธีการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆที่มีประสิทธิภาพ ในกระบวนการยุติธรรมจะต้องมีความรวดเร็ว และแน่นอน โดยผู้กระทำผิดมีโอกาสที่จะหลุดพ้นจากการที่ถูกศาลพิพากษาลงโทษให้ได้น้อยที่สุด

แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมอาชญากรรม (crime control) ซึ่งมุ่งเน้นการจัดการกับปัญหาอาชญากรรมให้หมดสิ้นไป จะทำให้การวินิจฉัยคดีแล้วเสร็จไปตั้งแต่ขั้นตอนต้นของกระบวนการยุติธรรม โดยการทำให้ผู้บริสุทธิ์หรือผู้ต้องสงสัยถูกกลั่นกรองออกไปจากกระบวนการยุติธรรม ในขณะเดียวกันจะมีการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดอย่างรวดเร็ว โดยประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมที่เน้นในรูปแบบของการควบคุมอาชญากรรม (crime control) จะมุ่งเน้นการดำเนินการที่มีการปล่อยตัวผู้บริสุทธิ์ออกจากกระบวนการยุติธรรมโดยเร็ว และการมุ่งเน้นในการดำเนินคดีต่อผู้ต้องหาที่มีพยานหลักฐานชัดเจน หรือผู้ต้องหาที่รับสารภาพเป็นสำคัญ

แนวคิดนี้มีความเกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องนี้ คือ ประสิทธิภาพในกระบวนการการป้องกันปราบปราม สืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน อาจต้องคำนึงถึงการควบคุมอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพควบคู่ไปด้วย

- **แนวคิดเกี่ยวกับการให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้ต้องหาหรือผู้กระทำผิด**

กระบวนการนิติธรรม (due process)

หลักการที่ว่า รัฐจะต้องเคารพต่อสิทธิตามกฎหมายของประชาชนทุกคนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน เนื่องจากรัฐได้เอาสิทธิเสรีภาพในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนส่วนหนึ่งเพื่อบริหารจัดการเชิงระบบ โดยแนวคิดนี้มุ่งเน้นไปในการให้ความคุ้มครองสิทธิของประชาชนตลอดจนสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา หรือ สิทธิของผู้ต้องสงสัย มากกว่าที่จะพยายามป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม นอกจากนี้ แนวคิดนี้ยึดหลักกฎหมายหรือหลักนิติธรรมมากกว่าแนวคิดการควบคุมอาชญากรรม (crime control) โดยไม่เชื่อว่าการควบคุมอาชญากรรมจะมีประสิทธิภาพได้อย่างแท้จริง

โดย ประธาน วัฒนวานิชย์ (2520)ได้ให้ความหมายของกระบวนการนิติธรรม(due process) ไว้ว่า

> “กระบวนการนิติธรรม (due processs) หมายถึง การใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรมและมีเหตุผล ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญสหรัฐ หมายถึง รัฐ หรือ รัฐบาลกลางจะดำเนินคดีต่อผู้ต้องหาในคดีอาญาด้วยหลักของความเป็นธรรมและวิธีพิจารณาตามกฎหมายจะต้องให้ความคุ้มครองต่อบุคคลตามมาตรฐานขั้นต่ำภายใต้หลักแห่งเสรีภาพ (Liberty)นอกจากนั้น กระบวนการตามกฎหมายในรัฐประชาธิปไตยซึ่งดำเนินไปในแต่ละขั้นตอน ปฏิบัติถูกต้องเป็นธรรมและเหมาะสมหรือไม่”

แนวความคิดนี้จึงให้ความสำคัญในเรื่องความเป็นธรรมในขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการยุติธรรม และยึดถือการปฏิบัติงานของกระบวนการยุติธรรมที่มุ่งเน้นด้านกฎหมายหรือหลักนิติธรรมที่เป็นการให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้ต้องหาหรือผู้กระทำผิดมากกว่าการมุ่งเน้นในการควบคุมอาชญากรรม เนื่องจากกระบวนการในการค้นหาข้อเท็จจริงซึ่งดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ อัยการ หรือ เจ้าหน้าฝ่ายปกครอง ในบางครั้งอาจมีการดำเนินการที่ไม่ถูกต้อง อาทิ การใช้วิธีการล่อลวง ขู่เข็ญ หรือ การสร้างพยานหลักฐานขึ้นมาใหม่ จึงทำให้การดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดไม่มีความยุติธรรมอย่างแท้จริง แนวคิดนี้จึงไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งต่อการแสวงหาข้อเท็จจริงอย่างไม่เป็นทางการในขั้นตอนของตำรวจและอัยการ แต่เห็นว่าจะต้องจัดให้มีการพิจารณาคดีหรือไต่สวนข้อกล่าวหาของผู้ต้องหาอย่างเป็นทางการ และเปิดเผยในศาลยุติธรรม

เนื่องจากแนวคิดนี้ได้ยึดถือกฎหมายเป็นหลักในการพิจารณาคดี การไต่สวนผู้กระทำผิด หรือ การดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดจะต้องมีการดำเนินการที่เป็นทางการ ไม่มีความลำเอียงเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง นอกจากนี้ บุคคลจะไม่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิด เพียงเพราะมีพยานหลักฐานว่าบุคคลดังกล่าวได้กระทำผิดเท่านั้น แต่บุคคลจะมีความผิดก็ต่อเมื่อผู้มีอำนาจตาม

กฎหมายพิจารณาพิพากษาชี้ขาดตามตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ที่ให้ความคุ้มครองอย่างถี่ถ้วนแล้วว่าบุคคลดังกล่าวได้กระทำผิด โดยหลักกระบวนการนิติธรรม หรือ หลักการคุ้มครองสิทธิตามกฎหมาย เป็นการวางข้อกำหนดทางกฎหมายและกระบวนการพิจารณาคดี เพื่อให้ฝ่ายตุลาการทำหน้าที่เป็นหลักประกันพื้นฐานด้านความเป็นธรรม ความยุติธรรม และสิทธิเสรีภาพของประชาชนแทนฝ่ายนิติบัญญัติ

แนวคิดนี้มีความเกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องนี้ คือ หากกระบวนการยุติธรรมมีการปฏิบัติงานโดยการเน้นการใช้แนวคิดนี้ จะส่งผลให้มีการให้ความคุ้มครองต่อสิทธิของผู้ต้องหามากขึ้น โดยเน้นการปฏิบัติต่อผู้ต้องหาในฐานะผู้บริสุทธิ์มากขึ้น

<u>3.แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนของเด็กและเยาวชน</u>

3.1 สิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กได้กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำให้รัฐภาคีสมาชิกแห่งอนุสัญญามีพันธกรณีพึงปฏิบัติต่อเด็กทั้งหลายรวมทั้งเด็กที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิด นอกจากข้อผูกพันตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กแล้วรัฐสมาชิกพึงระลึก (recalling) และต้องผูกพันปฏิบัติตามกฎแห่งกรุงปักกิ่ง (The Beijing Rules) ขององค์การสหประชาชาติที่กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำ (Standard Minimum) ในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมต่อเด็กและเยาวชน (Juvenile Justice)

อนุสัญญาได้กำหนดมาตรฐานให้องค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการแห่งรัฐภาคีพึงถือเป็นนำไปปฏิบัติต่อเด็ก ดังนี้

- **มาตรฐานด้านนิติบัญญัติ**

การใช้อำนาจนิติบัญญัติในการตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กไม่ว่ากรณีใด ๆ รัฐภาคีต้องคำนึงถึงหลักการผลประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญและเป็นอันดับแรก หลักไม่เลือกปฏิบัติ และต้องสอดคล้องกับอนุสัญญา

- **มาตรฐานด้านบริหาร**

การปฏิบัติต่อเด็กที่กระทำความผิดโดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารทั้งก่อนนำคดีขึ้นสู่ศาลและภายหลังที่ศาลมีคำพิพากษาแล้ว เช่น ชั้นจับกุม สอบสวน การส่งฟ้องศาล การควบคุมดูแลและฟื้นฟูภายหลังที่ศาลมีคำพิพากษาชี้ขาดตัดสินคดีแล้ว อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารพึงปฏิบัติต่อเด็กที่กระทำความผิดไว้โดยยึดถือหลักกฎหมายไม่มีผลย้อนหลัง ข้อสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ ต้องไม่เลือกปฏิบัติต่อเด็ก คุ้มครองการปฏิบัติโดยมิชอบต่อเด็ก การช่วยเหลือทางกฎหมายแก่เด็ก สิทธิที่จะได้รับการติดต่อกับบิดามารดา สิทธิที่มีล่ามช่วยเหลือ และต้องไม่มีการบังคับให้เด็กให้ถ้อยคำหรือรับสารภาพ

- **มาตรฐานด้านการปฏิบัติต่อเด็กที่กระทำผิดในชั้นศาล**

การปฏิบัติต่อเด็กที่กระทำผิดในชั้นพิจารณาคดีของศาล อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กได้กำหนดมาตรฐานไว้ คือ การพิจารณาความผิดต้องกระทำโดยองค์กรอิสระ การดำเนินคดีจะต้องรวดเร็ว ต้องให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการแก้ไขเด็ก ต้องคำนึงถึงการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กเป็นสำคัญ

- **มาตรฐานการปฏิบัติต่อเด็กภายหลังคำพิพากษาศาล**

การปฏิบัติต่อเด็กที่ศาลพิพากษาแล้ว อนุสัญญาได้กำหนดมาตรฐานการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก คือ ต้องไม่กระทำทารุณกรรมต่อเด็ก ต้องให้การฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจแก่เด็ก และต้องส่งเสริมการศึกษาและอาชีพแก่เด็ก

เนื่องจากเด็กและเยาวชนเป็นผู้กระทำผิดที่มีลักษณะแตกต่างจากอาชญากรทั่วไป ดังนั้น ประสิทธิภาพในกระบวนการการป้องกันปราบปราม สืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนจึงมีความจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการให้ความคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของเด็กและเยาวชนควบคู่ไปด้วย

4.กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนนั้น ตรงกับคำว่า “Juvenile Delinquency” ซึ่งในทางวิชาอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา ไม่ถือว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นอาชญากรรม แต่จะเรียกการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนว่า “การกระทำผิด” และไม่เรียกเด็กและเยาวชนผู้กระทำความผิดว่าเป็นอาชญากร

● กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

สำหรับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในปัจจุบันประกอบด้วยกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ อาทิ พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 และประมวลวิธีพิจารณาความอาญา

อย่างไรก็ตาม กฎหมายที่มีความสำคัญต่อคดีเด็กและเยาวชนมากที่สุด คือ พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

- **พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553**

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในปัจจุบัน ได้แก่ พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 ซึ่งเป็นกฎหมายใหม่ที่มีความสำคัญสำหรับเด็กและเยาวชน ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2553 และมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด 180 วัน กฎหมายฉบับนี้มุ่งเน้นเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองสิทธิ สวัสดิภาพและวิธีปฏิบัติต่อเด็ก เยาวชน สตรี และบุคคลในครอบครัว เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ อนุสัญญาเด็ก และอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าเด็กและเยาวชนมีวุฒิภาวะที่แตกต่างจากผู้ใหญ่ทั้งด้านการเรียนรู้ ด้านอารมณ์และพฤติกรรม ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี มีประสบการณ์ในการดำรงชีวิตน้อยกว่าผู้ใหญ่มาก ซึ่งอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิด ดังนั้น จึงต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินกระบวนพิจารณาคดีที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนไว้เป็นพิเศษแตกต่างจากคดีธรรมดาทั่วไปเพื่อสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชน

โดยสาระสำคัญของกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน ดังนี้

ความหมายของเด็กและเยาวชน

มาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ยังได้นิยามของคำว่า “เด็ก” และ “เยาวชน” ไว้ว่า

เด็ก หมายความถึง บุคคลที่มีอายุยังไม่เกินสิบห้าปีบริบูรณ์

เยาวชน หมายความถึง บุคคลที่มีอายุเกินสิบห้าปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์

การสอบสวนคดีอาญา

มาตรา ๖๖ ห้ามมิให้จับกุมเด็กซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด เว้นแต่เด็กนั้นได้กระทำผิดซึ่งหน้า หรือมีหมายจับหรือคำสั่งของศาล

การจับกุมเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำผิดให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๖๗ การพิจารณาออกหมายจับเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด นอกจากต้องอยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๖๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้ว ให้ศาลคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิเด็กหรือเยาวชนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะในเรื่องอายุ เพศ และอนาคตของเด็กหรือเยาวชนที่พึงได้รับการพัฒนาและปกป้องคุ้มครอง หากการออกหมายจับจะมีผลกระทบกระเทือนต่อจิตใจของเด็กหรือเยาวชนอย่างรุนแรงโดยไม่จำเป็น ให้พยายามเลี่ยงการออกหมายจับโดยใช้วิธีติดตามตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นด้วยวิธีอื่นก่อน

มาตรา ๖๘ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิเด็กหรือเยาวชน ห้ามมิให้ควบคุม คุมขัง กักขัง คุมความประพฤติ หรือใช้มาตรการอื่นใดอันมีลักษณะเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของเด็กหรือเยาวชน ซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดหรือเป็นจำเลย เว้นแต่มีหมายหรือคำสั่งของศาล หรือเป็นกรณีการคุมตัวเท่าที่จำเป็นเพื่อดำเนินการตามมาตรา ๖๙ มาตรา ๗๐ หรือมาตรา ๗๒

มาตรา ๖๙ ในการจับกุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำผิด ให้เจ้าพนักงานผู้จับแจ้งแก่เด็กหรือเยาวชนนั้นว่าเขาต้องถูกจับ และแจ้งข้อกล่าวหารวมทั้งสิทธิตามกฎหมายให้ทราบหากมีหมายจับให้แสดงต่อผู้ถูกจับ แล้วนำตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับทันที เพื่อให้พนักงานสอบสวนของท้องที่ดังกล่าวส่งตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบโดยเร็ว

ถ้าขณะจับกุมมีบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือผู้แทนองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย อยู่ด้วยในขณะนั้น ให้เจ้าพนักงานผู้จับแจ้งเหตุแห่งการจับให้บุคคลดังกล่าวทราบ และในกรณีความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินห้าปี เจ้าพนักงานผู้จับจะสั่งให้บุคคลดังกล่าวเป็นผู้นำตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนตามวรรคหนึ่งก็ได้ แต่ถ้าในขณะนั้นไม่มีบุคคลดังกล่าวอยู่กับผู้ถูกจับ ให้เจ้าพนักงานผู้จับแจ้งให้บุคคลดังกล่าวคนใดคนหนึ่งทราบถึงการจับกุมในโอกาสแรกเท่าที่สามารถกระทำได้ และหากผู้ถูกจับประสงค์จะติดต่อสื่อสารหรือปรึกษาหารือกับบุคคลเหล่านั้น ซึ่งไม่เป็นอุปสรรคต่อการจับกุมและอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการได้ ให้เจ้าพนักงานผู้จับดำเนินการให้ตามควรแก่กรณีโดยไม่ชักช้า

ในการจับกุมและควบคุมเด็กหรือเยาวชนต้องกระทำโดยละมุนละม่อม โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และไม่เป็นการประจานเด็กหรือเยาวชน และห้ามมิให้ใช้วิธีการควบคุมเกินกว่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือเพื่อความปลอดภัยของเด็กหรือเยาวชนผู้ถูกจับหรือบุคคลอื่น รวมทั้งมิให้ใช้เครื่องพันธการแก่เด็กไม่ว่ากรณีใด ๆ เว้นแต่มีความจำเป็นอย่างยิ่งอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ เพื่อป้องกันการหลบหนี หรือเพื่อความปลอดภัยของเด็กผู้ถูกจับหรือบุคคลอื่น

ก่อนส่งตัวผู้ถูกจับให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับ ให้เจ้าพนักงานผู้จับทำบันทึกการจับกุม โดยแจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุแห่งการจับให้ผู้ถูกทราบ ทั้งนี้ห้ามมิให้ถามคำให้การผู้ถูกจับ ถ้าขณะทำบันทึกดังกล่าวมีบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลหรือผู้แทนองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ อยู่ด้วยในขณะนั้น ต้องกระทำต่อหน้าบุคคลดังกล่าวและจะให้ลงลายมือชื่อเป็นพยานด้วยก็ได้ ถ้อยคำของเด็กหรือเยาวชนในชั้นจับกุมมิให้ศาลรับฟังเป็นพยานเพื่อพิสูจน์ความผิดของเด็กหรือเยาวชน แต่ศาลอาจนำมาฟังเป็นคุณแก่เด็กหรือเยาวชนได้

มาตรา ๗๐ เมื่อพนักงานสอบสวนได้รับตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งถูกจับ หรือเด็กหรือเยาวชน ซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดถูกเรียกมา ส่งตัวมา เข้าหาพนักงานสอบสวนเอง มาปรากฏตัวอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวน หรือมีผู้นำเด็กหรือเยาวชนนั้นเข้ามอบตัวต่อพนักงานสอบสวน และคดีนั้นเป็นคดีที่ต้องพิจารณาพิพากษาในศาลเยาวชนและครอบครัว ให้พนักงานสอบสวนรีบสอบถามเด็กหรือเยาวชนในเบื้องต้นเพื่อทราบชื่อตัว ชื่อสกุล อายุ สัญชาติ ถิ่นที่อยู่ สถานที่เกิดและอาชีพของเด็กหรือเยาวชน ตลอดจนชื่อตัว ชื่อสกุลและรายละเอียดเกี่ยวกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์การ ซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย แล้วแจ้งข้อกล่าวหาให้บุคคลดังกล่าวทราบและแจ้งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจ เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๘๒

การสอบถามเบื้องต้นตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำในสถานที่ที่เหมาะสม โดยไม่เลือกปฏิบัติและไม่ปะปนกับผู้ต้องหาอื่นหรือมีบุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องอยู่ในสถานที่นั้นอันมีลักษณะเป็นการประจานเด็กหรือเยาวชน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงอายุ เพศ สภาวะของเด็กหรือเยาวชนเป็นสำคัญ และต้องใช้ภาษาหรือถ้อยคำที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนสามารถเข้าใจได้โดยง่าย โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ถ้าเด็กหรือเยาวชนไม่สามารถสื่อสารหรือไม่เข้าใจภาษาไทยก็ให้จัดหาล่ามให้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือจัดหาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกหรือความช่วยเหลืออื่นใดให้ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ หากเด็กหรือเยาวชนประสงค์จะติดต่อสื่อสารหรือปรึกษาหารือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือผู้แทนองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยและอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการได้ ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการให้ตามควรแก่กรณีโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๗๑ เมื่อได้สอบถามเบื้องต้นและแจ้งข้อกล่าวหาตามมาตรา ๗๐ แล้ว ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนถูกเรียกมา ส่งตัวมา เข้าหาพนักงานสอบสวนเอง มาปรากฏตัวอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวน หรือมีผู้นำตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นเข้ามอบตัวต่อพนักงานสอบสวนเอง ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามมาตร ๑๓๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยอนุโลม

มาตรา ๗๒ ในกรณีที่พนักงานสอบสวนได้รับตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งถูกจับ ให้พนักงานสอบสวนนำตัวเด็กหรือเยาวชนไปศาลเพื่อตรวจสอบการจับกุมทันที ทั้งนี้ ภายในเวลายี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เด็กหรือเยาวชนไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ แต่มิ

ให้นับเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวเด็กหรือเยาวชนผู้ถูกจับจากที่ทำการของพนักงานสอบสวนมาศาลเข้าในกำหนดเวลายี่สิบสี่ชั่วโมงนั้นด้วย

ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำผิดมีบิดา มารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลหรือองค์กรซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย และบุคคลหรือองค์กรดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ายังสามารถปกครองดูแลเด็กหรือเยาวชนนั้นได้ พนักงานสอบสวนอาจมอบตัวเด็กหรือเยาวชนให้แก่บุคคลดังกล่าวไปปกครองดูแลและสั่งให้นำตัวเด็กหรือเยาวชนไปยังศาลภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เด็กหรือเยาวชนไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนภายหลังถูกจับ ในกรณีเช่นว่านี้ หากมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเด็กหรือเยาวชนจะไม่ไปศาล พนักงานสอบสวนจะเรียกประกันจากบุคคลดังกล่าวตามควรแก่กรณีก็ได้

บทบัญญัติมาตรานี้มิให้นำไปใช้บังคับในคดีที่พนักงานสอบสวนเห็นว่าคดีอาจเปรียบเทียบปรับได้

มาตรา ๗๓ เมื่อเด็กหรือเยาวชนมาอยู่ต่อหน้าศาล ให้ศาลตรวจสอบว่าเป็นเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดหรือไม่ การจับและการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ หากการจับเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ก็ให้ปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนไป ถ้าเด็กหรือเยาวชนยังไม่มีที่ปรึกษากฎหมาย ให้ศาลแต่งตั้งให้ และเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของเด็กหรือเยาวชน ศาลอาจมีคำสั่งให้มอบตัวเด็กหรือเยาวชนให้แก่บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย หรือบุคคลหรือองค์การที่ศาลเห็นสมควรเป็นผู้ดูแลเด็กหรือเยาวชนในระหว่างการดำเนินคดี โดยกำหนดให้บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่นำตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นไปพบพนักงานสอบสวนหรือพนักงานคุมประพฤติหรือศาล แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าการกระทำของเด็กหรือเยาวชนมีลักษณะหรือพฤติการณ์ที่อาจเป็นภัยต่อบุคคลอื่นอย่างร้ายแรง หรือมีเหตุสมควรประการอื่น ศาลอาจมีคำสั่งให้ควบคุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดไว้ในสถานพินิจหรือในสถานที่อื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายและตามที่ศาลเห็นสมควร

ถ้าเยาวชนนั้นมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีลักษณะหรือพฤติการณ์ที่อาจเป็นภัยต่อบุคคลอื่น หรือมีอายุเกินยี่สิบปีบริบูรณ์แล้ว ศาลอาจมีคำสั่งให้ควบคุมไว้ในเรือนจำหรือสถานที่อื่นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

การมอบตัวเด็กหรือเยาวชนให้แก่ผู้ดูแลตามวรรคหนึ่งหรือการปล่อยชั่วคราวหากปรากฏต่อศาลว่าเด็กหรือเยาวชนมีความจำเป็นต้องเข้ารับการบำบัดรักษา หรือรับคำปรึกษาแนะนำหรือเข้าร่วมกิจกรรมบำบัดใด ๆ ให้ศาลมีอำนาจกำหนดมาตรการเช่นว่านั้นด้วยก็ได้

มาตรา ๗๔ ก่อนมีคำสั่งควบคุมหรือคุมขังเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดหรือซึ่งเป็นจำเลยทุกครั้ง ให้ศาลสอบถามเด็กหรือเยาวชนหรือที่ปรึกษากฎหมายของเด็กหรือเยาวชนนั้นว่าจะมีข้อคัดค้านประการใดหรือไม่ และศาลอาจเรียกพนักงานสอบสวนหรือ

พนักงานอัยการมาชี้แจงความจำเป็นหรืออาจเรียกพยานหลักฐานมาไต่สวนเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้

ในการพิจารณาออกคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิและประโยชน์สูงสุดของเด็กหรือเยาวชนเป็นสำคัญ และการควบคุมหรือคุมขังเด็กหรือเยาวชนให้กระทำเป็นทางเลือกสุดท้าย

มาตรา ๗๕ ในการสอบสวน ให้กระทำในสถานที่ที่เหมาะสมโดยไม่เลือกปฏิบัติและไม่ปะปนกับผู้ต้องหาอื่นหรือมีบุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องอยู่ในสถานที่นั้นอันมีลักษณะเป็นการประจานเด็กหรือเยาวชน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงอายุ เพศ สภาวะของเด็กหรือเยาวชนเป็นสำคัญ และต้องใช้ภาษาและถ้อยคำที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนสามารถเข้าใจได้ง่าย โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ถ้าเด็กหรือเยาวชนไม่สามารถสื่อสารหรือไม่เข้าใจภาษาไทยให้จัดหาล่ามให้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือจัดหาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกหรือความช่วยเหลืออื่นใดให้ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ในการแจ้งข้อกล่าวหาและสอบปากคำเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดจะต้องมีที่ปรึกษากฎหมายของเด็กหรือเยาวชนร่วมอยู่ด้วยทุกครั้ง พร้อมทั้งแจ้งด้วยว่าเด็กหรือเยาวชนมีสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของเด็กหรือเยาวชนอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ ทั้งนี้ เมื่อคำนึงถึงอายุ เพศ และสภาพจิตของเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดแต่ละราย

ในการแจ้งข้อหาและการสอบปากคำเด็กหรือเยาวชนตามวรรคสอง บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือผู้แทนองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยจะเข้าร่วมรับฟังการสอบสวนดังกล่าวด้วยก็ได้

มาตรา ๗๖ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด ห้ามมิให้เจ้าพนักงานผู้จับกุมเด็กหรือเยาวชน หรือพนักงานสอบสวนจัดให้มีหรืออนุญาตให้มีหรือยินยอมให้มีการถ่ายภาพหรือบันทึกภาพเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด เว้นแต่เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน

มาตรา ๗๗ ในระหว่างการสอบสวน หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับอายุของเด็กที่ถูกจับกุมหรือควบคุมให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจดำเนินการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง แต่หากปรากฏภายหลังว่าเด็กนั้นมีอายุไม่เกินสิบปีในขณะกระทำความผิดและเด็กอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจหรือองค์การอื่นใด ให้สถานพินิจหรือองค์การดังกล่าวรายงานให้ศาลทราบ เพื่อให้ศาลมีคำสั่งปล่อยตัวเด็กและดำเนินการต่อไปตามที่กำหนดไว้ในวรรคสองโดยอนุโลม

หากปรากฏเป็นที่แน่ชัดว่าเด็กซึ่งถูกจับกุมหรือควบคุมนั้นในขณะกระทำความผิดอายุไม่เกินสิบปีบริบูรณ์ให้ดำเนินการต่อไป ดังนี้

(๑) ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เมื่อสอบสวนเสร็จแล้วให้พนักงานสอบสวนทำความเห็นว่าเด็กนั้นได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา หรือไม่ได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา หรือพยานหลักฐานรับฟังไม่ได้ว่าเด็กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหาส่งไปยังพนักงานอัยการพร้อมด้วยสำนวน

ในระหว่างการสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนมอบตัวเด็กให้อยู่ในความปกครองดูแลของบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลหรือองค์การซึ่งเด็กอาศัยอยู่ด้วย ในกรณีที่เด็กไม่มีบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์การดังกล่าว ให้ส่งตัวเด็กไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กในโอกาสแรกที่กระทำได้ แต่ต้องภายในเวลาไม่เกินยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เด็กนั้นมาถึงสถานที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

(๒) ถ้าพนักงานอัยการเห็นชอบด้วยว่าเด็กไม่ได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา หรือพยานหลักฐานรับฟังไม่ได้ว่าเด็กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา ให้พนักงานสอบสวนแจ้งบิดา มารดา ผู้ปกครองหรือองค์การซึ่งเด็กอาศัยอยู่ด้วย หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ แล้วแต่กรณี ทราบในโอกาสแรกที่กระทำได้แต่ต้องภายในเวลาไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่รับทราบความเห็นของพนักงานอัยการ

(๓) หากพนักงานอัยการเห็นว่าเด็กนั้นได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหาให้พนักงานสอบสวนส่งตัวเด็กไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กในโอกาสแรกที่กระทำแต่ต้องภายในเวลาไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่รับทราบความเห็นของพนักงานอัยการเพื่อดำเนินการต่อไปตามกฎหมายดังกล่าว ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ

มาตรา ๗๘ เมื่อมีการจับกุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๖๙ วรรคหนึ่ง หรือกรณีเด็กหรือเยาวชนปรากฏตัวอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๗๐ วรรคหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนรีบดำเนินการสอบสวน และส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นไปยังพนักงานอัยการ เพื่อให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องต่อศาลเยาวชนและครอบครัวให้ทันภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เด็กหรือเยาวชนนั้นถูกจับกุมหรือปรากฏอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวนแล้วแต่กรณี

ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกเกินหกเดือนแต่ไม่เกินห้าปี ไม่ว่าจะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม หากเกิดความจำเป็นไม่สามารถฟ้องเด็กหรือเยาวชนนั้นต่อศาลได้ทันภายในระยะเวลาดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแล้วแต่กรณี ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอผัดฟ้องต่อไปได้อีกครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองครั้ง

ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกเกิน

ห้าปี ไม่ว่าจะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม เมื่อศาลสั่งอนุญาตให้ผัดฟ้องครบสองครั้งแล้ว หากพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอผัดฟ้องต่อไปอีก โดยอ้างเหตุจำเป็น ศาลจะอนุญาตตามคำขอนั้นได้ต่อเมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการได้แสดงถึงเหตุจำเป็นและนำพยานมาเบิกความประกอบจนเป็นที่พอใจแก่ศาล ในกรณีเช่นว่านี้ศาลมีอำนาจสั่งอนุญาตให้ผัดฟ้องต่อไปได้อีกครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองครั้ง

การผัดฟ้องตามวรรคสองและวรรคสาม ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบมีอำนาจผัดฟ้องต่อศาลที่พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบอยู่ในเขตอำนาจศาลนั้นได้

ในการพิจารณาคำร้องขอผัดฟ้อง ถ้าเด็กหรือเยาวชนซึ่งเป็นผู้ต้องหายังไม่มีที่ปรึกษากฎหมายให้ศาลแต่งตั้งให้เพื่อแถลงข้อคัดค้านหรือซักถามพยาน

มาตรา ๗๙ ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหาหลบหนีจากการควบคุมในระหว่างการสอบสวน มิให้นับระยะเวลาที่หลบหนีนั้นรวมเข้าในกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๗๘

มาตรา ๘๐ ในกรณีที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือพนักงานสอบสวนจำต้องควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหาไว้ก่อนส่งตัวไปศาลตามมาตรา ๗๐ และมาตรา ๗๒ ห้ามมิให้ควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหานั้นไว้ปะปนกับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่เป็นผู้ใหญ่ และห้ามมิให้ควบคุมไว้ในห้องขังที่จัดไว้สำหรับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่เป็นผู้ใหญ่

มาตรา ๘๒ เมื่อผู้อำนวยการสถานพินิจได้รับแจ้งการจับกุมเด็กหรือเยาวชนตามมาตรา ๗๐ วรรคหนึ่ง หรือได้รับตัวเด็กหรือเยาวชนตามมาตรา ๗๓ แล้ว ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) สั่งให้พนักงานคุมประพฤติสืบเสาะข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๖ (๑) เว้นแต่ในคดีอาญาซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ ถ้าผู้อำนวยการสถานพินิจเห็นว่าการสืบเสาะข้อเท็จจริงดังกล่าวไม่จำเป็นแก่คดีจะสั่งงดการสืบเสาะข้อเท็จจริงนั้นเสียก็ได้ แล้วให้แจ้งไปยังพนักงานสอบสอนที่เกี่ยวข้อง

(๒) ทำรายงานในคดีที่มีการสืบเสาะเพื่อแสดงถึงข้อเท็จจริงตามมาตร ๓๖ (๑) และแสดงความเห็นเกี่ยวกับสาเหตุแห่งการกระทำผิดของเด็กหรือเยาวชน แล้วส่งรายงานและความเห็นนั้นไปยังพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี และถ้ามีการฟ้องร้องเด็กหรือเยาวชนต่อศาล ให้เสนอรายงานและความเห็นนั้นต่อศาลพร้อมทั้งความเห็นเกี่ยวกับการลงโทษ หรือ การใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนด้วย

(๓) ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจฯ ให้เด็กหรือเยาวชนได้รับการปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(ก) ทำความสะอาดร่างกายและเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย

(ข) ให้แพทย์ตรวจสภาพร่างกายและสภาพจิตใจในเบื้องต้น และถ้าเห็นสมควรให้จิตแพทย์ตรวจสภาพจิตใจด้วย

(ค) ถ้าปรากฏว่าเด็กหรือเยาวชนเจ็บป่วย ซึ่งควรจะได้รับการรักษาพยาบาลก่อนดำเนินคดี ให้มีอำนาจสั่งให้ได้รับการรักษาพยาบาลในสถานพินิจหรือสถานพยาบาลอื่นตามที่เห็นสมควร ในกรณีเช่นว่านี้ให้แจ้งไปยังพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๘๓ เมื่อศาลพิพากษาลงโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน ให้ศาลหักจำนวนวันที่เด็กหรือเยาวชนอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจหรือเรือนจำหรือสถานที่อื่นใดที่ได้รับการมอบหมาย ให้ควบคุมเด็กหรือเยาวชนระหว่างสอบสวนหรือพิจารณาคดี

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้เด็กหรือเยาวชนเข้าตรวจสภาพร่างกายหรือสภาพจิต หรือรับการรักษาพยาบาลหรือแก้ไข บำบัด หรือฟื้นฟูในสถานพยาบาล หรือ ศาลกำหนดเงื่อนไขระหว่างปล่อยชั่วคราวตามมาตรา ๗๓ วรรคสี่ ให้ศาลหักจำนวนวันที่เด็กหรือเยาวชนอยู่ในเงื่อนไขดังกล่าวให้แก่เด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องคำพิพากษาให้ลงโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน

มาตรา ๘๔ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิเด็กหรือเยาวชน ห้ามมิให้เปิดเผยหรือนำประวัติการกระทำความผิดอาญาของเด็กหรือเยาวชนไปพิจารณาให้เป็นผลร้ายหรือเป็นการเลือกปฏิบัติอันไม่เป็นธรรมแก่เด็กหรือเยาวชนนั้นไม่ว่าในทางใด ๆ เว้นแต่เป็นการใช้ประกอบดุลพินิจของศาลเพื่อกำหนดวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน หากมีการฝ่าฝืนให้ศาลสั่งระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือเพิกถอนการกระทำนั้น และอาจกำหนดค่าเสียหายหรือบรรเทาผลร้ายหรือมีคำสั่งให้จัดการแก้ไขเพื่อเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นตามที่เห็นสมควร

เด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดหรือเป็นจำเลยที่อยู่ในระหว่างการควบคุมดูแลของบุคคลหรือองค์การใด ๆ จะต้องได้รับการฟื้นฟูทั้งร่างกายและจิตใจ และส่งเสริมให้มีโอกาสกลับคืนสู่สังคม รวมทั้งได้รับการปฏิบัติด้วยมนุษยธรรมและเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หากการแสวงหาประโยชน์ การกระทำอันมิชอบ การทรมาน การลงโทษ การปฏิบัติที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือต่ำช้ารูปแบบอื่น หรือกระทำการใด ๆ ที่มิได้เป็นไปเพื่อฟื้นฟูร่างกายหรือจิตใจหรือเพื่อการกลับคืนสู่สังคม และมีลักษณะที่ขัดต่อประโยชน์สูงสุดของเด็กหรือเยาวชน ให้ศาลสั่งระงับหรือเพิกถอนการกระทำที่ฝ่าฝืน และกำหนดค่าเสียหายหรือบรรเทาผลร้ายหรือมีคำสั่งให้จัดการแก้ไขเพื่อเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๘๕ ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนอยู่ในความควบคุมระหว่างการสอบถามปากคำตามมาตรา ๖๙ และมาตรา ๗๐ หรืออยู่ในความควบคุมของสถานพินิจ ระหว่างการสอบสวนหรือพิจารณาคดีก็ดี ระหว่างการตรวจสภาพร่างการหรือสภาพจิตหรือรับการรักษาพยาบาลก็ดี ไม่ให้ถือว่าเป็นการควบคุมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ถ้าศาลพิพากษาลงโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน ให้ศาลหักจำนวนวันที่อยู่ในความควบคุมระหว่างการสอบปากคำ หรืออยู่ในความควบคุมของสถานพินิจ

ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนถูกส่งตัวไปควบคุมไว้เพื่อฝึกอบรมตามคำพิพากษาหรือ

คำสั่งของศาล หลบหนีไปจากการควบคุมแล้วภายหลังจับตัวมาได้ ให้ศาลชั้นต้นที่พิพากษาหรือมีคำสั่ง หรือศาลชั้นต้นที่มีเขตอำนาจในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนถูกส่งตัวไปควบคุมไว้เพื่อฝึกอบรม มีอำนาจสั่งกำหนดเวลาที่ต้องฝึกอบรมเพิ่มขึ้นตามที่เห็นสมควรแทนการลงโทษอาญาก็ได้ แต่ต้องไม่เกินกว่าเวลาที่เด็กหรือเยาวชนนั้นมีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์

- **ขั้นตอนในการดำเนินการกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

ขั้นตอนในการดำเนินการดำเนินการกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ในการปฏิบัติงานของตำรวจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ดังนี้

พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 กำหนดให้ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในคดีซึ่งเด็กและเยาวชนต้องหาว่ากระทำความผิดทางอาญา ไม่ว่าจะเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาหรือความผิดตามพระราชบัญญัติอื่นๆ คดีอาญาที่โอนมาจากศาลธรรมดาในกรณีที่จำเลยอายุยังไม่เกิน 20 ปีบริบูรณ์ เนื่องจากศาลที่พิจารณาคดีนั้นได้พิจารณาโดยคำนึงถึงร่างกาย สติปัญญา สุขภาพ ภาวะแห่งจิตและนิสัยแล้ว เห็นว่าบุคคลนั้นยังมีสภาพเช่นเดียวกันเด็กและเยาวชน คดีครอบครัว คดีคุ้มครองสวัสดิภาพ และคดีอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลเยาวชนและครอบครัว

คดีอาญาที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด ให้ถืออายุเด็กหรือเยาวชนนั้นในวันที่การกระทำความผิดได้เกิดขึ้น

โดย “เด็ก” หมายความว่า บุคคลอายุยังไม่เกิน 15 ปีบริบูรณ์

และ “เยาวชน” หมายความว่า บุคคลอายุเกิน 15 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์

การจับกุมตัวเด็ก

การออกหมายจับเด็กและเยาวชนให้ศาลคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิเด็กหรือเยาวชนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะในเรื่องอายุ เพศ และอนาคตของเด็กหรือเยาวชนที่พึงได้รับการพัฒนาและปกป้องคุ้มครอง หากการออกหมายจับจะมีผลกระทบกระเทือนต่อจิตใจของเด็กหรือเยาวชนอย่างรุนแรงโดยไม่จำเป็น ให้พยายามเลี่ยงการออกหมายจับ โดยใช้วิธีติดตามตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นด้วยวิธีอื่นก่อน

ในการจับกุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำผิด ให้เจ้าพนักงานผู้จับแจ้งแก่เด็กหรือเยาวชนนั้นว่าเขาต้องถูกจับ และแจ้งข้อกล่าวหารวมทั้งสิทธิตามกฎหมายให้ทราบหากมีหมายจับให้แสดงต่อผู้ถูกจับ แล้วนำตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับทันที เพื่อให้พนักงานสอบสวนของท้องที่ดังกล่าวส่งตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวน ผู้รับผิดชอบโดยเร็วถ้าขณะจับกุมมีบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือผู้แทนองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย อยู่ด้วยในขณะนั้น ให้เจ้าพนักงานผู้จับแจ้งเหตุแห่งการจับให้บุคคลดังกล่าวทราบ และห้ามมิให้ควบคุม คุมขัง กักขัง คุมความประพฤติ หรือใช้มาตรการอื่นใดอันมีลักษณะเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของเด็กหรือเยาวชน ซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดหรือเป็นจำเลย เว้นแต่มีหมายหรือคำสั่งของศาล หรือเป็นกรณีการคุมตัวเท่าที่จำเป็น

นอกจากนี้ ในการจับกุมและควบคุมเด็กหรือเยาวชนต้องกระทำโดยละมุนละม่อม โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และไม่เป็นการประจานเด็กหรือเยาวชน และห้ามมิให้ใช้วิธีการควบคุมเกินกว่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือเพื่อความปลอดภัยของเด็กหรือเยาวชนผู้ถูกจับหรือบุคคลอื่น รวมทั้งมิให้ใช้เครื่องพันธการแก่เด็กไม่ว่ากรณีใด ๆ เว้นแต่มีความจำเป็นอย่างยิ่งอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ เพื่อป้องกันการหลบหนี หรือเพื่อความปลอดภัยของเด็กผู้ถูกจับหรือบุคคลอื่น

เมื่อเด็กหรือเยาวชนมาอยู่ต่อหน้าศาล ให้ศาลตรวจสอบว่าเป็นเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดหรือไม่ การจับและการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ หากการจับเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ก็ให้ปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนไป ถ้าเด็กหรือเยาวชนยังไม่มีที่ปรึกษากฎหมาย ให้ศาลแต่งตั้งให้

การสืบสวน สอบสวน

เมื่อพนักงานสอบสวนได้รับตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งถูกจับ หรือเด็กหรือเยาวชน ซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดถูกเรียกมา ส่งตัวมา เข้าหาพนักงานสอบสวนเอง มาปรากฏตัวอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวน หรือมีผู้นำเด็กหรือเยาวชนนั้นเข้ามอบตัวต่อพนักงานสอบสวน และคดีนั้นเป็นคดีที่ต้องพิจารณาพิพากษาในศาลเยาวชนและครอบครัว ให้พนักงานสอบสวนรีบสอบถามเด็กหรือเยาวชนในเบื้องต้นเพื่อทราบชื่อตัว ชื่อสกุล อายุ สัญชาติ ถิ่นที่อยู่ สถานที่เกิดและอาชีพของเด็กหรือเยาวชน ตลอดจนชื่อตัว ชื่อสกุลและรายละเอียดเกี่ยวกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย แล้วแจ้งข้อกล่าวหาให้บุคคลดังกล่าวทราบ และแจ้งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจ

การสอบสวนให้กระทำในสถานที่ที่เหมาะสม โดยไม่เลือกปฏิบัติและไม่ปะปนกับผู้ต้องหาอื่นหรือมีบุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องอยู่ในสถานที่นั้นอันมีลักษณะเป็นการประจานเด็กหรือเยาวชน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงอายุ เพศ สภาวะของเด็กหรือเยาวชนเป็นสำคัญ และต้องใช้ภาษาหรือถ้อยคำที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนสามารถเข้าใจได้โดยง่าย โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ถ้าเด็ก

หรือเยาวชนไม่สามารถสื่อสารหรือไม่เข้าใจภาษาไทยก็ให้จัดหาล่ามให้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือจัดหาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกหรือความช่วยเหลืออื่นใดให้ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ หากเด็กหรือเยาวชนประสงค์จะติดต่อสื่อสารหรือปรึกษาหารือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือผู้แทนองค์การซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยและอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการได้ ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการให้ตามควรแก่กรณีโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่พนักงานสอบสวนได้รับตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งถูกจับ ให้พนักงานสอบสวนนำตัวเด็กหรือเยาวชนไปศาลเพื่อตรวจสอบการจับกุมทันที หรือพนักงานสอบสวนอาจมอบตัวเด็กหรือเยาวชนให้แก่บุคคลดังกล่าวไปปกครองดูแลและสั่งให้นำตัวเด็กหรือเยาวชนไปยังศาลภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เด็กหรือเยาวชนไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนภายหลังถูกจับ ทั้งนี้ภายในเวลายี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เด็กหรือเยาวชนไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนรับผิดชอบ

นอกจากนั้น ห้ามมิให้เจ้าพนักงานผู้จับกุมเด็กหรือเยาวชน หรือพนักงานสอบสวนจัดให้มีหรืออนุญาตให้มีหรือยินยอมให้มีการถ่ายภาพหรือบันทึกภาพเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด เว้นแต่เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน การสอบสวนต้องกระทำในสถานที่ที่เหมาะสมโดยไม่เลือกปฏิบัติและไม่ปะปนกับผู้ต้องหาอื่นหรือมีบุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องอยู่ในสถานที่นั้นอันมีลักษณะเป็นการประจานเด็กหรือเยาวชน

การพิจารณาคดี

การพิจารณาคดีในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวให้กระทำเป็นการลับและเฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดีเท่านั้นมีสิทธิเข้าฟังการพิจารณาคดีได้ ทั้งมีอำนาจใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนแทนการลงโทษอาญาหรือวิธีการเพื่อความปลอดภัยโดยการเปลี่ยนโทษจำคุกหรือกักกัน เป็นการส่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปควบคุมเพื่อฝึกอบรมในสถานที่ที่กำหนดไว้ หรือสถานที่อื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายและศาลเห็นสมควร ตามเวลาที่ศาลกำหนด แต่ต้องไม่เกินกว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นมีอายุครบ 24 ปีบริบูรณ์ หรือการเปลี่ยนโทษปรับเป็นการคุมความประพฤติ

การควบคุมหรือคุมขัง

ในการควบคุมหรือคุมขังเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดหรือซึ่งเป็นจำเลยทุกครั้ง ให้ศาลสอบถามเด็กหรือเยาวชนหรือที่ปรึกษากฎหมายของเด็กหรือเยาวชนนั้นว่าจะมีข้อคัดค้านประการใดหรือไม่ และศาลอาจเรียกพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมาชี้แจงความจำเป็นหรืออาจเรียกพยานหลักฐานมาไต่สวนเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้ โดยในการควบคุมหรือ

คุมขัง ให้ศาลคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิและประโยชน์สูงสุดของเด็กหรือเยาวชนเป็นสำคัญ และการควบคุมหรือคุมขังเด็กหรือเยาวชนให้กระทำเป็นทางเลือกสุดท้าย

มาตรการหรือทางเลือกอื่นแทนการควบคุมหรือคุมขัง

กฎหมายใหม่ได้เพิ่มมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาเข้ามา เป็นการนำมาตรการทางเลือกอื่นมาใช้แทนการดำเนินคดีตามช่องทางปกติ เปิดโอกาสให้ผู้เสียหายหรือชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็ก ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินห้าปี ไม่ว่าจะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม หรือสำนึกในการกระทำก่อนฟ้องคดีเมื่อคำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สภาพร่างกาย สภาพจิต อาชีพ ฐานะ และเหตุแห่งการกระทำความผิดแล้ว หากผู้อำนวยการสถานพินิจพิจารณาเห็นว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นอาจกลับตนเป็นคนดีได้โดยไม่ต้องฟ้อง ให้จัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูให้เด็กหรือเยาวชนปฏิบัติ

ทั้งนี้ เพื่อแก้ไขปรับเปลี่ยนความประพฤติของเด็กหรือเยาวชน บรรเทา ทดแทน หรือชดเชยความเสียหายแก่ผู้เสียหายหรือเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ชุมชนและสังคม แล้วเสนอความเห็นประกอบแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณา ทั้งนี้ การจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูต้องได้รับความยินยอมจากผู้เสียหายและเด็กหรือเยาวชนด้วย

หากพนักงานอัยการเห็นว่าแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูได้เป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็กหรือเยาวชนแล้วเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมให้พนักงานอัยการเห็นชอบกับแผนดังกล่าว และให้มีการดำเนินการตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูดังกล่าวได้ทันที พร้อมทั้งให้รายงานให้ศาลทราบ ในกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงแก่ศาลว่ากระบวนการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ศาลพิจารณาสั่งตามที่เห็นสมควร

จากกระบวนการในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้แสดงให้เห็นถึงการที่ตำรวจต้องทำงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ซึ่งเต็มไปด้วยกฎระเบียบข้อบังคับที่กำหนดให้ตำรวจต้องทำงานในกระบวนการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีที่ลำบาก อันอาจเป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจเป็นสำคัญ

ปัญหาและอุปสรรคของการบังคับใช้พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวนและครอบครัว พ.ศ.2553

ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดร้อยเอ็ด จัดโครงการส่งเสริมการประสานความร่วมมือด้านการยุติธรรมของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เมื่อเดือนกรกฎาคม 2554 เพื่อร่วมกัน

แก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 22 พฤษภาคม 2554 โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมโครงการ อาทิ ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้พิพากษาสมทบฯอัยการจังหวัดคดีเยาวชนฯ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ฯ สภาทนายความจังหวัดร้อยเอ็ด สถานพินิจฯ พนักงานสอบสวนฯ ณ ห้องประชุมศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดร้อยเอ็ด เปิดเผยว่า ตามที่ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 22 พฤษภาคม 2554 ที่ผ่านมา โดยมีการแก้ไขและเปลี่ยนแปลงบทบัญญัติที่จะนำมาใช้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายหลายมาตรา ทั้งนี้เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิเด็กหรือเยาวชนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด โดยยังไม่มีคำพิพากษา มิให้ได้รับผลกระทบในด้านการจำกัดเสรีภาพ การถูกสอบสวน คุมขัง รวมไปถึงการได้รับการฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ และส่งเสริมให้เด็กหรือเยาวชนให้มีโอกาสกลับเนื้อกลับตัวเป็นคนดี พร้อมคืนสู่สังคมเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติต่อไป ซึ่งในหลักปฏิบัติตามพระราชบัญญัติใหม่นี้อาจเกิดความขัดข้องในการดำเนินการของเจ้าหน้าที่หลายภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดร้อยเอ็ดจึงได้จัดให้มีโครงการดังกล่าว เพื่อเป็นการร่วมกันแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเพื่อพัฒนากระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบเกิดประโยชน์สูงสุด และประชาชนเข้าถึงความยุติธรรมได้อย่างแท้จริง

ด้านพนักงานสอบสวนผู้ทรงคุณวุฒิ (สบ 4) ภ.จว.ร้อยเอ็ด กล่าวว่า พนักงานสอบสวน หรือตำรวจ ถือเป็นด่านแรกในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีเด็กหรือเยาวชนซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด ซึ่งโดยปกติแล้วการดำเนินการกับเด็กและเยาวชนฯ ก็มีกฎหมายคุ้มครองสิทธิหลายประการอยู่แล้ว การแก้ไขกฎหมายก็ถือเป็นเรื่องปกติของกระบวนการยุติธรรมที่มุ่งจะให้ความคุ้มครองเด็กหรือเยาวชนฯ ตามยุคตามสมัย แต่ในหลักปฏิบัติจริงแล้วต้องยอมรับว่า พ.ร.บ. ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 นี้ ทำให้พนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจทำงานลำบากขึ้น เช่น ห้ามมิให้จับกุมเด็กซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด เว้นแต่เด็กนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้า หรือมีหมายจับหรือคำสั่งของศาลฯ ซึ่งในบางครั้งการรู้ถึงการกระทำความผิดของเด็กหรือเยาวชนนั้น อาจมิได้เกิดจากการกระทำความผิดซึ่งหน้าก็ได้ เป็นต้นว่า ทราบว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดจากการขยายผลและรวบรวมหลักฐานว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นได้กระทำความผิดจริง หรือร่วมกันกระทำความผิดแล้วหลบหนีไป หรือการควบคุมตัวเพื่อตรวจยกระดับถนนช่วยชาวหาสารเสพติด ซึ่งในบางครั้งมิได้เป็นการกระทำความผิดซึ่งหน้า แต่มีพฤติการณ์หรือพฤติกรรมอันน่าเชื่อว่าเด็กหรือเยาวชนคนนั้นเสพสารเสพติด ซึ่งเจ้าหน้าที่ไม่สามารถควบคุมตัวเด็กฯ ไปตรวจสอบหาสารเสพติดในร่างกายได้ ต้องขออนุมัติ

หมายจับจากศาลก่อน กว่าจะขออนุมัติศาลออกหมายจับมาได้ การตรวจหาสารเสพติดในร่างกายเด็กหรือเยาวชนก็อาจจะไม่ปรากฏแล้ว การที่ต้องแจ้งข้อกล่าวหาให้บิดามารดา หรือผู้ปกครองเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด โดยไม่ชักช้าก็เป็นอุปสรรคอีกเช่นกัน เพราะระยะเวลาในการควบคุมตัวหรือสอบสวนเด็กฯ นั้นมีระยะเวลาจำกัด หากบิดามารดาของเด็กหรือเยาวชนฯ อยู่ต่างจังหวัดที่ไกล หรือไม่สามารถติดต่อได้ การแจ้งข้อกล่าวหาให้บุคคลดังกล่าวทราบก็อาจจะล่าช้าไม่ทันตามที่กฎหมายกำหนด หรือการแจ้งแล้วแต่บิดามารดา หรือผู้ปกครองเด็กฯ ไม่ยอมรับว่าเป็นบุตรหรือผู้อยู่ในความปกครองของตน ก็อาจจะทำให้กระบวนการในการสอบสวนขัดต่อกฎหมายไปได้ หรือในชั้นตรวจสอบการจับกุม ชั้นผัดฟ้อง และชั้นพิจารณาคดี ต้องตั้งที่ปรึกษากฎหมายให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยในทุกชั้น ถ้าไม่ตั้งให้ถือว่าไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กระบวนการพิจารณาคดีจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นต้น (หนังสือพิมพ์บ้านเมือง, 6 กรกฎาคม 2554)

5. แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานขององค์การ

ทฤษฎีระบบ (System Theory)

ทฤษฎีระบบ ค้นพบโดยนักชีวะชื่อเบอร์แพแลนซี่ ชาวเยอรมัน ประมาณปี 1930 และทฤษฎีนี้ถูกใช้ในสายวิทยาศาสตร์ เมื่อปี 1950 หลังจากปี 1970 การศึกษาทางสังคมศาสตร์จึงนำเอาทฤษฎีระบบมาใช้อธิบายว่าทำไมเกิดสภาพอย่างหนึ่งอย่างใด

โดยระบบ หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน และขึ้นต่อกัน โดยส่วนประกอบต่าง ๆ ร่วมกันทำงานอย่างผสมผสานกันเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ (Dudley D. Cahn, Ruth Anna Abigail,2007)

องค์ประกอบของระบบ

องค์ประกอบของระบบซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพในการทำงานขององค์การ ได้แก่

สิ่งที่ป้อนเข้าไป (Input) หมายถึง องค์ประกอบแรกที่จะนำไปสู่การดำเนินงานของระบบ โดยรวมไปถึงสภาพแวดล้อมต่าง ๆที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์การ

กระบวนการ (Process) เป็นองค์ประกอบที่สองของระบบ หมายถึง วิธีการต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่ผลงานหรือผลผลิตของระบบ เป็นวิธีการดำเนินงานขององค์การเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ต้องการขององค์การ

ผลลัพธ์ (Output) หรือ ผลิตผล (Product) ซึ่งเป็นองค์ประกอบสุดท้ายของระบบ หมายถึง ความสำเร็จของการดำเนินงานขององค์การ ที่มีประสิทธิภาพ หรือประสิทธิผล

องค์ประกอบทั้งหมดมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันจะขาดสิ่งใดไม่ได้ นอกจากนั้น องค์ประกอบดังกล่าวยังมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์การด้วย

ความสัมพันธ์ของระบบและสิ่งแวดล้อมในการดำเนินงานขององค์กร สามารถแสดงให้เห็นได้ดังในแผนภาพต่อไปนี้

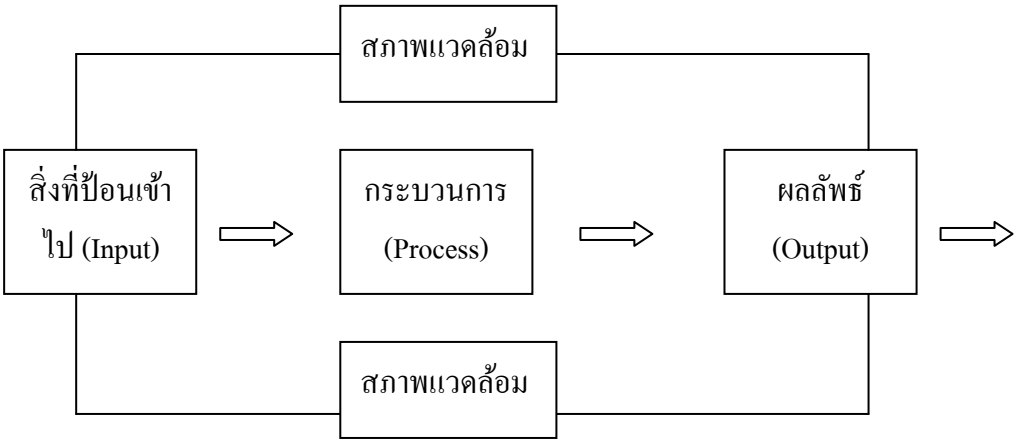

สรุปได้ว่าทฤษฎีระบบเป็นทฤษฎีที่กล่าวถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กรโดยคำนึงถึงระบบที่เกี่ยวข้องกับองค์กรทั้งหมด คือ สิ่งที่ป้อนเข้าไป (Input) กระบวนการ (Process) และผลลัพธ์ (Output) โดยแต่ละส่วนจะต้องมีความสัมพันธ์และผสมผสานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายขององค์การ นอกจากนั้นระบบการดำเนินงานขององค์การยังมีความเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรอาทิ การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคม การเมือง หรือ สภาพแวดล้อมภายในองค์กร อาทิ งบประมาณ กำลังคน เทคโนโลยีขององค์กร การบริหารจัดการ เป็นต้น โดยสามารถสรุปกระบวนการในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน ดังนี้

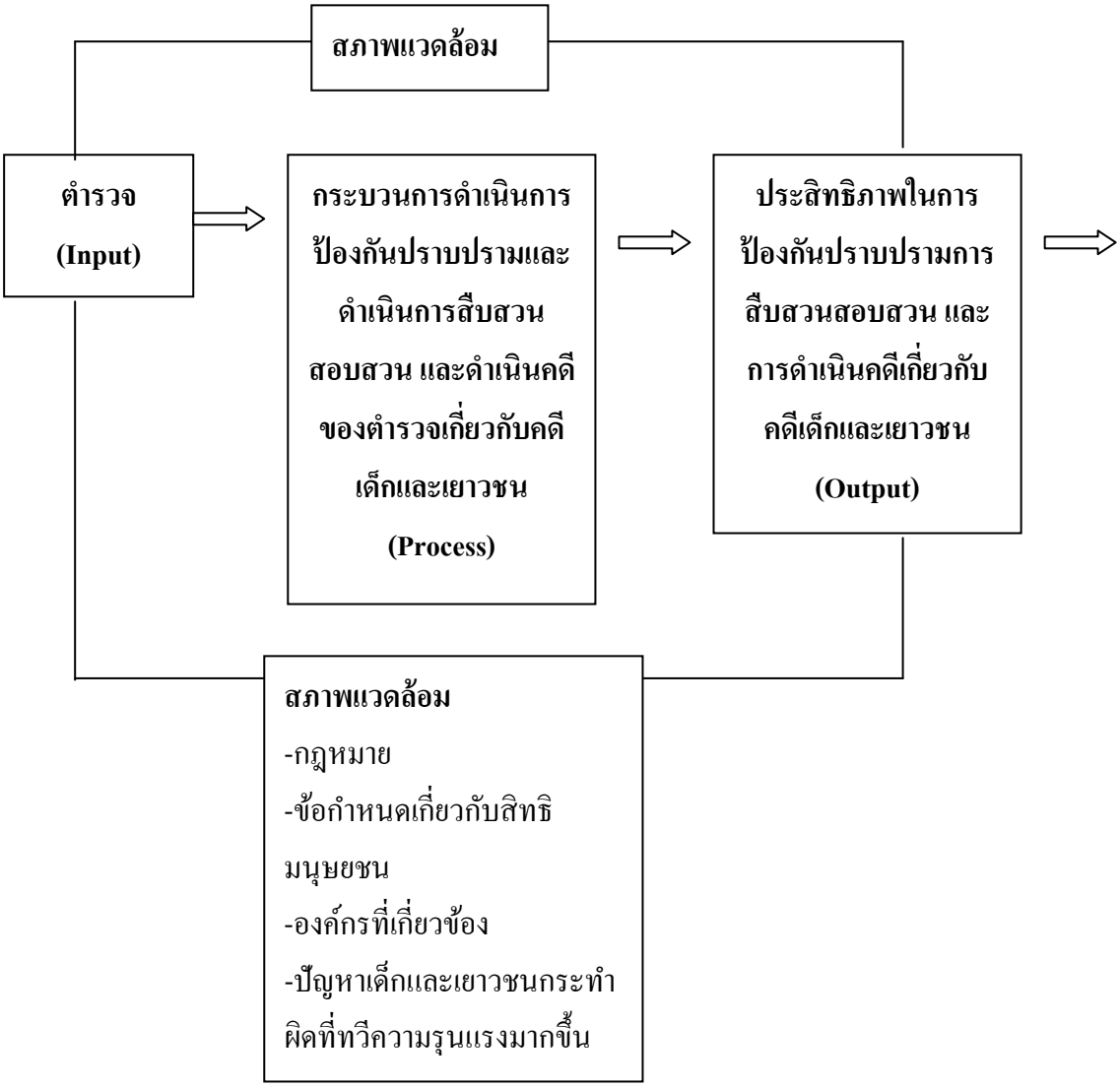

ทฤษฎีนี้มีความเกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพในกระบวนการการป้องกันปราบปรามสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ที่มีความเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมภายในองค์กรของตำรวจและสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรเป็นสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นงบประมาณ บุคลากร เทคโนโลยี ความรู้ความเชี่ยวชาญ การประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

4 <u>ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง</u>

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องนี้ ประกอบด้วย

ผลงานวิจัยในประเทศ

โอพาร เอี่ยมประภาส (2541) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆได้แก่ ความรู้สึกผูกพันต่อบิดามารดา ความใกล้ชิดกับเพื่อนที่กระทำผิด ฐานะทางเศรษฐกิจ ลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัย และอิทธิพลของสื่อมวลชนกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยศึกษาลักษณะการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย (บ้านกรุณา) และสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสิรินธร จำนวน 300 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมี ได้แก่ ความรู้สึกผูกพันต่อบิดามารดา ความใกล้ชิดกับเพื่อนที่กระทำผิด ฐานะทางเศรษฐกิจ และลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัย

นิพนธ์ เจิมจำนงค์ (2542) ศึกษาเรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนตามแนวทางพระพุทธศาสนา : ศึกษาเฉพาะสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสาเหตุการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนตามแนวทางพระพุทธศาสนาและตามแนวทางสังคมวิทยา ตลอดจนหาข้อเสนอแนะในการแก้ไขการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ เด็กและเยาวชนที่ถูกศาลพิพากษาให้เข้ารับการฝึกอบรมในสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี จำนวนทั้งสิ้น 15 คน การรวบรวมข้อมูลใช้แบบสัมภาษณ์

ผลการวิจัยตามแนวคิดทฤษฎีทางพระพุทธศาสนา พบว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีสาเหตุมาจากปัจจัยทางจิต ได้แก่ ความโลภ ความโกรธ ความหลง ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การคบหาสมาคมกับคนชั่ว ความเป็นเหยื่ออาชญากรรมของผู้กระทำผิดในส่วนของการติดการพนัน การติดสุรายาเสพย์ติดประเภทต่างๆ ความอ่อนแอของสถาบันทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถาบันการเมืองการปกครอง และความยากจน ปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ สถานที่ ที่เสี่ยงภัยหรือเหมาะสมในการกระทำผิด สิ่งเสพย์ติด อาวุธ และวัตถุที่รัก

กองวิจัยและพัฒนา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ(2542) ศึกษาเรื่อง “การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน และเพื่อศึกษาปัญหาและประสิทธิผลตลอดจนปัจจัยที่

สัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในกรณีที่เด็กและเยาวชนเป็นผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งทำการศึกษาเฉพาะกับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่สัมผัสเด็กและเยาวชนในสถานีตำรวจ ในพื้นที่รับผิดชอบของ บช.น., บช.ภ., 1-9 และ บช.ก. โดยจำแนกเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าและพนักงานสอบสวน จำนวน 345 คน เจ้าหน้าที่ตำรวจอื่น ๆ อาทิสายตรวจ, สืบสวน จำนวน 489 คน ตลอดจนทำการศึกษากับเด็กและเยาวชนที่อยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำนวน 560 คน และเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดตามพระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับที่ 20 พ.ศ. 2542 อาทิ พนักงานอัยการ นักสังคมสงเคราะห์ และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 41 คน

ผลการศึกษาพบว่า จำนวนเด็กและเยาวชนที่ถูกส่งตัวมายังสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ทั่วประเทศ ระหว่างปี พ.ศ. 2538-2542 จะพบว่ามีแนวโน้มสูง ในฐานความผิด 5 อันดับแรก ที่เด็กและเยาวชนถูกกล่าวหาในระหว่างปี 2538-2542 ได้แก่ ยาเสพติด ลักทรัพย์ สารระเหย การพนัน ทำร้ายร่างกาย อาวุธปืนและเครื่องกระสุนวัตถุระเบิด และหลบหนีเข้าเมือง โดยมีสาเหตุของการกระทำผิดนั้นมาจากครอบครัว การคบเพื่อน โดยเด็กและเยาวชนที่ถูกส่งตัวมายังสถานพินิจฯในระหว่างปี 2538-2542 จะมีอายุระหว่าง 15-18 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น ตามลำดับมีที่พักอาศัยอยู่ในเพิงพัก ชุมชนแออัด เคยถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมมากกว่า 1 ครั้ง และ ข้อกล่าวหาที่ถูกจับกุมในครั้งล่าสุด ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ สถานภาพทางคดีส่วนใหญ่ ได้รับการตัดสินจากศาลแล้ว

สำหรับความคิดเห็นของเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เด็กและเยาวชนที่ศึกษานั้นส่วนใหญ่ถูกจับกุมในที่สาธารณะ ที่พักอาศัยของเด็กและเยาวชนเอง ในการจับกุมนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่แสดงตัวว่าเป็นตำรวจและแจ้งข้อกล่าวหาแก่เด็กและเยาวชนทันทีที่จับกุม ขณะเดียวกันนั้นในการจับกุมขึ้น ตำรวจมักใช้เครื่องพันธนาการ อาทิ กุญแจมือ เป็นต้น เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่เห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้ใช้กำลังทำร้ายหรือข่มขู่ภายหลังการจับกุม และไม่มีการเรียกรับสินบนเพื่อแลกกับการปล่อยตัว นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจได้นำส่งสถานีตำรวจโดยทันที และเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ไม่คิดที่จะหลบหนี แต่อาจจะหลบหนีหากเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ใช้เครื่องพันธนาการ

ประเด็นเรื่องสถานที่ถูกควบคุมตัวนั้นเด็กและเยาวชนที่ถูกกล่าวหาส่วนใหญ่ถูกควบคุมที่ห้องควบคุมรวมกับผู้ใหญ่ โดยส่วนใหญ่ไม่ได้ถูกทำร้ายหรือข่มขู่แต่อย่างใดจากพนักงานสอบสวน ส่วนกรณีห้องที่ทำการสอบสวนนั้น เด็กและเยาวชนที่ถูกกล่าวหาส่วนใหญ่ถูกสอบสวนให้ปากคำที่ห้องทำงานของพนักงานสอบสวน โดยส่วนใหญ่คิดว่าการที่มีบุคคลอื่นร่วมทำการสอบสวนจะทำให้ได้รับความเป็นธรรมมากขึ้น ทั้งนี้ส่วนใหญ่ต้องรอผู้เข้าร่วมการสอบสวนเป็นเวลานานก่อนจะ

ได้รับการสอบสวน และส่วนใหญ่คิดว่าการดำเนินการของพนักงานสอบสวนเป็นไปอย่างยุติธรรมแล้ว

สำหรับการปฏิบัติหน้าที่กับเด็กและเยาวชนที่เป็นผู้ถูกกล่าวหาในการจับกุม เจ้าหน้าที่ตำรวจแจ้งข้อกล่าวหาให้เด็กและเยาวชนผู้ถูกกล่าวหาทราบในขณะจับกุม และใช้กำลัง และการใช้เครื่องพันธนาการขณะจับกุมเป็นบางกรณีตามความจำเป็น

ส่วนปัญหาที่เกี่ยวกับการจับกุมเด็กและเยาวชนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดนั้น ส่วนใหญ่เป็นการขัดขืนต่อสู้ และการขาดแคลนยานพาหนะ และกำลังสนับสนุน ในการจับกุมและควบคุมตัวส่งสถานีตำรวจ

ปัญหาที่พบในการดำเนินการสอบสวนได้แก่ ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานด้านนี้ที่เกี่ยวข้อง อย่างเช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะอย่างเพียงพอ รวมทั้งปัญหาการบริหาร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่มีคำสั่งหรือระเบียบปฏิบัติภายในรองรับในการปฏิบัติงานตามกฎหมายคุ้มครองเด็ก ๆ ทำให้มีปัญหาในทางปฏิบัติไม่สามารถปฏิบัติภายในรองรับได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ส่วนในด้านบทบาทของนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ก็เช่นเดียว ยังไม่ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจนทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติไม่สามารถให้ความคุ้มครองสิทธิเด็กได้อย่างเต็มที่ตามกฎหมาย นอกจากนี้ ยังประสบปัญหาห้องที่ใช้ในการสอบปากคำเด็กไม่มีความเหมาะสมเพียงพอ มีลักษณะไม่เป็นสัดส่วนและมิดชิด บางสถานีตำรวจไม่มีห้องสอบปากคำสำหรับเด็กโดยเฉพาะ ทำให้ต้องสอบปากคำในห้องสอบสวนทั่วไปที่มีพนักงานสอบสวนและบุคคลอื่นร่วมอยู่ด้วย เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการสอบปากคำโดยเฉพาะวีดีโอเทปที่มีไม่เพียงพอทุกสถานีตำรวจเป็นภาระของพนักงานสอบสวนเจ้าของคดีที่จะต้องดำเนินการจัดหาเอง และบุคลากรทีเกี่ยวข้องยังขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามกฎหมายหรือมีความเข้าใจ หรือแนวทางไม่ตรงกัน ทำให้มีปัญหาในทางปฏิบัติ และประสบปัญหาด้านอัตรากำลังของพนักงานอัยการและนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์มีไม่เพียงพอกับปริมาณคดีที่เกิดขึ้น ซึ่งบุคลากรเหล่านี้มีหน้าที่ราชการหรืองานประจำที่จะต้องปฏิบัติในแต่ละวัน ทำให้ไม่สามารถมาปฏิบัติหน้าที่ในการให้ความคุ้มครองสิทธิเด็กได้อย่างเต็มที่

อภิรัฐ ถนอมสิงห์ (2542) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับยาเสพติดประเภทยาบ้าในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับยาเสพติดประเภทยาบ้า โดยเลือกศึกษาเฉพาะเด็กและเยาวชนที่ศาลสั่งให้อยู่ในความคุ้มครองและดูแลของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลางจำนวน 274 คนและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) จำนวน 10 คน

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับยาเสพติดประเภทยาบ้าของเด็กและเยาวชน ได้แก่ ปัจจัยทางครอบครัว ปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อม และปัจจัยจากตัวยาบ้า

เจริญศักดิ์ บุตรไทย (2544) ศึกษาเรื่อง “ทัศนคติของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสอบสวนเด็กในคดีอาญาตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา(ฉบับที่ 20) พุทธศักราช 2542 ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการสอบสวนเด็กกับการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสอบสวนเด็กในคดีอาญาตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 20) พุทธศักราช 2542 เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ และเพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายฉบับดังกล่าวเพื่อให้มีความเหมาะสมกับสังคมในปัจจุบันมากขึ้น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการคุ้มครองสิทธิเด็ก โดยเป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม(Questionnaires) จำนวน 220 ชุดกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา และการวิจัยทางมานุษยวิทยา(Anthropological field research) เพื่อรวบรวมข้อมูลในเชิงคุณภาพ โดยเลือกใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข่าวสำคัญ (Key Informants)จำนวน 10 คน

ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรทั้งหมดได้แก่ สถานภาพการมีบุตร สายอาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่ ประสบการณ์ทำงานในสายอาชีพ ประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ความรู้ความเข้าใจในเจตนารมณ์และข้อกำหนดของกฎหมาย ทัศนคติต่อความยุ่งยากและซับซ้อนของกฎหมายมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการสอบสวนเด็กที่มีต่อการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้

กรรณิการ์ ภุมรินทร์และคณะ (2546) ศึกษาเรื่อง “มาเฟียเด็ก” มุ่งศึกษาถึงพฤติกรรมความรุนแรงของเยาวชน ที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษา สำรวจข้อมูลจากการแจกแบบสอบถามนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพฯ แบ่งเป็นนักเรียนชาย 165 คน และนักเรียนหญิง 140 คน

ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง มีนักเรียนที่มีพฤติกรรมเป็นมาเฟีย ร้อยละ 18.1 และเด็กเคยถูกคุกคามร้อยละ 10 โดยนักเรียนชายมองว่า ภายในโรงเรียนมีการเล่นพนันบอล ร้อยละ 71.5 พูดจาดูหมิ่น ร้อยละ 32.1 ขู่ทำร้าย ร้อยละ 27.2 ทำร้ายร่างกาย ร้อยละ 24.8 รีดไถ เก็บค่าคุ้มครอง ร้อยละ 23 เสพยาเสพติด ร้อยละ 23 ค้ายาเสพติด ร้อยละ 14.5 ขายบริการทางเพศ ร้อยละ 4.8 และมีนายหน้าติดต่อค้าประเวณี ร้อยละ 2.4 ในกลุ่มนักเรียนหญิง มองว่า ภายในโรงเรียนมีการเล่นพนันบอล ร้อยละ 32.1 ขู่ทำร้าย ร้อยละ 15.7 การเสพยาเสพติด ร้อยละ 15.0 การรีดไถ ร้อย

ละ 14.2 ทำร้ายร่างกาย ร้อยละ 12.1 การค้ายาเสพติด ร้อยละ 10.7 มีนายหน้าติดต่อค้าประเวณี ร้อยละ 2.1 การขายบริการทางเพศ ร้อยละ 0.7

สำหรับพฤติกรรมกลุ่มตัวอย่าง ในนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า มีนักเรียนหญิงไถเงินนักเรียนชายที่มาชอบเพื่อนในกลุ่ม ครั้งละ 500-1,000 บาท ถ้าไม่มีจะวางแผนให้นักเรียนชายไปขโมยเงินทางบ้านมาให้ อีกทั้งยังพบพฤติกรรมเด็กชวนกันเล่นเป่ายิงฉุบพนันเงิน ครั้งละ 5-10 บาท หรือจับคู่ชาย-หญิงเล่นเป่ายิงฉุบแก้ผ้า ซึ่งเป็นพฤติกรรมเลียนแบบเกมจากประเทศญี่ปุ่น

ส่วนกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนชายที่รีดไถเงินเพื่อน ครั้งละ 5-100 บาท เพื่อไปเล่นเกม หรือซื้อของฟุ่มเฟือย หากถูกปฏิเสธจะทำร้ายร่างกาย เช่น บีบคอ ใช้ไฟแช็คลนคาง หรือรื้อกระเป๋า และกลุ่มนักเรียนดังกล่าวมักพกบุหรี่ ลูกระเบิดปิงปองและมีการเสพยาเสพติด ซึ่งนักเรียนที่ถูกรีดไถส่วนใหญ่จะให้เพราะไม่อยากมีปัญหา

ขณะที่กลุ่มมาเฟียนักเรียนที่เป็นนักซิ่งมอเตอร์ไซค์ จะเป็นการแข่งรถตอนกลางคืน จะแข่งกันครั้งละ 6-10 คัน มีวางเงินเดิมพัน โดยยอดเงินจะเริ่มตั้งแต่ 10,000-20,000 บาท และผู้ชนะนอกจากได้เงิน ยังได้ชื่อเสียง การยอมรับนับถือและจะได้ผู้หญิงของคนอื่นไปมีเพศสัมพันธ์ด้วย ทั้งนี้ กลุ่มนักเรียนที่มีอิทธิพล หากชอบนักเรียนหญิงคนใด แต่ถูกปฏิเสธ จะวางแผนฉุดไปข่มขืน เพราะยึดคติ "ไม่ได้ใจ ก็ขอให้ได้ตัว" โดยพฤติกรรมจะเริ่มจากขู่ทำร้ายและข่มขืนในรูปของการลงแขกที่ห้องเรียน แต่นักเรียนที่ถูกข่มขืนกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ ตำรวจจะไม่รับแจ้งความโดยไม่ทราบสาเหตุ

นอกจากนี้ นักเรียนที่มีแฟนนิยมนัดแลกคู่นอนหรือสวิง สำหรับพฤติกรรมมาเฟียของนักเรียนหญิง ส่วนใหญ่จะเป็นโรงเรียนสหศึกษา ซึ่งหัวหน้ากลุ่มจะมีศัพท์เฉพาะเรียกกันว่า "ควีน" เมื่อเรียนจบจะมีการสืบทอดอิทธิพลให้รุ่นน้องคนสนิท ลักษณะของ "ควีน" คือไว้เล็บยาวและตัดเล็บเป็นสามเหลี่ยมไว้สำหรับข่วนหน้าคู่ต่อสู้ให้เสียโฉม ควีนมีสิทธิเลือกผู้ชาย แต่หากได้รับการปฏิเสธ คนนั้นจะถูกทำร้าย ขณะเดียวกัน มีนักเรียนหญิงจำนวนไม่น้อยที่เป็นหนี้จากการพนันบอลแล้วไม่มีเงินจ่าย ต้องเอาตัวปลดหนี้ ซึ่งมักจะเกิดกับกลุ่มที่เล่นกับเจ้ามือภายนอก โดยการปลดหนี้จะมีหลายลักษณะคือ เอาตัวใช้หนี้กับเจ้าของโต๊ะโดยตรง และจะมีการตกลงก่อนว่า จะต้องเสียตัวทั้งหมดกี่ครั้ง โดยจะคิดเป็นอัตราครั้งละ 2,000 บาท และการขายตัวผ่านนายหน้า

ผลงานวิจัยต่างประเทศ

Needle, Jerome A.; Stapleton, Wm Vaughan (1983) ศึกษาเรื่อง “การจัดการของตำรวจต่อกลุ่มแก๊งค์เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด รายงานของศูนย์ประเมินกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน”

แม้จะมีการวิจัยเกี่ยวกับการกระทำผิดของกลุ่มแก็งค์เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด แต่มีงานวิจัยจำนวนน้อยที่ให้ความสนใจต่อการจัดการกับกลุ่มเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด รายงานวิจัยจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการจัดการของตำรวจต่อกลุ่มแก็งค์ของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดการละเมิดกฎหมาย ประสิทธิภาพของการป้องกันอาชญากรรม และกลยุทธ์ในการป้องกันและควบคุมกลุ่มแก็งค์เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยมีการศึกษาจากตำรวจที่ทำหน้าที่ในการป้องกันและควบคุมกลุ่มแก็งค์เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในเมือง 60 แห่ง ผลการศึกษาพบว่า ตำรวจในเมืองที่สำรวจจำนวน 45 แห่ง รายงานถึงปัญหาในการปฏิบัติงานกับกลุ่มแก็งค์เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ในขณะที่ตำรวจ 15 แห่ง มีหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะในการจัดการกับปัญหากับกลุ่มแก็งค์เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด หน้าที่ที่สำคัญของตำรวจในการจัดการกับกลุ่มแก็งค์เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดประกอบด้วย การจัดการด้านข้อมูล การป้องกัน การบังคับใช้ และการติดตามการสืบสวนสอบสวน โดยโปรแกรมที่สำคัญในการดำเนินการกับกลุ่มแก็งค์เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้แก่ การป้องกันอาชญากรรมและพฤติกรรมอาชญากร อย่างไรก็ตาม มีการให้ความสำคัญกับโปรแกรมการป้องกันอาชญากรรมมากขึ้น นอกจากนี้ มีการดำเนินงานกับการแก้ไขปัญหาในการดำเนินการกับกลุ่มแก็งค์เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ซึ่งประกอบด้วย การขาดบุคคลที่ทำหน้าที่ในการเขียนนโยบาย การฝึกอบรม และวิธีการในการประเมินผล โปรแกรมในการดำเนินการควบคุมกลุ่มแก็งค์เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้เน้นที่การบริหารจัดการประสิทธิภาพของโปรแกรมและระบบในการดำเนินการ

Garth Luke และ Chris Cunneen (1990) ศึกษาเรื่อง "เด็กและเยาวชนชาวอะบอริจิ้นและระบบกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชนในนิวเซาท์เวลล์" โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อระบบกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีต่อเด็กและเยาวชนชาวอะบอริจิ้น และเพื่อลดปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนชาวอะบอริจิ้น โดยเป็นการศึกษาถึงข้อมูลที่ต่อเด็กและเยาวชนชาวอะบอริจิ้นมีการติดต่ออย่างเป็นทางการกับตำรวจและมีความสัมพันธ์ไปยังข้อมูลประวัติอาชญากร และข้อมูลของตำรวจและศาล ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีการบันทึกจากตำรวจ และข้อมูลที่บันทึกจากกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน โดยมีขั้นตอนในศึกษา คือ ศึกษาระบบของกระบวนการยุติธรรมที่มีต่อต่อเด็กและเยาวชนชาวอะบอริจิ้นในระหว่าง ค.ศ.1990 ตลอดจนการศึกษาถึงความแตกต่างในการปฏิบัติต่อต่อเด็กและเยาวชนชาวอะบอริจิ้น และการวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่แสดงออกมามากเกินไปดังกล่าว

ผลการศึกษาปรากฏว่า เด็กและเยาวชนชาวอะบอริจิ้นไม่ได้ถูกปฏิบัติที่แตกต่างในชั้นของศาล หากแต่มีโอกาสในการได้รับการแจ้งเตือนจากตำรวจ และการได้รับหมายจากศาลที่น้อยกว่าเด็กและเยาวชนทั่วไป สำหรับการปฏิบัติที่ไม่เท่าเทียมกันของตำรวจ ปรากฏว่า ตำรวจมีการแจ้งเตือนและการแจ้งหมายศาลที่น้อยสำหรับเด็กและเยาวชนชาวอะบอริจิ้นและเด็กทั่วไป ควรมีการ

ออกกฎหมายที่เป็นการเลี่ยงโทษจำคุกสำหรับเด็กและเยาวชน รวมทั้งเด็กและเยาวชนชาวอะบอริจิ้น

สำหรับในชั้นของศาลแม้ว่าศาลจะมีการปฏิบัติงานที่มีความยุติธรรมไม่มีความแตกต่างระหว่างเด็กและเยาวชนชาวอะบอริจิ้นและเด็กและเยาวชนทั่วไป หากแต่จะไม่มีความยุติธรรมหากตำรวจมีการบันทึกประวัติอาชญากรของเด็กและเยาวชนชาวอะบอริจิ้นมากกว่าเด็กและเยาวชนทั่วไป แม้ว่าตำรวจจะไม่ได้สร้างความแตกต่างเป็นจำนวนที่มากนัก หากแต่ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อเด็กและเยาวชนชาวอะบอริจิ้นมีจำนวนมาก

เด็กและเยาวชนชาวอะบอริจิ้นที่กระทำผิดครั้งแรก จำนวน ร้อยละ 15 มีโอกาสที่จะถูกส่งเรื่องไปยังศาลมากกว่าเด็กและเยาวชนทั่วไปที่ถูกจับกุมและสอบสวนโดยตำรวจ

Albert J.Meehan (1993) ศึกษาเรื่อง “การบันทึกการจับกุมของตำรวจเป็นการภายในและการควบคุมเยาวชน สำหรับการปกครองและนโยบายในบริเวณเขตชานเมือง”

โดยงานวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบผลของสภาพแวดล้อมภายนอก อาทิ ชุมชนและสภาพแวดล้อมภายใน อาทิ การบริหารงานที่มีต่อความกดดันในการปฏิบัติงานของตำรวจ ที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของตำรวจต่อการจับกุมและกระบวนการดำเนินงานที่เป็นทางการต่อกระบวนการของชุมชนที่มีต่อเด็กและเยาวชน ผลการศึกษาพบว่า การบันทึกการจับกุมของตำรวจเป็นการควบคุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเบื้องต้นที่มีการนำมาใช้มากขึ้น ดังนั้นตำรวจจึงสามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและความต้องการขององค์กรสำหรับข้อมูลที่น่าเชื่อถือและขอบเขตของพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชน อย่างไรก็ตาม การเพิ่มขึ้นของการบันทึกข้อมูลในการจับกุมของตำรวจที่เป็นทางการนอกจากจะเป็นการตีตราเนื่องจากเป็นกระบวนการดำเนินการต่อเด็กและเยาวชนที่เป็นทางการแล้วยังเป็นสิ่งที่รับประกันการเพิ่มขึ้นของตำรวจในการควบคุมพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน อย่างไรก็ตาม ผลของการบันทึกการจับกุมเด็กและเยาวชนที่ไม่เป็นทางการยังแสดงให้เห็นความเข้าใจต่อการบันทึกข้อมูลที่เป็นทางการของตำรวจ โดยหน่วยงานตำรวจสามารถจัดการกับปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้มากขึ้น สำหรับเมืองที่มีสถิติการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่เป็นทางการและปริมาณอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจริงที่แตกต่างกัน

Mike และ Dan Macallair (1999) ศึกษาวิจัย เรื่อง “การวิเคราะห์ถึงการบังคับใช้กฎหมายเคอร์ฟิวและการกระทำผิดของเยาวชนในแคลิฟอร์เนีย” เนื่องจากการใช้กฎหมายเคอร์ฟิวเพื่อแสดงออกถึงความสนใจของสังคมที่มีต่อการกระทำผิดของเยาวชนที่มีความรุนแรง โดยมีสมมติฐานที่ว่าการใช้กฎหมายเคอร์ฟิวจะทำให้เยาวชนมีการกระทำผิดที่น้อยลง การศึกษาวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของการใช้กฎหมายเคอร์ฟิวที่มีต่อการกระทำผิดของเด็ก

และเยาวชน โดยการศึกษาวิเคราะห์จากการจับกุม รายงานคดีอาชญากรรม และความตายในพื้นที่อำนาจศาลของมลรัฐแคลิฟอร์เนียในระหว่าง ค.ศ.1980 – 1987

ผลการศึกษาพบว่าไม่มีข้อมูลที่สนับสนุนต่อสมมติฐานที่ว่าการใช้กฎหมายเคอร์ฟิวจะทำให้อัตราการเกิดอาชญากรรมลดลง ทำให้การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนลดน้อยลง หรืออัตราการตายจากการใช้ความรุนแรงของเยาวชนมีอัตราน้อยกว่ามลรัฐที่ไม่ได้มีการบังคับใช้กฎหมายเคอร์ฟิว

Howard N.Snyder (2001) ศึกษาเรื่อง “การบังคับใช้กฎหมายและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน” โดยเป็นการศึกษาถึงข้อมูลการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่มีการรายงานอย่างเป็นทางการในประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างค.ศ.1980 – 1999

ผลการศึกษาปรากฏว่า ข้อมูลที่สำคัญที่สุดที่กระบวนการยุติธรรมได้รับเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้จากการโปรแกรมการรายงานที่เป็นทางการของ FBI โดยตั้งแต่ทศวรรษที่ 1930 ตำรวจได้รายงานสถิติอาชญากรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนไปยังโปรแกรมของ Federal Bureau ‘s Investigation ซึ่งประกอบด้วย

- จำนวนของดัชนีอาชญากรรมที่การรายงานต่อหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย
- จำนวนของการจับกุมและข้อกล่าวหาที่รุนแรงที่สุดในการถูกจับกุม
- อายุ เพศ และเชื้อชาติของผู้ที่ถูกจับกุม
- สัดส่วนของสถิติที่มีการดำเนินคดีโดยการกล่าวหา หรือ การพิสูจน์ว่าได้มีการกระทำผิดจริงของสถิติที่มีการดำเนินคดีกับผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี
- การดำเนินคดีของตำรวจที่ต่อเด็กที่ถูกจับกุม
- ข้อมูลของเหยื่ออาชญากรรม ผู้ให้การ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับในเหตุการณ์ฆาตกรรม

ผลการศึกษาปรากฏว่า คดีที่มีการดำเนินคดีโดยการกล่าวหา หรือ การพิสูจน์ว่าได้มีการกระทำผิดจริงได้สร้างมุมมองใหม่ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย เนื่องจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมจะมีความชัดเจนเมื่อผู้กระทำผิดได้ถูกแจ้งข้อกล่าวหา หรือ เมื่อบุคคลที่ถูกกระทำผิดได้ทำให้ผู้อื่นเห็นว่าได้มีการประกอบอาชญากรรม

ใน ค.ศ.1999 คดีที่เกี่ยวข้องกับคดีอุกฉกรรจ์ชีวิตและร่างกายมีการดำเนินคดีโดยการกล่าวหา หรือ การพิสูจน์ว่าได้มีการกระทำผิดจริงมากกว่าคดีที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์ ในขณะที่การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนจะมีการการดำเนินคดีโดยการกล่าวหา หรือ การพิสูจน์ว่าได้มีการกระทำผิดจริงในคดีที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน รวมทั้งการปล้นฆ่ามากที่สุด อันแสดงให้เห็นว่าเด็กและเยาวชนมีการกระทำผิดมากกว่าผู้ใหญ่

จำนวนคดีฆาตกรรมใน ค.ศ.1999 มีจำนวนลดลงกว่า ค.ศ.1985 โดยสถิติการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับการฆาตกรรมมีจำนวนมากที่สุดใน ค.ศ.1994 โดยเหยื่อที่ถูกฆาตกรรมมากที่สุด ได้แก่ บุคคลที่รู้จัก รองลงมาได้แก่ บุคคลแปลกหน้า และบุคคลในครอบครัว โดยในระหว่างค.ศ.1980-1999 ปรากฏว่า ฆาตกรส่วนใหญ่มีแนวโน้มเป็นเด็กและเยาวชนชายในขณะที่ 1ใน 4 ของเหยื่อที่ถูกเด็กและเยาวชนฆาตกรรม ได้แก่ ผู้ที่มีอายุระหว่าง 16-19 ปี

ใน ค.ศ.1999 หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาได้ใช้งบประมาณจำนวนมากถึง 2.5 ล้านในการดำเนินการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยในค.ศ.1999 ปรากฏว่า ในการจับกุมผู้กระทำผิดทั้งหมดในประเทศสหรัฐอเมริกานั้น 1ใน 6 ของคดีที่ถูกจับกุมมีความเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน นอกจากนี้ แนวโน้มในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเพศหญิงมีจำนวนมากขึ้นระหว่าง ค.ศ.1980-1999 โดยทำผิดในคดีการทำร้ายร่างกาย รองลงมา ได้แก่ คดีอุกฉกรรจ์ การปล้น และการฆาตกรรม นอกจากนี้ยังมีการกระทำผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์ที่มีแนวโน้มเพิ่มจำนวนมากขึ้นเช่นกัน ซึ่งเหตุผลประการหนึ่งที่ทำให้เด็กและเยาวชนเพศหญิงมีการกระทำผิดมากขึ้น คือ การออกจากบ้านของเด็กและเยาวชนเพศหญิง

อย่างไรก็ตาม จำนวนการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนตั้งแต่ ค.ศ.1994 มีจำนวนที่ลดลง โดยในค.ศ.1980 – 1988 จำนวนการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมีจำนวนที่คงที่ หากแต่หลังค.ศ. 1988 เป็นเวลา 6 ปี จำนวนเด็กและเยาวชนในประเทศสหรัฐอเมริกามีจำนวนที่เพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 60 อันส่งผลให้รัฐบาลได้ปรับกฎหมายใหม่ในการกำหนดให้อายุของเด็กและเยาวชนมีความเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น อันส่งผลให้จำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในระหว่าง ค.ศ.1994 – 1999 มีจำนวนลดลงมากกว่าร้อยละ 50 อย่างไรก็ตาม จำนวนการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเพศหญิงในช่วงระยะเวลาดังกล่าวยังคงมีจำนวนที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นของผู้ที่กระทำผิดในอัตราส่วนของการเพิ่มขึ้นที่มากกว่าการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเพศชาย นอกจากนี้จำนวนการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับการฆาตกรรมมีจำนวนที่ลดลงมากที่สุดใน ค.ศ.1999 รวมทั้งการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับคดีข่มขืน การปล้นทรัพย์ คดีที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์ ระหว่างช่วง 2 ทศวรรษมีจำนวนที่ลดลงมากที่สุดใน ค.ศ.1999 นอกจากนี้ การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับการลักขโมย การย่องเบาทรัพย์ การลักขโมยรถยนต์ มีจำนวนที่ลดลงในช่วง 2 ทศวรรษ อย่างไรก็ตาม คดีที่เกี่ยวข้องกับการทำร้ายร่างกายของเด็กและเยาวชนยังคงมีจำนวนมาก รวมทั้งคดีที่เกี่ยวข้องกับการทำร้ายร่างกายทั่วไปของเด็กและเยาวชนในระหว่าง ค.ศ.1980-1999 ยังคงมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะมีจำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดียาเสพติดเพิ่มจำนวนมากขึ้นถึง ร้อยละ 118 ในช่วง 5 ปี ระหว่าง ค.ศ.1992-1997 เมื่อพิจารณาอายุของผู้กระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับคดีลอบวางเพลิง ปรากฏว่า มีผู้กระทำผิดทีเกี่ยวข้องกับคดีลอบวางเพลิงมีอายุน้อยกว่า 18 ปี มากที่สุด โดยมีเด็กและเยาวชนที่

กระทำผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับคดีลอบวางเพลิงเป็นจำนวนร้อยละ 1 ใน 5 ของจำนวนผู้กระทำผิดในคดีทั้งหมด

อัตราส่วนของจำนวนคดีของเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนและการประกอบอาชญากรรมของผู้ใหญ่ โดยในระหว่าง ค.ศ.1980 – 1999 ปรากฏว่า อัตราส่วนของจำนวนคดีที่เด็กและเยาวชนถูกดำเนินคดีภายหลังการถูกจับกุมมีจำนวนที่เพิ่มมากขึ้น ในขณะที่อัตราส่วนของคดีที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์ที่เด็กและเยาวชนถูกดำเนินคดีภายหลังถูกจับกุมมีอัตราส่วนที่คงที่ระหว่างค.ศ.1980 – 1999 อย่างไรก็ตาม ในค.ศ.1999 มีจำนวนมลรัฐ 2 ใน 3 ของประเทศที่จำนวนเด็กและเยาวชนที่ถูกจับกุมมีจำนวนที่ลดลงน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของจำนวนเด็กและเยาวชนที่ถูกจับกุมเฉลี่ยทั้งหมดของประเทศ นอกจากนี้ ยังพบว่าอัตราการจับกุมเด็กและเยาวชนในคดีที่มีความรุนแรงจะพบมากในเขตการปกครองที่มีพื้นที่ขนาดเล็ก รวมทั้งมลรัฐที่มีอัตราส่วนของการจับกุมเด็กและเยาวชนในคดีที่เกี่ยวทรัพย์จำนวนมากในค.ศ.1999 มีแนวโน้มที่จะมีเด็กและเยาวชนที่จะกระทำผิดในคดีที่มีความรุนแรงน้อยลง

Charles T.Wells (2002) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การประเมินการทำงานของศาลต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด” มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการทำงานของศาลที่ทำงานต่อเด็กและเยาวชนในมลรัฐฟลอริดา ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแฟ้มคดีของศาลจำนวน 2,450 คดี การสังเกตการณ์ทำงานของศาล และการสัมภาษณ์จากเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจำนวน 350 คน

ผลการศึกษาพบว่า สถานที่ในการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีความมั่นคงแข็งแรง หากแต่มีกลุ่มตัวอย่างจำนวนน้อยที่ได้รับการตัดสินคดีภายในระยะเวลาที่เหมาะสม ซึ่งปัญหาที่สำคัญของศาลในการดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่ ความไม่เหมาะสมของระยะเวลาในการตัดสินคดีของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยกระบวนการยุติธรรมที่ล่าช้าทำให้กระบวนการยุติธรรมถูกปฏิเสธ โดยศาลจะต้องพยายามทำให้ความล่าช้าในการพิจารณาคดีเกิดขึ้นน้อยที่สุด หากไม่สามารถขจัดได้จะไม่สามารถอำนวยความยุติธรรมให้เกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง

Harvell และ Samantha Ashley Sydnor (2008) ศึกษาเรื่อง “การประเมินพัฒนาการของการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม: กระบวนการดังกล่าวมีผลอย่างไรต่อเยาวชนที่กระทำผิด” โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจำนวน 46 คน สมมติฐานของการศึกษาคือ การดำเนินงานที่มีความยุติธรรมสามารถทำนายทัศนคติต่อเจ้าหน้าและความพึงพอใจต่อเจ้าหน้าที่ของเด็กและเยาวชนได้

ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติต่อนักกฎหมายไม่สามารถทำนายความพึงพอใจต่อเจ้าหน้าที่ได้ โดยผลการศึกษาได้แสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมต่อการ

ดำเนินคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีความยุติธรรม โดยเฉพาะการทำงานของตำรวจที่มักถูกมองว่ามีความยุติธรรมน้อยกว่าหน่วยงานอื่น ๆ ในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งการสร้างความยุติธรรมของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมไม่ได้มีความต้องการความเปลี่ยนแปลงทางด้านนโยบายมากนัก หากแต่มีผลกระทบระยะยาวต่อเด็กและเยาวชนที่ถูกควบคุมตัว

Jeffreyและคณะ (2009) ศึกษาเรื่อง “ความล่าช้าในกระบวนการยุติธรรมของเด็กและเยาวชน” ซึ่งเป็นการศึกษาจากทบทวนวรรณกรรมหรือผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการล่าช้าของศาลและประเภทของความล่าช้าที่มีผลกระทบต่อคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในศาลเยาวชนและครอบครัวของประเทศสหรัฐอเมริกาในแถบMidwest และการสัมภาษณ์ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลทั่วประเทศสหรัฐอเมริกา

ผลการศึกษาพบว่าความล่าช้าของกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชนในประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นปัญหาที่มีความยุ่งยากซับซ้อน โดยพบว่าความล่าช้าของศาลต่อคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเยาวชนประกอบด้วยคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่มีจำนวนมาก ขอบเขตอำนาจในการตัดสินคดีของศาลที่มีมาก ลักษณะของคดี(ประเภทคดีและความรุนแรง) ขั้นตอนการดำเนินการที่มีความหลากหลาย การบริหารจัดการและโครงสร้างขององค์กรบรรทัดฐานที่ไม่เป็นทางการและค่านิยมของศาล นอกจากนี้ ปัจจัยที่ผลต่อความล่าช้าในกระบวนการดำเนินคดีต่อเยาวชนอีกประการหนึ่ง คือ ความสลับซับซ้อนของคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเยาวชน การใช้ระยะเวลานานในการนำคดีเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม รวมทั้งการกักขัง การตัดสินคดี และการควบคุมที่ใช้เวลานาน

แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชน ได้แก่ การบริหารจัดการ และการกำหนดกฎหมายหรือการสร้างความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานที่ทำให้การดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชนมีความรวดเร็วขึ้น

โดยการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นแนวทางที่สำคัญที่สุด โดยศาลกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต้องเผชิญกับโครงสร้างขององค์กรที่มีส่วนทำให้การดำเนินการของกระบวนการยุติธรรมต่อเด็กและเยาวชนประสบกับความล่าช้า ซึ่งแตกต่างจากการดำเนินคดีผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่ซึ่งภายใต้ข้อกำหนดของรัฐธรรมนูญกำหนดให้มีสอบสวนที่รวดเร็ว หากแต่ไม่มีข้อกำหนดดังกล่าวในการสอนสวนกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด จึงมีมลรัฐจำนวนไม่มากนักที่ศาลได้ใช้สิทธิ หรือ กำหนดเป็นข้อบังคับให้มีการสอบสวนคดีอย่างรวดเร็วกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด นอกจากนี้ มลรัฐจำนวนมากได้มีข้อกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับระยะเวลาในการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่แตกต่างกันไป มาตรฐานดังกล่าวมีการกำหนดระเบียบคำสั่งในการปฏิบัติน้อยนอกจากนี้ยังมีความหลากหลายของระยะเวลาในการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชน

The United Nations Children ‘s Fund (UNICEF) (2009) ศึกษาวิจัย เรื่อง “การพัฒนาของกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชนในยุโรปตะวันออกและตะวันออกกลาง : บทเรียนจากแอลบาเนีย (Albania) อาเซอร์ไบจัน (Azerbaijan) คาร์ซัคสถาน (Kazakhstan) ตุรกี (Turkey) และยูเครน (Ukraine)” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการพัฒนาของกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน ซึ่งขอบเขตของการศึกษาประกอบด้วย กระบวนการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมของเด็กและเยาวชน ระบบของกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน และการให้ความสนับสนุนขององค์การ UNICEF ต่อการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน

ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการยุติธรรมของเด็กและเยาวชนของ 4 ประเทศดังกล่าวมีการพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น ภายหลังที่ได้มีการให้สัตยาบรรณที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนมาเป็นระยะเวลาเกือบ 10 ปี โดย 4 ประเทศได้มีศาลสำหรับเด็กและโดยเยาวชน หรือหน่วยพิเศษสำหรับศาลอาญา หรือ การมีผู้พิพากษาที่ผ่านการอบรมพิเศษให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการดำเนินการกับเด็กและเยาวชนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิด นอกจากนี้ประเทศทั้งหมดมีตำรวจหน่วยพิเศษที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยอำนาจหน้าที่ของหน่วยตำรวจพิเศษที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดดังกล่าวข้างต้นได้มีบทบาทสำคัญในการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

นอกจากนี้ จำนวนของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่ถูกศาลตัดสินให้ถูกควบคุมตัวมีจำนวนที่ลดลง โดยในบางครั้งจำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่ถูกส่งคดีไปยังศาลมีจำนวนลดลงประมาณครึ่งหนึ่งของจำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่เคยเกิดขึ้น รวมทั้งสถานพินิจที่ทำหน้าที่ในการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้มีการพัฒนามากขึ้น โดยหนึ่งประเทศมีสถานพินิจที่ควบคุมเด็กและเยาวชนที่มีลักษณะเป็นสถานพินิจเปิดทั่วประเทศ

สำหรับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ คือ การเปลี่ยนแปลงทางด้านกฎหมายที่มีการกำหนดให้การสอบสวนเด็กและเยาวชนจะต้องมีทนายความอยู่ด้วยทุกครั้ง หรือจะต้องมีนักจิตวิทยาอยู่ด้วยในบางครั้ง ในบางประเทศกำหนดให้มีการตัดสินโทษควบคุมตัวในสถานพินิจฯเป็นระยะเวลาไม่นานสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีที่ไม่รุนแรง นอกจากนี้ ประเทศทั้งหมดได้กำหนดอายุขั้นต่ำสุดสำหรับเด็กและที่เยาวชนที่จะมีการฟ้องร้องคดี ได้ คือ อายุ 12 ปี และอายุของเด็กและเยาวชนที่จะดำเนินคดีอาญาโดยส่วนใหญ่ คือ 18 ปี และทุกประเทศได้กำหนดโทษการจองจำในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนเป็นระยะเวลาสูงสุด คือ 10 ปี

อย่างไรก็ตาม ประเทศโดยส่วนใหญ่มีการใช้การเลี่ยงโทษการจองจำในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนให้แก่เยาวชนที่กระทำผิดน้อย โดยมีบริการในการถูกคุมประพฤติน้อย อย่างไรก็ตาม ได้มีการพัฒนากฎหมายที่มีการดำเนินการในด้านนี้มากขึ้น นอกจากนี้ ในบางประเทศศาลได้สั่งให้เด็กและเยาวชนได้เข้าอบรมในสถานศึกษาที่มีลักษณะเหมือนโรงเรียน

ในประเทศทั้งหมดปรากฏว่า สถานที่ในการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมน้อย กล่าวคือ เด็กและเยาวชนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดถูกควบคุมตัวเป็นระยะเวลานานจนกว่าจะมีการตัดสินคดีถึงที่สุด นอกจากนี้ สถานที่ในการควบคุมตัวไม่เป็นไปตามมาตรฐานสากลที่กำหนด นอกจากนี้ในบางประเทศมีจำนวนเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้รับการประกันตัวในช่วงก่อนการพิจารณาคดีมีจำนวนที่มาก

กระบวนการในการสร้างกระบวนการเยาวชนสำหรับเด็กและเยาวชนได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานสากล จากการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยการออกแบบกฎหมายที่มีพื้นฐานจากกฎหมายของผู้ใหญ่ (กฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญา) ซึ่งมีความยุ่งยากและช้า ประเทศทั้งหมดได้ให้ความสำคัญในสิทธิมนุษยชนของเด็กในการพิจารณาคดี แต่บุคลิกลักษณะและความต้องการพิเศษของเด็กและเยาวชนกลับไม่ได้เป็นศูนย์กลางของกระบวนการในการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชน การตัดสินคดีของเด็กและเยาวชนมีจำนวนที่ลดลง อย่างไรก็ตาม จะมีการถกเถียงถึงประเด็นของการลดโทษในการควบคุมตัวให้มีระยะเวลาที่ลดน้อยลงเมื่อเปรียบเทียบกับโทษของผู้ใหญ่ที่กระทำผิด หากแต่ไม่ใช่ประเด็นของแนวทางในการลดโทษให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด นอกจากนี้ ระยะเวลาสูงสุดที่ถูกควบคุมตัวของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีระยะเวลาที่ไม่แตกต่างกับผู้ใหญ่ที่กระทำผิด

นอกจากนี้ ประเทศกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประสบกับปัญหาคอรัปชั่นซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญต่อการคุมขังและการกล่าวหาว่ากระทำผิด โดยตำรวจถูกกล่าวหาว่ารับสินบนเพื่อแลกกับการปล่อยตัวจากสถานคุมขัง การเพิ่มงบประมาณในกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชนทั้งที่เป็นการเพิ่มค่าตอบแทนให้แก่ผู้ที่ทำงานและงบประมาณสำหรับโปรแกรมที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ นอกจากนี้ ควรให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วมต่อกระบวนการยุติธรรมของเด็กและเยาวชน อาทิ องค์กรพัฒนาเอกชน สื่อมวลชน สถานศึกษา วัด ตลอดจนการพัฒนาระบบข้อมูลของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นสิ่งสำคัญ

การพัฒนากระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนมีความสัมพันธ์โดยตรงกับสังคม กฎหมายและการปฏิรูปองค์กรที่เกี่ยวข้อง การขจัดปัญหาการคอร์รัปชั่น การบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพและการบริหารงานองค์กร การส่งเสริมการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะตำรวจและผู้พิพากษาให้มีทักษะและความชำนาญในการปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชน การส่งเสริมเรื่องสิทธิมนุษยชน การพัฒนามาตรฐานงานด้านสังคมสงเคราะห์ การจัดโปรแกรมที่เป็นการป้องกันเด็กและเยาวชนกระทำผิด อาทิ การป้องกันการเสพยาเสพติด การหนีเรียน

กรอบแนวคิดในการศึกษา

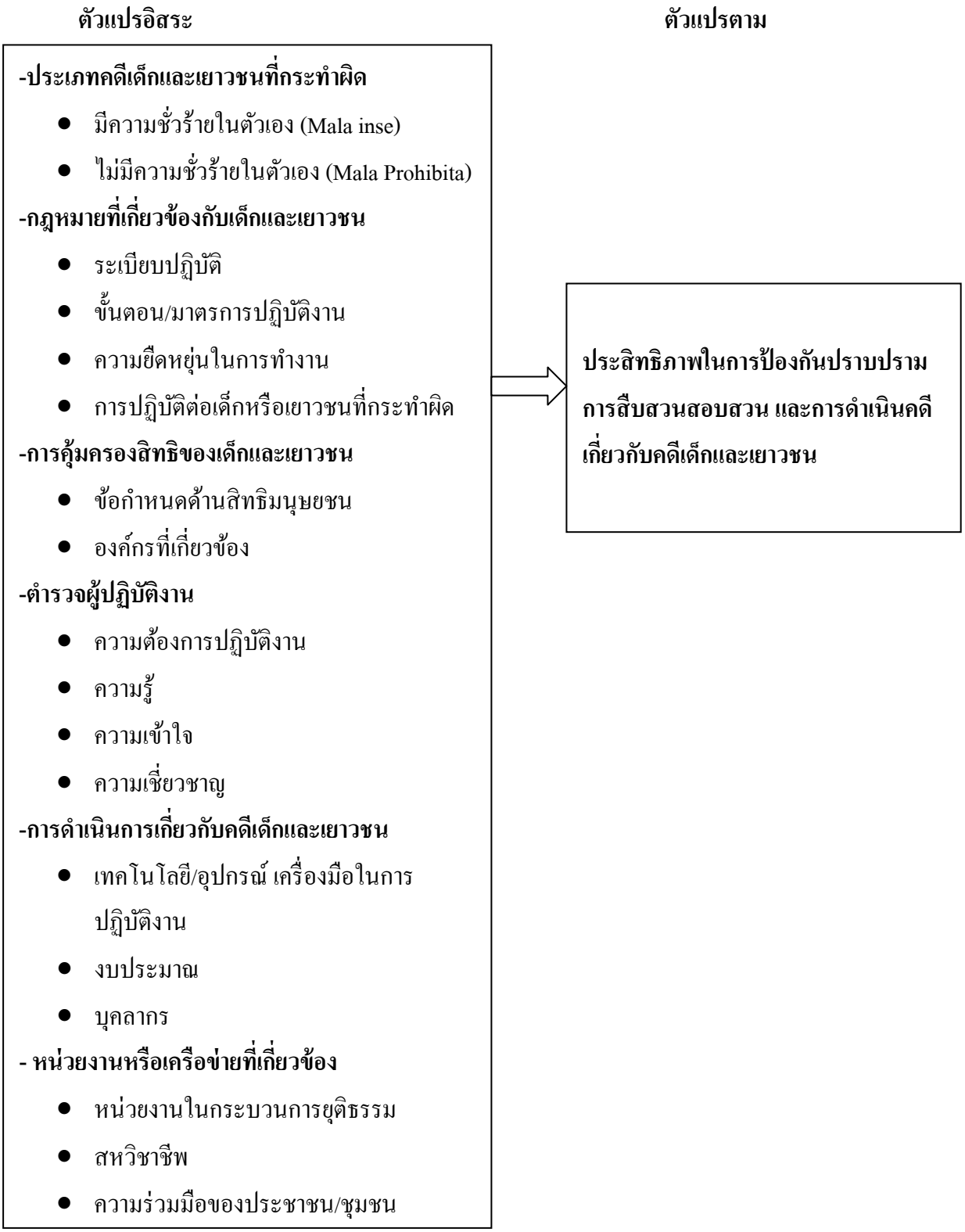

ตัวแปรในการศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ดังต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่

-ประเภทคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

- คดีที่มีความชั่วร้ายในตัวเอง (Mala inse)
- คดีที่ไม่มีความชั่วร้ายในตัวเอง (Mala Prohibita)

-กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

- ระเบียบปฏิบัติ
- ขั้นตอน/มาตรการปฏิบัติงาน
- ความยืดหยุ่นในการทำงาน
- การปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด

-การคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน

- ข้อกำหนดด้านสิทธิมนุษยชน
- องค์กรที่เกี่ยวข้อง

-ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน

- ความต้องการปฏิบัติงาน
- ความรู้
- ความเข้าใจ
- ความเชี่ยวชาญ

-การดำเนินการเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

- เทคโนโลยี/อุปกรณ์ เครื่องมือในการปฏิบัติงาน
- งบประมาณ
- บุคลากร

- หน่วยงานหรือเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

- หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม
- สหวิชาชีพ
- ความร่วมมือของประชาชน/ชุมชน

ตัวแปรตาม ได้แก่

- **ประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน**
    - การดำเนินคดีเด็กและเยาวชนที่ประกอบด้วย
        - ความครบถ้วน/ ถูกต้อง ตามกฎหมายกำหนด
        - ความรวดเร็ว
        - ความแน่นอน
        - ความเป็นธรรม
    - การสร้างความพึงพอใจแก่ผู้เกี่ยวข้อง

บทที่ 3
ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัย เรื่อง “กระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน” มีวิธีการดำเนินการวิจัย คือ

1.การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Study) โดยการศึกษาจากหนังสือ วารสาร เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ รวมทั้งศึกษาจากงานวิจัย และ วิทยานิพนธ์ต่าง ๆ เพื่อทำให้ทราบถึงรูปแบบในการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่มีประสิทธิภาพของต่างประเทศ

2.การศึกษาภาคสนาม (Field Study) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ และการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพ

โดยการวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณควบคู่กับการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จึงมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 วิธีการศึกษาเชิงปริมาณ

3.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

<u>ประชากร</u>

ประชากรเป้าหมายของการศึกษาวิจัย ได้แก่

-เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับดำเนินการป้องกันปราบปราม สืบสวน สอบสวน และดำเนินคดีเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วยกองบังคับการตำรวจนครบาลจำนวน 9 เขต

<u>กลุ่มตัวอย่าง</u>

กลุ่มตัวอย่างของการศึกษาวิจัย ได้แก่

-เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเกี่ยวข้องกับดำเนินการป้องกันปราบปราม สืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วยกองบังคับการตำรวจนครบาล 9 เขต โดยทำการคัดเลือกสถานีตำรวจจากกองบังคับการตำรวจนครบาล 9 เขต ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ให้ได้กองบังคับการตำรวจนครบาล 6 แห่ง ได้แก่

- บก.น. 1
- บก.น. 3
- บก.น. 4
- บก.น. 5
- บก.น. 6
- บก.น. 7

หลังจากนั้นจึงทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายเพื่อคัดเลือกสถานีตำรวจนครบาลในเขต บก.น. ดังกล่าวจำนวนบก.น. ละ 4 สถานี หลังจากนั้นจึงทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sample) โดยการสุ่มจากทะเบียนรายชื่อของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดเด็กและเยาวชน จำนวน สถานีละ 17 คน รวม บก.น.ละ 68 คน รวมกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 408 คน ดังนี้

- บก.น. 1 ได้แก่ สถานีตำรวจพญาไท มักกะสัน ดินแดง ชนะสงคราม
- บก.น.3 ได้แก่ นิมิตใหม่ มีนบุรี สุวินทวงศ์ หนองจอก
- บก.น. 4 ได้แก่ หัวหมาก ลาดพร้าว บึงกุ่ม อุดมสุข
- บก.น.5 ได้แก่ สถานีตำรวจบางโพงพาง คลองตัน บางนา วัดพระยาไกร
- บก.น. 6 ได้แก่ สถานีตำรวจปทุมวัน ยานนาวา บางรัก พลับพลาไชย
- บก.น.7 ได้แก่ สถานีตำรวจท่าพระ บางยี่ขัน ตลิ่งชัน ธรรมศาลา

ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณ

กลุ่มตัวอย่าง	คน
บก.น. 1 : สถานีตำรวจพญาไท	17
สถานีตำรวจดินแดง	17
สถานีตำรวจห้วยขวาง	17
สถานีตำรวจชนะสงคราม	17
บก.น. 3 : สถานีตำรวจนิมิตใหม่	17
สถานีตำรวจมีนบุรี	17
สถานีตำรวจสุวินทวงศ์	17
สถานีตำรวจหนองจอก	17
บก.น. 4 : สถานีตำรวจโชคชัย	17
สถานีตำรวจหัวหมาก	17
สถานีตำรวจลาดพร้าว	17
สถานีตำรวจบึงกุ่ม	17
บก.น. 5 : สถานีตำรวจบางโพงพาง	17
สถานีตำรวจคลองตัน	17
สถานีตำรวจบางนา	17
สถานีตำรวจวัดพระยาไกร	17
บก.น. 6 : สถานีตำรวจปทุมวัน	17
สถานีตำรวจยานนาวา	17
สถานีตำรวจบางรัก	17
สถานีตำรวจสำราญราษฎร์	17
บก.น. 7 : สถานีตำรวจท่าพระ	17
สถานีตำรวจบางยี่ขัน	17
สถานีตำรวจตลิ่งชัน	17
สถานีตำรวจธรรมศาลา	17
รวม	**408**

3.1.2 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือการวิจัยของการศึกษาเชิงปริมาณ ได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

- การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยได้จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา เพื่อศึกษาข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมในเชิงปริมาณ

สำหรับแบบสอบถามงานวิจัย เรื่อง “กระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน” ประกอบด้วย 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 : ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราบ การดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

ส่วนที่ 3 : สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราบ การดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

ส่วนที่ 4 : ประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

ส่วนที่ 5 : ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามที่ได้จากการเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด , 2535) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	น้อยกว่า 1.50	หมายความว่า	ระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายความว่า	ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายความว่า	ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายความว่า	ระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	มากกว่า 4.50	หมายความว่า	ระดับมากที่สุด

- การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

- การตรวจสอบความตรง (validity)

ผู้วิจัยจะดำเนินการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความชำนาญในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด จำนวน 3 คน เป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม

3.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในเชิงปริมาณ

ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งที่เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ จำนวน 408 คน ซึ่งได้มีการกำหนดเพิ่มร้อยละ 10 เพื่อป้องกันความผิดพลาดในการเก็บข้อมูล จึงได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 456 คน โดยการแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างที่มีความเต็มใจและให้ความร่วมมือในการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยทำหนังสือขออนุญาตในการเก็บข้อมูลอย่างเป็นทางการ จากการเก็บข้อมูลปรากฏว่าสามารถเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 380 คน หรือ ร้อยละ 93.1 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ได้กำหนดไว้

3.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical for the special Science) โดยสถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อบรรยายคุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

3.2 วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ

การวิจัยเรื่องนี้มีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการใช้กรณีศึกษา (case study) ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) เป็นเครื่องมือในการศึกษาควบคู่กับการศึกษาเชิงปริมาณ

3.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพของการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ จำนวน 26 คน โดยการศึกษาวิจัยใช้การเลือกตัวอย่าง ด้วยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตำรวจ ผู้ปฏิบัติงาน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ด้วยวิธีการเฉพาะเจาะจง (purposive Sampling) ได้แก่

- ตำรวจ จำนวน 5 คน
- อัยการ จำนวน 2 คน
- ผู้พิพากษา จำนวน 2 คน

- เจ้าหน้าที่กรมพินิจฯ จำนวน 5 คน
- ทนายความ จำนวน 2 คน
- นักวิชาการ/ผู้ปฏิบัติงานใน NGOs/อาสาสมัครรักษาดินแดน จำนวน 3 คน
- ผู้ปกครองหรือญาติของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด จำนวน 2 คน
- เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด จำนวน 5 คน

ตารางที่ 3.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงคุณภาพ

กลุ่มตัวอย่าง	คน
ตำรวจ	5
อัยการ	2
ผู้พิพากษา	2
เจ้าหน้าที่กรมพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน	5
ทนายความ	2
นักวิชาการ/ผู้ปฏิบัติงานในNGO/อาสาสมัครรักษาดินแดน	3
ผู้ปกครอง/ญาติของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด	2
เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด	5
รวม	26

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การวิจัยเรื่อง “กระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน” ได้มีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก(In-depth interview) ซึ่งใช้แบบสอบถามคำถามปลายเปิด (interview guide) เป็นเครื่องมือในการศึกษา

- การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

ผู้ศึกษาได้ให้ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนกระทำผิด เป็นผู้ตรวจสอบเค้าโครงการสัมภาษณ์ โดยได้จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ (focus group) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหา

3.2.3 ขั้นตอนการเก็บข้อมูล

การเก็บข้อมูลประกอบด้วยขั้นตอน

- การจัดทำโครงร่างแบบสอบถาม
- การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกลุ่มตัวอย่าง
- การจดบันทึกรายละเอียดของการสัมภาษณ์
- การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างซ้ำครั้งที่ 2 เพื่อความสมบูรณ์แบบและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

3.3 แนวทางการดำเนินงาน

แนวทางในการดำเนินงานระยะเวลา 12 เดือน ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. การทบทวนวรรณกรรม
2. การเขียนเค้าโครงการวิจัย
3. เขียนบทที่1-3
4. การออกแบบสอบถาม
5. การให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำแบบสอบถาม (การจัด Focus Group ครั้งที่ 1)
6. การ pre-test แบบสอบถาม
7. การเก็บรวบรวมข้อมูล
8. การวิเคราะห์ผลการศึกษาและการเขียนรายงานการวิจัย
9. การเขียนรายงานวิจัยฉบับร่าง
10. การให้ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการเขียนรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (การจัด Focus Group ครั้งที่ 2)
11. การนำเสนอผลงานวิจัย
12. การเขียนรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

3.4 สรุปแนวทางการดำเนินงาน

ตารางที่ 3.3 สรุปแนวทางการดำเนินงาน

ระยะเวลา (เดือน) / การดำเนินงาน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.ทบทวนวรรณกรรม	→	→										
2.เขียนเค้าโครงการวิจัย	→	→	→									
3.เขียนบทที่1-3	→	→	→	→								
4.การจัด Focus Group ครั้งที่ 1 ออกแบบสอบถามและรับฟังข้อเสนอแนะ			→	→								
5.การpre-test แบบสอบถาม				→	→							
6.การเก็บข้อมูล					→	→						
7.การประมวลผลข้อมูล						→						
8.การวิเคราะห์ผลการศึกษาและการเขียนรายงานการวิจัย							→	→				

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

ระยะเวลา (เดือน) / การดำเนินงาน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
9.การจัด Focus group ครั้งที่ 2 และนำเสนอผลงานวิจัย									→	→	→	
10.การเขียนปรับปรุงรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์									→	→	→	
12.ปรับปรุงงานวิจัยและการส่งรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์										→	→	→

3.5 แผนงานของโครงการ

แผนงานของโครงการเป็นไปตามข้อเสนอโครงการ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 3.4 แผนงานของโครงการ

เดือนที่	กิจกรรม (Activities)	ผลงานที่คาดว่าจะได้รับ (Outputs)
1-2	1. การทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ 2. เขียนบทที่1-3	1. รายงานวิจัยที่ประกอบด้วย - บทที่ 1 ความสำคัญของปัญหาวัตถุประสงค์ในการวิจัย ขอบเขตของการศึกษาและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับที่มีความชัดเจน - บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่กรอบแนวคิดและสมมติฐานที่มีความชัดเจน - บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัยที่มีความชัดเจน
3-4	1. ออกแบบสอบถาม 2. การให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำแบบสอบถาม (การจัด Focus group ครั้งที่ 1) 3. pre-test แบบสอบถาม	- ได้แบบสอบถามที่เป็นเครื่องมือในการเก็บรวมรวมข้อมูล - ได้แบบสัมภาษณ์ที่เป็นเครื่องมือในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะลึก
4-6	1. ทำหนังสือจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงผู้บังคับบัญชาการตำรวจนครบาลเพื่อขอเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 408 คน 2. ทำหนังสือจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน 3. เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้	- ได้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งที่เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อนำมาวิเคราะห์ตามสมมติฐานและวัตถุประสงค์ตามที่ได้กำหนดไว้

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

เดือนที่	กิจกรรม (Activities)	ผลงานที่คาดว่าจะได้รับ (Outputs)
7	1. การลงรหัสข้อมูล และการป้อนข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ใส่โปรแกรม SPSS เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ 2. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการประมวลผลในโปรแกรม SPSS และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์	1. ได้ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่ได้จากโปรแกรม SPSS เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลและการเขียนรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์
8-9	การเขียนร่างรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์	ร่างรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ที่สามารถตอบสมมติฐานและวัตถุประสงค์การวิจัยได้
10	การให้ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการเขียนรายงานวิจัย (การจัด Focus group ครั้งที่ 2)	ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการเขียนรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์
11	การนำเสนอผลงานวิจัย	ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์จากการจัดนำเสนอผลงานวิจัย
11-12	การปรับปรุงและเขียนรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์	รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

3.6 จริยธรรมของการวิจัยในคน

การศึกษาได้ให้ความสำคัญกับจริยธรรมของการวิจัยในคน ดังนี้

- แบบสอบถามและโครงร่างการวิจัย ได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้พิจารณาในการจัดการประชุมกลุ่มย่อย (focus group) ครั้งที่ 1 ตลอดจนในการขอสัมภาษณ์เด็กและเยาวชนจากกรมพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน จะได้รับการตรวจสอบโครงร่างการวิจัยและแบบสอบถามจากนักจิตวิทยา และนักวิชาการประจำของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
- การเก็บข้อมูลจะต้องได้รับความยินยอมจากกลุ่มตัวอย่างทั้งที่เป็นตำรวจ เด็กและเยาวชนผู้กระทำผิด และกลุ่มตัวอย่างทุกคน
- การเผยแพร่ข้อมูลซึ่งจะต้องไม่ระบุชื่อ นามสกุลที่แท้จริงของกลุ่มตัวอย่าง หากแต่จะมีการนำเสนอในภาพรวม รวมทั้งจะไม่มีการเปิดเผยชื่อ นามสกุลจริงของกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างไม่ต้องการให้เปิดเผย เพราะการให้ข้อมูลอาจมีผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4
ผลการศึกษา และการอภิปรายผลการศึกษา

ผลการศึกษางานวิจัยเรื่อง “กระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน” ประกอบด้วยผลการศึกษาเชิงปริมาณและผลการศึกษาเชิงคุณภาพ ดังนี้

- **ผลการศึกษาเชิงปริมาณ** ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 : ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราบ การดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

ส่วนที่ 3 : สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราบ การดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

ส่วนที่ 4 : ประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

ส่วนที่ 5 : ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

- **ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ** ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1: ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

ส่วนที่ 2: สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

ส่วนที่ 3: ประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน และแนวทางที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

- **การอภิปรายผลการศึกษา**

ผลการศึกษาเชิงปริมาณ

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

สำหรับผลการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จากการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 408 คน ปรากฏว่าสามารถเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 380 คน หรือ ร้อยละ 93.1 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ได้กำหนดไว้ โดยปรากฏผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 4.1 เพศของกลุ่มตัวอย่าง

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	365	96.1
หญิง	15	3.9
รวม	380	100.0

จากผลการศึกษาปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย ร้อยละ 96.1 เพศหญิง ร้อยละ 3.9

ตารางที่ 4.2 อายุของกลุ่มตัวอย่าง

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 25 ปี	11	2.9
26-30 ปี	32	8.4
31-40 ปี	118	31.1
41-50 ปี	171	45.0
51-60 ปี	48	12.6
รวม	380	100.0

($\bar{X}$ = 41.3 , S.D.=8.0)

จากผลการศึกษาปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างอายุไม่เกิน 25 ปี ร้อยละ 2.9 อายุระหว่าง 26-30 ปี ร้อยละ 8.4 อายุระหว่าง 31-40 ร้อยละ 31.1 อายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 45.0 และอายุระหว่าง 51-60 ปี ร้อยละ 12.6 โดยกลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย คือ 41.3 ปี

ตารางที่ 4.3 ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	74	19.5
ปริญญาตรี	225	59.2
ปริญญาโท	81	21.3
รวม	380	100.0

จากผลการศึกษาปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างจบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 19.5 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 59.2 จบการศึกษาระดับปริญญาโท ร้อยละ 21.3

ตารางที่ 4.4 ระดับชั้นยศของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับชั้นยศ	จำนวน	ร้อยละ
ส.ต.ต. – ส.ต.อ.	34	8.9
จ.ส.ต. – ด.ต.	140	36.8
ร.ต.ต. – ร.ต.อ.	133	35.0
พ.ต.ต. – พ.ต.ท.	72	18.9
พ.ต.อ.	1	0.3
รวม	380	100.0

จากผลการศึกษาปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างมีชั้นยศในระดับ ส.ต.ต. – ส.ต.อ. ร้อยละ 8.9 จ.ส.ต. – ด.ต. ร้อยละ 36.8 ร.ต.ต. – ร.ต.อ. ร้อยละ 35.0 พ.ต.ต. – พ.ต.ท. ร้อยละ 18.9 และ พ.ต.อ. ร้อยละ 0.3

ตารางที่ 4.5 อายุราชการของกลุ่มตัวอย่าง

อายุราชการ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	68	17.9
6 – 10 ปี	22	5.8
11 – 15 ปี	44	11.6
16 - 20 ปี	121	31.8
มากกว่า 20 ปี	125	32.9
รวม	380	100.0

($\bar{X}$ = 18.1 , S.D.= 9.7)

จากผลการศึกษาปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุราชการน้อยกว่า 5 ปี ร้อยละ อายุราชการระหว่าง6 – 10 ปี ร้อยละ อายุราชการระหว่าง 11 – 15 ปี ร้อยละ อายุราชการระหว่าง 16 - 20 ปี ร้อยละ และอายุราชการมากกว่า 20 ปี ร้อยละ โดยกลุ่มตัวอย่างมีอายุราชการเฉลี่ย คือ 18.1 ปี

ตารางที่ 4.6 หน้าที่ปฏิบัติงานหลักของกลุ่มตัวอย่าง

หน้าที่ปฏิบัติงานหลัก	จำนวน	ร้อยละ
ป้องกันปราบปราม	165	43.4
สอบสวน	180	47.3
อื่น ๆ	35	9.3
รวม	380	100.0

กลุ่มตัวอย่างมีหน้าที่ปฏิบัติงานหลักด้านการป้องกันปราบปราม ร้อยละ 43.4 สอบสวน ร้อยละ 52.6 และด้านอื่น ๆ ซึ่งประกอบด้วยปฏิบัติงานหลักด้านการสืบสวน ด้านการอำนวยการและงานด้านการจราจร รวมร้อยละ 9.3

ตารางที่ 4.7 ประเภทคดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติงานด้วยมากที่สุด

คดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ปฏิบัติงานด้วยมากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ	160	42.1
ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	80	21.0
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	70	18.4
ความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมทั้งลามกอนาจาร	45	11.8
ความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือ รถจักรยานยนต์	20	5.4
อื่น ๆ	5	1.3
รวม	380	100.0

กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับคดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนมากที่สุด ได้แก่ คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ร้อยละ 42.1 รองลงมา ได้แก่ คดีเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ร้อยละ 21.0 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ร้อยละ 18.4 ความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมทั้งลากมกอนาจาร ร้อยละ 11.8 ความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือ รถจักรยานยนต์ ร้อยละ 5.4 และคดีอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ เด็กและเยาวชนมั่วสุมและประพฤติตนไม่สมควร โดยสูบบุหรี่ ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เที่ยวเตร่เวลากลางคืนในสถานบริการ เล่นเกมส์ในร้านอินเตอร์เน็ตหลังสี่ทุ่ม และความผิดต่อ พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ เครื่องหมายการค้า รวมร้อยละ 1.3

ส่วนที่ 2 : ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราบ การดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน ปรากฏผล ดังนี้

- **คดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ตำรวจกลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาในการปฏิบัติงานด้วยมากที่สุด**

ตารางที่ 4.8 คดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ตำรวจกลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาในการปฏิบัติงานด้วยมากที่สุด

คดีที่ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานมากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ	172	45.3
ความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมทั้งลามกอนาจาร	70	18.4
ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	60	15.8
ความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือ รถจักรยานยนต์	39	10.3
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	25	6.6
ทุกประเภทคดี	14	3.6
รวม	380	100.0

จากผลการศึกษา ปรากฏว่า คดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ตำรวจกลุ่มตัวอย่างประสบปัญหามากที่สุด ได้แก่ คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ร้อยละ 45.3 รองลงมา ได้แก่ คดีความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมทั้งลามกอนาจาร ร้อยละ 18.4 ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ร้อยละ 15.8 ความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือ รถจักรยานยนต์ ร้อยละ 10.3 และทุกประเภทคดีประสบปัญหาในการปฏิบัติงาน ร้อยละ 3.6

- **ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของตำรวจกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน**

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของตำรวจกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

- ปัญหาด้านการป้องกันปราบปราม

ตารางที่ 4.9 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปรามของตำรวจกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน (n=380)

ปัญหาในการป้องกันปราบปราม	จำนวน	ร้อยละ
ความยุ่งยากของการปฏิบัติงานตามกฎหมายกำหนด	158	41.6
ขาดงบประมาณในการปฏิบัติงาน		
- ค่าเบี้ยเลี้ยง	150	39.5
- ค่าน้ำมันรถ	145	38.2
- ค่าสึกหรอของยานพาหนะ	145	38.2
ขาดการบูรณาการจากทุกหน่วยงานในการป้องกันปราบปราม	100	26.4
สภาพสังคมที่กระตุ้นให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดมากขึ้น	95	25.0
ขาดความร่วมมือของประชาชนในการป้องกันปราบปราม	90	23.7
พ่อแม่ ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการป้องกันปราบปราม	85	22.4
ไม่สามารถป้องกันปราบปรามสิ่งยั่วยุที่กระตุ้นให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดหมดไปได้	30	7.9
สถานบันเทิงไม่ให้ความร่วมมือในการป้องกันปราบปราม	15	3.9

(หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาและอุปสรรคในการการปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่ ความยุ่งยากของการปฏิบัติงานตามกฎหมายกำหนด ร้อยละ 41.6 ขาดงบประมาณในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ขาดค่าเบี้ยเลี้ยง ร้อยละ 39.5 ขาดค่าน้ำมันรถ ร้อยละ 38.2 ขาดค่าสึกหรอของยานพาหนะ ร้อยละ 38.2 ประสบปัญหาขาดการบูรณาการจากทุกหน่วยงานในการป้องกันปราบปราม ร้อยละ 26.4 สภาพสังคมที่กระตุ้นให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดมากขึ้น ร้อยละ 25.0 ขาดความร่วมมือของประชาชนในการป้องกันปราบปราม ร้อยละ 23.7

ประสบปัญหาพ่อแม่ ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการป้องกันปราบปรามการกระทำผิด ร้อยละ 22.4 ไม่สามารถป้องกันปราบปรามสิ่งยั่วยุที่กระตุ้นให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดหมดไปได้ ร้อยละ 7.9 และสถานบันเทิงไม่ให้ความร่วมมือในการป้องกันปราบปราม ร้อยละ 3.9

ตัวอย่างปัญหาในการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่กลุ่มตัวอย่างประสบ ได้แก่

- “การป้องกันปรามปราม ดำเนินคดีเด็กและเยาวชนมีขั้นตอนการปฏิบัติตามกฎหมายหลายขั้นตอน และมีกฎหมายคุ้มครองสิทธิของผู้กระทำผิดเยอะเกินไป ทำให้บางความผิดคนร้ายใช้ช่องทางที่กฎหมายคุ้มครองให้กระทำความผิด ซึ่งยากแก่การจับกุมและดำเนินคดี ทำให้การปราบปรามไม่ได้ผลเท่าที่ควร”

- “ปัญหาในการป้องกันปราบปราบ คือ ขาดความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ขาดความร่วมมือจากผู้ปกครอง จากโรงเรียน อาทิ ปัญหาในการประสานงานกับโรงเรียนกรณีที่เด็กหนีโรงเรียน นอกจากนี้ ยังขาดความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง”

- “จากข้อกำหนดของกฎหมายทำให้ประสบกับปัญหาป้องกันปราบปรามสถานเริงรมย์ ร้านเกมส์ เด็กที่แข่งรถจักรยานยนต์ และกระทำผิดในคดีวิ่งราวทรัพย์”

- “เจ้าของสถานประกอบการไม่ให้ความร่วมมือกับทางราชการในการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน”

- “ประสบปัญหาการป้องกันปราบปรามยาเสพติด เพราะขาดความร่วมมือจากประชาชนในการแจ้งข่าว เด็กและเยาวชนกระทำผิด”

- “ประสบปัญหาขาดการประสานกับทางโรงเรียนในกรณีเด็กและเยาวชนหนีเรียนเพื่อป้องกันปราบปรามการกระทำผิดที่อาจตามมาได้”

- “ประสบปัญหาขาดการบูรณาการจากทุกหน่วยงานในการป้องกันปราบปรามปัญหาทุกอย่างยกให้ตำรวจเพียงหน่วยงานเดียว”

- **ปัญหาด้านการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

ตารางที่ 4.10 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดของตำรวจกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน (n=380)

ปัญหาในการจับกุมเด็กและเยาวชนในคดีที่กระทำผิดซึ่งหน้า	จำนวน	ร้อยละ
ไม่กล้าจับกุมเด็กและเยาวชน		
- ขั้นตอนการปฏิบัติตามกฎหมายที่ยุ่งยากตามมา	180	47.3
- กลัวถูกฟ้องร้อง	85	22.4
ไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชน เพราะกลัวต้องไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม	120	31.5
ไม่สามารถจับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้าได้ เพราะไม่เคยเห็นการกระทำผิดซึ่งหน้า	150	39.4
ห้ามใช้เครื่องพันธนาการ ทำให้จับกุมเด็กและเยาวชนยาก		
- กรณีกระทำผิดในคดีอุกฉกรรจ์	70	18.4
- กรณีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีจำนวนมาก	49	12.9
เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่มีความเกรงกลัวต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ	65	17.1
ถูกเด็กและเยาวชนทำร้ายร่างกาย	10	2.6
อายุเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่กำหนดตามกฎหมาย		
- ไม่สามารถจับกุมเด็กและเยาวชนที่อายุน้อยแต่มีพฤติกรรมที่มีความรุนแรง	40	10.5
เด็กและเยาวชนไม่ทราบว่าพฤติกรรมของตนเป็นการกระทำผิด	25	6.6
พ่อแม่ ผู้ปกครอง ขัดขวางการจับกุม	10	2.6
ถูกพ่อแม่ผู้ปกครอง หรือ ผู้มีอิทธิพลข่มขู่	5	1.3
ประสบปัญหาการส่งตัวเด็กและเยาวชนไปท้องที่ที่รับผิดชอบกับคดี		
- ไม่มีงบประมาณ	10	2.6
- ไม่มีกำลังคนเพียงพอในการส่งเด็กและเยาวชนไปให้ท้องที่ที่รับผิดชอบคดี	10	2.6
- มีงานที่ต้องรับผิดชอบมาก ทำให้ไม่สะดวกในการส่งเด็กและเยาวชนที่จับกุมได้ไปยังท้องที่ที่รับผิดชอบ	8	2.1

(หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

ตารางที่ 4.10 (ต่อ) (n=380)

ปัญหาในการจับกุมเด็กและเยาวชนในคดีที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้า	จำนวน	ร้อยละ
ไม่กล้าจับกุมเด็กและเยาวชน - ขั้นตอนการปฏิบัติตามกฎหมายที่ยุ่งยากสลับซับซ้อนตามมา - ไม่มีหลักฐานการกระทำผิด - กลัวถูกฟ้องร้อง เนื่องจากไม่ได้กระทำผิดต่อหน้าตำรวจ	188 185 135	49.5 48.7 35.5
ไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชน เพราะกลัวต้องไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม	140	36.8
ปัญหาไม่มีหมายศาลในการจับกุม จับเด็กและเยาวชนมาได้ก็ต้องปล่อยตัวในการตรวจสอบการจับกุมในชั้นศาล	20	5.3
พ่อแม่ ผู้ปกครอง ขัดขวางการจับกุม	30	7.9
ถูกพ่อแม่ผู้ปกครอง หรือ ผู้มีอิทธิพลข่มขู่	10	2.6
ถูกพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็กและเยาวชน ฟ้องร้อง	5	1.3
การแจ้งข้อกล่าวหา	4	1.0
ห้ามใช้เครื่องพันธนาการ ทำให้จับกุมเด็กและเยาวชนยาก	65	17.1

(หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาในการจับกุมเด็กและเยาวชน โดยปัญหาที่ประสบในการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้า ได้แก่ ไม่กล้าจับกุมเด็กและเยาวชน เนื่องจากเห็นว่าขั้นตอนการปฏิบัติตามกฎหมายที่ยุ่งยากตามมา ร้อยละ 47.3 และกลัวถูกฟ้องร้อง ร้อยละ 22.2 ไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชน เพราะกลัวต้องไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม ร้อยละ 31.5 ไม่สามารถจับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้าได้ เพราะไม่เคยเห็น ร้อยละ 39.4 ประสบปัญหาจากการห้ามใช้เครื่องพันธนาการ ทำให้จับกุมเด็กและเยาวชนยาก กรณีกระทำผิดในคดีอุกฉกรรจ์ ร้อยละ 18.4 กรณีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีจำนวนมาก ร้อยละ 12.9 เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่มีความเกรงกลัวต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ร้อยละ 17.1 ถูกเด็กและเยาวชนทำร้ายร่างกาย ร้อยละ 2.6 อายุเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่กำหนดตามกฎหมาย ทำให้ไม่สามารถจับกุมเด็กและเยาวชนที่อายุน้อยแต่มีพฤติกรรมที่รุนแรง ร้อยละ 10.5 เด็กและเยาวชนไม่ทราบว่าพฤติกรรมของตนเป็นการกระทำผิด ร้อยละ 6.6 พ่อแม่ ผู้ปกครอง ขัดขวางการจับกุม ร้อยละ 2.6 ถูกพ่อแม่ผู้ปกครอง หรือ ผู้

มีอิทธิพลข่มขู่ ร้อยละ 1.3 ประสบปัญหาการส่งตัวเด็กและเยาวชนไปท้องที่ที่รับผิดชอบกับคดีเนื่องจากไม่มีงบประมาณ ร้อยละ 2.6 ไม่มีกำลังคนเพียงพอในการส่งเด็กและเยาวชนไปให้ท้องที่ที่รับผิดชอบคดีร้อยละ 2.6 มีงานที่ต้องรับผิดชอบมาก ทำให้ไม่สะดวกในการส่งเด็กและเยาวชนที่จับกุมได้ไปยังท้องที่ที่รับผิดชอบ ร้อยละ 2.1

ปัญหาที่ประสบในการจับกุมเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้า ได้แก่ ไม่กล้าจับกุมเด็กและเยาวชน เนื่องจากให้เหตุผลว่าขั้นตอนการปฏิบัติตามกฎหมายที่ยุ่งยากสลับซับซ้อนตามมา ร้อยละ 49.5 ไม่มีหลักฐานการกระทำผิด ร้อยละ 48.7 และกลัวถูกฟ้องร้อง เนื่องจากเด็กและเยาวชนไม่ได้กระทำผิดต่อหน้าตำรวจ ร้อยละ 35.5 ไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชน เพราะกลัวต้องไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม ร้อยละ 36.8 ปัญหาไม่มีหมายศาลในการจับกุม จับมาได้ก็ต้องปล่อยตัวในการตรวจสอบการจับกุมในชั้นศาล ร้อยละ 5.3 พ่อแม่ ผู้ปกครอง ขัดขวางการจับกุม ร้อยละ 7.9 ถูกพ่อแม่ผู้ปกครอง หรือ ผู้มีอิทธิพลข่มขู่ ร้อยละ 2.6 ถูกพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็กและเยาวชน ฟ้องร้อง ร้อยละ 1.3 การแจ้งข้อกล่าวหา ร้อยละ 1.0 และห้ามใช้เครื่องพันธนาการ ทำให้จับกุมเด็กและเยาวชนยาก ร้อยละ 17.1

ตัวอย่างปัญหาในการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กลุ่มตัวอย่างประสบ ได้แก่

- “ปัญหาการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้า เกี่ยวข้องกับข้อกฎหมายที่ใช้ในการปฏิบัติ”

- “ตำรวจไม่กล้าจับเด็ก นอกจากไม่มีคนให้ความร่วมมือแล้ว กลัวโดนฟ้อง”

- “การจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดต้องแจ้งผู้ปกครองและรอ ทำให้ใช้เวลามากในการดำเนินการ”

- “การจับกุมซึ่งหน้าเด็กกระทำผิดเพิ่มขึ้น ไม่กลัวเจ้าหน้าที่

- “การจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดทั้งที่ซึ่งหน้าและไม่ซึ่งหน้า พ่อแม่จะขัดขวางการทำงาน”

- “การจับกุม ซึ่งเป็นความผิดซึ่งหน้า ได้แก่ คดียาเสพติดให้โทษ พบว่าปัสสาวะสีม่วง

และส่งให้แพทย์ยืนยันว่ามีสารเสพติดในร่างกาย แต่ไม่พบอุปกรณ์ในการเสพ ศาลไต่สวนในชั้นจับกุม ศาลอาจปล่อยตัวผู้ต้องหาได้

ทำให้ตำรวจที่จับกุมอาจถูกฟ้องดำเนินคดีในข้อหาจับกุมไม่ชอบ

นอกจากนี้ การขยายผลในชั้นจับกุม มีเวลาขยายผลจำกัด จำเป็นต้องส่งภายในระยะเวลาที่กำหนด และจำเป็นต้องสอบสวนปากคำต่อหน้าสหวิชาชีพภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง (สหวิชาชีพไม่พร้อมที่จะมาสอบสวน รวมทั้งไม่สามารถติดต่อบิดา มารดา ผู้ปกครองมาร่วมสอบได้ตามกฎหมาย)

หรือ หากมีการไต่สวนการจับกุมแล้วผู้ต้องหาไปควบคุมตัวยังสถานพินิจฯ และหากได้รับการประกันตัว เมื่อพนักงานสอบสวนนัดหมายเพื่อสอบปากคำ เจ้าหน้าที่สถานพินิจไม่สามารถนัดผู้ต้องหามาให้ปากคำกับพนักงานสอบสวนและสหวิชาชีพได้ทันตามกำหนด ทำให้การสอบสวนล่าช้า”

- “ในคดียาเสพติดถ้าไม่แย่จริง ๆ จะไม่จับ ส่งตัวไปให้ผู้ปกครองเลย

ถ้าเป็นคดีเสพยาเสพติด กรณีเสพจะไม่จับเพราะไม่มีพยานหลักฐานในตัว แต่ถ้าเป็นการกระทำผิดที่เป็นผู้ค้าจะจับ เพราะมีพยานหลักฐานยาเสพติดอยู่กับตัว เป็นการจับซึ่งหน้า

การกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดมีมาก แต่ถ้าเป็นผู้เสพจะไม่จับเพราะไม่มีหลักฐาน บางโรงพักในช่วงแรกที่บังคับใช้กฎหมายไม่มีการจับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ในขณะที่บางโรงพักในช่วงแรกของการใช้กฎหมายไม่ค่อยมีการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด แต่ตอนหลังเริ่มมีการจับมากขึ้น”

- “ เคยจับลูกคนที่มีพ่อแม่เป็นผู้มีอิทธิพล ต่อมาใช้อิทธิพลข่มขู่ตำรวจ ทำให้เราไม่อยากยุ่งกับการจับเด็กที่กระทำผิด”

- ไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชน เพราะบางครั้งเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีผู้ปกครองหรือญาติที่รู้จักกับตำรวจ รวมทั้งปัญหาสิทธิมนุษยชนเข้ามาเกี่ยวข้อง ทำให้ทำงานยากมาก”

- “ขั้นตอนการแจ้งการจับกุมยุ่งยาก บางครั้งจับเยาวชนมาตอนดึก ต้องรีบสอบปากคำเพื่อนำไปฝากขัง”

- “การจับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้า ประสบปัญหา คือ ไม่เคยพบเด็กกระทำผิดซึ่งหน้า เลยจับอะไรไม่ได้เลย

หากแต่การจับเด็กและเยาวชนที่ไม่กระทำผิดซึ่งหน้า ประสบปัญหา คือ เรื่องมาก ยุ่งยาก เอาเวลาไปจับเรื่องอื่นดีกว่า

และเมื่อหากถูกศาลตรวจสอบว่าการจับกุมเด็กและเยาวชนไม่ชอบด้วยกฎหมายและศาลมีคำสั่งให้ปล่อยตัวไป แล้วตำรวจรับผิดชอบหรือไม่ หาเรื่องใส่ตัว ไม่จับดีกว่า”

- “ถูกเด็กและเยาวชนทำร้ายร่างกายในขณะเข้าจับกุม เพราะต้องจับกุมโดยละมุนละม่อม”

- “พ่อแม่แจ้งความจับตำรวจที่จับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

- **ปัญหาในการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนผู้ต้องหา**

ตารางที่ 4.11 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของตำรวจด้านการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

ปัญหาในการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนผู้ต้องหา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีสถานที่เฉพาะในการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนผู้ต้องหา	80	21.0
ระยะเวลาในการควบคุมตัวเด็กไม่เกิน 24 ชั่วโมง น้อยเกินไป		
- ไม่สามารถตรวจสอบข้อมูล รวมทั้งหาพยานหลักฐานเบื้องต้นเด็กและเยาวชนได้ละเอียด	90	23.7
- ไม่สามารถสอบสวนได้	165	43.4
- สอบสวนได้ แต่ก็ทำได้ไม่เรียบร้อย	74	19.5
การควบคุมตัวขณะอยู่ที่ศาล กลัวเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาหลบหนีเพราะใส่กุญแจมือไม่ได้	66	17.3

(หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

กลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาในการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนผู้ต้องหา โดยจำแนกเป็น ไม่มีสถานที่เฉพาะในการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนผู้ต้องหา ร้อยละ 21.0 ระยะเวลาในการควบคุมตัวเด็กไม่เกิน 24 ชั่วโมง น้อยเกินไป อันนำไปสู่ปัญหาไม่สามารถตรวจสอบข้อมูล รวมทั้งหาพยานหลักฐานเบื้องต้นเด็กและเยาวชนได้ละเอียด ร้อยละ 23.7 ไม่สามารถสอบสวนเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาได้ ร้อยละ 43.4 หรือ สามารถสอบสวนเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาได้ แต่ก็ทำได้ไม่เรียบร้อย ร้อยละ 19.5 และประสบปัญหาการควบคุมตัวขณะอยู่ที่ศาล กลัวเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาหลบหนีเพราะใส่กุญแจมือไม่ได้ ร้อยละ 17.3

ตัวอย่างปัญหาในการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาที่กลุ่มตัวอย่างประสบ ได้แก่

- "ประสบปัญหาการควบคุมตัวในทุกความผิดทั้งซึ่งหน้า และไม่ซึ่งหน้าไม่สามารถควบคุมตัวได้"

- **"ใส่กุญแจมือเด็กตอนที่อยู่ในศาลไม่ได้ ถ้าเด็กหนีใครจะรับผิดชอบ"**

- “ระยะเวลาในการควบคุมตัวเด็กน้อยเกินไป คือ สามารถควบคุมไว้ที่สถานีตำรวจได้ไม่เกิน 24 ชั่วโมง ทำให้ไม่สามารถสอบสวนได้”

- “ระยะเวลาในการควบคุมเด็กน้อยเกินไป ต้องการให้ขยายเป็น 48 ชั่วโมง เพื่อการสอบสวนจะทำได้รอบคอบยิ่งขึ้น

กฎหมายให้สิทธิในการคุ้มครองเด็กซึ่งเป็นผู้ต้องหามากเกินไป โดยไม่ได้คำนึงถึงสิทธิของผู้เสียหายให้มีความสมเหตุสมผลกัน

ในการสอบปากคำผู้ต้องหา เมื่อแจ้งต่อสหวิชาชีพ จะสะดวกช่วงเวลากลางวัน ช่วงเวลา 09.00-16.00 น. หากเป็นช่วงเวลาอื่น จะต้องมีการนัดล่วงหน้า ทั้งที่ช่วงเวลาในการควบคุมของพนักงานสอบสวนมีอยู่ตลอดระยะเวลาภายใน 24 ชั่วโมง ซึ่งในบางครั้งสหวิชาชีพก็ไม่มีความจำเป็น เพียงแต่ให้บุคคลที่เยาวชนเป็นผู้ไว้วางใจก็น่าจะพอแล้ว”

- “1. การมีระยะเวลาในการควบคุมตัวไว้สอบสวนสั้นมากเกินไป ไม่สามารถดำเนินการคุ้มครองเด็กตามเจตนารมณ์ได้ เพราะจำเป็นต้องรีบทำแบบลวก ๆ ไม่ละเอียดรอบคอบ

2.ศาลเยาวชนและสถานพินิจฯ ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเรื่องเวลา โดยใช้เกณฑ์การส่งเด็กถึงศาลหรือสถานพินิจฯภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง โดยได้รวมเวลาเดินทางเข้าไปด้วย ซึ่งไม่ถูกต้อง”

- “ระยะเวลาในการควบคุมตัวเด็กน้อยเกินไป เนื่องจากต้องประสานเจ้าหน้าที่ของรัฐหลายหน่วยงาน ซึ่งตามหลักความเป็นจริง น่าจะมีเพียงทนายความกับผู้ปกครองเด็กก็พอ”

“การควบคุมตัว มีระยะเวลาจำกัดและน้อย กว่าจะเรียกสหวิชาชีพสอบสวน หรือ ทำการสอบสวน หรือ รวบรวมเอกสาร กว่าจะครบก็หมดเวลาควบคุม**”**

- **“**ระยะเวลาการควบคุมเด็กและเยาวชนน้อยเกินไป ทำให้การรวบรวมพยานหลักฐานในเบื้องต้นไม่สมบูรณ์พอ”

- “ไม่มีห้องเฉพาะ ต้องใช้ห้องผู้บังคับบัญชาในการควบคุม หรือ สอบสวนเด็กและเยาวชนผู้ต้องหา”

- “ปัญหาเกี่ยวกับสายตรวจ เมื่อพบเด็กกระทำผิด ไม่สามารถจับกุมและควบคุมตัวโดยการใช้เครื่องพันธนาการได้”

- **ปัญหาในการนำตัวเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม**

ตารางที่ 4.12 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการนำเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายใน 24 ชั่วโมง ของตำรวจกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน (n=380)

ปัญหาในการนำเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายใน 24 ชั่วโมง	จำนวน	ร้อยละ
ความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน	168	44.2
ไม่สะดวกในการปฏิบัติงาน เนื่องจากศาลไม่ได้เปิดตลอด 24 ชั่วโมง	165	43.4
ไม่มีค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเดินทางในการนำเด็กและเยาวชนไปตรวจสอบการจับกุม และส่งต่อไปยังสถานพินิจฯ	165	43.4
คนจับไม่ต้องนำเด็กไปตรวจสอบการจับกุม หากแต่พนักงานสอบสวนไม่ได้เป็นผู้จับต้องนำเด็กไปตรวจสอบการจับกุม	160	42.1
บางครั้งคนจับต้องไปศาลเพื่อตรวจสอบการจับกุมด้วย ทำให้เสียเวลา	145	38.2
ศาลไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเรื่องเวลา โดยใช้เกณฑ์การส่งเด็กถึงศาลฯ ภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ได้รวมเวลาเดินทางเข้าไปด้วย	120	31.6
กลัวโดนศาลหาว่าละเมิดสิทธิเด็ก	80	21.0
กลัวถูกฟ้องกลับหากมีการจับกุมโดยมิชอบ	75	19.7
ต้องปล่อยผู้ต้องหาไป เพราะไม่สามารถนำตัวไปตรวจสอบได้ทัน	3	0.8
แม้จะจับตัวผู้ต้องหาที่กระทำผิดจริงได้ และผู้ต้องหายอมรับผิด แต่หากไม่มีหมายศาลในการจับ ต้องปล่อยตัวผู้ต้องหาไป	2	0.5
ไม่ได้ตรวจสอบข้อมูลผู้ต้องหาละเอียด ทำให้นำผู้ที่อายุเกิน 18 ปี ไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม	1	0.3
ไม่ได้ตรวจสอบข้อมูลผู้ต้องหาละเอียด ทำให้นำเยาวชนไปขังรวมกับผู้ใหญ่และนำไปตรวจสอบการจับกุมไม่ทัน	1	0.3
เด็กและเยาวชนใช้ข้อกฎหมายหลอกตำรวจว่าอายุมากกว่า 18 ปี เพื่อทำให้นำไปตรวจสอบการจับกุมไม่ทัน ตำรวจจึงต้องปล่อยตัวไป	1	0.3

(หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

กลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาในการนำตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ได้แก่ ความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน ร้อยละ 44.2 ไม่สะดวกในการปฏิบัติงาน เนื่องจากศาลไม่ได้เปิดตลอด 24 ชั่วโมง ร้อยละ 43.4 ไม่มีค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเดินทางในการนำเด็กและเยาวชนไปตรวจสอบการจับกุม และส่งต่อไปยังสถานพินิจฯ ร้อยละ 43.4 คนจับไม่ต้องนำเด็กไปตรวจสอบการจับกุม หากแต่พนักงานสอบสวนไม่ได้เป็นผู้จับต้องนำเด็กไปตรวจสอบการจับกุม ร้อยละ 42.1 บางครั้งคนจับต้องไปศาลเพื่อตรวจสอบการจับกุมด้วย ทำให้เสียเวลา ร้อยละ 38.2 ศาลไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเรื่องเวลา โดยใช้เกณฑ์การส่งเด็กถึงศาลฯภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ได้รวมเวลาเดินทางเข้าไปด้วย ร้อยละ 31.6 กลัวโดนศาลหาว่าละเมิดสิทธิเด็ก ร้อยละ 21.0 กลัวถูกฟ้องกลับหากมีการจับกุมโดยมิชอบ ร้อยละ 19.7 ต้องปล่อยผู้ต้องหาไป เพราะไม่สามารถนำตัวไปตรวจสอบได้ทัน ร้อยละ 0.8 แม้จะจับตัวผู้ต้องหาที่กระทำผิดจริงได้ และผู้ต้องหายอมรับผิด แต่หากไม่มีหมายศาลในการจับ ต้องปล่อยตัวผู้ต้องหาไป ร้อยละ 0.5 ไม่ได้ตรวจสอบข้อมูลผู้ต้องหาละเอียด ทำให้นำผู้ที่อายุเกิน 18 ปี ไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม ร้อยละ 0.3 ไม่ได้ตรวจสอบข้อมูลผู้ต้องหาละเอียด ทำให้นำเยาวชนไปขังรวมกับผู้ใหญ่และนำไปตรวจสอบการจับกุมไม่ทัน ร้อยละ 0.3 เด็กและเยาวชนใช้ข้อกฎหมายหลอกตำรวจว่าอายุมากกว่า 18 ปี เพื่อทำให้นำไปตรวจสอบการจับกุมไม่ทัน ตำรวจจึงต้องปล่อยตัวไป ร้อยละ 0.3

ตัวอย่างปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างประสบในการนำตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ได้แก่

- “เวลาจับกุมเด็กและเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี จะต้องนำส่งต่อศาลในวันรุ่งขึ้น โดยในบางครั้งผู้จับกุมต้องไปแถลงด้วย ทำให้เกิดความยุ่งยากในการทำงาน”

- “ประสบปัญหาการตรวจสอบการจับกุมของศาลภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง เช่น จับตอนบ่ายจะทำอย่างไร ระยะเวลาการไต่สวนน้อยมาก ศาลไม่ได้เปิด 24 ชั่วโมงตามที่กฎหมายกฎหมายกำหนด เสาร์ อาทิตย์ เปิดครึ่งวัน

และมีปัญหาในการสอบสวนร่วมกับสหวิชาชีพ เนื่องจากกรณีการกระทำผิดในเวลากลางคืนไม่สามารถนัดสหวิชาชีพเพื่อร่วมสอบสวนได้”

- “การส่งเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้ศาลไต่สวนภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ตำรวจ ทำไม่ทัน หรือ ทำคดีได้แต่ไม่ละเอียดรอบคอบ นอกจากนี้ ยังมีปัญหาในการตามสหวิชาชีพให้ทำงานร่วมกันภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด”

- “การที่กฎหมายบัญญัติให้นำตัวผู้ต้องหาไปตรวจสอบการจับกุมที่ศาลเยาวชนฯ ซึ่งให้พนักงานสอบสวนเป็นผู้ให้ศาลตรวจสอบการจับ โดยที่พนักงานสอบสวนไม่ได้เป็นผู้ที่จับตัวผู้ต้องหา...เป็นการสร้างภาระงานให้แก่พนักงานสอบสวน
รวมทั้งการที่พนักงานสอบสวนต้องเป็นผู้ปฏิบัติแต่เพียงผู้เดียว”

- “พนักงานสอบสวนต้องปฏิบัติงานแต่เพียงผู้เดียวในการนำเด็กไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม โดยที่ไม่ได้จับกุมเอง”

- “การนำตัวเด็กไปไต่สวนการจับที่ศาลเยาวชนฯ จะพบบ่อยมากกรณีที่ผู้ปกครองเด็กทราบเรื่องแต่ไม่ยอมไปศาล นอกจากนี้ ประเด็นสำคัญ คือ เด็กอยู่ในศาลไม่ให้ใส่กุญแจมือ ถ้าเด็กหนี พนักงานสอบสวนที่พาตัวเด็กไปก็ต้องรับผิดชอบอยู่ดี”

- “การนำตัวเด็กไปไต่สวนการจับกุม และไม่สามารถสอบปากคำผู้ต้องหาได้ทันที”

- “จับแล้วต้องไปไต่สวนการจับ ทำให้คนจับกุมผู้กระทำผิดไม่อยากจะจับเด็กและเยาวชน”

- “เวลาจำกัด ระยะเวลาการควบคุมตัวน้อย และจะต้องเสียเวลาในการพาเด็กไปตรวจสอบการจับกุม”

- “หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องไม่ได้เปิดทำการตลอด 24 ชั่วโมง”

- “การจับกุมเด็กและเยาวชน และส่งไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม และส่งต่อไปยังสถานพินิจฯ ต่อไป ซึ่งภายใน 24 ชั่วโมงพนักงานสอบสวนจะต้องนัดหมายสหวิชาชีพ เข้าไปร่วมสอบสวนเด็กและเยาวชนด้วย ทั้งพนักงานอัยการ นักจิตวิทยา หรือ นักสังคมสงเคราะห์ ทนายความ และบุคคลที่เด็กไว้วางใจ หลังจากนั้นต้องพาเด็กหรือเยาวชนไปทำการไต่สวนการจับต่อศาล ก่อนส่งตัวไปยังสถานพินิจฯต่อไป ซึ่งแต่ละคดีต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการมาก บางครั้งตรงกับวันหยุดราชการ ศาลเปิดดำเนินการเพียงครึ่งวันเท่านั้น ยิ่งต้องเร่งรัดดำเนินการมากขึ้น”

- **ปัญหาการสืบสวน**

ตารางที่ 4.13 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนของตำรวจกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน (n=380)

ปัญหาการสืบสวน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่สามารถหาพยานหลักฐานในการกระทำผิดได้	120	31.6
พยานหลักฐานที่ใช้ได้มีเพียงกล้องวงจรปิดเท่านั้น	85	22.3
เด็กและเยาวชนผู้ต้องหา ไม่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์	100	26.4
ไม่สามารถขยายผลไปยังผู้ใหญ่ที่ใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการกระทำผิดได้	97	25.5
ปัญหาจากผู้เสียหาย		
-เป็นเด็กและเยาวชนมักไม่สามารถให้ข้อมูลได้	74	19.5
-บิดเบือนข้อมูลความจริง	25	6.6
การขยายผลในชั้นจับกุมมีระยะเวลาจำกัด	60	15.8
การพิสูจน์การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนบางคดีทำได้ช้า	57	15.0
ไม่สามารถสืบสวนเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาได้เต็มที่เพราะระยะเวลาในการควบคุมตัวน้อย	50	13.2
ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการสืบสวนคดีเด็กและเยาวชน	24	6.3
ไม่ได้มีการสืบสวนมาก เพราะโทษที่เด็กและเยาวชนได้รับน้อย	68	17.9

(หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

กลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาในการสืบสวนเด็กและเยาวชนผู้ต้องหา ได้แก่ ไม่สามารถหาพยานหลักฐานในการกระทำผิดได้ ร้อยละ 31.6 พยานหลักฐานที่ใช้ได้มีเพียงกล้องวงจรปิดเท่านั้น ร้อยละ 22.3 เด็กและเยาวชนผู้ต้องหา ไม่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการสืบสวนสอบสวน ร้อยละ 26.4 ไม่สามารถขยายผลไปยังผู้ใหญ่ที่ใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการกระทำผิดได้ ร้อยละ 25.5 ปัญหาจากผู้เสียหายที่เป็นเด็กและเยาวชนมักไม่สามารถให้ข้อมูลได้ ร้อยละ 19.5 และผู้เสียหายบิดเบือนข้อมูลความจริง อาทิ ไม่ต้องการให้ผู้ปกครองตำหนิ ร้อยละ 6.6 การขยายผลในชั้นจับกุมมีระยะเวลาจำกัด ร้อยละ 15.8 การพิสูจน์การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนบางคดีทำได้ช้า ร้อยละ 15.0 ไม่สามารถสืบสวนเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาได้เต็มที่เพราะระยะเวลาในการควบคุมตัวน้อย ร้อยละ 13.2 ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการสืบสวนคดีเด็กและเยาวชน ร้อยละ 6.3 ไม่ได้มีการสืบสวนมาก เพราะโทษที่เด็กและเยาวชนได้รับน้อย ร้อยละ 17.9

ตัวอย่างปัญหาในการสืบสวนเด็กและเยาวชนที่กลุ่มตัวอย่างประสบ ได้แก่

- “กรณีไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้า หาพยานหลักฐานยาก อาทิ คดียกพวกตีกัน ถ้าไม่มีคนตาย หาพยานหลักฐานยาก คนไม่ต้องการเป็นพยาน หรือ ผู้เสียหายเป็นเด็กจะไม่สามารถเป็นพยานได้ เพราะจำคู่กรณีไม่ได้ เป็นปัญหาที่พบมากในกรณีของการสืบสวน การสืบสวนที่สามารถทำได้จะต้องใช้สิ่งที่สามารถให้พยานหลักฐานการกระทำผิดที่ชัดเจน อาทิ การใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด หากไม่มีพยานหลักฐานสิ่งนี้ ตำรวจไม่ต้องการดำเนินคดี เพราะเป็นคดีที่เสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด”

- “ปัญหาที่ประสบ ได้แก่

1.เด็กและเยาวชนที่เป็นผู้เสียหายมักไม่สามารถจดจำรายละเอียดเกี่ยวกับคดีหรือตัวคนร้ายได้ เนื่องจากไม่กล้ามองหน้าคนร้าย และเด็กหรือเยาวชนที่เป็นผู้เสียหายมักไม่ยอมให้ข้อเท็จจริงตามความเป็นจริง เนื่องจากเกรงกลัวบิดา มารดา บ่อยครั้งมีการบิดเบือนข้อเท็จจริง เพื่อไม่ให้ตนเองโดนบิดามารดาว่ากล่าว

2. เมื่อทราบว่าคนร้ายหรือผู้กระทำความผิดเป็นเด็ก กระบวนการที่ให้ได้ตัวมาดำเนินคดีค่อนข้างยุ่งยาก ตัวอย่างเช่น ในการออกหมายจับซึ่งตาม พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯให้หลีกเลี่ยงการออกหมายจับให้ใช้วิธีอื่นในการให้ได้ตัวเด็กหรือเยาวชนมา ซึ่งขั้นตอนค่อนข้างยุ่งยาก

3. บิดา มารดา หรือผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดมักปกป้องลูกหลานของตน จนไม่ยอมให้ความร่วมมือในการดำเนินการสืบสวนสอบสวน และไม่ยอมรับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นว่าบุตรหลานของตนมีส่วนในการกระทำความผิด”

- “การรวบรวมพยานหลักฐานให้สมบูรณ์ที่สุดไม่สามารถกระทำได้ เพราะปัญหาจากกฎหมายในการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด รวมทั้งด้านการควบคุม ตรวจสอบ ขยายผลภายหลังเจ้าหน้าที่พบการกระทำผิด หรือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับคดี ทำให้คนร้ายแท้จริงใช้เด็กและเยาวชนเป็นเครื่องมือในการกระทำผิดเป็นหลักในปัจจุบัน”

- “เป็นการกระทำผิดซ้ำซ้อน ไม่ทราบข้อเท็จจริงที่แน่นอน เพราะเป็นวัยรุ่นที่มีหลายกลุ่ม หาหลักฐานพิสูจน์ความผิดยาก”

- **“**ปัจจุบันมีเด็กและเยาวชนกระทำผิดมากขึ้น โดยเฉพาะความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ฉะนั้นปัญหาในการปฏิบัติตั้งแต่ชั้นจับกุม ชั้นไต่สวนการจับกุมที่ศาล ชั้นสอบสวน การขยายผลในการสืบสวนการหาตัวผู้ร่วมกระทำผิด จึงมีปัญหาในการปฏิบัติที่จะให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพได้ เนื่องจากมีข้อจำกัดในแต่ละขั้นตอน เป็นอุปสรรคต่อการสืบสวน การขยายผลหาตัวผู้ร่วมกระทำผิดมากพอสมควร การนำตัวผู้ต้องหาไปส่งตัวยังสถานพินิจฯแล้ว ส่งผลต่ออุปสรรคในการสืบสวนขยายผลได้**”**

- **ปัญหาการสอบสวนเด็กและเยาวชน**

ตารางที่ 4.14 ปัญหาและอุปสรรคของกลุ่มตัวอย่างในการปฏิบัติงานด้านการสอบสวน (n=380)

ปัญหาในการสอบสวนเด็กและเยาวชน	จำนวน	ร้อยละ
ขั้นตอนในการสอบสวนยุ่งยากมากเกินไป	178	52.1
ระยะเวลาในการสอบสวนน้อย	160	50.0
ระยะเวลาในการควบคุมมีเพียง 24 ชั่วโมง ทำให้ไม่สามารถสอบสวนได้ทัน	152	40.0
สอบสวนไม่ได้ หากไม่นำเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมก่อน	151	39.7
ปัญหาในการสอบสวนร่วมกับสหวิชาชีพ		
- ไม่สามารถสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระผิดได้ทันที เพราะต้องรอสหวิชาชีพ	177	46.6
- การติดต่อประสานงานกับสหวิชาชีพสามารถทำได้ยาก	122	32.1
- ไม่สามารถนัดสหวิชาชีพภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว	120	31.6
- ปัญหาในการนัดสหวิชาชีพให้ร่วมสอบสวนพร้อมกัน	118	31.1
- ปัญหาสหวิชาชีพไม่ว่าง หรือ ไม่มาร่วมสอบสวน	100	26.3
- สหวิชาชีพไม่ให้ความร่วมมือในการสอบสวนอย่างแท้จริง	78	20.5
- สหวิชาชีพสอบสวนได้เวลา 09.00 - 16.00 น. ในขณะที่พนักงานสอบสวนสามารถสอบสวนได้ตลอด 24 ชั่วโมง	178	46.8
ปัญหาในการติดตามตัวเด็กและเยาวชนที่ได้รับประกันตัวมาสอบสวน	100	26.3
ไม่สามารถสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ เพราะไม่มาให้ปากคำ	98	25.8
ไม่สามารถนัดเด็กและเยาวชนผู้ต้องหา ผู้ปกครอง สหวิชาชีพ ให้มาพร้อมกันได้ภายหลังจากเด็กและเยาวชนได้รับการประกันตัว	120	31.6
ถูกอัยการตำหนิ เนื่องจากเด็กผิดนัดในการสอบสวนต่อหน้าสหวิชาชีพ	20	5.3
ติดต่อผู้ปกครองไม่ได้		
- เด็กและเยาวชนบางคนไม่มีผู้ปกครอง	10	2.6
- พ่อแม่แยกทางกันอยู่ ทำให้ไม่สามารถติดต่อพ่อแม่ได้	40	10.5
- ผู้ปกครองไม่ใส่ใจในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยกล่าวอ้างว่าไม่เกี่ยวกับพ่อแม่	8	2.1
- เด็กและเยาวชนบางคนมีครอบครัวแล้ว ผู้ปกครองมองว่าเป็นผู้ใหญ่แล้วเมื่อกระทำผิดผู้ปกครองไม่ต้องการรับผิดชอบ	7	1.8

ตารางที่ 4.14 (ต่อ) (n=380)

ปัญหาในการสอบสวนเด็กและเยาวชนผู้ต้องหา	จำนวน	ร้อยละ
ขาดงบประมาณในการปฏิบัติงาน - ปัญหากล้องวิดีโอ อุปกรณ์การบันทึกขณะสอบสวนไม่เพียงพอสำหรับใช้ในการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด - ไม่มีงบประมาณในการติดตามตัวผู้ต้องหา	25 110	6.6 28.9
ไม่มีสถานที่เฉพาะในการสอบสวน	10	2.6
ขาดพนักงานสอบสวนที่มีความเชี่ยวชาญในการสอบสวนกับเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง	120	31.6
ไม่มีพนักงานสอบสวนหญิงเข้าร่วมสอบสวนในบางคดี	104	27.4
พนักงานสอบสวนหญิงมีน้อยไม่เพียงพอต่อการสอบสวนในบางคดี	100	26.3
ไม่มีที่ปรึกษากฎหมายประจำสถานีตำรวจให้แก่เด็กและเยาวชนผู้ต้องหา	95	25.0
การสอบสวนไม่ได้ความจริงจากเด็กและเยาวชนผู้ต้องหา	120	31.6
การรวบรวมเอกสารจากหน่วยอื่นล่าช้า	111	29.2
ปัญหาลักษณะการทำงานของพนักงานสอบสวนไม่เอื้อต่อการดำเนินคดีเด็กและเยาวชน	177	46.6
พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนไม่ทัน เพราะเอกสารมาก	179	47.1
พนักงานสอบสวนมีภาระงานนอกเหนือจากคดีเด็กและเยาวชนมาก	165	43.4
ขั้นตอนที่ปฏิบัติงานยุ่งยาก งานทุกอย่างมาลงที่พนักงานสอบสวนทำให้ไม่มีเวลาพักผ่อน	168	44.2
มีหน่วยงานอื่นทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของพนักงานสอบสวนมากเกินไป	120	31.6
พนักงานสอบสวนกลัวถูกดำเนินคดีหากมีปฏิบัติงานผิดพลาด	102	26.8
ทนายความของเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาแจ้งความอีกฝ่ายกลับทำให้การทำงานของพนักงานสอบสวนยุ่งยากมากขึ้น	10	2.6
การส่งสำนวนการสอบสวนไม่ทัน	20	5.2

(หมายเหตุ:ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

กลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาในการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด จำแนกได้เป็น ขั้นตอนในการสอบสวนยุ่งยากมากเกินไป ร้อยละ 52.1 ระยะเวลาในการสอบสวนน้อย ร้อยละ 50.0 ระยะเวลาในการควบคุมมีเพียง 24 ชั่วโมง ทำให้ไม่สามารถสอบสวนได้ทัน ร้อยละ 40.0 ไม่สามารถทำการสอบสวนได้ หากไม่นำตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมก่อน ร้อยละ 39.7 ปัญหาในการสอบสวนร่วมกับสหวิชาชีพ โดยประสบปัญหาไม่สามารถสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระผิดได้ทันที เพราะต้องรอสหวิชาชีพ ร้อยละ 46.6 การติดต่อประสานงานกับสหวิชาชีพสามารถทำได้ยาก ร้อยละ 32.1 ไม่สามารถนัดสหวิชาชีพภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว ร้อยละ 31.6 ปัญหาในการนัดสหวิชาชีพให้ร่วมสอบสวนพร้อมกัน ร้อยละ31.1 ปัญหาสหวิชาชีพไม่ว่างหรือ ไม่มาร่วมสอบสวนร้อยละ 26.3 สหวิชาชีพไม่ให้ความร่วมมือในการสอบสวนอย่างแท้จริง ร้อยละ 20.5 สหวิชาชีพสอบสวนได้เวลา 09.00 - 16.00 น. ในขณะที่พนักงานสอบสวนสามารถสอบสวนได้ตลอด 24 ชั่วโมง ร้อยละ 46.8 ปัญหาในการติดตามตัวเด็กและเยาวชนที่ได้รับประกันตัวมาสอบสวน ร้อยละ 26.3 ไม่สามารถสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ เพราะไม่มาให้ปากคำ ร้อยละ 25.8 ไม่สามารถนัดเด็กและเยาวชนผู้ต้องหา ผู้ปกครอง สหวิชาชีพ ให้มาพร้อมกันได้ ภายหลังจากเด็กและเยาวชนได้รับการประกันตัว ร้อยละ 31.6 ถูกอัยการตำหนิ เนื่องจากเด็กผิดนัดในการสอบสวนต่อหน้าสหวิชาชีพ ร้อยละ 5.3 ติดต่อผู้ปกครองไม่ได้ เนื่องจากเด็กและเยาวชนบางคนไม่มีผู้ปกครอง ร้อยละ 2.6 ผู้ปกครองไม่ใส่ใจในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยกล่าวอ้างว่าไม่เกี่ยวกับพ่อแม่ ร้อยละ 2.6 เด็กและเยาวชนบางคนมีครอบครัวแล้ว ผู้ปกครองมองว่าเป็นผู้ใหญ่แล้วเมื่อกระทำผิดผู้ปกครองไม่ต้องการรับผิดชอบ ร้อยละ 1.8

ขาดงบประมาณในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ปัญหากล้องวิดีโอ อุปกรณ์การบันทึกขณะสอบสวนไม่เพียงพอสำหรับใช้ในการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ร้อยละ 6.6 ไม่มีงบประมาณในการติดตามตัวผู้ต้องหา ร้อยละ 28.9 ไม่มีสถานที่เฉพาะในการสอบสวน ร้อยละ 2.6 ขาดพนักงานสอบสวนที่มีความเชี่ยวชาญในการสอบสวนกับเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริงร้อยละ 31.6 ไม่มีพนักงานสอบสวนหญิงเข้าร่วมสอบสวนในบางคดี ร้อยละ 27.4 พนักงานสอบสวนหญิงมีน้อยไม่เพียงพอต่อการสอบสวนในบางคดี ร้อยละ 26.3 ไม่มีที่ปรึกษากฎหมายประจำสถานีตำรวจให้แก่เด็กและเยาวชนผู้ต้องหา ร้อยละ 25.0 การสอบสวนไม่ได้ความจริงจากเด็กและเยาวชนผู้ต้องหา ร้อยละ 31.6 การรวบรวมเอกสารจากหน่วยอื่นล่าช้า ร้อยละ 29.2 ปัญหาลักษณะการทำงานของพนักงานสอบสวนไม่เอื้อต่อการดำเนินคดีเด็กและเยาวชน ร้อยละ 46.6 พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนไม่ทัน เพราะเอกสารมาก ร้อยละ 47.1 พนักงานสอบสวนมีภาระงานนอกเหนือจากคดีเด็กและเยาวชนมาก ร้อยละ 43.4 ขั้นตอนที่ปฏิบัติงานยุ่งยาก งานทุกอย่างมาลงที่พนักงานสอบสวน ทำให้ไม่มีเวลาพักผ่อน ร้อยละ 44.2 มีหน่วยงานอื่นทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของพนักงานสอบสวนมากเกินไปร้อยละ 31.6 พนักงานสอบสวนกลัวถูกดำเนินคดีหากมีปฏิบัติงาน

ผิดพลาด ร้อยละ 26.8 ทนายความของเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาแจ้งความอีกฝ่ายกลับ ทำให้การทำงานของพนักงานสอบสวนยุ่งยากมากขึ้น ร้อยละ 2.6 และ การส่งสำนวนการสอบสวนไม่ทัน ร้อยละ 5.2

ตัวอย่างปัญหาในการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กลุ่มตัวอย่างประสบ ได้แก่

- "จะต้องทำอะไรมากเกินไปในการสอบสวนครั้งหนึ่ง ๆ ต้นทุนในการลงทุนสำหรับคดีเด็กและเยาวชนที่ตำรวจทำลงไปมากเกินไป หากแต่ผลที่เกิดขึ้น คือ เด็กไม่ได้รับโทษที่เหมาะสมกับความผิด ผลลัพธ์ที่ได้ กับต้นทุนที่ลงไป มันไม่คุ้มกัน"

- "เด็กไม่มา อัยการและนักจิตวิทยาก็ไม่มา ทำให้สอบปากคำไม่ได้"

- เริ่มดำเนินการสอบสวนในระยะเวลาอันจำกัด ทำให้ไม่มีเวลาพักผ่อนและขั้นตอนปฏิบัติมากเกินไป ทำให้ไม่สะดวกในการปฏิบัติราชการแผ่นดินแต่ไม่เป็นไร ทำงานตรงนี้อยู่ไหว เพื่อทำตามหลักการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน

แม้ในความเป็นจริง สภาพสังคมเด็กอายุ 13 ปี บางคน มีความกร้านโลกมากกว่าผู้ใหญ่บางคน รู้ดีผิดชอบอยู่แล้วตั้งแต่เด็ก เนื่องจากปัจจุบันมีสื่อเทคโนโลยี สารสนเทศสมัยนี้ทันสมัย เด็กอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ควรให้ขึ้นศาล กระบวนการยุติธรรมไม่เข้ากับความเป็นจริงในปัจจุบัน การบังคับใช้กฎหมายกับสภาพปัญหาสังคม "ล้มเหลว"!!!

- **"**ค่อนข้างล่าช้าในการสอบปากคำเด็ก เพราะมีกระบวนการต่าง ๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้องมากมาย"

- "การสอบสวนเด็กต้องมีบุคคลอื่น หรือ สหวิชาชีพร่วมด้วย ทำให้ช้าและติดขัดทางขั้นตอนปฏิบัติ"

- "การสอบสวนมีความยุ่งยาก เวลาน้อย และการติดตามตัวสอบปากคำภายหลัง ผู้ปกครองไม่พามา ติดต่อไม่ได้ ทำให้การสอบสวนไม่สามารถกระทำได้เลย"

- "การตรวจสอบการจับ ในเรื่องการสอบสวนต้องรอตรวจสอบการจับก่อนจึงสามารถสอบสวนปากคำได้ และกว่าจะทำการสอบสวนได้ต้องใช้เวลาในการติดต่อผู้ต้องหา บิดามารดาและสหวิชาชีพ"

- “ในการสอบปากคำผู้ต้องหาซึ่งเป็นเด็กและเยาวชน ซึ่งต้องสอบร่วมกับพนักงานอัยการ นักสังคมสงเคราะห์และบุคคลที่เด็กร้องขอ เกิดความยุ่งยาก ประกอบกับข้อจำกัดในเวลาที่พนักงานสอบสวนมีอำนาจควบคุมตัวเด็กและเยาวชนเพียง 24 ชั่วโมง ไม่สามารถดำเนินการต่าง ๆ ให้เสร็จภายในเวลาดังกล่าวได้ อีกทั้งขั้นตอนในการดำเนินการซับซ้อนขึ้น เช่น การตรวจสอบการจับกุม”

- “การสอบสวนเบื้องต้นทำได้เพียงสอบถามประวัติเกี่ยวกับตัวผู้ต้องหา และแจ้งข้อเท็จจริงให้ผู้ต้องหาทราบ จากนั้นต้องนำตัวไปส่งศาลเพื่อให้ศาลตรวจสอบการจับกุม ถึงจะถามคำให้การของผู้ต้องหาได้ หากศาลมีคำสั่งให้ปล่อยตัวก่อนจะทำให้การติดตามตัวผู้ต้องหามาค่อนข้างทำได้ยาก เนื่องจากกฎหมายใหม่ที่ออกมาไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน เนื่องจากผู้ต้องหาไม่ได้อยู่ในความควบคุมของพนักงานสอบสวนภายหลังจากที่ศาลได้มีการไต่สวนการจับกุม”

- “ในการสอบปากคำต่อหน้าสหวิชาชีพ เด็กมักจะผิดนัดทำให้พนักงานสอบสวนโดนตำหนิจากอัยการ รวมทั้งการสอบปากคำเด็กในคดีทางเพศในชั้นศาลนั้น ศาลจะสอบปากคำเด็ก ไม่ใช้เทปบันทึกภาพต่อเนื่องที่พอจะบันทึกได้ ทำให้ปัญหาการสอบปากคำเด็กหลายครั้งไม่หมดไป

กฎหมายที่ออกมาไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน ทำให้การปฏิบัติงานยุ่งยากขึ้น และการยุ่งยากไม่ได้เป็นผลดีกับเด็กตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย เช่น เรื่องการประกันตัวผู้ต้องหาที่เป็นเยาวชน”

- “เด็กขาดบุคลากรซึ่งตนเองไว้วางใจในการมาฟังการสอบสวน ทำให้ในการสอบไม่ได้ความจริง หรือ ข้อเท็จจริงจากตัวเด็ก สมกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย

นอกจากนี้กระบวนการสอบสวนและขั้นตอนในการปฏิบัติต่อเด็กค่อนข้างเยอะ ทำให้เพิ่มภาระให้แก่พนักงานสอบสวน”

- “การสอบสวนไม่ได้รับความจริงจากเด็กฯ เพราะไม่ให้ความร่วมมือใด ๆ ทั้งสิ้น”

- “ระยะเวลาในการควบคุมผู้ต้องหาซึ่งเป็นเด็กฯ สามารถควบคุมตัวได้ 24 ชั่วโมง

ซึ่งระยะเวลาดังกล่าวพนักงานสอบสวนต้องรีบดำเนินการตรวจสอบการจับกุม (กรณีมีการจับกุมควบคุมตัว) และสอบปากคำก่อนส่งตัวไปสถานพินิจฯ โดยการควบคุมตัว และ

สอบปากคำพนักงานสอบสวนจะสามารถสอบปากคำได้เฉพาะเวลากลางวัน และต้องมีบุคคลร่วมฟังการสอบสวนได้ครบถ้วนตามกฎหมายกำหนด หากบุคคลมาร่วมฟังการสอบสวนไม่ครบก็ต้องเลื่อนไปสอบสวนวันอื่น ซึ่งปัญหาที่ตามก็คือ บางครั้งผู้ต้องหาได้รับการประกันตัวชั่วคราว เมื่อนัดมาสอบสวนแล้วไม่มาตามกำหนดนัด มีปัญหาต่อตำรวจในการสรุปสำนวนการสอบสวน เพราะต้องมีการสอบสวนผู้ต้องหาก่อน และโดยเฉพาะหากตรงกับวันหยุด ระยะเวลาทำการจะมีน้อยลงไปอีก”

- “กรณีที่เป็นความผิดตามประมวลวิธีพิจารณาความอาญา ได้กำหนดให้บางประเภทคดีที่ให้พนักงานสอบสวนต้องหานักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พนักงานอัยการ เพื่อเข้าร่วมรับฟังการสอบสวน ในการที่กฎหมายกำหนดเช่นนั้นเพื่อเป็นการคุ้มครองเด็กและเยาวชน ซึ่งทำให้การดำเนินการล่าช้า”

- “มีขั้นตอนการสอบสวนหรือการปฏิบัติเกี่ยวกับเด็กมาก แต่มีเวลาในการสอบสวนน้อยเกินไป

ในการสอบสวนผู้ต้องหา หรือ พยานรวมถึงผู้เสียหาย ซึ่งเป็นเด็กจะต้องมีสหวิชาชีพร่วมสอบปากคำด้วย ซึ่งบางหน่วยงานมักจะไม่มาหรือมาล่าช้า หรือไม่ก็ให้พนักงานสอบสวนสอบปากคำไปก่อน ซึ่งในทางปฏิบัติทำไม่ได้เพราะจะต้องถ่ายบันทึกในขณะสอบปากคำด้วย เพราะถ้าไม่มีวิดีโอในการสอบปากคำ อัยการก็จะไม่รับสำนวน

นอกจากนี้ กรณีของการจับกุมผู้ต้องหาที่เป็นเด็กซึ่งหน้า พนักงานสอบสวนจะดำเนินการสอบสวนไม่ได้เลยจนกว่าจะนำตัวผู้ถูกจับไปให้ศาลไต่สวนการจับกุมก่อนจึงสู่กระบวนการสอบสวน และปัญหาที่ตามมาคือจะตามตัวผู้ต้องหาไม่ได้”

- “ในการสอบปากคำ จะต้องมีสหวิชาชีพเข้าร่วมฟังการสอบปากคำด้วย ซึ่งเมื่อผู้ต้องหาเข้าพบพนักงานสอบสวนจะไม่สามารถดำเนินการสอบปากคำได้ทันที”

- “จะต้องส่งเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม และส่งต่อไปสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนภายใน 24 ชั่วโมง รวมทั้งหน้าที่ที่ต้องทำการสอบสวนเด็กและเยาวชนให้เสร็จภายใน 1 เดือน”

- “ขั้นตอนของกฎหมายต่าง ๆ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวน

  - จับแล้วต้องนำตัวไปตรวจสอบการจับไม่สามารถสอบสวนตามปกติได้
  - แต่งตั้งที่ปรึกษาแล้วนำตัวกลับมาสอบสวนไม่ได้ ส่งตัวให้สถานพินิจฯ แล้วค่อยนัดหมายสอบสวนอีกครั้ง

บางคดีต้องใช้สหวิชาชีพ ต้องนัดหลายครั้ง สถานที่ก็ไม่พร้อม”

- “กฎหมายกำหนดทำให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติงานยาก หากแต่ในทางปฏิบัติเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไปไกลกว่าพนักงานสอบสวน”

- “ในการปฏิบัติงานสอบสวนต้องประสบกับปัญหาด้านการถ่ายภาพ การบันทึกเสียง ไม่มีอุปกรณ์ที่เพียงพอต้องใช้อุปกรณ์ส่วนตัวของตัวเอง”

- ปัญหาที่ผมประสบในการทำงาน ได้แก่

- 1.ด้านกฎหมาย คือในปัจจุบันเมื่อเด็กและเยาวชนกระทำผิดแล้ว แม้ว่าเด็กทำผิดก็ตาม แต่กฎหมายไม่สามารถแจ้งข้อกล่าวหา และควบคุมตัวเด็กได้ ต้องนำมาสอบสวนโดยเร็วที่สุด ในส่วนของพนักงานสอบสวนไม่สามารถควบคุมตัวได้ เมื่อมีเจ้าหน้าที่นำตัวมาแล้ว ถ้าไม่สามารถนำส่งศาลได้ทันก็ต้องปล่อยตัวในทันที และการสอบสวนจำเป็นต้องแจ้งแก่ผู้เกี่ยวข้องกันในทุกฝ่าย อาทิ พนักงานอัยการ ผู้ปกครอง นักจิตวิทยา ทนาย ซึ่งการนัดหมายหลายฝ่ายเป็นอุปสรรคอย่างหนึ่ง

2. ตัวเจ้าหน้าที่บางคนขาดคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเห็นว่าข้อกฎหมายมีข้อยุ่งยากมาก จำยกเอาข้อกฎหมายมาเป็นข้ออ้างเป็นเหตุให้ส่งเสริมให้เด็ก ๆ ก่ออาชญากรรมมากยิ่งขึ้น

- “การสอบสวนมักมีขั้นตอนมาก เช่น ต้องมีสหวิชาชีพร่วมด้วย ทำให้ล่าช้าและติดขัดในการปฏิบัติ รวมทั้งกฎหมายเปิดช่องให้เด็กกระทำผิด”

- “อำนาจการสอบสวนจำกัดเวลา และต้องมีผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย”

- “เด็กไม่ให้สอบสวน รวมทั้งเด็กไม่มาพบพนักงานสอบสวนเพื่อให้สอบปากคำ”

- “ปัจจุบันแนวโน้มเด็กและเยาวชนกระทำความผิดเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งอาจเกิดจากปัญหาครอบครัว หรือ สภาพแวดล้อมที่มีมากขึ้นกว่าเดิม รวมทั้งปัญหาเศรษฐกิจทำให้บิดามารดา ไม่มีเวลาในการควบคุมดูแล และอบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชนเท่าที่ควร

ปัญหาที่ประสบ คือ การสอบสวนคดีเด็ก หลังถูกจับดำเนินคดีค่อนข้างยุ่งยาก ทั้งปัญหาการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนที่มีการควบคุมได้เพียง 24 ชั่วโมง แล้วต้องรีบส่งต่อไปยัง”

- “ขั้นตอนมากจนเกินความจำเป็น เวลาในการดำเนินการมีน้อย มีอะไรต้องทำมาก

เกินไปในการสอบสวนครั้งหนึ่ง ๆ การลงทุนต่อคดีเด็กและเยาวชนสูงเกินไป เมื่อเทียบกับผลที่ได้รับ คือ การไม่ต้องโทษ หรือ ไม่ได้รับโทษที่รุนแรงใด ๆ”

- “ขณะที่ยังมีเด็กและเยาวชนหน้าตาเหมือนผู้ใหญ่แล้ว หากแต่ต้องทำการสอบสวนให้เหมือนเด็กและเยาวชน ตลอดจนการทำงานที่เร่งรัดในการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อนำคดีขึ้นสู่ศาล อาจมีข้อบกพร่องในการทำงานมาก

- “งานทุกอย่างมาลงที่พนักงานสอบสวน ทั้งที่อุปกรณ์เครื่องไม้เครื่องมือ งบประมาณมีอยู่อย่างจำกัด”

- **“**ขาดพนักงานสอบสวนที่ชำนาญการสอบสวนเด็ก”

- “การสอบปากคำ ต้องประสานงานกันหลายหน่วยงาน มากเกินความจำเป็น”

- “กฎหมายมีขั้นตอนการปฏิบัติที่ยาก สอบสวนเด็กไม่ได้ ทำให้ขยายผลไปยังผู้ร่วมกระทำผิดกับเด็กไม่ได้”

- “ไม่มีห้องเฉพาะในการสอบสวนเด็กและเยาวชนแยกจากผู้ต้องหาอื่น ๆ”

- “การแจ้งสหวิชาชีพร่วมสอบสวน ได้มีระยะเวลาการควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนจำกัดการไต่สวนการจับกุมตาม พรบ.ใหม่ไม่สามารถสอบสวนปากคำได้ก่อน”

- “ด้านเวลาในการสอบสวนมีจำกัด อีกทั้งในการสอบสวนคดีเด็กและเยาวชนจะต้องมีสหวิชาชีพร่วมฟังด้วย การสอบสวน ทำให้จะต้องใช้เวลาในการติดตามประสานงานและรอจนครบจึงจะทำการสอบสวนได้”

- “คดีเกี่ยวกับเพศ พนักงานสอบสวนหญิงมีน้อยไม่เพียงพอต่อการสอบสวน”

- “เมื่อได้รับตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งถูกจับ หรือ เด็กหรือเยาวชน ซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดถูกเรียกมา ส่งตัวมา หรือ มีผู้นำเด็กหรือเยาวชนนั้นเข้ามอบตัวต่อพนักงานสอบสวน การรีบแจ้งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจเพื่อดำเนินการต่อไป ปัญหาคือศาลจะให้พนักงานสอบสวนทำอย่างไร”

- **ปัญหาการดำเนินคดี**

ตารางที่ 4.15 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของตำรวจกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการดำเนินคดีเด็กและเยาวชน (n=380)

ปัญหาการดำเนินคดี	จำนวน	ร้อยละ
ไม่สามารถดำเนินคดีที่เหมาะสมกับพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน	125	32.9
ไม่สามารถดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด	50	13.2
ดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเพียงคดีที่กระทำผิดซึ่งหน้าเท่านั้น ไม่ได้ดำเนินคดีที่กระทำผิดอื่น ๆ ที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้าควบคู่ไปด้วย	80	21.0
ไม่ดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชน	10	2.6
ไม่ต้องการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด		
- เพราะมีเวลาในการดำเนินคดีแต่ละขั้นตอนน้อย	59	15.5
- กฎหมายเข้าข้างเด็กและเยาวชนค่อนข้างมาก	179	47.1
- กลัวทำให้เด็กและเยาวชนมีประวัติไม่ดีติดตัว	29	7.6
ปัญหาความไม่เข้าใจในการปฏิบัติงานระหว่างตำรวจ ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไป	75	19.7
การกำหนดระยะเวลาในการทำคดี 30 วัน		
- ทำให้ได้รายละเอียดของคดีที่ไม่ละเอียด โดยเฉพาะกรณีที่คนกระทำผิดมีจำนวนมาก	45	11.8
- ทำคดีไม่ทัน ไม่สามารถฟ้องร้องคดีได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนด	28	7.4
ปัญหาความยุ่งยากของการฟ้องคดี	22	5.8
ปัญหาความยุ่งยากของการผัดฟ้อง		
- ติดต่อบิดามารดาเด็กและเยาวชนไม่ได้ จึงทำให้คดีต้องขาดผลัดฟ้องไป	20	5.3
การดำเนินคดียุ่งยากกว่าผู้ใหญ่		
- ไม่สามารถทำการเปรียบเทียบปรับคดีลหุโทษในชั้นพนักงานสอบสวนได้	45	11.8
- ไม่ได้รับการประกันตัวในชั้นสอบสวนแต่ผู้ใหญ่ได้รับการประกันตัว	50	13.2
ปัญหาการฟ้องคดี		
- ขณะกระทำผิดอายุน้อยกว่า 18 ปี แต่ภายหลังจับกุมได้อายุมากกว่า 18 ปี	2	0.5
เด็กและเยาวชนไม่เห็นว่าพฤติกรรมของตนเป็นความผิด	76	20.0

ตารางที่ 4.15 (ต่อ) (n=380)

ปัญหาการดำเนินคดี	จำนวน	ร้อยละ
ผู้เสียหายไม่ประสงค์จะดำเนินคดีอย่างจริงจัง เช่น เรียกรับเงิน	5	1.3
ไม่สามารถขยายผลดำเนินคดีกับผู้ใหญ่ที่ให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดได้	78	20.5
ความยุ่งยากในการปฏิบัติงานที่ต้องแยกฟ้องคดีระหว่างเด็ก เยาวชนและผู้ใหญ่ที่ร่วมกระทำผิด	25	6.6
กลัวถูกฟ้องหากดำเนินคดีผิดพลาด	178	46.8
เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่ได้รับการดำเนินคดีอย่างเต็มที่ ทำให้ไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย มีการกระทำผิดซ้ำ	159	41.8

(หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

กลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาในการดำเนินคดีเด็กและเยาวชน โดยจำแนกได้เป็น ไม่สามารถดำเนินคดีที่เหมาะสมกับพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้ ร้อยละ 32.9 ไม่สามารถดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ เนื่องจากให้เหตุผลว่าเด็กและเยาวชนมีอายุน้อยกว่ากฎหมายกำหนด ไม่มีพยานหลักฐานในการกระทำผิด เป็นต้น ร้อยละ 13.2 ไม่ดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชน เนื่องจากให้เหตุผลว่าเพราะงานมาก กลัวทำคดีไม่แล้วเสร็จทันเวลา จึงปล่อยเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไป ทำให้เด็กและเยาวชนกลับไปกระทำผิดอีก กลัวว่าจะนำเด็กและเยาวชนไปตรวจสอบการจับกุมไม่ทันภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง จึงปล่อยตัวเด็กและเยาวชนไป ไม่ต้องการให้เด็กและเยาวชนมีประวัติไม่ดีติดตัว ไม่สามารถพิสูจน์ความผิด รวมทั้งเห็นว่าขั้นตอนในการปฏิบัติงานยุ่งยาก ร้อยละ 2.6 ดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเพียงคดีที่กระทำผิดซึ่งหน้าเท่านั้น ไม่ได้ดำเนินคดีที่กระทำผิดอื่น ๆ ที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้าควบคู่ไปด้วย ร้อยละ 21.0 ปัญหาความไม่เข้าใจในการปฏิบัติงานระหว่างตำรวจ ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไป ร้อยละ 19.7 การกำหนดระยะเวลาในการทำคดี 30 วัน ทำให้ได้รายละเอียดของคดีที่ไม่ละเอียด โดยเฉพาะกรณีที่คนกระทำผิดมีจำนวนมาก ร้อยละ 11.8 ทำคดีไม่ทันทำคดีไม่ทัน ไม่สามารถฟ้องร้องคดีได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนด ร้อยละ 7.4 ปัญหาความยุ่งยากของการฟ้องคดี ร้อยละ 5.8 ปัญหาความยุ่งยากของการผัดฟ้อง อาทิ ติดต่อบิดามารดาเด็กและเยาวชนไม่ได้ จึงทำให้คดีต้องขาดผลัดฟ้องไปร้อยละ 5.3 การดำเนินคดียุ่งยากกว่าผู้ใหญ่ เนื่องจากไม่สามารถทำการเปรียบเทียบปรับคดีลหุโทษในชั้นพนักงานสอบสวนได้ ร้อยละ 11.8 ไม่ได้รับการประกันตัวในชั้นสอบสวนแต่ผู้ใหญ่ได้รับการประกันตัว ร้อยละ 13.2 ปัญหาการฟ้องคดีขณะกระทำผิดอายุน้อยกว่า

18 ปี แต่ภายหลังจับกุมได้ อายุมากกว่า 18 ปี ร้อยละ 0.5 เด็กและเยาวชนไม่เห็นว่าพฤติกรรมของตนเป็นความผิด เช่น คดีพรากผู้เยาว์ที่เด็กและเยาวชนสมยอมกัน ร้อยละ 20.0 ผู้เสียหายไม่ประสงค์จะดำเนินคดีอย่างจริงจัง เช่น เรียกรับเงิน ร้อยละ 1.3 ไม่สามารถขยายผลดำเนินคดีกับผู้ใหญ่ที่ให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดได้ ร้อยละ 20.5 ความยุ่งยากในการปฏิบัติงานที่ต้องแยกฟ้องคดีระหว่างเด็ก เยาวชนและผู้ใหญ่ที่ร่วมกระทำผิด ร้อยละ 6.6 กลัวถูกฟ้องหากดำเนินคดีผิดพลาด ร้อยละ 46.8 ไม่ต้องการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนเพราะกลัวทำให้เด็กและเยาวชนมีประวัติไม่ดีติดตัว ร้อยละ 7.6 ไม่ต้องการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพราะมีเวลาในการดำเนินคดีแต่ละขั้นตอนน้อย ร้อยละ 15.5 เนื่องจากเห็นว่ากฎหมายเข้าข้างเด็กและเยาวชนค่อนข้างมาก ร้อยละ 47.1 และเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่ได้รับการดำเนินคดีอย่างเต็มที่ทำให้ไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย มีการกระทำผิดซ้ำ ร้อยละ 41.8

ตัวอย่างปัญหาของการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

- “ในการดำเนินคดีเด็กและเยาวชน มักจะเกิดปัญหาความไม่เข้าใจระหว่างตำรวจผู้ปกครองและประชาชนในสังคมเสมอ เพราะผู้ปกครองมักมองว่าตำรวจทำเกินกว่าเหตุในการจับกุมเด็กและเยาวชนมาดำเนินคดี ในขณะที่ประชาชนทั่วไปในสังคมมักมองว่าตำรวจไม่ยอมดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง ประชาชนต้องการให้ลงโทษรุนแรงมากกว่านี้”

- “ระยะเวลาในการดำเนินคดีน้อยมาก ระยะเวลาแค่ 30 วัน ทำอะไรได้แทบไม่ทัน เพราะเมื่อเด็กได้รับการประกันตัวไป การเรียกเด็กและผู้ปกครองมาสอบสวนจะเป็นไปไม่ได้เลย เพราะพ่อแม่เด็กต้องหาเช้ากินค่ำ ไม่มีเวลาพาเด็กมาพบพนักงานสอบสวน เด็กก็ไม่เห็นความสำคัญของการมาพบพนักงานสอบสวน แม้จะมีระยะเวลาในการผลัดฟ้อง แต่ก็แทบไม่มีประโยชน์ เพราะเด็กไม่มาให้ปากคำ สุดท้ายก็ไม่สามารถดำเนินคดีเด็กและเยาวชนได้ ”

- “ไม่สามารถดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ แม้จะมีการกระทำผิดเพราะกฎหมายกำหนดเรื่องอายุเอาไว้”

- “ไม่สามารถดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ เพราะไม่ยอมมาให้ปากคำในการสอบสวน การติดตามตัวก็ไม่สามารถทำได้”

- “ไม่สามารถดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่เหมาะสมกับพฤติกรรมความรุนแรงใน

การกระทำผิดได้ เพราะกฎหมายกำหนดในเรื่องของอายุ และโทษที่ได้รับขึ้นอยู่กับดุลพินิจศาลเป็นสำคัญ”

- “ ผมว่าการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนยุ่งยากกว่าผู้ใหญ่ นอกจากสร้างความยุ่งยากในการปฏิบัติงานให้แก่ตำรวจแล้ว ยังเป็นการสร้างความยุ่งยากให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดด้วย เพราะ เด็กและเยาวชนไม่สามารถทำการเปรียบเทียบปรับคดีลหุโทษในชั้นพนักงานสอบสวนได้ รวมทั้งเด็กและเยาวชนไม่สามารถให้การประกันตัวในชั้นสอบสวนได้เหมือนผู้ใหญ่ เช่น คดีการพนัน ผู้ใหญ่ได้รับการเปรียบเทียบปรับ ก็จะจบในชั้นของตำรวจ แต่เด็กถ้าทำผิดเหมือนกัน ตำรวจต้องจับกุมและนำไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม แล้วต้องมีการสอบสวนต่อหน้าสหวิชาชีพ ต่อไปส่งไปให้สถานพินิจฯควบคุมตัว แล้วจึงจะสามารถให้ประกันตัวในชั้นศาลได้”

- “ผมประสบปัญหาในการฟ้องร้องคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยในขณะกระทำผิดอายุไม่เกิน 18 ปี แต่พอจับกุมได้มีอายุมากกว่า 18 ปี อัยการก็แนะนำให้นำเด็กไปตรวจสอบการจับกุมเหมือนคดีเด็กและเยาวชน แต่การฟ้องก็สามารถฟ้องในศาลผู้ใหญ่ได้ ก็สร้างความยุ่งยากให้แก่คนปฏิบัติงานมาก ผมว่าคนอื่นที่เจอกรณีอย่างผมก็คงงงเหมือนกัน”

- “ไม่สามารถขยายผลดำเนินคดีกับผู้ใหญ่ที่ให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดได้ โดยเฉพาะคดียาเสพติดที่ใช้เด็กเดินยา เพราะไม่ว่าจะสอบสวนอย่างไรเด็กก็ไม่ยอมให้การซัดทอดก็จะเป็นปัญหาต่อไป เพราะต้นเหตุที่แท้จริงไม่ได้ถูกดำเนินคดี สุดท้ายเด็กกลับไปอยู่สภาพแวดล้อมเดิมก็ต้องกลับไปรับจ้างเดินยาบ้าอีก”

- “ผมว่าปัญหาสำคัญ คือ เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่ได้รับการดำเนินคดีอย่างเต็มที่ ทำให้ไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย มีการกระทำผิดซ้ำอีกเรื่อย ๆ โดยเฉพาะเด็กที่กระทำผิดมาครั้งหนึ่งเมื่อเห็นว่าตำรวจไม่สามารถทำอะไรได้ สุดท้ายก็กระทำผิดซ้ำต่อไป”

- “ปัญหาจากผู้เสียหายไม่ประสงค์จะดำเนินการคดีอย่างจริงจัง โดยผู้เสียหายเมื่อมีปัญหามักจะแจ้งความดำเนินคดี โดยหลายคดี ๆ ผู้เสียหายไม่ประสงค์จะดำเนินคดีอย่างจริงจัง โดยใช้การแจ้งความเป็นข้อต่อรองเรียกทรัพย์สินจากคู่กรณี หากพนักงานสอบสวนรีบรับคดีปัญหาตามมา คือ เมื่อผู้เสียหายรับเงินแล้ว พนักงานสอบสวนจะติดตามตัวมาสอบปากคำ หรือพยานศาลมักจะหนีไม่มาพบ พนักงานสอบสวนจะติดต่อไม่ได้ เพราะย้ายที่อยู่”

- “ประสบปัญหาในการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่มีขั้นตอนยุ่งยากสลับซับซ้อน

ได้แก่ ปัญหาในการฟ้องคดี การผลัดฟ้อง การสืบสวน สอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด การจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดและต้องส่งไปให้ศาลไต่สวนการจับกุมภายใน 24 ชั่วโมง หลังจากนั้นจึงส่งต่อให้สถานพินิจฯ

- “การฟ้องคดี เนื่องจากขณะกระทำผิดอายุเป็นเด็กและเยาวชน หากแต่ขณะจับกุมอายุเกินกว่าเด็กและเยาวชน

จะต้องรื้อคดีขณะเป็นเด็กและเยาวชน เพื่อมาสอบถามผู้ต้องหาในขณะเกิดเหตุจับกุม ทำให้เกิดความยุ่งยากในการดำเนินคดี”

- “ผู้ใหญ่ร่วมกระทำผิดกับเด็กทำให้มีปัญหาในการฟ้องคดีที่มีการปฏิบัติแยกกัน”

- “กระบวนการในการสอบสวนปากคำที่ยุ่งยากและเป็นการสร้างขั้นตอนมากกว่าจะเป็นการคุ้มครองสิทธิเด็กเสียอีก”

- “เด็กไม่ยอมไปพบพนักงานสอบสวนหลังจากที่ได้รับการประกันตัวไปจากศาล ทำให้ออกรายงานสอบสวนไม่ได้ ทำให้ส่งสำนวนการสอบสวนไปยังอัยการสั่งฟ้องไม่ได้”

- “เด็กและเยาวชนกระทำความผิด แต่ถูกดำเนินคดีไม่เต็มที่ โดยติดเงื่อนไขในการปฏิบัติและกฎหมายไม่เอื้อให้เด็กถูกดำเนินคดี หรือ ดัดนิสัย หรือถูกอบรมอย่างจริงจัง ทำให้เมื่อถูกจับกุมดำเนินคดีแล้วไม่เกิดสำนึกว่าเป็นความผิด และกลับมาทำผิดซ้ำอีก เพราะเห็นว่ากฎหมายหรือเจ้าหน้าที่ผู้จับกุมดำเนินการใด ๆ ไม่ได้ เดี๋ยวจับเดี๋ยวปล่อย โดยเด็กถูกคุ้มครองโดยกฎหมายมากเกินความจำเป็น ไม่เกิดผลแก่การทำให้เด็กหรือเยาวชนกลับตัวเป็นคนดีเท่าที่ควร”

- “กฎหมายมุ่งเน้นการให้ความคุ้มครองแก่เด็กมากเกินไป ปัญหาเลยไม่จบ เช่น นักเรียนตีกัน นำตัวมาโรงพัก เรียกผู้ปกครองมารับตัว พรุ่งนี้เด็กก็ตีกันอีก ปัญหาเลยมากองอยู่ที่ตำรวจ ผู้ปฏิบัติงานต้องไล่ต้อนไล่จับ

กฎหมายกำหนดออกมาคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด การปฏิบัติกับเด็กที่กระทำผิด แต่เด็กที่ถูกกระทำ เด็กที่ตกเป็นเหยื่อ มีกฎหมายคุ้มครองหรือไม่

หากตำรวจกระทำผิดพลาด อย่างใดอย่างหนึ่ง ตำรวจรับผิดชอบเต็ม ๆ ตำรวจจึงไม่ค่อยสนใจคดีเกี่ยวกับเด็กเท่าไร”

- “รอรายงานสืบเสาะจากสถานพินิจฯ ซึ่งออกรายงานล่าช้า ส่งผลต่อการส่งสำนวนคดีเพื่อดำเนินคดี”

- “กรณีเด็กเข้าพบพนักงานสอบสวน พนักงานสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหา แล้วนำตัวเด็กส่งบ้านเมตตา ต่อมา 30 วัน ต้องนำตัวเด็กและบิดาไปยื่นคำร้องผัดฟ้องต่อศาล แต่บางครั้งติดต่อบิดามารดา เด็กมิได้ จึงทำให้คดีต้องขาดผลัดฟ้องไป ทำให้เกิดความยุ่งยากในการขออนุญาตในภายหลัง

- “กฎหมายในการลงโทษไม่เหมาะสม โทษน้อยเกินไป เด็กเลยไม่กลัวที่จะกระทำความผิด”

- “เด็กไม่เห็นว่าการกระทำของตัวเองเป็นความผิด เช่น กระทำผิดในคดีพรากผู้เยาว์ เนื่องจากกฎหมายกำหนดอายุไว้ หากแต่แท้จริงทั้งสองคนยินยอม แต่พ่อแม่จะเอาเรื่อง ก็เป็นปัญหาในการดำเนินคดี”

- “กรณีเด็กไม่สามารถทำการเปรียบเทียบปรับคดีลหุโทษในชั้นพนักงานสอบสวนได้”

- “บางครั้งตำรวจก็ไม่อยากดำเนินคดีกับเด็ก เพราะกลัวเด็กมีประวัติติดตัว”

- “ทนายความเด็กมักจะแจ้งความอีกฝ่ายด้วย ทำให้ต้องดำเนินคดีสืบสวน สอบสวน ทั้งสองฝ่าย วุ่นวายทีเดียว”

- “เวลาน้อยมากในการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนในแต่ละขั้นตอน รวมทั้งจับใครไม่ได้เลยถ้าไม่ได้ผิดซึ่งหน้า และบุคลากรไม่เพียงพอ (ผู้ร่วมฟังการสอบสวน คือ ตัวถ่วง)”

- “เวลาในการควบคุมตัว และขั้นตอนการจับกุมต้องขอศาลไต่สวนก่อนจึงจะดำเนินคดีได้”

- “ประสบปัญหาที่ต้องทำตามขั้นตอนและระเบียบแบบแผนตามที่กำหนดทำให้เกิดความล่าช้า เนื่องจากเป็นเด็กและเยาวชน การดำเนินการต้องใช้ความรอบคอบและนุ่มนวล”

- “วิธีการดำเนินการกับเด็กและเยาวชน ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จให้ทันเวลา ซึ่งพนักงานสอบสวนมีงานล้นมือ บางครั้งผิดพลาดได้ จะพบเห็นอยู่บ่อย ๆ ที่พนักงานสอบสวนไม่ดำเนินการแล้วปล่อยไป ทำให้เด็กกลับไปกระทำผิดอีก”

- “ปัญหาผู้ใหญ่ใช้ให้เด็กกระทำความผิด เพราะเด็กไม่สามารถถูกลงโทษได้ โดยใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการกระทำผิด”

ส่วนที่ 3 : สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราบ การดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

- **ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม สืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน**

- กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

ตารางที่ 4.16 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน (n=380)

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\overline{X}$	S.D.	ความหมาย
1. กฎหมายเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่บังคับใช้ในปัจจุบัน ได้เปิดให้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้สะดวกมากขึ้น	9 (2.4)	38 (10.0)	68 (17.9)	112 (29.5)	153 (40.3)	2.04	1.1	น้อย
2. ข้อกำหนดต่อโทษที่มีต่อเด็กและเยาวชนที่เน้นการแก้ไขฟื้นฟูตามกฎหมายใหม่ เอื้อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน	6 (1.6)	55 (14.5)	102 (26.8)	91 (23.9)	126 (32.6)	2.2	1.1	น้อย
3. กฎหมายเปิดช่องโอกาสให้ป้องกันปราบปรามสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน อาทิ สถานเริงรมย์ ร้านเกม	85 (22.4)	88 (23.2)	110 (28.9)	50 (13.2)	47 (12.4)	3.3	1.2	ปานกลาง

ตารางที่ 4.16 (ต่อ) (n=380)

กฎหมาย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
4. ข้อกำหนดของกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน								
4.1ห้ามมิให้จับกุมเด็กซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด เว้นแต่เด็กนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้า หรือมีหมายจับ หรือตามคำสั่งของศาล (มาตรา66)	196 (51.6)	36 (9.5)	51 (13.4)	34 (8.9)	63 (16.6)	3.7	1.5	มาก
4.2การจับกุมและควบคุมเด็กหรือเยาวชน ที่จะต้องกระทำโดยละมุนละม่อมและคำนึงถึงศักดิ์ศรีมนุษย์เสมอ (มาตรา69)	186 (48.9)	56 (14.7)	44 (11.6)	41 (10.8)	53 (13.9)	3.7	1.5	มาก
4.3การห้ามใช้เครื่องพันธนาการ อาทิ กุญแจมือ ยกเว้นกรณีที่จำเป็น (มาตรา69)	183 (48.2)	79 (20.8)	79 (20.8)	21 (5.5)	18 (4.7)	3.7	1.2	มาก
4.4การควบคุมเด็กหรือเยาวชน จะต้องไม่ประจานเด็กหรือเยาวชน (มาตรา69)	42 (11.1)	38 (10.0)	88 (23.2)	63 (16.6)	149 (39.2)	2.3	1.4	น้อย

ตารางที่ 4.16 (ต่อ) (n=180)

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
4.5พนักงานสอบสวนต้องส่งตัวเด็กและเยาวชนที่ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบโดยเร็ว (มาตรา69)	133 (73.9)	4 (2.2)	19 (10.6)	10 (5.6)	14 (7.8)	4.3	1.2	มาก
4.6การสอบถามข้อมูลเบื้องต้นเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาที่ถูกจับตัวมา (มาตรา69)	24 (13.3)	1 (0.6)	1 (0.6)	6 (3.3)	148 (82.2)	1.6	1.2	น้อย
4.7การนำตัวเด็กหรือเยาวชนไปศาลเพื่อตรวจสอบการจับกุมทันที ภายในเวลายี่สิบสี่ชั่วโมง (มาตรา72)	156 (86.7)	5 (2.8)	19 (10.6)	-	-	4.8	0.6	มากที่สุด
4.8การดำเนินคดีภายในระยะเวลา 30 วัน (มาตรา78)	109 (60.6)	40 (22.2)	13 (7.2)	12 (6.7)	6 (3.3)	3.6	1.1	มาก
4.9การให้มีสหวิชาชีพในการสอบปากคำเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด	158 (87.8)	4 (2.2)	5 (2.8)	7 (3.9)	6 (3.3)	4.7	0.9	มากที่สุด

จากผลการศึกษา กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการป้องกันปราบปราบเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน ปรากฏว่า

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่ากฎหมายเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่บังคับใช้ในปัจจุบันได้เปิดโอกาสให้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้สะดวกมากขึ้นในระดับน้อยและน้อยที่สุดรวมร้อยละ 69.9 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่บังคับใช้ในปัจจุบันได้เปิดโอกาสให้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้สะดวกมากขึ้นในระดับน้อย

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าข้อกำหนดต่อโทษที่มีต่อเด็กและเยาวชนที่เน้นการแก้ไขฟื้นฟูตามกฎหมายใหม่เอื้อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในระดับน้อยและน้อยที่สุดรวมร้อยละ 56.5 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าข้อกำหนดต่อโทษที่มีต่อเด็กและเยาวชนที่เน้นการแก้ไขฟื้นฟูตามกฎหมายใหม่ เอื้อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในระดับน้อย

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่ากฎหมายเปิดช่องโอกาสให้ป้องกันปราบปรามสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน อาทิ สถานเริงรมย์ ร้านเกมในระดับปานกลางถึงมากที่สุด ร้อยละ 74.5 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ากฎหมายเปิดช่องโอกาสให้ป้องกันปราบปรามสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน อาทิ สถานเริงรมย์ ร้านเกมในระดับปานกลาง

สำหรับข้อกำหนดของกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน ปรากฏว่า

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าข้อกฎหมายที่กำหนดว่า “ห้ามมิให้จับกุมเด็กซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด เว้นแต่เด็กนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้า หรือมีหมายจับ หรือ ตามคำสั่งของศาล (มาตรา66)” เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 61.1 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าข้อกำหนดของกฎหมายที่ “ห้ามมิให้จับกุมเด็กซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด เว้นแต่เด็กนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้า หรือมีหมายจับ หรือ ตามคำสั่งของศาล (มาตรา 66)” เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับในระดับมาก

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าข้อกฎหมายที่กำหนดว่า “การจับกุมและควบคุมเด็กหรือเยาวชน ที่จะต้องกระทำโดยละมุนละม่อมและคำนึงถึงศักดิ์ศรีมนุษย์เสมอ(มาตรา69)” เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 63.6 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าข้อกำหนดของกฎหมายที่ “การจับกุมและควบคุมเด็กหรือเยาวชน ที่จะต้องกระทำโดยละมุนละม่อมและคำนึงถึงศักดิ์ศรีมนุษย์เสมอ(มาตรา69)” เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับในระดับมาก

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าข้อกฎหมายที่กำหนดว่า “การห้ามใช้เครื่องพันธนาการ อาทิ

กุญแจมือ ยกเว้นกรณีที่จำเป็น(มาตรา69)" เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 69.0 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าข้อกำหนดของกฎหมายที่ "การห้ามใช้เครื่องพันธนาการ อาทิ กุญแจมือ ยกเว้นกรณีที่จำเป็น(มาตรา69)" เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับในระดับมาก

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าข้อกฎหมายที่กำหนดว่า "การควบคุมเด็กหรือเยาวชนจะต้องไม่ประจานเด็กหรือเยาวชน(มาตรา69)" เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับน้อยและน้อยที่สุดรวมร้อยละ 55.8 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าข้อกำหนดของกฎหมายที่ "การควบคุมเด็กหรือเยาวชน จะต้องไม่ประจานเด็กหรือเยาวชน(มาตรา69)" เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับในระดับน้อย

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าข้อกฎหมายที่กำหนดว่า "พนักงานสอบสวนต้องส่งตัวเด็กและเยาวชนที่ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบโดยเร็ว(มาตรา69)" เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 76.1 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าข้อกำหนดของกฎหมายที่ "พนักงานสอบสวนต้องส่งตัวเด็กและเยาวชนที่ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบโดยเร็ว(มาตรา69)" เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับในระดับมาก

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าการสอบถามข้อมูลเบื้องต้นเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาที่ถูกจับตัวมา(มาตรา69) เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับน้อยและน้อยที่สุดรวมร้อยละ 85.5 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการสอบถามข้อมูลเบื้องต้นเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาที่ถูกจับตัวมา(มาตรา69)เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับในระดับน้อย

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าการนำตัวเด็กหรือเยาวชนไปศาลเพื่อตรวจสอบการจับกุมทันที ภายในเวลายี่สิบสี่ชั่วโมง(มาตรา72)เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 85.5 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการนำตัวเด็กหรือเยาวชนไปศาลเพื่อตรวจสอบการจับกุมทันที ภายในเวลายี่สิบสี่ชั่วโมง(มาตรา72)เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับในระดับมากที่สุด

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าการดำเนินคดีภายในระยะเวลา 30 วัน (มาตรา78)เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 82.8 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการดำเนินคดีภายในระยะเวลา 30 วัน (มาตรา78)เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับในระดับมาก

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าการให้มีสหวิชาชีพในการสอบปากคำเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 90.0 ซึ่งสามารถสรุปได้

ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการให้มีสหวิชาชีพในการสอบปากคำเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับในระดับมาก

ตัวอย่างสาเหตุของปัญหาที่เกิดจากกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจ ได้แก่

- "ปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย วิธีการดำเนินการทางคดี และการนำเด็กเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา ซึ่งวิธีการพิจารณาความอาญาคดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนยังขาดความชัดเจนในทางกฎหมาย และหน่วยงานปฏิบัติ แบ่งพนักงานสอบสวน อัยการ ศาล รวมทั้งเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนยังไม่พร้อมกับการปฏิบัติตามกฎหมาย(ใหม่)ที่ใช้ในปัจจุบัน

- " ปัญหาในการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย อาทิ กระบวนการของการนำเด็กและเยาวชนเข้าสู่กระบวนการคุ้มครอง เนื่องจากขาดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาตามข้อกฎหมายหากประเด็นใดไม่เคยปฏิบัติ ศาลจะไม่พิจารณาและสร้างภาระรวมทั้งปัญหาให้แก่พนักงานสอบสวน"

- "ผมต้องประสบกับปัญหาขั้นตอนที่ดำเนินการยุ่งยาก ซับซ้อน ระบบการส่งต่อจากเจ้าหน้าที่ตำรวจถึงหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการดูแลเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด หรือ ตำรวจเสี่ยงต่อการกระทำผิด เพราะยังประสานงานได้ไม่ดีเท่าที่ควร"

- "การเพิ่มขั้นตอนหลังจากการจับ คือ การตรวจสอบการจับ ไม่รวมเวลาที่ต้องใช้ในการสอบสวนแล้วแต่ความสลับซับซ้อนของคดี แต่ระยะเวลาการควบคุมกฎหมายให้ควบคุมได้ไม่เกิน 24 ชั่วโมง นับแต่รับตัวผู้ต้องหา บางครั้งต้องมีการสอบสวนเพิ่มแก่เด็ก หากแต่ไม่ได้รับความร่วมมือ ไม่รวมระยะเวลาที่ต้องไปสอบสวนที่ทำการของอัยการ ซึ่งต้องเสียเวลาเป็นวัน แต่งานอื่นก็ยังมีดำเนินการอีก ซึ่งถูกบังคับตามเงื่อนเวลาเช่นกัน"

- "ขั้นตอนและกระบวนการมีข้อยุ่งยาก สร้างภาระในทางปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ (พนักงานสอบสวน) มากกว่าจะเป็นการคุ้มครองสิทธิของเด็กเสียอีก เด็กก็ยังไม่ควรได้รับความคุ้มครองมากเท่านี้ ควรเหมือนเดิม เป็นการแก้ที่ปลายเหตุมากกว่า"

- “อำนาจของผู้ปฏิบัติน้อยเกินไป แต่ระเบียบปฏิบัติยุ่งยากมาก”

- กฎหมายให้อำนาจเจ้าพนักงานตำรวจน้อยเกินไป แต่กำหนดระเบียบขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่ยุ่งยาก สลับซับซ้อนมาก”

- “ขั้นตอนในการดำเนินการสลับซับซ้อน ซึ่งยากต่อการปฏิบัติมากกว่าคดีอื่นมาก ขาดความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ๆ อย่างแท้จริง (ไม่ให้ความสำคัญ)

ระยะเวลาการดำเนินการสั้นมาก จนไม่สามารถดำเนินการให้มีประสิทธิภาพและรอบคอบของสำนวน”

- “วิธีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนละเอียดมีขั้นตอนมาก ทำให้การทำงานต้องใช้ความรู้ความสามารถมากเป็นพิเศษ”

- “ขั้นตอนด้านกฎหมายยุ่งยากในการปฏิบัติ

ประชาชนไม่เข้าใจกรณีผู้กระทำผิดเป็นเยาวชน ซึ่งปัจจุบันตกเป็นเครื่องมือผู้ใหญ่ในการใช้กระทำความผิด”

- “ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย”

- “มีขั้นตอนในการสอบสวนหรือปฏิบัติต่อเด็กมาก เช่น ต้องมีสหวิชาชีพในการร่วมสอบสวน อาทิ มีพนักงานอัยการ นักจิตวิทยา หากแต่เวลาที่ตำรวจใช้ในการควบคุมตัวมีเพียง 24 ชั่วโมง รวมทั้ง “การติดต่อดำเนินการฝากขัง ผัดฟ้อง ระยะเวลาน้อยไม่สามารถดำเนินการได้ทัน”

- “ปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายทุกด้าน ตั้งแต่เริ่มการจับกุม ตรวจสอบการจับ และการสอบสวนภายในเวลาอันรวดเร็วมาก”

- “ ขั้นตอนการปฏิบัติมาก ระยะเวลาในการดำเนินการน้อย ไม่สัมพันธ์กัน อาทิ การติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานยุ่งยาก มีปัญหาต่อการปฏิบัติให้สมบูรณ์และการปฏิบัติให้ทันต่อเวลา”

- “อายุของเยาวชนที่กำหนดตามกฎหมายทำให้เกิดปัญหา และกฎหมายโทษไม่รุนแรง”

- “ระเบียบกฎหมายซับซ้อนวุ่นวาย เรื่องมาก และมากเรื่อง ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่มีกำลังใจในการทำงาน (ทั้งที่อยากทำให้เต็มที่ แต่ระเบียบกฎหมายไม่เอื้อ) บ้านเมืองประสบปัญหาจากเด็กที่มีปัญหา”

- “โทษที่จะลงที่เด็กและเยาวชนน้อยเกินไป ทั้งที่ความเป็นจริงเด็กและเยาวชนปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงของพฤติการณ์ และกระทำในลักษณะที่ซ้ำ ๆ ไม่เข็ดหลาบ และทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาเป็นลูกโซ่ตามมา เช่น ติดยาเสพติด เมื่อไม่มีเงินมาซื้อยาเสพติด ก็จะไปกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์ตามมา เพื่อให้ได้เงิน”

- “กฎหมายกำหนดให้การลงโทษเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเบาเกินไป

กฎหมายให้ความสำคัญกับเด็กมากเกินไป ในการลงโทษเด็กเมื่อกระทำผิด ด้วยปัจจุบันบิดา มารดา และผู้ปกครองเด็กใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการกระทำผิด เพราะเด็กจะถูกลงโทษน้อย หรืออาจไม่ถูกลงโทษเลย ด้วยภาวะปัจจุบันคดีเกี่ยวกับชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหายาเสพติดนั้นเกิดจากการกระทำผิดของเยาวชนเยอะมากและรุนแรง เพราะฉะนั้นต้องมีการกำหนดโทษให้สาสมและหลาบจำ สมควรกับเหตุ”

- “ในเรื่องการจับกฎหมายให้สิทธิของเด็กมากเกินไป จนไม่กล้าที่จะทำงานหรือจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

- “เด็กที่กระทำผิดในทุก ๆ ด้าน แค่เป็นเด็กก็วุ่นวาย เพราะกฎหมายไร้สาระ มองว่าเด็กไร้เดียงสาเกินไป เนื่องจากผู้ร่างกฎหมายเป็นผู้ใหญ่หัวอ่อน ไม่เคยลงลึกถึงรายละเอียด อยู่บนวิมาน แต่นั่งเทียน...”

- กฎหมายเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ยุ่งยากซับซ้อน สวยหรู ในด้านหลักการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน แต่ใช้ไม่ได้ในการบังคับใช้กฎหมาย ทำให้สภาพสังคมปัจจุบันเดือดร้อน เพราะเด็กและเยาวชน “เหลือขอ” บางคน รอดพ้นจากการถูกบังคับใช้กฎหมาย เพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่มีเวลาจัดการตามหลักกฎหมายที่สวยหรู เพ้อฝันไม่เข้ากับความเป็นจริง เจ้าหน้าที่ตำรวจก็ต้องการมีเวลาอยู่กับครอบครัวและพักผ่อน ใครจะไปทำตามระเบียบกฎเกณฑ์กฎหมายคุ้มครองโจรเด็กไหว!!!”

- ข้อกฎหมายทำให้เกิดปัญหาต่อการทำงานมาก เพราะ ไม่สามารถคุมตัว กักตัวได้

นอกจากนี้ กฎหมายในการเอาผิดเด็ก โทษและการให้ความคุ้มครองมากเกินไป ข้อกฎหมายเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ตั้งแต่การสอบสวนไปตลอดกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเกิดปัญหาไม่ดำเนินการกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด จึงทำให้เด็กและเยาวชนที่ไม่ดีก่อปัญหามากขึ้น

- "ปัญหาทั้งหมดเกิดจากการออกกฎหมายเกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีเด็กและเยาวชน โดยไม่มีพนักงานสอบสวนซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินการสืบสวนสอบสวนเด็กโดยตรงเข้าไปในการรับร่างกฎหมาย แต่ตำรวจได้ส่งเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีประสบการณ์ ความรู้ ความเข้าใจในปัญหาและอุปสรรค การสอบสวน สืบสวน ฉะนั้นเวลาถกเถียงกันในสาระของกฎหมาย จึงมักจะไม่มีข้อโต้แย้ง หรือชี้แจงถึงปัญหา อุปสรรค และไม่รู้เท่าทันกับบุคลากรหน่วยงานอื่น ๆ ที่ร่วมร่างกฎหมายด้วย ซึ่งเขามักจะซุกรวบภาระหน้าที่ต่าง ๆ ให้ตกแก่ฝ่ายตำรวจเกือบทั้งหมด

นอกจากนี้ ยังประสบกับปัญหาการจับกุมซึ่งหน้า และการไต่สวนการจับ การสอบปากคำผู้ต้องหาและพยานเด็ก

และการเปรียบเทียบปรับเด็กหรือเยาวชน ในความผิดที่สามารถวินิจฉัยเปรียบเทียบปรับได้ แต่ในปัจจุบันทำไม่ได้"

- "ข้อกฎหมายที่เอื้อ(สิทธิ)ต่อการกระทำของเด็กมากเกินไป มีบทลงโทษเบาเกินไปและขั้นตอนกฎหมายยุ่งยากแก่การปฏิบัติงาน การบังคับใช้กฎหมาย ที่ตึงเกินไปทำให้ประสบปัญหาในการทำงานทุกด้าน"

- "เนื่องจากพ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 ที่แก้ไขออกมาใหม่นั้นมีการสร้างเงื่อนไขในการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนมากเกินไป แทนที่จะคุ้มครองฝ่ายผู้ถูกกระทำ คือผู้เสียหาย ทำให้เด็กไม่เกรงกลัวต่อการกระทำผิด

ดูแล้ว พ.ร.บ.ฉบับนี้ น่าจะมุ่งหมายเอาผิดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำตามกฎหมายมากกว่าจะเอาผิดกับเด็ก เช่น เมื่อมีการจับกุมเด็ก ต้องนำไปไต่สวนการจับภายใน 24 ชั่วโมง ซึ่งเป็นการสร้างภาระแก่ผู้ถูกจับ และอีกหลายอย่างที่เป็นเงื่อนไขอันไม่เป็นสาระใน พ.ร.บ.ดังกล่าว

เมื่อมีการสร้างเงื่อนไขอันเป็นการไร้สาระตามกล่าวข้างต้น ทำให้เจ้าหน้าที่รัฐเกรงว่าจะผิดกฎหมาย จึงเบื่อที่จะดำเนินคดีกับเด็ก"

- "กฎหมายทำให้เกิดปัญหาในทุก ๆ ด้าน อาทิ การผลัดฟ้องคดีเด็กและเยาวชน จะต้องฟ้องภายในระยะเวลา 1 เดือน ทำให้ทำงานยาก"

- “กฎหมายเอื้ออำนวยให้แก่ผู้กระทำผิด โดยให้กฎหมายให้สิทธิผู้ต้องหามากเกินไป”

- “นักกฎหมายออกกฎหมายเอื้ออำนวยให้แก่ผู้กระทำผิดมากเกินไป ทำให้สังคมบ้านเรามีแต่ผู้มีจิตคิดแต่กระทำผิด”

- “กฎหมายให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด แต่ไม่ได้ให้ความคุ้มครองผู้ปฏิบัติงาน”

- “เด็กและเยาวชนกระทำมีมากขึ้นนับตั้งแต่มีกฎหมายใหม่ อันอาจเนื่องมาจากเด็กรู้กฎหมาย เห็นว่ากฎหมายให้ความคุ้มครอง”

- “เด็กกระทำผิดรุนแรงมากขึ้น ตั้งแต่มีการบังคับใช้กฎหมายใหม่ เพราะเด็กและเยาวชนไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย”

- “ถ้ามีคดีเด็กจะไม่อยากทำ เพราะวุ่นวายมาก กฎหมายคุ้มครองเด็กแต่ไม่คุ้มครองผู้เสียหาย”

- “กฎหมายคุ้มครองเด็กและเยาวชนมากเกินไป เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ คนที่ออกกฎหมายที่ใช้กับเด็กและเยาวชนไม่รู้จริง ทำให้เกิดข้อจำกัดด้านกฎหมายเด็กและเยาวชน โดยกฎหมายเปิดโอกาสให้เด็กกระทำผิดมาก จึงทำให้เด็กไม่กลัวความผิด และโทษไม่รุนแรง ขั้นตอนการปฏิบัติงานเยอะทำให้ตำรวจไม่อยากยุ่งกับคดีเด็ก”

- “ข้อกฎหมายคุ้มครองเด็กและเยาวชนมากเกินไป และมีข้อจำกัดของกฎหมายมากมาย กระบวนการและขั้นตอนในการจับกุม สอบสวน ควบคุมตัว มีข้อจำกัด หรือ มีกฎหมายระเบียบ กำหนดให้ปฏิบัติมาก โดยกฎหมายเด็กเป็นปัญหาและอุปสรรคสำหรับการปฏิบัติงาน เนื่องจากกฎหมายเด็กและเยาวชนไม่สอดคล้องกับสภาวการณ์ปัจจุบัน นำไปสู่ปัญหาการแจ้งข้อกล่าวหา การควบคุม และโทษทางอาญา โดยเฉพาะปัญหาในการจับกุมซึ่งหน้า คือ การควบคุมและการแจ้งข้อกล่าวหา ระยะเวลาการควบคุมระหว่างการสอบสวนน้อยเกินไป กฎหมายให้โอกาสเด็กและเยาวชนมากเกินไป”

- “กฎหมายเอื้อให้เด็กกระทำผิดแล้วมาป้องกันทีหลัง ทำให้ปัญหาเด็กทวีความรุนแรงมากขึ้น”

- “การออกกฎหมายเพื่อบังคับใช้ของฝ่ายนิติบัญญัติ รวมทั้งมีการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนหลายครั้งหลายคราว ทำให้แนวทางการปฏิบัติค่อนข้างทำได้ยาก และมีขั้นตอนวุ่นวาย โดยผู้ออกกฎหมายไม่เคยมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน จึงไม่ทราบอุปสรรคและปัญหาในการปฏิบัติ เพียงแต่เห็นว่าอะไรน่าจะดีก็เอามา มองดูตัวเราเอาว่า มีความพร้อมขนาดไหน ต้องดูความพร้อมในเรื่องกำลังพลและงบประมาณของเราด้วย การควบคุมตัวเด็กและเยาวชนควรจะให้เวลาบ้างพอสมควรประมาณ 24 – 48 ชั่วโมง บางครั้งไม่เพียงพอ เพราะเป็นคดีที่ละเอียดอ่อน ควยไว้วางใจกระบวนการในชั้นสอบสวนบ้าง ไม่ใช่อะไร ๆ ก็สงสัย หรือ มีปัญหากับงานสอบสวนตลอด เพราะถ้าไม่ไว้วางใจเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือพนักงานสอบสวนก็ควรแยกงานสอบสวนไปให้หน่วยงานใดรับผิดชอบโดยตรงเสีย”

- “กฎหมายวิธีปฏิบัติดำเนินการเกี่ยวกับเด็กกระทำผิด เจ้าหน้าที่ต้องกระทำอย่างละเอียดรอบคอบเป็นพิเศษ เนื่องจากเวลาในการปฏิบัติน้อยกว่าผู้ใหญ่ จะต้องรีบดำเนินการให้แล้วเสร็จให้ทันเวลาตามที่กฎหมายกำหนด ประกอบกับ กฎหมายมุ่งเน้นเพื่อแก้ไขทำให้เด็กและเยาวชน รวมทั้งผู้ปกครองมองข้ามไป เป็นความไม่กลัวและไม่เข็ดหลาบ จึงกระทำผิดซ้ำ ๆ และที่พบบ่อย คือ เด็กทำผิดซ้ำ กฎหมายก็ไม่มีวิธีอื่นที่จะดำเนินการกับเด็กเหล่านี้”

- “ขั้นตอนของกฎหมายยุ่งยาก โดยไม่ได้มองถึงผู้ที่จะต้องปฏิบัติและบังคับใช้กฎหมาย ทั้งก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมกับเด็กหรือเยาวชน รวมทั้งผู้ปกครอง อาทิ เด็กไม่ได้รับการประกันตัว แต่ผู้ใหญ่กลับได้รับการประกันตัวในชั้นสอบสวน ขั้นตอนที่ยุ่งยากมากและไม่ได้มองถึงปัญหาของเด็กหรือเยาวชนที่แท้จริง”

- “กฎหมายให้ความสำคัญเอื้อประโยชน์ให้เด็กและเยาวชนมากเกินไปจนเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่อยากจะเข้าไปจับกุม ทำให้การทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้ผล สรุปว่า กฎหมายไทยเราอ่อนเกินไป ผู้กระทำผิดไม่หลาบจำ หรือ เกรงกลัว กฎหมายสร้างปัญหาให้สังคมตลอดไปไม่มีสิ้นสุด”

- ผู้ปฏิบัติงานสืบสวนสอบสวน ไม่มีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นในการออกกฎหมาย หรือปรับปรุงกฎหมาย”

- “ผู้ออกกฎหมายและพ.ร.บ.ไม่ใช่ผู้ปฏิบัติงานสอบสวน จึงไม่รู้ถึงปัญหาที่แท้จริงในการทำงานของงานสืบสวน สอบสวน”

- “ในการจับกุมเด็กและเยาวชน จะมีเรื่องกฎหมายเข้ามาเกี่ยวข้อง คือ บุคคลที่เข้ามาเกี่ยวข้องมากเกินไป สภาพจิตใจของเด็กและเยาวชนสวนทางกับตัวบทกฎหมาย กฎหมายมุ่งคุ้มครองเด็กและเยาวชนมากไป ทำให้ไม่กลัวกฎหมาย เพราะเด็กและเยาวชนดี ๆ ไม่ทำผิดกฎหมายแน่นอน เพราะถ้าพวกนี้ทำผิดก็จะมีหน่วยงานหลายหน่วยงานเข้ามาเกี่ยวข้อง เป็นเรื่องเป็นราวใหญ่โต”

- “ ผมเห็นว่าแต่เดิมการแก้ไขกฎหมายเด็กและเยาวชนมีประเด็นสำคัญ

1. อาจจะมีการแก้ไขด้วยหลายสาเหตุก็ตาม

2.ตัวกฎหมาย แต่ปัจจุบันเมื่อแก้กฎหมายแล้ว ทำให้ขั้นตอนการปฏิบัติยากและเพิ่มมากขึ้น อาจเป็นสาเหตุให้เจตนารมณ์ของกฎหมายไม่บรรลุผล เนื่องจากเจ้าหน้าที่มีน้อยไม่เพียงพอหรือขาดวิสัยทัศน์ เจตนารมณ์

3.ขั้นตอนของกฎหมายยุ่งยาก ทำให้ตัวเจ้าหน้าที่ หรือผู้ปกครองใช้ประโยชน์จากกฎหมาย รวมทั้งขาดการร่วมมือจากทุก ๆฝ่าย”

- “บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในข้อกฎหมาย หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมไม่ร่วมมือกันในการปรับแก้กฎหมาย ความผิดพลาดข้อขัดข้องของขั้นตอนกฎหมาย เมื่อมีความผิดพลาดมักจะโยนความรับผิดชอบ ไม่พิจารณา หรือ สัมมนา สังเคราะห์ สาเหตุ หรือ ปัญหาที่แท้จริง อันจะนำไปสู่ข้อมูลมาพัฒนาเจ้าหน้าที่และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่ตกเป็นผู้ต้องหา หรือ ผู้เสียหาย ได้รับการคุ้มครองตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย”

- “กฎหมายเอื้อต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน เพราะหากมีการดำเนินการที่ผิดขั้นตอนสักนิด เมื่อดำเนินการขาดอะไรไปซักอย่าง การจับกุมก็จะเป็นการจับกุมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย”

- “ตัวของกฎหมายเองที่ทำให้การปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนไม่ได้ผล หรือ ในการปฏิบัติกับเด็กและเยาวชนทำได้ยาก จึงไม่จับกุมเด็กและเยาวชนดีกว่า จะเอาตำแหน่งและหน้าที่ไปเสียงกับคดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน มีหน่วยงานคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนจำนวนมาก ตลอดจนมีการตรวจสอบการทำงานของตำรวจมากเกินไป

...เลยไม่จับเด็กและเยาวชนดีกว่า ไม่จับ ไม่ทำ ไม่เข้าตัว อยู่เฉย ๆ ดีกว่า ไม่เดือดร้อนและไม่ควรไปยุ่งกับคดีที่เกี่ยวกับเด็กเดี๋ยวจะเดือดร้อน!!!”

- “ปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย วิธีการดำเนินการทางคดี และการนำเด็กเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา ซึ่งวิธีการพิจารณาความอาญาคดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนยังขาดความชัดเจนในทางกฎหมาย และหน่วยงานปฏิบัติ แบ่งพนักงานสอบสวน อัยการ ศาล รวมทั้งเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนยังไม่พร้อมกับการปฏิบัติตามกฎหมาย(ใหม่)ที่ใช้ในปัจจุบัน”

- “กระบวนการของการนำเด็กและเยาวชนเข้าสู่กระบวนการคุ้มครอง เนื่องจากขาดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาตามข้อกฎหมาย หากประเด็นใดไม่เคยปฏิบัติ ศาลจะไม่พิจารณาและสร้างภาระรวมทั้งปัญหาให้แก่พนักงานสอบสวน”

- “กฎหมายใหม่ทำให้ตำรวจต้องทำงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนมากขึ้นกว่าเดิม 3 เท่า ทำให้ตำรวจไม่ต้องการทำงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ไม่ต้องจับกุมหรือเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ถ้าจะดูตัวเลขสถิติที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจริง ๆ มีจำนวนมากกว่าสถิติของกรมพินิจฯถึง 3 เท่า ซึ่งเด็กและเยาวชนที่ไม่ถูกจับกุมนี้จะเปรียบเสมือนกับเชื้อโรคที่แอบแฝงอยู่ในสังคมและพร้อมจะระบาดทำลายสังคมรวมทั้งตัวทุกคนได้ตลอดเวลา”

- **การคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน**

ตารางที่ 4.17 การคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่าง (n=380)

การคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\overline{X}$	S.D.	ความหมาย
1.การให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนเป็นปัญหาที่สำคัญในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน	105 (27.6)	189 (49.7)	65 (17.1)	18 (4.7)	3 (0.8)	3.9	0.8	มาก
2.กฎหมายให้การคุ้มครองสิทธิให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป	256 (67.4)	85 (22.4)	28 (7.4)	9 (2.4)	2 (0.5)	4.6	0.8	มากที่สุด
3.มีหน่วยงานทำหน้าที่คุ้มครองสิทธิจำนวนมากที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน	113 (29.7)	164 (43.2)	88 (23.2)	10 (2.6)	5 (1.3)	3.9	0.9	มาก
4.การตรวจสอบการทำงานของตำรวจจากภายนอกเป็นอุปสรรคต่อการทำงาน	112 (29.7)	133 (35.0)	96 (25.3)	33 (8.7)	6 (1.6)	3.8	1.5	มาก
5.หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีปัญหาในการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนอันเป็นอุปสรรคต่อการทำงาน	103 (27.1)	94 (24.7)	148 (38.9)	17 (4.5)	18 (4.7)	3.6	1.1	มาก

ตารางที่ 4.17 (ต่อ) (n=380)

การคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\overline{X}$	S.D.	ความหมาย
6.หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกที่ทำหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนและเป็นอุปสรรคต่อการทำงาน	101	120	119	20	9	3.7	1.1	มาก
6.1 คณะกรรมการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	(26.6)	(31.6)	(31.3)	(5.3)	(2.4)			
6.2 องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs)	75 (19.7)	91 (23.9)	129 (33.9)	65 (17.0)	10 (26.3)	3.3	1.1	ปานกลาง
6.3 ผู้ปกครองหรือญาติของเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด	76 (20.0)	140 (36.8)	130 (34.2)	25 (6.6)	9 (2.4)	3.6	1.0	มาก

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 77.3 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับในระดับมาก

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่ากฎหมายให้การคุ้มครองสิทธิให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไปเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 89.9 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ากฎหมายให้การคุ้มครองสิทธิให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไปเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับในระดับมากที่สุด

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่ามีหน่วยงานทำหน้าที่คุ้มครองสิทธิจำนวนมากที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 72.9

ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีหน่วยงานทำหน้าที่คุ้มครองสิทธิจำนวนมากที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับในระดับมาก

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าการตรวจสอบการทำงานของตำรวจจากภายนอกเป็นอุปสรรคต่อการทำงานในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 64.7 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการตรวจสอบการทำงานของตำรวจจากภายนอกเป็นอุปสรรคต่อการทำงานในระดับในระดับมาก

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีปัญหาในการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 51.8 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีปัญหาในการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนเป็นอุปสรรคต่อการทำงานในระดับในระดับมาก

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 58.2 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเป็นอุปสรรคต่อการทำงานในระดับในระดับมาก

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs)เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับปานกลางและระดับมากรวมร้อยละ 57.8 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs)เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับในระดับปานกลาง

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าผู้ปกครองหรือญาติของเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับมากและระดับมากที่สุดรวมร้อยละ 56.8 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าผู้ปกครองหรือญาติของเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับในระดับมาก

ตัวอย่างสาเหตุของปัญหาที่เกิดจากการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ได้แก่

- “ปัจจุบันวิวัฒนาการทางสังคมได้เปลี่ยนไป เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมก้าวร้าวมากขึ้น แต่กฎหมายยังคุ้มครองในฐานะที่เขายังเป็นเยาวชนอยู่”

-“สิทธิของเด็กและเยาวชนมากเกินไป ทำให้เด็กไม่เกรงกลัวต่อโทษ และกระทำผิดมากขึ้น”

- “สาเหตุนั้นเกิดจากการที่กฎหมายคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนมากเกินไป ทำให้

กระบวนการในการดำเนินการเกิดความยุ่งยากมากกว่าคดีที่เป็นบุคคลอายุเกิน 18 ปี ไปแล้ว”

-“เรื่องสิทธิของเด็กและเยาวชน เนื่องจากปัจจุบันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาก้าวก่ายมากเกินไป โดยไม่รู้ข้อมูลในตัวเด็กและเยาวชน หาว่าตำรวจทำเกินกว่าเหตุ หรือ ต้องมีประเด็นสิทธิมนุษยชนเข้ามาต่อต้าน”

-“คุ้มครองสิทธิมากเกินไป กฎหมายคุ้มครองตัวเด็ก ไม่สะดวกปฏิบัติหน้าที่”

- “ด้านการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนมากเกินไป ด้านความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ด้านเกี่ยวกับความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด”

-“กระบวนการในการสอบสวนปากคำที่ยุ่งยากและเป็นการสร้างขั้นตอนมากกว่าจะเป็นการคุ้มครองสิทธิเด็กเสียอีก”

- “ปัญหาด้านการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้า เนื่องจากปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนเข้ามาก้าวก่ายเยอะ โดยไม่รู้ปัญหาที่แท้จริง ต้องรอเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด”

“ผู้ออกกฎหมายไม่ได้ทำงาน คนทำงานไม่ได้ออกกฎหมาย...
สังคมยังเห็นแก่การคุ้มครองผู้ต้องหาเด็ก แต่ลืมคุ้มครองผู้เสียหาย”

-“มีหน่วยงานอื่นมาตรวจสอบมากเกินไป ทำให้ทำงานยาก”

-“คนตรวจสอบขาดจรรยาบรรณ (ไม่เป็นกลาง)”

-“หน่วยงานที่ทำหน้าที่คุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนไม่เป็นกลาง”

-“พวกที่ชอบแสดงออก เป็นปัญหาในการให้ความคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด”

- หน่วยงานที่มีปัญหาด้านการคุ้มครองสิทธิเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดมากที่สุด คือ มูลนิธิปวีณาและผู้สื่อข่าว”

- “หน่วยงานที่เป็นอุปสรรคด้านการคุ้มครองสิทธิ ได้แก่ สื่อต่าง ๆ เห็นแต่ขายข่าว”

-“มีหน่วยงานเยอะในการคุ้มครองสิทธิ แต่พอมีเรื่องก็ไม่ชัดเจนว่าต้องเป็นหน้าที่ของหน่วยงานใด ส่วนใหญ่จะเป็นกรณีหน่วยงานจะเข้ามาดูแลหรือไม่ก็ไม่มีหลักการหรือหน้าที่ชัดเจน หรือ กล่าวว่าหน่วยงานต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิไม่ได้สร้างปัญหาหรืออุปสรรคในการทำงานแต่อย่างใด แต่มีหน่วยงานจำนวนมากซึ่งไม่ทราบว่าอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานมีอะไรบ้าง ทำให้ไม่ทราบว่าแต่ละคดีจะต้องประสานกับหน่วยงานไหนบ้าง บางหน่วยงานก็ทำหน้าที่ทับซ้อนกันไม่มีความชัดเจน”

-“การคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนมากเกินไป ส่งผลเสียต่อการพิสูจน์ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กได้ช้า มีผลต่อส่งสำนวนล่าช้า หรือ ฟ้องร้องไม่ทัน”

- “ให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่คุ้มครองสิทธิดำเนินการสอบสวนคดีเด็กแทนพนักงานสอบสวน อยากให้เข้าร่วมทำงาน แต่อยากให้ชัดเจนว่าหน่วยงานไหนที่ทำอะไร มีอำนาจหน้าที่อย่างไร เพราะปัจจุบันขาดความร่วมมือกับหน่วยงานที่คุ้มครองเด็ก”

-“หน่วยงานในการคุ้มครองเด็กและเยาวชนทำเพื่อรับค่าธรรมเนียมไปวัน ๆ”

- “การคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนมากเกินไป ทำงานได้ยาก”

- “ขาดความร่วมมือกับหน่วยงานที่ให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง”

- **ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน**

ตารางที่ 4.18 สาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกิดจากตำรวจผู้ปฏิบัติงาน (n=380)

ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1.เห็นว่าปัญหาเด็กและเยาวชนเป็นปัญหาสังคมที่ควรแก้ไขโดยเร่งด่วน	235 (61.8)	125 (32.9)	14 (3.7)	6 (1.6)	-	4.6	0.6	มากที่สุด
2.ต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด	14 (3.7)	31 (8.2)	45 (11.8)	31 (8.2)	259 (68.2)	1.7	1.2	น้อย
3.มีคดีที่ต้องรับผิดชอบมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการให้ความสนใจกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเท่าที่ควร	110 (28.9)	69 (18.2)	101 (26.6)	70 (18.4)	30 (7.9)	3.6	1.2	มาก
3.ได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546	14 (3.7)	27 (7.1)	44 (11.6)	50 (13.2)	245 (64.5)	1.8	1.1	น้อย
4.ได้รับการอบรมความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดตามกฎหมายใหม่ (พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ พ.ศ.2553)	15 (3.9)	31 (8.2)	42 (11.1)	67 (17.6)	225 (59.2)	1.8	1.2	น้อย
5.ได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด	4 (2.2)	17 (9.4)	41 (22.8)	12 (6.7)	106 (27.9)	1.9	1.2	น้อย

ตารางที่ 4.18 (ต่อ) (n=380)

ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
6.หน่วยงานเคยมีการจัดอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ให้ไปแนวทางเดียวกัน	20 (5.3)	25 (6.6)	50 (13.1)	80 (21.0)	205 (65.7)	1.8	1.2	น้อย
7.เจ้าหน้าที่ตำรวจในโรงพักที่สังกัดอยู่มีจำนวนเพียงพอต่อการปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด	-	-	97 (25.6)	133 (35.0)	150 (39.5)	1.9	0.8	น้อย
8.ผู้บังคับบัญชาส่งเสริมให้ทำงานด้านคดีเด็กและเยาวชน	4 (1.0)	6 (1.6)	250 (65.8)	80 (21.0)	40 (10.5)	2.8	1.2	ปานกลาง
9.ต้องใช้ความรู้ความสามารถพิเศษเนื่องจากกระบวนการในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนยุ่งยากสลับซับซ้อน	75 (19.7)	88 (23.2)	142 (37.4)	50 (13.2)	25 (6.6)	3.1	1.5	มาก

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาเด็กและเยาวชนเป็นปัญหาสังคมที่ควรแก้ไขโดยเร่งด่วน ในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 94.7 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเห็นว่าปัญหาเด็กและเยาวชนเป็นปัญหาสังคมที่ควรแก้ไขโดยเร่งด่วนในระดับมากที่สุด

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในระดับน้อยและน้อยที่สุดรวมร้อยละ 76.4 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในระดับน้อย

-กลุ่มตัวอย่างมีคดีที่ต้องรับผิดชอบมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการให้ความสนใจกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเท่าที่ควรระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 47.1 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า

กลุ่มตัวอย่างมีคดีที่ต้องรับผิดชอบมากทำให้ไม่มีเวลาในการให้ความสนใจกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเท่าที่ควรในระดับมาก

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546ในระดับน้อยและน้อยที่สุดรวมร้อยละ 77.7 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 น้อย

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับการอบรมความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดตามกฎหมายใหม่ (พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ พ.ศ.2553)ในระดับน้อยและน้อยที่สุดรวมร้อยละ 76.8 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับการอบรมความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดตามกฎหมายใหม่ (พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ พ.ศ. 2553)น้อย

-กลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในระดับปานกลางน้อยและน้อยที่สุดรวมร้อยละ 76.4 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดน้อย

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยได้รับการจัดอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจากทางสถานีตำรวจ ให้ไปแนวทางเดียวกันในระดับน้อยและน้อยที่สุดรวมร้อยละ 86.7 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยได้รับการจัดอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจากทางสถานีตำรวจ ให้ไปแนวทางเดียวกันในระดับน้อย

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจในโรงพักที่สังกัดอยู่มีจำนวนเพียงพอต่อการปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในระดับน้อยและน้อยที่สุดรวมร้อยละ 74.5 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า มีเจ้าหน้าที่ตำรวจในโรงพักที่สังกัดอยู่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีผู้บังคับบัญชาส่งเสริมให้ทำงานด้านคดีเด็กและเยาวชนในระดับปานกลางและน้อยรวมร้อยละ 86.8 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีผู้บังคับบัญชาส่งเสริมให้ทำงานด้านคดีเด็กและเยาวชนในระดับปานกลาง

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องใช้ความรู้ความสามารถพิเศษ เนื่องจากกระบวนการในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนยุ่งยาก สลับซับซ้อนในระดับปานกลาง มากและมากที่สุดรวมร้อยละ 80.3 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องใช้ความรู้ความสามารถพิเศษ เนื่องจากกระบวนการในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนยุ่งยาก สลับซับซ้อนในระดับมาก

ตัวอย่างปัญหาที่เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนที่เป็นปัญหาอุปสรรคต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ได้แก่

- "ตำรวจบางนายไม่เข้าใจกฎหมายเด็ก"

- "มีกฎหมายใหม่เกี่ยวกับเด็กบังคับใช้ใหม่ ผมไม่อ่านเลย ไม่มีเวลา คดีมีมาก แต่ในการปฏิบัติมักใช้จากแนวทางที่เคยกระทำมาก่อน และพ.ร.บ.คุ้มครองเด็กฯ 2546 ยังไม่ได้รับการอบรม ก็คิดว่าคงเหมือนการปฏิบัติที่เคยปฏิบัติกันมา"

"ไม่ได้เข้ารับการอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดตามกฎหมายใหม่(พ.ร.บ.ศาลเยาวชน พ.ศ.2553) ทำให้แม้แต่การบังคับใช้ยังไม่แน่ใจในข้อกฎหมาย"

- "เมื่อเด็กกระทำความผิดแล้วนำมาควบคุมตัวที่สถานีตำรวจ ร้อยเวรมักไม่ค่อยรับคดี"

- "เนื่องจากข้อกฎหมายที่ใช้ในการปฏิบัติ ทำให้ขาดการเอาจริงเอาจังของผู้มีอำนาจและตำรวจขาดบุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่"

- "เนื่องจากงานมาก ทำงานที่มีเอกสารจำนวนมาก แล้วยังต้องมีเงื่อนไขต่าง ๆ เข้ามา พนักงานสอบสวนมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน กรณีที่มีคดีเด็กและเยาวชนเข้ามาทำให้เป็นการเพิ่มภาระให้แก่พนักงานสอบสวนโดยไม่จำเป็น"

- "มีคดีที่ต้องรับผิดชอบมากทำให้ไม่สามารถให้เวลาสนใจกับคดีเด็กและเยาวชนได้"

- "ความพร้อมของพนักงานสอบสวน ที่จะจัดให้มีการสอบสวนเด็กต่อหน้านักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พนักงานอัยการ หรือ นักกฎหมาย พนักงานสอบสวนไม่ขัดข้อง แต่การทำงานของพนักงานสอบสวนไทย เป็นงานที่ครอบคลุมมาก ทำทุกอย่าง ไม่มีนิติกร ไม่มีผู้ช่วยทำเอกสาร จึงทำให้เหนื่อยล้า เสียเวลา กับการสอบสวนคดีของเยาวชน"

- “ด้านระยะเวลาซึ่งจะต้องกระทำให้เสร็จภายใน 24 ชั่วโมง เป็นเรื่องที่พนักงานสอบสวนทำไม่ค่อยทัน เพราะต้องทำเอกสารเสนอศาลเยอะมาก รวมทั้งการสอบสวนต้องมีสหวิชาชีพเข้าร่วม ทำให้ไม่สามารถสอบสวนได้ทันภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ทำให้ขยายผลไม่ได้”

- “ทุกกระบวนการจะเอาแต่หน้า อ้างคุณธรรม อ้างความเอาใจใส่ดูแลเด็ก

แต่...ภาระหน้าที่โยนให้พนักงานสอบสวนรับผิดชอบไปทั้งหมด ทั้งที่พนักงานสอบสวนทำงานด้วยตัวคนเดียว เอกสารทุกชิ้นคิดเองพิมพ์เอง

ศาล อัยการ สถานพินิจ ทนายความ นักจิตวิทยา ฯลฯ ไม่เคยคิดและจัดทำเอกสารเองเลย รอรับแต่จากพนักงานสอบสวน แล้วก็อ้าง กฎหมาย ข้อบกพร่อง ตำหนิ ทำนองทำงานด้วยปากทั้งนั้น”

- “จะต้องมีสหวิชาชีพร่วมสอบสวน พร้อมที่ถูกฟ้องร้อง เพราะมีการบันทึกไว้ด้วย”

- “กลัวปฏิบัติงานพลาดเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดแล้วถูกฟ้องกลับ”

- “ประสบปัญหากลัวว่าจะมีการถูกฟ้องร้องกลับ เนื่องจากในการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดปรากฏว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่ได้มีการกระทำผิดต่อหน้าตำรวจ โดยเฉพาะคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด”

- “งบประมาณและบุคลากรไม่เพียงพอ

หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง แทบไม่มีความรับผิดชอบหลักใด ๆ ในกระบวนการสืบสวน สอบสวน ทำให้คนปฏิบัติงานรู้สึกเหนื่อย ท้อแท้ ไม่ต้องการปฏิบัติงาน”

- **ระเบียบปฏิบัติ/ขั้นตอน/มาตรการทำงาน**

ตารางที่ 4.19 สาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกิดจากระเบียบปฏิบัติ/ขั้นตอน/มาตรการทำงาน (n=380)

ระเบียบปฏิบัติ/ขั้นตอน/มาตรการทำงาน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\overline{X}$	S.D.	ความหมาย
1.ความเข้าใจในระเบียบปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด	25 (6.6)	32 (8.4)	171 (45.0)	87 (22.9)	65 (17.1)	3.2	1.2	ปานกลาง
2.สามารถปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้เป็นอย่างดี	15 (3.9)	23 (6.0)	40 (10.5)	138 (36.3)	164 (43.1)	1.9	1.4	น้อย
3.ระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด มีลักษณะตึงตัวจนเกินไปในการกำหนดวิธีการปฏิบัติ ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้อย่างเหมาะสม	122 (32.1)	73 (19.2)	100 (26.3)	65 (17.1)	20 (5.3)	3.6	1.4	มาก
4.สถานีตำรวจที่ปฏิบัติงานได้มีการกำหนดมาตรการในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเหมาะสมตามสถานการณ์ปัจจุบัน	14 (3.7)	20 (5.3)	42 (11.0)	135 (35.5)	169 (44.5)	1.8	1.2	น้อย
5.สถานีตำรวจมีมาตรการในการดำเนินการต่อเด็กหรือเยาวชนที่หลากหลาย	12 (3.2)	19 (5.0)	40 (10.5)	142 (37.4)	167 (43.9)	1.7	1.1	น้อย

ตารางที่ 4.19 (ต่อ) (n=380)

ระเบียบปฏิบัติ/ขั้นตอน/มาตรการทำงาน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
6.มีอุปกรณ์ที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน	10 (2.6)	12 (3.2)	50 (13.2)	150 (39.5)	158 (41.6)	1.7	1.3	น้อย
7.มียานพาหนะที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในคดีเด็กและเยาวชน	9 (2.4)	10 (2.6)	35 (9.2)	180 (47.4)	146 (38.4)	1.8	1.2	น้อย
8.ได้รับงบประมาณที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน								
- ค่าเบี้ยเลี้ยง	-	-	-	5 (1.3)	170 (44.7)	205 (53.9)	0.9	น้อยที่สุด
- ค่ายานพาหนะ	-	-	-	4 (1.0)	176 (46.3)	200 (52.6)	0.9	น้อยที่สุด
- ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-	-	-	4 (1.0)	165 (43.4)	215 (56.6)	0.9	น้อยที่สุด

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เข้าใจในระเบียบปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดเป็นอย่างดีในระดับปานกลาง น้อยและน้อยที่สุดรวมร้อยละ 85.0 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเข้าใจในระเบียบปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดเป็นอย่างดีในระดับปานกลาง

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้ในระดับน้อยและน้อยที่สุดรวมร้อยละ 79.4 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้น้อย

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด มีลักษณะตึงตัวจนเกินไปในการกำหนดวิธีการปฏิบัติ ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องต่อเด็ก

และเยาวชนที่กระทำผิดได้อย่างเหมาะสม ในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 51.3 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเห็นว่าระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด มีลักษณะตึงตัวจนเกินไปในการกำหนดวิธีการปฏิบัติ ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้อย่างเหมาะสมในระดับมาก

- สถานีตำรวจที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ปฏิบัติงานได้มีการกำหนดมาตรการในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเหมาะสมตามสถานการณ์ปัจจุบัน ในระดับน้อยและน้อยที่สุดรวมร้อยละ 80.0 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า สถานีตำรวจที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ปฏิบัติงานได้มีการกำหนดมาตรการในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเหมาะสมตามสถานการณ์ปัจจุบัน ในระดับน้อย

- สถานีตำรวจที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ปฏิบัติงานมีมาตรการในการดำเนินการต่อเด็กหรือเยาวชนที่หลากหลายในระดับน้อยและน้อยที่สุดรวมร้อยละ 81.3 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า สถานีตำรวจที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ปฏิบัติงานมีมาตรการในการดำเนินการต่อเด็กหรือเยาวชนที่หลากหลายในระดับน้อย

- สถานีตำรวจที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ปฏิบัติงานมีอุปกรณ์ที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนในระดับน้อยและมากที่สุดรวมร้อยละ 81.1 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า สถานีตำรวจที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ปฏิบัติงานมีอุปกรณ์ที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนในระดับน้อย

- สถานีตำรวจที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ปฏิบัติงานมียานพาหนะที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในคดีเด็กและเยาวชน ในระดับน้อยและน้อยที่สุดรวมร้อยละ 85.8 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า สถานีตำรวจที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ปฏิบัติงานมียานพาหนะที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในคดีเด็กและเยาวชน ในระดับน้อย

-งบประมาณในการปฏิบัติงาน

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับเบี้ยเลี้ยงที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนในระดับน้อยและน้อยที่สุดรวมร้อยละ 98.6 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับเบี้ยเลี้ยงในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนน้อย

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับค่ายานพาหนะในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน ในระดับน้อยและน้อยที่สุดรวมร้อยละ 98.9 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับค่ายานพาหนะในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนน้อย

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับเงินที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน ในระดับน้อยและน้อยที่สุดรวมร้อยละ 99.0 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า

กลุ่มตัวอย่างได้รับเงินที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนน้อย

ตัวอย่างปัญหาที่เกี่ยวข้องกับระเบียบปฏิบัติ/ขั้นตอน/มาตรการทำงาน ได้แก่

- “ประสบปัญหาการส่งตัวเด็กไปท้องที่ที่รับผิดชอบกับคดี เนื่องจากไม่มีงบประมาณ ไม่มีกำลังคนเพียงพอในการส่งเด็กและเยาวชนไปให้ท้องที่ที่รับผิดชอบคดี”

- “ ปัญหากล้องวิดีโอ อุปกรณ์การบันทึกขณะสอบสวนไม่เพียงพอสำหรับใช้ในการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด”

- “งานที่รับผิดชอบมากเกินไป หากแต่งบประมาณในการดำเนินการไม่เพียงพอ รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ยานพาหนะไม่เพียงพอ เช่น งบประมาณในการส่งเด็กไปสถานพินิจฯ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอบสวน ค่าใช้จ่ายทุกอย่างพนักงานสอบสวนต้องจ่ายเอง และไม่เคยได้รับค่าเบี้ยเลี้ยง ค่ายานพาหนะ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ไม่เคยเห็น

- “งบประมาณในการดำเนินการไม่มีเลย ผู้ใต้บังคับบัญชาที่จะเป็นผู้ช่วยไม่มีเลย ค่าน้ำมันรถ ค่าสึกหรอของยานพาหนะไม่มีเลย”

- “กระบวนการที่ยุ่งยากซับซ้อน งบประมาณสนับสนุนขั้นตอนเกี่ยวกับการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนไม่มี เช่น กำหนดให้นำเด็กไปให้ศาลไต่สวนการจับ ก็ควรกำหนดเบี้ยเลี้ยง ค่าเดินทางเนื่องจากต้องไปส่งถึงสถานพินิจฯ ในบางกรณีเวลาดังกล่าวมีการทับซ้อนเวลาการปฏิบัติราชการ ทำให้ยานพาหนะไม่เพียงพอ บางคดีจำต้องไปส่งเด็กด้วยรถ เงิน ของตนเอง มันควรแล้วหรือไม่ พวกออกกฎหมายอย่าสักแต่ว่าคุ้มครองเด็ก แต่ควรลงมาดูผู้ปฏิบัติงานด้วยครับ”

- **หน่วยงานหรือเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง**

ตารางที่ 4.20 สาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกิดจากหน่วยงานหรือเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง (n=380)

หน่วยงานหรือเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\overline{X}$	S.D.	ความหมาย
1.ประชาชนทั่วไปในสังคมต้องการให้ดำเนินการกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างเฉียบขาด	125 (32.8)	78 (20.5)	94 (24.7)	68 (17.9)	25 (6.6)	3.7	1.4	มาก
2.ประชาชนทั่วไปในสังคมเห็นความสำคัญของการดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชนที่กระผิด	145 (38.2)	90 (23.7)	60 (15.8)	55 (14.5)	30 (7.9)	3.8	1.2	มาก
3.ประชาชนให้ความร่วมมือในการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด	20 (5.3)	25 (6.6)	175 (46.1)	90 (23.7)	70 (18.4)	3.3	1.3	ปานกลาง
4.การส่งเสริมให้เด็กหรือเยาวชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดมากขึ้นในปัจจุบัน	30 (7.9)	45 (11.8)	154 (40.5)	83 (21.8)	68 (17.9)	3.3	1.2	ปานกลาง
5.หน่วยงานมีตำรวจชุมชนสัมพันธ์เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็กหรือเยาวชนในท้องที่	132 (34.7)	74 (19.5)	81 (21.3)	24 (6.3)	69 (18.2)	3.6	1.1	มาก

ตารางที่ 4.20 (ต่อ) (n=380)

หน่วยงานหรือเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\overline{X}$	S.D.	ความหมาย
6.ชุมชนช่วยตำรวจในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปรามปรามหรือดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด	19 (5.0)	26 (6.8)	189 (49.7)	78 (20.5)	68 (17.9)	3.4	1.4	ปานกลาง
7.ประสบปัญหาในการทำงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนในลักษณะของสหวิชาชีพ (n=180)	111 (61.8)	59 (32.7)	7 (3.7)	3 (1.6)	-	4.7	0.6	มากที่สุด
8.หน่วยงานสหวิชาชีพที่ประสบปัญหาในการทำงานมากที่สุด(n=180)								
- นักจิตวิทยา / นักสังคมสงเคราะห์	9 (5.0)	12 (6.8)	89 (49.7)	38 (21.1)	32 (17.9)	3.3	1.3	ปานกลาง
- นักกฎหมาย/ทนายความ	5 (2.7)	10 (5.5)	100 (55.5)	36 (20.0)	29 (16.1)	3.2	1.4	ปานกลาง
- อัยการ	125 (32.8)	78 (20.5)	94 (24.7)	68 (17.9)	25 (6.6)	3.7	1.4	มาก

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าประชาชนทั่วไปในสังคมต้องการให้ท่านดำเนินการกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างเฉียบขาดในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 53.3 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าประชาชนทั่วไปในสังคมต้องการให้ท่านดำเนินการกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างเฉียบขาดในระดับมาก

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าประชาชนทั่วไปในสังคมเห็นความสำคัญของการดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชนที่กระผิดในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 61.9 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่ม

ตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าประชาชนทั่วไปในสังคมเห็นความสำคัญของการดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชนที่กระผิดในระดับมาก

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าประชาชนให้ความร่วมมือในการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในระดับน้อยและปานกลางรวมร้อยละ 69.8 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าประชาชนให้ความร่วมมือในการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในระดับปานกลาง

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ส่งเสริมให้เด็กหรือเยาวชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดมากขึ้นในปัจจุบันในระดับน้อยและปานกลางรวมร้อยละ 62.3 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ส่งเสริมให้เด็กหรือเยาวชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดมากขึ้นในปัจจุบันในระดับปานกลาง

-หน่วยงานของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีตำรวจชุมชนสัมพันธ์เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็กหรือเยาวชนในท้องที่ในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 54.2 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีตำรวจชุมชนสัมพันธ์เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็กหรือเยาวชนในท้องที่ในระดับมาก

-ชุมชนช่วยกลุ่มตัวอย่างในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปรามปรามหรือดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในระดับน้อยและปานกลางรวมร้อยละ 70.2 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าชุมชนช่วยกลุ่มตัวอย่างในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปรามปรามหรือดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในระดับปานกลาง

-กลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการทำงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนในลักษณะของสหวิชาชีพในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 94.5 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการทำงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนในลักษณะของสหวิชาชีพในระดับมากที่สุด

-กลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการทำงานกับนักจิตวิทยา /นักสังคมสงเคราะห์ ในระดับน้อยและปานกลางรวม ร้อยละ 70.8 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการทำงานกับนักจิตวิทยา /นักสังคมสงเคราะห์ ในระดับปานกลาง

-กลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการทำงานกับนักจิตวิทยา /นักสังคมสงเคราะห์ ในระดับน้อยและปานกลางรวม ร้อยละ 70.8 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการทำงานกับนักจิตวิทยา /นักสังคมสงเคราะห์ ในระดับปานกลาง

-กลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการทำงานกับนักกฎหมาย ในระดับน้อยและปานกลางรวม ร้อยละ 75.5 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการทำงานกับนักกฎหมายในระดับปานกลาง

-กลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการทำงานกับอัยการ ในระดับมากและมากที่สุดรวม ร้อยละ 53.3 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการทำงานกับอัยการในระดับมาก

ตัวอย่างสาเหตุของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจในคดีเด็กและเยาวชนที่เกิดจากสหวิชาชีพ ได้แก่

- **“**การสอบปากคำให้การเด็กและเยาวชนทุกสถานะจะต้องนัดสหวิชาชีพและตัวเด็กผู้ปกครอง ซึ่งในบางครั้งเด็กก็จะอ้างว่าวันจันทร์ – ศุกร์ ก็ต้องไปโรงเรียนบ้าง ต้องทำงานบ้าง จะขอนัดให้สอบวันอาทิตย์ เพื่อจะได้ไม่เสียการเรียนบ้าง การทำงานบ้าง ส่วนผู้ปกครองก็จะให้นัดวันหยุดงานของตน หรือผู้ปกครองบางคนก็ไม่มา ไม่ให้ความร่วมมือ ส่วนทางพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ นักจิตวิทยา หรือ นักสังคมสงเคราะห์ ก็อยากจะนัดสอบวันและเวลาราชการเพื่อความสะดวกหลาก ๆ ประการ บางกรณีนัดวันเวลาเรียบร้อยแล้ว พอถึงเวลานัดเด็กกับผู้ปกครองเด็กก็ขอเลื่อน อ้างว่าไม่สะดวก

- “ระยะเวลาภายใน 24 ชั่วโมง รวมทั้งต้องติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่เข้าร่วมสอบสวน เพราะต้องมีเวลาเดินทางทำให้การสอบสวนล่าช้าและไม่ทัน เพราะผู้ร่วมสอบสวนไม่อยู่ในพื้นที่ ทำให้พนักงานสอบสวนต้องรอ”

- “การไม่ให้ความร่วมมือกับพนักงานสอบสวน ในกรณีที่คดีที่มีปัญหาต่อเด็กและเยาวชน ไม่มีผู้ปกครอง นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ให้ความร่วมมือในการสวนสวนอย่างแท้จริง”

- “ด้านการควบคุมเยาวชนไม่สามารถควบคุมได้ ต้องนำเยาวชนส่งศาลโดยเร็วที่สุด นอกจากนี้ ต้องแจ้งแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่เป็นสหวิชาชีพ หากแต่ละฝ่ายมักติดภารกิจด้านต่าง ๆ”

- “บุคลากรในกระบวนการสอบสวน เช่น อัยการยังไม่พร้อมร่วมสอบสวน”

- “ไม่มีนักกฎหมายหรือนักจิตวิทยา ประจำสถานีตำรวจที่สามารถสอบสวนเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาได้ทันที”

- “มีนักสังคมสงเคราะห์หรือนักจิตวิทยาน้อย อาทิ นักสังคมสงเคราะห์ หรือนักจิตวิทยา 1 คน ทำงาน 2-3 โรงพัก น่าจะมีการประจำทุกโรงพัก”

- “นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ มาสอบเด็ก หรือมาจับผิดตำรวจ”

- “ขั้นตอนที่ยุ่งยากไม่ได้หมายความว่าเด็กจะได้รับความคุ้มครองอย่างแท้จริง เช่น นักสังคมสงเคราะห์(บางท่าน) มิได้มีเจตนาช่วยเหลือเด็ก ถามคำถามเด็กให้สบายใจขึ้น แต่ในทางกลับกันก็มาเพื่อค่าตอบแทน”

- “ระยะเวลาในการดำเนินการไม่เพียงพอ กรณีเยาวชน การสอบสวนต่อหน้านักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ อัยการ ทนายความ เช่น คดีทำร้ายร่างกาย ไม่เกิดผลใด ๆ ในด้านเน้นการคุ้มครองเด็กและเยาวชน ทำให้เกิดปัญหาในการคุ้มครองเฉพาะเด็กที่กระทำผิด ทำให้การสอบสวนล่าช้า”

- **ปัจจัยบริบททางสังคม**
    - **ปัญหาครอบครัว**

ตารางที่ 4.21 สาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกิดจากปัญหาครอบครัว (n=380)

สาเหตุจากครอบครัว	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\overline{X}$	S.D.	ความหมาย
1.ครอบครัวแตกแยก ทำให้เด็กและเยาวชนไม่มีผู้ให้การอบรมเลี้ยงดู	130 (34.2)	90 (23.7)	77 (20.3)	64 (16.8)	19 (5.0)	3.6	1.4	มาก
2.ผู้ปกครองส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนกระทำผิด	5 (1.3)	10 (2.6)	45 (11.8)	150 (39.5)	170 (44.7)	1.7	1.3	น้อย
3.ผู้ปกครองไม่ยอมรับว่าบุตรหลานของตนกระทำผิด	125 (32.9)	84 (22.1)	91 (23.9)	60 (15.8)	20 (5.3)	3.6	1.3	มาก
4.ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชน	135 (35.5)	92 (24.2)	79 (20.8)	56 (14.7)	18 (4.7)	3.7	1.3	มาก
5.ผู้ปกครองปกป้อง คุ้มครองบุตรหลานในลักษณะที่ไม่เหมาะสม เช่น การข่มขู่ฟ้องร้องตำรวจ	5 (1.3)	8 (2.1)	39 (10.3)	155 (40.8)	173 (45.5)	1.8	1.34	น้อย

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาครอบครัวแตกแยก ทำให้เด็กและเยาวชนไม่มีผู้ให้การอบรมเลี้ยงดูเป็นสาเหตุสำคัญที่นำไปสู่การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนและนำไปสู่ปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 57.9 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาครอบครัวแตกแยกทำให้เด็กและเยาวชนไม่มีผู้ให้การอบรมเลี้ยงดูเป็นสาเหตุสำคัญที่นำไปสู่การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนและนำไปสู่ปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจในระดับมาก

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าผู้ปกครองส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดเป็นสาเหตุสำคัญที่นำไปสู่การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนและนำไปสู่ปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจในระดับน้อยและน้อยที่สุดรวมร้อยละ 84.2 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็น

ว่าผู้ปกครองส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดเป็นสาเหตุสำคัญที่นำไปสู่การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนและนำไปสู่ปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจในระดับในระดับน้อย

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประสบปัญหาผู้ปกครองไม่ยอมรับว่าบุตรหลานของตนกระทำผิดนำไปสู่ปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 55.0 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประสบปัญหาผู้ปกครองไม่ยอมรับว่าบุตรหลานของตนกระทำผิดในระดับมาก

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประสบปัญหาผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนนำไปสู่ปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 59.7 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประสบปัญหาผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนนำไปสู่ปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจในระดับมาก

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประสบปัญหาผู้ปกครองปกป้อง คุ้มครองบุตรหลานในลักษณะที่ไม่เหมาะสม เช่น การข่มขู่ ฟ้องร้องตำรวจนำไปสู่ปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจในระดับน้อยและน้อยที่สุดรวมร้อยละ 86.3 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประสบปัญหาผู้ปกครองปกป้อง คุ้มครองบุตรหลานในลักษณะที่ไม่เหมาะสม เช่น การข่มขู่ ฟ้องร้องตำรวจนำไปสู่ปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจในระดับน้อย

ตัวอย่างปัญหาที่เกี่ยวกับบริบททางสังคมที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนที่เป็นปัญหาอุปสรรคต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ได้แก่

ปัญหาจากครอบครัว

- “เด็กมีเงินไม่พอใช้ พ่อแม่ไม่ให้ความสนใจ เกิดจากปัญหาครอบครัวเป็นหลักเด็กอยู่ในอาการหวาดกลัว ขาดความอบอุ่นจากครอบครัว”

- “การขาดความอบอุ่นในครอบครัว กลุ่มของเยาวชน สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยเป็นสาเหตุทำให้เด็กกระทำผิด และไม่ว่าจะลงโทษหรือให้โอกาสอย่างไร สุดท้ายแล้วกลับไปอยู่ในสภาพแวดล้อมเดิม ก็จะกระทำผิดอีก”

- “ปัญหาครอบครัว พ่อแม่แยกทาง ปัญหาความยากจน อยู่ในสังคมสลัม บ้านเช่า ประสบปัญหายาเสพติดจากแหล่งที่อยู่ รวมทั้งเพื่อนชักชวน ปัญหาจากครอบครัว ไม่ได้รับการศึกษา ไม่มีอาชีพ เช่นการค้ายาเสพติด ทำให้เด็กตกเป็นเครื่องมือของผู้ค้ายาเสพติด หรือ ว่าพ่อ

แม่เด็กเป็นคนค้ายาเสพติด ก็ให้เด็กเดินยาฯให้ เพราะรู้ว่ากฎหมายเอาผิดกับเด็กไม่ได้ ตำรวจจับได้กี่ครั้งก็ต้องปล่อยไป เพราะไม่สามารถเอาผิดเขาได้

บางครั้งเรียกผู้ปกครองมารับตัวเด็ก เขายังไม่ยอมมารับตัวเลย เพราะเขากลัวตำรวจผมว่าเด็กที่ประสบชะตากรรมอย่างนี้ ในที่สุดก็ต้องกลายเป็นอาชญากรต่อไป สร้างปัญหาให้กับตำรวจ เพราะเขาไม่มีใครที่จะคอยดูแล

- การดูแลเอาใจใส่ของผู้ปกครอง โดยเด็กไม่ได้รับการอบรมจากผู้ปกครองที่ดี เด็กไม่ได้อยู่กับผู้ปกครอง"

- "ครอบครัวแตกแยก เด็กขาดผู้อบรมตักเตือนสั่งสอน ทำให้คบเพื่อนที่อยู่ในลักษณะที่เหมือนกัน คือ มีปัญหาครอบครัวเหมือนกัน ไม่เรียนหนังสือ แต่ต้องมีเงินใช้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายประจำวันในการดำรงชีพ แต่ตัวเองไม่มีงานทำ เพราะไม่มีความรู้ หรือไม่สนใจทำงาน จึงหาเงินใช้ในชีวิตประจำวันแบบง่าย ๆ โดยการกระทำผิดกฎหมาย หากถูกจับได้โทษที่ได้รับส่วนมากก็จะรอการลงโทษ ทำให้ทราบว่า หากทำผิดในลักษณะอย่างนี้แล้ว โทษที่ได้รับไม่มากมายจึงไม่เกรงกลัวที่จะกระทำผิดกฎหมาย แต่ขั้นตอนการสอบสวนเพื่อดำเนินการของรัฐต้องใช้งบประมาณจำนวน"

- "ผู้ปกครองเด็กบางคนยังขาดความเข้าใจในกฎหมาย ซึ่งอาจจะมาจากหลายสาเหตุก็ตาม อาทิ เช่นครอบครัวแตกแยก รักเด็ก หรือ ส่งเสริมเด็กในทางที่ผิด หรือ ระบบเศรษฐกิจ"

- "บิดา มารดา ของเด็กและเยาวชนไม่ยอมรับและไม่เข้าใจในตัวเด็กและไม่ยอมรับในสิ่งที่เด็กและเยาวชนได้กระทำผิดความผิดไปและมักจะดุด่าทำโทษเด็ก ทำให้เด็กและเยาวชนไม่มีที่พึ่ง หันไปคบเพื่อนที่กระทำผิด และกระทำผิดซ้ำเรื่อย ๆ ไม่ว่าตำรวจจะปฏิบัติงานดีอย่างไร หากเด็กและเยาวชนยังคงมีการกระทำผิด เพราะครอบครัวไม่เข้าใจ ก็จะเป็นปัญหาต่อตำรวจในการปฏิบัติงานต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด"

- "ผู้ปกครองเด็กไม่ค่อยยอมรับว่าบุตรของตนกระทำผิด"

- "ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการป้องกันปราบปราม สืบสวนสอบสวน"

- “ผู้ปกครองเด็กและเยาวชนไม่เข้าใจการทำงานของตำรวจ และพยายามขัดขวางการทำงานของตำรวจ”

- “เด็กทำผิดเพิ่มขึ้นทุกวัน ขาดความร่วมมือจากผู้ปกครองในการดูแลเด็ก”

- “ผู้ปกครองจะเข้าข้างลูกเสมอ มักจะเข้าข้างเด็กมากเกินไป ปัญหาครอบครัว ผู้ปกครองไม่ดูแลเอาใจใส่ มองว่าบุตรของตนถูกเสมอ ไม่ยอมรับความจริงจากผู้ปกครอง”

- “ผู้ปกครองไม่ยอมมารับเด็กและเยาวชนกลับ”

- “ผู้ปกครองส่วนมากคิดว่าบุตรหลานเป็นเด็กดี ไม่เกเร ไม่ติดยา พอถูกจับกุมก็หาว่าตำรวจแกล้ง ยัดข้อหาให้”

- “ผู้ปกครองไม่ทราบถึงพฤติกรรมบุตรตัวเอง ไม่มีเวลาอบรม โดยผู้ปกครองหัวหมอที่มองว่าลูกตัวเองดี แต่ความเป็นจริง ลูกท่าน คือ “หัวโจก” ที่สร้างปัญหาให้กับตำรวจ”

- เด็กและเยาวชนบางคนไม่สามารถติดต่อบิดามารดาหรือผู้ปกครองได้”

- ปัญหาที่ประสบในการดำเนินคดีเด็กและเยาวชน ได้แก่

“1. ผู้ปกครองเด็กไม่ดูแลเด็กให้ดีเท่าที่ควร เวลาเด็กมีปัญหาหรือมีคดีก็จะไม่ใส่ใจ ไม่รับรู้ โดยบอกว่าอยากจะทำอะไรก็ทำไป ไม่เกี่ยวกับพ่อแม่

2. เด็กและเยาวชนขาดคนดูแลปกครอง ต้องทำงานเลี้ยงดูตัวเอง ทั้งที่อายุยังไม่ครบ 18 ปีบริบูรณ์ เด็กบางคนก็มีลูกมีภรรยา มีสามีแล้ว เมื่อถูกเจ้าหน้าที่จับกุม ผู้ปกครองบางท่านก็จะอ้างว่า ตัวเด็กมีครอบครัวแล้ว มีสามีมีภรรยาแล้ว ไม่น่าจะให้พ่อแม่เข้ามาเกี่ยวข้องในคดีอีก”

- “ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลเด็ก เช่น นักเรียนหญิงหนีออกจากโรงเรียนไปกับเด็กวัยรุ่นผู้ชาย ไปอยู่บ้านเด็กชาย 3-4 วัน เงินหมดก็กลับบ้าน ถามว่าพ่อแม่เด็กผู้ชายดูแลตัวเองไหม หรือว่ายุยงให้ลูกตัวเองทำแบบนั้น แล้วมีกฎหมายเอาผิดกับผู้ปกครอง พ่อแม่ เด็กผู้ชายหรือไม่ เมื่อขึ้นโรงพักเรื่องทั้งหมดก็จบ เพราะพ่อแม่เด็กผู้หญิงอับอายขายหน้าลูกตัวเอง”

- “ผู้ปกครองไม่สนใจที่จะมารับตัวเด็กและคิดว่าเด็กไม่ได้กระทำผิด”

- “การอบรมสั่งสอนระดับครอบครัว เป็นสาเหตุหลัก บางครั้งเจ้าหน้าที่ดำเนินการกับเด็ก มักจะถูกผู้ปกครองฟ้องร้องเสมอ เหล่านี้ทำให้เป็นปัญหาเสมอ เด็กก็จะทำผิดอีก โดยที่เด็กอาจไม่รู้ว่าทำลงไปเป็นความผิด เพราะมีพ่อและแม่ให้ความช่วยเหลือ หรือไม่ก็สนับสนุนให้เด็กทำผิดเสียด้วยซ้ำไป”

- “ผู้ปกครองไม่เข้าใจ การทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งทำให้เกิดการกระทบกระทั่งกัน เป็นผลเสียกันทุกฝ่าย ทั้งความรู้สึกต่อการปฏิบัติหน้าที่ ต่อผู้ปกครองและบุคคลทั่ว ๆ ไป เพราะเด็ก คือ อนาคตของชาติ

หากดำเนินการตามกฎหมาย อนาคตเด็กก็หมดไป ถ้าปล่อยไปก็อาจเป็นการส่งเสริม เป็นต้น”

- สภาพสังคม

ตารางที่ 4.22 สาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกิดจากสภาพสังคม (n=380)

สาเหตุจากสภาพสังคม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\overline{X}$	S.D.	ความหมาย
1.สภาพแวดล้อมทางสังคมส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนกระทำผิด	133 (35.0)	92 (24.2)	67 (17.6)	65 (17.1)	23 (6.1)	3.7	1.4	มาก
2.สื่อสังคมออนไลน์ส่งเสริมให้เด็กกระทำผิดมากขึ้น	149 (39.2)	90 (23.7)	54 (14.2)	68 (17.9)	19 (0.5)	3.8	1.4	มาก
3.สังคมให้การปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป	121 (31.8)	95 (25.0)	124 (32.6)	30 (7.9)	10 (2.6)	3.6	1.2	มาก
4.ค่านิยมทางสังคมที่ไม่ถูกต้องกระตุ้นให้เด็กกระทำผิดมากขึ้น	130 (34.2)	92 (24.2)	75 (19.7)	64 (16.8)	19 (5.0)	3.6	1.4	มาก

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าสภาพแวดล้อมทางสังคมส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนกระทำผิด นำไปสู่การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่เพิ่มมากขึ้นและนำไปสู่ปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 59.2 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าสภาพแวดล้อมทางสังคมส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนกระทำผิด นำไปสู่การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่เพิ่มมากขึ้นและนำไปสู่ปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจในระดับมาก
- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าสื่อสังคมออนไลน์ส่งเสริมให้เด็กกระทำผิดมากขึ้นและนำไปสู่ปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 62.9 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าสื่อสังคมออนไลน์ส่งเสริมให้เด็กกระทำผิดมากขึ้นในระดับมาก
- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าสังคมให้การปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่

กระทำผิดมากเกินไปนำไปสู่ปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 59.2 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าสภาพแวดล้อมทางสังคมส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนกระทำผิด นำไปสู่การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่เพิ่มมากขึ้นและนำไปสู่ปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจในระดับมาก

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าค่านิยมทางสังคมที่ไม่ถูกต้องกระตุ้นให้เด็กกระทำผิดมากขึ้น นำไปสู่การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่เพิ่มมากขึ้นและนำไปสู่ปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 58.4 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าค่านิยมทางสังคมที่ไม่ถูกต้องกระตุ้นให้เด็กกระทำผิดมากขึ้น นำไปสู่การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่เพิ่มมากขึ้นและนำไปสู่ปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจในระดับมาก

ตัวอย่างปัญหาบริบททางสังคมที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

- “ปัญหาทางด้านสังคม ค่านิยมผิด ๆจากสังคม รวมทั้งจริยธรรมที่ได้รับมาที่ผิด ๆ และไม่สนใจในจริยธรรม สื่อทางโลกออนไลน์ ทำให้เด็กรู้มากขึ้น พฤติกรรมลอกเลียนแบบอยากเป็นฮีโร่ เด็กติดเกมส์ร้านอินเตอร์เน็ต หลังสี่ทุ่ม ติดยาเสพติด

ตำรวจจะทำงานให้ดีอย่างไร ก็ไม่สามารถแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ เพราะสภาพสังคมมันทำให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดมากขึ้นเรื่อย ๆ”

- “เกิดจากปัญหาสังคมภายนอก ข่าวสารที่เด็กและเยาวชนเสพข้อมูลผิด ๆ เข้าใจผิด ๆ มักเชื่อมั่นในตัวเองและเพื่อนคอยแนะนำในทางที่ผิด เช่น เพื่อเสพยาก็ชักชวนให้ลองเสพยาดูหน่อย ครั้งถึงสองครั้งบอกว่าไม่ผิด ลองดู จึงยากต่อการป้อนข้อมูล ข่าวสารถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด”

- “สิ่งยั่วยุในสังคม โดยเฉพาะสื่อที่ขาดความรับผิดชอบ รวมทั้งความได้ อยากมีตามที่สื่อได้นำเสนอ และการทำแบบอย่างที่ไม่ดีมาเป็นต้นแบบ (ไอดอล) เลยทำให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดมากขึ้นเรื่อย ๆ เป็นปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจอย่างเลี่ยงไม่ได้”

- “เด็กและเยาวชนสามารถหาซื้ออาวุธมาใช้ในการกระทำผิดได้ง่ายมากในสังคมไทย”

- ปัญหาที่ประสบนอกจากเป็นข้อกฎหมายแล้ว ยังประสบกับปัญหากับความเข้าใจของประชาชนและผู้ปกครองในการปฏิบัติกับเยาวชน”

- ตัวเด็กและเยาวชน

ตารางที่ 4.23 สาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกิดจากตัวเด็กและเยาวชน (n=380)

สาเหตุจากเด็กและเยาวชน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\overline{X}$	S.D.	ความหมาย
1.เด็กและเยาวชนไม่ให้ความร่วมมือในการป้องกัน ปราบปราม สืบสวนสอบสวน	155 (40.8)	95 (25.0)	50 (13.1)	65 (17.1)	15 (3.9)	3.8	1.4	มาก
2.ไม่เกรงกลัวตำรวจ ท้าทายกฎหมาย มีปฏิกิริยาต่อต้านการปฏิบัติงานของตำรวจ	149 (39.2)	89 (23.4)	68 (14.2)	55 (17.9)	19 (0.5)	3.7	1.3	มาก
3.เด็กและเยาวชนกระทำผิดซ้ำเพราะไม่เกรงกลัวกฎหมาย	190 (50.0)	90 (23.7)	75 (19.7)	15 (3.9)	10 (2.6)	4.1	1.1	มากที่สุด
4.ไม่ทราบว่าพฤติกรรมที่กระทำผิดกฎหมาย	5 (1.3)	6 (1.6)	46 (12.1)	150 (39.5)	173 (45.5)	1.8	1.34	น้อย
5.รู้กฎหมาย และใช้กฎหมายในการหลบเลี่ยงโทษความผิด	150 (39.5)	92 (24.2)	54 (14.2)	68 (17.9)	19 (0.5)	3.8	1.4	มาก

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประสบปัญหาเด็กและเยาวชนไม่ให้ความร่วมมือในการป้องกัน ปราบปราม สืบสวนสอบสวนในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 65.8 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประสบปัญหาเด็กและเยาวชนไม่ให้ความร่วมมือในการป้องกัน ปราบปราม สืบสวนสอบสวนในระดับมาก

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประสบปัญหาเด็กและเยาวชนไม่เกรงกลัวตำรวจ ท้าทายกฎหมายมีปฏิกิริยาต่อต้านการปฏิบัติงานของตำรวจในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 62.6 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประสบปัญหาไม่เกรงกลัวตำรวจ ท้าทายกฎหมายมีปฏิกิริยาต่อต้านการปฏิบัติงานของตำรวจในระดับมาก

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประสบปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำผิดซ้ำเพราะไม่เกรงกลัว

กฎหมายในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 73.7 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประสบปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำผิดซ้ำเพราะไม่เกรงกลัวกฎหมาย

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประสบปัญหาเด็กและเยาวชนปัญหาไม่ทราบว่าพฤติกรรมที่กระทำผิดกฎหมาย อันนำไปสู่ปัญหาในการปฏิบัติงานในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 85.0 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประสบปัญหาเด็กและเยาวชนไม่ทราบว่าพฤติกรรมที่กระทำผิดกฎหมาย อันนำไปสู่ปัญหาในการปฏิบัติงานในระดับมาก

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประสบปัญหาเด็กและเยาวชนรู้กฎหมาย และใช้กฎหมายในการหลบเลี่ยงโทษความผิด อันนำไปสู่ปัญหาในการปฏิบัติงานในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 63.7 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประสบปัญหาเด็กและเยาวชนรู้กฎหมาย และใช้กฎหมายในการหลบเลี่ยงโทษความผิด อันนำไปสู่ปัญหาในการปฏิบัติงานในระดับมาก

ตัวอย่างสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนของตำรวจกลุ่มตัวอย่างที่เกิดจากเด็กและเยาวชน ได้แก่

- “เด็กและเยาวชนมักไม่ให้ความร่วมมือ มีปฏิกิริยาอาการต่อต้านการปฏิบัติงาน ไม่อยากรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติด”

- “เด็กและเยาวชนไม่กลัวถูกดำเนินคดี โทษเบา ถูกคุมประพฤติ โดยเด็กและเยาวชนเมื่อเข้ากลุ่มกับผู้ที่ถูกดำเนินคดี จะมีพฤติกรรมเลียนแบบ ได้มีการเสี้ยมสอนทำให้เด็กโกหก หาทางเอาตัวรอดหลุดพ้นจากการถูกกล่าวหา และจะก่อการกระทำผิดไปเรื่อย ๆ เป็นเด็กมีปัญหา”

- “เด็กมีพฤติกรรมที่ไม่ดีและนิยมใช้ความรุนแรงตั้งแต่อายุยังน้อยมากกว่าอดีต แต่กฎหมายยังคงคุ้มครองตามเงื่อนไขเดิม หากแต่เกณฑ์การนับอายุเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่เหมาะสม เนื่องจากปัจจุบันควรกำหนดเกณฑ์อายุเด็กและเยาวชนเพียงแค่ไม่เกิน 15 ปี เท่านั้น เนื่องจากเมื่ออายุเกิน 15 ปีก็มีวิจารณาญาณเทียบเท่าผู้ใหญ่แล้ว นอกจากนี้ การกำหนดอายุในการกระทำผิดดังกล่าว ทำให้เด็กรู้แล้วก็จะไม่กลัว”

- “เด็กไม่รู้ว่าการกระทำของตนเองเป็นความผิด อาทิ คดีพรากผู้เยาว์ที่เด็กสมยอมกัน แต่ขั้นตอนการทำงานที่มากเกินความจำเป็น ทำให้ไม่สะดวกล่าช้าในการดำเนินคดีเด็กและเยาวชน”

ส่วนที่ 4 : ประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราบ การดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

- **ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปราม**

ตารางที่ 4.24 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปรามของกลุ่มตัวอย่าง (n=165)

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\overline{X}$	S.D.	ความหมาย
<u>ปริมาณผลงาน</u>								
1.ผลงานด้านการป้องกันปราบปราบเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นไปตามเป้าหมายที่โรงพักได้ตั้งเป้าไว้	8 (4.8)	26 (15.8)	68 (41.2)	48 (29.1)	15 (9.1)	2.8	0.9	ปานกลาง
2.สามารถป้องกันปราบปรามการกระทำผิดเด็กและเยาวชนใน พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553	15 (9.1)	32 (19.4)	68 (41.2)	40 (24.2)	10 (6.1)	2.9	0.8	ปานกลาง
3.ประเภทคดีเปรียบเทียบระหว่าง พ.ศ.2554 กับพ.ศ.2553								
-ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	25 (15.2)	40 (24.2)	61 (36.9)	28 (16.9)	11 (6.7)	3.0	0.9	ปานกลาง
-ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	68 (41.2)	42 (25.5)	35 (21.1)	15 (9.1)	5 (3.0)	3.9	1.2	มาก
-ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ	75 (45.5)	50 (30.3)	22 (13.3)	12 (7.3)	6 (3.6)	4.0	1.1	มาก
-ความผิดเกี่ยวกับเพศรวมทั้งลามกอนาจาร	22 (13.3)	38 (23.0)	61 (36.9)	30 (18.2)	14 (8.5)	2.9	1.0	ปานกลาง
-ความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือรถจักรยานยนต์	20 (12.1)	35 (21.2)	70 (42.4)	28 (16.9)	12 (7.2)	2.8	1.0	ปานกลาง

ตารางที่ 4.24 (ต่อ) (n=165)

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\overline{X}$	S.D.	ความหมาย
<u>คุณภาพของผลงาน</u>								
1.ผลงานด้านการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน	9 (5.5)	24 (14.5)	62 (37.6)	50 (30.3)	20 (12.1)	2.8	1.0	ปานกลาง
2.ผลงานด้านการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้บริหาร	10 (4.8)	26 (15.8)	68 (41.2)	47 (29.1)	16 (9.1)	2.9	0.9	ปานกลาง
อัตราการกระทำผิดของเด็กหรือเยาวชนในท้องที่ที่รับผิดชอบปี พ.ศ.2554 มีจำนวนน้อยลงกว่าปีพ.ศ.2553	8 (4.8)	27 (16.4)	80 (48.5)	40 (24.2)	10 (6.1)	2.8	0.8	ปานกลาง
<u>ความรวดเร็ว</u>								
1.ดำเนินการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดเด็กและเยาวชนได้อย่างรวดเร็ว	11 (6.7)	30 (18.2)	62 (37.6)	44 (26.7)	18 (10.9)	3.0	1.1	ปานกลาง
2.สามารถระงับเหตุร้ายในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้ทันท่วงที	12 (7.3)	33 (20.0)	66 (40.0)	40 (24.2)	14 (8.5)	3.0	1.0	ปานกลาง
3.การป้องกันปราบปรามการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน	8 (4.8)	30 (18.2)	61 (36.9)	38 (23.0)	25 (15.2)	2.8	0.9	ปานกลาง

สำเร็จทันต่อความต้องการของประชาชน								

ตารางที่ 4.24 (ต่อ) (n=165)

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\overline{X}$	S.D.	ความหมาย
<u>ผลสัมฤทธิ์ของงานที่ปฏิบัติได้</u> เด็กและเยาวชนในท้องที่รับผิดชอบมีแนวโน้มกระทำผิดน้อยลง	10 (6.1)	28 (16.9)	57 (34.5)	50 (30.3)	20 (12.1)	2.9	1.1	ปานกลาง

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีผลงานด้านการป้องกันปราบปราบเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นไปตามเป้าหมายที่โรงพักท่านได้ตั้งเป้าไว้ในระดับน้อยและปานกลางรวมร้อยละ 70.3 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีผลงานด้านการป้องกันปราบปราบเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นไปตามเป้าหมายที่โรงพักท่านได้ตั้งเป้าไว้ในระดับปานกลาง

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถป้องกันปราบปรามการกระทำผิดเด็กและเยาวชนใน พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับน้อยและปานกลางรวมร้อยละ 65.4 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถป้องกันปราบปรามการกระทำผิดเด็กและเยาวชนใน พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับปานกลาง

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถป้องกันปราบปรามการกระทำผิดเด็กและเยาวชนในคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ใน พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับปานกลางและมากรวมร้อยละ 61.1 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถป้องกันปราบปรามการกระทำผิดเด็กและเยาวชนในคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ใน พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับปานกลาง

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถป้องกันปราบปรามการกระทำผิดเด็กและเยาวชนในคดีความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายใน พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 65.7 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถป้องกันปราบปรามการกระทำผิดเด็กและเยาวชนในคดีความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายใน พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับมาก

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถป้องกันปราบปรามการกระทำผิดเด็กและเยาวชนใน

คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ใน พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 75.8 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถป้องกันปราบปรามการกระทำผิดเด็กและเยาวชนในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ใน พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับมาก

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถป้องกันปราบปรามการกระทำผิดเด็กและเยาวชนในความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมทั้งลามกอนาจารใน พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับปานกลางและมากรวมร้อยละ 59.9 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถป้องกันปราบปรามการกระทำผิดเด็กและเยาวชนในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมทั้งลามกอนาจารใน พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับปานกลาง

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถป้องกันปราบปรามการกระทำผิดเด็กและเยาวชนในความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือ รถจักรยานยนต์ใน พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับปานกลางและมากรวมร้อยละ 63.6 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถป้องกันปราบปรามการกระทำผิดเด็กและเยาวชนในคดีความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือรถจักรยานยนต์ใน พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับปานกลาง

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีผลงานด้านการป้องกันปราบปราบเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ที่ได้สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับน้อยและปานกลางรวมร้อยละ 67.9 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีมีผลงานด้านการป้องกันปราบปราบเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ที่ได้สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับปานกลาง

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีผลงานด้านการป้องกันปราบปราบเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้บริหารในระดับน้อยและปานกลางรวมร้อยละ 70.3 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ผลงานด้านการป้องกันปราบปราบเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้บริหารในระดับปานกลาง

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอัตราการกระทำผิดของเด็กหรือเยาวชนในท้องที่ที่รับผิดชอบปี พ.ศ.2554 มีจำนวนน้อยลงกว่าปีพ.ศ.2553ในระดับน้อยและปานกลางรวมร้อยละ 72.7 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอัตราการกระทำผิดของเด็กหรือเยาวชนในท้องที่ที่รับผิดชอบปี พ.ศ.2554 มีจำนวนน้อยลงกว่าปีพ.ศ.2553ในระดับปานกลาง

ความรวดเร็ว

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดเด็กและเยาวชนได้อย่างรวดเร็วในระดับน้อยและปานกลางรวมร้อยละ 64.3 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีดำเนินการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดเด็กและเยาวชนได้อย่างรวดเร็วในระดับปานกลาง

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนสำเร็จทันต่อความต้องการของประชาชนในระดับน้อยและปานกลางรวมร้อยละ 59.9 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนสำเร็จทันต่อความต้องการของประชาชนในระดับปานกลาง

-เด็กและเยาวชนในท้องที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับผิดชอบมีแนวโน้มกระทำผิดน้อยลงในระดับน้อยและปานกลางรวมร้อยละ 64.8 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าเด็กและเยาวชนในท้องที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับผิดชอบมีแนวโน้มกระทำผิดน้อยลงในระดับปานกลาง

- **ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนสอบสวน**

ตารางที่ 4.25 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนสอบสวนของกลุ่มตัวอย่าง (n=180)

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
<u>ปริมาณผลงาน</u>								
1จำนวนคดีของเด็กและเยาวชนที่สามารถดำเนินคดีแล้วเสร็จเมื่อเปรียบเทียบกับคดีที่ได้รับแจ้งความในปี พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553	67 (37.2)	66 (36.7)	30 (16.7)	11 (6.1)	6 (3.3)	3.9	1.0	มาก
2.คดีเด็กและเยาวชนที่สามารถดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีในปี พ.ศ. 2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553								
-ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	21 (11.7)	39 (21.7)	82 (45.6)	18 (10.0)	20 (11.1)	3.1	1.1	ปานกลาง
-ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	25 (13.9)	42 (23.3)	80 (44.4)	15 (8.3)	18 (10.0)	3.2	1.1	ปานกลาง
-ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ	28 (15.5)	59 (32.8)	58 (32.2)	20 (11.1)	15 (8.3)	3.3	1.2	ปานกลาง
-ความผิดเกี่ยวกับเพศรวมทั้งลามกอนาจาร	23 (12.8)	39 (21.7)	61 (33.9)	25 (13.9)	22 (12.2)	3.0	1.1	ปานกลาง
-ความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือรถจักรยานยนต์	20 (11.1)	25 (13.9)	80 (44.4)	18 (10.0)	16 (8.9)	2.9	1.1	ปานกลาง

ตารางที่ 4.25 (ต่อ) (n=180)

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
3.ผลงานด้านการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นไปตามเป้าหมายที่โรงพักได้ตั้งเป้าไว้หรือไม่	15 (8.3)	33 (18.3)	44 (24.4)	38 (21.1)	50 (27.8)	2.6	1.3	ปานกลาง
<u>คุณภาพของผลงาน</u> 1. ผลงานด้านการการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน	18 (10.0)	36 (20.0)	42 (23.3)	36 (20.0)	48 (26.6)	2.7	1.3	ปานกลาง
2.ผลงานด้านการการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้บริหาร	26 (14.4)	43 (23.9)	78 (43.3)	16 (8.9)	17 (9.4)	3.1	1.1	ปานกลาง
4.สามารถนำเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่ถูกแจ้งความมาดำเนินคดีได้ทั้งหมด	24 (13.3)	40 (22.2)	77 (42.8)	19 (10.6)	20 (11.1)	3.0	1.1	ปานกลาง
3.ผลงานด้านการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นไปตามเป้าหมายที่โรงพักท่านได้ตั้งเป้าไว้	30 (16.7)	40 (22.2)	78 (43.3)	18 (10.0)	20 (11.1)	3.1	1.1	ปานกลาง

ตารางที่ 4.25 (ต่อ) (n=180)

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
<u>ความรวดเร็ว</u> 1.การสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนได้อย่างรวดเร็ว	20 (11.1)	38 (21.1)	67 (37.2)	25 (13.9)	30 (16.7)	2.9	1.3	ปานกลาง
2.การสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีเด็กและเยาวชนสำเร็จทันต่อความต้องการผู้ของบริหาร	23 (12.8)	40 (22.2)	80 (44.4)	16 (8.9)	21 (11.7)	3.0	1.1	ปานกลาง
<u>ผลสัมฤทธิ์ของงานที่ปฏิบัติได้</u> 1. ผลการดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดช่วยพัฒนาท้องที่ที่รับผิดชอบ	26 (14.4)	48 (26.7)	68 (37.8)	20 (11.1)	18 (10.0)	3.0	1.4	ปานกลาง
2.ผลของดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่กระทำผิดเป็นไปตามนโยบายของหน่วยงาน	20 (11.1)	40 (22.2)	104 (57.8)	14 (7.8)	12 (6.7)	3.0	0.9	ปานกลาง

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนคดีของเด็กและเยาวชนที่สามารถดำเนินคดีแล้วเสร็จเมื่อเปรียบเทียบกับคดีที่ได้รับแจ้งความในปี พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 73.9 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนคดีของเด็กและเยาวชนที่

สามารถดำเนินคดีแล้วเสร็จเมื่อเปรียบเทียบกับคดีที่ได้รับแจ้งความในปี พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับมาก

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนคดีของเด็กและเยาวชนที่สามารถดำเนินคดีแล้วเสร็จเมื่อเปรียบเทียบกับคดีที่ได้รับแจ้งความในปี พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 73.9 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนคดีของเด็กและเยาวชนที่สามารถดำเนินคดีแล้วเสร็จเมื่อเปรียบเทียบกับคดีที่ได้รับแจ้งความในปี พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับมาก

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ในปี พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับปานกลางและมากรวมร้อยละ 67.3 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ในปี พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับปานกลาง

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีในความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายในปี พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับปานกลางและมากรวมร้อยละ 65.0 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีในความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายในปี พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับปานกลาง

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษในปี พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับปานกลางและมากรวมร้อยละ 65.0 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษในปี พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับปานกลาง

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีในความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมทั้งลามกอนาจารในปี พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับปานกลางและมากรวมร้อยละ 55.6 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีในความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมทั้งลามกอนาจารในปี พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับปานกลาง

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีในความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือ รถจักรยานยนต์ในปี พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับปานกลางและมากรวมร้อยละ 58.3 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีในความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือ รถจักรยานยนต์ ในปี พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับปานกลาง

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถสามารถดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีในปี พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับปานกลางและมากรวมร้อยละ 67.3 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถสามารถดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีในปี พ.ศ. 2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับปานกลางในระดับปานกลาง

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถสามารถดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีในปี พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับปานกลางและมากรวมร้อยละ 67.3 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถสามารถดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีในปี พ.ศ. 2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับปานกลางในระดับปานกลาง

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถสามารถดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีในปี พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับปานกลางและมากรวมร้อยละ 63.6 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถสามารถดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีในปี พ.ศ. 2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับปานกลางในระดับปานกลาง

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีผลงานด้านการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นไปตามเป้าหมายที่โรงพักท่านได้ตั้งเป้าไว้ ในปี พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับน้อยที่สุด น้อยและปานกลางรวมร้อยละ 73.3 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีผลงานด้านการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นไปตามเป้าหมายที่โรงพักได้ตั้งเป้าไว้หรือในปี พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553ในระดับปานกลาง

-กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อผลงานด้านการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในระดับน้อยที่สุด น้อยและปานกลางรวมร้อยละ 69.9 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อผลงานด้านการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในระดับปานกลาง

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีผลงานด้านการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้บริหารในระดับปานกลางและมากรวมร้อยละ 67.2 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีผลงานด้านการการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้บริหารในระดับปานกลาง

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถนำเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่ถูกแจ้งความมาดำเนินคดีได้ทั้งหมดในระดับปานกลางและมากรวมร้อยละ 65.0 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถนำเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่ถูกแจ้งความมาดำเนินคดีได้ทั้งหมดในระดับปานกลาง

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีผลงานด้านการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นไปตามเป้าหมายที่โรงพักได้ตั้งเป้าไว้ในระดับปานกลางและมากรวมร้อยละ

65.5 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ผลงานด้านการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นไปตามเป้าหมายที่โรงพักท่านได้ตั้งเป้าไว้ในระดับปานกลาง

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนได้อย่างรวดเร็วในระดับปานกลางและมากรวมร้อยละ 58.3 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนได้อย่างรวดเร็วในระดับปานกลาง

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีเด็กและเยาวชนสำเร็จทันต่อความต้องการผู้ของบริหารในระดับปานกลางและมากรวมร้อยละ 66.6 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีเด็กและเยาวชนสำเร็จทันต่อความต้องการผู้ของบริหารในระดับปานกลาง

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีผลการดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดช่วยพัฒนาท้องที่ที่รับผิดชอบในระดับปานกลางและมากรวมร้อยละ 64.5 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีผลการดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดช่วยพัฒนาท้องที่ที่รับผิดชอบในระดับปานกลาง

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีผลของดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่กระทำผิดเป็นไปตามนโยบายของหน่วยงานในระดับปานกลางและมากรวมร้อยละ80.0 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีผลของดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่กระทำผิดเป็นไปตามนโยบายของหน่วยงานในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 5 : ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

- **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน**

ตารางที่ 4.26 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่าง (n=380)

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\overline{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านกฎหมาย								
1.ต้องการให้กฎหมายมีการปฏิบัติ (ลงโทษ)ต่อเด็กและเยาวชนอย่างเฉียบขาด	131 (34.5)	95 (25.0)	67 (17.6)	66 (17.4)	21 (5.3)	3.7	1.4	มาก
2.ต้องการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน	268 (70.5)	71 (18.7)	32 (14.2)	3 (0.8)	6 (1.6)	4.6	0.8	มากที่สุด
การคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน ต้องการปรับปรุงด้านการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน	127 (33.4)	91 (23.9)	76 (20.0)	65 (17.1)	21 (5.5)	3.6	1.3	มาก
ตำรวจ								
1.ต้องการให้มีตำรวจเฉพาะที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน	257 (67.6)	76 (20.0)	18 (4.7)	17 (4.5)	12 (3.2)	4.3	0.9	มาก
2.ต้องการมีแผนกพิเศษที่ทำหน้าที่เฉพาะสำหรับเด็กและเยาวชน	131 (34.5)	95 (25.0)	67 (17.6)	66 (17.4)	21 (5.3)	3.7	1.4	มาก
3.ให้มีหน่วยงานพิเศษที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนตั้งแต่การจับกุม การสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีแยกจากตำรวจทั่วไป (ลักษณะคล้ายศาลเยาวชนและครอบครัวที่ทำหน้าที่เฉพาะเท่านั้น)	268 (70.5)	80 (21.0)	12 (3.2)	12 (3.2)	8 (2.1)	4.6	0.9	มากที่สุด
4.ต้องการฝึกอบรมให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญกับคดีที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน	129 (33.9)	85 (22.4)	131 (34.5)	20 (5.3)	15 (3.9)	3.7	1.0	มาก

ตารางที่ 4.26 (ต่อ) (n=380)

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	$\overline{X}$	S.D.	ความหมาย
เครือข่าย								
1.โอนงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนให้หน่วยงานอื่นดำเนินการแทนตำรวจ	129 (33.9)	89 (23.4)	84 (22.1)	55 (14.5)	23 (6.0)	3.6	1.1	มาก
2.ให้หน่วยงานภายนอกเข้ามาทำงานร่วมกับตำรวจมากกว่าในปัจจุบัน	144 (37.9)	72 (18.9)	128 (33.7)	16 (4.2)	20 (5.3)	3.7	0.9	มาก
3.การปรับการทำงานกับสหวิชาชีพให้ง่ายขึ้น	150 (39.5)	84 (22.1)	121 (31.8)	15 (3.9)	10 (2.6)	3.7	0.9	มาก

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน คือ ต้องการให้กฎหมายมีการปฏิบัติ(ลงโทษ)ต่อเด็กและเยาวชนอย่างเฉียบขาด ระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 59.5 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการให้กฎหมายมีการปฏิบัติ(ลงโทษ)ต่อเด็กและเยาวชนอย่างเฉียบขาดในระดับมาก

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน คือ ต้องการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 89.2 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนในระดับมากที่สุด

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน คือ ต้องการปรับปรุงด้านการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 57.3 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการปรับปรุงด้านการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนในระดับมาก

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน คือ ต้องการให้มีตำรวจเฉพาะที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 87.6 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการให้มีตำรวจเฉพาะที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนในระดับมาก

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน คือ ต้องการมีแผนกพิเศษที่ทำหน้าที่เฉพาะสำหรับเด็กและ

เยาวชนในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 59.5 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการให้มีตำรวจเฉพาะที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนในระดับมาก

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน คือ ให้มีหน่วยงานพิเศษที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนตั้งแต่การจับกุม การสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีแยกจากตำรวจทั่วไป(ลักษณะคล้ายศาลเยาวชนและครอบครัวที่ทำหน้าที่เฉพาะเท่านั้น)ในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 91.5 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการให้มีหน่วยงานพิเศษที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนตั้งแต่การจับกุม การสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีแยกจากตำรวจทั่วไป(ลักษณะคล้ายศาลเยาวชนและครอบครัวที่ทำหน้าที่เฉพาะเท่านั้น)ในระดับมาก

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน คือ ต้องการฝึกอบรมให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญกับคดีที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 56.3 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการฝึกอบรมให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญกับคดีที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนในระดับมาก

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน คือ ต้องการโอนงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนให้หน่วยงานอื่นดำเนินการแทนตำรวจในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 57.3 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการโอนงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนให้หน่วยงานอื่นดำเนินการแทนตำรวจในระดับมาก

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน คือ ให้หน่วยงานภายนอกเข้ามาทำงานร่วมกับตำรวจมากกว่าในปัจจุบันในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 56.8 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการให้หน่วยงานภายนอกเข้ามาทำงานร่วมกับตำรวจมากกว่าในปัจจุบันในระดับมาก

-กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน คือ การปรับการทำงานกับสหวิชาชีพให้ง่ายขึ้นในระดับมากและมากที่สุดรวมร้อยละ 61.6 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการให้การปรับการทำงานกับสหวิชาชีพให้ง่ายขึ้นในระดับมาก

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 80.0 ได้ให้ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ดังนี้

การปรับปรุงด้านกฎหมาย

กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 75.5 ได้ให้ข้อเสนอแนะต่อการให้มีการปรับปรุงกฎหมายให้เอื้อต่อการทำงานในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน โดยตัวอย่างของข้อเสนอแนะ ได้แก่

- “การแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับการปฏิบัติเป็นหลัก เน้นให้เยาวชนสำนึกและรับผิดชอบ คืนคนดีกลับสู่สังคม มิเช่นนั้นปัญหาเด็กในวันนี้ จะเติบใหญ่พร้อมเด็กและเยาวชนที่ขาดคุณภาพ เพราะกฎหมายเอื้ออำนวย คุ้มครองจนเด็กกระทำผิดสับสนคิดว่าผลเบา การกระทำผิดไม่มีผลร้ายแต่ประการใด”

- “เน้นควรให้ผู้ออกกฎหมาย(ทุกเรื่อง)เป็นผู้ปฏิบัติ เพราะผู้ปฏิบัติ คือ ผู้ที่ทำงานจริงและประสบปัญหา มิใช่จบแต่ทฤษฎีแล้วก็ออกกฎหมายตามที่ตนคิด

สิ่งสำคัญ !!! ควรแยกระบบงานสอบสวนให้เป็นเอกเทศต่างหากจากงานอื่น ๆ ให้มีอิสระในการทำงานเฉกเช่น อัยการ ศาล ทำให้ต้นธารเกิดความยุติธรรม มิต้องขุ่นมัวเพราะต้องทำงานตามผู้บังคับบัญชา”

- “ต้องการให้กลับไปใช้กฎหมายเดิม”

- “ด้านการจับขอให้เหมือนตามกฎหมายเดิม”

- “แก้ไข พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯฉบับปัจจุบันเสียใหม่ เพราะมัน คือ กฎหมายที่ปลูกฝังให้เด็กเป็นโจร”

- “แก้กฎหมาย มองเป็นปัญหาที่เป็นปัญหาตามสภาพสังคมในปัจจุบันและอนาคต มิใช่นั่งเทียนออกกฎหมาย หรือ ทำการสำรวจเพื่องบประมาณ ควรจริงจัง จริงใจ มุ่งพัฒนาเพื่อชาติบ้านเมืองอย่างแท้จริง”

- “ขอนโยบายที่มีประสิทธิภาพและงบประมาณที่เพียงพอในการปรับปรุงกฎหมาย กำลังเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับเด็กให้มีผลบังคับใช้ตามกฎหมายสูงสุด”

- “ต้องการกฎหมายที่เน้นการฝึกอบรม การพัฒนาจิตใจ สร้างจิตสำนึกต่อสังคม ครอบครัว”

- “ทุกวันนี้ไม่มีใครจริงใจต่อบ้านเมือง การทุจริตคอรัปชั่นมีในทุกหน่วยงาน ในเมื่อทุกคนไม่คิดจะแก้ไขต่อไปเราก็จะลำบากทุกคน ขอให้ประเทศไทยปรับปรุงกฎหมายและจุดอ่อนต่างๆ ซึ่งจะนำมาสู่ความเจริญ สงบสุขของสังคม การทุจริตคอรัปชั่นเป็นเรื่องสำคัญจะทำให้บ้านเมืองล่มสลายได้ เช่น ลาวและเขมร ตัวอย่างมีให้ดูใกล้บ้านเรา”

- “อยากให้ลดทุกขั้นตอนการดำเนินงาน ไม่อยากให้มองว่าเด็กไร้เดียงสาทุกคน ไอ้พวกเด็กที่ทำผิดนี่แหละตัวแสบ มันไม่สำนึก อยากให้คนออกกฎหมายที่อยู่บนฟ้าลงมาสัมผัสพื้นดินบ้าง จะได้รู้ว่าเป็นอย่างไร”

- “ในการแก้ปรับปรุงหรือร่างกฎหมายเกี่ยวกับเด็กทั้งหมด ในส่วนของตำรวจควรจะให้พนักงานสอบสวนเข้าร่วมทุกครั้ง”

ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าควรมีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในประเด็น ดังต่อไปนี้

- “การแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่มั่วสุมเวลากลางคืน”

- “เรื่องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้า และการจับกุมเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้า”

- “ขั้นตอนของการจับกุมความผิดซึ่งหน้า พร้อมของกลางหรือเหตุอันควรสงสัย ควรปรับแก้กฎหมาย เพราะทำให้ไม่สามารถจับใครได้เลย เพราะไม่เคยเห็นเด็กและเยาวชนกระทำผิดซึ่งหน้าตำรวจ”

- “การจับกุมตามหมายจับของศาล หรือ เหตุซึ่งหน้า ไม่ควรต้องมีการไต่สวนการจับ การสอบสวนปากคำผู้ต้องหาเด็กหรือเยาวชน ให้สอบสวนได้ก่อนไต่สวนการจับเพราะมีข้อจำกัดเรื่องเวลา”

- “แก้มาตรา 72 การให้พนักงานสอบสวนนำตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ควรมีการขยายระยะเวลาให้มากกว่านี้ เพราะในปัจจุบันทำงานยาก”

- “การควบคุมตัวเด็กและเยาวชนผู้ต้องหา ไม่ให้ใส่กุญแจมือ ก็กลัวเด็กจะหนี ควรมีมาตรการอื่นที่ทำให้มั่นใจว่าเด็กไม่หนี ไม่อย่างนั้นพนักงานสอบสวนต้องรับผิดชอบ”

- “การนำผู้ต้องหาให้ศาลไต่สวนการจับกุม การตรวจสอบการจับกุม เวลาการควบคุมต้องมากกว่า 24 ชั่วโมง”

- “ควรให้มีการควบคุมชั้น สถานีตำรวจเป็นระยะเวลา 48 ชั่วโมง”

- “ควรลดขั้นตอนในการปฏิบัติ ควรแก้ไขระยะเวลาการตรวจสอบการจับ เพราะคดีมากพนักงานสอบสวนทำไม่ทัน”

- “การตรวจสอบการจับควรจะให้พนักงานผู้จับตัวผู้ต้องหาไปพบศาลเพื่อตรวจสอบการจับตัวผู้ต้องหา ไม่ใช่มาสอบถามจากพนักงานสอบสวนซึ่งเป็นผู้รับตัวผู้ต้องหา”

- “ควรเพิ่มระยะเวลาการควบคุมตัว และเรื่องการกระทำการที่จะจับกุมเด็กและเยาวชน ควรลดขั้นตอนในการดำเนินการตั้งแต่การจับกุม การควบคุมตัว การสอบสวนให้ปากคำเพื่อให้ผู้ปฏิบัติจะได้ทำงานง่ายขึ้น”

- “การสอบสวนโดยไม่ต้องใช้สหวิชาชีพ รวมทั้งควรแก้ไขวิธีการ ขั้นตอนการสอบสวน ให้สามารถดำเนินการได้ง่ายขึ้น”

- “การร่วมสอบปากคำโดยสหวิชาชีพ ควรเป็นโดยความสมัครใจ เว้นแต่โทษจำคุกตลอดชีวิต หรือ ประหารชีวิต”

- “ควรแก้กฎหมายไม่ให้มีสหวิชาชีพคุ้มครองมากเกินไป”

- “ในการสอบสวนไม่ควรใช้สหวิชาชีพ หากแต่ควรใช้ผู้ปกครองหรือทนายความ”

- “ในการสอบสวนให้มีทนาย กับนักจิต เพียง 2 ฝ่ายเท่านั้นเข้ามาช่วยสอบสวน อัยการไม่ต้องมี ไร้ประโยชน์”

- “การสอบสวนปากคำเด็กและเยาวชนควรให้เฉพาะผู้ปกครองเด็ก หรือ ผู้ที่เด็กไว้วางใจเข้าร่วมฟังการสอบสวนก็เพียงพอแล้ว พนักงานอัยการ นักจิตวิทยา และทนายความ ควรร่วมสอบสวนเฉพาะคดีความผิดทางเพศ หรือ คดีที่ผู้ปกครองร้องขอ”

- “ปรับกฎหมายให้ปฏิบัติงานได้ อาทิ การให้สหวิชาชีพเข้าร่วมสอบสวนในบางคดี การติดต่อประสานงานจะต้องได้รับความสะดวกมากขึ้น”

- “แก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการฟ้องคดีและการผลัดฟ้อง”

- “ลดขั้นตอนในการนำเด็กเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม”

- “แก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการฟ้องคดีและการผลัดฟ้อง ขั้นตอนของการจับกุม ความผิดซึ่งหน้า พร้อมของกลางหรือเหตุอันควรสงสัย”

- “ต้องมีการปรับแก้กฎหมาย เพราะตัวของกฎหมายเองที่ทำให้การปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนไม่ได้ผล หรือ ในการปฏิบัติกับเด็กและเยาวชนทำได้ยาก จึงไม่จับกุมเด็กและเยาวชนดีกว่า จะเอาตำแหน่งและหน้าที่ไปเสียงกับคดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน มีหน่วยงานคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนจำนวนมาก ตลอดจนมีการตรวจสอบการทำงานของตำรวจมากเกินไป เลยไม่จับเด็กและเยาวชนดีกว่า ไม่จับ ไม่ทำ ไม่เข้าตัว อยู่เฉย ๆ ดีกว่า ไม่เดือดร้อนและไม่ควรไปยุ่งกับคดีที่เกี่ยวกับเด็กเดี๋ยวจะเดือดร้อน”

- “แก้กฎหมาย มองเป็นปัญหาที่เป็นปัญหาตามสภาพสังคมในปัจจุบันและอนาคต มิใช่นั่งเทียนออกกฎหมาย หรือ ทำการสำรวจเพื่องบประมาณ ควรจริงจัง จริงใจ มุ่งพัฒนาเพื่อชาติบ้านเมืองอย่างแท้จริง”

-ปรับแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการปฏิบัติ หรือ บทลงโทษต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าควรมีการปรับแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการปฏิบัติ หรือ บทลงโทษต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่

- “ควรมีการแก้ไขในประเด็นบทลงโทษ หรือ กำหนดโทษของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มีความเหมาะสมกับพฤติกรรมความรุนแรงกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมากขึ้น”

- “ ควรมีบทลงโทษที่เฉียบขาด เพราะในปัจจุบันนี้ คดีที่พบส่วนมากจะเป็นเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด ไม่ว่าจะเป็นลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ หรือ ปล้นทรัพย์ ซึ่งคดีเกี่ยวกับทรัพย์จะเจอเยอะที่สุด”

- “ด้วยปัจจุบันการกระทำผิดที่เกิดขึ้นนั้นมีเยาวชนเข้าไปร่วมมาก การลงโทษเยาวชนเพื่อจะได้กลัว กฎหมายต้องมีการลงโทษให้สาสมกับความผิดที่ได้กระทำลงไป”

- “การลงโทษที่รุนแรง ในลักษณะการกระทำผิดโดยสันดานโจร”

- “เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดด้วยคดีรุนแรง ไม่ควรถูกลงโทษเพียงแค่อยู่ในสถานพินิจฯเท่านั้น”

- “เด็กที่กระทำผิดโดยเจตนา หรือ โดยสันดาน หรือ ทำผิดซ้ำซาก ต้องมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายในการลงโทษ”

- “ควรพิจารณาฐานการกระทำผิดให้เหมาะสมและรุนแรงมากขึ้น”

- “กำหนดโทษให้เด็กและเยาวชนสามารถถูกจำคุกในคดีที่มีความรุนแรงมาก”

- “อยากให้รับโทษเท่ากับผู้ใหญ่ในคดีที่สำคัญ คดีอุกฉกรรจ์”

- “ควรมีการกำหนดให้มีการฟ้องเพิ่มโทษให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้”

- “การลงโทษผู้ปกครองที่ไม่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการใด ๆ ของตำรวจ”

- “การลงโทษผู้ปกครองที่ไม่ให้ความร่วมมือกับตำรวจในการป้องกัน ปราบปราม การดำเนินคดี”

- “กฎหมายที่เน้นการฝึกอบรม การพัฒนาจิตใจ สร้างจิตสำนึกต่อสังคม ครอบครัว”

- “การแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่มั่วสุม เวลากลางคืน”

- “การจำกัดสิทธิเสรีภาพแก่เด็ก กรณีกลางคืน ตั้งแต่เวลา 22.00 น เป็นต้นไป เพื่อ ไม่ให้เด็กเสี่ยงต่อการกระทำผิดและอาชญากรรม”

- “ต้องมีมาตรการป้องกันเหตุที่ดีกว่านี้ นักเรียนตีกัน รับน้องใหม่ถึงตายทำไมยังต้อง เกิดขึ้นได้อีก ต้องแก้ให้ได้เหมือนว่าไม่มีใครจริงใจต่อบ้านเมืองและสังคม เด็กและเยาวชนจึงเกิด ปัญหาเรื่อย ๆ มา คนในสังคมไม่ดีทำให้บ้านเมืองไม่พัฒนาก้าวหน้าเหมือนต่างประเทศเขา ต่างประเทศก็มีปัญหาเหมือนกันแต่น้อยกว่าประเทศเรา

กฎหมายเกี่ยวกับคดีอาญา เด็กกระทำผิด ถ้าเด็กฆ่าคนได้ก็ควรได้รับโทษเหมือน อย่างกับผู้ใหญ่ ถ้าเด็กดื้อเราอย่าตามใจ ต้องเอาให้อยู่ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมอย่าเอาใจ เด็กมากเกินไป ดูตามความผิดดีกว่า”

- “ควรมีการลงโทษผู้ปกครองที่เด็กกระทำผิด เพราะมีส่วนสำคัญต่อเด็กที่กระทำผิด และทำให้ผู้ปกครองมีส่วนในการรับผิดชอบต่อพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็ก”

- “การลงโทษที่รุนแรง ในลักษณะการกระทำผิดโดยสันดานโจร”

-ปรับแก้เรื่องอายุเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดตามกฎหมายให้น้อยลง

กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าควรมีการปรับแก้เรื่องอายุเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดตามกฎหมายที่ จะต้องรับโทษให้น้อยลง ได้แก่

- “ควรมีการกำหนดอายุเด็กและเยาวชนที่ควรได้รับการให้ลงโทษให้เหมาะสมกับ

พฤติกรรมการกระทำผิด เนื่องจากเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในปัจจุบันมีอายุน้อยลงเรื่อย ๆ แต่กฎหมายยังคงให้ความคุ้มครอง และมีการกำหนดอายุเด็กที่ควรได้รับการลงโทษอายุมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งเป็นการสวนทางกับสังคมปัจจุบัน”

- “ควรมีการปรับกฎหมายในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอายุเด็กและเยาวชนให้น้อยลง เพราะจากสถานการณ์ปัจจุบันจะเห็นได้ว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีแนวโน้มที่จะมีอายุน้อยลงเรื่อย ๆ แต่กฎหมายกลับสวนทางกับพฤติกรรมเด็กและเยาวชนที่มีแนวโน้มกำหนดอายุเด็กและเยาวชนที่ต้องรับโทษมีอายุเพิ่มมากขึ้น กฎหมายมุ่งให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชน แต่ไม่ได้ดูตามความเป็นจริงของสังคม นอกจากทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่ต้องได้รับโทษแล้ว ทำให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดซ้ำไปเรื่อย ๆ เพราะไม่มีความเกรงกลัวต่อโทษ ในที่สุดก็เป็นอาชญากรที่ยากจะแก้ไข”

ตำรวจ

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 55.5 เห็นว่าควรมีการปรับปรุงการปฏิบัติงาน การเพิ่มงบประมาณ และการเพิ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน ดังนี้

- **“**การจัดเจ้าหน้าที่จากส่วนกลาง ลงพื้นที่ที่มีปัญหามาก ๆ”

- “ต้องการผู้เชี่ยวชาญ งบประมาณ เบี้ยเลี้ยง แก้กฎหมาย”

- “ต้องการกำลังคน กำลังเจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้ช่วยปฏิบัติ”

- “ต้องเพิ่มงบประมาณ บุคลากร และการคุ้มครองผู้ปฏิบัติงานควบคู่กับการคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดแต่เพียงฝ่ายเดียว”

- “งบประมาณต้องมากกว่านี้ 3 เท่า เป็นอย่างน้อย”

- “ควรสนับสนุนงบประมาณให้มาก เพราะได้รับงบประมาณน้อย ควรให้มาก ๆ หน่อยค่าครองชีพสูง ค่าอาหารมันแพงด้วย”

- “ให้มีหน่วยงานมาทำงานเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนโดยตรง”

เครือข่าย

กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 40.0 เห็นว่าควรมีการปรับปรุงในส่วนของเครือข่าย หน่วยงานที่ต้องปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ดังนี้

- "ต้องการให้ผู้ที่มองเด็กว่าดีงามทุกคน มาทำงานเอง"

- "ให้สหวิชาชีพมีประจำอยู่ที่โรงพัก หรือ เขตพื้นที่ โดยให้มีสหวิชาชีพร่วมฟังการสอบสวนได้ตลอดเวลา เพื่อลดการร้องขอ (มีความพร้อมตลอดเวลา)"

- "ต้องดึงหน่วยงานอื่น ๆ มาช่วย อาทิ ให้สถานพินิจฯเข้ามาร่วมทำงานกับตำรวจมากขึ้น"

- "ให้กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เข้ามาดำเนินการร่วมกับตำรวจให้มากขึ้น"

- "ให้สื่อมวลชนเข้ามาดำเนินการร่วมกับตำรวจ"

- "ให้เทศกิจ หรือ ทหาร NGO กรมคุ้มครองสิทธิฯ เข้ามาช่วยตำรวจในการปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด"

- "หน่วยงานอื่นเอาแต่แผนและนโยบายแต่ภาคปฏิบัติจริง ๆ ไม่มีหน่วยงานไหนให้ความจริงใจอย่างแท้จริง ปัญหาของเด็กจึงไม่ได้รับการแก้ไขอย่างแท้จริง"

- "ต้องให้ทุกภาคส่วน มีส่วนในการปฏิบัติหน้าที่อย่างบูรณาการและจริงใจ"

- "สนับสนุนงบประมาณเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการกับเด็กอย่างเป็นรูปธรรมและมากขึ้น

และเห็นควรแยกให้หน่วยงานอื่นรับไปดำเนินการ เนื่องจากตำรวจและพนักงานสอบสวนมีงานอื่น หรือ ภารกิจมากมายอยู่แล้ว"

- "ควรแยกหน่วยงานทำหน้าที่ให้ชัดเจน และมีความพร้อมในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ"

- “นำงานเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชนไปให้หน่วยงานอื่น เพราะตำรวจมีงานมากอยู่แล้ว”

- “ต้องการให้มีการอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินคดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนมากกว่านี้ และต้องการให้หน่วยงานภายนอกออกกฎระเบียบเพื่อมารองรับกฎหมายและขั้นตอนในการดำเนินคดีเกี่ยวกับเด็ก”

- “สังคม สิ่งแวดล้อม ครอบครัว สถานศึกษา สื่อ และข้อกฎหมายที่คุ้มครองเด็กมากต่อการดำเนินคดี โดยทุกฝ่ายควรมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา มิใช่ภาระตกมาอยู่ที่ตำรวจอย่างเดียว”

- “ไม่ต้องการให้หน่วยงานภายนอกเข้ามา เพราะยิ่งมีมาก ยิ่งยุ่ง”

- “ต้องการให้ตัดการเข้าร่วมสอบสวนในลักษณะวิชาชีพของอัยการออกไป”

การคุ้มครองสิทธิ

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 37.0 เห็นว่าควรมีการปรับปรุงในประเด็นการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนเพื่อให้ตำรวจสามารถปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

- “ควรมีการให้ความคุ้มครองสิทธิแก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้น้อยลง และควรให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีการรับโทษมากขึ้น

- “หาเจ้าภาพเพียงหน่วยงานเดียวที่ชัดเจนในการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน”

- “เด็กที่ถูกกระทำต้องให้ความคุ้มครองมากกว่านี้... เด็กที่กระทำผิดทำไมต้องโอ๋มากมาย”

- “การคุ้มครองเด็กและเยาวชน ควรแบ่งแยกความผิดหนัก เบา ที่เยาวชนกระทำลงไป ไม่ใช่ให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดทุกคนเหมือนกันหมด”

- “ควรให้ความคุ้มครองผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดด้วย

ไม่ใช่ให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิด จนผู้ปฏิบัติงานไม่ต้องการทำงานด้วย”

ข้อเสนอแนะต่อเรื่องราวร้องทุกข์

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 0.5 เห็นว่า ควรมีการปรับปรุงต่อเรื่องราวร้องทุกข์ เพื่อให้ตำรวจสามารถปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

- “อยากให้หน่วยงานที่รับเรื่องร้องเรียนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานใด สืบสวนหาข้อเท็จจริงก่อนว่าเรื่องราวที่แท้จริงเป็นอย่างไร เรื่องที่ร้องเรียนนั้นจริงหรือไม่ อย่างไร ก่อนที่จะส่งเรื่องร้องเรียนต่าง ๆ ต่อไปยังหน่วยงานอื่น เพราะพอมีเรื่องร้องเรียน จะทำให้เจ้าหน้าที่เสียกำลังใจแล้วแทนที่จะเอาเวลาไปรับทำงานตามหน้าที่กลับต้องมาเสียเวลารายงานชี้แจง แสดงข้อเท็จจริง ทำให้งานอื่นล่าช้าไปด้วย บางครั้งเรื่องที่ร้องเรียนก็มีการนำไปแต่งเติมเพิ่มสีสันใส่อารมณ์ สุดท้ายคือเรื่องร้องเรียนเป็นเท็จ และทำให้ผู้ถูกร้องเรียนเสียหายน่าจะมีบทลงโทษบ้าง”

ผู้ปกครอง

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 2.6 เห็นว่าควรให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพื่อทำให้ตำรวจสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและทำให้ปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำผิดสามารถแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

- “ผู้ปกครองไม่ช่วยกันใส่ใจต่อเด็กเท่าที่ควร ต้องให้ความใส่ใจมากกว่านี้”

- “ควรอบรมพ่อแม่ให้มากก่อนที่จะมีลูก ไม่ใช่มาแก้ปัญหาทีหลัง”

- “ควรเน้นเรื่องความสัมพันธ์ภายในครอบครัวก่อน ระหว่างพ่อแม่ และลูก ให้มีความรักใคร่กลมเกลียวกัน ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน ปัญหาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนก็ไม่เกิดขึ้น เมื่อไม่เกิดขึ้น กระบวนการป้องกันและปราบปรามเด็กและเยาวชนก็จะน้อยลง”

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษาเชิงคุณภาพงานวิจัยเรื่อง“กระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน” ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ตำรวจ 5 คน อัยการ 2 คน ผู้พิพากษา 2 คน เจ้าหน้าที่กรมพินิจฯ 5 คน ทนายความ/ที่ปรึกษากฎหมาย 2 คน นักวิชาการ 1 คน ผู้ปฏิบัติงาน NGO 1 คน ผู้ปฏิบัติงานเป็นอาสาสมัครรักษาดินแดน 1 คน ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด 2 คน และเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด 5 คน รวม จำนวน 26 คน

สำหรับผลการศึกษาการสัมภาษณ์กรณีศึกษารายบุคคล ปรากฏผลดังแสดงในภาคผนวก โดยสามารถสรุปผลการศึกษาเชิงคุณภาพ ดังนี้

ส่วนที่ 1: ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

จากผลการศึกษาปรากฏว่า ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน สามารถจำแนกได้ ดังนี้

<u>ปัญหาที่เกิดกับตำรวจกลุ่มตัวอย่าง</u>

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 5 ราย ไม่ต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เนื่องจากประสบปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่

1. ปัญหาด้านการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดประสบปัญหาประสบความยุ่งยากในการจับกุมเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดเนื่องจากข้อกำหนดของกฎหมายในการจับกุมที่จะต้องจับกุมซึ่งหน้า ทำให้ไม่กล้าจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยมีตำรวจกลุ่มตัวอย่าง 1 รายที่ถูกเด็กและเยาวชนทำร้าย กลุ่มตัวอย่าง 1 ราย ประสบปัญหาอันตรายจากการจับกุมเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด ประสบปัญหาที่ตามมาจากการจับกุมเด็กและเยาวชน คือ การติดต่อผู้ปกครอง การส่งตัวไปให้พนักงานสอบสวนในท้องที่ที่กระทำผิด ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีความยุ่งยากหลายขั้นตอน

2. ปัญหาในการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนผู้ต้องหา

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 ราย ประสบปัญหาการควบคุมเด็กและเยาวชน กล่าวคือ การควบคุมตัวไม่สามารถใส่กุญแจมือได้ ไม่มีสถานที่ในการควบคุมตัว

3. ปัญหาในการนำตัวเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 ราย ประสบปัญหาในการนำตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม เนื่องจากข้อกำหนดของกฎหมายที่ทำให้จับกุมเด็กและเยาวชนแล้วหากแต่ในทางปฏิบัติบางครั้งคนจับต้องไปเป็นพยานในการตรวจสอบการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดด้วย นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 ราย ประสบปัญหาการตรวจสอบเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่รอบคอบก่อนส่งตัวไปให้ศาลไต่สวนภายใน 24 ชั่วโมง จึงทำให้นำผู้ที่มีอายุเกิน 18 ปี ไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม ซึ่งส่งผลทำให้ศาลตำหนิการปฏิบัติงานของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งประเด็นที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ตำรวจกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวไม่ได้ตรวจสอบคดีอื่น ๆ ที่เด็กและเยาวชนได้กระทำผิดควบคู่ไปกับคดีที่กระทำผิดซึ่งหน้า จึงมีการส่งฟ้องเฉพาะคดีที่กระทำผิดซึ่งหน้าเท่านั้น หากแต่คดีที่ไม่ใช่เป็นการกระทำผิดซึ่งหน้าไม่ได้นำมาฟ้องร้องแต่ประการใด เพราะเห็นว่าเป็นพฤติกรรมการกระทำผิดที่ไม่ซึ่งหน้า ซึ่งยากต่อการพิสูจน์การกระทำผิด รวมทั้งกลุ่มตัวอย่าง 1 ราย เห็นว่าตำรวจเสี่ยงต่อการผิดวินัยตำรวจในการปฏิบัติงานในคดีเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะการตรวจสอบการจับกุม ตำรวจเสี่ยงต่อการถูกฟ้องว่ามีการละเมิดสิทธิเด็กและเยาวชน

4. ปัญหาการสืบสวน

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 ราย ประสบปัญหาในการสืบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เนื่องจากพยานหลักฐานที่ใช้เป็นกล้องวงจรปิดแต่เพียงประการเดียว ทำให้การพิสูจน์การกระทำผิดเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดสามารถกระทำได้ยาก

5. ปัญหาการสอบสวนเด็กและเยาวชน

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 ราย ประสบปัญหาในการสอบสวนเด็กและเยาวชน เนื่องจากต้องทำงานร่วมกับสหวิชาชีพ

6. ปัญหาการดำเนินคดี

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 ราย ประสบปัญหาไม่สามารถดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีค้ายาเสพติดที่ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำผิดได้ ถูกข่มขู่ในการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจากผู้ทรงอิทธิพล กลัวถูกฟ้องร้องกลับ ปัญหาเด็กกระทำผิดซ้ำและเด็กกระทำผิดจำนวนมากเนื่องจากการดำเนินคดีไม่สามารถกระทำได้อย่างเต็มที่ รวมทั้ง

กลุ่มตัวอย่าง 1 ราย เห็นว่าหากมีการนำเด็กเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมจะเป็นการทำให้เด็กเกิดพฤติกรรมอาชญากรมากขึ้น และเด็กรู้กฎหมายมากขึ้น ทำให้ตำรวจปฏิบัติงานยาก (คดีที่กระทำผิดมีมากภายหลังการบังคับใช้กฎหมายใหม่ เด็กรู้กฎหมายมากขึ้น แต่เข้าสู่กระบวนการแค่ร้อยละ 10)

<u>ปัญหาของบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน</u>

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนประกอบด้วย ผู้พิพากษา จำนวน 2 คน อัยการ จำนวน 2 คน เจ้าหน้าที่ประจำสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำนวน 5 คน ทนายความ จำนวน 2 คน นักวิชาการ จำนวน 1 คน ผู้ปฏิบัติงาน NGO จำนวน 1 คน อาสาสมัครรักษาดินแดน จำนวน 1 คน ผู้ปกครองญาติเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด จำนวน 2 ราย ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับตำรวจในคดีที่เกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน ดังนี้

1. ปัญหาด้านการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ผู้พิพากษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 ราย ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่ ปัญหาการปฏิบัติตามข้อกฎหมายในการจับกุมเด็กและเยาวชนในคดีที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้า เช่น คดีเสพยาเสพติด โดยตำรวจไม่เข้าใจวิธีการจับกุมเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้า รวมทั้งตำรวจไม่จับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพราะปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนยุ่งยากขึ้น ตำรวจใช้เครื่องพันธนาการกับเด็กและเยาวชน และตำรวจขาดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายใหม่ที่ถูกต้องทำให้ทำผิดตามข้อตกลงของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน

เช่นเดียวกับอัยการกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 ราย ที่ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานกับตำรวจในการจับกุมเด็กและเยาวชนในคดีที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้า เช่น คดียาเสพติด เป็นต้น ในขณะที่ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ตำรวจไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เนื่องจากปัญหาขั้นตอนที่ยุ่งยากในการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับคดีการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่าง 1 ราย เห็นว่าตำรวจไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เนื่องจากประสบปัญหาขั้นตอนที่ยุ่งยากในการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับคดีการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ในขณะที่พนักงานคุมประพฤติและนักจิตวิทยากลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าตำรวจจับกุมตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดผิดตัว เมื่อมีการจับกุมเด็กและเยาวชน ตำรวจรีบสรุปว่าเด็กและเยาวชนกระทำผิด อาสาสมัครรักษาดินแดนกลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เนื่องจากผู้ปกครองไม่ยอมรับว่าบุตร

หลานกระทำผิด ปัญหาการให้ความคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนที่มากเกินไป และปัญหาการประสานงานกับตำรวจ ตำรวจไม่ต้องการรับเด็กและเยาวชนที่ได้จับกุมมาให้ รวมทั้งที่ปรึกษากฎหมายกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าตำรวจไม่ทราบแนวทางการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจับกุมซึ่งหน้าและการนำตัวเด็กไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม และตำรวจต้องประสบความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน

ในขณะที่ผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่าง 1 รายประสบปัญหาตำรวจไม่ยอมจับกุมตัวลูกที่กระทำผิด ส่วนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 4 ราย ได้ประสบปัญหาตำรวจใส่กุญแจมือในขณะจับกุมตัว

2. ปัญหาในการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนผู้ต้องหา

เด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 ราย ถูกควบคุมตัวที่สถานีตำรวจเป็นระยะเวลา 3 คืน (ศุกร์ เสาร์ อาทิตย์) ก่อนจะนำไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม การควบคุมตัวที่สถานีตำรวจรวมกับผู้ใหญ่

3. ปัญหาในการนำตัวเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม

อัยการกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 ราย ประสบปัญหาตำรวจไม่เข้าใจในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนตามที่กฎหมายกำหนด โดยรายละเอียดบางประเด็นของการนำตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไปให้ศาล ไต่สวนภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง เช่น ขณะกระทำผิดอายุน้อยกว่า 18 ปี แต่ขณะจับกุมอายุเกิน 18 ปี ควรทำอย่างไร อัยการกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 ราย ประสบปัญหาการขาดการตรวจสอบเด็กและเยาวชนที่ได้จับกุมมาให้รอบคอบ ทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่รู้กฎหมายใหม่ ใช้กฎหมายหลบเลี่ยงการถูกดำเนินคดี ในขณะที่ผู้พิพากษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 ราย เห็นว่าตำรวจปฏิบัติงานโดยไม่มีการประสานงานระหว่างภายในหน่วยงานกันเอง โดยตำรวจที่ทำหน้าที่จับกุมเด็กและเยาวชนไม่ได้แจ้งให้พนักงานสอบสวนทราบว่าการจับกุมเด็กและเยาวชนที่จับกุมมาได้เป็นการจับกุมผู้ที่กระทำผิดซึ่งหน้าหรือไม่ ทำให้เมื่อไม่ได้มีการจับกุมซึ่งหน้า ศาลต้องให้ตำรวจปล่อยตัวเด็กและเยาวชนดังกล่าว รวมทั้งปัญหาเรื่องการแต่งตั้งที่ปรึกษาทางกฎหมายให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด นักวิชาการกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าตำรวจประสบความยุ่งยากในการปฏิบัติงานจากข้อกำหนดของกฎหมายที่ให้นำตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ภายหลังจากที่ได้จับกุมเด็กและเยาวชนได้

4. ปัญหาการสอบสวน

อัยการกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 ราย ประสบปัญหาปัญหาตำรวจทำสำนวนในการสอบสวนได้ไม่ละเอียดและไม่เรียบร้อย สมบูรณ์ เช่นเดียวกับผู้พิพากษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 ราย ประสบ

ปัญหาการปฏิบัติงานอย่างไม่เต็มที่ของตำรวจใน เช่น สำนวนการสอบสวนไม่ละเอียด ในขณะที่อัยการ นักสังคมสงเคราะห์ และที่ปรึกษาทางกฎหมายกลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาตำรวจทำงานในลักษณะข้ามขั้นตอนของการสอบสวนโดยมีการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาก่อนที่จะสหวิชาชีพจะเข้าร่วมสอบสวนด้วย ปัญหาค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการทำงานร่วมกับตำรวจในลักษณะของวิชาชีพ และประสบปัญหาตำรวจไม่แจ้งสิทธิแก่เด็กและเยาวชนผู้ต้องหา ในขณะที่ที่ปรึกษากฎหมายกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 ราย เห็นว่า คดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนเป็นการสร้างภาระให้แก่พนักงานสอบสวน รวมทั้งนักวิชากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าตำรวจประสบปัญหาในการให้สหวิชาชีพเข้ามาร่วมในการสอบสวนกับตำรวจ ในขณะที่นักสังคมสงเคราะห์กลุ่มตัวอย่าง ได้กล่าวว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเล่าว่า “ตำรวจมีการทำร้ายร่างกาย” เช่นเดียวกับเด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างกล่าวว่า ถูกตำรวจซ้อมเพื่อให้สาวไปถึงผู้บงการค้ายาเสพติดรายใหญ่

5. ปัญหาการดำเนินคดี

ผู้พิพากษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 ราย เห็นว่าตำรวจประสบปัญหาในปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน รวมทั้งการดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชนยากขึ้นเพราะต้องทำงานอยู่ในสายตา หรือการตรวจสอบของผู้อื่นตลอดเวลา รวมทั้งตำรวจปฏิบัติงานยาก หากมีการตรวจสอบของศาลในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงานตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน รวมทั้งเห็นว่าตำรวจประสบปัญหาในการดำเนินคดีเด็กและเยาวชน เนื่องจากการติดตามเด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวจากการจับกุมที่ไม่ถูกต้อง และการขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 อย่างแท้จริง และตำรวจโดนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดหลอกว่าอายุมากกว่า 18 ปี รวมทั้งหลอกว่าไม่มีผู้ปกครอง ทำให้การดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชนประสบความยุ่งยากมากขึ้น

ในขณะที่นักสังคมสงเคราะห์กลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าปัญหาที่สำคัญของตำรวจที่ ผู้ปกครองหรือญาติเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเล่าว่า “ตำรวจมีการเรียกรับสินบนในคดีของบุตรหลาน” ส่วนนักวิชาการกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเพิ่มจำนวนและความรุนแรงมากขึ้น อันเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ ปัญหาการเลือกใช้มาตรการที่มีความเหมาะสมในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

หากแต่นักวิชาการกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปัญหาของตำรวจในการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด คือ ปัญหาความยุ่งยากของข้อกฎหมายในการให้ตำรวจปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน ปัญหาข้อกำหนดของกฎหมายเด็กและเยาวชนที่แตกต่างจากคดีผู้ใหญ่ หากแต่สร้างความยุ่งยากให้แก่เด็กและเยาวชนและตำรวจผู้ปฏิบัติงาน ปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ต้องเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน และตำรวจไม่มีความรู้ในกฎหมายใหม่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง

นอกจากนี้ ภายหลังจากที่ได้ดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดแล้ว ผู้ปฏิบัติงานในสถานพินิจเด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 ราย ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานกับตำรวจที่ไม่เข้าร่วมกับสหวิชาชีพในการจัดทำแผนฟื้นฟูให้แก่เด็กและเยาวชน

อย่างไรก็ตาม ที่ปรึกษากฎหมายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 ราย ไม่มีปัญหาการปฏิบัติงานกับตำรวจแต่เห็นว่าตำรวจประสบปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน เนื่องจากต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายที่มีความยุ่งยากและให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนมากขึ้น และผู้ปฏิบัติงานNGO จำนวน 1 ราย เห็นว่าไม่มีปัญหากับตำรวจ หากแต่เห็นว่าตำรวจมีความเข้าใจ ให้ความใส่ใจต่อเด็กและเยาวชน และสตรีมากขึ้น รวมทั้งญาติผู้กระทำผิดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 ราย เห็นว่าตำรวจดำเนินคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดตามขั้นตอนและญาติมีทัศนคติที่ดีต่อตำรวจ และเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 ราย เด็กไม่มีปัญหากับตำรวจ แต่กลัวตำรวจจับกุมบ้าง หากแต่ตำรวจประสบปัญหาในการตามตัวผู้ปกครองมารับเมื่อจับกุมได้ และเด็กกระทำผิดอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากผู้ใหญ่ใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำผิด

ส่วนที่ 2: สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

สำหรับสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน สามารถสรุปได้ ดังนี้

<u>สาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในทัศนะของตำรวจกลุ่มตัวอย่าง</u>

1. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเห็นว่า สาเหตุที่สำคัญของปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม และดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน คือ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย โดยเฉพาะขั้นตอนในการปฏิบัติงานตาม พ.ร.บ.ใหม่ที่มีความยุ่งยากและให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาก อาทิ การจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้า กำหนดให้การจับกุมโดยละมุนละม่อม การให้การคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนมากเกินไป การส่งตัวเด็กไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง การส่งตัวเด็กและเยาวชนที่จับตัวได้ไปยังท้องที่ที่พนักงาน

สอบสวนในท้องที่มีหน้าที่รับผิดชอบ รวมทั้งความซ้ำซ้อนของกฎหมาย หรือ ความไม่ชัดเจนของกฎหมายในการแต่งตั้งที่ปรึกษาทางกฎหมาย

2. การคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเห็นว่า ปัญหาที่สำคัญในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน คือ การให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะกฎหมายให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนมากกว่าการให้ความคุ้มครองผู้เสียหาย หรือ คำนึงถึงสังคม รวมทั้งตำรวจผู้ปฏิบัติงาน

3. ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน

ตำรวจกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 ราย เห็นว่าสาเหตุของปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน คือ ตำรวจผู้ปฏิบัติงานที่ไม่ต้องการทำงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเนื่องจากต้องปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ และเห็นว่ายุ่งยาก ดังจะเห็นได้จากตำรวจกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 5 ราย ไม่ต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน ตำรวจขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง หน่วยงานมีตำรวจผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนไม่เพียงพอ ตำรวจกลุ่มตัวอย่าง 1 ราย เห็นว่าลักษณะงานของพนักงานสอบสวนไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน

4. ระเบียบปฏิบัติ/ขั้นตอน/มาตรการทำงาน

ตำรวจกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 ราย เห็นว่าสาเหตุของปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน คือ ระเบียบปฏิบัติ ขั้นตอนการทำงานที่ยุ่งยากมากเกินไป ในขณะที่กำลังตำรวจและงบประมาณมีไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน

5. หน่วยงานหรือเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

ตำรวจกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 ราย เห็นว่าสาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน คือ ปัญหาที่เกิดจากหน่วยงานหรือเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ขาดแคลนนักสังคมสงเคราะห์ หรือ นักจิตวิทยาในการปฏิบัติงานสหวิชาชีพ ปัญหาการประสานงานระหว่างหน่วยงาน หรือ การทำงานในลักษณะวิชาชีพ และตำรวจกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 ราย เห็นว่าศาลมีอำนาจในการใช้ดุลพินิจในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมากเกินไป อันเป็นปัญหาที่สำคัญต่อการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน

6. ปัจจัยบริบททางสังคม

ตำรวจกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 ราย เห็นว่าสาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน ได้แก่ สาเหตุจากบริบททางสังคมที่เด็กและเยาวชนสามารถซื้อหาอาวุธในการกระทำผิดได้ง่าย ปัญหาจากผู้ปกครองไม่ดูแลบุตรหลาน หรือ ปัญหาครอบครัวแตกแยก ตลอดจนผู้ปกครองปกป้องบุตรหลานที่กระทำผิดมากเกินไป

7. ปัจจัยจากตัวเด็กและเยาวชน

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 5 ราย เห็นว่าปัจจุบันเด็กและเยาวชนมีการกระทำผิดที่มีจำนวนมากและทวีความรุนแรงมากขึ้น รวมทั้งไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย อันเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน

<u>สาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นกับการปฏิบัติงานของตำรวจในคดีเด็กและเยาวชนในทัศนะของบุคคลภายนอก</u>

อัยการ ผู้พิพากษา ผู้ปฏิบัติงานในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ที่ปรึกษากฎหมาย นักวิชาการ ผู้ปฏิบัติงานNGO อาสาสมัครรักษาดินแดน ผู้ปกครองและญาติผู้กระทำผิด รวมทั้งเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิด เห็นว่าสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นกับการปฏิบัติงานของตำรวจในคดีเด็กและเยาวชน ได้แก่

1. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

อัยการกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเห็นว่ากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน รวมทั้งตำรวจผู้ปฏิบัติงานที่ไม่ปฏิบัติตามที่กำหนด เช่นเดียวกับผู้พิพากษากลุ่มตัวอย่างเห็นว่ากฎหมายคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนมากเกินไป ข้อกำหนดของกฎหมายที่กำหนดขั้นตอนการทำงาน โดยเฉพาะข้อกำหนดของกฎหมายในการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้า เป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ นอกจากนี้ ผู้พิพากษากลุ่มตัวอย่าง 1 รายเห็นว่า กฎหมายมุ่งคุ้มครองเด็ก หรือ มุ่งทำร้ายเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

เช่นเดียวกับผู้ปฏิบัติงานในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ที่ปรึกษากฎหมาย นักวิชาการ ผู้ปฏิบัติงานNGO อาสาสมัครรักษาดินแดน ผู้ปกครอง ที่เห็นว่าสาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน คือ กฎหมายใหม่เปิดช่องโอกาสให้เด็กกระทำผิดมากขึ้น กฎหมายทำให้ขั้นตอนการปฏิบัติงานของตำรวจมีความยุ่งยาก หรือ ข้อกำหนดของกฎหมายไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ โดยเฉพาะผู้ปกครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาที่ตำรวจไม่จับกุมบุตรที่กระทำผิด โดยตำรวจอ้างว่า เนื่องจากปัญหาความยุ่งยากของกฎหมายทำให้ไม่สามารถจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้

2. การคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน

อัยการ ผู้พิพากษาผู้ปฏิบัติงานในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ที่ปรึกษากฎหมาย นักวิชาการ ผู้ปฏิบัติงานNGO อาสาสมัครรักษาดินแดนกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าสาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน คือ การที่สังคมและกฎหมายมุ่งให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนมากเกินไป มากกว่าการให้ความสำคัญต่อเหยื่ออาชญากรรม หรือ ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน อันทำให้เด็กและเยาวชนขาดความเกรงกลัวและมีการกระทำผิดมากขึ้น

3. ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน

ผู้พิพากษากลุ่มตัวอย่าง 2 ราย เห็นว่า ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน ปฏิบัติงานไม่เต็มที่ และไม่เข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง รวมทั้งตำรวจขาดการประสานงานภายในหน่วยงานทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ในขณะที่นักสังคมสงเคราะห์กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าตำรวจมีภาระงานมากเกินไปหากแต่ขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินคดีเดี่ยวกับเด็กและเยาวชน ในขณะที่ผู้อำนวยการสถานพินิจฯกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ตำรวจต้องการให้มีการลงโทษเด็กและเยาวชนอย่างเฉียบขาด จรรยาบรรณในการปฏิบัติงานของตำรวจตำรวจเร่งทำงานขาดการตรวจสอบการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ในขณะที่นักวิชาการกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า การปฏิบัติงานของตำรวจที่ต้องเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน แต่ตำรวจไม่มีความรู้ในกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง

4. ปัจจัยจากตัวเด็กและเยาวชน

ผู้พิพากษากลุ่มตัวอย่าง 2 ราย เห็นว่าสาเหตุของปัญหาในการการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน คือ เด็กและเยาวชนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดรู้กฎหมายใหม่ และใช้กฎหมายเป็นการหลบเลี่ยงการถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย ในขณะที่นักวิชาการกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเด็กและเยาวชนมีการกระทำผิดรุนแรงมากขึ้น และเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดกลุ่มตัวอย่างคิดว่าสาเหตุที่ตำรวจทำร้ายตัวเอง เนื่องจากเหมาะสมกับพฤติกรรมของตนเองที่กระทำผิดและไม่ยอมให้ข้อมูลใด ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตำรวจ

ส่วนที่ 3: ประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน และแนวทางที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

3.1 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจ

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจ ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

- **ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนในทัศนะของตำรวจ**

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเห็นว่าตำรวจปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนมีประสิทธิภาพในประเด็นของความถูกต้อง รวดเร็ว ความเป็นธรรมและสร้างความพึงพอใจให้แก่ตำรวจกลุ่มตัวอย่าง หากแต่กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเห็นว่าการปฏิบัติงานในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนไม่มีความแน่นอน เนื่องจากคดีเด็กและเยาวชนที่ไม่กระทำผิดซึ่งหน้าตำรวจกลุ่มตัวอย่างไม่สามารถจับได้

- **ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนในทัศนะของบุคคลภายนอก**

จากผลการศึกษา ปรากฏว่า อัยการและผู้พิพากษากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเห็นว่าตำรวจปฏิบัติงานในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนเกิดความผิดพลาดในบางคดี โดยเฉพาะการนำตัวเด็กและเยาวชนไปให้ตรวจสอบการจับกุมภายใน 24 ชั่วโมง และการทำสำนวนคดีไม่เรียบร้อยไม่ถูกต้องในบางคดี เช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 5 ราย และที่ปรึกษาทางกฎหมายกลุ่มตัวอย่าง 2 ราย และนักวิชาการกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าตำรวจปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนในบางประเด็นไม่ถูกต้องตามกฎหมายกำหนด

ในขณะที่ผู้ปฏิบัติงานNGO อาสาสมัครรักษาดินแดนและญาติของเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดเห็นว่าตำรวจปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนได้อย่างถูกต้อง สำหรับเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 ราย ไม่ทราบว่าตำรวจปฏิบัติหน้าที่ในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้อย่างถูกต้องหรือไม่ หากแต่เด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 ราย เห็นว่าตำรวจปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนได้ไม่ถูกต้อง

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดเห็นว่าตำรวจปฏิบัติหน้าที่ในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนด้วยความรวดเร็ว ในขณะที่เด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดกลุ่มตัวอย่างไม่ทราบว่าตำรวจปฏิบัติในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนด้วยความรวดเร็วหรือไม่

สำหรับความแน่นอนในการปฏิบัติงานของตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดประกอบด้วยอัยการ ผู้พิพากษา เช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ที่ปรึกษากฎหมายกลุ่มตัวอย่าง 1 ราย นักวิชาการกลุ่มตัวอย่าง อาสาสมัครรักษาดินแดนกลุ่มตัวอย่าง และผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าตำรวจไม่มีความแน่นอนในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนเนื่องจาก ตำรวจไม่สามารถนำเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาดำเนินคดีได้ทั้งหมด

กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดเห็นว่าตำรวจปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนโดยไม่เป็นธรรม ยกเว้นนักสังคมสงเคราะห์กลุ่มตัวอย่าง ที่ปรึกษากฎหมายกลุ่มตัวอย่าง 1 ราย นักวิชาการ ผู้ปฏิบัติงานNGO อาสาสมัครรักษาดินแดน ญาติเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 4 ราย เห็นว่าตำรวจปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนโดยความเป็นธรรม

โดยกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนในบางประเด็นและไม่มีความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนในบางประเด็น หากแต่ผู้พิพากษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 ราย และผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 ราย ไม่มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน

3.2แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจ

- แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนในทัศนะของตำรวจ

สำหรับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน ในทัศนะของตำรวจผู้ปฏิบัติงาน ปรากฏผลดังนี้

1. ด้านกฎหมาย

ตำรวจกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 4 ราย เห็นว่าแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน คือ การปรับแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนให้เอื้อต่อการปฏิบัติงาน ในประเด็นของ

- การเพิ่มระยะเวลาในการนำเด็กที่ถูกจับกุมไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม
- การปรับประเด็นของการนำตัวเด็กและเยาวชนที่ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงาน

สอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับกุมทันที เพื่อให้พนักงานสอบสวนของท้องที่ดังกล่าวส่งตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบโดยเร็ว

- การปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยมีการลงโทษที่รุนแรงมากขึ้น เพื่อให้เกิดความเกรงกลัวไม่กล้ากระทำผิด
- การกำหนดโทษสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีความรุนแรงให้เหมาะสมกับพฤติกรรมการกระทำผิด

รวมทั้งการแก้ไขปรับปรับระเบียบปฏิบัติขั้นตอนในการปฏิบัติงานของตำรวจที่มีต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

2. ด้านการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเห็นว่าควรมีการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่มีความเหมาะสม

3. ด้านตำรวจ

ตำรวจกลุ่มตัวอย่าง 2 ราย เห็นว่าควรมีการเพิ่มกำลังคน หรืองบประมาณ และการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน และตำรวจกลุ่มตัวอย่าง 2 ราย เห็นว่าควรตั้งตำรวจเฉพาะที่ดำเนินการกับคดีเด็กและเยาวชนเหมือนศาลเยาวชนฯหรือ จัดตั้งหน่วยงานที่ทำงานเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และการพัฒนาระบบการทำงานของตำรวจให้เอื้อต่อการควบคุมอาชญากรรมทุกประเภท รวมทั้งการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนรวมทั้งการจัดการกับของกลางที่ริบมาได้จากเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มีประสิทธิภาพ

4. ด้านเครือข่าย

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 ราย เห็นว่าแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน ได้แก่ การเพิ่มบุคลากรด้านสหวิชาชีพ ได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา ให้เพียงพอต่อการทำงานร่วมกับตำรวจ การให้สหวิชาชีพร่วมสอบสวนในคดีเด็กและเยาวชนในคดีที่มีความรุนแรงเท่านั้น และการใช้สหวิชาชีพเข้ามาร่วมในการสอบสวนควรขึ้นอยู่กับดุลพินิจของตำรวจในการสอบสวน

5. ด้านสังคม

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 ราย เห็นว่าแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน ได้แก่ การกระตุ้นให้บริบทในสังคมไทยให้เห็นความสำคัญกับการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง

- แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนในทัศนะของบุคคลภายนอก

1. ด้านกฎหมาย

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเห็นว่าควรมีการปรับแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน เนื่องจากกฎหมายใหม่ คือ พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 ก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของตำรวจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังจะเห็นได้จากอัยการกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของตำรวจในประเด็นของการนำเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไปไต่สวนการจับกุมที่ศาลภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ควรมีความยืดหยุ่น สามารถขยายระยะเวลาในการนำเด็กและเยาวชนไปไต่สวนให้มากขึ้นและใช้บังคับสำหรับคดีที่มีความรุนแรงเป็นคดีอุกฉกรรจ์รวมทั้งเป็นคดีที่มีความสลับซับซ้อนเท่านั้น รวมทั้งคดีเด็กและเยาวชนที่กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน 30 วัน ควรมีการปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสมตามประเภทคดี และควรมีการปรับแก้อายุเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้น้อยลง ตลอดจนควรเพิ่มบทลงโทษเด็กและเยาวชนให้มากขึ้น และต้องการให้มีกฎหมายที่มีการลงโทษพ่อแม่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ในขณะที่ผู้พิพากษากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าควรมีการพิจารณาทบทวนปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายใหม่ที่มุ่งปกป้องเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง การปรับแก้กฎหมายเพื่อไม่ให้คุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป และการปรับแก้อายุเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้น้อยลง

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในสถานพินิจฯกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าการบังคับใช้กฎหมายที่มีความเด็ดขาดมากกว่าที่เป็นอยู่ การปรับกฎหมายในประเด็นของการเพิ่มบทลงโทษสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มีความรุนแรงเหมาะสมมากขึ้น การแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอายุของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้น้อยลง

ที่ปรึกษาทางกฎหมายกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า การปรับกฎหมายใหม่ให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานของตำรวจมากขึ้น การปรับปรุงขั้นตอนการทำงานตามกฎหมายใหม่ให้มีความยืดหยุ่นและง่ายขึ้น การปรับกฎหมายใหม่ที่เน้นการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป โดยเน้นการลงโทษที่เหมาะสมกับพฤติกรรมการกระทำผิด การปรับกฎหมายในประเด็นอายุของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้น้อยลง รวมทั้งนักวิชาการกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการปรับกฎหมายให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานของตำรวจและสามารถคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้อย่างแท้จริงโดยควรมีการขยายระยะเวลาในการตรวจสอบการจับกุมให้มากกว่า 24 ชั่วโมง และภายหลังการตรวจสอบการจับกุมศาลควรมีการไต่สวนการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน เป็นคำให้การในชั้นศาลเพื่อเป็นการลดขั้นตอนในการทำงานในขั้นตอนกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน เช่นเดียวกับ

อาสาสมัครรักษาดินแดนกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าการปรับกฎหมายให้ตำรวจสามารถปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้ง่ายขึ้น การปรับอายุเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่ต้องรับโทษตามกฎหมายให้น้อยลง และการเพิ่มบทลงโทษเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มากขึ้น รวมทั้งผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าผู้ออกกฎหมายควรทำให้ชาวบ้านเข้าใจได้ง่าย และการเพิ่มบทลงโทษสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้รุนแรงขึ้น

2. ด้านการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน

กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ตำรวจทั้งหมดเห็นว่าควรมีการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่มีความเหมาะสม

3. ด้านตำรวจ

อัยการกลุ่มตัวอย่าง 1 รายเห็นว่าควรมีตำรวจเฉพาะสำหรับคดีเด็กและเยาวชนที่มีความสลับซับซ้อนยุ่งยากในการดำเนินคดี ในขณะที่อัยการกลุ่มตัวอย่างอีก 1 ราย เห็นว่าจะต้องมีการปรับปรุงการทำงานของตำรวจ คือ ตำรวจต้องทำงานตามขั้นตอนข้อกำหนดของกฎหมายจริง ๆ และควรเน้นการทำสำนวนการสอบสวนให้รอบคอบเพื่อใช้ในการประกอบการดำเนินคดี เช่นเดียวกับผู้พิพากษากลุ่มตัวอย่าง ที่เห็นว่า ควรมีการปรับปรุงการปฏิบัติงานของตำรวจในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด การฝึกอบรมตำรวจให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง การจัดตั้งหน่วยงานตำรวจเฉพาะที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนอย่างเต็มรูปแบบ และตำรวจต้องมีความรู้ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนตามที่กฎหมายกำหนดอย่างแท้จริง

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในสถานพินิจฯกลุ่มตัวอย่าง 1 ราย เห็นว่าการอบรมความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนให้แก่ตำรวจอย่างแท้จริง ในขณะที่นักสังคมสงเคราะห์กลุ่มตัวอย่าง 1 ราย เห็นว่าต้องการให้ตำรวจเรียนรู้และเข้าใจพัฒนาการของเด็กและเยาวชนให้มากขึ้น ต้องการให้ตำรวจเข้าไปมีส่วนร่วมกับสหวิชาชีพในการจัดทำแผนการแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พนักงานคุมประพฤติกลุ่มตัวอย่างต้องการให้ตำรวจใช้กฎหมายให้ถูกต้องชัดเจน ต้องการให้ตำรวจใช้ดุลพินิจในการแจ้งข้อกล่าวหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด นักจิตวิทยากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าตำรวจต้องมีความเข้าใจต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากขึ้น การจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะของตำรวจเพื่อปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดและนักสังคมสงเคราะห์กลุ่มตัวอย่าง 1 รายเห็นว่าควรมีระบบการจำแนกตั้งแต่ขั้นตอนของตำรวจและการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนอย่างเหมาะสม และผู้อำนวยการสถานพินิจฯเห็นว่าตำรวจควรมีการใช้ภาษาในการสื่อสารกับเด็กและเยาวชนที่ง่ายขึ้น และการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนด้วยจิตสำนึกและจริยธรรม เช่นเดียวกับที่ปรึกษากฎหมายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 ราย เห็นว่าควรมีการอบรมด้านกฎหมายให้แก่

ตำรวจทั้งในประเด็นของกฎหมายและการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดและการมีตำรวจเฉพาะที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และนักวิชาการกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าควรมีการเพิ่มงบประมาณและกำลังคนของตำรวจให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ในขณะที่ผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ตำรวจหรือหน่วยงานราชการควรให้ความสำคัญกับคดีที่เห็นว่าเล็กน้อยควบคู่กับคดีใหญ่อื่น ๆ ไปด้วย

4. ด้านเครือข่าย

อัยการกลุ่มตัวอย่าง 1 ราย เห็นว่าควรให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมสามารถทำงานได้อย่างอิสระในการปฏิบัติงาน ผู้พิพากษากลุ่มตัวอย่าง 1 ราย เห็นว่าการประสานงานในการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมในการปฏิบัติต่อคดีเด็กและเยาวชนให้มีการทำงานในทิศทางเดียวกัน

5. ด้านสังคม

ผู้พิพากษากลุ่มตัวอย่าง 1 ราย เห็นว่าการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนควรให้เป็นหน้าที่ของสังคมส่วนรวม เช่นเดียวกับผู้ปฏิบัติงานNGOกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าควรมีการจัดตั้งสหวิชาชีพชุมชนก่อนที่เด็กจะมีการกระทำผิด และผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าควรมีการร่วมมือกันจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ปัญหาเด็กและเยาวชน

6. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

สำหรับข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนได้แก่ผู้ปฏิบัติงานNGOกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่ารัฐบาลต้องตัดสินใจในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนให้มากกว่านี้ โดยเน้นการป้องกันแก้ไขปัญหามากกว่าการแก้ไขปัญหาหรือตั้งรับกับปัญหาอย่างเดียว การให้โอกาสเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากกว่าการมุ่งลงโทษเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดด้วยความรุนแรงมากขึ้น การเข้าใจหรือสนับสนุนการทำงานขององค์กรพัฒนาเอกชน (NGO)ให้มากขึ้น และญาติของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดต้องการให้ผู้กระทำผิดอยู่ในสถานพินิจฯให้นาน เพื่อให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

สรุปผลการศึกษางานวิจัยเชิงคุณภาพ

สำหรับผลการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

ตารางที่ 4.27 แสดงปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจ

กรณีศึกษา	ปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจ	ต้องการปฏิบัติงานเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน
ตำรวจ กรณีศึกษาที่ 1	-ประสบความยุ่งยากในการจับกุมเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด -ถูกเด็กและเยาวชนทำร้าย -การควบคุมตัวไม่สามารถใส่กุญแจมือได้ -ปัญหาขั้นตอนที่ยุ่งยากที่ตามมาจากการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ● การติดต่อผู้ปกครอง ●การนำไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายใน 24 ชั่วโมง ●การส่งตัวไปให้พนักงานสอบสวนในท้องที่ที่กระทำผิด -ไม่มีสถานที่ในการควบคุมตัว -ไม่สามารถดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีค้ายาเสพติดที่ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำผิดได้ -ปัญหาเด็กกระทำผิดซ้ำและเด็กกระทำผิดจำนวนมาก	ไม่ต้องการ
ตำรวจ กรณีศึกษาที่ 2	-หนักใจในการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เนื่องจากกฎหมายไม่เอื้อต่อการทำงาน กฎหมายที่บังคับใช้มีปัญหาในทางปฏิบัติ ●ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีความยุ่งยากหลายขั้นตอน -ตำรวจเสี่ยงต่อการผิดวินัยตำรวจในการปฏิบัติงานในคดีเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะการตรวจสอบการจับกุม - ตำรวจเสี่ยงต่อการถูกฟ้องว่ามีการละเมิดสิทธิเด็กและเยาวชน	ไม่ต้องการ

ตารางที่ 4.27 (ต่อ)

กรณีศึกษา	ปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจ	ต้องการปฏิบัติงานเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน
ตำรวจกรณีศึกษาที่ 3	-ตำรวจไม่กล้าจับกุม หรือ ดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด	ไม่ต้องการ
ตำรวจกรณีศึกษาที่ 4	-ปัญหาอันตรายจากการจับกุมเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด -การตรวจสอบเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่รอบคอบก่อนส่งตัวไปให้ศาลไต่สวนภายใน 24 ชั่วโมง -ไม่ได้ตรวจสอบคดีอื่น ๆ ที่เด็กและเยาวชนได้กระทำผิดควบคู่ไปกับคดีที่กระทำผิดซึ่งหน้า	ไม่ต้องการ
ตำรวจกรณีศึกษาที่ 5	-ไม่กล้าจับกุมเด็กและเยาวชน ●ข้อกำหนดของกฎหมายในการจับกุมที่จะต้องจับกุมซึ่งหน้า ●ไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เนื่องจากขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องมีความยุ่งยาก ●หากมีการนำเด็กเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมจะเป็นการทำให้เด็กเกิดพฤติกรรมอาชญากรมากขึ้น -ถูกข่มขู่ในการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจากผู้ทรงอิทธิพล -กลัวถูกฟ้องร้องกลับ - เด็กรู้กฎหมายมากขึ้น ทำให้ตำรวจปฏิบัติงานยาก (คดีที่กระทำผิดมีมากภายหลังการบังคับใช้กฎหมายใหม่ เด็กรู้กฎหมายมากขึ้น แต่เข้าสู่กระบวนการแค่ร้อยละ 10) -การพิสูจน์การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนทำได้ยาก	ไม่ต้องการ

- **ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของตำรวจของบุคคลภายนอก**

ตารางที่ 4.28 แสดงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของตำรวจของบุคคลภายนอก

กรณีศึกษา	ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของตำรวจ
อัยการ กรณีศึกษาที่ 6	- ปัญหาตำรวจทำสำนวนในการสอบสวนได้ไม่ละเอียดและไม่สมบูรณ์
อัยการ กรณีศึกษาที่ 7	-ตำรวจไม่เข้าใจในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนตามที่กฎหมายกำหนด . รายละเอียดบางประเด็นของการนำตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไปให้ศาลไต่สวนภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง เช่น ขณะกระทำผิดอายุน้อยกว่า 18 ปี แต่ขณะจับกุมอายุเกิน 18 ปี ควรทำอย่างไร - ปัญหาการปฏิบัติตามข้อกฎหมายในการจับกุมซึ่งหน้า เช่น คดีเสพยาเสพติด -ปัญหาตำรวจได้ให้สหวิชาชีพเข้าร่วมสอบสวนการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน แต่ในทางปฏิบัติจริงตำรวจมีการสอบสวนมาก่อนเรียบร้อยแล้ว - ปัญหาตำรวจทำสำนวนในการสอบสวนได้ไม่ละเอียดและไม่เรียบร้อย
ผู้พิพากษา กรณีศึกษาที่ 8	-การขาดการตรวจสอบเด็กและเยาวชนที่ได้จับกุมมาให้รอบคอบ ทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่รู้กฎหมายใหม่ ใช้กฎหมายหลบเลี่ยงการถูกดำเนินคดี -ปัญหาการจับกุมเด็กและเยาวชนที่ไม่กระทำผิดซึ่งหน้า -การปฏิบัติงานอย่างไม่เต็มที่ของตำรวจใน เช่น สำนวนการสอบสวนไม่ละเอียด -การขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 อย่างแท้จริง -ตำรวจปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนยากขึ้นเพราะต้องทำงานอยู่ในสายตา หรือการตรวจสอบของผู้อื่นตลอดเวลา
ผู้พิพากษา กรณีศึกษาที่ 9	ตำรวจปฏิบัติงานยาก หากมีการตรวจสอบของศาลในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงานตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน -ตำรวจไม่จับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพราะปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนยุ่งยากขึ้น -ตำรวจปฏิบัติงานโดยไม่มีการประสานงานระหว่างภายในหน่วยงานกันเอง -ตำรวจโดนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดหลอก . เด็กและเยาวชนหลอกว่าอายุมากกว่า 18 ปี . เด็กหลอกว่าไม่มีผู้ปกครอง

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

กรณีศึกษา	ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของตำรวจ
ผู้พิพากษา กรณีศึกษาที่ 9	-การติดตามเด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวจากการจับกุมที่ไม่ถูกต้อง -ตำรวจใช้เครื่องพันธนาการกับเด็กและเยาวชน -การขาดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายใหม่ที่ถูกต้องทำให้ทำผิดตามข้อตกลงของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน - ปัญหาเรื่องการแต่งตั้งที่ปรึกษาทางกฎหมายให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
นักสังคมสงเคราะห์ กรณีศึกษาที่ 10	- ตำรวจทำงานในลักษณะข้ามขั้นตอนของการสอบสวนโดยมีการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาก่อน -ปัญหาค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการทำงานร่วมกับตำรวจในลักษณะของวิชาชีพ -ตำรวจไม่แจ้งสิทธิแก่เด็กและเยาวชนผู้ต้องหา
ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ กรณีศึกษาที่ 11	-ตำรวจไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด -ปัญหาขั้นตอนที่ยุ่งยากในการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับคดีการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน -ปัญหาตำรวจไม่เข้าร่วมกับสหวิชาชีพในการจัดทำแผนฟื้นฟูให้แก่เด็กและเยาวชน
นักสังคมสงเคราะห์ กรณีศึกษาที่ 12	-เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเล่าว่า “ตำรวจมีการทำร้ายร่างกาย” -ผู้ปกครองหรือญาติเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเล่าว่า “ตำรวจมีการเรียกรับสินบนในคดีของบุตรหลาน” -ตำรวจไม่ยอมเข้าร่วมในการจัดแผนฟื้นฟูให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
พนักงานคุมประพฤติ กรณีศึกษาที่13	-ปัญหาตำรวจจับกุมตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดผิดตัว
นักจิตวิทยา กรณีศึกษาที่ 14	-เมื่อมีการจับกุมเด็กและเยาวชน ตำรวจรีบสรุปว่าเด็กและเยาวชนกระทำผิด
ที่ปรึกษากฎหมาย กรณีศึกษาที่ 15	ไม่มีปัญหาการปฏิบัติงานกับตำรวจแต่เห็นว่าตำรวจประสบปัญหา ได้แก่ -คดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนเป็นการสร้างภาระให้แก่พนักงานสอบสวน -เด็กกล่าวอ้างว่า ตำรวจมีการล่วงละเมิดทางเพศเด็กในระหว่างการสอบสวน

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

กรณีศึกษา	ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของตำรวจ
ที่ปรึกษากฎหมาย กรณีศึกษาที่ 16	-ตำรวจได้มีการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่สถานีตำรวจเรียบร้อยแล้วก่อนที่จะสหวิชาชีพจะเข้าร่วมสอบสวนด้วย -ตำรวจไม่ทราบแนวทางการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจับกุมซึ่งหน้าและการนำตัวเด็กไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม - ความยุ่งยากในการปฏิบัติงานของตำรวจ
นักวิชาการ กรณีศึกษาที่ 17	-ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเพิ่มจำนวนและความรุนแรงมากขึ้น อันเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ -ปัญหาการเลือกใช้มาตรการที่มีความเหมาะสมในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน -ปัญหาความยุ่งยากของข้อกฎหมายในการให้ตำรวจปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน ●ปัญหาในการนำเด็กและเยาวชนที่จับกุมได้ไปตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ●ปัญหาข้อกำหนดของกฎหมายเด็กและเยาวชนที่แตกต่างจากคดีผู้ใหญ่หากแต่สร้างความยุ่งยากให้แก่เด็กและเยาวชนและตำรวจผู้ปฏิบัติงาน -ปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ต้องเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน -ตำรวจไม่มีความรู้ในกฎหมายใหม่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง -ปัญหาในการให้สหวิชาชีพเข้ามาร่วมในการสอบสวนกับตำรวจ
ผู้ปฏิบัติงาน NGO กรณีศึกษาที่ 18	-ไม่มีปัญหากับตำรวจ หากแต่เห็นว่า ●ตำรวจมีความเข้าใจ ให้ความใส่ใจต่อเด็กและเยาวชน และสตรีมากขึ้น
อาสาสมัครรักษาดินแดน กรณีศึกษาที่ 19	-ไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ●ผู้ปกครองไม่ยอมรับว่าบุตรหลานกระทำผิด ●ปัญหาการให้ความคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนที่มากเกินไป -การประสานงานกับตำรวจ ตำรวจไม่ต้องการรับเด็กและเยาวชนที่ได้จับกุมมาให้

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

กรณีศึกษา	ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของตำรวจ
ผู้ปกครอง กรณีศึกษาที่20	-ตำรวจไม่ยอมจับกุมตัวลูกที่กระทำผิด
ญาติผู้กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 21	- ไม่มีปัญหา ตำรวจดำเนินคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดตามขั้นตอน และญาติมีทัศนคติที่ดีต่อตำรวจ
เด็กผู้กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 22	-เด็กไม่มีปัญหากับตำรวจ แต่กลัวตำรวจจับกุมบ้าง -หากแต่ตำรวจประสบปัญหาในการตามตัวผู้ปกครองมารับเมื่อจับกุมได้ และเด็กกระทำผิดอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากผู้ใหญ่ใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำผิด
เด็กผู้กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 23	กรณีศึกษากล่าวว่า ถูกตำรวจปฏิบัติงานโดย -การใส่กุญแจมือในขณะจับกุมตัว -ควบคุมตัวที่สถานีตำรวจเป็นระยะเวลา 3 คืน (ศุกร์ เสาร์ อาทิตย์) ก่อนจะนำไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม -ควบคุมตัวที่สถานีตำรวจรวมกับผู้ใหญ่
เด็กผู้กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 24	กรณีศึกษากล่าวว่า ถูกตำรวจปฏิบัติงานโดย -การใส่กุญแจมือในขณะจับกุมตัว
เด็กผู้กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 25	กรณีศึกษากล่าวว่า ถูกตำรวจปฏิบัติงานโดย -การใส่กุญแจมือในขณะจับกุมตัว -ถูกตำรวจซ้อมเพื่อให้สาวไปถึงผู้บงการค้ายาเสพติดรายใหญ่
เด็กผู้กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 26	กรณีศึกษากล่าวว่า ถูกตำรวจปฏิบัติงานโดย -การใส่กุญแจมือในขณะจับกุมตัว -ควบคุมตัวที่สถานีตำรวจเป็นระยะเวลา 3 คืน (ศุกร์ เสาร์ อาทิตย์) ก่อนจะนำไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม -ควบคุมตัวที่สถานีตำรวจรวมกับผู้ใหญ่

2. สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

- **สาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจ**

ตารางที่ 4.29 สาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจ

กรณีศึกษา	สาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจ
ตำรวจ กรณีศึกษาที่ 1	-เด็กกระทำผิดที่มีจำนวนมากและทวีความรุนแรงมากขึ้น -ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย ●ขั้นตอนในการปฏิบัติงานตาม พ.ร.บ.ใหม่ที่มีความยุ่งยากและให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาก อาทิ กำหนดให้การจับกุมโดยละมุนละม่อม -การให้การคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนมาก -ปัญหาจากตำรวจผู้ปฏิบัติงาน ที่ไม่ต้องการทำงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เนื่องจากขาดแคลนกำลังคน และงบประมาณ
กรณีศึกษาที่ 2	-กฎหมายไม่เอื้ออำนวยต่อการทำงาน - การส่งตัวเด็กไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง - การส่งตัวเด็กและเยาวชนที่จับตัวได้ไปยังท้องที่ที่พนักงานสอบสวนในท้องที่มีหน้าที่รับผิดชอบ -การจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้า -กฎหมายมีการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาก -ตำรวจขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง -สาเหตุจากหน่วยงานมีบุคลากร งบประมาณไม่พอ -ขาดแคลนนักสังคมสงเคราะห์ หรือ นักจิตวิทยาในการปฏิบัติงานสหวิชาชีพ -เด็กและเยาวชนสามารถซื้อหาอาวุธในการกระทำผิดได้ง่าย -ศาลมีอำนาจในการใช้ดุลพินิจในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมากเกินไป

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

กรณีศึกษา	สาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจ
กรณีศึกษาที่ 3	กฎหมายไม่เอื้ออำนวยต่อการทำงาน - การส่งตัวเด็กไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง - การส่งตัวเด็กและเยาวชนที่จับตัวได้ไปยังท้องที่ที่พนักงานสอบสวนในท้องที่มีหน้าที่รับผิดชอบ -กฎหมายกำหนดให้ต้องจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้า -ความซ้ำซ้อนของกฎหมาย หรือ ความไม่ชัดเจนของกฎหมาย(ที่ปรึกษากฎหมาย) -ลักษณะงานของพนักงานสอบสวนไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน -การประสานงานระหว่างหน่วยงาน หรือ การทำงานในลักษณะวิชาชีพ
กรณีศึกษาที่ 4	-กฎหมายให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป -กฎหมายไม่เอื้ออำนวยต่อการทำงาน ได้แก่ .การนำเด็กและเยาวชนไปตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง .การจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้า - การทำงานในลักษณะวิชาชีพ - เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานมีจำนวนไม่เพียงพอ
กรณีศึกษาที่ 5	-กฎหมายไม่เอื้ออำนวยต่อการทำงาน .การนำเด็กและเยาวชนไปตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง .การจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้า -การคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่มากขึ้น -ผู้ปกครองปกป้องบุตรหลานที่กระทำผิด -ปัญหาจากตำรวจผู้ปฏิบัติงานไม่ต้องการปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชน เพราะกฎหมายหลายฉบับ และเห็นว่ายุ่งยาก
อัยการ กรณีศึกษาที่ 6	- กฎหมายที่กำหนดในบางประเด็นไม่เอื้อต่อการทำงานของตำรวจ
อัยการ กรณีศึกษาที่ 7	-กฎหมายบางประเด็นไม่เอื้อต่อการทำงาน -ตำรวจผู้ปฏิบัติงานที่ไม่ปฏิบัติตามที่กำหนด

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

กรณีศึกษา	สาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจ
ผู้พิพากษา กรณีศึกษาที่ 8	-ข้อกำหนดของกฎหมายที่กำหนดขั้นตอนการทำงาน -ข้อกำหนดของกฎหมายในการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้า -กฎหมายคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนมากเกินไป -ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน : ปฏิบัติงานไม่เต็มที่ ไม่เข้าใจกฎหมาย -เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดรู้กฎหมายใหม่ และใช้กฎหมายเป็นการหลบเลี่ยงการถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย -กฎหมายมุ่งคุ้มครองเด็ก หรือ มุ่งทำร้ายเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
ผู้พิพากษา กรณีศึกษาที่ 9	-กฎหมายมุ่งคุ้มครองเด็กและเยาวชนมากเกินไป -ตำรวจขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในกฎหมายใหม่ -ตำรวจขาดการประสานงานภายในหน่วยงาน -เด็กและเยาวชนใช้ข้อกฎหมายที่กำหนดขึ้นในการหลบเลี่ยงโทษ
นักสังคมสงเคราะห์ กรมพินิจฯ กรณีศึกษาที่ 10	-กฎหมายใหม่เปิดช่องโอกาสให้เด็กกระทำผิดมากขึ้น -ตำรวจมีภาระในการปฏิบัติงานมาก -ตำรวจขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินคดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน
ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ กรณีศึกษาที่11	-กฎหมายทำให้ขั้นตอนการปฏิบัติงานของตำรวจมีความยุ่งยาก -ตำรวจต้องการให้มีการลงโทษเด็กและเยาวชนอย่างเฉียบขาด
นักสังคมสงเคราะห์ กรณีศึกษาที่12	-จรรยาบรรณในการปฏิบัติงานของตำรวจ -ข้อกำหนดของกฎหมายที่ทำให้ตำรวจทำงานยุ่งยาก -ตำรวจต้องการให้มีการลงโทษเด็กและเยาวชนอย่างเฉียบขาด
พนักงานคุมประพฤติ กรณีศึกษาที่13	-ตำรวจเร่งทำงานขาดการตรวจสอบการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน
นักจิตวิทยา กรณีศึกษาที่14	-ตำรวจเร่งทำงานขาดการตรวจสอบการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

กรณีศึกษา	สาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจ
ที่ปรึกษากฎหมาย กรณีศึกษาที่ 15	-ข้อกำหนดของกฎหมายที่ทำให้ตำรวจทำงานยากขึ้น
ที่ปรึกษากฎหมาย กรณีศึกษาที่ 16	-ข้อกำหนดของกฎหมายที่ทำให้ตำรวจทำงานยากขึ้น -ตำรวจเน้นการทำงานสำเร็จรูปมากเกินไป (กรณีมีการสอบสวนก่อนล่วงหน้า)
นักวิชาการ กรณีศึกษาที่ 17	- ข้อกำหนดของกฎหมายไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ -เด็กและเยาวชนมีการกระทำผิดรุนแรงมากขึ้น -การปฏิบัติงานของตำรวจที่ต้องเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน -ตำรวจไม่มีความรู้ในกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง
ผู้ปฏิบัติงานNGO กรณีศึกษาที่ 18	-
อาสาสมัครรักษาดินแดน กรณีศึกษาที่ 19	-ข้อกำหนดของกฎหมายทำให้ตำรวจปฏิบัติงานยาก
ผู้ปกครอง กรณีศึกษาที่20	-ตำรวจอ้างว่า เนื่องจากปัญหาความยุ่งยากของกฎหมายทำให้ไม่สามารถจับกุมบุตรที่กระทำผิดได้
ญาติผู้กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 21	-
เด็กผู้กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 22	-
เด็กผู้กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 23	-
เด็กผู้กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 24	-
เด็กผู้กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 25	-คิดว่าสาเหตุที่ตำรวจทำร้ายตัวเอง เนื่องจากเหมาะสมกับพฤติกรรมของตนเองที่กระทำผิด และไม่ยอมให้ข้อมูลใด ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตำรวจ
เด็กผู้กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 26	-

3. ประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน และแนวทางที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

- ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนในทัศนะของตำรวจ

ตารางที่ 4.30 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนในทัศนะของตำรวจ

กรณีศึกษา	ถูกต้อง	รวดเร็ว	แน่นอน	เป็นธรรม	ความพึงพอใจ
ตำรวจกรณีศึกษาที่ 1	√	√	คดีไม่กระทำผิดซึ่งหน้าไม่สามารถจับได้	√	√
ตำรวจกรณีศึกษาที่ 2	√	√	คดีไม่กระทำผิดซึ่งหน้าไม่สามารถจับได้	√	√
ตำรวจกรณีศึกษาที่ 3	√	√	คดีไม่กระทำผิดซึ่งหน้าไม่สามารถจับได้	√	√
กรณีศึกษาที่ 4	√	√	คดีไม่กระทำผิดซึ่งหน้าไม่สามารถจับได้	√	√

- ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนในทัศนะของบุคคลภายนอก

ตารางที่ 4.31 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจในทัศนะของบุคคลภายนอก

กรณีศึกษา	ถูกต้อง	รวดเร็ว	แน่นอน	เป็นธรรม	ความพึงพอใจ
อัยการ กรณีศึกษาที่ 6	เกิดความผิดพลาดในบางคดี	บางคดีไม่รวดเร็ว	ไม่สามารถนำเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาดำเนินคดีได้ทั้งหมด	-	ไม่พึงพอใจในการทำงานบางประเด็น
อัยการ กรณีศึกษาที่ 7	ทำสำนวนไม่เรียบร้อยไม่ถูกต้องในบางคดี	บางคดีไม่รวดเร็ว	ไม่สามารถนำเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาดำเนินคดีได้ทั้งหมด	-	ไม่พึงพอใจในการทำงานบางประเด็น
ผู้พิพากษา กรณีศึกษาที่ 8	เกิดความผิดพลาดในการนำตัวเด็กและเยาวชนไปให้ตรวจสอบการจับกุมภายใน 24 ชั่วโมง	ส่วนใหญ่รวดเร็ว	ไม่สามารถนำเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาดำเนินคดีได้ทั้งหมด	-	-

ตารางที่ 4.31 (ต่อ)

กรณีศึกษา	ถูกต้อง	รวดเร็ว	แน่นอน	เป็นธรรม	ความพึงพอใจ
พิพากษา กรณีศึกษาที่ 9	เกิดความผิดพลาดในการนำตัวเด็กและเยาวชนไปให้ตรวจสอบการจับกุมภายใน 24 ชั่วโมง	ส่วนใหญ่รวดเร็ว	ไม่สามารถนำเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาดำเนินคดีได้ทั้งหมด	-	พอใจบางประเด็น
นักสังคมสงเคราะห์ กรมพินิจฯ กรณีศึกษาที่ 10	การทำงานบางอย่างไม่ถูกต้องตามกฎหมายกำหนด	√	-	√	√
ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ กรณีศึกษาที่ 11	การทำงานบางอย่างไม่ถูกต้องตามกฎหมายกำหนด	√	-	-	พอใจบางประเด็น
นักสังคมสงเคราะห์ กรณีศึกษาที่ 12	การทำงานบางอย่างไม่ถูกต้องตามกฎหมายกำหนด	√	-	-	พอใจบางประเด็น

ตารางที่ 4.31 (ต่อ)

กรณีศึกษา	ถูกต้อง	รวดเร็ว	แน่นอน	เป็นธรรม	ความพึงพอใจ
พนักงานคุมประพฤติ กรณีศึกษาที่ 13	การทำงานบางอย่างไม่ถูกต้องตามกฎหมายกำหนด	√	-	-	พอใจบางประเด็น
นักจิตวิทยา กรณีศึกษาที่ 14	การทำงานบางอย่างไม่ถูกต้องตามกฎหมายกำหนด	√	-	-	พอใจบางประเด็น
ที่ปรึกษากฎหมาย กรณีศึกษาที่ 15	√	√	√	√	√
ที่ปรึกษากฎหมาย กรณีศึกษาที่ 16	การทำงานบางอย่างไม่ถูกต้องตามกฎหมายกำหนด	√	-	-	พอใจบางประเด็น
นักวิชาการ กรณีศึกษาที่ 17	การทำงานบางอย่างไม่ถูกต้องตามกฎหมายกำหนด	√	-	√	√
ผู้ปฏิบัติงาน NGO กรณีศึกษาที่ 18	√	√	√	√	√

ตารางที่ 4.31 (ต่อ)

กรณีศึกษา	ถูกต้อง	รวดเร็ว	แน่นอน	เป็นธรรม	ความพึงพอใจ
อาสาสมัครรักษาดินแดน กรณีศึกษาที่ 19	√	√	-	√	√
ผู้ปกครอง กรณีศึกษาที่ 20	-	√	-	-	-
ญาติ กรณีศึกษาที่ 21	√	√	√	√	√
เด็กผู้กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 22	ไม่ทราบ	ไม่ทราบ	√	√	√
เด็กผู้กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 23	ไม่ทราบ	ไม่ทราบ	√	√	√
เด็กผู้กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 24	ไม่ทราบ	ไม่ทราบ	√	√	√
เด็กผู้กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 25	-	ไม่ทราบ	√	-	√
เด็กผู้กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 26	-	ไม่ทราบ	√	√	√

- **แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจ**

ตารางที่ 4.32 แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจ

กรณีศึกษา	แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจ
ตำรวจ กรณีศึกษาที่ 1	-การแก้ไขปรับปรับระเบียบปฏิบัติขั้นตอนในการปฏิบัติงานของตำรวจที่มีต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด - การเพิ่มกำลังคน หรืองบประมาณ -การปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยมีการลงโทษที่รุนแรงมากขึ้น
ตำรวจ กรณีศึกษาที่ 2	- ปรับกฎหมายให้เอื้อต่อการปฏิบัติงาน . การเพิ่มระยะเวลาในการนำเด็กที่ถูกจับกุมไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม . การปรับประเด็นของการนำตัวเด็กและเยาวชนที่ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับกุมทันที เพื่อให้พนักงานสอบสวนของท้องที่ดังกล่าวส่งตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบโดยเร็ว - เพิ่มบุคลากร งบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน และสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน - การเพิ่มบุคลากรด้านสหวิชาชีพ ได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา ให้เพียงพอต่อการทำงานร่วมกับตำรวจ -การเพิ่มอัตราโทษให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด -การกระตุ้นให้บริบทในสังคมไทย ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง
ตำรวจ กรณีศึกษาที่ 3	-การปรับแก้กฎหมายให้เอื้อต่อผู้ปฏิบัติงาน . การเพิ่มระยะเวลาในการนำเด็กที่ถูกจับกุมไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม . การปรับประเด็นของการนำตัวเด็กและเยาวชนที่ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับกุมทันที เพื่อให้พนักงานสอบสวนของท้องที่ดังกล่าวส่งตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบโดยเร็ว .การให้สหวิชาชีพร่วมสอบสวนในคดีเด็กและเยาวชน -การตั้งตำรวจเฉพาะที่ดำเนินการกับคดีเด็กและเยาวชนเหมือนศาลเยาวชนฯ

ตารางที่ 4.32 (ต่อ)

กรณีศึกษา	แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจ
ตำรวจ กรณีศึกษาที่ 4	-การกำหนดโทษสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีความรุนแรงให้เหมาะสมกับพฤติกรรมการกระทำผิด -จัดตั้งหน่วยงานที่ทำงานเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด -การจัดการกับของกลางที่ริบมาได้จากเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มีประสิทธิภาพ -การพัฒนาระบบการทำงานของตำรวจให้เอื้อต่อการควบคุมอาชญากรรมทุกประเภท รวมทั้งการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน
ตำรวจ กรณีศึกษาที่ 5	- การปรับปรุงกฎหมายให้เอื้อต่อการทำงาน .การขยายระยะเวลาในการให้ตำรวจนำตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 48 ชั่วโมง .การใช้สหวิชาชีพเข้ามาร่วมในการสอบสวน ควรขึ้นอยู่กับดุลพินิจของตำรวจในการสอบสวน -การลงโทษเด็กและเยาวชนให้มีความรุนแรงมากขึ้น เพื่อให้เกิดความเกรงกลัวไม่กล้ากระทำผิด
อัยการ กรณีศึกษาที่ 6	-การแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของตำรวจ .การนำเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไปไต่สวนการจับกุมที่ศาลภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ควรมีความยืดหยุ่นและใช้บังคับสำหรับคดีที่มีความรุนแรงเป็นคดีอุกฉกรรจ์ และเป็นคดีที่มีความสลับซับซ้อนเท่านั้น .คดีเด็กและเยาวชนที่กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน 30 วัน ควรมีการปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสมตามประเภทคดี .การปรับแก้อายุเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้น้อยลง -การให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมสามารถทำงานได้อย่างอิสระในการปฏิบัติงาน -ควรมีตำรวจเฉพาะสำหรับคดีเด็กและเยาวชนที่มีความสลับซับซ้อนยุ่งยากในการดำเนินคดี

ตารางที่ 4.32 (ต่อ)

กรณีศึกษา	แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจ
อัยการ กรณีศึกษาที่ 7	-ควรเพิ่มบทลงโทษเด็กและเยาวชนให้มากขึ้น -ต้องการให้มีกฎหมายที่มีการลงโทษพ่อแม่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด -ตำรวจต้องทำงานตามขั้นตอนข้อกำหนดของกฎหมายจริง ๆ -ควรเน้นการทำสำนวนการสอบสวนให้รอบคอบเพื่อใช้ในการประกอบการดำเนินคดี -การปรับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง เป็น 48 ชั่วโมง
ผู้พิพากษา กรณีศึกษาที่ 8	- การพิจารณาทบทวนปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายใหม่ที่มุ่งปกป้องเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง -การปรับปรุงการปฏิบัติงานของตำรวจในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด -การฝึกอบรมตำรวจให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง -การจัดตั้งหน่วยงานตำรวจเฉพาะที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนอย่างเต็มรูปแบบ -การประสานงานในการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมในการปฏิบัติต่อคดีเด็กและเยาวชนให้มีการทำงานในทิศทางเดียวกัน
ผู้พิพากษา กรณีศึกษาที่ 9	-การปรับแก้อายุเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้น้อยลง -การปรับแก้กฎหมายเพื่อไม่ให้คุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป -การแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนควรให้เป็นหน้าที่ของสังคมส่วนรวม -ตำรวจต้องมีความรู้ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนตามที่กฎหมายกำหนดอย่างแท้จริง -การจัดตั้งหน่วยงานตำรวจที่ทำหน้าที่เฉพาะต่อคดีเด็กและเยาวชน
นักสังคมสงเคราะห์ กรมพินิจฯ กรณีศึกษาที่ 10	-การบังคับใช้กฎหมายที่มีความเด็ดขาดมากกว่าที่เป็นอยู่ -การจำแนกและการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนอย่างเหมาะสม -การอบรมความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

ตารางที่ 4.32 (ต่อ)

กรณีศึกษา	แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจ
ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ กรณีศึกษาที่ 11	-การใช้ภาษาในการสื่อสารกับเด็กและเยาวชนที่ง่ายขึ้น -การปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนด้วยจิตสำนึกและจริยธรรม -การแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอายุของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้น้อยลง
นักสังคมสงเคราะห์ กรณีศึกษาที่ 12	-การปรับกฎหมายในประเด็นของการเพิ่มบทลงโทษสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มีความรุนแรงเหมาะสมมากขึ้น -ต้องการให้ตำรวจเรียนรู้และเข้าใจพัฒนาการของเด็กและเยาวชนให้มากขึ้น -ต้องการให้ตำรวจเข้าไปมีส่วนร่วมกับสหวิชาชีพในการจัดทำแผนการแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
พนักงานคุมประพฤติ กรณีศึกษาที่ 13	-ต้องการให้ตำรวจใช้กฎหมายให้ถูกต้องชัดเจน -ต้องการให้ตำรวจใช้ดุลพินิจในการแจ้งข้อกล่าวหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
นักจิตวิทยา กรณีศึกษาที่ 14	-ตำรวจต้องมีความเข้าใจต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากขึ้น -การจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะของตำรวจเพื่อปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
ที่ปรึกษากฎหมาย กรณีศึกษาที่ 15	-การอบรมด้านกฎหมายให้แก่ตำรวจทั้งในประเด็นของกฎหมายและการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด -การปรับปรุงขั้นตอนการทำงานตามกฎหมายใหม่ให้มีความยืดหยุ่นและง่ายขึ้น -การมีตำรวจเฉพาะที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
ที่ปรึกษากฎหมาย กรณีศึกษาที่ 16	-การปรับกฎหมายใหม่ให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานของตำรวจมากขึ้น -การปรับกฎหมายใหม่ที่เน้นการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป โดยเน้นการลงโทษที่เหมาะสมกับพฤติกรรมการกระทำผิด -การปรับกฎหมายในประเด็นอายุของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้น้อยลง

ตารางที่ 4.32 (ต่อ)

กรณีศึกษา	แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจ
นักวิชาการ กรณีศึกษาที่ 17	-การปรับกฎหมายให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานของตำรวจและสามารถคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้อย่างแท้จริง ●การขยายระยะเวลาในการตรวจสอบการจับกุมให้มากกว่า 24 ชั่วโมง ●ภายหลังการตรวจสอบการจับกุม ศาลควรมีการไต่สวนการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน เป็นคำให้การในชั้นศาลเพื่อเป็นการลดขั้นตอนในการทำงานในขั้นตอนกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน -การเพิ่มงบประมาณและกำลังคนของตำรวจให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน
ผู้ปฏิบัติงาน NGO กรณีศึกษาที่ 18	-รัฐบาลต้องตัดสินใจในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนให้มากกว่านี้ โดยเน้นการป้องกันแก้ไขปัญหามากกว่าการแก้ไขปัญหาหรือตั้งรับกับปัญหาอย่างเดียว -การจัดตั้งสหวิชาชีพชุมชนก่อนที่เด็กจะมีการกระทำผิด -การให้โอกาสเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากกว่าการมุ่งลงโทษเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดด้วยความรุนแรงมากขึ้น -การเข้าใจหรือสนับสนุนการทำงานขององค์กรพัฒนาเอกชน (NGO)ให้มากขึ้น
ประชาชน: อาสาสมัครรักษาดินแดน กรณีศึกษาที่ 19	-การปรับกฎหมายให้ตำรวจสามารถปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้ง่ายขึ้น -การปรับอายุเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่ต้องรับโทษตามกฎหมายให้น้อยลง -การเพิ่มบทลงโทษเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มากขึ้น
ผู้ปกครอง กรณีศึกษาที่20	-การเพิ่มบทลงโทษสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้รุนแรงขึ้น -ตำรวจหรือหน่วยงานราชการควรให้ความสำคัญกับคดีที่เห็นว่าเล็กน้อยควบคู่กับคดีใหญ่อื่น ๆ ไปด้วย -ผู้ออกกฎหมายควรทำให้ชาวบ้านเข้าใจได้ง่าย -การร่วมมือกันจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ปัญหาเด็กและเยาวชน
ญาติ กรณีศึกษาที่ 21	-ต้องการให้ผู้กระทำผิดอยู่ในสถานพินิจฯให้นาน เพื่อให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
เด็กผู้กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 22	-

ตารางที่ 4.32 (ต่อ)

กรณีศึกษา	แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจ
เด็กผู้กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 23	-
เด็กผู้กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 24	-
เด็กผู้กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 25	-
เด็กผู้กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 26	-

การอภิปรายผลการศึกษา

การอภิปรายผลการศึกษางานวิจัยเรื่อง “กระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราบ การสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน” ปรากฏผล ดังนี้

1. <u>ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน</u>

- ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชนจำแนกตามประเภทคดี สามารถแยกเป็นปัญหาในแต่ละขั้นตอนได้ดังนี้

<u>1.1 ปัญหาในการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนจำแนกตามประเภทคดี</u>

สำหรับปัญหาในการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนจำแนกตามประเภทคดี สามารถจำแนกได้ดังนี้

<u>ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ</u>

ปัญหาในการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ คือ โดยส่วนใหญ่เป็นพฤติกรรมการกระทำผิดที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้า ทำให้ตำรวจกลุ่มตัวอย่างไม่กล้าจับกุมผู้กระทำผิด นอกจากนี้ ประเด็นที่สำคัญ คือ การที่ผู้ใหญ่ใช้ข้อกำหนดของกฎหมายในหลบเลี่ยงความผิด โดยการใช้เด็กและเยาวชนเป็นเครื่องมือในการกระทำผิด เนื่องจากตำรวจไม่กล้าจับกุม หรือแม้จะจับกุมได้ก็ต้องปล่อยตัวไป เพราะเด็กอายุน้อยเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด อันเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงกฎหมายใหม่ที่ออกมาเป็นการมุ่งให้ความคุ้มครองหรือมุ่งทำร้ายเด็กและเยาวชน

ซึ่งหากยังไม่มีมาตรการในการดำเนินการต่อผู้ใหญ่ที่ใช้เด็กและเยาวชนเป็นเครื่องมือในการกระทำผิดที่เหมาะสมดังกล่าวข้างต้น รวมทั้งหากยังไม่มีข้อกำหนดของกฎหมายที่มีความเหมาะสม อาจส่งผลให้ปัญหายาเสพติดในประเทศไทยทวีความรุนแรง และทำให้ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนยังคงเป็นปัญหาซ่อนเร้นที่อาจจะทวีความรุนแรงมากขึ้นจนยากจะแก้ไข

<u>ความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมทั้งลามกอนาจาร</u>

ปัญหาในการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมทั้งลามกอนาจารที่สำคัญประการหนึ่ง คือ โดยส่วนใหญ่เป็นคดีที่เด็กและเยาวชนสมยอมในการกระทำผิด หรือไม่ทราบว่าพฤติกรรมดังกล่าวเป็นการกระทำผิด อาทิ การมีเพศสัมพันธ์กับเด็กและเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่ากฎหมายกำหนด แม้ฝ่ายหญิงจะมีความยินยอม หากแต่เมื่อผู้ปกครองฝ่ายหญิงต้องการดำเนินคดีกับฝ่ายชาย

ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย

ปัญหาในการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายของตำรวจกลุ่มตัวอย่างที่ประสบ คือ หากเป็นคดียกพวกตีกัน ตำรวจมีความเสี่ยงต่อการถูกทำร้ายร่างกาย รวมทั้งในการจับกุมโดยละมุนละม่อมทำให้เด็กและเยาวชนเสี่ยงต่อการหลบหนีได้ง่าย นอกจากนี้ หากเหยื่อเป็นเด็กอาจจะไม่สามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ได้ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินคดี

ความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือ รถจักรยานยนต์

ปัญหาในการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือ รถจักรยานยนต์ คือ ตำรวจเสี่ยงอันตรายในการจับกุม นอกจากนี้ อาจมีการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่ได้ทั้งหมด เพราะกำลังตำรวจในการจับกุมอาจมีจำนวนไม่มากเท่ากับจำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด นอกจากนี้ ตำรวจต้องประสบปัญหาในการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเพื่อส่งไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ทำให้ตำรวจอาจมีการปฏิบัติงานที่ผิดพลาด อาทิ นำตัวผู้ที่มีอายุมากกว่า 18 ปีไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม

อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่สำคัญ คือ ความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือ รถจักรยานยนต์เป็นการกระทำผิดซึ่งหน้า ซึ่งตำรวจผู้จับกุมสามารถส่งเรื่องดำเนินคดีได้ง่าย แต่หากมีคดีที่เด็กและเยาวชนดังกล่าวได้มีการกระทำผิดร่วมด้วย อาทิ คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ หรือ ความผิดเกี่ยวกับลักทรัพย์ ตำรวจจะไม่ได้ดำเนินคดีในความผิดประเภทนี้ ควบคู่ไปกับความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือ รถจักรยานยนต์ที่เป็นการกระทำผิดซึ่งหน้า ทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีอื่น ๆ ควบคู่ไปด้วยไม่ได้รับการดำเนินคดี หรือในกรณีที่เป็นผู้ติดยาเสพติด ก็อาจไม่ได้รับการบำบัด ทำให้เกิดตัวเลขมืดในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในสังคมไทยมากขึ้น

ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

ปัญหาในการดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีเกี่ยวกับทรัพย์ คือ พยานหลักฐานในการกระทำผิด อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีเกี่ยวกับทรัพย์ คือ หากมีคดีอื่น ๆ ที่กระทำผิดซึ่งไม่ใช่เป็นการกระทำผิดซึ่งหน้า อาทิ คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ตำรวจอาจไม่ดำเนินคดีในคดีอื่น ๆ ควบคู่ไปด้วย เพราะเป็นคดีที่อาจไม่มีพยานหลักฐาน หรือ เป็นคดีที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้า เป็นต้น

ดังนั้น ปัญหาที่สำคัญในการดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชน คือ หากกฎหมายให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป จนกระทั่งตำรวจไม่กล้าดำเนินคดี หรือ ไม่สามารถดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนได้ โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้ใหญ่ใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการกระทำผิดในคดียาเสพติด เด็กและเยาวชนเป็นทั้งผู้เสพ ผู้ซื้อ และผู้ขาย จะส่งผลต่อหายนะในสังคมไทยที่เด็กและ

เยาวชนเป็นผู้กระทำผิดที่ไม่ได้รับการแก้ไขฟื้นฟูอย่างเหมาะสม ในขณะที่ผู้ใหญ่ที่ใช้เด็กและเยาวชนเป็นเครื่องมือในการกระทำผิดก็ไม่ถูกลงโทษ ทำให้ปัญหาอาชญากรรมในสังคมไทยจะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งยากต่อการแก้ไข ดังนั้น จึงอาจต้องมีการทบทวนถึงมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในปัจจุบัน ว่ากฎหมายดังกล่าวมุ่งให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือมุ่งทำร้ายเด็กและเยาวชน

1.2ปัญหาในขั้นตอนการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ปัญหาในขั้นตอนการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่สำคัญ ได้แก่ ปัญหาความยุ่งยากของการปฏิบัติงานตามกฎหมายกำหนด โดยตำรวจกลุ่มตัวอย่างเห็นว่ากฎหมายให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนค่อนข้างมาก โดยกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนมีแนวคิดเกี่ยวกับการให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้ต้องหาหรือผู้กระทำผิดกระบวนการนิติธรรม (due process) หรือสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักปฏิฐานนิยม (Positive School) ที่เชื่อว่า “มนุษย์เกิดมาเปรียบเสมือนผ้าขาวที่บริสุทธิ์หากแต่กระทำผิดหรือประกอบอาชญากรรม เนื่องจากสภาพแวดล้อม (Determinism) เป็นตัวบีบบังคับให้ต้องประกอบอาชญากรรม”

ทำให้ตำรวจกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งไม่ต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพราะเห็นว่าการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด อาจทำให้ต้องเสี่ยงต่อการปฏิบัติงานที่ผิดพลาดตลอดจนอาจทำให้ตำรวจถูกฟ้องร้องได้ ซึ่งหากตำรวจไม่ต้องการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนจะนำไปสู่ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่เพิ่มมากขึ้น และไม่สามารถแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำผิดได้อย่างแท้จริง

นอกจากนี้ ปัญหาที่สำคัญของการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนคือขาดการบูรณาการจากทุกหน่วยงานในการป้องกันปราบปราม โดยตำรวจเป็นหน่วยงานหลักในการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชน หากแต่ตำรวจกลุ่มตัวอย่างเห็นว่ากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน ทำให้ตำรวจไม่ต้องการปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของตำรวจอีกประการหนึ่ง คือ สภาพสังคมที่กระตุ้นให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดมากขึ้น โดยตำรวจไม่สามารถป้องกันปราบปรามสิ่งยั่วยุที่กระตุ้นให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดหมดไปได้ เนื่องจากตำรวจขาดแคลนทั้งบุคลากร และงบประมาณในการดำเนินงาน จึงทำให้การป้องกันปราบปรามการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนของตำรวจประสบปัญหาไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ซึ่งหากตำรวจประสบปัญหาในการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด จะส่งผล

ให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และทำให้ปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำผิดเป็นปัญหาที่อาจจะทวีความรุนแรงมากขึ้น จนกระทั่งยากที่จะแก้ไข

1.3 ปัญหาในขั้นตอนการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

สำหรับปัญหาในขั้นตอนการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ประกอบด้วยปัญหาที่สำคัญ คือ

- ปัญหาตำรวจไม่กล้าจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ปัญหาที่สำคัญของตำรวจในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด คือ ปัญหาที่ตำรวจไม่กล้าจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยให้เหตุผลที่สำคัญว่า การจับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจะต้องมีขั้นตอนการปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่ตามมาอีกมากมาย อีกทั้งตำรวจอาจถูกฟ้องร้องได้ การทำงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนทำให้ตำรวจต้องประสบกับปัญหามากมาย และเป็นการทำงานที่อาจทำให้ตำรวจต้องเปลืองตัว เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ตำรวจไม่กล้าจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยบางสถานีตำรวจไม่มีสถิติในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน หากแต่เกิดจากตำรวจไม่ได้จับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยให้เหตุว่าไม่กล้าจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพราะจะมีขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่ยุ่งยากตามมา

แม้ว่าทางกฎหมายจะมีการกำหนดให้ตำรวจต้องมีการจับกุมเด็กที่กระทำผิดในคดีซึ่งหน้าเท่านั้น คือ ผู้ที่มีอายุน้อยกว่า 15 ปีเท่านั้น โดยผู้ที่มีอายุมากกว่า 15 ปี ตำรวจสามารถปฏิบัติได้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หากแต่ในทางปฏิบัติ ตำรวจกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งอาจไม่รู้กฎหมายอย่างแท้จริง หรือ แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างจะรู้กฎหมายหากแต่การปฏิบัติที่แยกระหว่างเด็กและเยาวชนตามที่กฎหมายกำหนดอาจเป็นสิ่งที่ยุ่งยากในการปฏิบัติงาน ทำให้ตำรวจปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่เหมือนกัน และส่งผลทำให้ตำรวจไม่กล้าจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

จากปัญหาตำรวจไม่กล้าจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดดังกล่าวข้างต้นนับเป็นปัญหาที่สำคัญของกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน เนื่องจากตำรวจเป็นหน่วยงานแรกของกระบวนการยุติธรรม แต่ตำรวจกลับไม่กล้าจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ทำให้กระบวนการในการดำเนินการต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอาจต้องประสบความล้มเหลว โดยเฉพาะกระบวนการในการนำเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมอาชญากรเข้าสู่กระบวนการบำบัดแก้ไข ซึ่งหากไม่มีกระบวนการในการดำเนินการต่อเด็กและเยาวชนที่เหมาะสมอาจนำไปสู่การสะสมพฤติกรรมอาชญากรของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากขึ้นเรื่อย ๆ อันนำไปสู่การถลำลึกเข้าสู่เส้นทางของอาชญากรจนยากที่จะแก้ไขได้

- ปัญหาในการจับกุมเด็กและเยาวชนตามประเภทคดี

จากผลการศึกษาได้แสดงให้เห็นว่าปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งของตำรวจในการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่ ปัญหาในการจับกุมเด็กและเยาวชนตามประเภทคดี ดังนี้

-คดีที่มีการจับกุมซึ่งหน้า

สำหรับคดีที่มีการจับกุมเด็กและเยาวชนซึ่งกระทำผิดซึ่งหน้า โดยส่วนใหญ่ได้แก่ คดีความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือ รถจักรยานยนต์ รองลงมา ได้แก่ คดีความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย การจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีที่สามารถจับกุมได้ซึ่งหน้าดังกล่าว ตำรวจสามารถจับกุมเด็กและเยาวชนมาดำเนินคดีได้ง่ายกว่าคดีที่ไม่มีการจับกุมซึ่งหน้า เนื่องจากเป็นการจับกุมเด็กและเยาวชนที่มีการกระทำความผิดซึ่งหน้าตามที่กฎหมายกำหนด ทำให้ตำรวจไม่ต้องผ่านกระบวนการขอหมายจับจากศาล ทำให้ตำรวจสามารถจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ไม่ยากนัก โดยเฉพาะคดีที่เกี่ยวข้องกับการแข่งรถจักรยานยนต์หรือรถยนต์ ที่กระบวนการในการป้องกันปราบปราม การจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด สามารถกระทำได้ไม่ยากนักเมื่อเปรียบเทียบกับคดีอื่น ๆ เพราะมีสถานีตำรวจที่ทำหน้าที่เฉพาะในคดีที่เกี่ยวข้องกับจราจร สามารถตั้งด่านตรวจ สกัดจับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ซึ่งหน้า อย่างไรก็ตาม แม้คดีที่เกี่ยวข้องกับการแข่งรถจักรยานยนต์หรือรถยนต์ และคดีที่เกี่ยวข้องกับการทำร้ายร่างกาย อาทิ เด็กและเยาวชนที่มีการยกพวกตีกัน จะสามารถจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ง่ายกว่าคดีอื่น ๆ เพราะเป็นคดีที่มีการกระทำผิดซึ่งหน้า

นอกจากนี้ ประเด็นสำคัญ คือ จากผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้า ตำรวจยินดีจับกุมไปดำเนินคดีต่อ เนื่องจากเป็นการกระทำผิดซึ่งหน้า ซึ่งสามารถเห็นพฤติกรรมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ทำให้ตำรวจไม่ต้องกลัวการถูกฟ้องร้องกลับว่าการจับกุมมีการกลั่นแกล้งเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ตามที่ผู้ปกครองเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่จะมีการกล่าวอ้าง

หากแต่ปัญหาที่ตำรวจต้องประสบจากการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้า ได้แก่

- ปัญหาการถูกเด็กและเยาวชนทำร้ายร่างกาย เสี่ยงต่ออันตราย จากการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

จากการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีซึ่งหน้า ปรากฏว่าตำรวจต้องประสบกับปัญหาการถูกเด็กและเยาวชนทำร้ายร่างกาย และเสี่ยงต่ออันตรายจากการจับกุมเด็กและเยาวชน ตัวอย่างเช่น การจับกุมเด็กและเยาวชนที่กำลังยกพวกตีกันโดยเด็กและเยาวชนมีอาวุธในมือ ซึ่งตำรวจได้ยึดหลักการจับกุมโดยละมุนละม่อมทำให้ตำรวจโดนเด็กและเยาวชนทำร้ายร่างกาย หรือ กรณีตำรวจจับกุมเด็กและเยาวชนในคดีแข่งรถจักรยานยนต์ หรือ รถยนต์ ตำรวจเสี่ยงต่อการถูกเด็กและเยาวชนขับรถชน หรือ ใช้อาวุธในการทำร้ายเพราะไม่ต้องการให้ตำรวจจับกุม

ดังกรณีศึกษาที่ 1 ที่เข้าจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในการยกพวกตีกัน และได้ถูกกลุ่มเด็กและเยาวชนดังกล่าวรุมทำร้าย

นอกจากนี้ การที่ตำรวจประสบปัญหาในการถูกเด็กและเยาวชนทำร้ายจนกระทั่งเสียชีวิตได้ปรากฏให้เห็นเป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ ดังนี้

แก๊งเด็กแว้นชิงทรัพย์หนีชนตร.สายสืบดับ:

แก๊งเด็กแว้นเหิม ซิ่ง จยย.ชิงทรัพย์ ก่อนแผ่นหนีชน ตร.สายสืบดับ ตามรวบได้ 5 ราย

"เมื่อเวลา 01.00 น.วันที่ 29 ธ.ค.54 ได้มีเหตุแก๊งเด็กแว้นขับรถจักรยานยนต์ตะเวนก่อเหตุชิงทรัพย์ ในเขต สภ.คลองสิบสอง แล้วขับหลบหนีไปตามถนนพหลโยธิน ลำลูกกาคลองสิบหก และได้ถูก ดต.ศุภชัย บุตรยุทธ หัวหน้าสายสืบ สภ.คลองสิบสอง ออกสกัดจับบริเวณสี่แยกวัดทำเลทอง ระหว่างคลองสิบ คลองสิบเอ็ด ต.บึงทองหลาง อ.ลำลูกกา จ.ปทุมธานี แต่ถูกเด็กแว้นขับรถจักรยานยนต์พุ่งชนจนเสียชีวิต

โดย ดต.ศุภชัย บุตรยุทธ ได้ออกไปยืนฉายไฟกลางถนน เพื่อเรียกให้รถของกลุ่มเด็กแว้นหยุด เพื่อจะได้ตรวจสอบ แต่กับถูกวัยรุ่นขับรถ จยย.ชน จนกระเด็นไปตกริมทางโดยมี นายโจ๊ก อายุ 15 ปี เป็นผู้ขับรถจักรยานยนต์

ต่อมาเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ออกติดตามจับกุมแก๊งเด็กแว้นได้อีก 4 คน เป็นชาย 2 หญิง 2 อายุ 14-16 ปี ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจได้อายัดตัวนายโจ๊ก อายุ 15 ปี คนขับรถพุ่งชนตำรวจเสียชีวิต และได้นำเด็กแว้นขยายผลจะติดรวบตัวกลุ่มที่ก่อเหตุเพิ่มเติมต่อไป." (หนังสือพิมพ์คมชัดลึกออนไลน์,2555)

เด็กแว้นเหิม ฆ่าตำรวจ ปิดถนนวิภาวดี แข่งรถ!!!

…ด.ต สัมฤทธิ์ แป้นทอง อายุ 51 ปี ผบ.หมู่จราจร สน.วิภาวดี ถูกกลุ่มวัยรุ่นที่รวมตัวกันแข่งรถจักรยานยนต์บนถนนวิภาวดีรังสิต รุมทำร้ายจนได้รับบาดเจ็บสาหัส และเสียชีวิตระหว่างนำส่งโรงพยาบาลวิภาวดี จึงรุดไปตรวจสอบ

โดยตั้งแต่ช่วงเวลาประมาณ 01.00 น. กลุ่มวัยรุ่นนับร้อยคนได้จับกลุ่มแข่งรถจักรยานยนต์บนถนนวิภาวดีฯ ทำให้การจราจรติดขัดเป็นอย่างมาก ต่อมาก็เห็น ด.ต.สัมฤทธิ์ ขี่รถจักรยานยนต์เข้ามาจอดพร้อมกับแสดงตัว แต่ถูกกลุ่มวัยรุ่นประมาณ 7-8 คน ใช้ไม้เบสบอลรุมตีทำร้ายจนสลบกลางถนน จากนั้นได้แยกย้ายกันหลบหนี แต่ก็ยังมีวัยรุ่นอีกจำนวนมากที่ยังปักหลักแข่งรถกันต่อโดยไม่สนใจ จนกระทั่งเจ้าหน้าที่ตำรวจกลุ่มใหญ่รุดมาจึงหลบหนีไปกันจนหมด อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ตำรวจสกัดจับวัยรุ่นแก๊งซิ่งได้รถจักรยานยนต์ 3 คัน และวัยรุ่นผู้ขับขี่อีก 4 คน อายุ 13-30 ปี ทั้งหมดยังให้การปฏิเสธไม่รู้ไม่เห็นเรื่องที่เกิดขึ้น (หรรษาออนไลน์,2555)

จากผลการศึกษาและกรณีข่าวที่ปรากฏให้เห็นในหน้าหนังสือพิมพ์ ได้แสดงให้เห็นถึงปัญหาของการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีซึ่งหน้าของตำรวจ ซึ่งแม้คดีที่มีความผิดซึ่งหน้าตำรวจจะสามารถจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ง่ายกว่าคดีไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้า หากแต่ตำรวจมีความเสี่ยงในการจับกุมเด็กและเยาวชน เนื่องจากจากผลการศึกษาและในกรณีข่าวดังกล่าวข้างต้นได้แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในปัจจุบันที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น อันส่งผลต่อการปฏิบัติงานของตำรวจที่ต้องปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนโดยตรง ซึ่งหากยังคงไม่มีมาตรการที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน อาจนำไปสู่ปัญหาที่ตำรวจอาจไม่ต้องการปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชน เพราะความเสี่ยงที่ตำรวจซึ่งเป็นหน่วยงานแรกในกระบวนการยุติธรรมต้องประสบ

- ตำรวจสอบประวัติข้อมูลเบื้องต้นเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่เรียบร้อยและสมบูรณ์

จากการที่ตำรวจได้จับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้าโดยเฉพาะคดีที่เกี่ยวข้องกับความผิดเกี่ยวกับแข่งรถจักรยานยนต์ ปัญหาหนึ่งที่ตำรวจได้ประสบ คือ ในการสอบประวัติเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเบื้องต้นที่มีผู้กระทำผิดจำนวนมาก อาทิ การกระทำผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับการแข่งรถจักรยานยนต์ที่มักจะกระทำผิดในยามค่ำคืน เป็นจำนวนมาก ตำรวจต้องเร่งรีบในการปฏิบัติงานเพื่อนำตัวเด็กและเยาวชนจำนวนมากดังกล่าวไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมงทำให้ตำรวจต้องประสบกับปัญหาในการแจ้งผู้ปกครอง การรวมรวมเอกสารเพื่อส่งไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง อันอาจทำให้เกิดความผิดพลาดในการสอบปากคำเด็กเบื้องต้น อาทิ การนำตัวผู้กระทำผิดที่ไม่ใช่อายุในช่วงเด็กและเยาวชนไปส่งให้ศาลตรวจสอบการจับกุม เป็นต้น ทำให้กลุ่มตัวอย่างรายหนึ่งได้ถูกศาลตำหนิถึงการทำงานที่ไม่รอบคอบ หรือ ในกรณีที่เด็กและเยาวชนกระทำผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับการทำร้ายร่างกายซึ่งมีผู้กระทำผิดจำนวนมาก อาจเกิดปัญหาในการสอบปากคำหรือการสอบสวนและส่งตัวไปให้ศาลไต่สวนการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง เช่นเดียวกัน

- ตำรวจไม่แจ้งดำเนินคดีกับคดีที่เด็กและเยาวชนกระทำผิดในคดีที่ไม่ได้จับกุมซึ่งหน้าควบคู่ไปด้วย

จากผลการศึกษาได้แสดงให้เห็นถึงปัญหาประการหนึ่งในการไม่จับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด คือ จากข้อกำหนดของกฎหมายที่กำหนดให้ตำรวจต้องมีการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดโดยซึ่งหน้า ทำให้ตำรวจไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้าดังกล่าวข้างต้น อย่างไรก็ตาม แม้ตำรวจจะมีการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้าได้ แต่หากเป็นการกระทำผิดในคดีอื่น ๆ ควบคู่ด้วย ตำรวจส่วนหนึ่งไม่ได้แจ้งข้อกล่าวหา หรือ ดำเนินคดีกับคดีที่ไม่ได้มีการจับกุมซึ่งหน้า โดยกรณีศึกษารายหนึ่งได้กล่าวว่า หากมีการดำเนินคดีในคดีดังกล่าวด้วย กลัวว่าจะมี

ปัญหา เพราะไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้าจึงไม่มีหลักฐานในการดำเนินคดี อีกทั้งหากมีการแจ้งข้อกล่าวหาหรือการดำเนินคดีจะมีปัญหาขั้นตอนในการทำงานที่ยุ่งยากตามมา จึงทำให้ตำรวจผู้ปฏิบัติงานแจ้งข้อกล่าวหา หรือ ดำเนินคดีในคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดซึ่งหน้าเท่านั้น

จากกรณีที่ตำรวจไม่แจ้งดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้า ควบคู่กับคดีที่กระทำผิดซึ่งหน้าที่ได้มีการจับกุมเด็กและเยาวชนมา อาจทำให้โทษที่เด็กและเยาวชนจะได้รับไม่รุนแรง เพราะเป็นการดำเนินคดีแต่เพียงคดีเดียว ซึ่งหากเป็นกรณีของการกระทำผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันรถจักรยานยนต์โดยส่วนใหญ่จะมีการปรับในอัตราที่ไม่สูงมากนัก อันจะทำให้เด็กและเยาวชนไม่มีความเกรงกลัวต่อการลงโทษ และเปรียบเสมือนการทำให้เด็กและเยาวชนต้องถลำลึกลงไปในเส้นทางอาชญากรจนกระทั่งยากจะถอนตัว

O คดีที่ไม่มีการจับกุมซึ่งหน้า

สำหรับคดีที่เด็กและเยาวชนไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้าต่อตำรวจ ได้แก่ คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ คดีลักทรัพย์ และคดีเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ตำรวจประสบปัญหาในการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ดังนี้

- **ความยุ่งยากในการจับกุมตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

ในกรณีที่เด็กและเยาวชนได้กระทำผิด หากแต่ในการจับกุมของตำรวจไม่ได้ปรากฏให้เห็นว่าเด็กและเยาวชนมีการกระทำผิดซึ่งหน้าคดีที่ไม่ได้กระทำผิด ตำรวจไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดดังกล่าว เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งให้เหตุผลว่ากระบวนการจับกุมดังกล่าวต้องขอหมายศาลในการจับกุม แม้ในทางปฏิบัติทางศาลจะมีการออกหมายจับให้ตามที่ตำรวจมีการร้องขอ หากแต่ตำรวจอาจเห็นว่าเป็นกระบวนการที่สร้างความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน จึงไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ซึ่งหากมีผู้เข้ามาแจ้งความว่ามีเด็กและเยาวชนกระทำผิด หากเจ้าทุกข์ไม่มีการยืนยันให้ตำรวจดำเนินคดี ตำรวจจะไม่จับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด หากแต่จะใช้วิธีการตักเตือนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดแทน

สำหรับปัญหาในการจับกุมเด็กและเยาวชนในคดีที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้า โดยเฉพาะคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษในกรณีที่เป็นผู้เสพ ตำรวจประสบปัญหาในการปฏิบัติงานดังนี้

- **ปัญหาในการพิสูจน์การกระทำผิด**

ตำรวจประสบปัญหาในการจับกุม เนื่องจากเมื่อได้รับแจ้งจากประชาชนว่าพบเห็นเด็กหรือเยาวชนมีการเสพยาเสพติด เมื่อตำรวจเข้าไปจับกุม ปรากฏว่า เด็กหรือเยาวชนไม่ได้มีการเสพยาเสพติดต่อหน้าตำรวจ ต้องนำไปตรวจปัสสาวะ แม้ผลของการตรวจปัสสาวะจะเป็นสีม่วงซึ่งแสดงให้เห็นว่าเด็กหรือเยาวชนมีการเสพยาเสพติด แต่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้กล่าวอ้างว่ามีการ

เสพยาเสพติดมาก่อนหน้าที่ถูกตำรวจจับกุมเป็นระยะเวลา 1-2 วัน อันเป็นปัญหาในการพิสูจน์พฤติกรรมการกระทำผิดที่ไม่ได้กระทำซึ่งหน้า ซึ่งพฤติกรรมการจับกุมของตำรวจไม่ได้มีการจับกุมซึ่งหน้า ส่งผลให้ตำรวจต้องประสบกับขั้นตอนที่ยุ่งยากในการจับกุมอันเนื่องมาจากปัญหาในการพิสูจน์พฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ตลอดจนพฤติกรรมการเสพยาเสพติดไม่ได้เป็นการกระทำผิดโดยซึ่งหน้าตามที่กฎหมายได้กำหนด ทำให้ตำรวจไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมการเสพยาเสพติด โดยจะใช้วิธีว่ากล่าวตักเตือน หรือให้ผู้ปกครองรับทราบ หากแต่ไม่ได้นำตัวเด็กเข้าสู่กระบวนการบำบัดยาเสพติดแต่ประการใด เพราะประสบกับขั้นตอนการจับกุมที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนดเป็นสำคัญ

- **ตำรวจไม่ดำเนินคดีกับคดีที่เด็กและเยาวชนไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้า แม้จะมีการกระทำผิดร่วมกับคดีที่ได้กระทำผิดซึ่งหน้า**

เนื่องจากข้อกำหนดของกฎหมายที่กำหนดให้ต้องมีการจับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้าเท่านั้น หรือในกรณีที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้าตำรวจจะสามารถจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้หากมีหมายศาล เป็นการสร้างปัญหาในการปฏิบัติงานให้แก่ตำรวจ กล่าวคือ ตำรวจจะเลือกจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้าเป็นสำคัญ หากเด็กและเยาวชนกระทำผิดในคดีที่ไม่ใช่คดีซึ่งหน้า ตำรวจจะหลีกเลี่ยงไม่จับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด นอกจากนี้ ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการปฏิบัติงานของตำรวจในด้านการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด คือ หากตำรวจมีการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ซึ่งหน้าในบางคดี อาทิ คดีการแข่งขันรถจักรยานยนต์ แม้เด็กหรือเยาวชนจะมีการกระทำผิดในคดีอื่น ๆ ควบคู่ด้วย อาทิ การเสพยาเสพติด หรือ การลักทรัพย์ ตำรวจจะมีการบันทึกการจับกุมเพียงประเภทคดีเดียวที่มีการจับกุมในคดีแข่งขันรถจักรยานยนต์ซึ่งเป็นการกระทำผิดซึ่งหน้าเท่านั้น ซึ่งอาจเป็นเพราะคดีการแข่งขันรถจักรยานยนต์ที่สามารถจับกุมได้เป็นการกระทำผิดโดยซึ่งหน้าอย่างชัดเจน หากเป็นคดีอื่น ๆ ที่ไม่ได้เป็นการกระทำผิดซึ่งหน้าแม้กลุ่มเด็กและเยาวชนจะกระทำผิดควบคู่ด้วย แต่ตำรวจไม่ต้องการดำเนินคดีเพราะปัญหาในการพิสูจน์พฤติกรรมการกระทำผิดที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้า ซึ่งมีความยุ่งยากก็อาจเป็นได้

จากข้อกำหนดของกฎหมายที่กำหนดให้ตำรวจต้องจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้าเท่านั้น ในกรณีที่ไม่ได้มีการกระทำผิดซึ่งหน้าตำรวจต้องขอหมายจับจากศาล อาจเป็นการสร้างความยุ่งยากให้แก่ตำรวจในการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน อันนำไปสู่ปัญหาที่ตำรวจเลือกจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้าเท่านั้น ในขณะที่คดีที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้าตำรวจจะหลีกเลี่ยงการจับกุม หรือ แม้จะจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ในคดีซึ่งหน้าและมีพฤติกรรมการกระทำผิดในคดีอื่น ๆ ที่ไม่ได้มีการจับกุมซึ่งหน้าควบคู่ด้วย ตำรวจจะไม่ดำเนินคดีในคดีเหล่านี้ นับเป็นปัญหาที่สำคัญต่อกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนและการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชน เพราะการไม่จับกุมหรือ การไม่ดำเนินคดีกับคดีที่เด็กและเยาวชนไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้าตำรวจ อาจ

เป็นการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดทางอ้อม โดยเด็กและเยาวชนไม่ได้รับการลงโทษหรือการแก้ไขฟื้นฟูที่เหมาะสมกับความผิด ทำให้เด็กและเยาวชนต้องถลำลึกลงไปในพฤติกรรมอาชญากรจนยากจะแก้ไข

- ปัญหาในการจับกุมเด็กและเยาวชนตามประเภทของผู้เสียหาย

จากผลการศึกษาได้แสดงให้เห็นว่าปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งของตำรวจในการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจำแนกตามประเภทของผู้เสียหาย ประกอบด้วย

O ปัญหาตำรวจจับกุมเด็กและเยาวชนในคดีที่มีผู้เสียหาย หรือเป็นการกระทำผิดที่มีความชั่วร้ายในตัวเอง (Mala Inse) มากกว่าคดีที่ไม่มีผู้เสียหายหรือเป็นการกระทำผิดเพราะกฎหมายกำหนด (Mala Prohibita) เนื่องจากมีเจ้าทุกข์ที่แน่นอน

จากผลการศึกษาได้แสดงให้เห็นว่า หากเด็กและเยาวชนกระทำผิดในคดีที่มีผู้เสียหายหรือเป็นการกระทำผิดที่มีความชั่วร้ายในตัวเอง (Mala Inse) ได้แก่ คดีเกี่ยวกับทรัพย์ คดีเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย และคดีที่เกี่ยวข้องกับความผิดเกี่ยวกับเพศในบางประเภทคดี ได้แก่ หากเด็กและเยาวชนกระทำผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์ หรือ คดีเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ตำรวจจะมีการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีดังกล่าว โดยให้เหตุผลว่าคดีดังกล่าวเป็นคดีที่มีเจ้าทุกข์ หากเจ้าทุกข์เข้าแจ้งความและยืนยันที่จะดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ตำรวจก็ต้องมีการจับกุมและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยคดีทั้งสองประเภทอาจเป็นคดีที่สามารถดำเนินคดีได้ง่ายกว่าเพราะมีเจ้าทุกข์เข้าแจ้งความ ตลอดจนพฤติกรรมการกระทำผิดมีความเสียหายที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน แม้จะไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้า หากแต่มีเจ้าทุกข์หรือพยานหลักฐานจะทำให้ตำรวจเห็นว่าการขอหมายจับจากศาล หรือ การดำเนินคดีสามารถกระทำได้ง่ายกว่าคดีที่ไม่เจ้าทุกข์

ในขณะที่หากเด็กและเยาวชนกระทำผิดในคดีที่ไม่มีผู้เสียหายหรือเป็นการกระทำผิดเพราะกฎหมายกำหนด (Mala Prohibita) ได้แก่

-คดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ

-คดีเกี่ยวกับเพศ รวมทั้งลามกอนาจาร

โดยคดีที่เป็นการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่เป็นคดีที่ไม่มีผู้เสียหายอาทิ คดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษประเภทผู้เสพ รวมทั้งคดีเกี่ยวกับความผิดทางเพศซึ่งเกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี หรือคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดทางเพศในประเด็นชู้สาวซึ่งเป็นการเต็มใจของเด็กและเยาวชนที่อายุต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนด เป็นคดีที่ตำรวจสามารถดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ยากกว่าคดีที่มีเจ้าทุกข์หรือเหยื่ออาชญากรรม เพราะเด็กและเยาวชนเต็มใจในการกระทำผิด ยอมเป็นตกเป็นผู้เสียหาย รวมทั้งไม่รู้ว่าพฤติกรรมของตนเองเป็นพฤติกรรมที่ผิดกฎหมาย เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีประเภทนี้จึงไม่มีผู้เข้าแจ้งความ หรือ หากมีการเข้าแจ้งความก็จะเป็นคดีที่

พ่อแม่ หรือ ผู้ปกครองไม่พอใจในพฤติกรรมของผู้ที่เด็กและเยาวชนคบหาอยู่ ทำให้การทำงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนสามารถกระทำได้ยาก ไม่ว่าจะเป็นการป้องกันปราบปรามที่กระทำได้ยาก ในขณะที่การจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีประเภทนี้ ตำรวจที่เกี่ยวข้องอาจไม่ต้องการจับกุมเพราะจะมีปัญหาของกระบวนการดำเนินคดีที่ยุ่งยากซับซ้อนตามมาเริ่มตั้งแต่การจับกุมที่จะต้องมีการจับกุมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นการกระทำผิดซึ่งหน้า ซึ่งพฤติกรรมการกระทำผิดไม่ได้เป็นการกระทำผิดซึ่งหน้า รวมทั้งตำรวจอาจใช้ข้ออ้างที่ว่าไม่มีเจ้าทุกข์เข้าแจ้งความจึงไม่ต้องการจับกุมดำเนินคดี กลัวการจับกุมเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้เพราะปัญหาของกระบวนการที่ตำรวจเห็นว่ามีความสลับซับซ้อนยุ่งยากตามมา

ในขณะที่ความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือรถจักรยานยนต์ แม้จะเป็นความผิดที่เป็นการกระทำผิดเนื่องจากกฎหมายเป็นผู้กำหนด (Mala Prohibita) ไม่มีเจ้าทุกข์ที่เป็นการเฉพาะเจาะจง หรือเหยื่ออาชญากรรมเข้าแจ้งความดังเช่นคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด หรือ คดีการกระทำผิดทางเพศ แต่ตำรวจสามารถปฏิบัติงานได้ง่ายกว่าเพราะเป็นการกระทำผิดที่ตำรวจสามารถจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ซึ่งหน้า ตลอดจนกระบวนการในการป้องกันปราบปราม การจับกุม สามารถกระทำได้ง่ายเพราะมีสถานีตำรวจที่ทำหน้าที่เฉพาะในคดีที่เกี่ยวข้องกับจราจร หากแต่อาจประสบปัญหาในกรณีของการสอบสวนที่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีจำนวนมากและเป็นการกระทำผิดในยามค่ำคืนจึงประสบปัญหาในการแจ้งผู้ปกครอง การรวมรวมเอกสารเพื่อส่งไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง

1.4 ปัญหาในขั้นตอนของการนำตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลไต่สวนการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง

สำหรับปัญหาภายหลังจากที่ได้มีการจับตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้แล้ว คือ

ปัญหาในการนำตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลไต่สวนการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง โดยตำรวจต้องประสบกับปัญหา ดังนี้

- **ปัญหาการดำเนินการส่งตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่งตัวให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง**

ตำรวจต้องประสบกับปัญหาในการดำเนินการส่งตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไปส่งให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง โดยตำรวจต้องประสบกับการจับกุมเด็กและเยาวชนไม่ถูกต้องและต้องปล่อยตัวเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาไป ดังจะเห็นได้จากสถิติการจับกุมเด็กและเยาวชนไม่ชอบด้วยกฎหมายตามจำนวนคำร้องขอต่อศาลที่เข้าสู่การตรวจสอบการจับ (มาตรา 73) ระหว่างวันที่ 22 พฤษภาคม 2554 – 30 พฤศจิกายน 2554 ดังนี้

ตารางที่ 4.38 รายงานจำนวนคำร้องต่อศาลที่เข้าสู่การตรวจสอบการจับ (มาตรา 73) รวมศาลเยาวชนทั่วราชอาณาจักร ประจำเดือน 22 พฤษภาคม – 30 พฤศจิกายน 2554

ข้อหา	การตรวจสอบการจับและศาลเห็นว่าไม่ชอบด้วยกฎหมาย
<u>ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา</u>	
- ความผิดเกี่ยวกับการปกครอง	
ความผิดต่อเจ้าพนักงาน ม.136 – ม.146	1
- ความผิดเกี่ยวกับเพศ	
ความผิดเกี่ยวกับอนาจาร ม.278 – ม.285	1
- ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	
ความผิดต่อชีวิต ม.288 – ม.290	3
ความผิดต่อร่างกาย ม.295 – ม.299	4
- ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง	
ความผิดต่อเสรีภาพ ม.309 – ม.-321	1
- ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	
ความผิดฐานลักทรัพย์ ม.334 – ม.335	21
ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ ม.336	2
- ความผิดฐานกรรโชก รีดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์	
ความผิดฐานชิงทรัพย์	3
ความผิดฐานปล้นทรัพย์	1
ความผิดฐานรับของโจร ม.357	1
ความผิดฐานบุกรุก ม.362 – ม.366	1
<u>ความผิดตามประมวลกฎหมายอื่น</u>	
พ.ร.บ.ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ.2475	1
พ.ร.บ.อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ฯลฯ พ.ศ.2490	7
พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522	
เฮโรอีน	1
เมทแอมเฟตามีน	184
กัญชา	4
พืชกระท่อม	11

ตารางที่ 4.38 (ต่อ)

ข้อหา	การตรวจสอบการจับและศาลเห็นว่าไม่ชอบด้วยกฎหมาย
พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ.2522	1
พ.ร.บ.การทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2551	3
พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.2484	1
พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.2522	4
รวม	**255**

ที่มา : สำนักงานศาลยุติธรรม,2555

จากตารางที่ 4.38 แสดงให้เห็นถึงสถิติการจับกุมเด็กและเยาวชนไม่ชอบด้วยกฎหมายตามจำนวนคำร้องขอต่อศาลที่เข้าสู่การตรวจสอบการจับ (มาตรา 73) ระหว่างวันที่ 22 พฤษภาคม 2554 – 30 พฤศจิกายน 2554 รวม 255 คน หรือ ร้อยละ 1.9 เปรียบเทียบกับจำนวนคำร้องที่เข้าสู่การตรวจสอบการจับกุม (มาตรา 73) ทั้งหมด จำนวน 13,463คน

สำหรับปัญหาที่ทำให้ตำรวจปฏิบัติงานผิดพลาดในการนำเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ได้แก่

O การตรวจสอบรายละเอียดประวัติของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่เรียบร้อย

จากข้อกำหนดของกฎหมายที่กำหนดให้ตำรวจต้องมีการส่งเด็กและเยาวชนที่จับกุมได้ไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง นอกจากจะทำให้ตำรวจไม่ต้องการที่จะจับกุมเด็กและเยาวชนเนื่องจากกระบวนการที่ต้องตามมาจากการจับกุมเด็กและเยาวชน เริ่มจากการที่จะต้องนำตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ปัญหาที่ตามมาจากการที่ตำรวจต้องดำเนินการส่งตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเพื่อส่งตัวไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง คือ ปัญหาในการสอบประวัติเบื้องต้นของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่ไม่สามารถกระทำได้อย่างครบถ้วนหรือถูกต้อง โดยเฉพาะในกรณีที่ตำรวจมีการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจำนวนมาก และเป็นการกระทำผิดในเวลากลางคืน ซึ่งตำรวจไม่อาจทำงานได้ทัน โดยได้ให้เหตุผลว่าตำรวจจะต้องมีการนำตัวเด็กไปให้ศาลไต่สวนภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง หากแต่ศาลไม่ได้มีการเปิด 24 ชั่วโมง จึงนำไปสู่ปัญหาในการรีบเร่งทำงานและเกิดความผิดพลาดในการทำงาน อาทิ การนำตัวผู้กระทำผิดที่มีอายุมากกว่า 18 ปี ไปส่งให้ศาลตรวจสอบการจับกุม เป็นต้น

O เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดหลอกตำรวจ หรือ ใช้ช่องทางของกฎหมายในการหลบเลี่ยงโทษจากการกระทำผิด

จากข้อกำหนดของกฎหมายที่ตำรวจจะต้องส่งตัวเด็กและเยาวชนที่จับกุมได้ไปให้ศาลไต่สวนภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ตำรวจต้องประสบกับปัญหา เนื่องจากขั้นตอนการทำงานที่เร่งรีบเพื่อให้ทันกับระยะเวลา 24 ชั่วโมง ทำให้นอกจากตำรวจจะทำงานได้ไม่เรียบร้อยในขั้นตอนของของการตรวจสอบประวัติเบื้องต้นของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเพื่อส่งให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ตำรวจยังต้องประสบกับปัญหาที่โดนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดหลอก โดยเด็กใช้ช่องทางตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษตามกฎหมาย ดังจะเห็นได้จากการที่กลุ่มตัวอย่างรายหนึ่งได้กล่าวว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดจำนวนหลายเม็ด ได้มีการแจ้งอายุแก่ตำรวจที่จับกุมว่าเป็นผู้ที่มีอายุเกิน 18 ปี ทำให้ตำรวจต้องส่งเด็กไปควบคุมตัวรวมกับผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่ และเมื่อมีการตรวจสอบอย่างละเอียดจึงปรากฏว่าผู้กระทำผิดมีอายุน้อยกว่า 18 ปี ทำให้ตำรวจนำตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไปตรวจสอบการจับกุมไม่ทันภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมงนับแต่มีการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และทำให้ศาลต้องปล่อยตัวไปแม้พฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนจะมีพฤติกรรมการกระทำผิดที่ชัดเจนและเป็นพฤติกรรมที่มีความรุนแรงก็ตาม

ปัญหาที่เกิดขึ้นในขั้นตอนของการนำตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง อาจสืบเนื่องมาจากผู้ที่ออกกฎหมายต้องการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนอันสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักปฏิฐานนิยม (Positive School) ที่เชื่อว่า “คนเราทุกคนเกิดมาเหมือนผ้าขาวที่บริสุทธิ์ หากแต่ที่ต้องกระทำผิดเพราะสภาพแวดล้อมบีบบังคับให้กระทำผิด (Determinism)” จึงทำให้เด็กและเยาวชนซึ่งเปรียบเสมือนผ้าขาวที่บริสุทธิ์ที่ถูกสภาพแวดล้อมบีบบังคับให้ต้องกระทำผิด จำเป็นต้องได้รับความคุ้มครองนับตั้งแต่การถูกจับกุม โดยการให้มีการตรวจสอบการจับกุม ซึ่งการปฏิบัติดังกล่าวมีข้อดีในแง่ของการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด หากแต่ในทางตรงกันข้ามการปฏิบัติดังกล่าวอาจสร้างปัญหาให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดควบคู่กับตำรวจผู้ปฏิบัติงาน กล่าวคือ ขั้นตอนการปฏิบัติงานดังกล่าวอาจทำให้ตำรวจไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเพราะเห็นว่าเมื่อจับกุมเด็กและเยาวชนได้แล้วต้องเสี่ยงต่อการถูกกล่าวหาว่าละเมิดสิทธิเด็กและเยาวชน และจากการกำหนดระยะเวลา 24 ชั่วโมงสำหรับทุกประเภทคดีโดยไม่มีความยืดหยุ่นสำหรับกรณีของเหตุการณ์ที่ไม่สามารถนำเด็กไปตรวจสอบการจับกุมได้ทันที ทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่ต้องถูกลงโทษ อาจเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดและรู้กฎหมายใช้เป็นช่องทางในการหลอกตำรวจเพื่อไม่ให้ต้องรับโทษ ดังกรณีที่เยาวชนที่กระทำผิดได้แจ้งอายุแก่ตำรวจว่าเป็นผู้ใหญ่แล้วทำให้ตำรวจส่งตัวไปควบคุมรวมกับผู้ใหญ่ เมื่อทราบว่าเป็นเยาวชนก็ส่งตัวไปตรวจสอบการจับกุมไม่ทันภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง

ดังนั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากที่สุด ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการปรับกฎหมายในประเด็นของการให้ตำรวจนำเด็กและเยาวชนไปตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น อาทิ อาจขยายเวลาได้หากมีความจำเป็น หรือ การนำเด็กและเยาวชนไปตรวจสอบการจับกุมควรใช้สำหรับคดีที่มีความรุนแรงหรือสำคัญ อาจไม่จำเป็นต้องใช้สำหรับทุกประเภทคดี เพราะจะเป็นการสร้างความยุ่งยากและภาระในการปฏิบัติงานให้แก่ตำรวจ รวมทั้งอาจทำให้เด็กและเยาวชนที่รู้ข้อกำหนดของกฎหมายหาทางหลีกเลี่ยงการรับโทษจากการกระทำผิด เพราะการกำหนดกฎหมายโดยไม่มีความยืดหยุ่น แม้จะเป็นการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนแต่ในขณะเดียวกัน อาจเป็นการทำร้ายเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดด้วยเช่นกัน เพราะตราบใดที่ตำรวจไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเพราะเงื่อนไขความยุ่งยากดังกล่าวข้างต้น จะทำให้พฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนถลำลึกจนยากจะแก้ไข

1.5 ปัญหาในขั้นตอนของการสืบสวน

สำหรับปัญหาในขั้นตอนของการสืบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ตำรวจต้องประสบกับปัญหาที่สำคัญ ดังนี้

- **ปัญหาการพิสูจน์การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน**

ปัญหาที่สำคัญมากประการหนึ่งในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน คือ การหาพยานหลักฐาน การพิสูจน์การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนกระทำได้ยากกว่าการหาพยานหลักฐานของผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่ กล่าวคือ ถ้าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้า การหาพยานหลักฐานจะทำได้ยาก เพราะตำรวจก็กลัวการถูกกล่าวหาว่าหลักฐานที่ได้มาไม่ถูกต้องเป็นการละเมิดสิทธิของเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด อาจหาว่ามีการกลั่นแกล้งเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด รวมทั้งพยานหลักฐานที่ได้จากผู้เสียหาย หากเป็นเด็กและเยาวชนเช่นกัน อาจเชื่อมโยงไม่ถึงตัวเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิด เพราะเด็กและเยาวชนผู้เสียหายไม่สามารถจำรูปพรรณสัณฐานผู้กระทำผิด เพราะวุฒิภาวะของผู้เสียหายที่ยังคงเป็นเด็กตลอดจนถ้าเป็นการกระทำผิดที่มีผู้ร่วมกระทำผิดจำนวนมาก อาทิ 10 คนขึ้นไป กระทำผิดในเวลาเย็น หรือยามค่ำคืน ผู้เสียหายซึ่งเป็นเด็กและเยาวชนจะจำผู้กระทำผิดไม่ได้เลย จึงเป็นปัญหาที่สำคัญของตำรวจในการสืบสวนเพื่อค้นหาหาพยานหลักฐานในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

สำหรับการพิสูจน์หลักฐานในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่สำคัญคือ จะต้องเป็นพยานหลักฐานที่พิสูจน์ได้อย่างชัดเจนและแน่นอน อาทิ กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ที่สามารถใช้พิสูจน์หลักฐานในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้อย่างชัดเจนและแน่นอน ซึ่งการพิสูจน์หลักฐานในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนอาจเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำได้ยาก และพยานหลักฐานที่ใช้มีจำนวนไม่มากนัก ทำให้ตำรวจส่วนหนึ่งอาจไม่กล้าจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ในขณะที่อัยการกลุ่มตัวอย่างที่ได้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้กล่าวว่า ตำรวจได้มีการพิสูจน์หลักฐานในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้ไม่ละเอียด ในขณะเดียวกันตำรวจก็ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการพิสูจน์พยานหลักฐานในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเท่าที่ควรเมื่อเปรียบเทียบกับคดีการกระทำผิดของผู้ใหญ่ อันอาจเนื่องมาจากตำรวจเห็นว่าคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนเมื่อเข้าสู่ขั้นตอนของศาล เมื่อเด็กมีการรับสารภาพเด็กและเยาวชนจะได้รับการประกันตัวเกือบทั้งหมด

ปัญหาในการพิสูจน์หลักฐานของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่ยากกว่าคดีการกระทำผิดของผู้ใหญ่ โดยการพิสูจน์หลักฐานในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดของตำรวจที่ไม่ละเอียด เนื่องจากการหาพยานหลักฐานการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ยาก รวมทั้งตำรวจไม่ได้ให้ความสำคัญกับการหาพยานหลักฐานในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนอย่างเต็มที่ อันจะนำไปสู่ปัญหาต่ออัยการในการส่งคดีต่อไปให้ศาลพิพากษา และส่งผลต่อการพิพากษาของศาล ที่อาจมีการพิพากษาไม่เหมาะสมกับพฤติกรรมในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และนำไปสู่ปัญหาในการแก้ไขพฤติกรรมเด็กและเยาวชนที่ไม่เหมาะสม ทำให้เด็กและเยาวชนบางส่วนไม่ได้รับการลงโทษและทำให้ไม่เกิดความสำนึกผิดต่อการกระทำและยากต่อการแก้ไขพฤติกรรม

1.6 ปัญหาในขั้นตอนของการสอบสวน

สำหรับปัญหาในขั้นตอนของการสอบสวนที่ตำรวจประสบ ได้แก่

- **ปัญหาการทำงานสอบสวนในลักษณะของสหวิชาวิชาชีพ**

ปัญหาของตำรวจในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนเด็กและเยาวชนในลักษณะวิชาชีพประกอบด้วย

- **ปัญหาในการนัดสหวิชาชีพให้มาสอบสวนในเวลาเดียวกันได้**

การทำงานของตำรวจในการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในลักษณะของสหวิชาชีพ ทำให้ตำรวจต้องประสบกับปัญหาในการสอบสวนเด็กและเยาวชน เนื่องจากตำรวจเห็นว่าเป็นขั้นตอนที่ยุ่งยากในการที่จะนัดให้สหวิชาชีพซึ่งประกอบด้วยตำรวจ นักสังคมสงเคราะห์ หรือนักจิตวิทยา ทนายความ และอัยการมาร่วมสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้พร้อมกัน ซึ่งเป็นการสร้างภาระในการปฏิบัติงานของตำรวจ แม้ขั้นตอนนี้ ตามกฎหมายใหม่ไม่ได้กำหนดข้อกำหนดไว้ หากแต่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน พ.ศ.2546 ได้กำหนดไว้ ทำให้หากตำรวจมีการสอบสวนเด็กและเยาวชนโดยไม่ใช้สหวิชาชีพ อัยการจะไม่ยอม ทำให้ตำรวจต้องดำเนินการในการสอบสวนในลักษณะของสหวิชาชีพ แต่สิ่งที่สหวิชาชีพได้ประสบในขั้นตอนการทำงานของตำรวจ คือ

- **ตำรวจมีการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาก่อนแล้วหากแต่มีการอ่านสำนวนการสอบสวนต่อหน้าสหวิชาชีพ**

เพื่อเป็นการทำให้การสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด คือ การสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดต่อหน้าสหวิชาชีพ ปรากฏว่าสหวิชาชีพที่ทำงานร่วมกับตำรวจได้ประสบกับสภาวะที่ตำรวจได้มีการสอบปากคำเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นที่เรียบร้อยแล้ว หากแต่เพื่อให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ตำรวจได้แจ้งให้สหวิชาชีพมาและได้อ่านสำนวนการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พร้อมทั้งให้สหวิชาชีพได้มีการรับทราบในสำนวนการสอบสวนที่ตำรวจได้ดำเนินการมาเรียบร้อยแล้ว โดยสหวิชาชีพจะมีหน้าที่เพียงการแจ้งสิทธิให้เด็กทราบ หรือ การที่แจ้งให้เด็กอ่านรายละเอียดในสำนวนการสอบสวนให้ละเอียด หากไม่เห็นด้วยก็ให้บอกแก่สหวิชาชีพ เป็นต้น

o ตำรวจได้แจ้งแก่อัยการว่าเด็กและเยาวชนไม่ต้องการสหวิชาชีพในการสอบสวน

ในการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด อัยการมักจะสอบถามตำรวจว่าเด็กและเยาวชนร้องขอสหวิชาชีพในการสอบสวนหรือไม่ ซึ่งในทางปฏิบัติเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่รู้จักว่าสหวิชาชีพคือใคร และอาจเห็นว่าเป็นการสร้างความยุ่งยาก เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจะแจ้งแก่ตำรวจว่าไม่ต้องการสหวิชาชีพในการร่วมสอบสวน อันอาจเป็นเหตุให้ตำรวจใช้ช่องทางดังกล่าว คือ เด็กและเยาวชนไม่ต้องการสหวิชาชีพในการสอบสวน อันนำไปสู่การไม่ต้องใช้สหวิชาชีพในการร่วมสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

จากการกำหนดให้สหวิชาชีพเข้ามาเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการร่วมสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด จะเห็นได้ว่าเป็นแนวคิดที่ดีซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักปฏิฐานนิยม(Positive School) ที่เชื่อว่า “คนเราเกิดมาเหมือนผ้าขาวที่บริสุทธิ์ หากแต่ที่ต้องกระทำผิดเพราะสภาพแวดล้อมบีบบังคับ” ซึ่งการใช้สหวิชาชีพอาจเป็นการแสดงให้เห็นถึงการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนที่มีโอกาสพลั้งพลาดในการกระทำผิด จำเป็นต้องได้รับการคุ้มครองตั้งแต่การสอบสวนจนกระทั่งถึงขั้นตอนการดำเนินคดี

การให้สหวิชาชีพเข้ามาดำเนินการร่วมกับตำรวจอาจเป็นแนวคิดที่ดีเนื่องจากเป็นการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดตามแนวคิดของสำนักปฏิฐานนิยม (Positive School) ดังกล่าวข้างต้น อย่างไรก็ตาม การกำหนดให้มีสหวิชาชีพดำเนินการร่วมสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด อาจเป็นการสร้างภาระในการดำเนินงานให้แก่ตำรวจ ซึ่งแม้จะมีการกำหนดให้ต้องมีสหวิชาชีพแต่ในทางปฏิบัติตำรวจอาจมีการเลี่ยงการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความคล่องตัวมากขึ้น
ดังนั้น อาจจำเป็นต้องมีการทบทวนในประเด็นของการกำหนดให้ต้องมีสหวิชาชีพเข้าร่วมในการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในทุกประเภทคดี เพราะอาจเป็นการสร้างภาระในการปฏิบัติงานให้แก่ตำรวจ ทำให้ตำรวจไม่ต้องการปฏิบัติงานในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนตั้งแต่การจับกุมและการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยอาจให้มีการสอบสวนในลักษณะของสหวิชาชีพในลักษณะของคดีที่มีความสำคัญ หรือ คดีที่มีความรุนแรงอย่างแท้จริง

- **การทำสำนวนการสอบสวนไม่เรียบร้อย**

จากการกำหนดให้ตำรวจต้องการมีการนำตัวเด็กและเยาวชนไปไต่สวนภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ทำให้ตำรวจต้องมีการเร่งรีบในการสอบปากคำเบื้องต้นเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ประกอบกับระยะเวลาในการทำสำนวนคดีที่ได้กำหนดไว้ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา 30 วัน โดยสามารถผลัดฟ้องได้ แต่ปัญหาที่ทางอัยการประสบได้แก่ ปัญหาที่ตำรวจทำสำนวนในการสอบสวนที่ไม่ละเอียดเหมือนการทำสำนวนสอบสวนผู้ใหญ่ที่กระทำผิด ซึ่งอัยการได้ให้มีการสอบปากคำเพิ่มเติมเพื่อให้การสอบสวนมีความละเอียดมากขึ้น

สำหรับปัญหาในการที่ตำรวจทำสำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่เรียบร้อย ส่วนหนึ่งอาจเกิดจากการที่ตำรวจมีความเร่งรีบในการทำสำนวนคดีของเด็กและเยาวชน และเหตุผลอีกประการหนึ่งที่ผู้พิพากษากลุ่มตัวอย่างได้กล่าวไว้คือ อาจเป็นเพราะตำรวจทราบว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเมื่อเข้าสู่ขั้นตอนของศาลมักได้รับการประกันตัวเมื่อมีการรับสารภาพ ตำรวจจึงไม่ได้มีการทำสำนวนการสอบสวนที่มีความละเอียดเหมือนกับคดีของผู้ใหญ่ก็เป็นไปได้ ซึ่งการที่ตำรวจทำสำนวนในการสอบสวนคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนไม่เรียบร้อยอาจส่งผลต่อกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะในการพิจารณาคดีอันอาจส่งผลทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอาจไม่ได้รับการดำเนินคดีที่เหมาะสมกับพฤติกรรมในการกระทำผิด อันนำไปสู่การบำบัดแก้ไขฟื้นฟูที่ไม่เหมาะสม หรือไม่ได้รับการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูและนำไปสู่การกระทำผิดซ้ำต่อไป

2. <u>เกิดตัวเลขมืด (Dark Figure) ในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนจำนวนมาก</u>

ภายหลังจากที่มีการบังคับใช้กฎหมายใหม่ ส่งผลให้คดีที่เกี่ยวข้องกับในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในปัจจุบันเกิดตัวเลขมืดมากขึ้น กล่าวคือ มีคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้เข้าสู่การแจ้งความของตำรวจ ทำให้สถิติของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนส่วนหนึ่งเปรียบเสมือนตัวเลขมืด (Dark Figure) ที่ไม่ได้รับการเปิดเผยอย่างแท้จริง

ซึ่งตัวเลขมืดในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนมีลักษณะที่แตกต่างจากคดีอาชญากรรมทั่วไปที่เจ้าทุกข์ไม่เข้าแจ้งความ เนื่องจากเจ้าทุกข์เห็นว่าเป็นคดีเล็กน้อยไม่มีความจำเป็นในการแจ้งความเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด เจ้าทุกข์เกิดความอับอาย อาทิ การถูกข่มขืน หากแต่ตัวเลขมืดที่สำคัญที่เกิดขึ้นในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนเกิดขึ้นเนื่องจาก

i. ตำรวจไม่กล้าจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

การจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ตำรวจอาจเห็นว่าต้องเสี่ยงต่อการถูกฟ้องว่าละเมิดสิทธิมนุษยชนเด็กและเยาวชน ตลอดจนการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด คือ การที่จะมี

ขั้นตอนที่ยุ่งยากตามมา ทำให้ตำรวจไม่จับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด อันก่อให้เกิดตัวเลขมืด (Dark Figure) ของสถิติการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้รับการเปิดเผยอย่างแท้จริง

ii. ตำรวจจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด หากแต่ไม่ดำเนินคดีครบทุกคดี เลือกดำเนินคดีเฉพาะคดีที่จับกุมซึ่งหน้า หรือ ไม่ดำเนินคดีใด ๆ

ปัญหาที่ก่อให้เกิดตัวเลขมืด (Dark Figure) ของสถิติการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ แม้ตำรวจจะมีการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด หากแต่ตำรวจเลือกดำเนินคดีเฉพาะคดีที่มีการกระทำผิดซึ่งหน้าเท่านั้น หากแต่ถ้าเป็นคดีที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้าควบคู่ด้วย ตำรวจจะไม่ดำเนินคดี เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งได้ให้เหตุผลว่า เพราะถ้าเป็นคดีที่จับกุมซึ่งหน้าจะสามารถดำเนินคดีได้ง่าย หากเป็นคดีที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้าจะดำเนินคดีได้ยาก เพราะตำรวจต้องไปขอหมายศาลในการจับก่อน เพื่อเป็นการเลี่ยงปัญหาความยุ่งยากในการทำงาน เมื่อจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ แม้จะมีคดีที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้าควบคู่ด้วย ตำรวจส่วนหนึ่งจึงได้เลือกดำเนินคดีเฉพาะคดีที่มีการกระทำผิดซึ่งหน้าเท่านั้น รวมทั้งตำรวจกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งไม่ดำเนินคดีใด ๆ กับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพราะกลัวปัญหาความยุ่งยากที่ตามมา อาทิ กลัวว่าจะไม่สามารถนำเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมได้ทัน จึงปล่อยตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไป เป็นต้น อันก่อให้เกิดตัวเลขมืด (Dark Figure) ของสถิติการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

จากปัญหาตัวเลขมืด (Dark Figure) ของสถิติการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับตำรวจซึ่งเป็นต้นธารของกระบวนการยุติธรรม ที่ไม่ยอมจับกุมเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดเพื่อนำตัวเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมเพราะเกรงกลัวว่าจะมีการละเมิดสิทธิมนุษยชนของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ตลอดจนเห็นว่าขั้นตอนในการจับกุมเด็กและเยาวชนมีขั้นตอนที่ยุ่งยาก ตำรวจต้องเสี่ยงต่อการถูกฟ้องร้อง หรือ กระทำผิดทางวินัย อาทิ การทำสำนวนคดีไม่เสร็จตามกำหนด จึงไม่ยอมจับกุมเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด ทำให้เกิดตัวเลขมืดที่สำคัญในคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และเป็นปัญหาที่สำคัญต่อการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนต่อไป

จากปัญหาที่ตำรวจไม่กล้าจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเนื่องจากข้อกำหนดของกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนมากเกินไป ตลอดจนขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่ประสบความยุ่งยาก ทำให้ตำรวจไม่ต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน นับตั้งแต่ขั้นตอนการจับกุม การสืบสวนสอบสวน ซึ่งตำรวจเป็นหน่วยงานแรกหรือต้นธารของกระบวนการยุติธรรม เมื่อตำรวจมีการจับกุมเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดน้อย จึงส่งผลให้หน่วยงานลำดับต่อมา คือ อัยการมีคดีที่เข้าสู่การดำเนินคดีน้อยลง ศาลมีคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่มาสู่ขั้นตอนของการพิจารณาคดีที่ลดน้อยลง และสุดท้ายคือ สถานพินิจมีจำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่

เข้าสู่สถานพินิจฯที่ลดลงจำนวนมาก ดังจะเห็นได้จากสถิติเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่ศาลและสถานพินิจฯมีจำนวนลดลงมากภายหลังจากที่มีการบังคับใช้กฎหมายใหม่ หากแต่พฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ปรากฏให้เห็นตามหน้าหนังสือพิมพ์กลับสวนทางกับตัวเลขสถิติที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

ซึ่งปัญหาตัวเลขมืด (Dark Figure) ของสถิติการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน นับเป็นปัญหาที่สำคัญของกระบวนการยุติธรรมและสังคมไทย เพราะตราบใดก็ตามที่พฤติกรรมและปริมาณการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนยังคงรุนแรงและเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ หากแต่สถิติที่แท้จริงของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนกลับไม่ได้รับการเปิดเผยออกมา สถิติที่แสดงออกมาเป็นสถิติการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่มีจำนวนไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับสถิติการกระทำผิดที่เกิดขึ้นจริง ย่อมนำไปสู่ปัญหาในการป้องกันและแก้ไขการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ซึ่งหากกระบวนการยุติธรรมยังคงปล่อยให้สถิติการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเป็นตัวเลขมืด (Dark Figure)ที่เปรียบเสมือนภูเขาน้ำแข็งที่มีบางส่วนจมอยู่ใต้น้ำ โดยไม่ได้รับการแก้ไขให้ถูกต้อง เพื่อให้ตัวเลขสถิติการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด ตัวเลขมืด (Dark Figure) ของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนจะมีการสะสมและก่อให้เกิดปัญหามากยิ่งขึ้นจนยากที่กระบวนการยุติธรรมและสังคมไทยจะเข้าไปจัดการแก้ไขกับปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้อย่างทันท่วงทีและเหมาะสม

จากตัวเลขมืด (Dark Figure) ที่เกิดขึ้นในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนดังกล่าวข้างต้น นับเป็นปัญหาที่สำคัญของกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนไทยโดยตรง เพราะตัวเลขมืดที่ซ่อนอยู่ดังกล่าวข้างต้นส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบต่อกระบวนการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพราะหากพิจารณาจากสถิติการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่เป็นตัวเลขที่เป็นทางการ จะเห็นว่าเด็กและเยาวชนมีการกระทำผิดที่ลดลง แต่ในทางความเป็นจริงกลับไม่ใช่ ซึ่งทำให้ทิศทาง หรือ การกำหนดนโยบายในการจัดการกับปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดต้องผิดไป ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องตามปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในสังคม

3. <u>ตำรวจไม่ต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน</u>

จากผลการศึกษาได้แสดงให้เห็นว่า ตำรวจกลุ่มตัวอย่างไม่ต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด อันเนื่องมาจากปัญหากฎหมายที่กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีความสลับซับซ้อนและมีความยุ่งยากในการดำเนินงาน ลักษณะงานของตำรวจที่ต้องเกี่ยวข้องกับคดีอาชญากรรมจำนวนมาก หากแต่การปฏิบัติงานในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนตำรวจต้องประสบกับการขาดสิ่งจูงใจในการทำงาน เพราะตำรวจมีการทำงานในลักษณะที่อาจเปลืองตัวได้อาจต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน ทำให้เกิดปัญหาตำรวจไม่ต้องการปฏิบัติงานที่

เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน ดังจะเห็นได้จากกรณีศึกษาบางรายได้กล่าวว่า บางครั้งตำรวจจะถามเยาวชนที่กระทำผิดว่าเป็นเด็กหรือไม่ หากเป็นเด็กจะไม่จับกุมเพราะไม่ต้องการยุ่งเกี่ยวกับการดำเนินคดีที่จะมีความยุ่งยากตามมา

สำหรับประเด็นปัญหาตำรวจไม่ต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน อันเนื่องมาจากข้อกำหนดของกฎหมายใหม่ที่มีการบังคับใช้เมื่อ พ.ศ.2554 ที่ผ่านมา ดังจะเห็นได้จากแม้จะปรากฏข่าวพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่มีจำนวนมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง หากแต่สถิติเด็กและเยาวชนกระทำผิดที่ปรากฏให้เห็นของศาลและสถานพินิจฯมีจำนวนที่ลดลงกว่าปีที่ผ่านมา ดังแสดงให้เห็นดังนี้

ตารางที่ 4.39 ปริมาณคดีที่เข้าสู่การพิจารณาและพิพากษาเสร็จไปของศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วราชอาณาจักร ประจำเดือนมกราคม – ธันวาคม 2553 (ก่อนประกาศใช้ พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯพ.ศ.2553)

ประเภทคดี	คดีที่เข้าสู่การพิจารณา			คดีเสร็จไป	ร้อยละ คดีเสร็จไป	คดีค้างไป
	คดีค้างมา	คดีรับใหม่	รวม			
คดีแพ่ง	2,549	13,418	15,967	13,459	84.29	2,508
คดีอาญา	3,521	30,609	34,130	30,757	90.12	3,373
รวม	6,070	44,027	50,097	44,216	88.26	5,881

ที่มา : สำนักงานศาลยุติธรรม

ตารางที่ 4.40 ปริมาณคดีที่เข้าสู่การพิจารณาและพิพากษาเสร็จไปของศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วราชอาณาจักร ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 21 พฤษภาคม 2554 (ก่อนประกาศใช้ พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯพ.ศ. 2553)

ประเภทคดี	คดีที่เข้าสู่การพิจารณา			คดีเสร็จไป	ร้อยละ คดีเสร็จไป	คดีค้างไป
	คดีค้างมา	คดีรับใหม่	รวม			
คดีแพ่ง	2,508	5,908	8,416	5,330	63.33	3,086
คดีอาญา	3,373	13,077	16,450	12,675	77.05	3,775
รวม	5,881	18,985	24,866	18,005	72.41	6,881

ที่มา : สำนักงานศาลยุติธรรม

ตารางที่ 4.41 ปริมาณคดีที่เข้าสู่การพิจารณาและพิพากษาเสร็จไปของศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วราชอาณาจักร ตั้งแต่วันที่ 22 พฤษภาคม – 30 พฤศจิกายน 2554 (ตั้งแต่ประกาศใช้ พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ พ.ศ.2553)

ประเภทคดี	คดีที่เข้าสู่การพิจารณา			คดีเสร็จไป	ร้อยละคดีเสร็จไป	คดีค้างไป
	คดีค้างมา	คดีรับใหม่	รวม			
คดีแพ่ง	3,086	7,237	10,323	7,469	72.35	2,854
คดีอาญา	3,775	14,123	17,898	14,935	83.45	2,963
รวม	6,861	21,360	28,211	22,404	79.39	5,817

ที่มา : สำนักงานศาลยุติธรรม

ตารางที่ 4.42 จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯทั่วประเทศ จำแนกตามฐานความผิด ตั้งแต่ปี พ.ศ.2544 – 2553

	ปี พ.ศ.										
จำนวน	**2544**	**2545**	**2546**	**2547**	**2548**	**2549**	**2550**	**2551**	**2552**	**2553**	**2554**
รวม	**31,448**	**35,285**	**29,915**	**33,308**	**36,080**	**48,218**	**51,128**	**46,981**	**46,371**	**44,057**	**35,049**

ที่มา : กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

จากการที่ตำรวจไม่ต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนดังกล่าวข้างต้น อาจเป็นดัชนีที่แสดงถึงปัญหาสังคมไทยที่จะตามมาจากพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่กำลังทวีความรุนแรงมากขึ้นในปัจจุบัน เพราะหากตำรวจซึ่งเป็นหน่วยงานแรกในกระบวนการยุติธรรมไม่ต้องการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยปล่อยให้ปัญหาเด็กและเยาวชนเป็นปัญหาที่ยังคงซ่อนตัวอยู่ในสังคมไทยโดยไม่ได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้อง ในที่สุดปัญหาดังกล่าวจะเป็นปัญหาที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น เพราะเด็กและเยาวชนคือทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าของประเทศ ซึ่งหากเด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมการกระทำผิดหากแต่ไม่ได้รับการจับกุม จะทำให้เด็กและเยาวชนเหล่านี้ไม่เกรงกลัวต่อโทษที่จะได้ ไม่ตระหนักในพฤติกรรมการกระทำของตนเองที่ก่อปัญหาให้แก่สังคม หากเด็กและเยาวชนเติบโตเป็นผู้ใหญ่จะได้รับการสะสมพฤติกรรมความเป็นอาชญากรที่ยากจะแก้ไข โดยพฤติกรรมความเป็นอาชญากรที่ได้รับการสะสมตั้งแต่วัยเด็กหากแต่ไม่ได้รับการป้องกันแก้ไขดังกล่าว จะทำให้เด็กและเยาวชนที่เติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่อาจกลายเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมอาชญากรมากขึ้น

4. <u>ทัศนะต่อการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด</u>

ทัศนะต่อการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในสังคมได้แสดงให้เห็นดังนี้ คือ ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนโดยตรง โดยเฉพาะผู้ที่ต้องเป็นเหยื่อหรือผู้เสียหายจากการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือ ประชาชนทั่วไปในสังคมที่ถูกเด็กและเยาวชนกระทำผิด อาทิ ถูกทำร้ายร่างกาย ตลอดจนผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายและต้องปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดโดยตรง คือ ตำรวจ หรือ อัยการซึ่งอาจไม่ได้สัมผัสกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดโดยตรงเหมือนตำรวจ หากแต่ได้เกี่ยวข้องในการสอบสวนในลักษณะของวิชาชีพ หรือ การได้พิจารณาสำนวนสอบสวนที่ส่งต่อมาจากตำรวจ และผู้พิพากษาที่ได้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการตัดสินคดีเด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างต้องการให้มีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยมุ่งเน้นการลงโทษเด็กและเยาวชนที่รุนแรงมีความเฉียบขาดมากขึ้น เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีความเกรงกลัวต่อโทษที่ได้รับ เพื่อให้เกิดความสำนึกผิดต่อการกระทำผิด เนื่องจากเห็นว่าพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในปัจจุบันมีความรุนแรงมากขึ้น ตลอดจนจำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ จึงจำเป็นต้องใช้วิธีการลงโทษที่มีความรุนแรง เพื่อเป็นการทำให้เด็กและเยาวชนมีความเกรงกลัวต่อโทษตลอดจนพฤติกรรมในการกระทำผิดบางประเภทมีความรุนแรงมาก สมควรได้รับการลงโทษเพื่อให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้สำนึกผิด และเป็นการสร้างความเป็นธรรมให้แก่เหยื่ออาชญากรรมมากขึ้น ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดสาเหตุในการกระทำผิดของสำนักคลาสสิค ที่เชื่อว่า “มนุษย์มีเจตจำนงเสรี (Free Will) โดยเป็นผู้มีเหตุผลในการมุ่งแสวงหาเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์สูงสุดด้านวัตถุ และในการตัดสินใจเลือกกระทำหรืองดเว้นการกระทำใด ๆ มนุษย์จะพิจารณาทางเลือกต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างมีเหตุผล เพื่อพิจารณาและคำนวณถึงผลประโยชน์หรือผลเสียที่จะได้รับจากการกระทำนั้น ๆ หลังจากนั้นจึงเลือกการกระทำหรืองดเว้นการกระทำ จึงควรมีการลงโทษผู้กระทำผิดด้วยความรุนแรง เฉียบขาด”

ในขณะที่ผู้ที่ไม่ได้รับผลกระทบจากการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนโดยตรง ไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ หรือ ผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ซึ่งลูกไม่ได้ทำร้าย หากแต่ไปทำร้ายผู้อื่นในคดียกพวกตีกัน หรือ คดีทำร้ายร่างกาย ตลอดจนประชาชนในสังคมที่ไม่ได้รับผลกระทบจากการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน รวมทั้งผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ซึ่งไม่ได้สัมผัสกับปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดโดยตรง ต้องการให้มีการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ไม่ต้องการให้มีการใช้วิธีการทางกฎหมายในการดำเนินการต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เนื่องจากมองว่าเด็กและเยาวชนเป็นผ้าขาวที่ไม่สมควรลงโทษด้วยวิธีการรุนแรง เพราะเป็นการเสริมแรงการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนให้มีความรุนแรงมากขึ้น หากจะมีการลงโทษควรมีการลงโทษผู้ที่มีส่วนในการทำให้เด็กและเยาวชนต้องกระทำผิด ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดสาเหตุในการกระทำผิดของสำนักปฏิฐานนิยม ที่กล่าวว่า“มนุษย์เกิดมาเปรียบเสมือนผ้าขาวที่บริสุทธิ์

หากแต่กระทำผิดหรือประกอบอาชญากรรม เนื่องจากสภาพแวดล้อม(Determinism) เป็นตัวบีบบังคับให้ต้องประกอบอาชญากรรม ดังนั้น จึงควรให้โอกาสแก่ผู้กระทำผิด โดยมีการลงโทษด้วยการแก้ไขฟื้นฟูเป็นสำคัญ”

ดังนั้น จากผลการศึกษาที่ได้แสดงให้เห็นแนวคิดในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีทัศนะที่แยกเป็น ต้องการให้มีการลงโทษอย่างเฉียบขาด รุนแรง และแนวคิดที่ไม่ต้องการให้มีการลงโทษเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด หากแต่ต้องการปกป้องสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่า ทำอย่างไร จึงจะมีความสมดุลระหว่างความต้องการของคนในสังคมต่อการลงโทษเด็กและเยาวชนให้มีความรุนแรง เฉียบขาด กับการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ไม่ให้ถูกลงโทษ หากแต่เน้นในการให้โอกาสเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยควรมีการสร้างความสมดุลระหว่างแนวคิดทั้งสอง คือ แนวคิดของสำนักคลาสสิค และสำนักปฏิฐานนิยม โดยเป็นการสร้างความสมดุลที่เป็นการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ในขณะเดียวกันอาจต้องมีการลงโทษที่รุนแรงเฉียบขาดสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด กล่าวคือ ในการปฏิบัติหรือลงโทษเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด จำเป็นต้องมีการพิจารณาตามพฤติกรรมการกระทำผิด กล่าวคือ หากเป็นกรณีที่เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมการกระทำผิดทีที่มีพฤติกรรมอาชญากรอย่างแท้จริง ซึ่งแม้จะมีการให้โอกาสหรือใช้วิธีการแก้ไขฟื้นฟูแล้ว อาจไม่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้ เพื่อให้สังคมมีความสงบสุขควรมีการลงโทษด้วยวิธีการรุนแรง หรือ การลงโทษที่เฉียบขาด ในขณะที่หากเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีพฤติกรรมพลั้งพลาดเพียงเล็กน้อย ไม่ได้มีพฤติกรรมเป็นอาชญากรอย่างแท้จริง จำเป็นต้องได้รับการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนดังกล่าวไม่ให้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

การมีเครื่องมือในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่มีความเหมาะสมเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง หากแต่การที่มุ่งเน้นในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนไปในทางใดทางหนึ่ง โดยไม่ดูถึงความเหมาะสม อาจเปรียบเสมือนหมอที่รักษาคนไข้โดยการให้ยาชนิดเดียวกัน ซึ่งนอกจากการรักษาโรคจะไม่หายแล้ว อาจเป็นการเพิ่มผลเสียต่อสุขภาพ เช่นเดียวกันกับการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน หากสังคมยังคงถกเถียงกันถึงวิธีการในการปฏิบัติเพียงด้านใดด้านหนึ่ง หากแต่ไม่ได้มองให้ครบทุกมิติ อาจเป็นเสมือนการสร้างเครื่องมือในการทำร้ายเด็กและเยาวชนรวมทั้งสังคมจนยากจะแก้ไข

5. พฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

จากผลการศึกษา ตำรวจกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนส่วนหนึ่งได้กล่าวว่าปัจจุบันพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมีความรุนแรงมากขึ้น โดยมีพฤติกรรมการกระทำผิดที่ไม่แตกต่างจากผู้ใหญ่ หากแต่ในบางคดียังมีพฤติกรรมความรุนแรงที่มากกว่าผู้ใหญ่ ซึ่งมีความสอดคล้องกับพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ปรากฏให้เห็นในหน้าหนังสือพิมพ์ ดังตัวอย่าง

“รวบโจ๋ขาสั้น 4 ราย แต่งชุดเลียนแบบตำรวจ ขี่ "มีโอ" ชู้รีดเงินแว้น

ร.ต.อ.ระพีพงษ์ จิตติชุติพร รอง สวป.สภ.ประตูน้ำจุฬาลงกรณ์ ได้ออกตรวจตามพื้นที่ได้พบเห็นชายแต่งชุดสายตรวจของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ขี่รถจักรยานยนต์ซ้อนท้ายกันมา 2 คัน และเรียกตรวจค้นแบบผิดสังเกต หน้าหมู่บ้านรัตนโกสินทร์สองร้อยปี จึงได้ทำการตรวจสอบว่าเป็นตำรวจโรงพักไหน พบว่า ชายที่แต่งชุดตำรวจขี่รถจักรยานยนต์ยี่ห้อฮอนดา ซีบีอาร์ 150 อาร์ สีดำ หมายเลขทะเบียน ฬนอ 435 กทม. หน้ารถเขียนคำว่า สายตรวจ น.ร. จ.ปทุมธานี ทราบชื่อต่อมาคือ นาย จ. อายุ 19 แต่งชุดตำรวจไม่มียศติด พกอาวุธปืนปลอม เสื้อสะท้อนแสง ใส่หมวกตำรวจสายตรวจ วิทยุสื่อสาร และมี นาย เอ. อายุ 17 ปี นั่งซ้อนท้าย และอีกหนึ่งคัน เป็นรถจักรยานยนต์ยามาฮา มีโอ มีนาย บี อายุ 15 ปี และมีนาย ซี อายุ 15 ปี โดยเยาวชนทั้งหมดจะสวมใส่ชุดตำรวจ พร้อมเพื่อนออกเรียกรถจักรยานยนต์ของเด็กแว้นและเรียกเงินบรรดาเด็กนักซิ่ง โดยจะออกตรวจทุกวันศุกร์ เสาร์ และอาทิตย์ ที่เด็กแว้นชอบออกซิ่งกันในเวลากลางคืนตามถนนสายรังสิต-นครนายก แต่คืนนี้ได้ไล่กวดเด็กเข้ามาในเขตพื้นที่ สภ.ประตูจุฬาลงกรณ์ และไล่จับเด็กเรียกเงินดังกล่าว จึงนำตัวส่งสารวัตรเวรสอบสวนดำเนินคดีต่อไป” (มติชนออนไลน์, 2555)

“ 7 โจ๋ เด็กวัด ฆ่าโหดหลวงตาชิงทรัพย์”

สลดใจ สังคมเสื่อมจัด ตำรวจจับ 7 แก๊งเด็กวัดลุ่มเจริญศรัทธา อายุระหว่าง 11-15 ปี ร่วมกันฆ่าหลวงตาวัย 81 ดับคากุฏิ หลังพากันย่องเข้าไปลักทรัพย์ แต่หลวงตาโชคร้ายตื่นขึ้นมาเจอเลยถูกรุมทำร้ายมรณภาพ จากนั้นแก๊งเด็กเนรคุณนำเงินสดของหลวงตา 1 แสนกว่าบาท ไปซื้อ จยย. มือสอง และโทรศัพท์มือถือ แต่บาปกรรมติดจรวด ตำรวจ สน.วัดพระยาไกร เข้าไปตรวจค้นขณะมามั่วสุมอยู่ในพื้นที่ พบแต่ละคนมีเงินหลายหมื่นบาท เลยเอาไปเค้นจนทั้งหมดรับสารภาพ เผยเด็กนรกบางคน หลวงตาชุบเลี้ยงมากับมือ ยังเนรคุณฆ่าผู้มีพระคุณได้ลงคอ... ” (ไทยรัฐออนไลน์, 2554)

จากที่ตำรวจกลุ่มตัวอย่างและผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้กล่าวว่าเด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมการกระทำผิดที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยพฤติกรรมการกระทำผิดไม่แตกต่างจากผู้ใหญ่ หากแต่มาตรการในการลงโทษหรือการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนมาก ดังจะเห็นได้จากข้อกำหนดของพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้ให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด จนกระทั่งตำรวจกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นปัญหาที่สำคัญต่อการปฏิบัติงาน อันอาจจะเนื่องมาจากผู้ที่มีส่วนสำคัญในการร่างกฎหมายใหม่มีความเชื่อต่อสาเหตุในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนตามแนวคิดของสำนักปฏิฐานนิยม (Positive School) ที่มีความเชื่อว่า “ผู้ที่ประกอบอาชญากรรม คือ ผู้ที่ถูก

สภาพแวดล้อมและปัจจัยต่างๆบีบบังคับ (Determinism) และหล่อหลอมให้ต้องประกอบอาชญากรรม" การลงโทษจึงเน้นการแก้ไขฟื้นฟู เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้มีโอกาสในการกลับตนเป็นคนดี และเพื่อลดการตีตราเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาจากพฤติกรรมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดบางส่วนที่มีพฤติกรรมการกระทำผิดที่มีความรุนแรง หากใช้การปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนด้วยการแก้ไขฟื้นฟูแต่เพียงประการเดียว อาจไม่มีความเหมาะสม เพราะอาจทำให้เด็กและเยาวชนมีการสะสมพฤติกรรมอาชญากรมากขึ้น จนกระทั่งถลำลึกเข้าสู่เส้นทางของความเป็นอาชญากรอาชีพจนกระทั่งยากจะถอนตัว ดังนั้น เพื่อให้มีการแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่มีความเหมาะสม จึงควรมีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่มีความแตกต่างกัน มิใช่การมุ่งเน้นให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนทุกคนที่กระทำผิดเหมือนกัน หากแต่ควรมีการลงโทษหรือปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่เหมาะสมตามพฤติกรรมและสาเหตุในการกระทำผิด เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้รับการแก้ไขฟื้นฟูที่เหมาะสมอย่างแท้จริง กล่าวคือ หากเด็กและเยาวชนกระทำผิดเพียงเล็กน้อย ควรให้ความคุ้มครองโดยการเบี่ยงเบนออกจากกระบวนการยุติธรรม แต่หากเด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมการกระทำผิดที่มีแนวโน้มเป็นอาชญากร ควรมีการลงโทษที่มีความรุนแรงมากขึ้นเพื่อให้เด็กและเยาวชนดังกล่าวมีความเกรงกลัวต่อโทษและมีความสำนึกต่อการกระทำ รวมทั้งเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดดังกล่าวต้องถลำลึกลงสู่เส้นทางความเป็นอาชญากรจนกระทั่งยากจะถอนตัว ซึ่งการลงโทษเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มีความเหมาะสมกับสาเหตุและพฤติกรรมในการกระทำผิด มีความสอดคล้องกับสุภาษิตไทยที่ว่า "รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี" อันจะทำให้การปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีความเหมาะสมมากกว่าการมุ่งให้ความคุ้มครองสิทธิแก่เด็กและเยาวชนแต่เพียงประการเดียวโดยไม่ได้มองว่าเด็กและเยาวชนดังกล่าวมีพฤติกรรมอย่างไร

ดังจะเห็นได้จากประเทศที่พัฒนาแล้ว คือ ประเทศเกาหลีใต้และประเทศอังกฤษที่มีการให้ความสำคัญกับเด็กและเยาวชน โดยมีการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน หากแต่เมื่อเด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมการกระทำผิดที่มีความรุนแรง ศาลของทั้งสองประเทศได้มีคำพิพากษาให้เด็กและเยาวชนต้องติดคุก ดังนี้

- การจำคุกเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในประเทศเกาหลี

"ศาลเมืองแทกู เกาหลีใต้ สั่งจำคุกนักเรียนวัย 15 ปี 2 คน เป็นเวลา 3 ปี ครึ่งและ 3 ปี ด้วยข้อหาข่มเหงและทำร้ายร่างกายเพื่อนในชั้นเรียนที่ฆ่าตัวตาย เพื่อยุติความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับตน เมื่อปลายปีที่ผ่านมา โดยนักเรียนที่ถูกสั่งจำคุก เนื่องจากร่วมกันทำร้ายร่างกายและบีบบังคับนักเรียนผู้เคราะห์ร้ายในลักษณะต่าง ๆ เป็นเวลาหลายเดือน โดยส่งผลต่อการเรียนและชีวิตประจำวัน

ถึงแม้ว่าผู้ต้องหาทั้งสองเป็นเยาวชนอยู่ศาลให้ความเห็นว่า โทษจำคุกที่เสมือนบุคคลบรรลุนิติภาวะนั้น เป็นไปตามสมควร” (หนังสือพิมพ์ M2F ,1 ก.พ.2555)

- การจำคุกเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในประเทศอังกฤษ

“เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2555 ศาลอังกฤษก็ได้พิพากษาจำคุกแดเนียลเด็กหนุ่มวัย 15 ปี หลังก่อคดีฆ่าแม่บังเกิดเกล้าอย่างโหดเหี้ยม โดยใช้ค้อนทุบและเผาร่างแม่ทั้งเป็น ศาลเผยอาจถึงขั้นจำคุกตลอดชีวิตเบื้องต้นเป็นเวลา 16 ปี ข้อหาฆาตกรรมแม่ของตัวเอง ขณะที่ศาลเปิดเผยว่า แดเนียลอาจมีสิทธิ์ติดคุกตลอดชีวิตก็เป็นได้ เพราะความรุนแรงที่เขาทำนั้น ถือว่าเป็นเรื่องโหดเหี้ยมผิดมนุษย์มนา เป็นภัยต่อสังคมจริง ๆ” (www.kapook.com,2555)

จากกรณีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดของทั้งสองประเทศ ได้แสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่คำนึงถึงพฤติกรรมในการกระทำผิดเป็นสำคัญ โดยไม่ได้ให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนจนกระทั่งมากเกินไป ซึ่งหากการมุ่งให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนแต่เพียงประการเดียว โดยไม่พิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ รอบตัวเด็กและเยาวชน จะเปรียบเสมือนผู้ใหญ่ได้หยิบยื่นอาวุธในการทำร้ายเด็กและเยาวชนโดยไม่รู้ตัว

6. <u>สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกัน ปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน</u>

6.1 ปัญหากฎหมายให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป

ปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งต่อการปฏิบัติงานของตำรวจเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน คือ ปัญหากฎหมายให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไปอันเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของตำรวจซึ่งเป็นหน่วยงานแรกของกระบวนการยุติธรรม ซึ่งการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีความสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักปฏิฐานนิยม (Positive School) ที่ว่า “มนุษย์เกิดมาเปรียบเสมือนผ้าขาวที่บริสุทธิ์ หากแต่กระทำผิดหรือประกอบอาชญากรรม เนื่องจากสภาพแวดล้อม(Determinism) เป็นตัวบีบบังคับให้ต้องประกอบอาชญากรรม”

จากแนวคิดดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนอาจเนื่องมาจากสภาพแวดล้อม อาทิ ครอบครัว การคบเพื่อน สภาพสังคม บีบบังคับให้ต้องประกอบอาชญากรรม ดังนั้น เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจึงควรได้รับการคุ้มครองสิทธิและการได้รับการแก้ไขฟื้นฟูเพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถกลับมาเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป ดังจะเห็นได้จากกฎหมายใหม่ที่ออกมาซึ่งจะเน้นในการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน ไม่เน้นการลงโทษ หากแต่จะเน้นในการให้โอกาสเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้มีโอกาสแก้ไขฟื้นฟูตัวเอง เป็นสำคัญ

อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่ประสบจากการศึกษา คือ กฎหมายใหม่ที่กำหนดขึ้นมามีการให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป จนเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของตำรวจซึ่งเป็นหน่วยงานแรกที่ต้องใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด จนกระทั่งตำรวจไม่ต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยเริ่มตั้งแต่ตำรวจไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

จากกรณีของกฎหมายที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทั้งที่เป็นตำรวจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นว่ากฎหมายให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป จนเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ อีกทั้งกฎหมายไม่ได้ทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเกิดความสำนึกผิดต่อการกระทำ เพราะกฎหมายเน้นการแก้ไขฟื้นฟูมากกว่าการลงโทษ ทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่มีความเกรงกลัวต่อโทษที่ได้รับ อันนำไปสู่ปัญหาเด็กและเยาวชนมีการกระทำผิดที่เพิ่มมากขึ้น ตลอดจนใช้ข้อกำหนดของกฎหมายในการเลี่ยงโทษที่จะได้รับ

ดังนั้น จากกฎหมายที่เน้นในการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไปดังกล่าวข้างต้น อาจต้องมีการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมายดังกล่าว เพราะในขณะที่พฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้ทวีความรุนแรงมากขึ้นทั้งจำนวนและความรุนแรง แต่กฎหมายยังคงให้ความคุ้มครองที่มากเกินไป อาจเป็นประเด็นคำถามที่เกิดขึ้นต่อสังคมว่า

กฎหมายมุ่งให้ความคุ้มครอง หรือ มุ่งทำร้ายเด็กและเยาวชน ?

เพราะเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอาจเกิดความไม่เกรงกลัวต่อสิ่งที่ได้กระทำเนื่องจากกฎหมายให้ความคุ้มครอง ในขณะที่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องก็ไม่ต้องการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเนื่องจากข้อกำหนดของกฎหมายที่มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่ยุ่งยากมากมาย ดังนั้นหากกฎหมายที่เกี่ยวข้องยังคงให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยไม่ได้ให้ความสำคัญหรือให้ความคุ้มครองต่อผู้ที่ต้องปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ตลอดจนไม่ได้มีการให้ความคุ้มครองต่อผู้เสียหาย หรือประชาชนในสังคมเท่าที่ควร อาจเป็นปัญหาที่ทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเกิดความฮึกเหิมลำพองใจ เพราะไม่มีสิ่งใดที่จะมายับยั้งพฤติกรรมการกระทำผิดได้ ในที่สุดเด็กและเยาวชนจะมีการพัฒนาพฤติกรรมการกระทำผิดจนกระทั่งยากต่อการแก้ไข

6.2 ข้อกำหนดของกฎหมายบางประการที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของตำรวจเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

สำหรับข้อกำหนดของกฎหมายซึ่งตำรวจกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รวมทั้งผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับตำรวจเห็นว่าเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของตำรวจเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ได้แก่

O การห้ามมิให้จับกุมเด็กซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดเว้นแต่เด็กนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้า หรือ มีหมายจับหรือคำสั่งของศาล (มาตร 66)

จากข้อกำหนดของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น แม้ทางกฎหมายจะได้กำหนดไว้ว่ากรณีที่เป็นเด็ก คือ บุคคลที่มีอายุยังไม่เกินเกินสิบห้าปีปีบริบูรณ์ (ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553) หากแต่ในทางปฏิบัติมาตราดังกล่าวมีปัญหาต่อตำรวจผู้ปฏิบัติงาน ดังนี้

- ตำรวจไม่ทราบกฎหมาย

กล่าวคือ ตำรวจผู้ปฏิบัติงานส่วนหนึ่งอาจไม่ทราบว่ากฎหมายระบุให้จะต้องจับกุมเด็กที่กระทำผิดซึ่งหน้าเท่านั้น หากแต่ถ้าเป็นเยาวชน คือ อายุ 18 ปี ขึ้นไป สามารถจับกุมได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ทำให้ตำรวจไม่กล้าจับกุมทั้งเด็กและเยาวชนทั้งหมด เพราะคิดว่ากฎหมายมีการกำหนดการจับกุมเด็กและเยาวชนที่เหมือนกัน อันเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าตำรวจส่วนหนึ่งที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่รู้กฎหมายอย่างแท้จริง

- ตำรวจไม่แยกการปฏิบัติในการจับกุมระหว่างเด็กและเยาวชน

ในการปฏิบัติงานตำรวจกลุ่มตัวอย่างจะมีการถือว่าผู้ที่อายุต่ำกว่า 18 ปี คือ ผู้ที่เป็นเด็กทั้งหมด ซึ่งตำรวจจะต้องมีการปฏิบัติที่เหมือนกัน อันอาจแสดงให้เห็นได้ว่าข้อกำหนดของกฎหมายที่ละเอียดเกินไปเป็นปัญหาประการหนึ่งต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ

จากข้อกำหนดของกฎหมาย ซึ่งห้ามมิให้มีการจับกุมเด็กซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด เว้นแต่เด็กนั้นได้กระทำผิดซึ่งหน้า หรือ มีหมายจับ หรือ คำสั่งของศาล ส่งผลต่อปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจ เนื่องจากในกรณีที่เด็กและเยาวชนไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้าตำรวจไม่ต้องการจับกุม หรือ แม้ว่าตำรวจจะได้มีการจับกุมเด็กและเยาวชนที่ได้กระทำผิดซึ่งหน้า หากแต่เด็กและเยาวชนที่มีคดีที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้าควบคู่ด้วย ตำรวจจะดำเนินคดีเฉพาะคดีที่มีการกระทำผิดซึ่งหน้าเท่านั้น ตลอดจนในบางคดีตำรวจอาจไม่แน่ใจว่าควรมีการปฏิบัติอย่างไร อันเป็นผลทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่ได้รับการลงโทษหรือการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูที่ถูกต้องเหมาะสมกับความผิด

- การนำเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง (มาตรา 72)

จากข้อกำหนดของกฎหมายที่ให้พนักงานสอบสวนนำตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง เป็นปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน เนื่องจากหากขาดการประสานงานที่ถูกต้องระหว่างตำรวจผู้ทำหน้าที่ในการจับกุมเด็กและเยาวชนและพนักงานสอบสวน อาจทำให้พนักงานสอบสวนนำเด็กและเยาวชนที่ถูกจับกุมได้ทุกคดีไปตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ซึ่งผลที่เกิดขึ้น คือ

อาจมีคดีที่เด็กและเยาวชนไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้าที่ถูกจับกุมมาทำให้ศาลต้องปล่อยตัวเด็กและเยาวชนดังกล่าว เพราะถือว่าเป็นการจับกุมที่ไม่ถูกต้อง อันส่งผลต่อความยุ่งยากของพนักงานสอบสวนที่จะต้องขอหมายจับจากศาลและดำเนินการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดดังกล่าว ซึ่งกระบวนการทำงานที่เมื่อตำรวจจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้และต้องนำตัวไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง นับเป็นแนวคิดที่ดีในการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดตามแนวคิดของสำนักปฏิฐานนิยม (Positive School) ที่ว่า “มนุษย์เกิดมาเปรียบเสมือนผ้าขาวที่บริสุทธิ์ หากแต่กระทำผิดหรือประกอบอาชญากรรม เนื่องจากสภาพแวดล้อม(Determinism) เป็นตัวบีบบังคับให้ต้องประกอบอาชญากรรม”

อย่างไรก็ตาม ข้อกำหนดของกฎหมายดังกล่าวอาจสร้างความยุ่งยากในการปฏิบัติงานให้แก่ตำรวจโดยตรง เพราะในกรณีที่เด็กและเยาวชนไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้าหากแต่พนักงานสอบสวนซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่นำเด็กและเยาวชนไปตรวจสอบการจับกุมไม่ได้มีการประสานงานระหว่างตำรวจที่ทำหน้าที่จับกุม อาจทำให้ต้องมีการปล่อยตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไป และส่งผลต่อปัญหาในการติดตามตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในขั้นตอนต่อไป

นอกจากนี้ ข้อกำหนดของกฎหมายดังกล่าวกลับกลายเป็นช่องทางที่สำคัญที่เด็กและเยาวชนที่รู้ข้อกำหนดของกฎหมายใช้ช่องทางในการหลบเลี่ยงความผิด ด้วยการหลอกตำรวจว่ามีอายุมากกว่า 18 ปี เมื่อตำรวจสามารถตรวจสอบอายุได้ว่ามีอายุในช่วงไม่เกิน 18 ปี ก็ไม่สามารถนำตัวไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมได้ทันภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง

- **การส่งเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไปให้พนักงานสอบสวนในท้องที่ที่รับผิดชอบ (มาตรา 69)**

จากข้อกำหนดของมาตรา 69 ที่กำหนดให้ในการจับกุมตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด ให้นำตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับทันที เพื่อให้พนักงานสอบสวนของท้องที่ดังกล่าวส่งตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบโดยเร็ว ส่งผลต่อปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน เพราะจากข้อกำหนดของกฎหมายไม่ได้ระบุว่าพนักงานสอบสวนที่ใดที่จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ประกอบกับในการส่งตัวเด็กและเยาวชนที่ถูกจับจากสถานที่หนึ่งไปอีกสถานที่หนึ่งมีภาระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ซึ่งทางกฎหมายไม่ได้ระบุว่าค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นให้เบิกจากที่ใด ซึ่งในทางปฏิบัติพนักงานสอบสวนจะเป็นผู้ใช้จ่ายค่าใช้จ่ายในการส่งเด็กและเยาวชนไปยังที่ทำการที่รับผิดชอบอันเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนที่นอกจากจะมีภาระในการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด การส่งตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมงแล้ว ยังต้องส่งเด็กและเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำผิดไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบโดยเร็ว อาทิ หากจับได้ที่ จ.สงขลา หากแต่ต้องส่งตัวเด็กและ

เยาวชนไปที่ จ.เชียงใหม่ จะสร้างความยุ่งยากให้แก่พนักงานสอบสวนผู้ปฏิบัติงานมาก

- การใช้สหวิชาชีพในการปฏิบัติงาน

- **สหวิชาชีพมาปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจ**

จากข้อกำหนดของพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 ไม่ได้กำหนดให้ในการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำผิดต้องมีสหวิชาชีพในการเข้าร่วมสอบสวน แต่ในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กและเยาวชน พ.ศ.2546 ที่ได้กำหนดให้การสอบสวนเด็กและเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำผิดในบางคดีต้องมีสหวิชาชีพเข้าร่วมสอบสวน ซึ่งจากผลการศึกษาได้แสดงให้เห็นว่าในทางปฏิบัติอัยการจะไม่ยินยอมหากพนักงานสอบสวนจะมีการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดโดยไม่ใช้สหวิชาชีพ แต่จากผลการศึกษา ตำรวจได้มีการใช้สหวิชาชีพหากแต่ได้มีการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเรียบร้อยแล้ว หากแต่ได้มีการอ่านสำนวนการสอบสวนให้สหวิชาชีพรับทราบ และให้มีการลงลายมือชื่อต่อหน้าสหวิชาชีพ หรือ ตำรวจได้สอบถามเด็กและเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำผิดว่าต้องการสหวิชาชีพหรือไม่ ซึ่งในทางปฏิบัติเด็กและเยาวชนไม่ทราบว่าสหวิชาชีพคืออะไร และมักจะบอกว่าไม่ต้องการสหวิชาชีพ

ดังนั้น จากการกำหนดให้สหวิชาชีพเข้าร่วมในการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอาจเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจในการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพราะการนัดหมายสหวิชาชีพให้มาสอบปากคำเด็กและเยาวชนในเวลาที่ตรงกัน ตลอดจนแม้กฎหมายจะกำหนดไว้แต่ในทางปฏิบัติเพื่อเป็นการลดภาระที่ยุ่งยากตำรวจอาจมีการสอบสวนเด็กและเยาวชนมาก่อนสหวิชาชีพ ตลอดจนการเลี่ยงการใช้สหวิชาชีพด้วยการระบุว่าเด็กและเยาวชนไม่ต้องการสหวิชาชีพ เนื่องจากเด็กและเยาวชนไม่รู้จักสหวิชาชีพ ดังนั้น อาจมีความจำเป็นที่จะต้องมีข้อกำหนดของกฎหมายที่ให้ตำรวจสามารถใช้ดุลพินิจประกอบการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยอาจกำหนดให้เป็นคดีที่มีความรุนแรงอย่างแท้จริง เพื่อเป็นการลดปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

- **ตำรวจปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพอื่น ๆ ในการจัดแผนการแก้ไขฟื้นฟูให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

จากผลการศึกษา ได้แสดงให้เห็นว่าตำรวจไม่เข้าร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ในฐานะสหวิชาชีพในการร่วมจัดทำแผนการแก้ไขฟื้นฟูแก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องได้กล่าวว่า ตำรวจไม่เห็นด้วยกับการจัดทำแผนแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพราะตำรวจเป็นฝ่ายที่จับกุมตัว หากแต่สถานพินจฯได้มีการปล่อยตัวก่อนกำหนด ทำให้ตำรวจไม่เห็นด้วยกับการจัดทำแผนแก้ไขฟื้นฟูดังกล่าว จากการที่ตำรวจไม่เห็นด้วยกับการจัดทำแผนแก้ไขฟื้นฟูให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด อาจเนื่องจากตำรวจเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับการบังคับใช้

กฎหมายอาจเห็นด้วยกับแนวคิดของสำนักคลาสสิค ที่เชื่อว่า “มนุษย์มีเจตจำนงอิสระ (Free Will) เป็นผู้มีเหตุผลในการมุ่งแสวงหาเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์สูงสุดด้านวัตถุ และในการตัดสินใจเลือกกระทำหรืองดเว้นการกระทำใด ๆ มนุษย์จะพิจารณาทางเลือกต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างมีเหตุผล เพื่อพิจารณาและคำนวณถึงผลประโยชน์หรือผลเสียที่จะได้รับจากการกระทำนั้น ๆ หลังจากนั้นจึงเลือกการกระทำหรืองดเว้นการกระทำ” โดยตำรวจอาจต้องการให้มีการปฏิบัติหรือลงโทษต่อเด็กและเยาวชนอย่างเฉียบขาดและรุนแรง นอกจากนี้ เนื่องจากตำรวจมีขั้นตอนในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำผิดหลายขั้นตอน ซึ่งเมื่อมีการกำหนดให้ในขั้นตอนสุดท้าย คือ การจัดทำแผนในการแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ตำรวจอาจไม่มีเวลาที่จะเข้ามาร่วมในการดำเนินการในขั้นตอนการจัดทำแผนการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

- ความชัดเจนของการแต่งตั้งที่ปรึกษาทางกฎหมายให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในขั้นตอนของตำรวจและขั้นตอนของศาล

จากผลการศึกษา แสดงให้เห็นถึงตำรวจกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งยังไม่มีความเข้าใจต่อการแต่งตั้งที่ปรึกษาทางกฎหมายให้แก่เด็กและเยาวชน โดยคิดว่าจะต้องมีการใช้ที่ปรึกษาทางกฎหมายให้แก่เด็กและเยาวชนภายหลังจากที่กฎหมายมีการบังคับใช้มาเป็นระยะเวลา 2 ปี หากแต่แท้จริงแล้วภายหลังจากที่กฎหมายมีการบังคับใช้มาเป็นระยะเวลา 2 ปี แล้ว ที่ปรึกษากฎหมายจำเป็นจะต้องผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับจิตวิทยาเด็ก เนื่องจากข้อกำหนดของกฎหมายกำหนดให้ต้องมีการแต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมายทั้งในขั้นตอนของตำรวจ และในขั้นตอนของศาล ทำให้ตำรวจส่วนหนึ่งไม่ได้มีการแต่งตั้งที่ปรึกษาทางกฎหมายให้แก่เด็กและเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำผิด ทำให้เมื่อนำตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม ศาลจะต้องมีการแต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมายให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ซึ่งผู้พิพากษากลุ่มตัวอย่างได้กล่าวว่า หากเป็นช่วงระยะวันเสาร์ หรืออาทิตย์ จะมีปัญหาในการแต่งตั้งที่ปรึกษาทางกฎหมายให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพราะที่ปรึกษาอาจไม่ได้มานั่งที่ศาล จึงเป็นอุปสรรคต่อการทำงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

- ข้อกำหนดเรื่องอายุเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

จากข้อกำหนดของกฎหมายที่มีการกำหนดอายุของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้เพิ่มมากขึ้น ในขณะที่ช่วงอายุของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกลับลดลงเรื่อย ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงกฎหมายมีความสวนทางกับโลกแห่งความเป็นจริง ซึ่งส่งผลต่อผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดโดยตรง โดยเฉพาะตำรวจที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ในการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ซึ่งกฎหมายได้ให้ความคุ้มครองโดยเฉพาะการกำหนดอายุในการคุ้มครองที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ตำรวจปฏิบัติงานได้ยากขึ้น

6.3 ปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจ

-การขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 อย่างแท้จริง

ปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งในการปฏิบัติงานของตำรวจต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ได้แก่ ตำรวจขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 อย่างแท้จริง เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนของการจับกุม การนำตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม เป็นต้น

ซึ่งการขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 ดังกล่าวข้างต้นอาจเกิดจากตำรวจที่ทำหน้าที่ระดับปฏิบัติการไม่ได้รับการอบรมความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับกฎหมายใหม่ ทำให้ต้องการมีศึกษากฎหมายใหม่ด้วยตนเอง ทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจ และอาจเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ตำรวจไม่กล้าจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด รวมทั้งส่วนหนึ่งอาจทำให้ตำรวจไม่ต้องการปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชน อันส่งให้เมื่อมีการปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอาจปฏิบัติงานได้ไม่ดี เป็นต้น

- ลักษณะการทำงานของตำรวจที่อาจก่อให้เกิดปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

สำหรับปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน อาจเกิดจากลักษณะการทำงานของตำรวจที่ไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน เนื่องจาก

- **การทำงานที่ไม่เป็นทีมงานขาดการประสานระหว่างกันภายในองค์กร**

การทำงานของตำรวจที่ขาดการปฏิบัติงานในลักษณะของทีมงาน โดยขาดการประสานระหว่างกันภายในองค์กร ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ดังจะเห็นได้จากในขั้นตอนของการจับกุม ตำรวจมีหน้าที่ในการจับกุมได้ส่งเด็กและเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำผิดส่งต่อไปให้พนักงานสอบสวนเพื่อนำตัวไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ซึ่งผู้พิพากษากลุ่มตัวอย่างได้กล่าวว่า ในบางครั้งตำรวจขาดการประสานงานระหว่างกัน โดยตำรวจที่จับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่ได้แจ้งแก่ตำรวจที่เป็นพนักงานสอบสวนว่าคดีใดเป็นการกระทำผิดซึ่งหน้า หรือไม่ได้เป็นการกระทำผิดซึ่งหน้า ทำให้พนักงานสอบสวนส่งตัวเด็กและเยาวชนทั้งหมดไปตรวจสอบการจับกุม ซึ่งหากเป็นคดีที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้าศาลจะมีคำสั่งให้ปล่อยตัวไป ซึ่งหากตำรวจมีการประสานงานระหว่างกันจะทำให้การทำงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนประสบความสำเร็จ

- **ภาระในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนที่มากและขาดสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงาน**

จากข้อกำหนดของกฎหมายตามตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว

และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 กำหนดให้พนักงานสอบมีภาระงานที่มากขึ้น โดยต้องนำตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ต้องนัดสหวิชาชีพเพื่อร่วมสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ตลอดจนต้องทำหน้าที่ในการส่งตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่ถูกจับกุมได้ไปยังที่ทำการที่พนักงานสอบสวนแห่งนั้นรับผิดชอบ ทำให้พนักงานสอบสวนมีภาระงานที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนจำนวนมาก เพิ่มเติมจากภาระเดิม คือ การสอบสวน ที่ต้องเกี่ยวข้องกับสำนวนสอบสวน หรืองานเอกสารจำนวนมาก หากแต่ขาดสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงาน ทำให้พนักงานสอบสวนส่วนหนึ่งไม่ต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน เพราะเห็นว่ามีขั้นตอนหรือกระบวนการในการทำงานจำนวนมากที่เกิดขึ้นจากการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

- **ภาระในการปฏิบัติงานของตำรวจ ทำให้ไม่มีความสนใจและต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง**

จากการที่ตำรวจต้องเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดหรืออาชญากรรมในสังคมไทย ทำให้ภาระในการปฏิบัติงานของตำรวจมีมาก อาจเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ตำรวจไม่มีความสนใจและต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเท่าที่ควร โดยเฉพาะเมื่อกฎหมายที่ออกมาใหม่มีข้อกำหนดในการปฏิบัติงานต่อเด็กและเยาวชนที่มีความยุ่งยาก จึงอาจทำให้ตำรวจไม่มีความสนใจในการปฏิบัติงานต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

6.4 ปัญหาที่เกิดจากภาพลักษณ์ของตำรวจ

ปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานของตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน โดยมีการกำหนดขั้นตอนการทำงานที่ละเอียด ซึ่งตำรวจเห็นว่าเป็นการสร้างความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะกรณีของการจับกุมเด็กและเยาวชนแล้วต้องนำไปให้ศาลไต่สวนการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ส่วนหนึ่งอาจเกิดจากปัญหาภาพลักษณ์ของตำรวจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างได้กล่าวว่า การกำหนดกฎหมายให้ตำรวจนำเด็กและเยาวชนที่ถูกจับกุมตัวมาได้ไปให้ศาลไต่สวนภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง อาจสืบเนื่องมาจากภาพลักษณ์ของตำรวจ ที่ทำให้ผู้ที่ออกกฎหมายซึ่งประกอบด้วยนักสิทธิมนุษยชน ที่ไม่ต้องการให้เด็กและเยาวชนที่ถูกจับกุมได้ต้องอยู่ในมือของตำรวจแม้เพียงแต่ชั่วโมงเดียว รวมทั้งประเด็นของการให้สหวิชาชีพเข้ามาร่วมสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่ถูกสอบสวนได้มีการสอบสวนด้วยความโปร่งใส ปราศจากการละเมิดสิทธิของเด็กและเยาวชนที่ถูกสอบสวนเป็นสำคัญ

จากการออกกฎหมายเพิ่มขั้นตอนในการปฏิบัติงานของตำรวจที่มีลักษณะของการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนมากดังกล่าวข้างต้น อาจเป็นการแสดงให้เห็นถึงภาพลักษณ์การปฏิบัติงานของตำรวจที่ไม่ดีต่อบุคคลภายนอก โดยเฉพาะนักสิทธิมนุษยชน ที่อาจมองว่าตำรวจมักมีการปฏิบัติงานที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนของผู้ต้องหา ซึ่งหากตำรวจมีการปฏิบัติงานที่มีภาพลักษณ์ที่ดี

ต่อสายตาของบุคคลภายนอก ปัญหาในการกำหนดขั้นตอนที่ยุ่งยากเพื่อเป็นการคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอาจลดลง เมื่อตำรวจได้มีการสร้างความมั่นใจในการให้ความเป็นธรรมและการคุ้มครองสิทธิของผู้กระทำผิดให้แก่คนในสังคมได้รับทราบมากขึ้น

6.5 บริบทของสังคมไทยที่เอื้อต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

สาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่สำคัญประการหนึ่ง การแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในขั้นตอนของตำรวจเป็นเพียงการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุเท่านั้น เพราะแม้ตำรวจจะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงใดก็ตาม หากแต่ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนยังคงไม่หมดไปจากสังคมไทย เพราะตราบใดก็ตามที่บริบทในสังคมไทยยังคงเอื้อต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ซึ่งปัญหาที่สำคัญ คือ การที่สังคมไทยมีสถานบันครอบครัวที่เปราะบาง มีลักษณะครอบครัวที่แตกแยก ทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมการกระทำผิดตามลักษณะของเพื่อนที่ได้คบหาสมาคมด้วย แม้หากมีการแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นอย่างดี แต่หากเด็กและเยาวชนได้กลับไปอยู่กับสภาพแวดล้อมเดิม โดยไม่มีครอบครัวที่คอยให้ความรักความอบอุ่นและทำหน้าที่ในการชี้แนะแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง ในที่สุดเด็กและเยาวชนก็อาจกระทำผิดซ้ำได้อีก รวมทั้งการขาดความรับผิดชอบของสื่อที่กระตุ้นให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมบริโภคนิยม ตลอดจนสภาพแวดล้อมในชุมชนที่มีการแพร่กระจายของยาเสพติด อาวุธที่ใช้ในการกระทำผิดที่หาซื้อได้ง่าย ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่คอยฉุดรั้งให้เด็กและเยาวชนต้องกระทำผิด แม้ตำรวจและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมจะมีการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพเพียงใด ก็อาจจะไม่สามารถแก้ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้ เพราะการจัดการกับปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำผิดในขั้นตอนของตำรวจเป็นเพียงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำผิดที่ปลายเหตุเท่านั้น

7. <u>ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจที่เกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน</u>

7.1 ประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน

สำหรับประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจที่เกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน ปรากฏผลดังนี้

- **ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในการประเมินตนเองของตำรวจ**

จากผลการศึกษาซึ่งเป็นการประเมินประสิทธิภาพในการทำงานของตำรวจเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนจากตำรวจกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการประเมินการทำงานของตนเองในระดับปานกลาง หากแต่มีการประเมินการทำงานด้านจำนวนคดี

ของเด็กและเยาวชนที่สามารถดำเนินคดีแล้วเสร็จเมื่อเปรียบเทียบกับคดีที่ได้รับแจ้งความในปี พ.ศ. 2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553 ในระดับมาก อันอาจสืบเนื่องมาจากภายหลังที่มีการบังคับใช้พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 ทำให้ตำรวจมีการจับกุมเด็กและเยาวชนน้อย ทำให้คดีที่เข้าสู่พนักงานสอบสวนมีจำนวนไม่มากนัก อาจทำให้พนักงานสอบสวนมีการประเมินการปฏิบัติด้านจำนวนคดีของเด็กและเยาวชนที่สามารถดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อเปรียบเทียบกับคดีที่ได้รับแจ้งความใน พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553 ในระดับมาก

กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าตำรวจมีประสิทธิภาพในการทำงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในประเด็นของความรวดเร็วในการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด การสร้างความเป็นธรรมให้แก่สังคม ตลอดจนมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตนเอง อันอาจเนื่องมาจากตำรวจกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการปฏิบัติงานของตำรวจต้องเกี่ยวข้องกับผู้กระทำผิดเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในปัจจุบันเด็กและเยาวชนมีการกระทำผิดมากขึ้น แม้สามารถจับกุมและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ในคดีสำคัญก็ถือว่าประสบความสำเร็จแล้ว

อย่างไรก็ตาม ตำรวจส่วนหนึ่งเห็นว่าการปฏิบัติงานของตนไม่มีประสิทธิภาพในประเด็นของความครบถ้วนถูกต้องในการดำเนินคดี อาจเนื่องมาจากความรีบเร่งในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการตรวจสอบคุณสมบัติของเด็กและเยาวชนก่อนที่จะนำตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม ตลอดจนการขาดประสิทธิภาพในการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนที่มีความแน่นอน เนื่องจากหากเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้า และเจ้าทุกข์ไม่ได้ยืนยันจะเอาความผิดอย่างแท้จริง ตำรวจจะเลี่ยงไม่จับกุม เพราะปัญหาความยุ่งยากในการปฏิบัติงานการดำเนินคดีที่จะตามมานั่นเอง

- **ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในมุมมองของเครือข่ายหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป**

จากผลการศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในมุมมองของเครือข่ายหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป ปรากฏผลดังนี้

สหวิชาชีพกลุ่มตัวอย่างได้เห็นว่า ตำรวจมีการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพในระดับหนึ่ง โดยมีการจับกุมเด็กและเยาวชนได้อย่างรวดเร็ว หากแต่ตำรวจมักจะทำงานในลักษณะของการข้ามขั้นตอนการทำงาน คือ การสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาก่อนที่จะมีการสอบสวนจริงต่อหน้าสหวิชาชีพ จึงเห็นว่าการทำงานของตำรวจไม่ครบถ้วนถูกต้องตามกฎหมายกำหนด ไม่มีความแน่นอน และอาจไม่สามารถสร้างความเป็นธรรมได้อย่างแท้จริง โดยสหวิชาชีพที่ปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานในระดับหนึ่ง

ในขณะอัยการ ศาล และเจ้าหน้าที่ประจำสถานพินิจฯ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าตำรวจมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในระดับหนึ่ง โดยมีความรวดเร็วในการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนเป็นส่วนใหญ่แม้ในบางคดีจะประสบปัญหาความล่าช้าบ้าง นอกจากนี้ ไม่แน่ใจว่าตำรวจมีความแน่นอนในการดำเนินการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเข้าสู่ขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือไม่ รวมทั้งมองว่าตำรวจสามารถสร้างความเป็นธรรมในการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ในระดับหนึ่ง เช่นเดียวกับการสร้างความพึงพอใจของตำรวจที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่อัยการและศาลได้ในบางประเด็น อาทิ การจับกุมเด็กและเยาวชนที่รวดเร็ว แต่ไม่พึงพอใจในกรณีที่ตำรวจปฏิบัติงานสอบสวนไม่เรียบร้อยเท่าที่ควร หรือ การที่เด็กกล่าวหาว่าตำรวจมีการทำร้ายเด็กและเยาวชน รวมทั้งการรับสินบนจากการดำเนินคดีเด็กและเยาวชน เป็นต้น

ในขณะที่ผู้ปกครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดและประชาชนทั่วไป เห็นว่าตำรวจมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในระดับหนึ่ง หากแต่ผู้ปกครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งตำรวจไม่ได้มีการจับกุมตัวลูกของตนเองเพื่อไปดำเนินคดีตามที่ได้แจ้งความ เห็นว่าการปฏิบัติงานของตำรวจไม่มีประสิทธิภาพ เพราะไม่ยอมจับกุมลูกของตนที่กระทำผิด และมีการมองตำรวจในภาพลบ หากแต่ญาติของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ที่ตำรวจได้ดำเนินคดีตามที่ผู้ปกครองเด็กต้องการมีความพึงพอใจต่อการทำงานของตำรวจเป็นสำคัญ

อาจกล่าวได้ว่า การทำงานของตำรวจในการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีประสิทธิภาพในระดับหนึ่ง โดยตำรวจไม่สามารถดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้อย่างแน่นอน กล่าวคือ เมื่อพบเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่สามารถจับกุมและนำมาดำเนินคดีได้ทั้งหมด รวมทั้งไม่สามารถดำเนินการที่มีความครบถ้วนถูกต้อง โดยเฉพาะในขั้นตอนของการนำเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง อันนำไปสู่ความไม่มั่นใจของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับตำรวจว่าตำรวจจะสามารถสร้างความเป็นธรรมในการปฏิบัติงานให้แก่ประชาชนได้ แม้ตำรวจจะมีการดำเนินการในการจับกุมเด็กและเยาวชนได้อย่างรวดเร็ว แต่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของตำรวจในระดับหนึ่งเท่านั้น

จากประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่มีต่อคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่แสดงให้เห็นว่าตำรวจมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนในระดับหนึ่ง โดยอาจมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้ไม่เท่าเทียมกับคดีของผู้ใหญ่ในบางคดีดังที่กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับตำรวจและเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้มีทัศนะต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่มีต่อคดีเด็กและเยาวชน โดยสาเหตุที่ทำให้ตำรวจไม่สามารถปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพเนื่องจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นข้อกำหนดของกฎหมายที่ไม่ยืดหยุ่นต่อการปฏิบัติงาน การให้ความคุ้มครอง

สิทธิของเด็กและเยาวชนที่มากเกินไป ปัญหาจากการปฏิบัติงานของตำรวจ และปัญหาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือเครือข่ายในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน รวมทั้งปัญหาที่เกิดจากสภาพสังคมไทยที่กระตุ้นให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดมากขึ้น ดังกล่าวข้างต้น

อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่น่าสนใจคือ หากตำรวจมีการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จะทำให้ปัญหาของเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญของสังคมไทย จะกลายเป็นปัญหาที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นในวันหนึ่งข้างหน้า เนื่องจากเด็กในวันนี้ คือ ผู้ใหญ่ของสังคมในวันข้างหน้า ซึ่งหากปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนไม่ได้รับการป้องกันแก้ไขที่ถูกต้อง โดยเฉพาะจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะทำให้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนทวีความรุนแรง เด็กและเยาวชนจะบ่มเพาะพฤติกรรมความเป็นอาชญากรในตัว จนกระทั่งเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความเป็นอาชญากรอย่างแท้จริงที่ยากต่อการแก้ไข

7.2 แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจที่เกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

สำหรับแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจที่เกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย

- **<u>ปัจจัยด้านกฎหมาย</u>**

ควรมีการปรับกฎหมายเพื่อให้ตำรวจสามารถปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนได้ง่ายขึ้น ดังนี้

การปรับเปลี่ยนกฎหมายเพื่อให้เอื้อต่อการทำงานของตำรวจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ควรมีการแก้ไขปรับเปลี่ยนกฎหมายเพื่อให้เอื้อต่อการทำงานของตำรวจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเด็นดังต่อไปนี้

-ข้อกำหนดของกฎหมายบางประการที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของตำรวจเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

- **การห้ามมิให้จับกุมเด็กซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดเว้นแต่เด็กนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้า หรือ มีหมายจับหรือคำสั่งของศาล (มาตร 66)**

ควรมีการปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสมยืดหยุ่นต่อการปฏิบัติงาน อาทิ หากเป็นการกระทำผิดในคดีสำคัญ หรือ หากเด็กและเยาวชนหลอกตำรวจในเรื่องอายุ ควรมีข้อกำหนดให้ตำรวจสามารถดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ แม้จะไม่ใช่การกระทำผิดซึ่งหน้า

- **การนำเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง (มาตรา 72)**

เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่น หรือ การทำงานของตำรวจมีประสิทธิภาพในการรวบรวมข้อมูลของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด อาจมีการปรับแก้กฎหมายให้มีขยายระยะเวลาในการนำตัวเด็กไปตรวจสอบการจับกุมจากระยะเวลา 24 ชั่วโมงเป็น 48 ชั่วโมง หรือ ในการนำเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม อาจกำหนดให้เป็นคดีที่มีความสำคัญ หรือ รุนแรงเท่านั้น เป็นต้น เพื่อทำให้ตำรวจสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- **การส่งเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไปให้พนักงานสอบสวนในท้องที่ที่รับผิดชอบ (มาตรา 69)**

กฎหมายควรมีข้อกำหนดที่ชัดเจนว่าพนักงานสอบสวนของท้องที่ที่จับกุมได้ หรือพนักงานสอบสวนในท้องที่ที่เป็นผู้รับผิดชอบคดีควรเป็นผู้ไปรับตัวเด็กและเยาวชนที่ได้ถูกจับกุมตลอดจนควรมีข้อกำหนดว่าค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในขั้นตอนของการส่งตัวเด็กและเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำผิดไปให้พนักงานสอบสวนในท้องที่ที่รับผิดชอบ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นควรมีการเบิกจ่ายจากที่ใด เพื่อให้การทำงานของตำรวจมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- **ข้อกำหนดเรื่องอายุเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

ควรมีการปรับเปลี่ยนอายุของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้ลดน้อยลง เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมไทยที่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีแนวโน้มอายุน้อยลงเรื่อย ๆ เพื่อทำให้ตำรวจสามารถจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่มีอายุน้อยดังกล่าวมาดำเนินคดีได้ ตลอดจนเพื่อทำให้การลงโทษหรือปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีความเหมาะสมมากขึ้น เพราะหากรอให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีอายุมากก่อนจึงจะนำเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมเพื่อนำไปสู่การแก้ไขฟื้นฟูอาจจะทำให้กระบวนการแก้ไขฟื้นฟูยากที่จะกระทำได้ เพราะพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนอาจถลำลึกลงสู่พฤติกรรมความเป็นอาชญากรจนยากจะถอนตัว

ดังสุภาษิตที่ว่า ***“ไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก”***

- **<u>ปัจจัยด้านการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน</u>**

สำหรับปัจจัยด้านการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนควรมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้การปฏิบัติงานของตำรวจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

- **การให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่มีความเหมาะสม**

ควรมีการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่มีความเหมาะสม โดยควรมีการคำนึงถึงสิทธิของผู้เสียหาย ประชาชนทั่วไปในสังคม และผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยนอกจากการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดแล้ว จะต้องให้ความสำคัญต่อการลงโทษเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดควบคู่กันไปด้วย เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อการกระทำผิดของตนเอง รวมทั้งมีความเกรงกลัวไม่ต้องการกระทำผิด ดังสุภาษิตที่ว่า “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี ”

- **<u>ปัจจัยด้านตำรวจผู้ปฏิบัติงาน</u>**

แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพของตำรวจผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย

- การสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 อย่างแท้จริง

ควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะการสร้างความรู้ความเข้าใจต่อการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 อย่างแท้จริง โดยการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติการให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อการปฏิบัติงาน เพื่อให้ตำรวจไม่กลัวต่อการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

-การทำงานที่มีลักษณะการทำงานเป็นทีมงานและการประสานระหว่างกันภายในองค์กร

แนวทางหนึ่งในการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้แก่ตำรวจในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด คือ การทำงานที่เป็นลักษณทีมงานมีการประสานงานระหว่างภายในองค์กร เพื่อให้ตำรวจที่จับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้มีการประสานระหว่างพนักงานสอบสวนที่จะต้องนำเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมต่อไป ตลอดจนการประสานในการทำงานในทุกขั้นตอนจะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

-การเพิ่มสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงานให้แก่ตำรวจในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

หน่วยงานของตำรวจควรมีการสร้างสิ่งจูงใจให้แก่ตำรวจที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มากขึ้น โดยเฉพาะพนักงานสอบสวนที่ต้องทำงานเอกสารจำนวนมาก และยังต้องเกี่ยวข้องกับขั้นตอนในการปฏิบัติงานในคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนจำนวนมาก อาทิ การเพิ่มค่าตอบแทน หรือ เบี้ยเลี้ยงตอบแทน ตลอดจนการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ยานพาหนะที่เพียงพอแต่ตำรวจในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน เพื่อจะทำให้เจ้าหน้าตำรวจต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมากขึ้น

- การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของตำรวจ

ปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งของตำรวจ คือ การที่ตำรวจมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดีต่อบุคคลภายนอก โดยบุคคลภายนอกบางส่วนมองว่าตำรวจมีการปฏิบัติงานที่มีผลประโยชน์แอบแฝง ตลอดจนตำรวจปฏิบัติงานโดยไม่คำนึงถึงหลักจรรยาบรรณ อันเป็นเหตุผลที่ทำให้กฎหมายออกมาคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากการปฏิบัติงานของตำรวจและเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ ซึ่งแท้จริงแล้วตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ทีดีมีเป็นจำนวนมาก ซึ่งหากทางตำรวจได้มีการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้

บุคคลภายนอกยอมรับ จะทำให้การปฏิบัติงานของตำรวจต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนสามารถกระทำได้ง่ายขึ้น เพราะบุคคลภายนอกไม่ต้องเฝ้าคอยจับตาการทำงานของตำรวจต่อการดำเนินคดีเด็กและเยาวชน

<u>ปัจจัยด้านเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง</u>

สำหรับแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่สำคัญของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายในการปฏิบัติงาน ได้แก่

- **การใช้สหวิชาชีพในการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจ**

ในการใช้สหวิชาชีพเพื่อปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจโดยเฉพาะในการใช้สหวิชาชีพร่วมในการสอบสวนการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ควรกำหนดให้เป็นคดีที่มีความรุนแรง หรือสำคัญอย่างแท้จริง รวมทั้งอาจให้ตำรวจใช้ดุลพินิจได้ จะทำให้ตำรวจสามารถปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- **การก่อตั้งสหวิชาชีพชุมชนเพื่อเป็นการป้องกันพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน**

ในการปฏิบัติงานของตำรวจร่วมกับสหวิชาชีพเพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้นควรมีการดำเนินงานในลักษณะของสหวิชาชีพชุมชน โดยเป็นการนำตำรวจทำงานร่วมกับสหวิชาชีพอื่น ๆ ในชุมชนเพื่อทำหน้าที่ในการป้องกันเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด อาจทำให้การป้องกันแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนมีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าการให้สหวิชาชีพเข้ามาเมื่อเด็กและเยาวชนมีการกระทำผิดแล้ว

<u>ปัจจัยด้านบริบทของสังคมไทย</u>

- **การร่วมมือกันแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในสังคมไทย**

จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจต่อการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนจะมีประสิทธิภาพได้นั้น ไม่สามารถจะเกิดขึ้นได้ในขั้นตอนของตำรวจเท่านั้น เพราะการปฏิบัติงานของตำรวจต่อคดีเด็กและเยาวชนเป็นการดำเนินงานที่ปลายเหตุ หากแต่ปัจจัยที่เป็นสาเหตุในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน คือ บริบทของสังคมไทยที่ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนต้องกระทำผิด ซึ่งหากบริบทที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนไม่ได้รับการแก้ไข ก็ย่อมส่งผลให้จำนวนและความรุนแรงของเด็กและเยาวชนมากขึ้นเรื่อย ๆ จนส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจดังเช่นในปัจจุบัน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้ความร่วมมือในการป้องกันแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนในสังคมไทยอย่างแท้จริง

บทที่ 5
สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

รายงานวิจัย เรื่อง“กระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน เพื่อศึกษาถึงสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน และเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจที่เกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณควบคู่กับการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (indepth-interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโดยทำการคัดเลือกสถานีตำรวจจากกองบังคับการตำรวจนครบาล 9 เขต ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ให้ได้กองบังคับการตำรวจนครบาล 6 แห่งหลังจากนั้นจึงทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sample) โดยการสุ่มจากทะเบียนรายชื่อของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดเด็กและเยาวชนจำนวน สถานีละ 17 คน รวม บก.น.ละ 68 คน รวมกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 408 คน จากการเก็บข้อมูลปรากฏว่าสามารถเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 380 คน หรือ ร้อยละ 93.1 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ได้กำหนดไว้ และกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพได้ใช้การคัดเลือกตัวอย่างด้วยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเป็นตำรวจ ผู้ปฏิบัติงาน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนรวมทั้งเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ด้วยวิธีการเฉพาะเจาะจง (purposive Sampling) ได้แก่ ตำรวจ อัยการผู้พิพากษาเจ้าหน้าที่กรมพินิจฯทนายความ/ที่ปรึกษากฎหมาย นักวิชาการ ผู้ปฏิบัติงาน NGO ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด รวม จำนวน 26 คน

การวิจัยเชิงปริมาณวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อบรรยายคุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson correlation coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐานเพื่อและบอกความสัมพันธ์ของ 2 ตัวแปร สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพได้นำข้อมูลจากกรณีศึกษาเสนอเป็นรายกรณีของตำรวจและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลจากกรณีศึกษาได้ใช้เป็นตัวอย่างในรายละเอียด เป็นข้อมูลเชิงลึกเพื่อขยายการอธิบายผลการศึกษาในเชิงปริมาณ

ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

<u>ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาเชิงปริมาณ</u>

<u>ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง</u>

สำหรับผลการศึกษาเชิงปริมาณ ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งหมด 380 คน หรือ ร้อยละ 93.1 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 96.1 อายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 45.0 จบการศึกษาระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 59.2 ระดับชั้นยศ ร.ต.ต.-ร.ต.อ. ร้อยละ 35.0 อายุราชการมากกว่า 20 ปี ร้อยละ 32.9 หน้าที่ปฏิบัติงานหลัก คือ สอบสวน ร้อยละ 47.3 รองลงมาได้แก่ ป้องกันปราบปราม ร้อยละ 43.4 คดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่ปฏิบัติงานด้วยมากที่สุด ได้แก่ คดียาเสพติด ร้อยละ 42.1

<u>ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราบ การดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน</u>

คดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานมากที่สุด ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ร้อยละ 45.3 รองลงมา คือ ความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมทั้งลามกอนาจาร ร้อยละ 18.4

-ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปราม

กลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาความยุ่งยากของการปฏิบัติงานตามกฎหมายกำหนด ร้อยละ 41.6 ขาดงบประมาณในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ขาดค่าเบี้ยเลี้ยง ร้อยละ 39.5 ขาดค่าน้ำมันรถ ร้อยละ 38.2 ขาดค่าสึกหรอของยานพาหนะ ร้อยละ 38.2 ประสบปัญหาขาดการบูรณาการจากทุกหน่วยงานในการป้องกันปราบปราม ร้อยละ 26.4 สภาพสังคมที่กระตุ้นให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดมากขึ้น ร้อยละ 25.0 ขาดความร่วมมือของประชาชนในการป้องกันปราบปราม ร้อยละ 23.7 ประสบปัญหาพ่อแม่ ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการป้องกันปราบปรามการกระทำผิด ร้อยละ 22.4 ไม่สามารถป้องกันปราบปรามสิ่งยั่วยุที่กระตุ้นให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดหมดไปได้ ร้อยละ 7.9 และสถานบันเทิงไม่ให้ความร่วมมือในการป้องกันปราบปราม ร้อยละ 3.9

-ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ปัญหาที่ประสบในการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้า ประกอบด้วย ปัญหาไม่กล้าจับกุมเด็กและเยาวชน เนื่องจากเห็นว่า ขั้นตอนการปฏิบัติตามกฎหมายที่ยุ่งยากตามมา ร้อยละ 47.3 และกลัวถูกฟ้องร้อง ร้อยละ 22.2 ไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชน เพราะกลัวต้องไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม ร้อยละ 31.5 ไม่สามารถจับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้าได้ เพราะไม่เคยเห็น ร้อยละ 39.4 ประสบปัญหาจากการห้ามใช้เครื่องพันธนาการ ทำให้จับกุมเด็กและเยาวชนยาก กรณีกระทำผิดในคดีอุกฉกรรจ์ ร้อยละ 18.4 กรณีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีจำนวนมาก ร้อย

ละ 12.9 เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่มีความเกรงกลัวต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ร้อยละ 17.1 ถูกเด็กและเยาวชนทำร้ายร่างกาย ร้อยละ 2.6 อายุเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่กำหนดตามกฎหมาย ทำให้ไม่สามารถจับกุมเด็กและเยาวชนที่อายุน้อยแต่มีพฤติกรรมที่รุนแรง ร้อยละ 10.5 เด็กและเยาวชนไม่ทราบว่าพฤติกรรมของตนเป็นการกระทำผิด ร้อยละ 6.6 พ่อแม่ ผู้ปกครอง ขัดขวางการจับกุม ร้อยละ 2.6 ถูกพ่อแม่ผู้ปกครอง หรือ ผู้มีอิทธิพลข่มขู่ ร้อยละ 1.3 ประสบปัญหาการส่งตัวเด็กและเยาวชนไปท้องที่ที่รับผิดชอบกับคดี เนื่องจากไม่มีงบประมาณ ร้อยละ 2.6 ไม่มีกำลังคนเพียงพอในการส่งเด็กและเยาวชนไปให้ท้องที่ที่รับผิดชอบคดี ร้อยละ 2.6 มีงานที่ต้องรับผิดชอบมาก ทำให้ไม่สะดวกในการส่งเด็กและเยาวชนที่จับกุมได้ไปยังท้องที่ที่รับผิดชอบ ร้อยละ 2.1

ปัญหาที่ประสบในการจับกุมเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้า ประกอบด้วย ปัญหาไม่กล้าจับกุมเด็กและเยาวชน เนื่องจากให้เหตุผลว่าขั้นตอนการปฏิบัติตามกฎหมายที่ยุ่งยากสลับซับซ้อนตามมา ร้อยละ 49.5 ไม่มีหลักฐานการกระทำผิด ร้อยละ 48.7 และกลัวถูกฟ้องร้อง เนื่องจากเด็กและเยาวชนไม่ได้กระทำผิดต่อหน้าตำรวจ ร้อยละ 35.5 ไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชน เพราะกลัวต้องไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม ร้อยละ 36.8 ปัญหาไม่มีหมายศาลในการจับกุม จับมาได้ก็ต้องปล่อยตัวในการตรวจสอบการจับกุมในชั้นศาล ร้อยละ 5.3 พ่อแม่ ผู้ปกครองขัดขวางการจับกุมร้อยละ 7.9 ถูกพ่อแม่ผู้ปกครอง หรือ ผู้มีอิทธิพลข่มขู่ ร้อยละ 2.6 ถูกพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กและเยาวชน ฟ้องร้อง ร้อยละ 1.3 การแจ้งข้อกล่าวหา ร้อยละ 1.0 และห้ามใช้เครื่องพันธนาการ ทำให้จับกุมเด็กและเยาวชนยาก ร้อยละ 17.1

-ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนผู้ต้องหา

ประสบปัญหาไม่มีสถานที่เฉพาะในการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนผู้ต้องหา ร้อยละ 21.0 ระยะเวลาในการควบคุมตัวเด็กไม่เกิน 24 ชั่วโมง น้อยเกินไป อันนำไปสู่ปัญหาไม่สามารถตรวจสอบข้อมูล รวมทั้งหาพยานหลักฐานเบื้องต้นเด็กและเยาวชนได้ละเอียด ร้อยละ 23.7 ไม่สามารถสอบสวนเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาได้ ร้อยละ 43.4 หรือ สามารถสอบสวนเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาได้ แต่ก็ทำได้ไม่เรียบร้อย ร้อยละ 19.5 และประสบปัญหาการควบคุมตัวขณะอยู่ที่ศาล กลัวเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาหลบหนีเพราะใส่กุญแจมือไม่ได้ ร้อยละ 17.3

-ปัญหาและอุปสรรคในการนำเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง

กลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน ร้อยละ 44.2 ไม่สะดวกในการปฏิบัติงาน เนื่องจากศาลไม่ได้เปิดตลอด 24 ชั่วโมง ร้อยละ 43.4 ไม่มีค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเดินทางในการนำเด็กและเยาวชนไปตรวจสอบการจับกุม และส่งต่อไปยังสถานพินิจฯ ร้อยละ 43.4 คนจับไม่ต้องนำเด็กไปตรวจสอบการจับกุม หากแต่พนักงานสอบสวนไม่ได้เป็นผู้จับต้องนำเด็กไปตรวจสอบการจับกุม ร้อยละ 42.1 บางครั้งคนจับต้องไปศาลเพื่อตรวจสอบการจับกุมด้วย ทำให้เสียเวลา ร้อยละ 38.2 ศาลไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเรื่องเวลา โดยใช้เกณฑ์การส่งเด็กถึงศาลฯภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง

ได้รวมเวลาเดินทางเข้าไปด้วย ร้อยละ 31.6 กลัวโดนศาลหาว่าละเมิดสิทธิเด็ก ร้อยละ 21.0 กลัวถูกฟ้องกลับหากมีการจับกุมโดยมิชอบ ร้อยละ 19.7 ต้องปล่อยผู้ต้องหาไป เพราะไม่สามารถนำตัวไปตรวจสอบได้ทัน ร้อยละ 0.8 แม้จะจับตัวผู้ต้องหาที่กระทำผิดจริงได้ และผู้ต้องหายอมรับผิด แต่หากไม่มีหมายศาลในการจับ ต้องปล่อยตัวผู้ต้องหาไป ร้อยละ 0.5 ไม่ได้ตรวจสอบข้อมูลผู้ต้องหาละเอียด ทำให้นำผู้ที่อายุเกิน 18 ปี ไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม ร้อยละ 0.3 ไม่ได้ตรวจสอบข้อมูลผู้ต้องหาละเอียด ทำให้นำเยาวชนไปขังรวมกับผู้ใหญ่และนำไปตรวจสอบการจับกุมไม่ทัน ร้อยละ 0.3 เด็กและเยาวชนใช้ข้อกฎหมายหลอกตำรวจว่าอายุมากกว่า 18 ปี เพื่อทำให้นำไปตรวจสอบการจับกุมไม่ทัน ตำรวจจึงต้องปล่อยตัวไป ร้อยละ 0.3

-ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวน

ประสบปัญหาไม่สามารถหาพยานหลักฐานในการกระทำผิดได้ ร้อยละ 31.6 พยานหลักฐานที่ใช้ได้มีเพียงกล้องวงจรปิดเท่านั้น ร้อยละ 22.3 เด็กและเยาวชนผู้ต้องหา ไม่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการสืบสวนสอบสวน ร้อยละ26.4 ไม่สามารถขยายผลไปยังผู้ใหญ่ที่ใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการกระทำผิดได้ ร้อยละ 25.ปัญหาจากผู้เสียหายที่เป็นเด็กและเยาวชนมักไม่สามารถให้ข้อมูลได้ ร้อยละ 19.5 และผู้เสียหายบิดเบือนข้อมูลความจริง อาทิ ไม่ต้องการให้ผู้ปกครองตำหนิ ร้อยละ 6.6 การขยายผลในชั้นจับกุมมีระยะเวลาจำกัด ร้อยละ 15.8 การพิสูจน์การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนบางคดีทำได้ช้า ร้อยละ 15.0 ไม่สามารถสืบสวนเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาได้เต็มที่เพราะระยะเวลาในการควบคุมตัวน้อย ร้อยละ 13.2 ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการสืบสวนคดีเด็กและเยาวชน ร้อยละ 6.3 ไม่ได้มีการสืบสวนมาก เพราะโทษที่เด็กและเยาวชนได้รับน้อย ร้อยละ 17.9

-ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการสอบสวน

ประสบปัญหาขั้นตอนในการสอบสวนยุ่งยากมากเกินไป ร้อยละ 52.1 ระยะเวลาในการสอบสวนน้อย ร้อยละ 50.0 ระยะเวลาในการควบคุมมีเพียง 24 ชั่วโมง ทำให้ไม่สามารถสอบสวนได้ทัน ร้อยละ 40.0ไม่สามารถทำการสอบสวนได้ หากไม่นำตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมก่อน ร้อยละ 39.7 ปัญหาในการสอบสวนร่วมกับสหวิชาชีพ โดยประสบปัญหาไม่สามารถสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระผิดได้ทันที เพราะต้องรอสหวิชาชีพ ร้อยละ 46.6 การติดต่อประสานงานกับสหวิชาชีพสามารถทำได้ยาก ร้อยละ 32.1 ไม่สามารถนัดสหวิชาชีพภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว ร้อยละ 31.6 ปัญหาในการนัดสหวิชาชีพให้ร่วมสอบสวนพร้อมกัน ร้อยละ 31.1 ปัญหาสหวิชาชีพไม่ว่าง หรือ ไม่มาร่วมสอบสวนร้อยละ 26.3 สหวิชาชีพไม่ให้ความร่วมมือในการสอบสวนอย่างแท้จริง ร้อยละ 20.5 สหวิชาชีพสอบสวนได้เวลา 09.00 - 16.00 น. ในขณะที่พนักงานสอบสวนสามารถสอบสวนได้ตลอด 24 ชั่วโมง ร้อยละ 46.8 ปัญหาในการติดตามตัวเด็กและเยาวชนที่ได้รับประกันตัวมาสอบสวน ร้อยละ 26.3 ไม่สามารถสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ เพราะไม่มาให้ปากคำ ร้อยละ 25.8 ไม่สามารถนัดเด็กและเยาวชนผู้ต้องหา ผู้ปกครอง

สหวิชาชีพ ให้มาพร้อมกันได้ ภายหลังจากเด็กและเยาวชนได้รับการประกันตัว ร้อยละ 31.6 ถูกอัยการตำหนิ เนื่องจากเด็กผิดนัดในการสอบสวนต่อหน้าสหวิชาชีพ ร้อยละ 5.3 ติดต่อผู้ปกครองไม่ได้ เนื่องจากเด็กและเยาวชนบางคนไม่มีผู้ปกครอง ร้อยละ 2.6 ผู้ปกครองไม่ใส่ใจในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยกล่าวอ้างว่าไม่เกี่ยวกับพ่อแม่ ร้อยละ 2.6 เด็กและเยาวชนบางคนมีครอบครัวแล้ว ผู้ปกครองมองว่าเป็นผู้ใหญ่แล้วเมื่อกระทำผิดผู้ปกครองไม่ต้องการรับผิดชอบ ร้อยละ 1.8 ขาดงบประมาณในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ปัญหากล้องวิดีโอ อุปกรณ์การบันทึกขณะสอบสวนไม่เพียงพอสำหรับใช้ในการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ร้อยละ 6.6 ไม่มีงบประมาณในการติดตามตัวผู้ต้องหา ร้อยละ 28.9 ไม่มีสถานที่เฉพาะในการสอบสวน ร้อยละ 2.6 ขาดพนักงานสอบสวนที่มีความเชี่ยวชาญในการสอบสวนกับเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริงร้อยละ 31.6 ไม่มีพนักงานสอบสวนหญิงเข้าร่วมสอบสวนในบางคดี ร้อยละ 27.4 พนักงานสอบสวนหญิงมีน้อยไม่เพียงพอต่อการสอบสวนในบางคดี ร้อยละ 26.3 ไม่มีที่ปรึกษากฎหมายประจำสถานีตำรวจให้แก่เด็กและเยาวชนผู้ต้องหา ร้อยละ 25.0 การสอบสวนไม่ได้ความจริงจากเด็กและเยาวชนผู้ต้องหา ร้อยละ 31.6 การรวบรวมเอกสารจากหน่วยอื่นล่าช้า ร้อยละ 29.2 ปัญหาลักษณะการทำงานของพนักงานสอบสวนไม่เอื้อต่อการดำเนินคดีเด็กและเยาวชน ร้อยละ 46.6 พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนไม่ทัน เพราะเอกสารมาก ร้อยละ 47.1 พนักงานสอบสวนมีภาระงานนอกเหนือจากคดีเด็กและเยาวชนมาก ร้อยละ 43.4 ขั้นตอนที่ปฏิบัติงานยุ่งยาก งานทุกอย่างมาลงที่พนักงานสอบสวน ทำให้ไม่มีเวลาพักผ่อน ร้อยละ 44.2 มีหน่วยงานอื่นทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของพนักงานสอบสวนมากเกินไปร้อยละ 31.6 พนักงานสอบสวนกลัวถูกดำเนินคดีหากมีปฏิบัติงานผิดพลาด ร้อยละ 26.8 ทนายความของเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาแจ้งความอีกฝ่ายกลับ ทำให้การทำงานของพนักงานสอบสวนยุ่งยากมากขึ้น ร้อยละ 2.6 และ การส่งสำนวนการสอบสวนไม่ทัน ร้อยละ 5.2

-ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินคดีเด็กและเยาวชน

ปัญหาไม่สามารถดำเนินคดีที่เหมาะสมกับพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้ ร้อยละ 32.9 ไม่สามารถดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ เนื่องจากให้เหตุผลว่าเด็กและเยาวชนมีอายุน้อยกว่ากฎหมายกำหนด ไม่มีพยานหลักฐานในการกระทำผิด เป็นต้น ร้อยละ 13.2 ไม่ดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชน เนื่องจากให้เหตุผลว่าเพราะงานมาก กลัวทำคดีไม่แล้วเสร็จทันเวลา จึงปล่อยเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไป ทำให้เด็กและเยาวชนกลับไปกระทำผิดอีก ไม่ต้องการให้เด็กและเยาวชนมีประวัติไม่ดีติดตัว ไม่สามารถพิสูจน์ความผิด รวมทั้งเห็นว่าขั้นตอนในการปฏิบัติงานยุ่งยาก ร้อยละ 2.6 ดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเพียงคดีที่กระทำผิดซึ่งหน้าเท่านั้น ไม่ได้ดำเนินคดีที่กระทำผิดอื่น ๆ ที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้าควบคู่ไปด้วย ร้อยละ 21.0 ปัญหาความไม่เข้าใจในการปฏิบัติงานระหว่างตำรวจ ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไป ร้อยละ 19.7 การกำหนดระยะเวลาในการทำคดี 30 วัน ทำให้ได้รายละเอียดของคดีที่ไม่ละเอียดโดยเฉพาะ

กรณีที่คนกระทำผิดมีจำนวนมาก ร้อยละ 11.8 ทำคดีไม่ทันทำคดีไม่ทัน ไม่สามารถฟ้องร้องคดีได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนด ร้อยละ 7.4 ปัญหาความยุ่งยากของการฟ้องคดี ร้อยละ 5.8 ปัญหาความยุ่งยากของการผัดฟ้อง อาทิ ติดต่อบิดามารดาเด็กและเยาวชนไม่ได้ จึงทำให้คดีต้องขาดผลัดฟ้องไปร้อยละ 5.3 การดำเนินคดียุ่งยากกว่าผู้ใหญ่ เนื่องจากไม่สามารถทำการเปรียบเทียบปรับคดีลหุโทษในชั้นพนักงานสอบสวนได้ ร้อยละ 11.8 ไม่ได้รับการประกันตัวในชั้นสอบสวนแต่ผู้ใหญ่ได้รับการประกันตัว ร้อยละ 13.2 ปัญหาการฟ้องคดีขณะกระทำผิดอายุน้อยกว่า 18 ปี แต่ภายหลังจับกุมได้ อายุมากกว่า 18 ปี ร้อยละ 0.5 เด็กและเยาวชนไม่เห็นว่าพฤติกรรมของตนเป็นความผิด เช่น คดีพรากผู้เยาว์ที่เด็กและเยาวชนสมยอมกัน ร้อยละ 20.0 ผู้เสียหายไม่ประสงค์จะดำเนินคดีอย่างจริงจัง เช่น เรียกรับเงิน ร้อยละ 1.3 ไม่สามารถขยายผลดำเนินคดีกับผู้ใหญ่ที่ให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดได้ ร้อยละ 20.5 ความยุ่งยากในการปฏิบัติงานที่ต้องแยกฟ้องคดีระหว่างเด็กเยาวชนและผู้ใหญ่ที่ร่วมกระทำผิด ร้อยละ 6.6 กลัวถูกฟ้องหากดำเนินคดีผิดพลาด ร้อยละ 46.8 ไม่ต้องการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนเพราะกลัวทำให้เด็กและเยาวชนมีประวัติไม่ดีติดตัว ร้อยละ 7.6 ไม่ต้องการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพราะมีเวลาในการดำเนินคดีแต่ละขั้นตอนน้อย ร้อยละ 15.5 เนื่องจากเห็นว่ากฎหมายเข้าข้างเด็กและเยาวชนค่อนข้างมาก ร้อยละ 47.1 และเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่ได้รับการดำเนินคดีอย่างเต็มที่ ทำให้ไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย มีการกระทำผิดซ้ำ ร้อยละ 41.8

<u>สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราบ การดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน</u>

สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การดำเนินการสืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน ได้แก่

- **กฎหมาย**

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่ากฎหมายเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่บังคับใช้ในปัจจุบันเปิดโอกาสให้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้สะดวกมากขึ้นในระดับน้อย ข้อกำหนดต่อโทษที่มีต่อเด็กและเยาวชนที่เน้นการแก้ไขฟื้นฟูตามกฎหมายใหม่เอื้อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในระดับน้อย กฎหมายเปิดช่องโอกาสให้ป้องกันปราบปรามสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน อาทิ สถานเริงรมย์ ร้านเกมในระดับปานกลาง

สำหรับข้อกำหนดของกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า

ข้อกฎหมายที่กำหนดว่า

- “การนำตัวเด็กหรือเยาวชนไปศาลเพื่อตรวจสอบการจับกุมทันที ภายในเวลายี่สิบสี่ชั่วโมง (มาตรา72)” เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด

ข้อกฎหมายที่กำหนดว่า

-“ห้ามมิให้จับกุมเด็กซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด เว้นแต่เด็กนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้า หรือมีหมายจับ หรือ ตามคำสั่งของศาล (มาตรา66)”

-“การจับกุมและควบคุมเด็กหรือเยาวชน ที่จะต้องกระทำโดยละมุนละม่อมและคำนึงถึงศักดิ์ศรีมนุษย์เสมอ(มาตรา69)”

-“การห้ามใช้เครื่องพันธนาการ อาทิ กุญแจมือ ยกเว้นกรณีที่จำเป็น(มาตรา69)”

-“พนักงานสอบสวนต้องส่งตัวเด็กและเยาวชนที่ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบโดยเร็ว(มาตรา69)”

และ“การดำเนินคดีภายในระยะเวลา 30 วัน(มาตรา78)” เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับมาก

ข้อกฎหมายที่กำหนดว่า

“การควบคุมเด็กหรือเยาวชน จะต้องไม่ประจานเด็กหรือเยาวชน(มาตรา69)”

และ “การสอบถามข้อมูลเบื้องต้นเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาที่ถูกจับตัวมา (มาตรา69)” เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในระดับน้อย

-การคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า กฎหมายให้การคุ้มครองสิทธิให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป ในระดับมากที่สุด

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนเป็นปัญหาที่สำคัญในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน มีหน่วยงานทำหน้าที่คุ้มครองสิทธิจำนวนมากที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน การตรวจสอบการทำงานของตำรวจจากภายนอกเป็นอุปสรรคต่อการทำงาน หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีปัญหาในการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนอันเป็นอุปสรรคต่อการทำงานในระดับมาก

และกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ผู้ปกครองหรือญาติของเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด เป็นอุปสรรคต่อการทำงานในระดับมาก หากแต่องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) เป็นอุปสรรคต่อการทำงานในระดับปานกลาง

-ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาเด็กและเยาวชนเป็นปัญหาสังคมที่ควรแก้ไขโดยเร่งด่วนในระดับมากที่สุด

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังมีคดีที่ต้องรับผิดชอบมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการให้ความสนใจกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเท่าที่ควร และต้องใช้ความรู้ความสามารถพิเศษเนื่องจากกระบวนการในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนยุ่งยาก สลับซับซ้อน ในระดับมาก

ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีผู้บังคับบัญชาส่งเสริมให้ทำงานด้านคดีเด็กและเยาวชนในระดับปานกลาง

และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในระดับน้อย ได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ได้รับการอบรมความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดตามกฎหมายใหม่ (พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ พ.ศ.2553)ได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด หน่วยงานเคยมีการจัดอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ให้ไปแนวทางเดียวกัน และเจ้าหน้าที่ตำรวจในโรงพักที่สังกัดอยู่มีจำนวนเพียงพอต่อการปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ในระดับน้อย

-ระเบียบปฏิบัติ/ขั้นตอน/มาตรการทำงาน

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด มีลักษณะตึงตัวจนเกินไปในการกำหนดวิธีการปฏิบัติ ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้อย่างเหมาะสม ในระดับมาก

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเข้าใจในระเบียบปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดเป็นอย่างดี ในระดับปานกลาง

และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน รวมทั้งสถานีตำรวจที่ปฏิบัติงานได้มีการกำหนดมาตรการในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเหมาะสมตามสถานการณ์ปัจจุบัน สถานีตำรวจมีมาตรการในการดำเนินการต่อเด็กหรือเยาวชนที่หลากหลาย มีอุปกรณ์ที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน มียานพาหนะที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในคดีเด็กและเยาวชน ในระดับน้อย

ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับค่าเบี้ยเลี้ยง ค่ายานพาหนะ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนในระดับน้อยที่สุด

-หน่วยงานหรือเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการทำงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนในลักษณะของสหวิชาชีพในระดับมากที่สุด

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าประชาชนทั่วไปในสังคมต้องการให้ดำเนินการกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างเฉียบขาด ประชาชนทั่วไปในสังคมเห็นความสำคัญของการ

ดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชนที่กระผิด หน่วยงานมีตำรวจชุมชนสัมพันธ์เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็กหรือเยาวชนในท้องที่ ในระดับมาก

ในขณะที่ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประชาชนให้ความร่วมมือในการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด มีการส่งเสริมให้เด็กหรือเยาวชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดมากขึ้นในปัจจุบัน ชุมชนช่วยตำรวจในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปรามปรามหรือดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ในระดับปานกลาง

และกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสหวิชาชีพ ได้แก่ นักจิตวิทยา / นักสังคมสงเคราะห์ นักกฎหมาย/ทนายความ เป็นสาเหตุของปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง หากแต่ อัยการเป็นสาเหตุของปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานในระดับมาก

-ปัจจัยบริบททางสังคม

- **ครอบครัว**

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ปัญหาครอบครัวแตกแยก ทำให้เด็กและเยาวชนไม่มีผู้ให้การอบรมเลี้ยงดู ผู้ปกครองไม่ยอมรับว่าบุตรหลานของตนกระทำผิด ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชน เป็นสาเหตุสำคัญต่อปัญหาในการปฏิบัติงานในระดับมาก

ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้ปกครองส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดและผู้ปกครองปกป้อง คุ้มครองบุตรหลานในลักษณะที่ไม่เหมาะสม เช่น การข่มขู่ ฟ้องร้องตำรวจ เป็นสาเหตุสำคัญต่อปัญหาในการปฏิบัติงานในระดับน้อย

- **สังคม**

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า สภาพแวดล้อมทางสังคมส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนกระทำผิด สื่อสังคมออนไลน์ส่งเสริมให้เด็กกระทำผิดมากขึ้น สังคมให้การปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป และค่านิยมทางสังคมที่ไม่ถูกต้องกระตุ้นให้เด็กกระทำผิดมากขึ้น เป็นสาเหตุสำคัญทำให้เด็กกระทำผิดมากขึ้นและเป็นสาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงาน

- **ตัวเด็กและเยาวชน**

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า เด็กและเยาวชนกระทำผิดซ้ำเพราะไม่เกรงกลัวกฎหมาย เป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า เด็กและเยาวชนไม่ให้ความร่วมมือในการป้องกันปราบปราม สืบสวนสอบสวน เด็กและเยาวชนไม่เกรงกลัวตำรวจ ท้าทายกฎหมายมีปฏิกิริยาต่อต้านการปฏิบัติงานของตำรวจ เด็กและเยาวชนรู้กฎหมาย และใช้กฎหมายในการหลบเลี่ยงโทษความผิด เป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาในการปฏิบัติงานในระดับมาก

และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า เด็กและเยาวชนไม่ทราบว่าพฤติกรรมที่กระทำผิดกฎหมาย เป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาในการปฏิบัติงานในระดับน้อย

<u>ประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราบ การดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน</u>

- **ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปราม**
  - **ด้านปริมาณผลงาน**

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ผลงานด้านการป้องกันปราบปราบเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นไปตามเป้าหมายที่โรงพักท่านได้ตั้งเป้าไว้ และสามารถป้องกันปราบปรามการกระทำผิดเด็กและเยาวชนใน พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553 มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ประเภทคดีที่สามารถป้องกันปราบปรามการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเปรียบเทียบระหว่าง พ.ศ.2554 กับ พ.ศ.2553 โดยจำแนกเป็นความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายและความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในระดับมาก หากแต่ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมทั้งลามกอนาจาร และความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือ รถจักรยานยนต์ มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง

  - **คุณภาพของผลงาน**

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พอใจในผลงานด้านการป้องกันปราบปราบเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ ผลงานด้านการป้องกันปราบปราบเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้บริหาร อัตราการกระทำผิดของเด็กหรือเยาวชนในท้องที่ที่รับผิดชอบปี พ.ศ.2554 มีจำนวนน้อยลงกว่าปีพ.ศ.2553

  - **ความรวดเร็ว**

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ดำเนินการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดเด็กและเยาวชนได้อย่างรวดเร็ว การระงับเหตุร้ายในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้ทันท่วงที การป้องกันปราบปรามการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนสำเร็จทันต่อความต้องการของประชาชนและเด็กและเยาวชนในท้องที่รับผิดชอบมีแนวโน้มกระทำผิดน้อยลงในระดับปานกลาง

  - **ผลสัมฤทธิ์ของงานที่ปฏิบัติได้**

เด็กและเยาวชนในท้องที่รับผิดชอบมีแนวโน้มกระทำผิดน้อยลง ในระดับปานกลาง

- **ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนสอบสวน**
  - **ปริมาณผลงาน**

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า จำนวนคดีของเด็กและเยาวชนที่สามารถ

ดำเนินคดีแล้วเสร็จเมื่อเปรียบเทียบกับคดีที่ได้รับแจ้งความในปี พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ. 2553 ในระดับมาก คดีเด็กและเยาวชนที่สามารถดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีในปี พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553 โดยจำแนกเป็นความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมทั้งลามกอนาจาร ความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือ รถจักรยานยนต์มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง

และผลงานด้านการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นไปตามเป้าหมายที่โรงพักได้ตั้งเป้าไว้ ในระดับปานกลาง

O คุณภาพของผลงาน

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ผลงานด้านการการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดสร้างความพึงพอใจให้แก่ตนเอง รวมทั้งสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้บริหาร สามารถนำเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่ถูกแจ้งความมาดำเนินคดีได้ทั้งหมด มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง รวมทั้งผลงานด้านการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นไปตามเป้าหมายที่โรงพักได้ตั้งเป้าไว้ในระดับปานกลาง

O ความรวดเร็ว

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนได้อย่างรวดเร็วในระดับปานกลาง สามารถสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีเด็กและเยาวชนสำเร็จทันต่อความต้องการผู้ของบริหารในระดับปานกลาง

O ผลสัมฤทธิ์ของงานที่ปฏิบัติได้

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ผลการดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดช่วยพัฒนาท้องที่ที่รับผิดชอบ ผลของดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่กระทำผิดเป็นไปตามนโยบายของหน่วยงานในระดับปานกลาง

<u>ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน</u>

-ด้านกฎหมาย

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่ การแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนในระดับมากที่สุด และการให้กฎหมายมีการปฏิบัติ(ลงโทษ)ต่อเด็กและเยาวชนอย่างเฉียบขาด ในระดับมาก

-การคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการปรับปรุงด้านการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนในระดับมาก โดยควรมีการให้คุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้น้อยลง

-ตำรวจ

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ต้องการให้มีหน่วยงานพิเศษที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนตั้งแต่การจับกุม การสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีแยกจากตำรวจทั่วไป(ลักษณะคล้ายศาลเยาวชนและครอบครัวที่ทำหน้าที่เฉพาะเท่านั้น)ในระดับมากที่สุด

นอกจากนี้ ต้องการให้มีตำรวจเฉพาะที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ต้องการมีแผนกพิเศษที่ทำหน้าที่เฉพาะสำหรับเด็กและเยาวชน ต้องการฝึกอบรมให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญกับคดีที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ต้องการงบประมาณดำเนินงานที่เพียงพอ ในระดับมาก

-เครือข่ายหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ควรโอนงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนให้หน่วยงานอื่นดำเนินการแทนตำรวจ ให้หน่วยงานภายนอกเข้ามาทำงานร่วมกับตำรวจมากกว่าในปัจจุบัน และการปรับการทำงานกับสหวิชาชีพให้ง่ายขึ้น ในระดับมาก

<u>ส่วนที่ 2 : ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ</u>

กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งหมด 26 คน ประกอบด้วยตำรวจ 5 คน อัยการ 2 คน ผู้พิพากษา 2 คน เจ้าหน้าที่กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำนวน 5 คน ทนายความหรือ ที่ปรึกษากฎหมายสำหรับเด็กและเยาวชน 2 คน ผู้ปกครองหรือญาติของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด 2 คน เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด 5 คน นักวิชาการ 1 คน ผู้ที่ปฏิบัติงานในองค์กรพัฒนาเอกชน NGO 1 คน อาสาสมัครรักษาดินแดน 1 คน

<u>ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราบ การดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน</u>

-ตำรวจ

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาในการปฏิบัติงาน ได้แก่ หนักใจในการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ไม่กล้าจับกุม หรือ ดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เนื่องจากกฎหมายไม่เอื้อต่อการทำงาน มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีความยุ่งยากหลายขั้นตอน ตลอดจนหากมีการนำเด็กเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมจะเป็นการทำให้เด็กเกิดพฤติกรรมอาชญากรมากขึ้น

ทำให้ตำรวจกลุ่มตัวอย่างต้องประสบความยุ่งยากในการจับกุมเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด นอกจากนี้ ยังประสบปัญหาอันตรายจากการจับกุมเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด ถูกเด็กและเยาวชนทำร้ายในระหว่างการจับกุม

ประสบปัญหาขั้นตอนที่ยุ่งยากที่ตามมาจากการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่ การพิสูจน์การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนทำได้ยาก การติดต่อผู้ปกครอง ถูกข่มขู่ในการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจากผู้ทรงอิทธิพล การนำเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายใน 24 ชั่วโมง โดยประสบปัญหาการตรวจสอบเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่รอบคอบก่อนส่งตัวไปให้ศาลไต่สวนภายใน 24 ชั่วโมง ไม่ได้ตรวจสอบคดีอื่น ๆ ที่เด็กและเยาวชนได้กระทำผิดควบคู่ไปกับคดีที่กระทำผิดซึ่งหน้า

รวมทั้งการส่งตัวไปให้พนักงานสอบสวนในท้องที่ที่กระทำผิด การควบคุมตัวไม่สามารถใส่กุญแจมือได้ นอกจากนี้ ยังประสบปัญหาไม่มีสถานที่ในการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ประสบปัญหาไม่สามารถดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีค้ายาเสพติดที่ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำผิดได้ ปัญหาเด็กกระทำผิดซ้ำและเด็กกระทำผิดมีจำนวนมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเด็กและเยาวชนรู้กฎหมายมากขึ้น ทำให้ตำรวจปฏิบัติงานยาก (คดีที่กระทำผิดมีมากภายหลังการบังคับใช้กฎหมายใหม่ เด็กรู้กฎหมายมากขึ้น แต่เข้าสู่กระบวนการแค่ร้อยละ 10 ทำให้เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างประสบกับปัญหาเสี่ยงต่อการผิดวินัยตำรวจในการปฏิบัติงานในคดีเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะการตรวจสอบการจับกุม เสี่ยงต่อการถูกฟ้องว่ามีการละเมิดสิทธิเด็กและเยาวชน

-อัยการ

อัยการกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน ได้แก่ ตำรวจไม่เข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง ปัญหาการปฏิบัติตามข้อกฎหมายในการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้า เช่น คดีเสพยาเสพติดตลอดจนการทำสำนวนการสอบสวนเด็กและเยาวชนได้ไม่ละเอียด และตำรวจมีการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาก่อนที่จะมีการสอบสวนต่อหน้าสหวิชาชีพ

-ศาล

ในขณะที่ผู้พิพากษากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับคดีของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่ การขาดการตรวจสอบเด็กและเยาวชนที่ได้จับกุมมาให้รอบคอบ ปัญหาการจับกุมเด็กและเยาวชนที่ไม่กระทำผิดซึ่งหน้า การปฏิบัติงานอย่างไม่เต็มที่ของตำรวจใน เช่น สำนวนการสอบสวนไม่ละเอียด การขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.

2553 อย่างแท้จริง ตำรวจปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนยากขึ้นเพราะต้องทำงานอยู่ในสายตา หรือการตรวจสอบของผู้อื่นตลอดเวลาทำให้ตำรวจปฏิบัติงานยาก หากมีการตรวจสอบของศาลในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงานตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนตำรวจไม่จับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพราะปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนยุ่งยากขึ้น ตำรวจปฏิบัติงานโดยไม่มีการประสานงานระหว่างภายในหน่วยงานกันเอง ตำรวจโดนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดหลอกเพื่อไม่ต้องรับโทษ การติดตามเด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวจากการจับกุมที่ไม่ถูกต้อง ตำรวจใช้เครื่องพันธนาการกับเด็กและเยาวชนและปัญหาเรื่องการแต่งตั้งที่ปรึกษาทางกฎหมายให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ

นักสังคมสงเคราะห์ที่ปฏิบัติงานประจำสถานพินิจฯและปฏิบัติงานเป็นนักสังคมสงเคราะห์ร่วมกับสหวิชาชีพในการสอบสวนเด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่าง ประสบปัญหาตำรวจทำงานในลักษณะข้ามขั้นตอนของการสอบสวนโดยมีการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาก่อน ตำรวจไม่แจ้งสิทธิแก่เด็กและเยาวชนผู้ต้องหา และประสบปัญหาค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการทำงานร่วมกับตำรวจในลักษณะของวิชาชีพ

ส่วนผู้อำนวยการสถานพินิจฯกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ ตำรวจไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ปัญหาขั้นตอนที่ยุ่งยากในการปฏิบัติงานของตำรวจเกี่ยวข้องกับคดีการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน และปัญหาตำรวจไม่เข้าร่วมกับสหวิชาชีพในสถานพินิจฯในการจัดทำแผนฟื้นฟูให้แก่เด็กและเยาวชน

ในขณะที่นักสังคมสงเคราะห์กลุ่มตัวอย่าง ได้ประสบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของตำรวจ โดยเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเล่าว่า “ตำรวจมีการทำร้ายร่างกาย” รวมทั้งผู้ปกครองหรือญาติเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเล่าว่า “ตำรวจมีการเรียกรับสินบนในคดีของบุตรหลาน” และประสบปัญหาตำรวจไม่ยอมเข้าร่วมในการจัดแผนฟื้นฟูให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

หากแต่พนักงานคุมประพฤติกลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาตำรวจจับกุมตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดผิดตัว

และนักจิตวิทยากลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาเมื่อตำรวจมีการจับกุมเด็กและเยาวชน ตำรวจรีบสรุปว่าเด็กและเยาวชนกระทำผิด

ทนายความ/ที่ปรึกษากฎหมาย

ทนายความหรือที่ปรึกษาทางกฎหมายให้แก่เด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่าง 1 คน ไม่มีปัญหาการปฏิบัติงานกับตำรวจแต่เห็นว่าตำรวจประสบปัญหา ได้แก่ คดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนมีขั้นตอนการปฏิบัติงานมากอันเป็นการสร้างภาระให้แก่พนักงานสอบสวน ตลอดจนเด็กกล่าวอ้างว่าตำรวจมีการล่วงละเมิดทางเพศเด็กในระหว่างการสอบสวน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างอีก 1 คน เห็นว่าปัญหาที่สำคัญของตำรวจในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่ ตำรวจ

ได้มีการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่สถานีตำรวจเรียบร้อยแล้วก่อนที่จะสหวิชาชีพจะเข้าร่วมสอบสวนด้วย ตำรวจไม่ทราบแนวทางการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจับกุมซึ่งหน้าและการนำตัวเด็กไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง และความยุ่งยากในการปฏิบัติงานของตำรวจ

นักวิชาการ

นักวิชาการกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ตำรวจประสบปัญหาการเลือกใช้มาตรการที่มีความเหมาะสมในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ปัญหาความยุ่งยากของข้อกฎหมายในการให้ตำรวจปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน ปัญหาในการนำเด็กและเยาวชนที่จับกุมได้ไปตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ปัญหาข้อกำหนดของกฎหมายเด็กและเยาวชนที่แตกต่างจากคดีผู้ใหญ่ หากแต่สร้างความยุ่งยากให้แก่เด็กและเยาวชนและตำรวจผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ต้องเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน ปัญหาตำรวจไม่มีความรู้ในกฎหมายใหม่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง และปัญหาในการให้สหวิชาชีพเข้ามาร่วมในการสอบสวนกับตำรวจ

ผู้ปฏิบัติงานองค์กร NGO ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

ผู้ปฏิบัติงานองค์กร NGO ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างไม่มีปัญหาในการปฏิบัติงานกับตำรวจ และเห็นว่าตำรวจไม่มีปัญหาในการปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชนหากแต่เห็นว่าตำรวจมีความเข้าใจ ให้ความใส่ใจต่อเด็กและเยาวชน และสตรีมากขึ้น

อาสาสมัครรักษาดินแดน

อาสาสมัครรักษาดินแดนกลุ่มตัวอย่าง ไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเนื่องจากผู้ปกครองมักจะไม่ยอมรับว่าบุตรหลานกระทำผิด รวมทั้งปัญหาการให้ความคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนที่มากเกินไป รวมทั้งประสบปัญหาการประสานงานกับตำรวจ ตำรวจไม่ต้องการรับเด็กและเยาวชนที่ได้จับกุมไปให้

ผู้ปกครอง/ญาติเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาจากการปฏิบัติงานของตำรวจ โดยตำรวจไม่ยอมจับกุมตัวลูกที่กระทำผิดในการเสพยาเสพติดและทำร้ายร่างกายมารดาของตัวเอง เนื่องจากตำรวจให้เห็นผลว่าจากข้อกำหนดของกฎหมายทำให้ตำรวจทำงานยาก

หากแต่ญาติของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกลุ่มตัวอย่างไม่เห็นว่าตำรวจมีปัญหาในการปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเนื่องจาก ตำรวจดำเนินคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดตามขั้นตอนและญาติมีทัศนคติที่ดีต่อตำรวจ

เด็กและเยาวชนผู้กระทำผิด

เด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างรายหนึ่งอายุ 12 ปี กระทำผิดซ้ำในการเป็นเด็กเดินยาเสพติดจำนวน 3 ครั้ง ไม่ประสบปัญหาจากการปฏิบัติงานของตำรวจ เพราะเมื่อตำรวจจับกุมได้ก็จะปล่อย

ตัวไปทุกครั้ง หากแต่ปัญหาตำรวจต้องประสบ คือ ประสบปัญหาในการตามตัวผู้ปกครองมารับเมื่อจับกุมได้ เนื่องจากผู้ปกครองเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดจึงมีความเกรงกลัวต่อตำรวจ รวมทั้งปัญหาเด็กกระทำผิดอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากผู้ใหญ่ใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำผิด

นอกจากนี้ เด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 4 ราย ถูกตำรวจใส่กุญแจมือในขณะจับกุมตัว

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 ราย ถูกควบคุมตัวที่สถานีตำรวจเป็นระยะเวลามากกว่า 24 ชั่วโมง โดยถูกควบคุมตัวเป็นระยะเวลา 3 คืน (ศุกร์ เสาร์ อาทิตย์) ก่อนจะนำไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม รวมทั้งถูกควบคุมตัวที่สถานีตำรวจรวมกับผู้ใหญ่

และเด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 ราย กล่าวว่าถูกตำรวจซ้อมขณะสอบสวนเพื่อให้สาวไปถึงผู้บงการค้ายาเสพติดรายใหญ่

<u>สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน</u>

-ตำรวจ

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนเนื่องจากปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายไม่เอื้ออำนวยต่อการทำงาน โดยเฉพาะขั้นตอนในการปฏิบัติงานตาม พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 ใหม่ที่มีความยุ่งยากและให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาก กฎหมายมีการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาก ความซ้ำซ้อนของกฎหมาย หรือ ความไม่ชัดเจนของกฎหมาย รวมทั้งสาเหตุจากตำรวจผู้ปฏิบัติงานไม่ต้องการทำงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เนื่องจากลักษณะของงาน โดยเฉพาะงานสอบสวนที่มีภาระงานมากขาดแคลนกำลังคน และงบประมาณ ตำรวจขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง สาเหตุที่เกี่ยวข้องกับการทำงานในลักษณะวิชาชีพ สภาพสังคมที่กระตุ้นให้เด็กและเยาวชนกระทำผิด ผู้ปกครองปกป้องบุตรหลานและมีส่วนทำให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดมีจำนวนมากและทวีความรุนแรงมากขึ้น หากแต่ศาลมีอำนาจในการใช้ดุลพินิจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนมากเกินไป

-อัยการ

อัยการกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่ กฎหมายที่กำหนดในบางประเด็นไม่เอื้อต่อการทำงานของตำรวจ รวมทั้งตำรวจผู้ปฏิบัติงานที่ไม่ปฏิบัติตามที่กำหนด

-ศาล

ศาลกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่ ข้อกำหนดของกฎหมายที่กำหนดขั้นตอนการทำงานทำให้ตำรวจปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนยาก กฎหมายคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนมากเกินไป รวมทั้งปัญหาจากตำรวจผู้ปฏิบัติงาน ที่ปฏิบัติงานไม่เต็มที่ ไม่เข้าใจกฎหมาย และขาดการประสานงานภายในหน่วยงาน นอกจากนี้ ยังมีสาเหตุจากเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดรู้กฎหมายใหม่ และใช้กฎหมายเป็นการหลบเลี่ยงการถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย จึงเป็นประเด็นที่ว่ากฎหมายมุ่งคุ้มครองเด็ก หรือ มุ่งทำร้ายเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

-เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานประจำสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่ กฎหมายใหม่ทำให้ขั้นตอนการปฏิบัติงานของตำรวจมีความยุ่งยาก หากแต่เปิดช่องโอกาสให้เด็กกระทำผิดมากขึ้น ตำรวจมีภาระในการปฏิบัติงานมาก หากแต่ขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินคดีเดี่ยวกับเด็กและเยาวชน ขาดการตรวจสอบข้อมูลเด็กและเยาวชน รวมทั้งจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานของตำรวจ และบทลงโทษเด็กและเยาวชนไม่เฉียบขาด

-ทนายความ/ที่ปรึกษากฎหมาย

ทนายความหรือที่ปรึกษาทางกฎหมายกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่ ข้อกำหนดของกฎหมายที่ทำให้ตำรวจทำงานยากขึ้น และการเน้นการทำงานสำเร็จรูปมากเกินไป (กรณีมีการสอบสวนก่อนล่วงหน้า)

-นักวิชาการ

นักวิชาการกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่ ข้อกำหนดของกฎหมายไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ เด็กและเยาวชนมีการกระทำผิดรุนแรงมากขึ้น การปฏิบัติงานของตำรวจที่ต้องเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน และตำรวจไม่มีความรู้ในกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง

-อาสาสมัครรักษาดินแดน

อาสาสมัครรักษาดินแดนกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่ ข้อกำหนดของกฎหมายทำให้ตำรวจปฏิบัติงานยาก

-ผู้ปกครอง/ญาติเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่ ตำรวจอ้างว่าเนื่องจากปัญหาความยุ่งยากของกฎหมายทำให้ไม่สามารถจับกุมบุตรที่กระทำผิดได้

-เด็กและเยาวชนผู้กระทำผิด

เด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดเห็นว่าสาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่ พฤติกรรมของตนเองที่กระทำผิด และไม่ยอมให้ข้อมูลใด ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตำรวจ

<u>ประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน</u>

จากผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ปรากฏว่าตำรวจกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเห็นว่าตำรวจมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านความถูกต้อง ความรวดเร็ว ความเป็นธรรม โดยมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน หากแต่ไม่มีประสิทธิภาพในประเด็นของความแน่นอนในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

ในขณะที่ผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับตำรวจ ได้แก่ อัยการ ผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ ที่ปรึกษากฎหมายกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าตำรวจมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในด้านความรวดเร็วในการจับกุม การดำเนินคดีเด็กและเยาวชน หากแต่ไม่ค่อยมีประสิทธิภาพด้านความถูกต้องในการดำเนินคดี ความแน่นอน และความเป็นธรรมในการดำเนินคดี รวมทั้งมีทั้งความพึงพอใจและไม่พึงพอใจบางประเด็นต่อการปฏิบัติงานของตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

นอกจากนี้ ญาติผู้กระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร (NGO) กลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าตำรวจปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพทั้งด้านความถูกต้อง ความรวดเร็ว ความแน่นอน และมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ ในขณะที่นักวิชาการกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าตำรวจมีประสิทธิภาพในด้านความรวดเร็วในการจับกุมและดำเนินคดี รวมทั้งสามารถสร้างความเป็นธรรมให้แก่คดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด หากแต่ไม่มีความถูกต้องในการดำเนินคดี และไม่มีความแน่นอนในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ส่วนอาสาสมัครรักษาดินแดนกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าตำรวจปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพด้านความถูกต้อง ความรวดเร็ว ความเป็นธรรม หากแต่ไม่มีความแน่นอนในการดำเนินคดีเพราะบางคดีมีการดำเนินคดี ในขณะที่บางคดีไม่รับดำเนินคดี แต่มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

หากแต่ผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าตำรวจมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในด้านความรวดเร็ว แต่เห็นว่าตำรวจไม่มีประสิทธิภาพในด้านความถูกต้อง ความแน่นอน ความเป็นธรรมในการดำเนินคดี และไม่มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ในขณะที่เด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเห็นว่าตำรวจมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในประเด็นของความแน่นอนในการดำเนินคดี มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ ส่วนใหญ่เห็นว่าตำรวจมีความเป็นธรรม

<u>แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน</u>

ตำรวจกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจ ได้แก่ การปรับกฎหมาย การแก้ไขระเบียบปฏิบัติขั้นตอนในการปฏิบัติงานของตำรวจที่มีต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้เอื้อต่อการปฏิบัติงาน การเพิ่มกำลังคน หรืองบประมาณ การเพิ่มบุคลากรด้านสหวิชาชีพให้เพียงพอต่อการทำงานร่วมกับตำรวจ การพัฒนาระบบการทำงานของตำรวจให้เอื้อต่อการควบคุมอาชญากรรมทุกประเภท รวมทั้งการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนการจัดตั้งตำรวจเฉพาะที่ดำเนินการกับคดีเด็กและเยาวชนเหมือนศาลเยาวชนฯ การจัดการกับของกลางที่ริบมาได้จากเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มีประสิทธิภาพ การปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยมีการลงโทษที่รุนแรงมากขึ้น การกระตุ้นให้คนในสังคมไทยให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง

นอกจากนี้ อัยการกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่ การแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของตำรวจให้ตำรวจปฏิบัติงานได้ง่ายขึ้น การให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมสามารถทำงานได้อย่างอิสระในการปฏิบัติงาน ตำรวจต้องทำงานตามขั้นตอนข้อกำหนดของกฎหมายจริง ๆ โดนเน้นการทำสำนวนการสอบสวนให้รอบคอบเพื่อใช้ในการประกอบการดำเนินคดี ควรมีตำรวจเฉพาะสำหรับคดีเด็กและเยาวชน รวมทั้งควรเพิ่มบทลงโทษเด็กและเยาวชนให้มากขึ้น ให้มีกฎหมายที่มีการลงโทษพ่อแม่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ในขณะที่ผู้พิพากษากลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนทีกระทำผิด ได้แก่ การพิจารณาทบทวนปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายใหม่ที่มุ่งปกป้องเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง การปรับแก้กฎหมายเพื่อไม่ให้คุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป การปรับปรุงการปฏิบัติงานของตำรวจในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด การฝึกอบรมตำรวจให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง การจัดตั้งหน่วยงานตำรวจเฉพาะที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนอย่างเต็มรูปแบบ การ

ประสานงานในการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมในการปฏิบัติต่อคดีเด็กและเยาวชนให้มีการทำงานในทิศทางเดียวกัน การแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนควรให้เป็นหน้าที่ของสังคมส่วนรวม ตำรวจต้องมีความรู้ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนตามที่กฎหมายกำหนดอย่างแท้จริง การจัดตั้งหน่วยงานตำรวจที่ทำหน้าที่เฉพาะต่อคดีเด็กและเยาวชน

สำหรับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในสถานพินิจฯกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่ การปรับกฎหมายในประเด็นของการเพิ่มบทลงโทษสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มีความรุนแรงเหมาะสมมากขึ้น การบังคับใช้กฎหมายที่มีความเด็ดขาดมากขึ้น การแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอายุของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้น้อยลง การจำแนกและการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนอย่างเหมาะสม การอบรมความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนให้แก่ผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ต้องการให้ตำรวจใช้กฎหมายให้ถูกต้องชัดเจน ต้องการให้ตำรวจใช้ดุลพินิจในการแจ้งข้อกล่าวหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด การใช้ภาษาในการสื่อสารกับเด็กและเยาวชนที่ง่ายขึ้น การปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนด้วยจิตสำนึกและจริยธรรม ต้องการให้ตำรวจเรียนรู้และเข้าใจพัฒนาการของเด็กและเยาวชนให้มากขึ้น ต้องการให้ตำรวจเข้าไปมีส่วนร่วมกับสหวิชาชีพในการจัดทำแผนการแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ตำรวจต้องมีความเข้าใจต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากขึ้น และการจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะของตำรวจเพื่อปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ที่ปรึกษากฎหมาย หรือ ทนายความ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่ การอบรมด้านกฎหมายให้แก่ตำรวจทั้งในประเด็นของกฎหมายและการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด การปรับปรุงขั้นตอนการทำงานตามกฎหมายใหม่ให้มีความยืดหยุ่นและง่ายให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานของตำรวจมากขึ้น การลงโทษที่เหมาะสมกับพฤติกรรมการกระทำผิด และการปรับกฎหมายในประเด็นอายุของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้น้อยลง และการมีตำรวจเฉพาะที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

นักวิชาการกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่ การปรับกฎหมายให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานของตำรวจและสามารถคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้อย่างแท้จริง การเพิ่มงบประมาณและกำลังคนของตำรวจให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ในขณะที่ผู้ปฏิบัติงานNGOกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่ารัฐบาลต้องตัดสินใจในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนให้มากกว่านี้ โดยเน้นการป้องกันแก้ไขปัญหามากกว่าการแก้ไขปัญหาหรือตั้งรับกับปัญหาอย่างเดียว การจัดตั้งสหวิชาชีพชุมชนก่อนที่เด็กจะมีการกระทำผิด การให้โอกาสเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากกว่าการมุ่งลงโทษเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดด้วยความรุนแรงมากขึ้น และการเข้าใจหรือสนับสนุนการทำงานขององค์กรพัฒนา

เอกชน (NGO)ให้มากขึ้น ส่วนอาสาสมัครรักษาดินแดนกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ควรมีการปรับกฎหมายให้ตำรวจสามารถปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้ง่ายขึ้น การปรับอายุเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่ต้องรับโทษตามกฎหมายให้น้อยลง การเพิ่มบทลงโทษเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มากขึ้น รวมทั้งผู้ปกครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า การเพิ่มบทลงโทษสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้รุนแรงขึ้น ตำรวจหรือหน่วยงานราชการควรให้ความสำคัญกับคดีที่เห็นว่าเล็กน้อยควบคู่กับคดีใหญ่อื่น ๆ ไปด้วย ผู้ออกกฎหมายควรทำให้ชาวบ้านเข้าใจได้ง่าย การร่วมมือกันจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ปัญหาเด็กและเยาวชน และญาติผู้กระทำผิดกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าควรให้ผู้กระทำผิดอยู่ในสถานพินิจฯให้นาน เพื่อให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

แผนภาพ 5.1 สรุปกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

ปัญหาและข้อจำกัดของการศึกษา

ปัญหาและข้อจำกัดของงานวิจัยเรื่อง “กระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน” ประกอบด้วย

1. ระยะเวลาในการศึกษา

แม้ระยะเวลาในการศึกษาของงานวิจัย เรื่อง “กระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน” จะมีระยะเวลาในการศึกษาเป็นระยะเวลา 1 ปี หากแต่ผู้วิจัยได้ประสบกับปัญหาวิกฤติมหาอุทกภัยในระยะเวลาระหว่างเดือนตุลาคม – กลางเดือนธันวาคม 2554 ซึ่งมีผลกระทบต่อตัวผู้วิจัยที่ประสบกับปัญหาน้ำท่วมบ้านทำให้ต้องอพยพไปอาศัยอยู่ที่ต่างจังหวัดในช่วงระยะเวลาดังกล่าว อันส่งผลทำให้งานวิจัยไม่อาจเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดได้ โดยทำให้นักวิจัยต้องเร่งการศึกษาในช่วงระยะเวลาภายหลังจากช่วงระยะเวลาดังกล่าว

2. ปัญหาตำรวจไม่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เนื่องจากตำรวจมีภาระงานที่มาก การส่งแบบสอบถามเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม จึงมีกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งที่ไม่มีเวลาตอบ ทำให้การตอบแบบสอบถามต้องใช้ระยะเวลาค่อนข้างมาก ตลอดจนการตอบแบบสอบถามไม่มีความครบถ้วนสมบูรณ์แบบ ทำให้ผู้วิจัยต้องนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบใหม่ อันทำให้งานวิจัยใช้ระยะเวลาในการตอบแบบสอบถามค่อนข้างมาก

3. ปัญหาตำรวจขาดการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

จากการศึกษาดังกล่าวข้างต้นปรากฏว่าสิ่งที่เป็นปัญหาอุปสรรคที่สำคัญประการหนึ่งต่อการทำวิจัย คือ หน่วยงานตำรวจไม่ได้มีการจัดเก็บข้อมูลในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนอย่างเป็นระบบ โดยมีการจัดเก็บข้อมูลในการกระทำผิดรวมกับผู้ใหญ่ ทำให้ไม่เห็นถึงตัวเลขที่แท้จริงของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ข้อเสนอแนะของการศึกษา

สำหรับข้อเสนอแนะของการศึกษา ประกอบด้วย

1. การปรับแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

ควรมีการปรับแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนให้มีความยืดหยุ่น เพื่อให้ตำรวจสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยควรมีการปรับแก้กฎหมายในประเด็นที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

- **การห้ามมิให้จับกุมเด็กซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด เว้นแต่เด็กนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้า หรือ มีหมายจับหรือคำสั่งของศาล (มาตร 66)**

แม้กฎหมายจะมีการกำหนดให้จะต้องมีการจับกุมเด็กที่กระทำผิดซึ่งหน้าเท่านั้น หากแต่ในทางปฏิบัติตำรวจไม่ได้มีการปฏิบัติที่แตกต่างระหว่างเด็กและเยาวชน ดังนั้นควรมีการปรับเปลี่ยนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจับกุมเด็กและเยาวชนให้มีความเหมาะสมยืดหยุ่นต่อการปฏิบัติงาน อาทิ หากเป็นการกระทำผิดในคดีสำคัญ หรือ มีพยานหลักฐานที่ชัดเจน รวมทั้งเด็กและเยาวชนผู้ต้องหารับสารภาพ ตลอดจนหากเด็กและเยาวชนหลอกตำรวจในเรื่องอายุ ควรมีข้อกำหนดให้ตำรวจสามารถดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ แม้จะไม่ใช่การกระทำผิดซึ่งหน้า

- **การนำเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง (มาตรา 72)**

เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่น หรือ การทำงานของตำรวจมีประสิทธิภาพในการรวบรวมข้อมูลของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ควรมีการปรับแก้กฎหมายให้มีขยายระยะเวลาในการนำตัวเด็กไปตรวจสอบการจับกุมจากระยะเวลา 24 ชั่วโมงเป็น 48 ชั่วโมง หรือตามความเหมาะสม รวมทั้ง ในการนำเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม อาจกำหนดให้เป็นคดีที่มีความสำคัญ หรือ รุนแรงเท่านั้น เป็นต้น เพื่อทำให้ตำรวจสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- **การส่งเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไปให้พนักงานสอบสวนในท้องที่ที่รับผิดชอบ (มาตรา 69)**

กฎหมายควรมีข้อกำหนดที่ชัดเจนว่าพนักงานสอบสวนของท้องที่ที่จับกุมได้ หรือพนักงานสอบสวนในท้องที่ที่เป็นผู้รับผิดชอบคดีควรเป็นผู้ไปรับตัวเด็กและเยาวชนที่ได้ถูกจับกุม

ตลอดจนควรมีข้อกำหนดว่าค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในขั้นตอนของการส่งตัวเด็กและเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำผิดไปให้พนักงานสอบสวนในท้องที่ที่รับผิดชอบ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นควรมีการเบิกจ่ายจากที่ใด เพื่อให้การทำงานของตำรวจมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- **ข้อกำหนดเรื่องอายุเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

ควรมีการปรับเปลี่ยนอายุของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้ลดน้อยลง เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมไทยที่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีแนวโน้มอายุน้อยลงเรื่อย ๆ เพื่อทำให้ตำรวจสามารถจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่มีอายุน้อยดังกล่าวมาดำเนินคดีได้ ตลอดจนเพื่อทำให้การลงโทษหรือปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีความเหมาะสมมากขึ้น เพราะหากรอให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีอายุมากก่อนจึงจะนำเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมเพื่อนำไปสู่การแก้ไขฟื้นฟูอาจจะทำให้กระบวนการแก้ไขฟื้นฟูยากที่จะกระทำได้ เพราะพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนอาจถลำลึกลงสู่พฤติกรรมความเป็นอาชญากรจนยากจะถอนตัว

ดังสุภาษิตที่ว่า ***“ไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก”***

2. การกำหนดวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมกับพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

จากผลการศึกษาได้แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นตำรวจ อัยการ ศาล ผู้ปฏิบัติงานในสถานพินิจฯ อาสาสมัครรักษาดินแดน ผู้ปกครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เห็นว่าเด็กมีพฤติกรรมในการกระทำผิดที่มีความรุนแรงมากขึ้น ดังนั้นควรมีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนด้วยบทลงโทษที่มีความเหมาะสมมากขึ้น เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความสำนึกผิดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด โดยควรมีการลงโทษที่มีความเหมาะสมกับเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมการกระทำผิดที่มีความรุนแรงที่มีพฤติกรรมความเป็นอาชญากรอย่างแท้จริง เพื่อเป็นการยับยั้งพฤติกรรมดังกล่าวไม่ให้กลายเป็นพฤติกรรมอาชญากรอาชีพ

ในขณะที่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดโดยพลั้งพลาด กระทำผิดเนื่องจากความคึกคะนองหรือ รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ควรมีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้โดยการแก้ไขฟื้นฟู เพื่อให้สามารถกลับมาเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าต่อสังคมต่อไป รวมทั้งเน้นการแก้ไขฟื้นฟูที่มีการลดการตีตราเด็กและเยาวชนให้ได้มากที่สุด

ดังนั้น การมีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจึงมีความเหมาะสม ไม่ควรมีการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดทุกประเภทเหมือนกัน หากแต่ควรพิจารณาตามพฤติกรรมและสาเหตุในการกระทำผิดเป็นสำคัญ ไม่ควรปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเหมือนกันโดยไม่มีการแยกประเภทเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพราะหากเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมการกระทำผิดโดยมีลักษณะความเป็นอาชญากร หากแต่ไม่ได้รับการปฏิบัติหรือลงโทษที่เหมาะสม จะทำให้เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมความเป็นอาชญากรเกิดความลำพองใจ และถลำลึกลงสู่พฤติกรรมอาชญากรจนยากที่จะแก้ไขฟื้นฟู ดังนั้น จึงควรมีการปฏิบัติหรือลงโทษเด็กและ

เยาวชนที่มีพฤติกรรมการกระทำผิดที่มีความรุนแรง มีความเป็นอาชญากร ด้วยความเหมาะสมมากกว่าปัจจุบันที่เน้นให้ความคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนมากเกินไป เพราะหากเมื่อเด็กและเยาวชนกระทำผิด แต่คนในสังคมยังให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป อันอาจเป็นการตามใจเด็กและเยาวชน จนกระทั่งทำให้เด็กและเยาวชนไม่ทราบว่าสิ่งใดควรทำและไม่ควรทำ แต่หากมีการป้องปรามเด็กและเยาวชนไม่ให้กระทำผิดมากขึ้น จะทำให้เด็กและเยาวชนสามารถกลับตัวเป็นคนดีได้ แต่หากเมื่อเด็กและเยาวชนกระทำผิดแต่ไม่มีการห้ามปราม เพราะเห็นว่าเป็นเด็กและเยาวชนที่สังคมต้องให้ความคุ้มครอง ในที่สุดเมื่อเด็กและเยาวชนเหล่านี้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ แม้ในขณะนั้นจะมีมาตรการที่ดีเพียงใดที่นำมาใช้ในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด แต่ก็คงจะยากต่อการแก้ไข ดังคำกล่าวที่ว่า “ไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก”

ดังนั้น จึงควรมีการกำหนดวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ซึ่งหากเป็นเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดโดยมีพฤติกรรมความเป็นอาชญากร ควรมีการปฏิบัติหรือการลงโทษที่มีความเหมาะสมมากกว่าการมุ่งให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดแต่เพียงประการเดียว ดังคำกล่าวที่ว่า “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี”

3. ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับตำรวจ

สำหรับข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับตำรวจ ประกอบด้วย

3.1 การอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ตำรวจในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 อย่างแท้จริง

ควรมีการอบรมให้แก่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะการสร้างความรู้ความเข้าใจต่อการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 อย่างแท้จริง โดยการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจในระดับปฏิบัติการให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อการปฏิบัติงาน เพื่อให้ตำรวจไม่กลัวต่อการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน รวมทั้งเพื่อให้ตำรวจสามารถปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.2 การสร้างการทำงานที่มีลักษณะการทำงานเป็นทีมงานและการประสานระหว่างกันภายในหน่วยงานตำรวจ

แนวทางหนึ่งในการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้แก่ตำรวจในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด คือ การทำงานที่เป็นลักษณะทีมงานมีการประสานงานระหว่างภายในองค์กร เพื่อให้ตำรวจที่จับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้มีการประสานระหว่าง

พนักงานสอบสวนที่จะต้องนำเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมต่อไป ตลอดจนการประสานในการทำงานในทุกขั้นตอนจะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.3 การเพิ่มสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงานให้แก่ตำรวจในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

หน่วยงานของตำรวจควรมีการสร้างสิ่งจูงใจให้แก่ตำรวจที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มากขึ้น โดยเฉพาะพนักงานสอบสวนที่ต้องทำงานเอกสารจำนวนมาก และยังต้องเกี่ยวข้องกับขั้นตอนในการปฏิบัติงานในคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนจำนวนมาก อาทิ การเพิ่มค่าตอบแทน หรือ เบี้ยเลี้ยงตอบแทน ตลอดจนการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ยานพาหนะที่เพียงพอแต่ตำรวจในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้แก่ตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน เพื่อจะทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมากขึ้น

3.4 การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของตำรวจ

ปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งของตำรวจ คือ การที่ตำรวจมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดีต่อบุคคลภายนอก โดยบุคคลภายนอกบางส่วนมองว่าตำรวจมีการปฏิบัติงานที่มีผลประโยชน์แอบแฝง ตลอดจนตำรวจปฏิบัติงานโดยไม่คำนึงถึงหลักจรรยาบรรณ ขาดจริยธรรมในการปฏิบัติงาน อันเป็นเหตุผลที่ทำให้กฎหมายออกมาคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากการปฏิบัติงานของตำรวจและเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ ซึ่งแท้จริงแล้วตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ที่ดีมีเป็นจำนวนมาก หากแต่ตำรวจที่ปฏิบัติงานไม่ดีจำนวนน้อยที่ทำให้ภาพลักษณ์ของตำรวจไม่ดี ซึ่งหากทางตำรวจได้มีการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้บุคคลภายนอกยอมรับ จะทำให้การปฏิบัติงานของตำรวจต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนสามารถกระทำได้ง่ายขึ้น เพราะบุคคลภายนอกไม่ต้องเฝ้าคอยจับตาการทำงานของตำรวจต่อการดำเนินคดีเด็กและเยาวชน ทำให้ตำรวจอาจไม่ต้องถูกตรวจสอบการทำงานมากเกินไป

3.5 การตั้งหน่วยงานตำรวจที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อดำเนินการกับคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ควรมีการจัดตั้งตำรวจที่มีหน่วยงานเฉพาะที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อดำเนินการกับคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่มีลักษณะเช่นเดียวกับศาลเยาวชนและครอบครัว และสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัว โดยเป็นหน่วยงานของตำรวจที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่มีลักษณะครบวงจร นับตั้งแต่การป้องกันการปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชน โดยมีการกระจายทั่วทุกจังหวัดของประเทศ เพื่อให้เป็นการ

ดำเนินการเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชนโดยตำรวจที่มีเชี่ยวชาญอย่างแท้จริง เพื่อทำให้การปฏิบัติงานของตำรวจในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมีความเป็นมืออาชีพและมีความเป็นสากลมากขึ้น อันจะทำให้การปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนมีประสิทธิภาพมากขึ้น แม้ปัจจุบันตำรวจจะมีหน่วยงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน หากแต่บทบาทที่สำคัญยังคงเป็นเพียงการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเท่านั้น และการปฏิบัติงานอาจยังไม่เห็นบทบาทที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่เด่นชัดมากนัก

ดังนั้น ควรมีหน่วยงานของตำรวจที่ปฏิบัติงานเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนที่แยกออกมาจากหน่วยงานตำรวจทั่วไป ที่มีการปฏิบัติงานกระจายทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ โดยดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปราม สืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่มีแนวโน้มทวีความรุนแรงและเพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ ตลอดจนเพื่อเป็นการอำนวยความยุติธรรมให้เกิดขึ้นแก่สังคมได้อย่างแท้จริง เนื่องจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ ศาลยุติธรรม มีหน่วยงานเฉพาะที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน รวมทั้งมีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่ทำหน้าที่ในการแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด หากแต่ตำรวจซึ่งเป็นหน่วยงานแรกของกระบวนการยุติธรรมซึ่งต้องเกี่ยวข้องกับปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำผิดและปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจำนวนมากในสังคมไทย ยังไม่มีหน่วยงานเฉพาะที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างแท้จริง อันส่งผลทำให้ตำรวจไม่สามารถปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.6 การควบคุมสิ่งยั่วยุที่ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดอย่างจริงจัง

แนวทางหนึ่งในการพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจต่อคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน คือ การควบคุมสิ่งยั่วยุที่ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดอย่างจริงจัง ซึ่งจากผลการศึกษาได้แสดงให้เห็นว่า เด็กและเยาวชนกลุ่มตัวอย่างได้เข้าไปเด็กเดินยาบ้าในขณะที่อายุได้เพียง 12 ปี เนื่องจากต้องการได้เงินไปเล่นตู้ม้า อันแสดงให้เห็นถึงสิ่งยั่วยุที่มีรายล้อมตัวเด็กและเยาวชน และพร้อมจะทำให้เด็กและเยาวชนต้องกระทำผิด ซึ่งหากตำรวจมีการป้องกันปราบปรามตู้ม้า ตลอดจนสิ่งยั่วยุให้เด็กและเยาวชนต้องกระทำผิดอย่างจริงจังจะเป็นการทำให้การแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดของตำรวจและหน่วยงานต่าง ๆที่เกี่ยวข้องมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.7 การสร้างระบบการจำแนกการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่มีประสิทธิภาพ

จากผลการศึกษาได้แสดงให้เห็นปัญหาที่สำคัญในการที่สังคมมีมุมมองต่อการ

ปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่แตกต่างกัน ในขณะที่คนในสังคมส่วนหนึ่งเห็นว่าควรมีการลงโทษเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างเฉียบขาด รุนแรง ในขณะที่คนในสังคมหนึ่งกลับเห็นว่าควรมีการปกป้องคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ซึ่งแท้จริงแล้วควรมีการนำแนวทางทั้งสองมาใช้ให้เกิดความสมดุล โดยหากเด็กและเยาวชนที่แสดงออกถึงความเป็นพฤติกรรมอาชญากรจำเป็นต้องมีการลงโทษเพื่อให้เกิดความเข็ดหลาบ ให้สำนึกผิดต่อการกระทำ แต่หากไม่มีพฤติกรรมอาชญากรอย่างแท้จริง โดยเป็นการกระทำผิดเนื่องจากความคึกคะนอง หรือ กระทำผิดโดยที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ กระทำผิดโดยความพลั้งพลาด จำเป็นต้องมีการปกป้องสิทธิ หรือให้โอกาสในการกลับตัวเป็นคนดี

ดังนั้นวิธีการที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน คือ การจำแนกระหว่างเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดโดยมีพฤติกรรมความเป็นอาชญากรอย่างแท้จริง และเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดโดยพลั้งพลาด ขาดพฤติกรรมความเป็นอาชญากร ซึ่งเดิมทีกระบวนการในการจำแนกเป็นกระบวนการที่สำคัญในขั้นตอนของสถานพินิจฯ หากแต่เมื่อได้มีการเปลี่ยนกฎหมายใหม่ และกลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลว่าโดยส่วนใหญ่ศาลมีการให้ประกันตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดประมาณร้อยละ 90 ซึ่งหากมีกระบวนการในการจำแนกที่เข้ามาตั้งแต่ในขั้นตอนของตำรวจ อาจทำให้การทำงานของกระบวนการยุติธรรมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากตำรวจต้องทำงานในขั้นตอนแรกของกระบวนการยุติธรรมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน โดยมีบทบาทที่สำคัญในการตัดสินใจว่าควรมีการนำเด็กเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมหรือไม่ ในขณะที่ตำรวจมีภาระงานที่มาก รวมทั้งข้อกำหนดของกฎหมายที่ทำให้ตำรวจไม่ต้องการทำงานกับเด็กและเยาวชน แต่หากมีกระบวนการในการจำแนกที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ตำรวจสามารถปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

โดยกระบวนการในการจำแนกเด็กและเยาวชนในขั้นตอนของตำรวจอาจมีความจำเป็นที่จะต้องให้นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ที่ปฏิบัติงานในสถานพินิจฯที่มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานต่อเด็กและเยาวชน ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการจำแนกเด็กและเยาวชนร่วมกับตำรวจ ภายหลังจากที่ตำรวจได้มีการจับกุมตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ จะทำให้กระบวนการในการดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชนมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะหากไม่มีการจำแนกเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างจริงจัง ตำรวจซึ่งมีภาระงานมากอาจไม่ต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน อาจไม่นำตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม หรือแม้จะมีการนำตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม หากแต่เป็นการนำตัวเด็กและเยาวชนทั้งที่มีพฤติกรรมอาชญากรและมีพฤติกรรมการกระทำผิดที่ไม่รุนแรงเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม แต่ตำรวจทำสำนวนในการสอบสวนที่ไม่ละเอียด ในที่สุดทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเกือบทั้งหมดทั้งที่มีพฤติกรรมอาชญากรและไม่มีพฤติกรรมอาชญากรไม่ได้รับการลงโทษใด ๆ จะทำให้เด็กและ

เยาวชนที่มีพฤติกรรมอาชญากรต้องถลำลึกลงไปในพฤติกรรมอาชญากรจนยากจะถอนตัว ซึ่งเปรียบเสมือนการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนต้องกลายเป็นอาชญากรนั่นเอง จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบการจำแนกเด็กและเยาวชนที่มีประสิทธิภาพ โดยอาจเริ่มตั้งแต่ขั้นตอนของตำรวจที่ต้องมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วยตำรวจในการจำแนกเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด รวมทั้งในกระบวนการของการให้ประกันตัวในชั้นศาล มีความจำเป็นต้องใช้ระบบการจำแนกที่มีประสิทธิภาพเข้ามา เพื่อทำให้การให้ประกันตัวสามารถกระทำได้เฉพาะเด็กและเยาวชนผู้ที่ไม่มีพฤติกรรมอาชญากร โดยเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมอาชญากรจำเป็นต้องได้รับการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูที่เหมาะสม เพื่อไม่ให้กระทำผิดซ้ำต่อไป

4. ข้อเสนอแนะต่อสหวิชาชีพที่ปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

สำหรับข้อเสนอแนะที่มีต่อสหวิชาชีพที่มีต่อการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ได้แก่

4.1 การเพิ่มจำนวนสหวิชาชีพให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ

ปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งของตำรวจในการปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพในการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด คือ ปัญหาสหวิชาชีพไม่มีประจำที่โรงพัก นอกจากนี้ ในการประสานงานกับสหวิชาชีพเพื่อมาร่วมสอบสวนไม่สามารถทำได้ทันที เพราะสหวิชาชีพไม่ว่างตรงกัน ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงมีความจำเป็นต้องจัดให้มีสหวิชาชีพประจำโรงพัก เพื่อทำให้ตำรวจสามารถสอบสวนเด็กและเยาวชนร่วมกับสหวิชาชีพได้สะดวกยิ่งขึ้น

4.2 การใช้สหวิชาชีพในการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจเฉพาะคดีที่สำคัญ

จากปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจ ปรากฏว่าพนักงานสอบสวนประสบปัญหาในการสอบสวนร่วมกับสหวิชาชีพดังกล่าวข้างต้น อันส่งผลให้ตำรวจไม่ต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพื่อให้การปฏิบัติงานของตำรวจร่วมกับสหวิชาชีพมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงควรมีการปรับการทำงานของตำรวจในการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดร่วมกับสหวิชาชีพ กล่าวคือ

ในการใช้สหวิชาชีพเพื่อปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจโดยเฉพาะในการใช้สหวิชาชีพร่วมในการสอบสวนการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ควรกำหนดให้มีการใช้สหวิชาชีพในคดีที่มีความรุนแรง มีความสลับซับซ้อน หรือสำคัญอย่างแท้จริง เพื่อเป็นการลดภาระของตำรวจในการติดต่อกับสหวิชาชีพในการสอบสวนในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในคดีเล็กน้อย รวมทั้ง

อาจให้ตำรวจใช้ดุลพินิจในการใช้สหวิชาชีพในการร่วมสอบสวนได้ จะทำให้ตำรวจสามารถปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4.3 การก่อตั้งสหวิชาชีพชุมชนเพื่อเป็นการป้องกันพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

ปัจจุบันมีการใช้สหวิชาชีพในการร่วมสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกับตำรวจ ซึ่งแม้การใช้สหวิชาชีพร่วมกับตำรวจจะมีประสิทธิภาพมากเพียงใด ก็เป็นเพียงการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนที่ปลายเหตุเท่านั้น รวมทั้งในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในบางคดี แม้จะมีการใช้สหวิชาชีพเข้ามาแต่อาจไม่เกิดประโยชน์ต่อการทำให้เด็กและเยาวชนสามารถกลับตนเป็นคนดีได้อย่างแท้จริง การใช้สหวิชาชีพร่วมสอบสวนอาจเป็นเพียงแนวทางหนึ่งในการให้ความคุ้มครองสิทธิแก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเท่านั้น

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของสหวิชาชีพร่วมกับตำรวจมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง ควรมีการดำเนินงานในลักษณะของสหวิชาชีพชุมชน โดยเป็นการนำตำรวจทำงานร่วมกับสหวิชาชีพอื่น ๆ ในชุมชนเพื่อทำหน้าที่ในการป้องกันเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด อาจทำให้การป้องกันแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนมีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าการให้สหวิชาชีพเข้ามาเมื่อเด็กและเยาวชนมีการกระทำผิดแล้ว อันเป็นการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนที่ปลายเหตุเท่านั้น

5. การให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมสามารถทำงานได้อย่างอิสระในการปฏิบัติงาน

แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่สำคัญ คือ การให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดในคดีเด็กและเยาวชน สามารถปฏิบัติงานในการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนได้อย่างมีความเป็นอิสระ ไม่มีการก้าวก่ายในการทำงานกันมากจนเกินไป อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจในคดีเด็กและเยาวชนได้เป็นอย่างดี ดังจะเห็นได้จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตำรวจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบางส่วนได้กล่าวว่า ต้องการให้ตำรวจและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนมีการทำงานที่เป็นอิสระ มีการก้าวก่ายการทำงานให้น้อยที่สุด จะทำให้ตำรวจซึ่งมีภาระในการปฏิบัติงานที่มากเพราะเป็นต้นธารของกระบวนการยุติธรรมต้องการปฏิบัติหน้าที่กับเด็กและเยาวชนมากขึ้น

6. การร่วมมือกันแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในสังคมไทย

จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจต่อการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนจะมีประสิทธิภาพได้นั้น

ไม่สามารถจะเกิดขึ้นได้ในขั้นตอนของตำรวจเท่านั้น เพราะการปฏิบัติงานของตำรวจต่อคดีเด็กและเยาวชนเป็นการดำเนินงานที่ปลายเหตุ หากแต่ปัจจัยที่เป็นสาเหตุในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน คือ บริบทของสังคมไทยที่ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนต้องกระทำผิด ซึ่งหากบริบทที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนไม่ได้รับการแก้ไข ก็ย่อมส่งผลให้จำนวนและความรุนแรงของเด็กและเยาวชนมากขึ้นเรื่อย ๆ จนส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจดังเช่นในปัจจุบัน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้ความร่วมมือในการป้องกันแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนในสังคมไทยอย่างแท้จริง โดยเริ่มจากครอบครัวที่จะต้องสร้างขึ้นมาจากความพร้อม ความรักความเข้าใจ เพื่อให้เด็กที่เติบโตมาในครอบครัวเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า นอกจากนี้ สังคมต้องร่วมมือในการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างแท้จริง โดยเฉพาะสื่อที่จะต้องมีความรับผิดชอบต่อการนำเสนอโดยเฉพาะการนำเสนอการใช้ความรุนแรง และค่านิยมที่เน้นในเรื่องวัตถุ รวมทั้งสังคมจะต้องมีความรับผิดชอบต่อเด็กและเยาวชน ไม่ว่าจะเป็นสถานเริงรมย์ ร้านเกม จะต้องมีความรับผิดชอบต่อเด็กและเยาวชน จะทำให้ปัญหาเด็กและเยาวชนบรรเทาลง โดยผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนทุกฝ่ายต้องมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างแท้จริง เพื่อทำให้การปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

7. การให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่มีความเหมาะสม

ควรมีการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่มีความเหมาะสม โดยควรมีการคำนึงถึงสิทธิของผู้เสียหาย ประชาชนทั่วไปในสังคม และผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดควบคู่ไปกับการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน โดยนอกจากการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดแล้ว จะต้องให้ความสำคัญต่อการลงโทษเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดควบคู่กันไปด้วย เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อการกระทำผิดของตนเอง รวมทั้งมีความเกรงกลัวไม่ต้องการกระทำผิด ดังสุภาษิตที่ว่า “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี ”

เพราะหากมีการให้ความคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนที่ไม่มีความเหมาะสม จะนำไปสู่ปัญหาในการอำนวยความยุติธรรมของกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากเด็กและเยาวชนที่เป็นผู้กระทำผิดมีการให้ความคุ้มครองสิทธิมาก ในขณะที่ไม่ได้มีการคำนึงถึงสิทธิของผู้เสียหายหรือ ประชาชนทั่วไปในสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน หรือ อาจกล่าวได้ว่าผู้เสียหายที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่มากเกินไปนั่นเอง

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

สำหรับข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป ประกอบด้วย

1. การศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดภายหลังการบังคับใช้พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553

เป็นการศึกษาเพื่อทำให้ทราบว่าหน่วยงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดนอกเหนือจากตำรวจมีปัญหาที่เกิดจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 อย่างไร

2. ความต้องการของเหยื่อหรือผู้เสียหายต่อการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

เนื่องจากกฎหมายหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมักให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด จนกระทั่งละเลยการให้ความสำคัญต่อเหยื่อหรือผู้เสียหายที่เกิดจากการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน จึงควรมีการศึกษาถึงความต้องการของเหยื่อหรือผู้เสียหายต่อการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน เพื่อเป็นการสะท้อนความต้องการของเหยื่อหรือผู้เสียหายที่มีต่อการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน

3. ความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปในสังคมต่อการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

เพื่อต้องการศึกษาถึงความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปต่อความต้องการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน เพื่อเป็นข้อมูลที่สำคัญต่อการกำหนดแนวนโยบายต่อการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน

4. การประเมินการบังคับใช้พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 และแนวทางการแก้ไข

เพื่อเป็นการศึกษาถึงการประเมินประสิทธิภาพของพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 ว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด มีปัญหาอุปสรรคในการนำไปปฏิบัติอย่างไร เพื่อนำไปสู่แนวทางในการแก้ไขพระราชบัญญัติให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

PDF Complete
Your complimentary use period has ended. Thank you for using PDF Complete.
Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features

บรรณานุกรม

กัลยา วานิชย์บัญชา. 2546. การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: บริษัท ธรรมสารจำกัด.

กิติพัฒน์ นนทปัทมะดุล. 2550. การวิจัยเชิงคุณภาพในสวัสดิการสังคม: แนวคิดและวิธีวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์2547.ทัศนคติ ความเชื่อ และพฤติกรรม การวัด การพยากรณ์ และการเปลี่ยนแปลง.พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).

นงนภัส คู่วรัญ เทียงกมล. 2551. การวิจัยเชิงบูรณาการแบบองค์รวม: Holistically Integrative Research. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

นัทธี จิตสว่าง. 2541. หลักทัณฑวิทยา กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ราชทัณฑ์,.

นัทธี จิตสว่าง. 2546. โปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด. กรุงเทพมหานคร : วัฒนพงศ์การพิมพ์.

บุญชม ศรีสะอาด. 2535. การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น .

บุญเรียง ขจรศิลป์. 2546. สถิติวิจัย I. กรุงเทพฯ: พิชาญเพรส .

ประธาน วัฒนวาณิชย์.2520. ระบบความยุติธรรมทางอาญา : แนวความคิดเกี่ยวกับการควบคุมอาชญากรรมและกระบวนการนิติธรรม. วารสารนิติศาสตร์ ปีที่ 9 ฉบับที่ 2,หน้า 151-152

วัชรินทร์ ปัจเจกวิญ สกุล.2537. มาตรฐานการปฏิบัติต่อเด็กที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก . นิตยสารดุลพาห : เล่มที่ 5 ปีที่ 41 กันยายน – ตุลาคม 2537.

วิชา มหาคุณ.2537. สิทธิเด็กกับกระบวนการยุติธรรมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน.นิตยสารดุลพาห : เล่มที่ 5 ปีที่ 41 กันยายน – ตุลาคม 2537.

สมชาย พงษ์พัฒนาศิลป์และเผ่าพันธ์ ชอบนำตาล. 2533. พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ: หจก.เจริญรัฐการพิมพ์.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2552. การใช้สถิติในงานวิจัยอย่างถูกต้องและได้มาตรฐานสากล กรุงเทพฯ: หจก.สามลดา.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2547. วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ : การวิจัยปัญหาปัจจุบันและการวิจัยอนาคตกาล. กรุงเทพฯ: หจก.สามลดา.

สุพจน์ สุโรจน์. 2550. การบริหารงานและกระบวนการยุติธรรม . เอกสารการสอนชุดวิชา การบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สุพัตรา สุภาพ. 2536. สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยม : ครอบครัว : ประเพณี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

PDF Complete
Your complimentary use period has ended. Thank you for using PDF Complete.
Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features

ยวข้องกับการดำเนินคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ.2554.

ว์จำคุกเด็ก 15 แกล้งเพื่อนตาย.

อัณณพ ชูบำรุง. 2527. ทฤษฎีอาชญาวิทยา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

วิทยานิพนธ์และงานวิจัย

เจริญศักดิ์บุตรไทย.2544. “ทัศนคติของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสอบสวนเด็กในคดีอาญาตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา(ฉบับที่ 20) พุทธศักราช 2542 ”วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. รัฐศาสตร์ (สังคมวิทยา),จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิพนธิ์เจิมจำนง.2542. “การศึกษาวิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนตามแนวทางพระพุทธศาสนา : ศึกษาเฉพาะสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. สังคมศาสตร์ (อาชญาวิทยาและงานยุติธรรม) มหาวิทยาลัยมหิดล

อภิรัฐ ถนอมสิงห์.2542. “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับยาเสพติดประเภทยาบ้าในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง ” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. รัฐศาสตร์ (สังคมวิทยา),จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุษา คงสาย. 2538.”ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง”.วิทยานิพนธ์พัฒนาสังคมมหาบัณฑิต,มสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

โอพาร เอี่ยมประภาส.2541. “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. รัฐศาสตร์ (สังคมวิทยา),จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ต่างประเทศ

Adler,Freda. 1998. Criminology. Boston : McGraw – Hill,.

Adler, Freda & Mueller, O.W. Gerhard & Laufer ,S.William.1991. Criminilogy.U.S.A.: McGraw-Hill,.

Alan, Bryman. 2004. Social Research Methods. 2nd ed. Oxford : Oxford University Press.

Alvarez ,Alex. 2000. Study Guide for Siegel’s Criminology.Wadsworth.

Bedau, Adam Hugo. 1982. The Death Penalty in America.New York.: Oxford University Press.

Bonta ,D.A. Andrews James. 1998. The Psychology of Criminal Conduct. 2nd ed.U.S.A.: Anderson Publishing Co,.

PDF Complete
Your complimentary use period has ended. Thank you for using PDF Complete.
Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features

. 2006. Penal Systems a Comparative Approach.London :

Clear,R.Todd and Cole,F.George. 1994. American Corrections.3rd ed. Belmont : Wadsworth Publishing Company.

Clinard ,B.Marshall and Quinney ,Richard. 1967. Criminal Behavior Systems : A Typology.U.S.A: Holt,Rinhart and Winston,Inc.

Daniel ,Culling. 1997. Crime prevention : theory,policy and practice. London : UCL Press.

Dudley D. Cahn, Ruth Anna Abigail. 2007. Managing conflict through communication. U.S.A.:Pearson.

Duffee ,E David . 1989. Corrections Practice and Policy. New York : Random House,.

Easton,Susan and Piper,Christine. 2005. Sentencing and Punishment. Oxford: Oxford University Press.

Frank ,E Hagan. 1989. Introduction to criminology : theory,method and criminal behavior. Chicago : Nelson – Holl.

Kluwer Law International. 2001. Imprisonment Today and Tomorrow : International Perspectives on Prisoners'Rights and Prison Conditions. 2nd ed. Hague : Kluwer Law International.

Maguire ,Mike & Morgan, Rod & Reiner ,Robert. 2002. The Oxford Handbook of Criminology. 3rd ed. Oxford: Oxford University Press.

Mark ,Fisch. 1999. Criminology. Guilford : Dushkin McGraw – Hill.

Electronic Database

การจำคุกเด็กในประเทศอังกฤษ. (2555). [Online].Available: http://www.kapook.com (retrieved : April 26, 2012)

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (2555).สถิติการสมรสและหย่าร้างระหว่างพ.ศ.2549-2552. [Online].Available: http://203.113.86.149/web_pages/m03093000/services_files/modules52_1.xls (retrieved : April 26, 2011)

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน.(2555). สถิติประจำปีเด็กและเยาวชน .[Online]. Available: http://www2.djop.moj.go.th/main/index.php (retrieved : April 24, 2012)

กรรณิการ์ ภุมรินทร์และคณะ (2546). มาเฟียเด็ก . [Online]. Available: http://www.teenpath.net/content.asp?ID=1095(retrieved : April 26, 2011)

PDF Complete
Your complimentary use period has ended. Thank you for using PDF Complete.
Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features

ห่งชาติ(2542).การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนปัญหาใน
ที่ตำรวจ.[Online]. Available:
http://www.google.co.th (retrieved : April 26, 2011)

ณรงค์ ใจหาญ. การดำเนินคดีอาญาแก่เด็กและเยาวชน. [Online]. Available:
http://law.tu.ac.th/law_center/law_document/book2/b2-6.html. (retrieved : May 3, 2011)

หนังสือพิมพ์คมชัดลึกออนไลน์. แก๊งเด็กแว้นชิงทรัพย์หนีชนตร.สายสืบดับ:แก๊งเด็กแว้นเหิม
ชิงจยย.ชิงทรัพย์ ก่อนเผ่นหนีชน ตร.สายสืบดับ ตามรวบได้ 5 ราย.[Online].
Available: http://www.google.co.th (retrieved : April 27, 2012)

หนังสือพิมพ์บ้านเมืองออนไลน์. สรุปข่าว “โครงการส่งเสริมการประสาน ความร่วมมือด้านการ
ยุติธรรมของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม”. [Online]. Available:
http://www.matichon.co.th (retrieved : April 27, 2012)

หนังสือพิมพ์มติชนออนไลน์. รวบโจ๋ขาสั้น4 ราย แต่งชุดเลียนแบบตำรวจ ขี"มีโอ" ขู่รีดเงิน
แว้น. [Online]. Available:http://www.matichon.co.th (retrieved : February 25, 2012).

หนังสือพิมพ์มติชนออนไลน์สรุปข่าวสถานบันเทิง. [Online]. Available:http://www.matichon.co.th
(retrieved : April 27, 2012)

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์. 7 โจ๋เด็กวัดฆ่าโหดหลวงตาชิงทรัพย์. [Online].
Available:http://www.thairath.co.th (retrieved : April 27, 2012)

หรรษาออนไลน์.เด็กแว้นเหิมฆ่าตำรวจปิดถนนวิภาวดี แข่งรถ.[Online]. Available:
http://www.google.co.th (retrieved : April 27, 2012)

สรุปข่าว เรื่อง “ ปัญหาแม่วัยทีนล้นสลัม’(2552). [Online]. Available:
http://www.oknation.net/blog/unicefchildrightaward (retrieved : April 26, 2012)

อังกฤษจำคุกเด็กหนุ่มวัย15 ใช้ค้อนทุบ-เผาแม่ทั้งเป็น . (2555). [Online]. Available:
http://hilight.kapook.com/view/69582 (retrieved : April 26, 2012)

Albert J.Meehan. (1993). Internal Police Records and the Control of Juveniles Politics and
Policing in a Suburban Town. [Online]. Available:
www. bjc.oxfordjournals.org/content/33/4/504.full.pdf (retrieved : April 24, 2011)

Charles T.Wells.(2002). Delinquency Courts Assessment. [Online]. Available:
www.google.co.th. (retrieved : April 24, 2011)

Garth Luke and Chris Cunneen (1990). Aboriginal Youth and Juvenile Justice in New South
Wales. [Online]. Available: www.aic.gov.au/publications/previous%20series/.../1.../luke-
cunneen.pdf (retrieved : April 24, 2011)

PDF Complete
Your complimentary use period has ended. Thank you for using PDF Complete.
Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features

08). A developmental assessment of procedural justice: Does process matter to juvenile detainees?. [Online]. Available: http://gradworks.umi.com/33/39/3339905.html (retrieved : April 24, 2011)

Howard N.Snyder. (2001). Law enforcement and juvenile crime Law enforcement and juvenile crime. [Online]. Available: http://openlibrary.org/books/OL3286778M/Law_enforcement_and_juvenile_crime (retrieved : April 24, 2011)

Janeen Buck Willison and other. (2005). Past, Present, and Future of Juvenile Justice : Assessing the Policy Options (APO). www.google.co.th. (retrieved : April 24, 2011)

Jeffery A.Butt and other. Delay in Youth Justice. (2005). [Online]. Available: www.google.co.th. (retrieved : April 24, 2011)

Janeen Buck Willison and other. (2005). Past, Present, and Future of Juvenile Justice : Assessing the Policy Options (APO). www.google.co.th. (retrieved : April 24, 2011)

Jeffery A.Butt and other. Delay in Youth Justice. (2005). [Online]. Available: www.google.co.th. (retrieved : April 24, 2011)

Mike and Dan Macallair.(1999). An Analysis of Curfew Enforcement and Juvenile Crime in California." *Western Criminology Review* 1 (2). [Online]. Available: http://wcr.sonoma.edu/v1n2/males.html. (retrieved : April 24, 2011)

Needle, Jerome A.; Stapleton, Wm Vaughan. (1983). Police Handling of Youth Gangs. Reports of the National Juvenile Justice Assessment Centers. [Online]. Available: http://www.eric.ed.gov/ERICWebPortal/search/detailmini.jsp?_nfpb=true&_&ERICExtSearch_SearchValue_0=ED247476&ERICExtSearch_SearchType_0=no&accno=ED247476. (retrieved : April 24, 2011)

The United Nations Children ‘s Fund (UNICEF) (2009). The development of juvenile justice systems in Eastern Europe and Central Asia lessons from Albania, Azerbaijan,Kazakhstan,Turkey and Ukraine. [Online]. Available: http://www.unicef.org/ceecis/UNICEF_JJSynthesis08.pdf (retrieved : April 24, 2011)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม : งานวิจัย เรื่อง “กระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน”

กรุณาตอบคำถามในช่องว่างและทำเครื่องหมาย √ หน้าข้อที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลส่วนบุคคล

1. เพศ

…..1 ชาย .....2 หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ระดับการศึกษา

.....1 ต่ำกว่าปริญญาตรี …..2 ปริญญาตรี

…..3 ปริญญาโท …..4 ปริญญาเอก

…..5 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. ระดับชั้นยศ

.....1 ส.ต.ต. – ส.ต.อ. …..2 จ.ส.ต.- ด.ต.

…..3 ร.ต.ต. – ร.ต.อ. …..4 พ.ต.ต. – พ.ต.ท.

…..5 พ.ต.อ. …..5 อื่นๆ(โปรดระบุ).....

5. ตำแหน่ง.....

6. อายุราชการ.....ปี

7. หน้าที่ปฏิบัติงานหลักของท่าน

.....1 ป้องกันปราบปราม .....2 สืบสวน สอบสวน

.....3 งานอำนวยการ …..4.งานจราจร

8. คดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ท่านดำเนินการป้องกันปราบปราบด้วยมากที่สุด (โปรดเรียงลำดับ)

…..1 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

…..2 ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย

…..3 ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ

…..4 ความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมทั้งลามกอนาจาร

…..5 ความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือ รถจักรยานยนต์

…..6 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 2 ปัญหาและสาเหตุของปัญหาในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

1.คดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ท่านประสบปัญหาในการปฏิบัติงานด้วยมากที่สุด (โปรดเรียงลำดับ)

…..1 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

…..2 ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย

…..3 ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ

…..4 ความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมทั้งลามกอนาจาร

…..5 ความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือ รถจักรยานยนต์

…..6 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

2.ปัญหาที่ท่านประสบในการดำเนินการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่

……

……

……

……

……

……

3.สาเหตุที่สำคัญของปัญหาในการดำเนินการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปรามของตำรวจกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

ปัญหาและอุปสรรคด้านการป้องกันปราบปราม	มี	ไม่มี
1.ความยุ่งยากของการปฏิบัติงานตามกฎหมายกำหนด		
2.ขาดงบประมาณในการปฏิบัติงาน - ค่าเบี้ยเลี้ยง - ค่าน้ำมันรถ - ค่าสึกหรอของยานพาหนะ		
ขาดการบูรณาการจากทุกหน่วยงานในการป้องกันปราบปราม		
สภาพสังคมที่กระตุ้นให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดมากขึ้น		
ขาดความร่วมมือของประชาชนในการป้องกันปราบปราม		
พ่อแม่ ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการป้องกันปราบปราม		
ไม่สามารถป้องกันปราบปรามสิ่งยั่วยุที่กระตุ้นให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดหมดไปได้		
สถานบันเทิงไม่ให้ความร่วมมือในการป้องกันปราบปราม		

(หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

- **ปัญหาด้านการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

ปัญหาและอุปสรรคด้านการจับกุมเด็กและเยาวชนกระทำผิด	มี	ไม่มี
การจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้า ไม่กล้าจับกุมเด็กและเยาวชน - ขั้นตอนการปฏิบัติตามกฎหมายที่ยุ่งยากตามมา - กลัวถูกฟ้องร้อง		
ไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชน เพราะกลัวต้องไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม		
ไม่สามารถจับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้าได้ เพราะไม่เคยเห็นการกระทำผิดซึ่งหน้า		

ปัญหาและอุปสรรคด้านการจับกุมเด็กและเยาวชนกระทำผิด	มี	ไม่มี
ห้ามใช้เครื่องพันธนาการ ทำให้จับกุมเด็กและเยาวชนยาก - กรณีกระทำผิดในคดีอุกฉกรรจ์ - กรณีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีจำนวนมาก		
เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่มีความเกรงกลัวต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ		
ถูกเด็กและเยาวชนทำร้ายร่างกาย		
อายุเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่กำหนดตามกฎหมาย - ไม่สามารถจับกุมเด็กและเยาวชนที่อายุน้อยแต่มีพฤติกรรมที่รุนแรง		
เด็กและเยาวชนไม่ทราบว่าพฤติกรรมของตนเป็นการกระทำผิด		
พ่อแม่ ผู้ปกครอง ขัดขวางการจับกุม		
ถูกพ่อแม่ผู้ปกครอง หรือ ผู้มีอิทธิพลข่มขู่		
ประสบปัญหาการส่งตัวเด็กและเยาวชนไปท้องที่ที่รับผิดชอบกับคดี - ไม่มีงบประมาณ - ไม่มีกำลังคนเพียงพอในการส่งเด็กและเยาวชนไปให้ท้องที่ที่รับผิดชอบคดี - มีงานที่ต้องรับผิดชอบมาก ทำให้ไม่สะดวกในการส่งเด็กและเยาวชนที่จับกุมได้ไปยังท้องที่ที่รับผิดชอบ		
ไม่กล้าจับกุมเด็กและเยาวชน -ขั้นตอนการปฏิบัติตามกฎหมายที่ยุ่งยากตามมา - กลัวถูกฟ้องร้อง		
ปัญหาและอุปสรรคด้านการจับกุมเด็กและเยาวชนกระทำผิด		
ปัญหาในการจับกุมเด็กและเยาวชนในคดีที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้า ไม่กล้าจับกุมเด็กและเยาวชน - ขั้นตอนการปฏิบัติตามกฎหมายที่ยุ่งยากสลับซับซ้อนตามมา - ไม่มีหลักฐานการกระทำผิด - กลัวถูกฟ้องร้อง เนื่องจากไม่ได้กระทำผิดต่อหน้าตำรวจ		
ไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชน เพราะกลัวต้องไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม		
ปัญหาไม่มีหมายศาลในการจับกุม จับเด็กและเยาวชนมาได้ก็ต้องปล่อยตัวในการตรวจสอบการจับกุมในชั้นศาล		
พ่อแม่ ผู้ปกครอง ขัดขวางการจับกุม		

ปัญหาและอุปสรรคด้านการจับกุมเด็กและเยาวชนกระทำผิด	มี	ไม่มี
ถูกพ่อแม่ผู้ปกครอง หรือ ผู้มีอิทธิพลข่มขู่		
ถูกพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็กและเยาวชน ฟ้องร้อง		
การแจ้งข้อกล่าวหา		
ห้ามใช้เครื่องพันธนาการ ทำให้จับกุมเด็กและเยาวชนยาก		

(หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

- **ปัญหาในการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนผู้ต้องหา**

ปัญหาและอุปสรรคด้านการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด	มี	ไม่มี
ไม่มีสถานที่เฉพาะในการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนผู้ต้องหา		
การควบคุมตัวขณะอยู่ที่ศาล กลัวเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาหลบหนีเพราะใส่กุญแจมือไม่ได้		
ระยะเวลาในการควบคุมตัวเด็กไม่เกิน 24 ชั่วโมง น้อยเกินไป - ไม่สามารถตรวจสอบข้อมูล รวมทั้งหาพยานหลักฐานเบื้องต้นเด็กและเยาวชนได้ละเอียด - ไม่สามารถสอบสวนได้ - สอบสวนได้ แต่ก็ทำได้ไม่เรียบร้อย		

(หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

- **ปัญหาในการนำตัวเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม**

ปัญหาและอุปสรรคในการนำตัวเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม	มี	ไม่มี
ความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน		
ไม่สะดวกในการปฏิบัติงาน เนื่องจากศาลไม่ได้เปิดตลอด 24 ชั่วโมง		
ไม่มีค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเดินทางในการนำเด็กและเยาวชนไปตรวจสอบการจับกุมและส่งต่อไปยังสถานพินิจฯ		
คนจับไม่ต้องนำเด็กไปตรวจสอบการจับกุม หากแต่พนักงานสอบสวนไม่ได้เป็นผู้จับต้องนำเด็กไปตรวจสอบการจับกุม		
บางครั้งคนจับต้องไปศาลเพื่อตรวจสอบการจับกุมด้วย ทำให้เสียเวลา		

ปัญหาและอุปสรรคในการนำตัวเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม	มี	ไม่มี
ศาลไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเรื่องเวลา โดยใช้เกณฑ์การส่งเด็กถึงศาลฯภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ได้รวมเวลาเดินทางเข้าไปด้วย		
กลัวโดนศาลหาว่าละเมิดสิทธิเด็ก		
กลัวถูกฟ้องกลับหากมีการจับกุมโดยมิชอบ		
ต้องปล่อยผู้ต้องหาไป เพราะไม่สามารถนำตัวไปตรวจสอบได้ทัน		
แม้จะจับตัวผู้ต้องหาที่กระทำผิดจริงได้ และผู้ต้องหายอมรับผิด แต่หากไม่มีหมายศาลในการจับ ต้องปล่อยตัวผู้ต้องหาไป		
ไม่ได้ตรวจสอบข้อมูลผู้ต้องหาละเอียด ทำให้นำผู้ที่อายุเกิน 18 ปี ไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม		
ไม่ได้ตรวจสอบข้อมูลผู้ต้องหาละเอียด ทำให้นำเยาวชนไปขังรวมกับผู้ใหญ่และนำไปตรวจสอบการจับกุมไม่ทัน		
เด็กและเยาวชนใช้ข้อกฎหมายหลอกตำรวจว่าอายุมากกว่า 18 ปี เพื่อทำให้นำไปตรวจสอบการจับกุมไม่ทัน ตำรวจจึงต้องปล่อยตัวไป		

(หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

- **ปัญหาการสืบสวน**

ปัญหาและอุปสรรคในการสืบสวนเด็กและเยาวชน	มี	ไม่มี
ไม่สามารถหาพยานหลักฐานในการกระทำผิดได้		
พยานหลักฐานที่ใช้ได้มีเพียงกล้องวงจรปิดเท่านั้น		
เด็กและเยาวชนผู้ต้องหา ไม่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการสืบสวนสอบสวน		
ไม่สามารถขยายผลไปยังผู้ใหญ่ที่ใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการกระทำผิดได้		
ผู้เสียหายที่เป็นเด็กและเยาวชนมักไม่สามารถให้ข้อมูลได้		
การขยายผลในชั้นจับกุมมีระยะเวลาจำกัด		
การพิสูจน์การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนบางคดีทำได้ช้า		
ไม่สามารถสืบสวนเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาได้เต็มที่เพราะระยะเวลาในการควบคุมตัวน้อย		
ผู้เสียหายบิดเบือนข้อมูล เนื่องจากไม่ต้องการให้ผู้ปกครองตำหนิ		
ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการสืบสวนคดีเด็กและเยาวชน		
ไม่ได้มีการสืบสวนมาก เพราะโทษที่เด็กและเยาวชนได้รับน้อย		

(หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

- **ปัญหาการสอบสวน**

ปัญหาและอุปสรรคในการสอบสวนเด็กและเยาวชน	**มี**	**ไม่มี**
ขั้นตอนในการสอบสวนยุ่งยากมากเกินไป		
ปัญหาในการสอบสวนร่วมกับสหวิชาชีพ - ไม่สามารถสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระผิดได้ทันที เพราะต้องรอสหวิชาชีพ - การติดต่อประสานงานกับสหวิชาชีพสามารถทำได้ยาก - ไม่สามารถนัดสหวิชาชีพภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว - ปัญหาในการนัดสหวิชาชีพให้ร่วมสอบสวนพร้อมกัน - ปัญหาสหวิชาชีพไม่ว่าง หรือ ไม่มาร่วมสอบสวน - สหวิชาชีพไม่ให้ความร่วมมือในการสอบสวนอย่างแท้จริง - สหวิชาชีพสอบสวนได้เวลา 09.00 - 16.00 น. ในขณะที่พนักงานสอบสวนสามารถสอบสวนได้ตลอด 24 ชั่วโมง		
ระยะเวลาในการสอบสวนน้อย		
ระยะเวลาในการควบคุมมีเพียง 24 ชั่วโมง ทำให้ไม่สามารถสอบสวนได้ทัน		
สอบสวนไม่ได้ หากไม่นำเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมก่อน		
ปัญหาในการติดตามตัวเด็กและเยาวชนที่ได้รับประกันตัวมาสอบสวน		
ไม่สามารถสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ เพราะไม่มาให้ปากคำ		
ไม่สามารถนัดเด็กและเยาวชนผู้ต้องหา ผู้ปกครอง สหวิชาชีพ ให้มาพร้อมกันได้ภายหลังจากเด็กและเยาวชนได้รับการประกันตัว		
ถูกอัยการตำหนิ เนื่องจากเด็กผิดนัดในการสอบสวนต่อหน้าสหวิชาชีพ		
ติดต่อผู้ปกครองไม่ได้ - เด็กและเยาวชนบางคนไม่มีผู้ปกครอง - พ่อแม่แยกทางกันอยู่ ทำให้ไม่สามารถติดต่อพ่อแม่ได้ - ผู้ปกครองไม่ใส่ใจในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยกล่าวอ้างว่าไม่เกี่ยวกับพ่อแม่ - เด็กและเยาวชนบางคนมีครอบครัวแล้ว ผู้ปกครองมองว่าเป็นผู้ใหญ่แล้วเมื่อกระทำผิดผู้ปกครองไม่ต้องการรับผิดชอบ		

ปัญหาและอุปสรรคในการสอบสวนเด็กและเยาวชน	มี	ไม่มี
ขาดงบประมาณในการปฏิบัติงาน - ปัญหากล้องวิดีโอ อุปกรณ์การบันทึกขณะสอบสวนไม่เพียงพอสำหรับใช้ในการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด - ไม่มีงบประมาณในการติดตามตัวผู้ต้องหา		
ไม่มีสถานที่เฉพาะในการสอบสวน		
ขาดพนักงานสอบสวนที่มีความเชี่ยวชาญในการสอบสวนกับเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง		
ไม่มีพนักงานสอบสวนหญิงเข้าร่วมสอบสวนในบางคดี		
พนักงานสอบสวนหญิงมีน้อยไม่เพียงพอต่อการสอบสวนในบางคดี		
ไม่มีที่ปรึกษากฎหมายประจำสถานีตำรวจให้แก่เด็กและเยาวชนผู้ต้องหา		
การสอบสวนไม่ได้ความจริงจากเด็กและเยาวชนผู้ต้องหา		
การรวบรวมเอกสารจากหน่วยอื่นล่าช้า		
ปัญหาลักษณะการทำงานของพนักงานสอบสวนไม่เอื้อต่อการดำเนินคดีเด็กและเยาวชน		
พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนไม่ทัน เพราะเอกสารมาก		
พนักงานสอบสวนมีภาระงานนอกเหนือจากคดีเด็กและเยาวชนมาก		
ขั้นตอนที่ปฏิบัติงานยุ่งยาก งานทุกอย่างมาลงที่พนักงานสอบสวน ทำให้ไม่มีเวลาพักผ่อน		
มีหน่วยงานอื่นทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของพนักงานสอบสวนมากเกินไป		
พนักงานสอบสวนกลัวถูกดำเนินคดีหากมีปฏิบัติงานผิดพลาด		
ทนายความของเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาแจ้งความอีกฝ่ายกลับทำให้การทำงานของพนักงานสอบสวนยุ่งยากมากขึ้น		
การส่งสำนวนการสอบสวนไม่ทัน		

- **ปัญหาการดำเนินคดี**

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินคดีเด็กและเยาวชน	มี	ไม่มี
ไม่สามารถดำเนินคดีที่เหมาะสมกับพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน		
ไม่สามารถดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้		

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินคดีเด็กและเยาวชน	มี	ไม่มี
ปัญหาความไม่เข้าใจในการปฏิบัติงานระหว่างตำรวจ ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไป		
การกำหนดระยะเวลาในการทำคดี 30 วัน - ทำให้ได้รายละเอียดของคดีที่ไม่ละเอียด โดยเฉพาะกรณีที่คนกระทำผิดมีจำนวนมาก - ทำคดีไม่ทัน ไม่สามารถฟ้องร้องคดีได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนด		
ปัญหาความยุ่งยากของการฟ้องคดี		
ปัญหาความยุ่งยากของการผัดฟ้อง - ติดต่อบิดามารดาเด็กและเยาวชนไม่ได้ จึงทำให้คดีต้องขาดผลัดฟ้องไป		
การดำเนินคดียุ่งยากกว่าผู้ใหญ่ - ไม่สามารถทำการเปรียบเทียบปรับคดีลหุโทษในชั้นพนักงานสอบสวนได้ - ไม่ได้รับการประกันตัวในชั้นสอบสวนแต่ผู้ใหญ่ได้รับการประกันตัว		
ปัญหาการฟ้องคดี - ขณะกระทำผิดอายุน้อยกว่า 18 ปี แต่ภายหลังจับกุมได้อายุมากกว่า 18 ปี		
เด็กและเยาวชนไม่เห็นว่าพฤติกรรมของตนเป็นความผิด เช่น คดีพรากผู้เยาว์ที่เด็กและเยาวชนสมยอมกัน		
ไม่สามารถดำเนินคดีที่เหมาะสมกับพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน		

(หมายเหตุ:ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

ส่วนที่ 3 : ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.กฎหมายเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่บังคับใช้ในปัจจุบัน ได้เปิดโอกาสให้ท่านดำเนินการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้สะดวกมากขึ้น					
2.ข้อกำหนดต่อโทษที่มีต่อเด็กและเยาวชนที่เน้นการแก้ไขฟื้นฟูตามกฎหมายใหม่ เอื้อประโยชน์ต่อท่านในการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน					

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	**มากที่สุด**	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
3.กฎหมายเปิดช่องโอกาสให้ท่านป้องกันปราบปรามสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน อาทิ สถานเริงรมย์ ร้านเกม					
4.ท่านไม่ต้องการทำงานด้านการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนเนื่องจากข้อจำกัดของกฎหมาย					

5.จากข้อกำหนดของกฎหมายในปัจจุบันท่านประสบปัญหาในการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในด้านใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อกำหนดของกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

ข้อกำหนดของกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ข้อกำหนดของกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน 6.1ห้ามมิให้จับกุมเด็กซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด เว้นแต่เด็กนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้า หรือมีหมายจับ หรือ ตามคำสั่งของศาล (มาตรา66)					
6.2การจับกุมและควบคุมเด็กหรือเยาวชน ที่จะต้องกระทำโดยละมุนละม่อมและคำนึงถึงศักดิ์ศรีมนุษย์เสมอ(มาตรา69)					
6.3การห้ามใช้เครื่องพันธนาการ อาทิ กุญแจมือ ยกเว้นกรณีที่จำเป็น (มาตรา69)					
6.4การควบคุมเด็กหรือเยาวชน จะต้องไม่ประจานเด็กหรือเยาวชน (มาตรา69)					
6.5พนักงานสอบสวนต้องส่งตัวเด็กและเยาวชนที่ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบโดยเร็ว (มาตรา69)					
6.6การสอบถามข้อมูลเบื้องต้นเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาที่ถูกจับตัวมา(มาตรา69)					
ข้อกำหนดของกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน					
6.7การนำตัวเด็กหรือเยาวชนไปศาลเพื่อตรวจสอบการจับกุมทันทีภายในเวลายี่สิบสี่ชั่วโมง(มาตรา72)					
6.8การดำเนินคดีภายในระยะเวลา 30 วัน(มาตรา78)					
6.9การให้มีสหวิชาชีพในการสอบปากคำเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด					

การคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน

การคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน	**มากที่สุด**	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
1.การให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนเป็นปัญหาที่สำคัญของท่านในการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน					
2.ท่านไม่ต้องการทำงานด้านการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนเนื่องจากเกรงว่าจะมีการละเมิดสิทธิมนุษยชนของเด็กและเยาวชน					
3.การให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ประเภทใดที่เป็นปัญหาต่อการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน - กฎหมายให้การคุ้มครองสิทธิให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป - มีหน่วยงานทำหน้าที่คุ้มครองสิทธิจำนวนมาก - การตรวจสอบการทำงานของตำรวจ - อื่น (โปรดระบุ).....					
4.หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีปัญหาในการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนอันเป็นอุปสรรคต่อการทำงานของท่าน (โปรดระบุ).....					
5.หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกหน่วยงานใดที่ทำหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนและเป็นอุปสรรคต่อการทำงานของท่าน - คณะกรรมการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน - องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs). - ผู้ปกครองหรือญาติของเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน

ตำรวจผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด	**มากที่สุด**	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
1.เห็นว่าปัญหาเด็กและเยาวชนเป็นปัญหาสังคมที่ควรแก้ไขโดยเร่งด่วน					
2.ต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด					
3.มีคดีที่ต้องรับผิดชอบมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการให้ความสนใจกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเท่าที่ควร					
4.ได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546					
5.ได้รับการอบรมความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดตามกฎหมายใหม่ (พ.ร.บ. ศาลเยาวชนฯ พ.ศ.2553)					
6.ได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด					
7.หน่วยงานเคยมีการจัดอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ให้ไปแนวทางเดียวกัน					
8.เจ้าหน้าที่ตำรวจในโรงพักที่สังกัดอยู่มีจำนวนเพียงพอต่อการปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด					
9.ผู้บังคับบัญชาส่งเสริมให้ทำงานด้านคดีเด็กและเยาวชน					
10.ต้องใช้ความรู้ความสามารถพิเศษ เนื่องจากกระบวนการในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนยุ่งยากสลับซับซ้อน					

- **ระเบียบปฏิบัติ/ขั้นตอน/มาตรการทำงาน**

ระเบียบปฏิบัติ/ขั้นตอน/มาตรการทำงาน	**มากที่สุด**	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
1.ความเข้าใจในระเบียบปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด					
2.สามารถปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้เป็นอย่างดี					
3.ระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีลักษณะตึงตัวจนเกินไปในการกำหนดวิธีการปฏิบัติ ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้อย่างเหมาะสม					
4.สถานีตำรวจที่ปฏิบัติงานได้มีการกำหนดมาตรการในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเหมาะสมตามสถานการณ์ปัจจุบัน					
5.สถานีตำรวจมีมาตรการในการดำเนินการต่อเด็กหรือเยาวชนที่หลากหลาย					
6.มีอุปกรณ์ที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน					
7.มียานพาหนะที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในคดีเด็กและเยาวชน					
8.ได้รับงบประมาณที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน - ค่าเบี้ยเลี้ยง - ค่ายานพาหนะ - ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง					

- **หน่วยงานหรือเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง**

หน่วยงานหรือเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง	**มากที่สุด**	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
1.ประชาชนทั่วไปในสังคมต้องการให้ดำเนินการกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างเฉียบขาด					
2.ประชาชนทั่วไปในสังคมเห็นความสำคัญของการดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชนที่กระผิด					
3.ประชาชนให้ความร่วมมือในการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด					
4.การส่งเสริมให้เด็กหรือเยาวชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดมากขึ้นในปัจจุบัน					
5.หน่วยงานมีตำรวจชุมชนสัมพันธ์เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็กหรือเยาวชนในท้องที่					
6.ชุมชนช่วยตำรวจในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปรามปรามหรือดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด					
7.ประสบปัญหาในการทำงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนในลักษณะของสหวิชาชีพ					
8.หน่วยงานสหวิชาชีพที่ประสบปัญหาในการทำงานมากที่สุด - นักจิตวิทยา /นักสังคมสงเคราะห์ - นักกฎหมาย/ ทนายความ - อัยการ					

- **ปัจจัยบริบททางสังคม**

  - **ปัญหาครอบครัว**

ปัญหาครอบครัว	**มากที่สุด**	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
1.ครอบครัวแตกแยก ทำให้เด็กและเยาวชนไม่มีผู้ให้การอบรมเลี้ยงดู					
2.ผู้ปกครองส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนกระทำผิด					
3.ผู้ปกครองไม่ยอมรับว่าบุตรหลานของตนกระทำผิด					
4.ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชน					
5.ผู้ปกครองปกป้อง คุ้มครองบุตรหลานในลักษณะที่ไม่เหมาะสม เช่น การข่มขู่ ฟ้องร้องตำรวจ					

  - **สภาพสังคม**

สภาพสังคม	**มากที่สุด**	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
1.สภาพแวดล้อมทางสังคมส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนกระทำผิด					
2.สื่อสังคมออนไลน์ส่งเสริมให้เด็กกระทำผิดมากขึ้น					
3.สังคมให้การปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป					
4.ค่านิยมทางสังคมที่ไม่ถูกต้องกระตุ้นให้เด็กกระทำผิดมากขึ้น					

- ตัวเด็กและเยาวชน

ตัวเด็กและเยาวชน	**มากที่สุด**	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
1.เด็กและเยาวชนไม่ให้ความร่วมมือในการป้องกันปราบปราม สืบสวนสอบสวน					
2.ไม่เกรงกลัวตำรวจ ท้าทายกฎหมาย มีปฏิกิริยาต่อต้านการปฏิบัติงานของตำรวจ					
3.เด็กและเยาวชนกระทำผิดซ้ำเพราะไม่เกรงกลัวกฎหมาย					
4.ไม่ทราบว่าพฤติกรรมที่กระทำผิดกฎหมาย					
5.รู้กฎหมาย และใช้กฎหมายในการหลบเลี่ยงโทษความผิด					

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

ประสิทธิภาพ	**มากที่สุด**	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
<u>ปริมาณผลงาน</u> 1.ผลงานด้านการป้องกันปราบปราบเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นไปตามเป้าหมายที่โรงพักท่านได้ตั้งเป้าไว้					
2.ท่านสามารถป้องกันปราบปรามการกระทำผิดเด็กและเยาวชนใน พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553					
3.คดีในการป้องกันปราบปราบการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนพ.ศ.2554เทียบกับ พ.ศ.2553เพิ่ม -ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ -ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย -ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ -ความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมทั้งลามก อนาจาร -ความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือ รถจักรยานยนต์ -ความผิดอื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

ประสิทธิภาพ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>คุณภาพของผลงาน</u> 1.ผลงานด้านการป้องกันปราบปราบเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด สร้างความพึงพอใจให้แก่ท่าน					
2.ผลงานด้านการป้องกันปราบปราบเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้บริหาร					
3.อัตราการกระทำผิดของเด็กหรือเยาวชนในท้องที่ที่ท่านรับผิดชอบปี พ.ศ.2554 มีจำนวนน้อยลงกว่าปีพ.ศ. 2553					
<u>ความรวดเร็ว</u> 1.ท่านดำเนินการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดเด็กและเยาวชนได้อย่างรวดเร็ว					
2.ท่านสามารถระงับเหตุร้ายในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้ทันท่วงที					
3.ท่านดำเนินการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนสำเร็จทันต่อความต้องการของประชาชน					
4.ท่านดำเนินการป้องกันปราบปราบการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนสำเร็จทันต่อความต้องการของผู้บริหาร					
<u>ผลสัมฤทธิ์ของงานที่ปฏิบัติได้</u> 1.ผลของการป้องกันและปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดช่วยพัฒนาท้องที่ที่ท่านรับผิดชอบ					
2.ผลของการป้องกันและปราบปราบเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นไปตามนโยบายของหน่วยงานท่าน					
3.ผลของการป้องกันและปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดสามารถช่วยลดปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในท้องที่ที่ท่านรับผิดชอบได้					
4.เด็กและเยาวชนในท้องที่ท่านรับผิดชอบมีแนวโน้มกระทำผิดน้อยลง					

- **ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนสอบสวน**

ประสิทธิภาพ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>ปริมาณผลงาน</u> 1จำนวนคดีของเด็กและเยาวชนที่สามารถดำเนินคดีแล้วเสร็จเมื่อเปรียบเทียบกับคดีที่ได้รับแจ้งความในปี พ.ศ. 2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553					
2.คดีเด็กและเยาวชนที่สามารถดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีในปี พ.ศ.2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ.2553 -ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ -ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย -ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ -ความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมทั้งลามกอนาจาร -ความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือ รถจักรยานยนต์					
3.ผลงานด้านการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นไปตามเป้าหมายที่โรงพักได้ตั้งเป้าไว้หรือไม่					
<u>คุณภาพของผลงาน</u> 1. ผลงานด้านการการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนสร้างความพึงพอใจให้ท่าน					
2.ผลงานด้านการการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้บริหาร					
3.สามารถนำเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่ถูกแจ้งความมาดำเนินคดีได้ทั้งหมด					
4.ผลงานด้านการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นไปตามเป้าหมายที่โรงพักท่านได้ตั้งเป้าไว้					
<u>ความรวดเร็ว</u> 1.การสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนได้อย่างรวดเร็ว					

ประสิทธิภาพ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.การสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีเด็กและเยาวชนสำเร็จทันต่อความต้องการผู้ของบริหาร					
<u>ผลสัมฤทธิ์ของงานที่ปฏิบัติได้</u> 1. ผลการดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดช่วยพัฒนาท้องที่ที่รับผิดชอบ					
2.ผลของดำเนินการสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่กระทำผิดเป็นไปตามนโยบายของหน่วยงาน					

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจต่อคดีเด็กและเยาวชน

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านกฎหมาย 1.ต้องการให้กฎหมายมีการปฏิบัติ(ลงโทษ)ต่อเด็กและเยาวชนอย่างเฉียบขาด					
2.ต้องการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน -ประเด็นหรือมาตราที่ต้องการแก้ไข……..... ……. …….					
การคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน 1.ต้องการปรับปรุงด้านการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน -ประเด็นที่ต้องการแก้ไข…….....					

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ตำรวจ 1.ต้องการให้มีตำรวจเฉพาะที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน					
2.ต้องการมีแผนกพิเศษที่ทำหน้าที่เฉพาะสำหรับเด็กและเยาวชน					
3.ให้มีหน่วยงานพิเศษที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนตั้งแต่การจับกุม การสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีแยกจากตำรวจทั่วไป(ลักษณะคล้ายศาลเยาวชนและครอบครัวที่ทำหน้าเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชนเท่านั้น)					
4.ต้องการฝึกอบรมให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญกับคดีที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน					
5.ต้องการงบประมาณดำเนินงานที่เพียงพอ					
6.อื่น ๆ (ระบุ).....					
เครือข่าย					
1.โอนงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนให้หน่วยงานอื่นดำเนินการแทนตำรวจ					
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพ					
2.ให้หน่วยงานภายนอกเข้ามาทำงานร่วมกับตำรวจมากกว่าในปัจจุบัน(ระบุ)…….....					
3.การปรับการทำงานกับสหวิชาชีพให้ง่ายขึ้น(ระบุ)….....					

ส่วนที่ 5 : ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

……

……

……

……

……

……ขอบพระคุณมากคะ

<u>แบบสัมภาษณ์ (ตำรวจผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด) :</u>

<u>งานวิจัย เรื่อง “กระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวน สอบสวน และดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน”</u>

<u>ส่วนที่ 1 : ข้อมูลส่วนบุคคล</u>

9. ชื่อ.....
10. ตำแหน่ง.....
11. สังกัดหน่วยงาน.....
12. อายุ.....ปี
13. ระดับการศึกษา

.....1 ต่ำกว่าปริญญาตรี .....2 ปริญญาตรี

.....3 ปริญญาโท .....4 ปริญญาเอก

.....5 อื่นๆ(โปรดระบุ).....

14. หน้าที่ปฏิบัติงานหลักของท่าน

.....1 ป้องกันปราบปราม .....2 สืบสวน สอบสวน

.....3 งานอำนวยการ 4.งานจราจร

15. คดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ท่านดำเนินการป้องกันปราบปราบด้วยมากที่สุด

.....1 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

.....2 ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย

.....3 ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ

.....4 ความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมทั้งลามกอนาจาร

.....5 ความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือ รถจักรยานยนต์

.....6 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 2 ปัญหาและสาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

-ปัญหาที่ท่านประสบในการดำเนินการป้องกันปราบปราม สืบสวนสอน และดำเนินคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่

-สาเหตุที่สำคัญของปัญหาในการดำเนินการการป้องกันปราบปราม สืบสวนสอน และดำเนินคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

- กฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย

1. ความเหมาะสมของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน
    - อายุของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
    - มาตรการ / ขั้นตอน ในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน
    - การปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด

    (แก้ไขฟื้นฟูมากกว่ารุนแรงและเฉียบขาด)
2. ปัญหาและอุปสรรคต่อการป้องกันปราบปราม สืบสวนสอน และดำเนินคดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

    1 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

    2 ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย

    3 ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ

    4 ความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมทั้งลามกอนาจาร

    5 ความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือ รถจักรยานยนต์

    7 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3. สาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

- การคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน

1. ความเหมาะสมของการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดของสังคมไทยในปัจจุบัน

2. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดและการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด
    - การป้องกันปราบปราม สืบสวนสอน และดำเนินคดี

3. สาเหตุของปัญหาในการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในปัจจุบัน

4. รูปแบบหรือแนวทางในการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนอย่างไรที่มีความเหมาะสม และลดโอกาสในการกระทำผิดให้แก่เด็กและเยาวชนได้อย่างแท้จริง

- ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

- การตระหนักถึงปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในปัจจุบัน
- ต้องการทำงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดหรือไม่
- ความรู้ความเชี่ยวชาญที่มีต่อการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
    - ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายใหม่และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- o ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด
- o การได้รับการฝึกอบรม

- ปัญหาในการปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด อาทิ

.ความเพียงพอของบุคลากร

.งบประมาณที่ได้รับ

.ประสิทธิภาพในการทำงาน

.การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

.หน่วยงานทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด

-ระเบียบปฏิบัติ

- การปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด

. ความเข้าใจ

. ปัญหาและอุปสรรค

- แนวทาง หรือ ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดที่สามารถกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

-การปรับปรุงกฎหมายในการดำเนินการกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

มาตราใดที่ต้องการแก้ไข

มาตรการในการดำเนินการต่อเด็กและเยาวชน

- ความเหมาะสมของมาตรการในการปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดในปัจจุบันสามารถทำให้เด็กหรือเยาวชนมีจิตสำนึกไม่กระทำผิด

- ปัญหาของมาตรการในการปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดในปัจจุบัน
- ข้อเสนอแนะต่อมาตรการในการปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนที่มีประสิทธิภาพ

-การดำเนินการเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

- ปัญหาและอุปสรรคต่อการดำเนินการเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน อาทิ ปัญหางบประมาณ

- ค่าเบี้ยเลี้ยง
- ค่ายานพาหนะ
- ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

-ขั้นตอนการดำเนินงาน

-ความเหมาะสมของขั้นตอนการดำเนินงานต่อเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด

-ปัญหาที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการทำงานสำหรับเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด

ส่วนที่ 4 : ประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

-การป้องกันปราบปราม

-ประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

- ● อัตราการกระทำผิดของเด็กหรือเยาวชนในภาพรวมปีนี้มีจำนวนน้อยลงกว่าปีที่แล้วหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ●อัตราการกระทำผิดซ้ำน้อยลง

- รูปแบบของการป้องกันปราบปราบเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในปัจจุบัน
- ความเหมาะสมของการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในปัจจุบัน
- การป้องกันปราบปรามปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการกระทำผิดของเด็กหรือเยาวชนควบคู่ไปด้วย อาทิ
  - บ่อนการพนัน
  - ร้านอินเตอร์เน็ต
  - ร้านเกมส์
  - สื่อ

-การจับกุม

- ประสิทธิภาพในการจับกุมเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด

- ●ความรวดเร็ว
- ●การจับกุมผู้กระทำผิดได้ถูกต้อง
- ●การปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

- ความเหมาะสมของการจับกุมเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดตามประเภทคดี

  …..1 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

  …..2 ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย

  …..3 ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ

  …..4 ความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมทั้งลามกอนาจาร

  …..5 ความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือ รถจักรยานยนต์

  …..6 ทุกประเภทคดี

  …..7 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

- ปัญหาในการจับกุมเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดจำแนกตามประเภทคดี

  .ข้อกำหนดกฎหมาย

  .การไม่ให้ความร่วมมือในการจับกุม

  .ปัญหาด้านสิทธิมนุษยชน

- ทางเลือกแทนการจับกุมเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด

-การควบคุมตัว

- ปัญหาในการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
- แนวทางในการพัฒนาการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

-การสืบสวน สอบสวน

-ประสิทธิภาพในการสืบสวน สอบสวน เด็กและเยาวชนกระทำผิด

- แนวทางในการพัฒนาการสืบสวนสอบสวนคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

-การดำเนินคดี

- ประสิทธิภาพในการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

- ●สามารถดำเนินคดีกับเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดในปีนี้ได้มากขึ้นกว่าปีที่แล้ว
- ●ประเภทคดีที่สามารถดำเนินคดีกับเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดมากที่สุด

  …..1 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

  …..2 ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย

  …..3 ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ

  …..4 ความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมทั้งลามกอนาจาร

  …..5 ความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือ รถจักรยานยนต์

  .....6 ทุกประเภทคดี

  .....7 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

- ปัญหาในการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
- แนวทางในการพัฒนาการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

-ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปราม การสืบสวน สอบสวน และดำเนินคดีการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

- ปริมาณผลงาน
- คุณภาพของผลงาน
- ความรวดเร็ว
- ผลสัมฤทธิ์ของงานที่ปฏิบัติได้

ส่วนที่ 5 : ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

<u>แบบสัมภาษณ์ (เครือข่ายผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด) :</u>
<u>งานวิจัย เรื่อง “กระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวน</u>
<u>สอบสวน และดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน”</u>

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลส่วนบุคคล

1. ชื่อ.....
2.ตำแหน่ง.....
3. สังกัดหน่วยงาน.....
4. อายุ.....ปี
5. ระดับการศึกษา

.....1 ต่ำกว่าปริญญาตรี .....2 ปริญญาตรี

.....3 ปริญญาโท .....4 ปริญญาเอก

.....5 อื่นๆ(โปรดระบุ).....

6. อายุการทำงาน.....ปี
7. อายุการทำงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน……
8. การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับตำรวจ

ส่วนที่ 2: ปัญหาและสาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจต่อในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

1. ปัญหาที่ประสบในการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

2.สาเหตุที่สำคัญของปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจในคดีที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ได้แก่

ส่วนที่ 3 : ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

- กฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย

ความเหมาะสมของกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

- มาตรการ / ขั้นตอน ในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน
- แนวทางการปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด

-การคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน

1. ความเหมาะสมของการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดของสังคมไทยในปัจจุบัน

2. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดและการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด

3. สาเหตุของปัญหาในการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในปัจจุบัน

4. รูปแบบหรือแนวทางในการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนอย่างไรที่มีความเหมาะสมและลดโอกาสในการกระทำผิดให้แก่เด็กและเยาวชนได้อย่างแท้จริง

- ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

- การตระหนักถึงปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในปัจจุบัน
- ความรู้ความเชี่ยวชาญที่มีต่อการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
  - ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายใหม่และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
  - ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด
  - การได้รับการฝึกอบรม
- ปัญหาในการปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด อาทิ

.ความเพียงพอของบุคลากร .งบประมาณที่ได้รับ

.ประสิทธิภาพในการทำงาน .การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

.หน่วยงานทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด

-มาตรการในการดำเนินการต่อเด็กและเยาวชน

- ความเหมาะสมของมาตรการในการปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดในปัจจุบันสามารถทำให้เด็กหรือเยาวชนมีจิตสำนึกไม่กระทำผิด
- ปัญหาของมาตรการในการปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดในปัจจุบัน
- ข้อเสนอแนะต่อมาตรการในการปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนที่มีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ 4 : ประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

-การป้องกันปราบปราม

-ประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

- ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน
  - ความพึงพอใจในต่อตำรวจในการจัดการกับคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน
  - ความพึงพอใจในประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจต่อการจัดการกับคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน
    - ความรวดเร็ว ความแน่นอน ความเป็นธรรม
- การให้ความร่วมมือของประชาชนในการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำผิด
- ระดับความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดลดลง

ส่วนที่ 5 : ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

<u>แบบสัมภาษณ์(เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด) :</u>

<u>งานวิจัย เรื่อง “กระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวน สอบสวน และดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน”</u>

<u>ส่วนที่ 1 : ข้อมูลส่วนบุคคล</u>

1. เพศ .....ชาย .....หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ระดับการศึกษา.....
4. สถานภาพของครอบครัวก่อนต้องโทษ.....
5. กระทำผิดในคดี.....
6. ระยะเวลาต้องโทษ.....
7. กระทำผิดเป็นครั้งที่.....
8. มูลเหตุจูงใจในการกระทำผิด

<u>ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวน สอบสวน และดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน</u>

- **กฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย**
    - มาตรการ / ขั้นตอน ในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนในขั้นตอนของตำรวจมีผลกระทบต่อตัวท่านอย่างไร
    - การปฏิบัติหรือลงโทษต่อเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดในปัจจุบัน มีความเหมาะสมหรือไม่

- การคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

- ท่านคิดว่าท่านได้รับความยุติธรรมจากตำรวจ โดยการที่ตำรวจได้ดำเนินการจับกุมตัวและส่งตัวท่านมาที่สถานพินิจฯมีความเหมาะสมกับความผิดที่ท่านได้กระทำผิดลงไปแล้ว
- ตำรวจมีการปฏิบัติต่อท่านทั้งการจับกุมตัว การสอบสวน โดยละมุนละม่อม มีความเหมาะสม ไม่ได้ทำให้ท่านรู้สึกไม่สบายกาย หรือ ไม่สบายใจ รวมทั้งได้มีการแจ้งสิทธิให้แก่ท่านได้รับทราบในทุกขั้นตอนตั้งแต่การจับกุม และการสอบสวน
- ตำรวจปฏิบัติต่อท่านและเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดคนอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นการจับกุม หรือ การสอบสวน

- ตำรวจให้โอกาสแก่ท่านก่อนที่จะมีการส่งท่านมาดำเนินคดี อาทิ การว่ากล่าวตักเตือน หรือ การแจ้งผู้ปกครองให้มารับตัว
- ท่านคิดว่าตำรวจควรใช้วิธีการปฏิบัติอื่น ๆ แทนการจับกุมและส่งตัวท่านมาสถานพินิจฯ

ส่วนที่ 3 : ประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

-การป้องกันปราบปราม

ปัญหาที่เกิดจากการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดเด็กและเยาวชนของตำรวจที่มีผลกระทบต่อตัวท่าน

-การจับกุม

ความเหมาะสม หรือปัญหาที่เกิดจากการจับกุมของตัวของตำรวจที่มีต่อท่าน

-การสืบสวนสอบสวน

ความเหมาะสม หรือ ปัญหาที่เกิดจากการสืบสวนสอบสวน อาทิ

- สถานที่
- ไม่มีคนอื่นปะปน
- ไม่เป็นการประจาน
- มีการคุ้มครองสิทธิ
- ไม่มีการถ่ายภาพ
- มีนักจิตวิทยา หรือ นักสังคมสงเคราะห์เข้าร่วมด้วยในบางคดี

-การควบคุมตัว

ความเหมาะสม หรือ ปัญหาที่เกิดจากการควบคุมตัว

- สถานที่ไม่ปะปนกับผู้ต้องหาที่เป็นผู้ใหญ่
- ไม่ใช้เครื่องพันธนาการ

-การดำเนินคดี

ความเหมาะสม หรือ ปัญหาที่เกิดจากการดำเนินคดี

-ความพึงพอใจต่อบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม

ตำรวจ

อัยการ

ศาล

ทนายความ

หน่วยงานอื่น ๆ หรือ สหวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ 4 : ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามและดำเนินการสืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

-การป้องกันปราบปราม

ข้อเสนอแนะต่อการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

-การจับกุม

ข้อเสนอแนะต่อการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

-การสืบสวนสอบสวน

ข้อเสนอแนะต่อการสืบสวนสอบสวน

-การควบคุมตัว

ข้อเสนอแนะต่อการควบคุมตัวในขั้นตอนของตำรวจ

-การดำเนินคดี

ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินคดี

-ความพึงพอใจต่อบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม

ข้อเสนอแนะต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

-ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

……

……

……

……

……

ภาคผนวก ข

สรุปการสัมมนาประชุมกลุ่มย่อย(Focus Group)

การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ครั้งที่ 1

ผู้วิจัยได้จัดการการสัมมนาประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ครั้งที่ 1 เรื่อง “กระบวนการดำเนินการป้องกัน ปราบปรามและดำเนินการสืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน” เมื่อวันพุธที่ 11 มกราคม 2555 ระหว่างเวลา 09.30 -12.00 น ณ ห้องประชุมเกษมอุทยานิน ตึก 1 ชั้น 2 คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีผู้เข้าร่วมการสัมมนาซึ่งประกอบด้วย ตำรวจ อัยการ ผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ทรงคุณวุฒิผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ในหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมและนักวิชาการ นิสิต นักศึกษา จำนวนทั้งหมด 18 คน ปรากฏผลการสัมมนาประชุมกลุ่มย่อย ดังนี้

ตำรวจ

- กลุ่มตัวอย่าง

ควรมีการเพิ่มการศึกษาสถานีตำรวจในเขตชานเมือง หรือ บริเวณจังหวัดในเขตปริมณฑล อาทิ จังหวัดปทุมธานี นนทบุรี หรือ นครปฐม เนื่องจากจะทำให้เห็นการทำงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการกระทำผิดที่หลากหลายแตกต่างจากเขตกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ ควรมีการเพิ่มเติมตำรวจผู้ปฏิบัติงานที่กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและสตรี กองปราบปรามการค้ามนุษย์

ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมถึงปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ซึ่งเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับทางแพ่ง อาทิ ลิขสิทธิ์ ซึ่งมีการใช้เด็กและเยาวชนเป็นเครื่องมือในการกระทำผิดมากขึ้น

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเชิงคุณภาพ ควรมีการเพิ่มนักจิตวิทยาที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดด้วย เนื่องจากเป็นผู้ที่ทำงานใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดโดยตรง

- ตัวแปรตามที่ใช้ คือ ประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน ซึ่งใช้ตัวชี้วัด คือ

  - จำนวนคดีของเด็กและเยาวชนที่สามารถดำเนินคดีแล้วเสร็จในขั้นตอนของตำรวจเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนคดีของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดทั้งหมดที่ได้รับแจ้ง มีจำนวนที่เพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา

ควรมีการตัดประสิทธิภาพด้านนี้ออกไป เนื่องจากจำนวนคดีของเด็กและเยาวชนที่สามารถดำเนินคดีแล้วเสร็จในขั้นตอนของตำรวจเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่

กระทำผิดทั้งหมดที่ได้รับแจ้ง จะมีจำนวนที่เท่ากัน เนื่องจากตำรวจจะมีการดำเนินคดีต่อคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้แล้วเสร็จทุกคดีที่ได้รับแจ้งความ

หากแต่อาจจะมีการปรับเปลี่ยนเป็น จำนวนคดีของเด็กและเยาวชนที่ได้รับแจ้งความมีจำนวนที่ลดลง

- การสอบถามความพึงพอใจในการดำเนินคดีจากผู้เสียหาย เป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัดประสิทธิภาพ
- การจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดสามารถกระทำได้ยาก

● ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน

กฎหมายใหม่ คือ พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 คำนึงถึงสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ตลอดจนการเพิ่มเติมขั้นตอนของการทำงานของตำรวจต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด อันทำให้ตำรวจประสบปัญหาต่อการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายและบทกำหนดโทษสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ดังจะเห็นได้จากในบางกรณีเด็กและเยาวชนกระทำผิดในคดีที่รุนแรง หากแต่กลับได้รับโทษจากการกระทำผิดน้อย ซึ่งในมุมมองของตำรวจเห็นว่าไม่ใช่กฎหมายอ่อนแอ หากแต่ขึ้นอยู่กับการใช้ดุลพินิจของศาลเป็นสำคัญ ดังนั้น ศาลจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทมากในการกำหนดบทลงโทษต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

อัยการ

● ปัจจุบันประสบปัญหาในการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชน เนื่องจากกรอบในการทำงานที่กำหนดให้มาตรการพิเศษของศาล โดยการเบี่ยงเบนเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิด การตรวจสอบการจับกุมที่มีปัญหา ตลอดจนการขาดการผลัดฟ้องที่มีปัญหา และการสอบสวนร่วมในลักษณะของสหวิชาชีพที่มีการประสานงานมากน้อยเพียงใด

● เพื่อเป็นการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ทางสำนักงานอัยการได้กำหนดเป็นระเบียบคู่มือในการปฏิบัติงานที่สามารถนำไปใช้ร่วมกันกับสหวิชาชีพได้ อาทิ มีแบบแจ้งสิทธิให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เป็นต้น

ศาล

● ควรมีการให้คำนิยามที่ชัดเจนที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน เนื่องจากมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนหลายฉบับ จึงควรมีการระบุว่าอายุของเด็กและเยาวชนที่ศึกษาได้กำหนดตามกฎหมายฉบับใด

● การปรับปรุงเนื้อหาในแบบสอบถาม การใช้คำถามที่ว่า “บทลงโทษที่มีความรุนแรงน้อยเกินไป ” ในศาลเยาวชนถือว่า ไม่มีบทลงโทษสำหรับเด็กและเยาวชน รวมทั้งการข่มขู่ยับยั้งไม่สามารถนำมาใช้กับเด็กและเยาวชนได้ ตามแนวคิดของศาลเยาวชนและครอบครัว จึงให้เลี่ยงการใช้คำว่าการลงโทษเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

● กฎหมายได้ให้ดุลพินิจของศาลเป็นสำคัญ อาทิ คดีโทรมหญิง ศาลตัดสินให้ฝึกวิชาชีพ ซึ่งคนในสังคมเห็นว่าไม่เหมาะสมกับความผิด ดังนั้น ศาลมีการใช้ดุลพินิจที่เหมาะสมหรือไม่

จึงควรมีการศึกษาว่ากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนในปัจจุบันทั้งในเรื่องการบังคับใช้มีปัญหาอย่างไร ตลอดจนปัญหาในทางปฏิบัติควบคู่ไปด้วย จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างไร อาทิ ในทางปฏิบัติ การตีความกฎหมายมีปัญหาอย่างไร มาตราใดที่เป็นประโยชน์มาก ๆ หรือ กฎหมายใดที่เป็นปัญหามาก ๆ ต้องการปรับปรุงอย่างไร ปัญหาการตรวจสอบการจับกุม โดยการตั้งคำถามที่เกี่ยวข้องกับตำรวจในการปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชนประสบปัญหาข้อจำกัดทางด้านกฎหมายและข้อจำกัดในด้านการบังคับใช้อย่างไร อาทิ ในการให้ศาลตรวจสอบการจับกุมของตำรวจ ตำรวจประสบปัญหาอย่างไร

● ในการตั้งคำถามที่เกี่ยวข้องกับการให้ความคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน อาจตั้งคำถามถึงความยุ่งยากในการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน หน่วยงานใดมีปัญหาด้านการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนมากที่สุด รวมทั้งหน่วยงานใดที่ตำรวจต้องทำงานแล้วประสบกับความยุ่งยากด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเด็กและเยาวชนมากที่สุด

นักสังคมสงเคราะห์/นักจิตวิทยา

● นักสังคมสงเคราะห์เป็นผู้ที่ช่วยเติมเต็มข้อมูลให้แก่ตำรวจ หากแต่บางสถานีตำรวจการทำงานระหว่างตำรวจและนักสังคมสงเคราะห์กลับประสบปัญหา โดยส่วนหนึ่งตำรวจอาจไม่รับฟังความเห็นของนักสังคมสงเคราะห์ เนื่องจากเห็นว่านักสังคมสงเคราะห์เป็นผู้ที่ไม่รู้กฎหมาย ทำให้การทำงานประสานงานกันประสบปัญหา

● คดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน บางครั้งผู้ที่ทำผิดเนื่องจากกฎหมายกำหนดก็มีมาก โดยเฉพาะคดีที่เกี่ยวข้องกับคดีทางเพศ เนื่องจากผู้กระทำผิดมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเด็กที่มีอายุน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนด หากแต่ในปัจจุบันเด็กหลายคนเติบโตเป็นสาวเร็ว และเป็นความเต็มใจของทั้งสองฝ่าย ซึ่งเป็นการกระทำผิดเนื่องจากกฎหมายกำหนด

จึงควรมีการกำหนดอายุของเด็กและเยาวชนแยกตามประเภทความผิดหรือไม่ หรือ อาจมีการถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับอายุของเด็กหรือเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับประเภทคดี

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน/ราชทัณฑ์

● เจ้าหน้าที่จากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้แจ้งให้ทราบว่า ปัจจุบันสถิติ

เด็กและเยาวชนกระทำผิดมีจำนวนที่ลดลง อันเนื่องมาจากกฎหมายใหม่ที่มีการบังคับใช้ คือ พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 ส่งผลให้สถิติเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีจำนวนลดน้อยลง อันอาจสืบเนื่องมาจากตำรวจประสบปัญหาความยุ่งยากในการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

- เจ้าหน้าที่จากราชทัณฑ์ เสนอให้มีการกำหนดแบบสอบถามในประเด็นที่มีการกำหนดเป็นหัวข้อย่อย ให้มีการแยกเป็นแต่ละข้อให้ชัดเจน

อาจารย์นักวิชาการ

- เสนอให้มีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ที่เป็นประชาชนทั่วไปที่มีความชัดเจนว่าเป็นใคร อาทิ เป็นบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา หรือ เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
- ประเด็นของการแต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมายตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มีประเด็นสำคัญคือ พนักงานสอบสวนจะนำที่แต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมายจากที่ไหน ที่ปรึกษาทางกฎหมายจะเป็นใคร สามารถหาได้จากที่ไหน ศาลต้องเป็นผู้แต่งตั้งเท่านั้นหรือไม่

ควรมีการศึกษาว่ากฎหมายฉบับใหม่ฉบับนี้มีประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตำรวจอย่างไร

สรุปการสัมมนานำเสนอผลงานวิจัยและประชุมกลุ่มย่อย(Focus Group)

การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ครั้งที่ 2

ผู้วิจัยได้จัดการการสัมมนานำเสนอผลการวิจัยและประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ครั้งที่ 2 เรื่อง “กระบวนการดำเนินการป้องกัน ปราบปรามและดำเนินการสืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน” เมื่อวันศุกร์ที่ 25 พฤษภาคม 2555 ระหว่างเวลา 09.30 -12.00 น ณ ห้องประชุมเกษมอุทยานิน ตึก 1 ชั้น 2 คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีผู้เข้าร่วมการสัมมนาซึ่งประกอบด้วย ตำรวจ อัยการ ผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ในหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมและนักวิชาการ นิสิต นักศึกษา จำนวนทั้งหมด 18 คน ปรากฏผลการสัมมนาประชุมกลุ่มย่อย ดังนี้

ตำรวจ

ควรมีการแยกงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับตำรวจออกไป ดังนี้

- การแต่งตั้งที่ปรึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ควรเป็นหน้าที่ของศาลโดยตรง ไม่ควรเกี่ยวข้องกับตำรวจ เพราะจะทำให้ตำรวจปฏิบัติงานยุ่งยากมากขึ้น
- การฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดโดยใช้สหวิชาชีพ ไม่ควรให้ตำรวจเข้ามาดำเนินการ ตำรวจจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างจากหน่วยงานอื่น ๆ ในการแก้ไขฟื้นฟู เนื่องจากตำรวจทำหน้าที่ในการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาแล้ว ไม่ควรให้มาเกี่ยวข้องกับการบรรเทาโทษ
- ควรให้ตำรวจมีอำนาจในการปล่อยตัวชั่วคราวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
- การลดขั้นตอนในการตรวจสอบการจับกุม ไม่ควรให้ตำรวจต้องนำเด็กและเยาวชนที่ถูกจับกุมไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมทุกคดี
- การใช้สหวิชาชีพในการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ไม่ควรใช้สหวิชาชีพร่วมสอบสวนทุกคดี ควรพิจารณาตามความจำเป็น หรือ ประเภทคดี
- ไม่เห็นด้วยกับการสร้างระบบการจำแนก เพราะเป็นนามธรรม อาจไม่สามารถกระทำได้
- การตั้งหน่วยงานพิเศษของตำรวจเพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด อาจจะสามารถทำได้ยาก
- ประเด็นที่น่าสนใจ คือ กรณีที่ไม่มีสถานที่เฉพาะในการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพราะกฎหมายได้กำหนดให้สถานีตำรวจจะต้องมีสถานที่เฉพาะในการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด แสดงว่าตำรวจไม่ได้มีการปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด
- การจับกุมเด็กที่กระทำผิดซึ่งหน้า กฎหมายได้กำหนดให้มีการจับกุมเฉพาะเด็ก

เท่านั้น กรณีเยาวชนให้มีการจับกุมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

- ควรมีการใช้ระบบการจำแนกเพื่อทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ปัจจุบันเด็กและเยาวชนกระทำผิดในคดียาเสพติดค่อนข้างมาก หากแต่การพิสูจน์การกระทำผิดทำได้ยาก ปัจจุบันตำรวจปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยกฎหมายที่กำหนดทำให้ตำรวจต้องปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนยากแล้ว ยังมีระเบียบปฏิบัติของตำรวจที่ทำให้ตำรวจต้องปฏิบัติยากยิ่งขึ้น อาทิ มาตรา 960 ที่มีการเร่งรัดการปฏิบัติงานของตำรวจ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีการกำหนดรายละเอียดให้ตำรวจต้องปฏิบัติงาน หากแต่ไม่ได้บอกวิธีสารบัญญัติ หรือ วิธีปฏิบัติงานไว้ ทำให้ตำรวจต้องเสี่ยงต่อการปฏิบัติงานที่ไม่ถูกต้อง

อัยการ

- การสร้างระบบการจำแนกที่มีประสิทธิภาพ

มีความพึงพอใจกับผลงานวิจัยมาก เพราะปัญหาในการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในปัจจุบัน คือ การสร้างความสมดุลระหว่างการป้องกันปราบปรามและการแก้ไขฟื้นฟู ดังนั้น จึงเห็นด้วยกับการสร้างระบบการจำแนกที่มีประสิทธิภาพ เพราะระบบการจำแนกจะทำให้การปฏิบัติงานของตำรวจและทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการจำแนกตามฐานความผิด หรือ การจำแนกตามพฤติกรรมการกระทำผิด อันจะนำไปสู่กระบวนการในการปฏิบัติงานของตำรวจและการแก้ไขฟื้นฟูที่มีประสิทธิภาพ

- การจับกุมเด็กที่กระทำผิดซึ่งหน้า การนำตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม ควรมีการกำหนดให้บางประเภทคดีที่ควรมีการจับกุมซึ่งหน้า เพราะการหาพยานหลักฐาน หรือ การพิสูจน์ความผิดกระทำได้ยาก
- การแทรกแซงการตรวจสอบการจับกุมของศาล จากข้อเท็จจริงของต่างประเทศชั้นตำรวจและอัยการจะมีการประสานงานกัน จะไม่มีการล้วงลูกของศาล ซึ่งแท้จริงแล้วหากศาลมีการตรวจสอบการจับกุมแล้ว ศาลต้องพิจารณาประเด็นอื่น ๆ ควบคู่ไปกับการจับกุมด้วย และควรมีความยืดหยุ่นให้แก่ตำรวจมากกว่านี้

โดยอัยการเห็นว่าระบบการจำแนกเป็นสิ่งที่มีประสิทธิภาพมาก เพราะหากมีการกำหนดพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่แตกต่างกัน ทำให้เริ่มตั้งแต่การจับกุมก็จะมีวิธีที่แตกต่างกัน การนำตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมก็ไม่ต้องทุกคดี ควรเป็นคดีที่มีความรุนแรงหรือสำคัญอย่างแท้จริง ในการสอบสวนก็เช่นเดียวกัน หากเป็นคดีที่สำคัญจึงจะใช้สหวิชาชีพ และต้องมีหลักฐานที่ละเอียดเป็นต้น อย่างไรก็ตาม อัยการเห็นว่า การที่ศาลให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนมากเกินไป หากไม่มีการจำแนกประเภทคดี เมื่อมีการขึ้นศาลในที่สุดคดีที่

รุนแรงก็จะไม่แตกต่างจากคดีเล็กน้อย คือ จะหลุดพ้นจากคดีหมด ดังนั้น ระบบการจำแนกจึงเป็นสิ่งที่สำคัญของกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน

ศาล

ศาลมักจะถูกกล่าวหาว่าทำให้การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนประสบปัญหาความยุ่งยาก หากแต่แท้จริงแล้วศาลเองก็ไม่ได้ต้องการทำให้การปฏิบัติงานของตำรวจ หากแต่กฎหมายกำหนดให้ศาลต้องปฏิบัติงานดังกล่าว แท้จริงแล้วศาลทำหน้าที่เป็นเพียงตรายางเท่านั้น เพราะกฎหมายที่ออกมาใหม่ให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนมากเกินไป ทำให้ทุกหน่วยงานประสบปัญหาในการปฏิบัติงาน

นักสังคมสงเคราะห์/นักจิตวิทยา

- บางครั้งการไต่สวนคดีเด็กและเยาวชนของศาลไม่มีความเป็นสัดส่วนเท่าที่ควร
- ทนายความแนะนำให้เด็กและเยาวชนไปให้การในชั้นศาล แต่ไม่ให้รายละเอียดในชั้นสอบสวน ทำให้ไม่เกิดประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชนเมื่อเด็กจะมีการร้องขอ ทำให้เด็กและเยาวชนต้องเสียประโยชน์
- ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานในฐานะสหวิชาชีพกับตำรวจ เนื่องจากไม่เคยได้รับค่าตอบแทนจากตำรวจ เป็นการปฏิบัติตามหน้าที่
- ตำรวจไม่ควรสอบปากคำเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาอย่างรุนแรงดุเดือด เพราะเด็กและเยาวชนไม่ใช่นักโทษ
- ปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ในลักษณะวิชาชีพ หน่วยงานที่มีปัญหาในการปฏิบัติงานมากที่สุด ได้แก่ อัยการ เพราะมักมีปัญหาในการให้คนอื่น ๆ รอ และบางครั้งไม่มาร่วมสอบปากคำ เพราะให้เหตุผลว่าติดภารกิจ
- สหวิชาชีพเป็นเพียงหน่วยงานที่เข้าไปเติมเต็มการปฏิบัติงานของตำรวจ ไม่ได้ต้องการไปจับผิด ต้องการทำให้การสอบสวนสมบูรณ์แบบมากขึ้น

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

- การปฏิบัติงานของตำรวจเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนประสบปัญหาความยุ่งยาก เนื่องจากตำรวจมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดี
- ปัญหาที่ประสบเช่นเดียวกับตำรวจ คือ ภายหลังที่เด็กได้รับการประกันตัวจากศาล เด็กจะไม่มาให้ข้อมูลกับสถานพินิจ
- สถานพินิจฯ ไม่ทราบว่าตำรวจจับกุมเด็กและเยาวชน เพราะตำรวจไม่ให้เอกสาร จนกระทั่งตำรวจบอกว่าครบ 30 วัน สถานพินิจฯ ยังไม่ทราบว่าตำรวจมีการจับกุมเด็กและเยาวชน
- สถานพินิจฯมีความจำเป็นต่อการจำแนก โดยประเมินจากความเสี่ยงของสภาพแวดล้อมตัวเด็กและเยาวชน

- เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ ต้องทำหน้าที่แปลภาษากฎหมายจากตำรวจให้เด็กรับทราบ เพราะตำรวจไม่ได้ใช้ภาษาที่เด็กและเยาวชนเข้าใจง่าย

- เคยประสบปัญหาตำรวจแจ้งข้อกล่าวหาแก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเพียงคดีเดียว ในขณะที่คดีอื่น ๆ ไม่ได้มีการแจ้งข้อกล่าวหา จนกระทั่งเด็กถูกควบคุมตัวด้วยคดีแรกที่ศูนย์ฝึกฯผ่านไปเกือบปี จะพ้นโทษ ตำรวจบอกว่าอย่าเพิ่งปล่อย เพราะยังไม่ได้แจ้งข้อกล่าวหาอีกคดี เป็นการทำให้เด็กและเยาวชนต้องเสียสิทธิ

- การดำเนินการตามมาตรา 86 เห็นว่าควรให้ตำรวจเข้ามามีส่วนร่วมในการฟื้นฟู เพราะตำรวจจะทราบราบละเอียดของคดีที่เด็กและเยาวชนเกี่ยวข้องทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ข้อกำหนดของกฎหมายตามมาตรานี้ไม่ละเอียดในประเด็นของผู้เสียหาย เพราะผู้เสียหายที่เป็นรัฐจะสามารถดำเนินการได้หรือไม่

อาจารย์นักวิชาการ

- เห็นว่าปัญหาในความยุ่งยากในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนมาจากกฎหมายที่กำหนดทำให้ตำรวจปฏิบัติงานยาก

- สถานที่ในการควบคุมตัวเด็กและเยาวชน แม้ในทางกฎหมายจะกำหนดให้มีสถานที่เฉพาะ หากแต่ในทางปฏิบัติตำรวจบางสถานีไม่มีสถานที่ในการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนเป็นการเฉพาะ เพราะเด็กและเยาวชนไม่ได้มีการกระทำผิดมากเหมือนผู้ใหญ่ โดยหากมีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ตำรวจจะใช้ห้องขังของผู้ใหญ่และใช้ป้ายแขวนว่าเป็นห้องในการควบคุมตัวเด็กและเยาวชน เป็นต้น นอกจากนี้ หากเป็นสถานีตำรวจที่มีการสร้างใหม่ จะมีสถานที่ในการควบคุมตัวที่เฉพาะ แต่หากไม่ใช่สถานีตำรวจเก่าจะไม่ห้องในการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนที่เป็นการเฉพาะ

- สหวิชาชีพ ไม่ควรให้มีการเข้ามาร่วมในการสอบสวนทุกคดี เพราะสหวิชาชีพทำให้ตำรวจต้องปฏิบัติงานยุ่งยากมากขึ้น เพราะบางครั้งสหวิชาชีพเข้ามาปฏิบัติงานเพราะต้องการค่าตอบแทนจำนวน 500 บาท รวมทั้งสร้างภาระให้แก่ตำรวจ อาทิ ต้องให้ตำรวจขับรถไปรับส่ง เป็นต้น

****

ภาคผนวก ค

ผลการศึกษาเชิงคุณภาพจากกรณีศึกษากลุ่มตัวอย่าง

สำหรับผลการศึกษาเชิงคุณภาพ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 26 กรณีศึกษา ปรากฏผลดังนี้

ตำรวจ

กรณีศึกษาที่ 1

กรณีศึกษาที่ 1 เป็นตำรวจที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งสารวัตรป้องกันปราบปราบ อายุราชการ 15 ปี ปฏิบัติงานในโรงพักแห่งหนึ่งซึ่งเป็นท้องที่ที่มีการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนจำนวนมาก

ประเภทคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ปฏิบัติงานด้วยมากที่สุด

สำหรับประเภทคดีที่กรณีศึกษาที่ 1 ปฏิบัติงานด้วยมากที่สุด คือ คดีเด็กและเยาวชนยกพวกตีกัน โดยจะมีเด็กนักเรียนอาชีวะยกพวกตีกันในบริเวณท้องที่ที่กรณีศึกษาที่ 1 ปฏิบัติงานแทบทุกวัน โดยกรณีศึกษาที่ 1 ยังได้เล่าว่าในปัจจุบันพฤติกรรมการยกพวกตีกันได้ลุกลามไปยังเด็กนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาที่มีการยกพวกตีกันเช่นเดียวกัน ซึ่งในบางครั้งกรณีศึกษาที่ 1 ได้เห็นปัญหาเด็กและเยาวชนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตีกันจนเป็นเรื่องธรรมดา นอกจากนี้ ในพื้นที่ที่สถานีตำรวจที่กรณีศึกษาที่ 1 ปฏิบัติงานอยู่มีปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำผิดในคดียาเสพติดมากเป็นอันดับที่สอง โดยมีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีเสพ รวมทั้งการค้ายาเสพติด โดยกรณีศึกษาที่ 1 ได้ยกตัวอย่างให้เห็นปัญหายาเสพติดที่มีความรุนแรงมากในพื้นที่นี้ กล่าวคือ ได้มีเยาวชนหญิงได้กระทำผิดในคดีค้ายาเสพติด หากแต่เริ่มจากการเป็นผู้เสพ เมื่อไม่มีเงินได้มีการค้ายาเสพติด และการค้าประเวณีเพื่อให้ได้เงินมาเสพยาเสพติด โดยกรณีศึกษาที่ 1 ได้เห็นพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของเยาวชนดังกล่าวมากถึง 3 ครั้งและเห็นว่าอาจจะยากต่อการแก้ไข

ปัญหาที่ประสบในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ปัญหาสำคัญที่กรณีศึกษาที่ 1ประสบในการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีความผิดเกี่ยวกับการทำร้ายร่างกาย คือ การยกพวกตีกัน ได้แก่

- **ปัญหาประสบความยุ่งยากในการจับกุมตัวเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด**

เนื่องจากเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีจำนวนมาก หากแต่ต้องมีการจับกุมโดยละมุนละม่อม ทำให้ไม่สามารถจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจำนวนมากได้ อันเป็นปัญหาที่สำคัญต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดียกพวกตีกัน

- **โดนเด็กและเยาวชนทำร้าย**

เนื่องจากพฤติกรรมเด็กกระทำผิดที่มีความรุนแรงมากขึ้นกรณีศึกษาที่ 1 ได้กล่าวว่า "ปัจจุบันการทำงานกับเด็กและเยาวชนประสบปัญหามาก เนื่องจากเด็กและเยาวชนในปัจจุบันมีพฤติกรรมการกระทำผิดที่รุนแรงมาก โดยเฉพาะบางคดีมีพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงที่มากกว่าผู้ใหญ่ด้วยซ้ำ

หากแต่ในการจับกุมตัวเด็กและเยาวชนจะต้องมีการคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนค่อนข้างมาก โดยจะต้องมีการจับกุมโดยละมุนละม่อม แต่พฤติกรรมที่เด็กกระทำกลับมีความรุนแรงมาก

ที่บริเวณท้องที่โรงพักที่ผมทำงานอยู่มีปัญหาเด็กและเยาวชนชอบยกพวกตีกัน ส่วนใหญ่จะเป็นเด็กช่างกลยกพวกตีกัน ตีกันเกือบทุกวันเลยก็ว่าได้ นอกจากนี้ ยังมีเด็กในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตอนนี้ก็มีการยกพวกตีกันแล้วเหมือนกัน ทำให้ผมเห็นว่าปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำผิด กำลังเป็นปัญหาที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ

ผมเคยเข้าไปจับกุมเด็กช่างกลที่กำลังยกพวกตีกันอย่างชุลมุน มีจำนวนมากกว่า 40 คน ในขณะที่ผมต้องเข้าไประงับเหตุและจับกุมเด็กที่กระทำผิดเพียงไม่กี่คน ทำให้ผมโดนเด็กเหล่านี้รุมต่อย เตะ กระทืบ ผมต้องล้มทั้งยืนและโดนเด็กเหล่านี้กระทืบ ยังเป็นรอยแผลและปวดที่คออยู่เลยครับ แต่ก็ยังดีนะครับที่เขาไม่ยิงผม เพราะเท่าที่ผมเห็นเด็กที่ยกพวกตีกันเกือบทุกวัน ส่วนใหญ่จะมีอาวุธติดตัวด้วยกัน แต่ยังโชคดีที่เขาไม่ใช้ปืนหรือมือทำร้ายผมให้หนักไปกว่านี้ ทั้งที่เราเข้าไประงับเหตุก็ใส่เครื่องแบบตำรวจไป แต่เด็กเดี๋ยวนี้เขาไม่กลัวตำรวจกันแล้วละครับ

เพราะการจับกุมที่ต้องคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิของเด็กเป็นสำคัญ แม้ตอนหลังผมจะลุกขึ้นมาและจับเด็กได้ แต่เด็กที่กระทำผิดโดยส่วนใหญ่ก็หนีไป ผมจับได้เพียง 7 คน เท่านั้น แล้วทุกคนก็ไม่ยอมรับว่าได้กระทำ เพราะเป็นกลุ่มใหญ่ จึงปฏิเสธกันมาก"

- **การควบคุมตัวไม่สามารถใส่กุญแจมือได้**

กรณีศึกษาที่ 1 ได้เล่าให้ฟังว่า ปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งของการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ในคดียกพวกตีกันเป็นจำนวนมาก คือ การที่ไม่สามารถใส่กุญแจมือเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ กล่าวคือ

"แม้พฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนจะมีความรุนแรง ซึ่งในการจับกุมแต่ละครั้งตำรวจต้องเสี่ยงต่อชีวิตแล้ว หากแต่การจับกุมเด็กหรือเยาวชนที่มีพฤติกรรมการกระทำผิดที่มีความรุนแรงยังถูกกำหนดด้วยข้อกฎหมายห้ามไม่ให้ใช้เครื่องพันธนาการ กุญแจมือดังเช่นผู้ใหญ่ที่กระทำผิด ผมเห็นว่ามันทำให้การทำงานของตำรวจต่อเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดเป็นเรื่องที่ยุ่งยากมากเลยครับ"

- ปัญหาขั้นตอนที่ยุ่งยากที่ตามมาจากการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

นอกจากปัญหาความยุ่งยากในการปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ที่

กรณีศึกษาที่ 1 เห็นว่าสร้างความยุ่งยากคือเมื่อมีการจับกุมเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดแล้ว จะต้องเรียกตัวผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนมาที่โรงพัก อีกทั้งจะต้องนำเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ตลอดจนหากเด็กกระทำผิดในท้องที่ใด ต้องส่งต่อไปให้พนักงานสอบสวนในท้องที่ดังกล่าวต่อไป เพราะทางสถานีตำรวจไม่มีกำลังคนและงบประมาณมากพอที่จะส่งเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดไปยังท้องที่ของพนักงานสอบสวนที่อยู่ห่างไกลได้

- **ปัญหาสถานที่ในการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การไม่มีสถานที่ในการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนเป็นการเฉพาะตามที่กฎหมายกำหนด เนื่องจากที่โรงพักไม่มีห้องควบคุมเป็นการเฉพาะ

- **ปัญหาไม่สามารถดำเนินคดีกับเด็กที่ถูกใช้เป็นเครื่องมือค้ายาเสพติดได้**

เนื่องจากปัจจุบันมีการใช้เด็กในการกระทำผิดมากขึ้น โดยไม่สามารถนำเด็กที่มีอายุน้อยกว่ากฎหมายกำหนดมาดำเนินคดีได้ ทำให้ผู้กระทำผิดได้ใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการกระทำผิด อันเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

- **ปัญหาเด็กกระทำผิดซ้ำและเด็กกระทำผิดจำนวนมาก**

ปัญหาที่สำคัญที่กรณีศึกษาที่ 1 ประสบ ได้แก่ ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจำนวนมากและกระทำผิดซ้ำ ทำให้ตำรวจผู้ปฏิบัติงานมีความเอือมระอาและเห็นว่าเด็กส่วนหนึ่งเป็นเด็กที่ยากต่อการแก้ไข

สาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

สำหรับสาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ได้แก่

- **เด็กกระทำผิดที่มีจำนวนมากและทวีความรุนแรงมากขึ้น**

“สาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่เป็นปัญหาต่อตำรวจ ผมคิดว่าปัญหาที่สำคัญ คือ จำนวนเด็กที่กระทำผิดในปัจจุบันมีจำนวนที่มากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งก็คงจะต้องดูถึงสภาพสังคมไทยของเราด้วยนะครับว่ามีส่วนในการทำให้เด็กและเยาวชนต้องกระทำผิดมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะปัญหาครอบครัวแตกแยก เด็กขาดสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ เด็กติดเพื่อน ผมคิดว่าตราบใดก็ตามที่เด็กและเยาวชนยังขาดการเลี้ยงดูเอาใจใส่จากครอบครัว ปัญหานี้ก็คงแก้ไม่สำเร็จ เพราะเห็นที่โรงพักของผมเด็กที่กระทำผิดโดยเฉพาะเด็กที่กระทำผิดในคดียาเสพติด ยังคงเข้าถูกจับกระทำผิดซ้ำอยู่เรื่อย ๆ ผมเคยจับคนหนึ่งกระทำผิดซ้ำตั้ง 7 ครั้ง ก็ไม่ทราบเหมือนกันว่าจะมีโอกาสในการเลิกการกระทำผิดเมื่อไร เพราะเมื่อดูจากประวัติ

ครอบครัวก็มีประวัติครอบครัวแตกแยก พ่อแม่ไม่สนใจ หรือ บางครั้งกลับสนับสนุนให้ทำผิดด้วยซ้ำ”

- **ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย**

ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายประกอบด้วย

- **ขั้นตอนในการปฏิบัติงานตาม พ.ร.บ.ใหม่ที่มีความยุ่งยากและให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาก**

ปัญหาที่สำคัญที่กรณีศึกษาที่ 1 ได้กล่าวถึงสำหรับการดำเนินการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ได้แก่ ปัญหาขั้นตอนในการปฏิบัติงานตาม พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 ที่มีความยุ่งยาก และมีการให้การคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป ทำให้ตำรวจทำงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ยากขึ้น

“ผมคิดว่าขั้นตอนในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดตาม พ.ร.บ.ใหม่ ค่อนข้างมีความยุ่งยากในการทำงานต่อตำรวจมาก

เริ่มตั้งแต่เมื่อผมได้รับแจ้งเหตุว่ามีเด็กหรือเยาวชนกระทำผิด ผมก็ต้องจับกุมด้วยวิธีละมุนละม่อมตามข้อกำหนดของกฎหมาย ซึ่งในทางปฏิบัติตำรวจทุกคนก็คงต้องการปฏิบัติตามการจับกุมด้วยวิธีการละมุนละม่อม หากแต่ปัจจุบันพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กรุนแรงมากครับ โดยเฉพาะคดีที่เกี่ยวกับร่างกายและชีวิต การยกพวกตีกัน ผมคิดว่าปัญหาที่สำคัญคือ เด็กมีอาวุธครบครัน พร้อมจะทำร้ายเราได้ตลอด แต่การปฏิบัติตามกฎหมาย อาทิ ไม่สามารถใส่กุญแจมือได้ แม้กฎหมายจะเปิดโอกาสให้ใส่กุญแจมือได้ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น แต่คนที่ต้องปฏิบัติงานจริงก็กลัวจะถูกฟ้องเหมือนกันนะครับว่าเราไปละเมิดสิทธิของเด็ก นี่เป็นขั้นตอนแรกที่จะต้องทำงานกับเด็กก็มีปัญหาเสียแล้วครับ

ขั้นตอนต่อมาคือ เมื่อมีการจับกุมเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดแล้ว ต้องเรียกตัวผู้ปกครองมาทุกครั้ง ซึ่งมันก็เป็นสิ่งที่ดีนะครับที่ผู้ปกครองจะได้มารับทราบพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน แต่ปัญหาก็คือ ผู้ปกครองก็ยังเชื่อลูกเขา เชื่อว่าลูกตนเองเรียบร้อย แต่โดนตำรวจกลั่นแกล้งมันเลยเป็นปัญหากันไปใหญ่ ตำรวจโดนหาว่าไม่เคารพสิทธิของเด็กหรือเยาวชนบ้าง ทำให้เราไม่อยากทำงานกับเด็กตั้งแต่ต้นเลยครับ”

-การคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน

สำหรับปัญหาในการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กรณีศึกษาที่ 1 เห็นว่าเป็นปัญหาต่อการทำงาน ได้แก่

“ผมมองว่าตอนนี้ปัญหาในการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนไม่ได้มาจากองค์กร หรือ หน่วยงานใดเลย ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม หรือ องค์กรสิทธิมนุษยชนต่าง ๆ ก็ไม่ได้เข้ามามีปัญหาต่อการทำงานของผมเลย เพราะผมคิดว่ากฎหมายใหม่ พ.ร.บ.

ศาลและเยาวชนฯ พ.ศ.2553 ได้ให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไว้มาก จึงแทบไม่มีหน่วยงานใดเข้ามาตรวจสอบการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่ตำรวจได้ปฏิบัติงานด้วย จะมีก็แต่ในกรณีที่หากเด็กมีการร้องเรียนไปยังมูลนิธิต่าง ๆ เท่านั้น แต่ก็นาน ๆ ครั้งที่จะประสบปัญหานี้ครับ แต่ที่มีปัญหาในการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานของผมเห็นจะได้แก่ ปัญหาที่ถูกร้องเรียนหรือถูกกล่าวหาจากพ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนที่มองว่าตำรวจสร้างปัญหาในการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน เนื่องจากเขามองว่าลูกเขาเป็นคนดี เรียบร้อย ไม่เคยมีพฤติกรรมกระทำผิด แต่ทำไมตำรวจต้องไปจับกุมลูกเขาด้วย เขาจะมองว่าตำรวจกลั่นแกล้ง หรือ มีการละเมิดสิทธิเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด ”

ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน

ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตำรวจผู้ปฏิบัติงานที่กรณีศึกษาได้เห็นว่าเป็นปัญหาที่สำคัญ ได้แก่

- **การไม่ต้องการทำงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

ปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งที่กรณีศึกษาที่ 1 เห็นว่าเป็นปัญหาคือ

“ปัจจุบันนี้ตำรวจมีภาระงานที่ต้องปฏิบัติมาก โดยเฉพาะปัญหาอาชญากรรมที่มีจำนวนมากขึ้น เช่นเดียวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่มีมากขึ้น ถ้าเลือกได้ ผมก็เป็นคนหนึ่งที่คงเหมือนกับตำรวจหลายคน คือ ไม่ต้องการทำงานในคดีเด็กและเยาวชน เพราะข้อกำหนดของกฎหมายใหม่ที่ไม่เอื้อต่อการทำงาน ทำให้เกิดความยุ่งยาก ผมคิดว่าตำรวจทุกคนรวมทั้งผมเห็นว่าเด็กเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญที่เราต้องให้ความสำคัญ แต่พฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนรุนแรงจริง ๆ แต่กฎหมายกลับสวนทางกับพฤติกรรมของเด็ก มีข้อกำหนดต่าง ๆ มากมาย โดยเฉพาะขั้นตอนการทำงาน หากแต่ในทางปฏิบัติทั้งบุคลากร งบประมาณมีจำนวนไม่เพียงพอที่จะจัดการกับปัญหาได้ ถ้าเลือกได้ผมจึงไม่ต้องการจะทำงานในคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ”

การดำเนินการเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

- **ประเภทคดี**

สำหรับประเภทคดีที่กรณีศึกษาที่ 1 เห็นว่าประสบปัญหาในการป้องกันปราบปรามมากที่สุด ได้แก่ ปัญหาความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ เนื่องจากเห็นว่าเป็นปัญหาที่แก้ไขได้ยาก เพราะในกรณีที่เด็กเสพยาเสพติด ในที่สุดจะพัฒนากลายเป็นผู้ค้ายาเสพติด และในขณะเดียวกันก็มีการกระทำผิดในคดีอื่น ๆ อาทิ คดีทางเพศ โดยเฉพาะการค้าประเวณีเพื่อให้ได้เงินมาซื้อยาเพื่อเสพ หรือ คดีเกี่ยวกับทรัพย์ควบคู่ไปด้วย

“ผมเห็นว่าการป้องกันปราบปรามคดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ เพราะเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดจะมีการกระทำผิดซ้ำยากที่จะออกจากการกระทำผิดนี้ได้ ผมเคยเจอเด็กคนหนึ่งอายุไม่ถึง 14 ปี กระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดมากถึง 7 ครั้ง

นอกจากนี้ ปัญหาที่สำคัญในการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดของเด็กหรือเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับคดียาเสพติด คือ การใช้ช่องว่างของกฎหมาย คือ การให้เด็กกระทำผิด เพื่อที่จะไม่ต้องรับผิดทางกฎหมาย อันนี้เป็นปัญหาที่สำคัญมากครับ

ส่วนคดีที่ป้องกันปราบปรามยากอันดับสอง ได้แก่ คดีความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย เนื่องจากคดีดังกล่าวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมักมีอาวุธ และอาจมีการทำร้ายตำรวจได้ อาทิ คดีเด็กนักเรียนยกพวกตีกัน

แต่ถ้าจะมองในเกณฑ์มีผู้เสียหาย ผมว่าคดีความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย และความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ จะเป็นคดีที่ป้องกันปราบปรามหรือจับกุมเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดได้ง่ายกว่าเพราะมีเจ้าทุกข์เข้าแจ้งความโดยตรง แต่คดีที่ไม่มีเจ้าทุกข์ คือ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถยนต์ หรือ รถจักรยานยนต์ จะไม่มีเจ้าทุกข์ก็จะดำเนินคดียากกว่า แต่อย่างไรก็ตาม คดีความผิดทางเพศในปัจจุบันผมคิดว่า ก็ทำงานยากขึ้นนะครับ เพราะถ้าเป็นคดีที่เด็กไปกระทำผิดทางเพศ ก็จะมีคนเข้ามาแจ้งความ แต่โดยส่วนใหญ่คดีความผิดทางเพศเป็นคดีที่เกิดจากความสมยอม หากแต่กฎหมายกำหนดอายุของเด็กเอาไว้ แต่ปัจจุบันเด็กโตเป็นสาวมากขึ้น กฎหมายน่าจะมีการปรับใหม่บ้างนะครับ”

หน่วยงานหรือเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

สำหรับหน่วยงานหรือเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 1 ได้กล่าวว่า

“ผมคิดว่าปัจจุบันมีหน่วยงานหรือเครือข่ายที่เกี่ยวข้องจำนวนมากที่พยายามเข้ามาช่วยเหลือตำรวจในการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ซึ่งหากพิจารณาจากโรงพักที่ผมอยู่เราต้องการป้องกันเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด แต่เราก็ไม่มีกำลังคนเพียงพอที่จะดำเนินการในรูปตำรวจชุมชนสัมพันธ์ แต่ก็ได้ตำรวจอาสาที่มาจากประชาชนในการตั้งด่านตรวจ รวมทั้งป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด”

ความต้องการปฏิบัติงานในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

กรณีศึกษาที่ 1 ได้กล่าวว่า

“หากเลือกได้ ไม่ต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน เพราะปัญหาในการให้ความคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ตลอดจนข้อกำหนดของกฎหมายที่มีต่อการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ดังนั้น หากเลือกได้ไม่ต้องการปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ผมคิดว่าหากผมเอาเวลาที่เสียไปมากมาย กับการลงทุนกับเด็กและเยาวชนไปจับกุม หรือ ดำเนินคดีกับผู้ใหญ่ที่กระทำผิด อาจทำให้หลายคดีเมื่อเทียบกับคดีเด็กเพียง 1 คดี”

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

กรณีศึกษาที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เนื่องจากให้เหตุผลว่า แม้ปัจจุบันเด็กและเยาวชนจะมีการกระทำผิดที่เพิ่มมากขึ้น หากแต่ทางสถานีตำรวจได้นำเด็กมาดำเนินคดี ประมาณสามในสิบคดีที่เกิดขึ้น ก็เห็นว่าการดำเนินงานของตำรวจมีประสิทธิภาพและมีความพึงพอใจต่อการทำงานของตำรวจต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันปราบปรามการการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่กรณีศึกษาที่ 1 เห็นว่าควรดำเนินการ ได้แก่

- **การแก้ไขปรับแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับระเบียบปฏิบัติขั้นตอนในการปฏิบัติงานของตำรวจที่มีต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

"ผมเห็นว่าควรมีการปรับระเบียบปฏิบัติขั้นตอนในการปฏิบัติงานของตำรวจที่มีต่อเด็กและเยาวชนให้มีความยืดหยุ่น ให้ตำรวจสามารถปฏิบัติงานได้ตามสถานการณ์หรือตามความเหมาะสมของประเภทคดีในการกระทำผิดของเด็กหรือเยาวชน โดยควรมีการปรับปรุงระเบียบการปฏิบัติในประเด็นต่อไปนี้ "

- การขยายระยะเวลาในการตรวจสอบการจับกุม

ควรมีการขยายระยะเวลาในการตรวจสอบการจับกุมให้มีระยะเวลามากขึ้น อาจเทียบเท่าผู้ใหญ่ คือ ขยายระยะเวลาเป็น 48 ชั่วโมง

- การเพิ่มกำลังคน หรืองบประมาณในการดำเนินการกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

อย่างไรก็ตาม ผู้ศึกษาได้สอบถามเพิ่มเติมว่าเมื่อตำรวจต้องประสบปัญหามากมายในการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชน ตำรวจต้องการโอนงานตำรวจไปให้หน่วยงานภายนอกดำเนินการหรือไม่ ปรากฏว่ากรณีศึกษาที่ 1 ได้ให้คำตอบว่า

"แม้ตำรวจประสบปัญหาในการทำงานกับคดีเด็กและเยาวชนจำนวนมากแต่ก็ไม่ต้องการโอนย้ายงานคดีเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนไปให้หน่วยงานภายนอก เพราะผมมองว่าตำรวจยังมีหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่หรือเด็ก หากแต่ถ้าเรามีกำลังคน งบประมาณในการดำเนินการที่มีจำนวนเพียงพอ อาทิ การเพิ่มหน่วยงานของตำรวจที่เป็นการเฉพาะในการทำงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด แยกออกมาจะทำให้การปฏิบัติงานของตำรวจมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- **การปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

"ปัจจุบันผมมองว่ากฎหมายมีความยืดหยุ่นและให้โอกาสต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาก โดยเน้นการแก้ไขฟื้นฟูกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่รู้สึกว่าตัวเองได้กระทำอะไรลงไป ไม่เกรงกลัวกับความผิด หากแต่ผมคิดว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดควรมีการดำเนินการที่มีรุนแรงเฉียบขาด เพราะพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนเหล่านี้บางคนรุนแรงกว่าผู้ใหญ่ด้วยซ้ำ ไม่เช่นนั้นสังคมจะไม่สงบสุขและไม่สามารถแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำผิดได้

เช่นเดียวกับสังคมภายนอกหรือประชาชนทั่วไปในสังคม หรือ เหยื่อจากการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนว่าตำรวจควรมีการปฏิบัติอย่างรุนแรงเฉียบขาดกับเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด เพราะเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดสร้างความเดือดร้อนมาก แต่ในทางตรงกันข้ามพ่อแม่ผู้ปกครองมองว่าลูกหลานเป็นผู้บริสุทธิ์ไม่ต้องการให้ตำรวจดำเนินการโดยเด็ดขาด ซึ่งเป็นปัญหาที่จะทำอย่างไรจึงจะเกิดความสมดุลระหว่างสองฝ่าย

ประเด็นนี้ผมคิดว่ากฎหมายควรมีการตระหนักและสร้างความเป็นธรรมระหว่างสองฝ่ายมากกว่าการคำนึงถึงการปกป้องสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดแต่เพียงประการเดียว”

ตำรวจ

<u>กรณีศึกษาที่ 2</u>

กรณีศึกษาที่ 2 เป็นตำรวจที่ปฏิบัติงานที่กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน โดยทำหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปราบเด็กและเยาวชนกระทำผิด มาเป็นระยะเวลากว่า 17 ปี

ปัญหาที่ประสบในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

กรณีศึกษาที่ 2 ปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปราบเด็กและเยาวชนกระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับทุกประเภทคดี แต่คดีของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งกรณีศึกษาที่ 2 ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องด้วยมากที่สุด ได้แก่ คดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ รองลงไป ได้แก่ คดีเกี่ยวกับความเพศ โดยเฉพาะปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนค้าประเวณี

สำหรับปัญหาสำคัญที่กรณีศึกษาที่ 2 ประสบในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน คือ

- **ตำรวจประสบความหนักใจในการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เนื่องจากกฎหมายไม่เอื้ออำนวยต่อการทำงาน โดยข้อกำหนดของกฎหมายที่บังคับใช้มีปัญหาในทางปฏิบัติ**

-ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีความยุ่งยากหลายขั้นตอน

เนื่องจากปัจจุบันเด็กและเยาวชนมีจำนวนการกระทำผิดที่มากขึ้น ในขณะที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้กำหนดรายละเอียดและขั้นตอนในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไว้มาก ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน อาทิ การจับกุมต้องกระทำอย่างละมุนละม่อม ปัญหาในการจับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่งตัวไปยังพนักงานสอบสวนทันที เพื่อให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องไปให้ศาลไต่สวนการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ทำให้ตำรวจต้องหนักใจในการจับกุมเด็กและเยาวชนเนื่องจากอาจจะมีการฟ้องร้องการละเมิดสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยกรณีศึกษาที่ 2 ได้กล่าวว่า

“ในการจับกุมเด็กและเยาวชน ตำรวจต้องวัดดวงว่าผลจะเป็นอย่างไร ทำให้ถ้าเป็นคดีที่ไม่สำคัญมากนัก หรือเป็นคดีที่ไม่มีเจ้าทุกข์ตำรวจจะเลี่ยงการจับกุมในคดีเหล่านี้

นอกจากนี้ จากข้อกำหนดของกฎหมายในมาตรา 69 ที่กำหนดให้พนักงานสอบสวนต้องส่งตัวเด็กไปยังพนักงานสอบสวนในท้องที่ที่รับผิดชอบ เป็นสิ่งที่ประสบปัญหาตามมา คือ หากเด็กกระทำผิดในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ หากแต่ได้มีการจับกุมได้ที่จังหวัดสงขลา พนักงานสอบสวนที่จังหวัดสงขลาจะต้องมีการส่งตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไปส่งยังจังหวัดเชียงใหม่ หากแต่ข้อกำหนดของกฎหมายที่ได้บังคับใช้ ก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ คือ พนักงานสอบสวนที่จังหวัดสงขลาไม่มีกำลังคน ยานพาหนะ หรืองบประมาณในการส่งเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไปยังท้องที่ที่จังหวัดเชียงใหม่ที่พนักงานสอบสวนเจ้าของคดีเป็นผู้รับผิดชอบ ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำงานไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เนื่องจากเกรงกลัวต่อความรับผิดชอบในคดีเด็ก

และเยาวชนตามที่กำหนดไว้ตามมา อาทิ คนจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่ต้องการลงทุนในการจับกุมเพราะต้องมีการออกเงินของตัวเองในการส่งตัวเด็กและเยาวชนไปยังท้องที่ที่พนักงานสอบสวนเป็นผู้รับผิดชอบคดี"

●ตำรวจเสี่ยงต่อการผิดวินัยตำรวจในการปฏิบัติงานในคดีเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะในการตรวจสอบการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

จากข้อจำกัดของเวลาที่กฎหมายกำหนด อาทิ หากมีการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจะต้องส่งตัวไปให้พนักงานสอบสวนเพื่อให้ศาลไต่สวนภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ตลอดจนข้อกำหนดการบังคับใช้ในการขั้นตอนการดำเนินงานของตำรวจในคดีเด็กและเยาวชนที่มีความสลับซับซ้อน ทำให้ตำรวจไม่ต้องการปฏิบัติงานในคดีเด็กและเยาวชน เนื่องจากเห็นว่าเป็นคดีที่มีความเสี่ยงต่อการกระทำผิดทางวินัยของตำรวน อาทิ หากพนักงานสอบสวนมีการดำเนินการส่งตัวเด็กและเยาวชนไปไต่สวนการกระทำผิดไม่ทันตามที่กฎหมายกำหนด จะประสบกับปัญหาวินัยตำรวจ ทำให้ตำรวจส่วนหนึ่งไม่ต้องการเสี่ยงต่อการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

- **ตำรวจเสี่ยงต่อการถูกฟ้องว่ามีการละเมิดสิทธิเด็กและเยาวชน**

นอกจากนี้หากตำรวจมีการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่เคร่งครัดยังประสบกับความเสี่ยงในการถูกฟ้องร้องจากเด็กและเยาวชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ การตรวจปัสสาวะเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด เด็กอาจเรียกร้องสิทธิมนุษยชนที่อ้างว่าตำรวจมีการบังคับหรือละเมิดสิทธิมนุษยชนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เป็นต้น

ซึ่งกรณีศึกษาได้กล่าวถึงปัญหาของการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนในปัจจุบันได้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจน คือ

"ปัจจุบันตำรวจกลัวการจับกุมเด็กและเยาวชน มากกว่าที่เด็กและเยาวชนจะกลัวตำรวจจับกุม บางครั้งในการจับกุมเด็กและเยาวชนตำรวจต้องการให้มีพยาน อาทิ นักสังคมสงเคราะห์เข้าไปร่วมจับด้วย เพื่อเป็นการป้องกันตัวเอง เป็นการแสดงให้เห็นว่าตำรวจมีการจับกุมตัวเด็กและเยาวชนตามหลักการที่กฎหมายกำหนด ไม่ได้มีการล่วงละเมิดสิทธิมนุษยชนของเด็กและเยาวชนแต่ประการใด หรือ ถ้าเลือกได้หากจับแล้วจะมีการสอบถามข้อมูลเบื้องต้น การตักเตือนแล้วปล่อยไป "

สาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

สำหรับสาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน กรณีศึกษาที่ 2 เห็นว่าสาเหตุที่สำคัญ ได้แก่

- ข้อกำหนดของกฎหมาย

ข้อกำหนดของกฎหมายไม่เอื้อต่อการทำงานของตำรวจ โดยกฎหมายมีการให้การ

คุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนมากเกินไป หากแต่ไม่ได้ให้ความคุ้มครองตำรวจผู้ปฏิบัติงาน ทำให้ตำรวจมีความเสี่ยงต่อการถูกฟ้องร้อง รวมทั้งข้อกำหนดของกฎหมายทำให้ตำรวจเห็นว่าเป็นขั้นตอนที่ยุ่งยากและไม่ต้องการปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

- ปัญหาจากตำรวจผู้ปฏิบัติงาน

- **ปัญหาตำรวจขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง**

กรณีศึกษาที่สองได้กล่าวถึงเรื่องความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนในปัจจุบันมีหลายฉบับ หากแต่เมื่อฝ่ายนิติบัญญัติมีการออกกฎหมายมาบังคับใช้ ปัญหาที่ตามมาคือ ไม่มีการฝึกอบรมกฎหมายใหม่ที่เกี่ยวข้องให้ตำรวจผู้ปฏิบัติงานได้ทราบ หากแต่ให้ตำรวจผู้ปฏิบัติงานมีการศึกษาและมีการลองผิดลองถูกในการปฏิบัติงาน จนกระทั่งอาจเกิดการร้องเรียน หรือ ตำรวจมีการกระทำผิดตามข้อกำหนดของกฎหมายจนกระทั่งกลายเป็นการผิดวินัยของตำรวจ จึงจะทำให้ทราบว่าตำรวจไม่เข้าใจข้อกฎหมายดังกล่าว ซึ่งจะนำไปสู่การปรึกษาหารือเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุมากกว่าการป้องกันปัญหาที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมาย โดยปัจจุบันไม่มีการให้การฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง โดยตำรวจหลายคนในปัจจุบันยังไม่มีความรู้ในสิทธิของเด็กและเยาวชนตาม พ.ร.บ.คุ้มครองเด็กและเยาวชน พ.ศ.2546 หรือ พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553

- ปัญหาจากการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน

- **กฎหมายมีการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาก**

จากข้อกำหนดของกฎหมายใหม่มีลักษณะในการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนมากเกินไป ซึ่งหากแต่แท้จริงเป็นการมุ่งให้การคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่เป็นผู้กระทำผิดหากแต่ไม่ใช่เด็กหรือเยาวชนที่เป็นผ้าขาวที่ไม่ได้เป็นผู้กระทำผิด ซึ่งการให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นสิ่งที่ดี แต่บางครั้งการให้ความคุ้มครองโดยขาดการพิจารณาว่าเด็กและเยาวชนเหล่านี้ไม่ใช่เด็กหรือเยาวชนผู้บริสุทธิ์ เป็นการสร้างปัญหาในการปฏิบัติงานให้แก่ตำรวจมาก เพราะการให้ความคุ้มครองกับพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีความสวนทางกันในขณะที่กฎหมายเพิ่มการคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด หากแต่จำนวนและความรุนแรงของพฤติกรรมเด็กและเยาวชนเหล่านี้มีปัญหามาก โดยพฤติกรรมความรุนแรงบางประเภทมีความรุนแรงมากกว่าพฤติกรรมของผู้ใหญ่ด้วยซ้ำ

ตราบใดที่ไม่มีความสมดุลระหว่างการให้ความคุ้มครองและจำนวนพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนยังคงมีมากอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัญหาที่สำคัญมากต่อการปฏิบัติงานของตำรวจในคดีเด็กและเยาวชน จนกระทั่งอาจกล่าวได้

“ตำรวจไม่ต้องการทำงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพราะทำไปก็มีแต่เสมอตัว และเปลืองตัว การไม่รับทำคดีเด็กและเยาวชนน่าจะเป็นหนทางที่ดีของตำรวจ ”

- ปัญหาจากหน่วยงานของตำรวจ

ปัจจุบันหน่วยงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับตำรวจหลายแห่งต้องประสบกับปัญหางบประมาณในการดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชนไม่เพียงพอ ไม่ว่าจะเป็นค่าเบี้ยเลี้ยง ค่ายานพาหนะ หรือ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ตลอดจนปัญหาการขาดแคลนในกำลังคนในการปฏิบัติงานในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน เนื่องจากตำรวจเป็นผู้ที่ต้องปฏิบัติงานกับอาชญากรรมทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่หรือเด็ก แต่หากไม่มีงบประมาณที่เพิ่มขึ้นเพื่อให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในคดีเด็กและเยาวชนจึงเป็นปัญหาที่สำคัญในการปฏิบัติในคดีเด็กและเยาวชน

- ปัญหาจากศาลมีอำนาจในการใช้ดุลพินิจในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมากเกินไป

ปัจจุบันปัญหาที่ตำรวจเห็นว่าเป็นปัญหาที่ทำให้การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนยังคงมีอย่างต่อเนื่อง คือ ปัญหาที่เกิดจากกระบวนการยุติธรรมทำงานไม่ประสานการทำงานกันอย่างแท้จริง โดยมีการทำงานที่มีการแยกส่วนกันทั้งในขั้นตอนของตำรวจ อัยการ ศาล และกรมพินิจฯ โดยหน่วยงานที่มีบทบาทมาก คือ ศาล ซึ่งมีอำนาจในการใช้ดุลพินิจในคดีเด็กและเยาวชนที่มากเกินไป ซึ่งกรณีศึกษาที่ 2 ได้กล่าวว่า

“ศาลมีการใช้อำนาจมาก โดยไม่ได้ดูถึงสัญชาตของเด็กอย่างแท้จริง เมื่อศาลไม่ได้ตัดสินตามพฤติกรรมความรุนแรงของพฤติกรรมเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง จะทำให้เด็กเกิดการกระทำผิดซ้ำ ไม่มีความเกรงกลัวต่อผลของการกระทำผิด”

- สาเหตุจากสภาพแวดล้อมในสังคมที่เอื้อต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน อาทิ เด็กและเยาวชนสามารถซื้อหาอาวุธในการกระทำผิดได้ง่าย

เนื่องจากปัจจุบันพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น ตลอดจนบริบทของสังคมไทยในปัจจุบันที่เอื้อต่อการกระทำผิดของเด็ก อาทิ อาวุธปืนที่หาซื้อได้ง่าย มีแหล่งในการแพร่กระจายอาวุธซึ่งเด็กและเยาวชนสามารถติดต่อซื้อขายได้ทางอินเตอร์เน็ตหรือสังคมออนไลน์ที่มีการติดต่อกันได้ง่าย ทำให้ในการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ตำรวจอาจมีความสุ่มเสี่ยงต่อการถูกเด็กและเยาวชนทำร้ายจนกระทั่งบาดเจ็บหรือเสียชีวิต โดยเฉพาะปัญหาการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้า เพราะกฎหมายได้กำหนดให้ตำรวจจะต้องมีการจับกุมเด็กและเยาวชนอย่างละมุนละม่อม จึงเป็นปัญหาที่นำไปสู่การทำร้ายร่างกายของเด็กหรือเยาวชนต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน

- ปัญหาจากเครือข่ายหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- **ขาดแคลนนักสังคมสงเคราะห์ หรือ นักจิตวิทยา**

สำหรับหน่วยงานหรือเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง กรณีศึกษาที่ 2 เห็นว่ามีเครือข่ายจำนวนมาก

ที่เข้ามามีส่วนสำคัญในการร่วมมือกับตำรวจในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด

อย่างไรก็ตาม ปัญหาด้านการใช้สหวิชาชีพในการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 2 เห็นว่าเป็นปัญหาสำคัญคือ ปัจจุบันในขณะที่กฎหมายมีการกำหนดความจำเป็นของการมีสหวิชาชีพ โดยเฉพาะการมีนักสังคมสงเคราะห์เข้ามาร่วมสอบสวนคดีร่วมกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดด้วย หากแต่ปัจจุบันไม่ได้มีการผลิตนักสังคมสงเคราะห์เพิ่มเติมให้เกิดความสมดุลกับข้อกำหนดของกฎหมาย ซึ่งหากจำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดยังคงมีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัญหาที่สำคัญของการใช้สหวิชาชีพทำงานร่วมกับตำรวจ

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

กรณีศึกษาที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจต่อคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในระดับหนึ่ง โดยส่วนหนึ่งเห็นว่าตำรวจทำงานได้ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรเนื่องจากปัญหาข้อจำกัดดังกล่าวข้างต้น โดยเฉพาะข้อกำหนดของกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนมากเกินไป

สำหรับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันปราบปรามการการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่กรณีศึกษาที่ 2 เห็นว่าควรดำเนินการ ได้แก่

- **ปรับกฎหมายให้เอื้อต่อการปฏิบัติงาน**

กรณีศึกษาที่ 2 ได้เสนอแนะให้มีการปรับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากขึ้น โดยเฉพาะการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ยุ่งยากให้ลดน้อยลง โดยควรมีการปรับเปลี่ยนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่สำคัญต่อการปฏิบัติงาน ดังนี้

o การนำเด็กที่ถูกจับกุมไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง

การนำตัวเด็กที่ถูกจับกุมไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมเป็นสิ่งที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานทราบว่าเป็นสิ่งที่ดีเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิให้แก่เด็กและเยาวชน แต่อาจเป็นเหตุผลที่ทำให้ตำรวจไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาชนที่กระทำผิด เพราะเห็นว่าอาจเป็นการสร้างภาระให้แก่ตนเอง รวมทั้งหากศาลเห็นว่าเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดมีการจับกุมที่ไม่ถูกต้องอาจนำไปสู่การฟ้องการละเมิดสิทธิของเด็กหรือเยาวชน จึงควรมีการปรับเปลี่ยนกฎหมายที่มีความยืดหยุ่น อาทิ การตรวจสอบการจับกุมในกรณีที่คดีที่มีความรุนแรง หรือ เด็กร้องขอ

o การนำตัวเด็กและเยาวชนที่ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับกุมทันที เพื่อให้พนักงานสอบสวนของท้องที่ดังกล่าวส่งตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบโดยเร็ว

กฎหมายได้บังคับใช้โดยกำหนดให้พนักงานสอบสวนต้องดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าว หากแต่ในทางปฏิบัติกฎหมายไม่ได้กำหนดวิธีการในทางปฏิบัติอย่างชัดเจน อาทิ หากจับกุมได้ที่จังหวัดสงขลาแต่ต้องส่งตัวเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดไปยังจังหวัดเชียงใหม่ ควรใช้งบประมาณจากส่วนไหน ควรมีการกำหนดรายละเอียดรวมทั้งขั้นตอนการดำเนินงานที่ง่ายตลอดจนการเพิ่มงบประมาณค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ เพื่อที่พนักงานสอบสวนไม่ต้องออกเงินส่วนตัว อันนำไปสู่การไม่ต้องการทำงานกับเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด ตลอดจนควรมีการกำหนดวิธีการปฏิบัติงานที่มีความสะดวกมากขึ้น เพราะมิเช่นนั้นจะเป็นการสร้างภาระงานให้แก่พนักงานสอบสวนที่มากเกินไป ทั้งงานทางด้านเอกสารสำนวนการสอบสวนที่เป็นภารกิจที่สำคัญของพนักงานสอบสวน และต้องดำเนินการในขั้นตอนที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายและยุ่งยาก ทำให้สุดท้ายพนักงานสอบสวนอาจไม่ต้องการทำงานกับเด็กและเยาวชน ดังนั้นจึงควรลดขั้นตอนที่ยุ่งยากตามมาตรานี้

- **เพิ่มบุคลากร งบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน และสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน**

การเพิ่มบุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยเฉพาะการเพิ่มพนักงานสอบสวนหญิงให้เพียงพอสถานโรงพักแต่ละแห่ง นอกจากนี้ ควรมีการเพิ่มงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานให้เพียงพอ ตลอดจนการสร้างแรงจูงใจให้แก่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน เพราะจากปัญหาขั้นตอนการทำงานที่มีความยุ่งยากตามข้อกำหนดของกฎหมายใหม่ ทำให้ตำรวจต้องเสี่ยงต่อการทำงานโดยเฉพาะการถูกฟ้องร้องที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิของเด็กและเยาวชน ทำให้ตำรวจไม่ต้องการปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชน ดังนั้น การเพิ่มบุคลากรและการสร้างแรงจูงใจจึงเป็นประเด็นสำคัญต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน

- **การเพิ่มบุคลากรด้านสหวิชาชีพ ได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยาในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนร่วมกับตำรวจ**

ตามข้อกำหนดของกฎหมายที่จะต้องให้สหวิชาชีพเข้ามาดำเนินงานร่วมกับตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน หากแต่ในสถานการณ์ปัจจุบันเด็กและเยาวชนมีจำนวนและปริมาณการกระทำผิดมากขึ้น ในขณะที่อัตรานักสังคมสงเคราะห์ หรือ นักจิตวิทยา ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจในคดีเด็กและเยาวชนไม่ได้เพิ่มตามไปด้วย ซึ่งในอนาคตจะมีปัญหาการขาดแคลนสหวิชาชีพที่ทำงานในคดีเด็กและเยาชนร่วมกับตำรวจ ดังนั้น ควรมีการผลิตบุคลากรด้านสหวิชาชีพให้มีความเพียงพอ เพื่อรองรับการดำเนินการในคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

- **การเพิ่มอัตราโทษให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

กรณีศึกษาที่ 2 เห็นว่าควรมีการเพิ่มอัตราโทษให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้

สูงขึ้นตามสถานการณ์การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน เนื่องจากเด็กและเยาวชนมีการกระทำผิดที่มีความรุนแรงมากขึ้น หากแต่กฎหมายที่ใช้บังคับในความผิดบางประเภทคดีมีอัตราโทษที่ไม่สูงอันนำไปสู่ปัญหาที่ทำให้เด็กและเยาวชนไม่เกรงกลัวต่ออัตราโทษ และมีการกระทำผิดซ้ำ

- **การกระตุ้นให้บริบทในสังคมไทย ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง**

ปัญหาที่เด็กและเยาวชนในสังคมไทยกระทำผิดมากขึ้นในปัจจุบัน กรณีศึกษาที่ 2 ซึ่งได้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนมาเป็นเวลานาน ได้เห็นว่าปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่มีมากขึ้นในปัจจุบัน แม้ตำรวจจะปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้ดีเพียงใดก็ตาม ก็เป็นการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่ปลายเหตุ อาจไม่ได้ทำให้ปัญหาเด็กและเยาวชนในสังคมไทยลดลงได้อย่างแท้จริง หากบริบทในสังคมไทยไม่ได้ให้ความสำคัญในการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนควบคู่ไปด้วยอย่างแท้จริง เนื่องจากมีคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจำนวนมาก โดยเฉพาะคดีความผิดเกี่ยวกับเพศที่เด็กและเยาวชนเป็นผู้สมัครใจในการกระทำผิด เพราะต้องการตอบสนองความต้องการทางวัตถุ ตามกระแสสังคมที่มีการให้ความสำคัญกับวัตถุนิยม ดังนั้น จึงควรมีการกระตุ้นให้สังคมไทยให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างจริงจังควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานของตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

ตำรวจ

<u>กรณีศึกษาที่ 3</u>

กรณีศึกษาที่ 3 เป็นตำรวจที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งพนักงานสอบสวน (สบ3) อายุราชการ 14 ปี โดยทำงานในตำแหน่งพนักงานสอบสวนมาโดยตลอด ซึ่งโรงพักที่กรณีศึกษาที่ 3 ปฏิบัติงานเป็นโรงพักที่ตั้งอยู่ในเขตย่านธุรกิจที่สำคัญในใจกลางกรุงเทพฯ หากแต่ประเด็นที่น่าสนใจ คือ โรงพักแห่งนี้มีการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดน้อยมาก โดยไม่มีคดีเด็กและเยาวชนที่ส่งต่อมาให้กรณีศึกษาที่ 3 ซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนได้ทำการสอบสวนเลยแม้แต่คดีเดียว

ประเภทคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ปฏิบัติงานด้วยมากที่สุด

โรงพักที่กรณีศึกษาที่ 3 ตั้งอยู่เป็นโรงพักที่ตั้งอยู่ในย่านธุรกิจใจกลางเมือง มีห้างสรรพสินค้าและสถานที่สำคัญหลายแห่ง โดยคดีที่เกี่ยวข้องโดยส่วนใหญ่มักเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์ หรือ คดีที่เกี่ยวข้องกับการปลอมแปลงเอกสาร อย่างไรก็ตาม ในท้องที่ของโรงพักยังมีพื้นที่ส่วนหนึ่งที่ติดกับชุมชนแออัด ทำให้ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดแม้จะมีไม่มาก แต่เป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับคดียาเสพติดโดยส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตาม กรณีศึกษาที่ 3 ไม่เคยสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเลยนับตั้งแต่มีการบังคับใช้พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 เนื่องจากให้เหตุผลว่า

“ตำรวจที่โรงพักของผมไม่ต้องการยุ่งเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเลย จะใช้วิธีเลี่ยงมากกว่า ไม่ต้องการจับกุม ถ้าเห็นว่าเป็นเด็ก ถ้าเจ้าทุกข์ไม่ยืนยันจะเอาเรื่องจะปล่อยไป จะพูดว่าตำรวจกลัวเด็กก็ได้นะ เห็นแล้วไม่อยากจับเลย คดีเลยไม่มาถึงมือพนักงานสอบสวนเลย”

ปัญหาที่ประสบในกระบวนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

- **ปัญหาตำรวจไม่กล้าจับกุม หรือ ดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

สำหรับปัญหาที่โรงพักที่กรณีศึกษาที่ 3 ประสบในกระบวนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 3 ได้กล่าวว่า เนื่องจากโรงพักที่ตนเองปฏิบัติงานตั้งอยู่ในเขตที่เป็นย่านธุรกิจใจกลางเมืองกรุงเทพ คดีโดยส่วนใหญ่ที่โรงพักแห่งนี้ต้องดำเนินคดีด้วยมากที่สุดจะเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับการปลอมแปลงเอกสาร คดีที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์ เป็นต้น หากแต่คดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนในท้องที่แห่งนี้มีจำนวนไม่มากนัก จะมีบ้างก็เป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เนื่องจากท้องที่ของโรงพักมีติดกับชุมชนแออัดด้วย อย่างไรก็ตาม ปริมาณคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีปริมาณไม่มากนัก

หากแต่ภายหลังที่มีการบังคับใช้พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 ซึ่งมีการบังคับใช้เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2554 ที่ผ่านมา

ปรากฏว่า ไม่มีคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนมาถึงมือของพนักงานสอบสวนกรณีศึกษาที่ 3 เลย ซึ่งหากดูจากสถิติที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนจะปรากฏว่า ที่โรงพักไม่มีคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนเลย ซึ่งอาจจะดูเหมือนการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในท้องที่โรงพักแห่งนี้มีจำนวนลดลง หากแต่ในความเป็นจริงกลับไม่ใช่ กล่าวคือ ในทางปฏิบัติในท้องที่ของโรงพักมีคดีอื่นที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของย่านธุรกิจใจกลางเมืองมากพอสมควร ทำให้ตำรวจส่วนหนึ่งเมื่อเห็นว่า การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนมีความยุ่งยาก ประกอบกับในท้องที่ของโรงพักซึ่งเป็นย่านธุรกิจที่สำคัญของกรุงเทพมหานคร มีทั้งห้างสรรพสินค้าที่สำคัญ ตลอดจนหน่วยงานที่สำคัญจำนวนมากในท้องที่โรงพัก ทำให้ตำรวจส่วนหนึ่งให้ความสำคัญกับคดีที่เกิดขึ้นในย่านธุรกิจมากกว่าการให้ความสำคัญกับคดีเด็กและเยาวชนที่มีการดำเนินคดีที่ยุ่งยากและมีจำนวนไม่มากนัก

อย่างไรก็ตาม กรณีศึกษาที่ 3 ได้กล่าวว่า เนื่องจากประเภทคดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่โรงพักต้องประสบเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติดโดยส่วนใหญ่ ซึ่งทำให้ตำรวจไม่กล้าจับกุม เพราะไม่เห็นพฤติกรรมในการเสพยา หรือ การค้ายาเสพติดโดยซึ่งหน้า ซึ่งหากไม่มียาเสพติดในตัวก็ไม่ต้องการจับ เพราะเป็นการกระทำผิดซึ่งไม่เห็นพฤติกรรมซึ่งหน้า ตำรวจจึงไม่ต้องการจับกุมเด็กหรือเยาวชนที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้า

ซึ่งหากจะมองถึงปัญหาของสถานีตำรวจแห่งนี้ต่อปัญหาของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 3 ได้กล่าวว่า “ผมคิดว่าหากจะมองว่าโรงพักของเราไม่มีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดก็ได้ คือ หากมองที่สถิติการจับกุมหรือสถิติที่เรื่องมาสู่พนักงานสอบสวน เราไม่มีปัญหากับกฎหมายใหม่ที่มีการบังคับใช้ เนื่องจากตั้งแต่มีการบังคับใช้กฎหมายที่โรงพักก็จะใช้วิธีการเลี่ยงคดีกับเด็กและเยาวชน ถ้าเป็นคดีที่ไม่สำคัญ ก็จะใช้วิธีการตักเตือน หรือ ไม่จับเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดเลย ไม่เคยมีการส่งตัวเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดมาให้ผมที่เป็นพนักงานสอบสวนได้ไปดำเนินคดี ตั้งแต่มีการบังคับใช้กฎหมาย ทำให้โรงพักไม่มีปัญหาในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนเลย ซึ่งอาจจะมองได้ว่าเพราะส่วนหนึ่งไม่เคยมีการจับกุมเด็กหรือเยาวชนมาดำเนินคดีก็ว่าได้ ส่วนใหญ่เมื่อจับเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดได้ก็จะไม่บันทึกการจับกุม อาจจะมีการตักเตือนบ้างแล้วก็ปล่อยตัวไป

นอกจากนี้ ยังประสบปัญหาความยุ่งยากในการที่จะต้องแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ ให้ผู้ปกครองลงลายมือชื่อรับทราบในการจับกุมหรือพฤติกรรมของบุตรหลานด้วยทุกครั้ง

ดังนั้น ในการจับกุมผู้กระทำผิดจึงปรากฏว่า หลายครั้งที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน

“ จะต้องถามว่าเป็นเด็กหรือไม่? ...

ถ้าใช่... จะได้ไม่ต้องจับ...”

สาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

สำหรับสาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน กรณีศึกษาที่ 3 ได้เห็นว่าเกิดจาก

- **ข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีขั้นตอนยุ่งยาก ไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน**

กรณีศึกษาได้กล่าวว่าตั้งแต่มีการบังคับใช้พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจาณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 ทำให้ตำรวจไม่ต้องการปฏิบัติงาน เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน เนื่องจากเห็นว่ามีขั้นตอนการดำเนินงานที่ยุ่งยาก โดยประเด็นตามกฎหมายใหม่ที่กรณีศึกษาที่ 3 เห็นว่าเป็นปัญหาต่อการปฏิบัติงาน ได้แก่

- **การส่งตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลไต่สวนภายใน 24 ชั่วโมง เพื่อตรวจสอบการจับกุมของตำรวจ (มาตรา 72)**

เนื่องจากเห็นว่าเป็นขั้นตอนที่ยุ่งยากที่เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจมีการจับกุมตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดแล้ว ยังต้องส่งตัวไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมว่าการจับกุมของตำรวจมีการละเมิดสิทธิของเด็กหรือเยาวชนหรือไม่ แม้ตำรวจที่จับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจะไม่มีหน้าที่โดยตรงในการนำตัวเด็กและเยาวชนที่ถูกจับกุมไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม หากแต่ไม่ต้องการไปถูกไต่สวนการจับกุมหากเกิดความผิดพลาดในการจับกุมขึ้น รวมทั้งพนักงานสอบสวนที่มีหน้าที่นำตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่ถูกจับกุมไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม ก็ไม่ต้องการปฏิบัติงานในการนำเด็กและเยาวชนที่ถูกจับกุมได้ไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม เนื่องจากเป็นการเพิ่มภาระในการปฏิบัติงานให้แก่พนักงานสอบสวนที่มีภาระงานมาก ทำให้ตำรวจส่วนใหญ่ไม่ต้องการจับกุมเด็กหรือเยาวชน หรือ ไม่กล้าจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพราะต้องประสบกับปัญหาข้อยุ่งยากมากมาย โดยเฉพาะในท้องที่ที่เป็นย่านธุรกิจที่มีคดีอื่น ๆ ให้ทำอีกเป็นจำนวนมาก ตำรวจในโรงพักส่วนหนึ่งจึงอาจเห็นว่างานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนเป็นงานที่ยุ่งยาก อาจไม่คุ้มค่าต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับคดี เพราะอาจถูกฟ้องร้องได้ เป็นต้น

- **การส่งตัวเด็กและเยาวชนที่จับตัวได้ไปยังท้องที่ที่พนักงานสอบสวนในท้องที่มีหน้าที่รับผิดชอบ (มาตรา 69)**

ปัญหาที่แม้ในทางปฏิบัติพนักงานสอบสวนกรณีศึกษาที่ 3 จะยังไม่เคยประสบ เพราะยังไม่เคยมีคดีเด็กและเยาวชนมาถึงมือพนักงานสอบสวนภายหลังตั้งแต่มีการบังคับใช้กฎหมายใหม่ แต่เป็นปัญหาที่พนักงานสอบสวนเห็นว่าเป็นปัญหาและอาจเป็นเหตุผลให้ตำรวจไม่จับตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด คือ จะต้องส่งตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไปยังท้องที่ที่พนักงานสอบสวนมีหน้าที่รับผิดชอบ อันเป็นการสร้างภาระในการปฏิบัติงานให้แก่พนักงานสอบสวน ซึ่งมีภาระหน้าที่การปฏิบัติงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับเอกสารจำนวนมาก ตลอดจนพนักงาน

สอบสวนอาจต้องจ่ายเงินของตนเองในการปฏิบัติงานตามมาตราดังกล่าว เพราะกฎหมายไม่ได้มีการระบุความรับผิดชอบต่อค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น

- **ความซ้ำซ้อนของกฎหมาย หรือ ความไม่ชัดเจนของกฎหมาย**

กรณีศึกษาที่ 3 เห็นว่าปัจจุบันกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนบางประเด็นยังไม่มีความชัดเจนในการปฏิบัติงาน อาทิ การแต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมายซึ่งเป็นการกำหนดให้มีการแต่งตั้งทั้งในระดับชั้นสอบสวนและในระดับศาลแต่งตั้งให้ จึงเห็นว่ากฎหมายมีความซ้ำซ้อนซึ่งหากไม่มีการปรับให้มีความชัดเจนจะเป็นปัญหาต่อการทำงานของพนักงานสอบสวนต่อไป

- **ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพนักงานสอบสวน**
  - **ลักษณะงานสอบสวน**

ปัญหาที่ตำรวจไม่ต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน เนื่องจากปัญหาต่าง ๆ ที่ตามมาจากข้อกำหนดของกฎหมายที่มีต่อตัวของพนักงานสอบสวน อาทิ กรณีที่เด็กไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง ไม่สามารถตามตัวเด็กได้ เด็กไม่มาตามกำหนด ทำให้สำนวนค้าง ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงความไม่มีประสิทธิภาพของพนักงานสอบสวน ซึ่งแท้จริงเป็นปัญหาที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมายและการปฏิบัติงานต่อคดีเด็กและเยาวชนที่ไม่สอดคล้องกัน

นอกจากนี้ ปัญหาที่พนักงานสอบสวนไม่ต้องการปฏิบัติงานในคดีที่เกี่ยงข้องกับเด็กและเยาวชน คือ ลักษณะงานของพนักงานสอบสวนที่อาจไม่เอื้อต่อการทำงานในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน เนื่องจากพนักงานสอบสวนมีการปฏิบัติงานที่ไม่มีทีมงานเหมือนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปรามปราบอาชญากรรม ตลอดจนไม่มีอิสระในการทำงานดังเช่นอัยการ หรือ ผู้พิพากษา โดยมีทั้งระเบียบที่เข้ามาควบคุมการทำงาน ในบางครั้งยังประสบกับการล้วงลูกในการทำงานจากผู้บังคับบัญชา หรือ ผู้มีอิทธิพล และกฎหมายกำหนดให้พนักงานสอบสวนต้องปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติหรือขั้นตอนจำนวนมากต่อคดีเด็กและเยาวชน ทำให้การปฏิบัติงานที่ไม่เป็นทีมงานไม่สามารถกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพตามที่กฎหมายกำหนด

พนักงานสอบสวนที่มีประจำโรงพักมีจำนวนไม่มาก หากแต่คดีที่เกิดขึ้นในท้องที่โรงพักมีจำนวนมาก ทำให้พนักงานสอบสวนต้องมีภาระความรับผิดชอบมาก ซึ่งหากมีการรับตัวเด็กและเยาวชนมาดำเนินคดีจำนวนมาก ก็จะมีภาระการทำงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่ตามมามากมาย โดยเฉพาะปัญหาทางด้านเอกสารที่พนักงานสอบสวนต้องรับผิดชอบในการทำสำนวนจำนวนมาก

- **ปัญหาอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานมีจำนวนไม่เพียงพอ**

ปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่พนักงานสอบสวนประสบ คือ ปัญหาอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนมีจำนวนไม่เพียงพอ อาทิ อุปกรณ์บันทึกเสียงและภาพไม่เพียงพอ ในขณะที่ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญที่ควรจะมีการเพิ่มหรือปรับปรุงอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทำให้พนักงานสอบสวนเกิดความท้อแท้ไม่ต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน

- **การขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน**

กรณีศึกษาที่ 3 ได้กล่าวว่าปัญหาการขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน เป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เพราะงานที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนเป็นงานที่มีความยุ่งยาก เป็นงานที่มีภาระรับผิดชอบ ต้องเกี่ยวข้องกับเอกสารจำนวนมาก หากแต่เป็นงานที่ขาดโอกาสความก้าวหน้าในสายงานตำรวจ ทำให้ตำรวจหลายคนอาจไม่ต้องการปฏิบัติงานในตำแหน่งนี้ โดยเฉพาะเมื่อมีข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจำนวนมาก รวมทั้งผู้บริหารอาจไม่เห็นความสำคัญ ไม่ได้มีนโยบายในการดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างแท้จริง ทำให้พนักงานสอบสวนไม่ต้องการปฏิบัติงานด้านนี้เลย เพราะเป็นงานที่ไม่มีโอกาสความก้าวหน้าดังเช่นงานในตำแหน่งอื่น ๆ หากแต่ผู้ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งนี้ต้องทำด้วยใจรักมิเช่นนั้น จะเป็นงานที่น่าเบื่อ หากทำไม่สำเร็จตามกำหนด อาทิ มีสำนวนสอบสวนที่คั่งค้างจำนวนมาก อาจนำไปสู่การถูกตำหนิจากผู้ใต้บังคับบัญชา และนำไปสู่ปัญหาความเครียดของพนักงานสอบสวน ดังที่เคยปรากฏเป็นข่าวพนักงานสอบสวนยิงตัวตายในหน้าหนังสือพิมพ์มาแล้ว

- **ปัญหาในการประสานงานระหว่างหน่วยงาน หรือ การทำงานในลักษณะวิชาชีพ**

ปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ปัญหาในการประสานงานระหว่างหน่วยงาน หรือ การทำงานในลักษณะวิชาชีพ โดยกรณีศึกษาที่ 3 ได้กล่าวว่า

“ในการทำงานกับสหวิชาชีพในการสอบสวนเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด ต้องประสบกับปัญหาสหวิชาชีพไม่ครบจำนวนในการพิจารณาสอบสวนเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด โดยสหวิชาชีพที่ต้องเกี่ยวข้องกับการสอบสวน โดยส่วนใหญ่ไม่ว่าจะเป็นนักกฎหมาย นักสังคมสงเคราะห์ หรือนักจิตวิทยา ไม่มีปัญหากับการสอบสวน เมื่อพนักงานสอบสวนมีการร้องขอ แต่อัยการมักจะไม่ค่อยมาในการสอบสวนร่วมกับสหวิชาชีพ อาจจะเนื่องจากภาระงานของอัยการที่มีค่อนข้างมาก โดยอัยการจะสอบถามว่าคดีมีความสำคัญมากหรือไม่ ในบางครั้งก็ไม่มา ทางพนักงานสอบสวนจึงแก้ปัญหาโดยการเลี่ยงกฎหมาย คือ การสอบถามเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดว่าต้องการสหวิชาชีพเข้าร่วมในการสอบสวนหรือไม่ หากไม่ต้องการจะดำเนินการสอบสวนโดยไม่มีสหวิชาชีพร่วมในการสอบสวนด้วย เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลในการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ทำให้แม้ผู้ปฏิบัติงานในสหวิชาชีพที่พนักงานสอบสวนได้มีการร้องขอไม่ต้องการเข้าร่วมในการสอบสวนก็สามารถกระทำได้”

กรณีศึกษาที่ 3 จึงเห็นว่าปัญหาการทำงานในลักษณะวิชาชีพ หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ตระหนักถึงความสำคัญในคดีเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง และยังคงมองว่าหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งมีศักยภาพที่สูงกว่าหน่วยงานอื่น ๆ จะเป็นปัญหาในการทำงานร่วมกัน

ถ้าเลือกได้ต้องการทำงานด้านการสอบสวนในคดีที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดหรือไม่

สำหรับคำถามที่ว่าถ้าเลือกได้ต้องการทำงานด้านการสอบสวนเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดหรือไม่ กรณีศึกษาได้กล่าวว่า

"ไม่ต้องการทำงานสอบสวนคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เนื่องจากขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่มีปัญหาดังกล่าวข้างต้น

ปัจจุบันตำรวจไม่ต้องการทำงานกับเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด ก่อนจับจะต้องถามว่าเป็นเด็กหรือเปล่า ถ้าเป็นเด็กจะปล่อยตัวไป เพราะขั้นตอนข้อกำหนดของกฎหมายที่ไม่เอื้อต่อการทำงาน การที่กฎหมายคุ้มครองสิทธิของผู้ปฏิบัติงานมากเกินไป รวมทั้งการปฏิบัติงานกับสหวิชาชีพก็มีปัญหาไม่ได้ทำได้ง่ายเหมือนที่กฎหมายกำหนด และปัญหาสุดท้ายก็คือ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนที่ไม่มีสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงาน ในคดีปกติก็ไม่มีสิ่งจูงใจอยู่แล้ว ยิ่งต้องทำงานกับเด็กและเยาวชนที่มีขั้นตอนยุ่งยากคงไม่มีใครต้องการทำงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด"

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการสืบสวนสอบสวนและการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

สำหรับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 3 กล่าวว่า

"ตอนนี้ไม่สามารถพูดได้ว่า โรงพักมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนหรือไม่ เพราะโรงพักไม่ได้มีการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพราะตำรวจกลัว ไม่กล้าจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด "

แต่สำหรับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการสืบสวนสอบสวนและการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่กรณีศึกษาที่ 3 เห็นว่าควรดำเนินการ ได้แก่

- **การปรับแก้กฎหมายให้เอื้อต่อผู้ปฏิบัติงาน**

จากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนในปัจจุบัน ปรากฏว่ากฎหมายได้ให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาก ซึ่งกรณีศึกษาได้กล่าวว่า

"หลักการของกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นสิ่งที่ดี แต่ในทางปฏิบัติใช้ไม่ได้ผล เพราะมีระเบียบบังคับผู้ปฏิบัติงานที่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ยุ่งยาก ทำให้ผู้ปฏิบัติงานไม่ต้องการปฏิบัติงานต่อคดีเด็กและเยาวชน ตลอดจนกฎหมายที่กำหนดจะเน้นในการให้อำนาจศาลทั้งในการใช้ดุลพินิจตัดสินคดี ทำให้หากเด็กทราบอาจนำมาเป็นประเด็นในการต่อสู้คดีในชั้นศาล ทั้งการกล่าวหาว่าตำรวจจับกุมไม่ถูกต้อง"

กฎหมายที่ออกมาเป็นการคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ควรคำนึงว่าไม่ใช่เป็นการคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่เปรียบเป็นผ้าขาวที่บริสุทธิ์ หากแต่เป็นเด็กและเยาวชนที่ได้กระทำผิด และพฤติกรรมในการกระทำผิดบางครั้งรุนแรงกว่าผู้ใหญ่ด้วยซ้ำไป โดยกฎหมายไม่ควรให้ความคุ้มครอง

เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดทุกคนเหมือนกันหมด หากแต่ควรคำนึงถึงพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นสำคัญ

สำหรับประเด็นของปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่ควรมีการปรับปรุงแก้ไข คือ

o การนำเด็กที่ถูกจับกุมไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง

เพราะเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ตำรวจไม่ต้องการทำงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยควรมีการขยายระยะเวลาในการตรวจสอบการจับกุมเพื่อให้ตำรวจสามารถปฏิบัติงานได้ง่ายขึ้น หรือ การตรวจสอบการจับกุมเฉพาะกรณีคดีที่สำคัญ เป็นต้น

o การนำตัวเด็กและเยาวชนที่ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับกุมทันที เพื่อให้พนักงานสอบสวนของท้องที่ดังกล่าวส่งตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบโดยเร็ว

เนื่องจากพนักงานสอบสวนไม่ได้ทำงานในลักษณะทีมงาน ไม่มีงบประมาณและอุปกรณ์ที่เพียงพอ จึงควรมีการปรับแก้กฎหมายในประเด็นนี้ให้ชัดเจนว่าใครควรทำหน้าที่ในการส่งเด็กไปยังท้องที่ที่พนักงานสอบสวนรับผิดชอบ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานควรนำมาจากไหน

o การปรับแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการให้สหวิชาชีพร่วมสอบสวนในคดีเด็กและเยาวชน

ควรมีการปรับแก้กฎหมายในการให้สหวิชาชีพเข้ามามีส่วนร่วมสอบสวนในคดีเด็กและเยาวชน โดยควรมีการปรับว่าหากเป็นคดีที่มีความรุนแรงหรือคดีที่มีความสำคัญเท่านั้น หากเป็นคดีที่ไม่มีความสำคัญมาก อาจใช้สหวิชาชีพคนใดคนหนึ่งร่วมกับพนักงานสอบสวน อาทิ นักกฎหมาย นักสังคมสงเคราะห์ หรือ นักจิตวิทยา รวมทั้งอาจกำหนดให้พนักงานสอบสวนสามารถใช้ดุลพินิจโดยตรงในการเลือกหรือไม่เลือกใช้สหวิชาชีพร่วมสอบสวนในคดีเด็กและเยาวชน

- **การตั้งตำรวจเฉพาะที่ดำเนินการกับคดีเด็กและเยาวชน เหมือนศาลเยาวชนและครอบครัว**

กรณีศึกษาที่ 3 ได้เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพในกระบวนการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด คือ การตั้งหน่วยงานตำรวจเฉพาะที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนที่กระจายทั่วทั้งประเทศ โดยมีทั้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่ป้องกันปราบปราม จับกุม การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีที่เป็นทีมงานเปรียบเสมือนโรงพักสำหรับคดีของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด แม้ในปัจจุบันจะมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในคดีที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน อาทิ กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและสตรี หากแต่หน่วยงานดังกล่าวเน้นการทำงานด้านการป้องกันปราบปราม การจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด หากแต่ไม่มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำ

ผิดเป็นการเฉพาะ จึงควรมีการพัฒนาหน่วยงานดังกล่าวให้มีลักษณะดังเช่นศาลเยาวชนและครอบครัว ที่มีการดำเนินคดีเฉพาะเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เนื่องจากปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นปัญหาที่มีความละเอียดอ่อน การใช้ตำรวจที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะที่ได้รับการฝึกอบรมมาจะทำให้มีประสิทธิภาพมากกว่าการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนที่ตำรวจในทุกโรงพักจะต้องดำเนินการ ซึ่งปัจจุบันหน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชนดังกล่าวข้างต้น นอกจากการดำเนินการที่ไม่เต็มรูปแบบในกระบวนการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวนและการดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชนแล้ว ยังประสบปัญหานโยบายในการดำเนินงานของหน่วยงานดังกล่าวยังขึ้นอยู่กับทิศทางของผู้บริหารที่อาจไม่มีความชัดเจน บางครั้งเมื่อให้ความสำคัญกับเรื่องเด็กและเยาวชน หน่วยงานดังกล่าวจะได้รับนโยบายการปฏิบัติงานที่เข้มข้นมากขึ้น ดังนั้น จึงควรมีหน่วยงานตำรวจเฉพาะที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนแยกออกจากหน่วยงานตำรวจทั่วไป โดยมีการกระจายทั่วทุกจังหวัดของประเทศ เพื่อทำหน้าที่รองรับคดีเด็กและเยาวชนเช่นเดียวกับศาลเยาวชนและครอบครัว

ตำรวจ

<u>กรณีศึกษาที่4</u>

กรณีศึกษาที่ 4 เป็นตำรวจที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งพนักงานสอบสวน (ส.บ.3) อายุ 56 ปี ปฏิบัติงานโรงพักที่ทำหน้าที่เฉพาะเกี่ยวกับจราจร

ประเภทคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ปฏิบัติงานด้วยมากที่สุด

ประเภทคดีของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่กรณีศึกษาที่ 4 ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการจับกุม การสอบสวนและการดำเนินคดีมากที่สุด คือ คดีที่เกี่ยวข้องกับความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถจักรยานยนต์ เนื่องจากบริเวณถนนที่ทางโรงพักรับผิดชอบเป็นถนนที่ตัดตรงไปยังต่างจังหวัด นอกจากนี้ ยังมีบริเวณห้างสรรพสินค้าที่ไม่ไกลจากโรงพักมากนัก โดยเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีแข่งรถจักรยานยนต์มักมีการรวมกันที่บริเวณหน้าห้างสรรพสินค้า และมีการแข่งรถจักรยานยนต์กันในช่วงเสาร์อาทิตย์หรือวันหยุดนักขัตฤกษ์ต่าง ๆ ซึ่งทางโรงพักมักได้รับโทรศัพท์แจ้งจากประชาชน เนื่องจากพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีนี้ ที่เรียกว่าเด็กแว้นท์ มักสร้างความเดือดร้อนและความรำคาญให้แก่ประชาชนที่ใช้รถใช้ถนนในยามค่ำคืนเป็นสำคัญ โดยเมื่อช่วงต้นปี พ.ศ.2555 ที่ผ่านมาทางโรงพักได้จับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีแข่งรถจักรยานยนต์ได้มากถึง 200 กว่าคน สามารถยึดรถจักรยานยนต์ได้มากถึง 120 คัน นอกจากนี้ กรณีศึกษาที่ 4 ยังได้จับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีแข่งรถยนต์ด้วย โดยในช่วงต้นปีที่ผ่านมาสามารถจับกุมรถยนต์ที่ใช้ในการกระทำผิดในคดีนี้ 3 คัน

ปัญหาที่ประสบในกระบวนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

สำหรับปัญหาที่กรณีศึกษาที่ 4 ประสบจากการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับการแข่งรถจักยานยนต์ รถยนต์ ได้แก่

- **ปัญหาอันตรายจากการจับกุมเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด**

เนื่องจากในการกระทำผิดของเด็กหรือเยาวชนดังกล่าว ไม่มีความกลัวอะไรเลยไม่ว่าจะเป็นตำรวจ หรือแม้กระทั่งการเสียชีวิตจากการแข่งขันรถจักรยานยนต์ หากแต่แข่งรถด้วยความเสียสติ ไม่ว่าใครเข้าขัดขวางพร้อมที่ขับรถชน หรือในขณะเดียวกันก็มีอาวุธที่พร้อมทำร้ายตำรวจได้ตลอดเวลา แต่จากข้อกำหนดของกฎหมายที่กำหนดให้ตำรวจต้องมีการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดด้วยความละมุนละม่อม หากแต่ในทางปฏิบัติอาจไม่สามารถทำได้อย่างเต็มที่สำหรับคดีประเภทนี้ เพราะพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ที่ไม่มีความกลัวสิ่งใดที่จะมาขัดขวางการแข่งขันรถ

สำหรับปัญหาอันตรายที่เกิดจากการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีนี้ กรณีศึกษาที่ 4 ยังได้กล่าวว่าตำรวจกลัวอันตรายหรือผลกระทบต่อชาวบ้านที่สัญจรใช้รถใช้ถนน

เช่นเดียวกัน กลัวประชาชนเดือดร้อน จึงต้องมีการวางแผนการจับกุมให้ดีที่สุด

- **ปัญหาในการส่งตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง**

กรณีศึกษาที่ 4 ประสบปัญหาในการส่งตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ดังนี้

- **การประสบปัญหาในการตรวจสอบเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างรอบคอบก่อนส่งตัวไปศาลเนื่องจากข้อจำกัดของระยะเวลาตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้**

แม้กรณีศึกษาที่ 4 ได้กล่าวว่าไม่ค่อยประสบปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน เนื่องจากทางสถานีตำรวจเป็นสถานีตำรวจที่มีหน้าที่เฉพาะในคดีที่เกี่ยวข้องกับการจราจร ดังนั้น แม้กำลังคนจะมีไม่เพียงพอกับการจับกุมเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดมากถึง 200 คน แต่ก็สามารถขอกำลังคนได้ รวมทั้งการมีห้องประชุมขนาดใหญ่ที่ทำหน้าที่ในการควบคุมการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด แต่กรณีได้เล่าให้ฟังถึงปัญหาที่กฎหมายใหม่ได้กำหนดให้มีการส่งตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง เนื่องจากการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีจำนวนมากถึง 200 กว่าคน ทำให้การตรวจสอบประวัติเด็ก อาจไม่ถูกต้องสมบูรณ์แบบ อาทิ เด็กไม่มีบัตรประจำตัวติดมา ทำให้บางครั้งศาลได้แจ้งกลับมาว่าเด็กและเยาวชนที่ถูกจับกุมตัวมาเป็นผู้ที่มีอายุมากกว่า 18 ปี อันแสดงให้เห็นถึงข้อกำหนดของกฎหมายที่ทำให้ผู้ปฏิบัติงานประสบความยากลำบากหรือนำไปเกิดความผิดพลาดที่เกิดขึ้น เพราะผู้กระทำผิดมีจำนวนมากแต่ระยะเวลาในการปฏิบัติดังกล่าวมีเพียง 24 ชั่วโมง หรือเวลาปฏิบัติงานของทางราชการในวันรุ่งขึ้น

- **การไม่ได้ตรวจสอบคดีอื่น ๆ ที่เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ได้กระทำผิดควบคู่ไปด้วย**

กรณีศึกษาที่ 4 ได้กล่าวว่าการปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีแข่งรถจักรยานยนต์หรือรถยนต์ในทางปฏิบัติตำรวจผู้ปฏิบัติงานแทบไม่มีปัญหามากนัก เพราะเป็นการกระทำผิดซึ่งหน้าและได้กระทำในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบ เพื่อไม่ให้เกิดความยุ่งยากในขั้นตอนต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินคดีเด็กและเยาวชน ตำรวจที่จับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีนี้ จึงไม่ได้มีการตรวจสอบพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนดังกล่าวว่ามีการกระทำผิดในคดียาเสพติดหรือคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ควบคู่ไปด้วย เพราะด้วยข้อจำกัดของเวลาดังกล่าวข้างต้น ตลอดจนหากมีการตรวจสอบการกระทำผิดในคดีอื่นควบคู่ไปด้วย นั่นก็หมายถึงงานของตำรวจในคดีเด็กและเยาวชนที่ต้องเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในประเด็นของการส่งตัวให้แก่พนักงานสอบสวนในท้องที่ที่รับผิดชอบคดี

สาเหตุของปัญหาที่ประสบในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปราม การสืบสวนสอบสวนและการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

สาเหตุที่สำคัญของปัญหาในกระบวนการปฏิบัติงานต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 4 เห็นว่าเป็นสาเหตุที่สำคัญได้แก่

- **กฎหมายให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป**

จากข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในปัจจุบัน กรณีศึกษาที่ 4 เห็นว่า

"กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้เน้นการปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนเหมือนกับเด็กและเยาวชนเป็นผ้าขาวที่บริสุทธิ์ หากแต่จากประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผมในการจับกุมเด็ก การสอบสวน และดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ผมคิดว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับการแข่งรถจักรยานยนต์เป็นผู้ที่กร้านชีวิต ไม่เกรงกลัวต่อโทษที่ได้รับ ทุกครั้งที่ผมจับได้ ไม่เคยเห็นน้ำตาจากเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้เลย ผมจึงคิดว่ากฎหมายที่กำหนดขึ้นมาให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนมากเกินไป ซึ่งนำไปสู่ปัญหาอื่น ๆ ที่ตามมา ไม่ว่าจะเป็นการจับกุมในกรณีที่เด็กและเยาวชนไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้า กรณีการสืบสวนสอบสวนที่พนักงานสอบสวนต้องมีขั้นตอนในการดำเนินคดีที่ยุ่งยาก และปัญหาในการดำเนินคดีเนื่องจากข้อกำหนดของกฎหมายที่อาจทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีที่รุนแรงแต่กลับได้รับการดำเนินคดีที่ไม่สาสมกับความผิดที่ได้กระทำลงไป ทำให้เด็กและเยาวชนมีการกระทำผิดซ้ำอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดในคดีแข่งรถจักรยานยนต์ผมเห็นว่ามีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำจำนวนมาก"

- **ปัญหาข้อกำหนดของกฎหมายที่ไม่มีความยืดหยุ่นไม่เอื้อต่อการทำงาน**

ปัญหาข้อกฎหมายที่ไม่มีความยืดหยุ่นไม่เอื้อต่อการทำงานได้แก่ ประเด็นที่จะต้องส่งเด็กไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมงภายหลังที่ได้จับกุมตัวเด็กและเยาวชนที่ได้กระทำผิด เพราะคดีความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถจักรยานยนต์มีผู้กระทำผิดจำนวนมากดังกล่าวข้างต้น ซึ่งหากกฎหมายควบคุมระยะเวลาในการตรวจสอบการจับกุมดังกล่าวข้างต้นจะนำไปสู่ปัญหาข้อผิดพลาดที่ตำรวจรวบรวมประวัติเด็กและเยาวชนส่งไปให้ศาล

- **ปัญหาข้อกำหนดของกฎหมายที่ให้มีสหวิชาชีพเข้ามาทำหน้าที่ในการสอบสวน**

เนื่องจากคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวกับการแข่งรถจักรยานยนต์มีจำนวนผู้กระทำผิดจำนวนมาก ซึ่งสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้องหากร้องขอไปก็จะไม่มีปัญหา แต่ทางผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความสะดวกในการดำเนินคดีเมื่ออัยการถามว่าทางเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้มีการร้องขอสหวิชาชีพในการสอบสวนหรือไม่ ทางผู้ปฏิบัติงานมักจะตอบว่าไม่ได้มีการร้องขอสหวิชาชีพให้เข้ามาดำเนินการสอบสวนร่วมด้วย เพราะในทางปฏิบัติเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเหล่านี้ไม่รู้กฎหมาย จึงทำให้การทำงานของตำรวจในการสอบสวนเด็กและ

เยาวชนที่กระทำผิดสามารถทำได้ง่ายขึ้น เพราะหากมีการใช้สหวิชาชีพเข้ามาร่วมในการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างแท้จริง จะประสบความยุ่งยากพอสมควร โดยเฉพาะเมื่อสหวิชาชีพที่ไม่เห็นความสำคัญของการสอบสวนในคดีนี้เท่าที่ควร

- **ปัญหาเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานมีจำนวนไม่เพียงพอ**

สาเหตุที่สำคัญในการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถจักรยานยนต์หรือรถยนต์ คือ พนักงานสอบสวนมีจำนวนไม่เพียงพอ ในขณะที่สถานีตำรวจแห่งนี้มีพนักงานสอบสวนเพียง 5 คน เมื่อมีการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจำนวนมากถึง 200 กว่าคน มาที่สถานีตำรวจ ซึ่งในแต่ละครั้งจะมีการจับกุมได้ในเวลากลางคืน อาทิ ตอนตี 3 เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งมีจำนวนไม่มากต้องแจ้งผู้ปกครองเด็ก ต้องขอเอกสารเพื่อตรวจสอบประวัติเด็กและเยาวชน ซึ่งส่วนใหญ่มักไม่มีเอกสารติดตัว จึงส่งผลให้เกิดความผิดพลาดในการรวบรวมข้อมูลเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเพื่อส่งเรื่องต่อไปยังศาล

ความต้องการปฏิบัติงานในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

แม้ปัจจุบันเด็กและเยาวชนจะกระทำผิดจำนวนมาก และมีข้อกำหนดของกฎหมายหรือปัญหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องดังที่กรณีศึกษาที่ 4 ได้กล่าวถึงไปแล้วนั้น แต่กรณีศึกษาที่ 4 ได้มองว่าปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้นไม่ได้เป็นปัญหาในการปฏิบัติงานกับคดีเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง เพราะการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับการแข่งรถจักรยานยนต์สำหรับสถานีตำรวจที่เป็นสถานีตำรวจเฉพาะที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจราจร ไม่ได้สร้างปัญหาความยุ่งยากมากนัก สามารถจับกุมได้อย่างซึ่งหน้า สามารถสืบสวนสอบสวนและส่งเรื่องต่อในการดำเนินคดีได้ตามกำหนด จึงต้องการทำงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนต่อไป เนื่องจากเห็นว่าหน้าที่ของตำรวจมีหน้าที่ในการสร้างความสงบสุขให้แก่สังคม การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจึงเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติงานต่อไปและยินดีที่จะปฏิบัติเพื่อความสงบสุขของประเทศชาติเป็นสำคัญ

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการสืบสวนสอบสวนและการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

กรณีศึกษาที่ 4 ได้กล่าวว่า

“เมื่อดูถึงประสิทธิภาพในการทำงานของผมต่อคดีเด็กและเยาวชน ผมคิดว่าผมยังไม่พอใจต่อการปฏิบัติงานของผม เนื่องจากมีเด็กและเยาวชนที่จับกุมได้จำนวนมากที่ไม่ได้รับโทษจากการกระทำของเขา หรือ ได้รับโทษน้อยเกินไป ทำให้ในที่สุดเด็กและเยาวชนเหล่านั้นก็มีการกระทำผิดซ้ำ”

สำหรับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการสืบสวนสอบสวนและการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่กรณีศึกษาที่ 4 เห็นว่าควรดำเนินการ ได้แก่

- **การกำหนดโทษสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีความรุนแรงให้เหมาะสมกับพฤติกรรมการกระทำผิด**

กรณีศึกษาที่ 4 เห็นว่า

"ควรมีการปรับโทษในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนให้มีความเหมาะสมกับพฤติกรรมในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น เพื่อเป็นการควบคุมพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนให้มีการกระทำผิดซ้ำน้อยลง แต่ในปัจจุบันบทลงโทษสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีกำหนดโทษที่น้อยมาก อาทิ ความผิดเกี่ยวกับการแข่งรถจักรยานยนต์มีความผิดที่ไม่สูงมากนัก อาทิ จำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 2,000-10,000 บาท ทำให้เด็กและเยาวชนเห็นว่าเป็นสิ่งที่ท้าทาย เป็นสิ่งที่สนุกที่จะลองเสี่ยงแข่งรถเพราะแม้ถูกจับโทษก็ไม่ได้สูงแต่ประการใด

ซึ่งหากถามคนในสังคมว่าต้องการให้มีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างไร ผมคิดว่าคนในสังคมต้องการให้มีการลงโทษต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างรุนแรง ผมคิดว่าต้องสร้างความสมดุลระหว่างผู้เสียหาย ประชาชนในสังคม และการให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยควรมีการพิจารณาตามประเภทคดีและพฤติกรรมที่เด็กและเยาวชนกระทำผิดจริง ๆ ศาลซึ่งมีหน้าที่ในการพิจารณาการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนควรใช้ดุลพินิจที่มีความเหมาะสมสำหรับพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยพิจารณาจากการสืบเสาะพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างจริงจังมากกว่าการใช้ดุลพินิจจากประสบการณ์หรือเหตุผลส่วนตัว รวมทั้งต้องมีมาตรฐานในการตัดสินคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่เหมือนกันอย่างแท้จริง เพราะผมเคยเห็นศาลตัดสินคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีเดียวกัน พฤติกรรมการกระทำผิดเหมือนกันทุกอย่างแต่ตัดสินคดีที่แตกต่างกัน ซึ่งนอกจากจะมีบทลงโทษหรือการปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนที่มีความเหมาะสมแล้ว ควรมีมาตรฐานในการพิจารณาคดีที่เหมือนกัน เพื่อเป็นการสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นแก่ทุกฝ่ายในสังคมอย่างแท้จริง"

- **การจัดตั้งหน่วยงานที่ทำงานเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

กรณีศึกษาที่ 4 ได้กล่าวว่าปัจจุบันตำรวจมีหน่วยงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนแล้ว อาทิ กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและสตรี แต่ปัญหาคือ นโยบายในการดำเนินงานของหน่วยงานเหล่านั้นอาจไม่ชัดเจน บางครั้งเมื่อรัฐบาลหรือผู้บังคับบัญชาให้ความสนใจในประเด็นปัญหาคดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน หน่วยงานดังกล่าวจึงอาจมีการดำเนินงานที่มีความชัดเจนดังที่เป็นข่าว แต่ในบางช่วงกลับไม่มีข่าวการปฏิบัติงานของหน่วยงานดังกล่าว จึงไม่ทราบนโยบายหรือทิศทางการดำเนินงานของหน่วยงานดังกล่าวแต่ประการใด ซึ่งกรณีศึกษาที่ 4 เห็นว่าหน่วยงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในคดีเด็กและเยาวชนควรมีการดำเนินงานที่เน้นการปฏิบัติงานต่อคดีเด็กและเยาวชนให้มากขึ้น ควรมีการเพิ่มบทบาทของหน่วยงานดังกล่าว และเพิ่มจำนวนของหน่วยงาน

ดังกล่าวให้ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศ จำทำให้การปฏิบัติงานของตำรวจเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชนมีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- **การจัดการกับของกลางที่ริบมาได้ให้มีประสิทธิภาพ**

กรณีศึกษาที่ 4 เห็นว่าควรมีวิธีในการจัดการกับของกลางที่มีการริบมาจากเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนกระทำผิดในคดีแข่งรถจักรยานยนต์หรือ รถยนต์ ตำรวจริบของกลางที่เป็นรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ได้เป็นจำนวนมาก หากแต่ตำรวจดำเนินการขายทอดตลาดไม่เป็น ทำให้ของกลางที่ริบมาได้ต้องโดนแดดโดนฝนและสุดท้ายหากยังไม่มีการขายทอดตลาดจะกลายเป็นเพียงเศษเหล็กที่ไม่มีมูลค่าแต่ประการใด ดังนั้นจึงควรมีการดำเนินการในการขายทอดตลาดอย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ การตั้งกรรมการกลางในการขายทอดตลาดของกลางที่ริบมาได้ เพื่อจะได้เป็นรายได้ที่นำมาใช้ในการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดต่อไป

- **การพัฒนาระบบการทำงานของตำรวจให้เอื้อต่อการควบคุมอาชญากรรมทุกประเภท รวมทั้งการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน**

กรณีศึกษาที่ 4 เห็นว่าปัจจุบันการปฏิบัติงานของตำรวจมีการทำงานที่ประสานกับเป็นทีมน้อย ผู้บังคับบัญชามีบทบาทในการสั่งการมากที่สุด ตลอดจนระบบการทำงานของตำรวจที่เป็นสายการบังคับบัญชา หากผู้บังคับบัญชาไม่เห็นความสำคัญกับคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน อาจเป็นปัญหาสำคัญต่อการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชน เพราะคดีที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนไม่มีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้องทำให้บางครั้งผู้บังคับบัญชาอาจไม่เห็นความสำคัญของการปฏิบัติงานด้วย นอกจากนี้ จากระบบของตำรวจซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องกับระบบการวิ่งเต้นเพื่อเติบใหญ่ในสายงานทำให้ผู้บังคับบัญชาที่เติบโตขึ้นมาหากแต่ไม่มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง ทำให้การปฏิบัติงานในคดีที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนอาจไม่ประสบความสำเร็จอย่างแท้จริง ดังนั้นการปรับระบบการทำงานของตำรวจให้มีประสิทธิภาพในทุกประเภทคดีที่สำคัญแนวทางหนึ่ง คือ การพัฒนาระบบงานตำรวจให้มีการทำงานเป็นทีมได้มากขึ้น ส่งเสริมโอกาสความก้าวหน้าในการทำงานตามความเหมาะสม มากกว่าการให้ความสำคัญกับระบบการวิ่งเต้น จะทำให้การทำงานของตำรวจกับการดำเนินคดีทุกประเภทคดีรวมทั้งคดีเด็กและเยาวชนมีประสิทธิภาพอย่างแน่นอน

ตำรวจ

<u>กรณีศึกษาที่ 5</u>

กรณีศึกษาที่ 5 ทำงานในโรงพักแห่งหนึ่งในย่านที่มีสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงทั้งในระดับประถม มัธยมศึกษา ระดับอาชีวะศึกษา และระดับมหาวิทยาลัย ตลอดจนมีศูนย์การค้าที่สำคัญที่เป็นสถานที่พักผ่อนและรวมกลุ่มของวัยรุ่นในเขตใจกลางกรุงเทพฯ จึงเป็นแหล่งรวมของเด็กและเยาวชนทั้งที่เป็นสถาบันการศึกษา แหล่งกวดวิชา แหล่งแฟชั่นของวัยรุ่น ตลอดจนเป็นแหล่งที่วัยรุ่นคนหนุ่มสาว ตลอดจนคนวัยทำงานนัดรวมตัวเพื่อพบปะสังสรรค์ โดยเฉพาะช่วงวันเสาร์ – อาทิตย์ หรือวันหยุดที่มีวัยรุ่นรวมตัวกันเป็นจำนวนมาก ในบริเวณท้องที่ที่โรงพักรับผิดชอบ

ประเภทคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ปฏิบัติงานด้วยมากที่สุด

สำหรับปัญหาที่กรณีศึกษาที่ 5 ประสบในการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนมากที่สุด ได้แก่ คดีเด็กและเยาวชนยกพวกตีกัน โดยเฉพาะวันศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ ที่จะมีเด็กและเยาวชนยกพวกตีกันบ่อย โดยเฉลี่ยมีการยกพวกตีกันเกือบทุกอาทิตย์ก็ว่าได้ โดยมีการยกพวกตีกันทั้งที่เป็นนักเรียนนักศึกษาในระดับอาชีวะศึกษา เด็กนักเรียนระดับมัธยมศึกษาทั้งมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ซึ่งประเด็นที่สำคัญคือ แนวโน้มในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้ลุกลามไปยังโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาที่มีชื่อเสียงในเขตนี้ ที่เคยเป็นเด็กดีมีความประพฤติเรียบร้อย หรือเป็นเด็กเรียนในสายตาของบุคคลทั่วไป โดยมีเด็กส่วนหนึ่งที่หันมาเป็นผู้ใช้ความรุนแรงในการกระทำต่อผู้อื่น เป็นผู้กระทำผิดแทนที่จะเป็นเพียงผู้เสียหายหรือผู้ถูกกระทำดังเช่นแต่ก่อน นอกจากนี้ปัญหาที่สำคัญของการกระทำผิดในคดีเด็กและเยาวชนในย่านนี้ที่น่าสนใจอีกประการหนึ่ง คือ การตบตีทำร้ายร่างกายของเด็กผู้หญิง ซึ่งเกิดการตบตีระหว่างเด็กผู้หญิงเนื่องจากต้องการแย่งโทรศัพท์มือถือรุ่นใหม่ อันเป็นพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในย่านนี้ที่มีมากขึ้น ตลอดจนการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่มาจากค่านิยมในด้านวัตถุนิยมที่มีมากขึ้น ทำให้เด็กและเยาวชนต้องมีการกระทำผิดเพื่อให้ได้วัตถุมาตอบสนองต่อความต้องการเป็นสำคัญ และมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้ความรุนแรงจากเดิมที่เคยมีการกระทำผิดในกลุ่มเด็กนักเรียนในระดับอาชีวะศึกษาเป็นเด็กนักเรียนในกลุ่มที่เป็นเด็กมากขึ้น

โดยกรณีศึกษาที่ 5 ได้กล่าวถึงความแตกต่างของการกระทำผิดระหว่างนักศึกษาในระดับอาชีวะศึกษาที่เคยเห็นเกิดขึ้นประจำในท้องที่ที่รับผิดชอบย่านนี้ กับเด็กนักเรียนที่มีการกระทำผิดมากขึ้น กล่าวคือ ถ้าการทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกายผู้กระทำเป็นเด็กนักเรียนสังกัดโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีชื่อเสียง แนวโน้มมีการเปลี่ยนจากเดิมเป็นผู้ถูกกระทำ หันมาเป็นผู้กระทำผิดมากขึ้น นอกจากนี้ พฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในระดับมัธยมศึกษาซึ่งมีการกระทำผิดในคดีทำร้ายร่างกายหรือยกพวกตีกัน เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่กระทำผิดเพราะพฤติกรรมการลอกเลียนแบบ เห็นการใช้ความรุนแรงเป็นสิ่งโก้เก๋ สังกัดกลุ่มแก๊งค์ โดยเด็ก

มัธยมศึกษาที่มีพฤติกรรมการกระทำผิดที่ใช้ความรุนแรง มักมีพื้นฐานมาจากครอบครัว ครอบครัวแยกทาง หรือ ครอบครัวไม่แตกแยกหากแต่ครอบครัวไม่มีความพร้อมในการเลี้ยงดู เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดบางคนมีครอบครัวที่มีฐานะดี เป็นลูกนักการเมือง หรือเศรษฐี เป็นเด็กที่ได้เงินมาง่าย แต่มีการกระทำผิดในลักษณะของการใช้ความรุนแรงมากขึ้น เพราะอาจเป็นเพราะครอบครัวไม่สามารถให้ความรักความอบอุ่น หรือ การอบรมสั่งสอนในสิ่งที่ถูกต้องได้ ในขณะที่เด็กอาชีวะจะใช้ความรุนแรงในการกระทำผิดมากกว่า โดยมีการใช้อาวุธ ใช้กำลังในการทำร้ายกัน ซึ่งอาจมีผู้เสียชีวิตหรือมีผู้ได้รับผลกระทบจากพฤติกรรมการยกพวกตีกันมากกว่าเด็กนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ทั้งที่เป็นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย

โดยกรณีศึกษาที่ 5 ได้กล่าวว่า

“ปัญหาเด็กยกพวกตีกันเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจนเกือบจะเป็นเรื่องธรรมดาของท้องที่นี้ เพราะวันเสาร์ที่ผ่านมา(18 ก.พ.2555) ก็มีเด็กยกพวกตีกัน โดยเป็นการตั้งก๊วนตีกันประมาณ 20 กว่าคน ในซอยหนึ่งเป็นเป็นย่านขายสินค้า เครื่องแต่งกาย แฟชั่นวัยรุ่น ส่วนใหญ่เด็กและเยาวชนในเขตนี้จะรวมกลุ่มกันในช่วงศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ ปัญหาที่ตามมาก็คือ การยกพวกตีกัน รวมทั้งบางทีก็มีคดีลักทรัพย์ชิงทรัพย์ แต่ก็จะไม่มากเหมือนกับคดีทำร้ายร่างกาย การรวมกลุ่มยกพวกตีกัน ”

อย่างไรก็ตาม กรณีศึกษาที่ 5 ได้กล่าวว่า

“นอกจากคดีการยกพวกตีกัน ทำร้ายร่างกาย ที่มีมากอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ คดีที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์ แต่คดีที่อาจมีมากแต่ตำรวจอาจไม่ได้เข้าไปยุ่งเกี่ยวมากนัก คือ คดียาเสพติด เนื่องจากท้องที่ที่โรงพักตั้งอยู่มีเขตชุมชนที่มีลักษณะคล้ายชุมชนแออัดอยู่ใกล้เคียง ทำให้ประสบกับปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเช่นเดียวกัน

ปัญหาที่ประสบในกระบวนการดำเนินการป้องกันปราบปรามเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

สำหรับปัญหาที่กรณีศึกษาที่ 5 ประสบในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน โดยกรณีศึกษาที่ 5 ได้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปราม การจับกุมและการสืบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยกรณีศึกษาที่ 5 ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ดังนี้

-ไม่กล้าจับกุมเด็กและเยาวชน

กรณีศึกษาที่ 5 ได้กล่าวว่า หากทราบว่าเป็นการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนจะไม่ต้องการจับกุมหรือเข้าไปยุ่งเกี่ยวเท่าไร เพราะทราบว่าจะต้องมีขั้นตอนที่ตามมาอีกมากมายจากการจับกุมเด็กและเยาวชน ทำให้ไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

- **ข้อกำหนดของกฎหมายในการจับกุมที่จะต้องจับกุมซึ่งหน้า**

ทำให้ไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่เป็นการกระทำผิดที่ไม่ซึ่งหน้า

กรณีศึกษาที่ 5 ได้กล่าวว่า ไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพราะการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมักจะมีปัญหาที่ตามมา เนื่องจากกฎหมายกำหนดไว้ว่า ให้จับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้า ซึ่งหากเป็นการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้มีการกระทำผิดซึ่งหน้า ตำรวจไม่ต้องการจับกุม เพราะเห็นว่าไม่มีหลักฐาน ตลอดจนพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กที่ตำรวจไม่เห็นตั้งแต่ต้น ทำให้ตำรวจกลัวถูกฟ้องว่าจะมีการละเมิดสิทธิเด็กและเยาวชน

ซึ่งหากเด็กมีการกระทำผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับการทำร้ายร่างกาย เมื่อมีคนแจ้งความเข้ามากรณีศึกษาที่ 5 จะเข้าไประงับเหตุและจับกุม หากแต่ถ้าเป็นคดีที่ไม่เห็นพฤติกรรมการกระทำผิดซึ่งหน้าตำรวจจะไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยเฉพาะคดียาเสพติด ซึ่งเป็นคดีที่เกิดขึ้นมากในชุมชนที่อยู่ไม่ไกลจากโรงพัก แต่ตำรวจไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยเฉพาะในคดีเสพยาเสพติด เนื่องจากเด็กและเยาวชนที่เป็นผู้เสพจะไม่มียาเสพติดอยู่กับตัว ทำให้ตำรวจไม่ต้องการจับกุมเนื่องจากไม่ใช่การกระทำผิดซึ่งหน้า เพราะเด็กและเยาวชนไม่ได้เสพยาเสพติดให้เห็นซึ่งหน้าในขณะการจับกุม โดยในชุมชนที่อยู่ใกล้โรงพักที่กรณีศึกษาที่ 5 ทำงานอยู่ได้มีเด็กเสพยาเสพติด ค้ายาเสพติด แต่ถ้าเป็นคดีเสพตำรวจจะไม่จับกุม นอกจากนี้ประเด็นที่สำคัญ คือ การที่ผู้ค้ายาเสพติด ใช้ให้เด็กที่มีอายุ 10 กว่าปี เป็นคนเดินยาเสพติด หรือ ค้ายาเสพติด แต่ตำรวจไม่ต้องการจับกุมเพราะขั้นตอนที่จะตามมาจากการจับกุมเด็กและเยาวชนที่มีขั้นตอนยุ่งยาก โดยหากตำรวจได้มีการจับเด็กหรือเยาวชนที่เสพยาเสพติดได้ จะให้เด็กต่องาน คือ ให้เด็กและเยาวชนดังกล่าวเป็นสายในการล่อซื้อยาเสพติด ว่ามีการรับยาเสพติดมาจากใคร หลังจากนั้นจึงการส่งตัวเด็กและเยาวชนไปศูนย์บำบัดยาเสพติดเป็นระยะเวลา 15 วัน

- **ไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เนื่องจากขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องมีความยุ่งยาก**

กรณีศึกษาที่ 5 กล่าวว่าไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เนื่องจากขั้นตอนในการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ที่อาจมีการถูกฟ้องว่าตำรวจมีการละเมิดสิทธิของเด็กและเยาวชนได้ นอกจากนี้ การจับกุมเด็กและเยาวชนกรณีศึกษาที่ 5 เห็นว่ามีกระบวนการมากมายหรือภาระงานจำนวนมากที่ต้องมาจากกรณีที่มีการจับกุมเด็กและเยาวชน ไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนในการให้สหวิชาชีพเข้ามามีส่วนร่วมในการสอบสวน การส่งเด็กและเยาวชนไปตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง รวมทั้งการที่ต้องส่งเด็กและเยาวชนไปยังท้องที่ที่พนักงานสอบสวนเด็กและเยาวชนเป็นผู้รับผิดชอบ ทำให้ตำรวจไม่ต้องการยุ่งเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน โดยกรณีศึกษาที่ 5 ได้กล่าวว่า “การที่ตำรวจไปยุ่งเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน เป็นการทำให้ตำรวจเปลืองตัว” จากข้อกำหนดของกฎหมายเกี่ยวกับขั้นตอนการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนจึงเป็นเหตุผลสำคัญทำให้กรณีศึกษาที่ 5ไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชน

- **เห็นว่าหากมีการนำเด็กเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมจะเป็นการทำให้เด็กเกิดพฤติกรรมอาชญากรมากขึ้น**

กรณีศึกษาที่ 5 ไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยให้เหตุผลที่สำคัญอีกประการหนึ่งว่า หากมีการจับกุมเด็กและเยาวชน ทำให้เด็กและเยาวชนต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมแล้ว อาจทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมความเป็นอาชญากรมากขึ้น โดยกล่าวว่า

"ผมคิดว่าเมื่อเด็กและเยาวชนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมแล้ว ในที่สุดเมื่อไปถูกควบคุมตัวที่สถานพินิจฯ อาจเป็นการเพิ่มวิชามาร หรือ วิชาความเป็นอาชญากรให้กับเด็กเหล่านี้ได้มากขึ้น ผมจึงคิดว่าไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด"

- **การถูกข่มขู่ในการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจากผู้ทรงอิทธิพล**

กรณีศึกษาที่ 5 ได้กล่าวว่าปัญหาที่สำคัญในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การถูกข่มขู่จากผู้ทรงอิทธิพลในการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชน โดยกรณีศึกษาที่ 5 ได้เล่าว่า

"โรงพักที่ผมทำงานอยู่รับผิดชอบท้องที่ที่เป็นแหล่งสถาบันการศึกษาที่สำคัญ นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งศูนย์รวมของห้างสรรพสินค้าและร้านค้าที่ตอบสนองต่อความต้องการของวัยรุ่นเป็นสำคัญ ดังนั้น จึงมีวัยรุ่นทุกระดับชั้นเข้ามาเที่ยวหรือเรียนอยู่ในท้องที่แห่งนี้ โดยเฉพาะวัยรุ่นที่เรียกว่าเป็นลูกท่านหลานเธอก็มีเยอะครับ ปัญหาหนึ่งที่ผมมักจะเจอ คือ เมื่อลูกท่านหลานเธอถูกจับ พ่อแม่ผู้ปกครองจะไม่ยอมรับว่าตัวเองกระทำผิด หากแต่จะหาว่าตำรวจเป็นฝ่ายที่กลั่นแกล้งลูกเขา ทั้งขู่ว่าจะฟ้องตำรวจกลับ ทั้งขู่ว่าจะเอาเรื่องคนที่จับกุมลูกเขาทุกคน จะเอาเรื่องตำรวจทุกคนที่โรงพักที่ไปจับกุมลูกเขา ผมเคยเจอทั้งลูกนักการเมืองที่พ่อกำลังอยู่ในฐานะทางการเมืองระดับสูง หรือ เป็นเสี่ยข่มขู่ โดยพ่อแม่ ผู้ปกครองเห็นว่าลูกของตนเองเป็นผู้บริสุทธิ์ เป็นเด็กเรียบร้อย หรือเป็นเด็กดี ไม่ได้กระทำผิดแต่อย่างไร หากแต่เป็นผู้ที่ถูกตำรวจกลั่นแกล้ง ผมเคยจับกุมเด็กคนหนึ่งกระทำผิดซ้ำมากกว่า 5 ครั้ง แต่ผู้ปกครองของเด็กคนดังกล่าว บอกว่าลูกเขาไปเรียนพิเศษ ไม่ได้ทำผิดอะไร

ท้องที่โรงพักผมเป็นท้องที่ที่มีลูกท่านหลานเธอกระทำผิดมาก ก็เป็นปัญหาจริง ๆ ครับ วันนี้ยังมีเฮียคนนึงโทรมาข่มขู่เลยครับว่าจะเอาเรื่องคนที่จับลูกเขามาดำเนินคดีให้หมดทั้งโรงพัก ปัญหาการทำงานกับเด็กและเยาวชนก็มากพออยู่แล้ว เราต้องมาเจอกับปัญหาโดนข่มขู่จากผู้ปกครองอีก เพราะทุกครั้งที่จับเด็กที่กระทำผิดได้ก็ต้องแจ้งผู้ปกครองให้มารับทราบ แต่เขาก็ไม่ยอมรับว่าลูกเขากระทำผิด ลูกคนใหญ่คนโต ลูกท่านหลานเธอทั้งนั้นแหละครับที่ข่มขู่ตำรวจ ทำให้เราทำงานมากขึ้น จนไม่ต้องการทำงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนแล้วครับ "

- **กลัวถูกฟ้องร้องกลับ**

จากการที่กฎหมายใหม่ได้ให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากขึ้น ทำให้กรณีศึกษาที่ 5 กลัวถูกฟ้องร้องกลับ ทั้งการฟ้องร้องจากเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดว่าตำรวจมีการจับกุมไม่ชอบด้วยกฎหมาย การถูกฟ้องร้องจากบิดา มารดาหรือผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนที่เห็น

ว่าลูกของตนเป็นเด็กดี หากแต่ถูกตำรวจกลั่นแกล้งจับลูกของตนเอง ตลอดจนการกลัวการถูกฟ้องร้องจากสื่อที่จับตามองการทำงานของตำรวจกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ซึ่งหากเด็กหรือผู้ปกครองมีการร้องเรียนต่อสื่อ อาจทำให้ตำรวจถูกฟ้องร้องกลับได้ อันเป็นสิ่งที่ทำให้ตำรวจไม่ต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน

- **คดีที่กระทำผิดมีมากภายหลังการบังคับใช้กฎหมายใหม่ เด็กรู้กฎหมายมากขึ้น แต่เข้าสู่กระบวนการแค่ร้อยละ 10**

กรณีศึกษาที่ 5 ได้กล่าวว่า ภายหลังจากที่มีการบังคับใช้กฎหมายใหม่ใน พ.ศ.2554 ปรากฏว่าเด็กมีการกระทำผิดมากขึ้น หากแต่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมในขั้นตอนของตำรวจเพียงร้อยละ 10 เท่านั้น อันอาจจะสืบเนื่องมาจากเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในปัจจุบันรู้กฎหมายมากขึ้น รู้ว่าแม้จะการกระทำผิดแต่กฎหมายให้โอกาส กฎหมายมีการคุ้มครองสิทธิค่อนข้างมาก ทำให้ตำรวจประสบกับการทำงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน เนื่องจากการรู้กฎหมายของเด็กและเยาวชนที่เห็นว่ากฎหมายคุ้มครองจึงพยายามใช้ช่องทางของกฎหมายในการกระทำผิด

- **ปัญหาการพิสูจน์การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน**

ปัญหาที่สำคัญมากประการหนึ่งในการปฏิบัติงานของกรณีศึกษาที่ 5 ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน คือ การหาพยานหลักฐาน การพิสูจน์การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนกระทำได้ยากกว่าการหาพยานหลักฐานของผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่ กล่าวคือ ถ้าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้า การหาพยานหลักฐานจะทำได้ยาก เพราะตำรวจก็กลัวการถูกกล่าวหาว่าหลักฐานที่ได้มาไม่ถูกต้องเป็นการละเมิดสิทธิของเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด อาจหาว่ามีการกลั่นแกล้งเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยเฉพาะในปัจจุบันที่มีการคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาก

นอกจากนี้พยานหลักฐานที่ได้จากผู้เสียหาย หากเป็นเด็กและเยาวชนเช่นกัน อาจเชื่อมโยงไม่ถึงตัวเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิด เพราะเด็กและเยาวชนผู้เสียหายไม่สามารถจำรูปพรรณสัณฐานผู้กระทำผิดได้ โดยกรณีศึกษาที่ 5 ได้เล่าว่า

“ผมเคยจับกุมเด็กที่เป็นผู้ต้องหาในคดีทำร้ายร่างกายได้ และได้สอบถามเด็กผู้เสียหายว่าผู้กระทำผิดมีลักษณะอย่างไร แต่ด้วยความที่ผู้เสียหายก็เป็นเด็กเหมือนกัน ปัญหาคือ ไม่สามารถจำรูปพรรณของเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดได้ ซึ่งเราจะเจอปัญหานี้ค่อนข้างมาก เพราะคดีเด็กและเยาวชนในท้องที่ที่ผมรับผิดชอบมักเป็นเรื่องทำร้ายร่างกาย และเป็นการกระทำระหว่างเด็กกับเด็กหรือ เยาวชนกับเยาวชน ซึ่งถ้าผู้เสียหายเป็นเด็กจะค่อนข้างจำเหตุการณ์ไม่ได้ เพราะวุฒิภาวะยังคงเป็นเด็ก ตลอดจนถ้าเป็นการกระทำผิดที่มีผู้ร่วมกระทำผิดจำนวนมาก อาทิ 10 คนขึ้นไป กระทำผิดในเวลาเย็น หรือยามค่ำคืน ผู้เสียหายซึ่งเป็นเด็กและเยาวชนจะจำผู้กระทำผิดไม่ได้เลย จึงเป็นปัญหาที่สำคัญในการหาพยานหลักฐานในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน”

สำหรับการพิสูจน์หลักฐานในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่สำคัญที่กรณีศึกษาที่ 5 ใช้ คือ การใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) เพราะเป็นพยานหลักฐานที่ชัดเจนและสามารถนำมาพิสูจน์ได้อย่างแน่นอน อย่างไรก็ตาม กรณีศึกษาที่ 5 ได้เล่าว่า “ผมเห็นว่าหลักฐานที่ดีที่สุดในการพิสูจน์การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ถ้าไม่มีหลักฐานตัวนี้ เราคงไม่กล้าจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด กรณีที่เขาไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้า แต่แม้จะเป็นหลักฐานที่ดีสำหรับคดีเด็กและเยาวชน แต่ผมว่าก็ยังคงมีปัญหาเพราะหลายที่กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ไม่สามารถทำงานได้ หรือทำงานได้ แต่ภาพก็ไม่ชัด ”

สาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานต่อคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

สำหรับสาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติต่อคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 5 เห็นว่า เกิดจากสาเหตุที่สำคัญได้แก่

- **กฎหมายไม่เอื้อต่อการทำงาน**

กฎหมายได้กำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงานต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาก ทำให้ตำรวจเกิดความยุ่งยากในการปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ปัญหาด้านกฎหมายที่สำคัญที่ตำรวจไม่ต้องการทำ คือ การนำตัวเด็กไปไต่สวนการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง การให้สหวิชาชีพเข้ามามีส่วนร่วมในการสอบสวนเด็กและเยาวชน ที่ไม่สามารถนัดสหวิชาชีพให้มาตรงกันได้ง่าย เป็นต้น เป็นสิ่งที่ทำให้ตำรวจไม่ต้องการปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

- **การคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่มากขึ้น**

การให้ความคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนที่มากเกินไป ซึ่งอาจเป็นดาบสองคมที่มาทำร้ายเด็กที่กระทำผิดเอง เพราะเด็กไม่เกรงกลัวกฎหมาย เพราะทำผิดแล้วไม่ต้องรับโทษ ตลอดจนการให้ความคุ้มครองสิทธิที่สำคัญจากผู้ปกครองที่พยายามปกป้องลูก จนอาจทำให้ลูกต้องกลายเป็นอาชญากรที่มีความรุนแรงมากขึ้น เป็นต้น เมื่อมีการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด หากแต่ไม่มีการคุ้มครองสิทธิผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ตำรวจไม่ต้องการปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

- **การปกป้องคุ้มครองบุตรหลานที่กระทำผิดจากผู้ปกครอง**

สาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจต่อคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่สำคัญประเด็นหนึ่ง ได้แก่ การปกป้องคุ้มครองบุตรหลานที่กระทำผิดมากเกินไป โดยเชื่อว่าบุตรหลานของตนไม่ได้กระทำผิด หากแต่ตำรวจกลั่นแกล้งบุตรหลานของตน อันส่งผลต่อการที่ผู้ปกครองที่มีอิทธิพลได้มีการข่มขู่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานไม่ให้มีการดำเนินคดีกับบุตรหลานที่กระทำผิด

- **ปัญหาจากตำรวจผู้ปฏิบัติงาน**

ปัญหาจากตำรวจผู้ปฏิบัติงานซึ่งมีภาระงานที่มาก เมื่อต้องปฏิบัติงานกับเด็กและ

เยาวชนซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานที่ยุ่งยาก ทำให้ตำรวจไม่ต้องการปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชน ตลอดจนจากการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ซึ่งต้องเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายใหม่ หากแต่ไม่มีการอบรมให้แก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง จะเป็นการสร้างภาระงานและสร้างความเบื่อหน่ายให้แก่ผู้ปฏิบัติงานเป็นอย่างยิ่ง

ความต้องการปฏิบัติงานในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

กรณีศึกษาที่ 5 ได้กล่าวว่า

“หากเลือกได้ ไม่ต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน เพราะข้อจำกัดต่าง ๆ และประเด็นสำคัญ คือ กฎหมายให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด มากกว่าการให้ความคุ้มครองผู้เสียหาย หรือ ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดดังกล่าว”

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจต่อการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

กรณีศึกษาที่ 5 เห็นว่าการปฏิบัติงานของตำรวจในสถานีตำรวจของตนเองมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เนื่องจากต้องปฏิบัติงานของตำรวจภายใต้ข้อจำกัดต่าง ๆ มากมาย โดยเฉพาะข้อจำกัดในประเด็นของการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดของกฎหมาย ดังนั้น หากมีคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเกิดขึ้น 10 คดี แต่ตำรวจสามารถดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนได้จำนวน 3 คดีก็ถือว่ามีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานแล้ว

สำหรับแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานต่อคดีเด็กและเยาวชนที่สำคัญของตำรวจ กรณีศึกษาที่ 5 เห็นว่า ควรมีการดำเนินการ ดังนี้

- **การปรับปรุงกฎหมายให้เอื้อต่อการทำงาน**

โดยควรมีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน ในประเด็น

- **การไต่สวนการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมงนับแต่การจับกุม**

ควรมีการปรับแก้เป็นการไต่สวนการจับกุมเด็กและเยาวชนควรมีการขยายระยะเวลาเป็น 48 ชั่วโมงเพื่อให้ตำรวจทำงานได้อย่างรอบคอบมากขึ้น

-การใช้สหวิชาชีพเข้ามาร่วมในการสอบสวน ควรขึ้นอยู่กับดุลพินิจของตำรวจในการสอบสวน

เพื่อเป็นการลดภาระในการปฏิบัติงานให้แก่ตำรวจ ควรมีการให้ดุลพินิจแก่ตำรวจในการให้สหวิชาชีพเข้าร่วมในการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด หรือ ควรมีการกำหนดให้สหวิชาชีพเข้าร่วมสอบสวนในคดีที่มีความสำคัญหรือรุนแรงเท่านั้น

- การลงโทษเด็กและเยาวชนให้มีความรุนแรงมากขึ้น เพื่อให้เกิดความเกรงกลัวไม่กล้ากระทำผิด

จากข้อกำหนดของกฎหมายในปัจจุบันที่มุ่งเน้นการให้โอกาสเด็กและเยาวชนไม่ต้องรับโทษ เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กและเยาวชนไม่เกรงกลัวต่อโทษที่ได้รับ และมีการกระทำผิดที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งควรมีการกำหนดบทลงโทษให้มีความเฉียบขาดมากขึ้น เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความเกรงกลัวต่อโทษ อันเป็นการยับยั้งพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

อัยการ

กรณีศึกษาที่ 6

กรณีศึกษาที่ 6 เป็นอัยการที่ปฏิบัติงานประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษคดีเยาวชนและครอบครัว

ปัญหาที่ประสบในการปฏิบัติการทำงานกับเด็กและเยาวชน

สำหรับปัญหาที่กรณีศึกษาที่ 6 ประสบ เนื่องจากการปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่

- **ปัญหาคดีเข้ามาสู่ขั้นตอนของอัยการมีจำนวนที่ลดลงภายหลังจากมีการบังคับใช้กฎหมายใหม่**

ภายหลังจากที่มีการบังคับใช้กฎหมายใหม่(พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัว ฯพ.ศ. 2553)นับแต่เดือนพฤษภาคม 2554 เป็นต้นมา กรณีศึกษาที่ 6 ได้กล่าวว่า ได้ประสบกับปัญหากับการที่มีคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนมีจำนวนที่ลดลงมาก คือ ลดลงประมาณสามในสี่ของคดีเด็กและเยาวชนที่อัยการกรณีศึกษาที่ 6 ได้เคยปฏิบัติงานเกี่ยวข้องด้วย โดยมีคดีเด็กและเยาวชนที่ดำเนินคดีด้วยที่ผ่านเข้ามาถึงขั้นตอนของอัยการลดลงเหลือหนึ่งในสี่ของคดีเด็กและเยาวชนที่เคยดำเนินคดีด้วย ซึ่งหากมองจากการที่คดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งได้เข้าสู่การดำเนินคดีของอัยการมีจำนวนที่ลดลง กรณีศึกษาที่ 6 ได้กล่าวว่า

“อาจกล่าวได้ว่าเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน เพราะหากมีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมน้อย หากแต่ในความเป็นจริงเด็กและเยาวชนยังคงมีการกระทำผิด อาจทำให้กระบวนการยุติธรรมมีการจัดการกับปัญหาเด็กและเยาวชนอย่างไม่ถูกต้อง”

ปัญหาที่ประสบในการทำงานกับตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

สำหรับปัญหาที่กรณีศึกษาที่ 6 ประสบในการทำงานร่วมกับตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ได้แก่

- **ปัญหาตำรวจทำสำนวนในการสอบสวนได้ไม่ละเอียดและไม่สมบูรณ์**

ปัญหาในการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนร่วมกับตำรวจ ที่กรณีศึกษาที่ 6 ประสบได้แก่ ในปัจจุบันตำรวจมีการตรวจสอบข้อมูลรายละเอียด ประวัติในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้ไม่ละเอียดเท่าที่ควร อันอาจเนื่องมาจากกรณีที่ตำรวจจะต้องส่งเด็กและเยาวชนไปไต่สวนภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ทำให้ตำรวจเร่งรีบในการนำตัวเด็กไปให้ศาลไต่สวนการจับกุม อันส่งผลให้ตำรวจขาดการรอบคอบในการทำงาน ทำให้กรณีศึกษาที่ 6 ต้องประสบกับปัญหาได้ข้อมูลจากการสอบประวัติเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด รวมทั้งสำนวนการสอบสวนที่ไม่สมบูรณ์ ทำ

ให้อัยการต้องสั่งสอบสวนเพิ่มเติม อันทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชน ทำให้อัยการส่งสำนวนไม่ทันการผลัดฟ้อง อันเนื่องมาจากการตรวจพิสูจน์ที่ส่งมาล่าช้า ตลอดจนบางคดีไม่สามารถฟ้องร้องได้ เนื่องจากขาดอายุความ ไม่สามารถส่งคดีไปฟ้องร้องได้ทันภายในระยะเวลา 30 วันตามที่กฎหมายกำหนด

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานต่อคดีเด็กและเยาวชนของตำรวจผู้ปฏิบัติงาน

เมื่อกล่าวถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจต่อเด็กและเยาวชนในมุมมองของอัยการ กรณีศึกษาที่ 6 ได้กล่าวว่า ตำรวจประสบปัญหาในด้านประสิทธิภาพการส่งสำนวนคดีมาให้โดยสำนวนคดีที่ส่งมาไม่มีความละเอียดรอบคอบ ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์แบบ โดยตำรวจมีลักษณะการทำงานที่เร่งรีบขาดความรอบคอบในการทำงาน

- **การเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานระหว่างคดีเด็กและเยาวชนและคดีของผู้ใหญ่**

จากการเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานระหว่างการดำเนินคดีของตำรวจต่อคดีเด็กและเยาวชนและคดีผู้ใหญ่ กรณีศึกษาที่ 6 ได้กล่าวว่า นับตั้งแต่มีการบังคับใช้พ.ร.บ.ใหม่ เมื่อพิจารณาจากประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจในการทำคดีเด็กและเยาวชน เปรียบเทียบกับคดีผู้ใหญ่ปรากฏว่า ตำรวจมีการทำสำนวนคดีผู้ใหญ่ที่ส่งมาให้ดำเนินคดีมีความครบถ้วนถูกต้องมากกว่าคดีเด็กและเยาวชน ในขณะที่คดีเด็กและเยาวชนตำรวจจะมีการดำเนินคดีในลักษณะที่เร่งรีบมีความไม่สมบูรณ์แบบ อันเป็นอุปสรรคต่ออัยการในการส่งฟ้องคดี

แนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

กรณีศึกษาที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนในระดับหนึ่ง หากแต่ไม่พึงพอใจในประเด็นที่ว่า ตำรวจทำสำนวนการสอบสวนที่ไม่ละเอียดเรียบร้อยเท่าที่ควร

กรณีศึกษาที่ 6 เห็นว่าแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ควรมีการดำเนินการ ดังนี้

- **การแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน**

กรณีศึกษาที่ 6 เห็นว่าควรมีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติของของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน เพื่อทำให้ตำรวจมีอิสระในการปฏิบัติงานมากขึ้น อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจ โดยสาระสำคัญของกฎหมายที่ควรมีการปรับปรุงแก้ไข ได้แก่

- **การนำเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไปไต่สวนการจับกุมที่ศาลภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ควรมีความยืดหยุ่นและใช้บังคับสำหรับคดีที่มีความรุนแรงเป็นคดีอุกฉกรรจ์ และเป็นคดีที่มีความสลับซับซ้อนเท่านั้น**

แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจในคดีเด็กและเยาวชนที่สำคัญประการหนึ่ง กรณีศึกษาที่ 6 เห็นว่าควรมีการแก้ไขประเด็นของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการที่ให้ตำรวจนำตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่ถูกจับกุมไปไต่สวนการจับกุมที่ศาลภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ซึ่งกรณีศึกษาที่เห็นว่าการกำหนดให้ตำรวจนำเด็กและเยาวชนที่จับกุมได้ไปให้ศาลไต่สวนการการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง เป็นขั้นตอนการทำงานที่สร้างภาระให้กับตำรวจ ทำให้ตำรวจต้องเร่งรีบในการนำเด็กไปไต่สวนคดี ทำให้มีการสอบถามข้อมูลประวัติส่วนตัวของเด็กไม่ละเอียดรอบคอบ ตลอดจนทำให้ตำรวจไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชน อันส่งผลให้การทำงานของตำรวจประสบปัญหาและส่งผลต่อคดีเด็กและเยาวชนในขั้นตอนของอัยการที่มีจำนวนลดลง

ดังนั้น กรณีศึกษาที่ 6 จึงเห็นว่าควรมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดระยะเวลาในการให้ตำรวจนำตัวเด็กและเยาวชนไปไต่สวนการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมงให้มีความยืดหยุ่นคล่องตัวในการทำงาน โดยควรมีการกำหนดให้มีการไต่สวนเด็กและเยาวชนที่ถูกจับกุมเฉพาะคดีที่มีความรุนแรง คดีที่มีความสำคัญ หรือมีความสลับซับซ้อนเท่านั้น เป็นต้น

หรือ หากต้องมีการไต่สวนการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด กฎหมายควรมีการขยายระยะเวลาในการตรวจสอบการจับกุมให้มากขึ้น โดยควรมีการขยายระยะเวลาเป็น 48 ชั่วโมง เพื่อให้ตำรวจมีระยะเวลาในการปฏิบัติงานตั้งแต่การตรวจสอบประวัติเด็กและรายละเอียดต่าง ๆที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพื่อป้องกันความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากความเร่งรีบขาดความรอบคอบในการปฏิบัติงานเป็นสำคัญ

- **คดีเด็กและเยาวชนที่กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน 30 วัน ควรมีการปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสมตามประเภทคดี**

กรณีศึกษาที่ 6 เห็นว่าควรมีการปรับเปลี่ยนระยะเวลาในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ให้มีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน ไม่ควรกำหนดให้ทุกประเภทคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในระยเวลา 30 วัน ซึ่งแม้จะสามารถขอผัดฟ้องได้ 2 ครั้ง ครั้งละ 15 วัน แต่กรณีศึกษาที่ 6 เห็นว่า เป็นระยะเวลาที่อาจมีปัญหาได้หากเด็กหรือเยาวชนกระทำผิดในคดีอุกฉกรรจ์ หรือ คดีที่ต้องการสืบหาพยานหลักฐานเพิ่มเติม เพราะมิฉะนั้น อาจเกิดปัญหาที่ตำรวจรีบสืบสวนสอบสวนและรีบทำสำนวนส่งไปให้อัยการอย่างหละหลวม ซึ่งเมื่อพยานหลักฐานไม่ครบถ้วน อัยการอาจไม่ส่งเรื่องฟ้อง อันทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีที่มีความรุนแรง ไม่ได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสมต่อการกระทำ

กรณีศึกษาที่ 6 เห็นว่าหากเป็นคดีอุกฉกรรจ์หรือคดีที่มีความสลับซับซ้อนควรมีการขยายระยะเวลาของการดำเนินคดีเด็กและเยาวชน เพื่อให้ตำรวจได้มีระยะเวลาในการสอบสวน การรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อการดำเนินคดีที่มีความครบถ้วนมากยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชนผู้ต้องหาว่ากระทำผิด ผู้เสียหาย และสังคมส่วนรวม เพราะหากมีกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานที่ไม่ยืดหยุ่นโดยไม่พิจารณาตามลักษณะประเภทคดีอาจทำให้ตำรวจประสบปัญหาในการปฏิบัติงาน อันนำไปสู่ปัญหาที่มีผลกระทบต่ออัยการ ศาล สถานพินิจฯ เด็กและเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำผิด เหยื่อผู้เสียหายและสังคมส่วนรวม

o การปรับแก้อายุเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

กรณีศึกษาที่ 6 เห็นว่าควรมีการปรับแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอายุเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มีความเหมาะสม เนื่องจากในปัจจุบันเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีแนวโน้มอายุน้อยลง ในขณะกฎหมายได้กำหนดให้เด็ก คือ ผู้ที่มีอายุไม่เกิน 15 ปี ซึ่งหากแต่ในบางครั้งเด็กเหล่านี้มีการกระทำผิดที่รุนแรงมาก พฤติกรรมการกระทำผิดไม่ได้แตกต่างจากผู้ใหญ่ หรือ มีความรุนแรงมากกว่าผู้ใหญ่ด้วยซ้ำ จึงควรมีการปรับแก้อายุเด็กและเยาวชนให้มีความเหมาะสม ให้เหมาะสมกับแนวโน้มการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ลดลงเรื่อย ๆ

- **การให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมสามารถทำงานได้อย่างอิสระในการปฏิบัติงาน**

กรณีศึกษาที่ 6 ได้กล่าวว่า ควรให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่ทำงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้มีอิสระในการทำงานอย่างแท้จริง ซึ่งในทางปฏิบัติในปัจจุบันปรากฏว่า หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่มีบทบาทมีอำนาจมากที่สุด คือ ศาล โดยศาลเข้าไปเกี่ยวข้องในทุกหน่วยงานของกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน ตั้งแต่การตรวจสอบการจับกุมของตำรวจ ทำให้ทุกหน่วยงานทำงานอย่างไม่เป็นอิสระ มีความเกรงกลัวการปฏิบัติงานจะเป็นการละเมิดสิทธิเด็กหรือเยาวชน ทำให้บางหน่วยงานโดยเฉพาะตำรวจซึ่งมีภาระหน้าที่ในการปฏิบัติงานมาก ไม่ต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมสำหรับคดีเด็กและเยาวชนที่มีอำนาจเด็ดขาดในแต่ละหน่วยงาน หากแต่มีการประสานการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ไม่ก้าวก่ายในการทำงานซึ่งกันและกัน จะทำให้การทำงานของตำรวจต่อคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยอาจส่งผลให้ตำรวจต้องการทำงานกับคดีเด็กและเยาวชนมากขึ้น เพราะไม่ต้องกังวลกับการที่จะต้องถูกตรวจสอบการทำงานจากหน่วยงานภายนอกมากเกินไป

- **ควรมีตำรวจเฉพาะสำหรับคดีเด็กและเยาวชนที่มีความสลับซับซ้อนยุ่งยากในการดำเนินคดี**

กรณีศึกษาที่ 6 เห็นว่าควรมีหน่วยงานของตำรวจที่ทำหน้าที่เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน ที่ดำเนินงานตั้งแต่ขั้นตอนของการจับกุม การสืบสวนสอบสวน ที่เป็นหน่วยงานเฉพาะแยกจากหน่วยงานตำรวจทั่วไป โดยมีลักษณะเป็นหน่วยงานของตำรวจที่มีตำรวจที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ผ่านการอบรมเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนเท่านั้น เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการจับกุม การสืบสวนสอบสวน หากแต่ใช้กับคดีเด็กและเยาวชนที่มีความสลับซับซ้อน หรือเป็นคดีที่มีความสำคัญ

อัยการ

<u>กรณีศึกษาที่ 7</u>

กรณีศึกษาที่ 7 เป็นอัยการที่ปฏิบัติงานประจำสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวในเขตจังหวัดปริมณฑล ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีจำนวนเด็กและเยาวชนกระทำผิดมาก มีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชนมาเป็นระยะเวลา 3 ปี โดยก่อนหน้านี้ปฏิบัติงานเป็นอัยการในคดีที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา

ปัญหาที่ประสบในการปฏิบัติการทำงานกับเด็กและเยาวชน

สำหรับปัญหาที่กรณีศึกษาที่ 7 ประสบในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่

- **ปัญหาข้อกำหนดของกฎหมายใหม่ไม่มีความชัดเจน**

กรณีศึกษาที่ 7 ได้กล่าวว่าปัญหาที่สำคัญในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนประการหนึ่ง คือ ปัญหาข้อกำหนดของกฎหมายที่บังคับใช้ไม่มีความชัดเจนในทางปฏิบัติ กล่าวคือ ปัญหาในการปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎหมายใหม่ตามมาตรา 86 ที่กำหนดให้แผนบำบัดแก้ไขฟื้นฟูต้องได้รับความยินยอมผู้เสียหาย เด็กและเยาวชน ซึ่งหากเป็นกรณีที่ผู้เสียหายเป็นรัฐไม่เข้าตามมาตรานี้ กฎหมายไม่ได้ให้แนวทางในการปฏิบัติไว้ กรณีศึกษาที่ 7 จึงเห็นว่าปัญหาที่สำคัญในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน คือ กฎหมายไม่ได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจนในทุกประเด็น

ปัญหาที่ประสบในการทำงานกับตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

สำหรับปัญหาที่กรณีศึกษาที่ 7 ประสบในการทำงานร่วมกับตำรวจ ได้แก่

- **ตำรวจไม่เข้าใจในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนตามที่กฎหมายกำหนด**

อัยการกรณีศึกษาที่ 7 ได้กล่าวว่า ปัญหาที่สำคัญในการปฏิบัติงานกับตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่เป็นประเด็นสำคัญ ได้แก่ ตำรวจใจเข้าใจในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนตามที่กฎหมายกำหนด เนื่องจากกฎหมายไม่ได้บอกวิธีในการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน ซึ่งกรณีศึกษาที่ มักมีตำรวจขอคำปรึกษาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน โดยประเด็นสำคัญที่เคยมีตำรวจขอคำปรึกษา อาทิ

- **การนำตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไปให้ศาลไต่สวนภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ขณะกระทำผิดผู้ต้องหามีอายุน้อยกว่า 18 ปี แต่ภายหลังจับกุมได้มีอายุมากกว่า 18 ปี**

ปัญหาที่ตำรวจประสบนอกจากระยะเวลาที่กำหนดไว้ค่อนข้างน้อยเกินไปสำหรับตำรวจแล้ว ประเด็นที่เป็นปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจ คือ กรณีที่ขณะกระทำผิด ผู้กระทำผิดเป็นเยาวชนหากแต่ขณะจับกุมตัวได้มีอายุมากกว่า 18 ปี ตำรวจควรมีการนำตัวผู้กระทำผิดไปให้ศาลไต่สวนการจับกุมหรือไม่ ซึ่งทางกรณีศึกษาที่ ได้แนะนำให้ตำรวจควรมีการนำตัวผู้กระทำผิดไปให้

ศาลตรวจสอบการจับกุม ซึ่งศาลจะเป็นผู้พิจารณาความถูกต้องของการตรวจสอบการจับกุมดังกล่าว แต่ให้ตำรวจทำงานให้ครบถ้วนจะดีกว่าการทำงานไม่ครบถ้วนซึ่งจะนำไปสู่การที่ไม่สามารถดำเนินคดีผู้กระทำผิดได้

- **ปัญหาข้อกฎหมายในการจับกุมซึ่งหน้า**

ปัญหาที่ได้กรณีศึกษาที่ 7 ได้ทราบจากตำรวจในการปฏิบัติงานประเด็นหนึ่ง คือ ปัญหาข้อกฎหมายในการกำหนดให้ตำรวจจับกุมเด็กและเยาวชนซึ่งกระทำผิดซึ่งหน้า โดยตำรวจได้เล่าให้กรณีศึกษาที่ 7 ฟังในกรณีของปัญหาในการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้า อาทิ การเสพยาเสพติด ซึ่งไม่ได้มีการกระทำผิดซึ่งหน้า โดยในช่วงแรกที่กฎหมายบังคับใช้ตำรวจจะไม่ค่อยจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้า หรือมีการจับแล้วปล่อย ไม่ได้มีการส่งเรื่องต่อมายังอัยการ ทำให้ในช่วงแรกของการบังคับใช้กฎหมายใหม่คดีเด็กและเยาวชนที่เข้ามายังอัยการมีจำนวนที่ลดลง หากแต่ในปัจจุบันตำรวจมีความเข้าใจในการจับกุมเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้ามากขึ้น โดยศาลมีการออกหมายจับให้เมื่อตำรวจขอหมายจับจากศาล ทำให้ตำรวจมีการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากขึ้น และปัจจุบันคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนไม่ได้ลดน้อยลงกว่าก่อนจะมีการบังคับใช้กฎหมายใหม่ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

- **ปัญหาตำรวจได้ให้สหวิชาชีพเข้าร่วมสอบสวนการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน แต่ในทางปฏิบัติจริงตำรวจมีการสอบสวนมาก่อนเรียบร้อยแล้ว**

ประเด็นที่กฎหมายกำหนดให้มีสหวิชาชีพเข้ามาร่วมสอบสวนการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน หากแต่ในทางปฏิบัติเท่าที่กรณีศึกษาได้ประสบในการทำงาน คือ ตำรวจได้มีการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นที่เรียบร้อยแล้ว แต่ให้สหวิชาชีพมาร่วมรับฟัง โดยการดูการเบิกความจากเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดว่าตรงกันหรือไม่ หลังจากนั้นจึงให้สหวิชาชีพมีการลงลายมือชื่อไว้พร้อมกัน โดยกรณีศึกษาที่ 7 ได้กล่าวว่า ตำรวจมีการพิมพ์สำนวนการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาก่อนแล้ว ในบางครั้งจะนำเครื่องพิมพ์มาพิมพ์สำนวนการสอบสวนดังกล่าวต่อหน้าสหวิชาชีพ แต่ในระยะหลังเนื่องจากคดีเด็กและเยาวชนในจังหวัดนครปฐมมีจำนวนมากขึ้น ตำรวจได้พิมพ์สำนวนการสอบสวนมาก่อน และได้มีการเบิกความจากเด็กว่าตรงกันหรือไม่ หากสหวิชาชีพไม่มีประเด็นเพิ่มเติม จะให้มีการลงลายมือสหวิชาชีพ

นอกจากนี้ ในกรณีของกฎหมายได้กำหนดให้ตำรวจต้องมีที่ปรึกษากฎหมายให้กับเด็กและเยาวชนประจำโรงพัก ทางกรณีศึกษาที่ 7 ได้กล่าวว่า

“ในทางปฏิบัติก็ไม่ได้มีการตรวจสอบการทำงานของตำรวจในกรณีดังกล่าว เพราะเห็นตำรวจได้มีการระบุว่าเด็กและเยาวชนมีที่ปรึกษากฎหมายทุกครั้ง รวมทั้งในบางครั้งได้มีการถ่ายเอกสารสำเนาทนายความ หรือ ที่ปรึกษาทางกฎหมายแนบมาด้วย”

- **ปัญหาตำรวจทำสำนวนในการสอบสวนได้ไม่ละเอียดและไม่เรียบร้อย**

ปัญหาในการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนร่วมกับตำรวจ ที่กรณีศึกษาที่ 7

ประสบได้แก่ ตำรวจมีการทำสำนวนในการสอบสวนได้ไม่ละเอียดและไม่เรียบร้อย โดยกรณีศึกษาที่ 7 ได้กล่าวว่า อาจเนื่องมาจากคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน โดยส่วนใหญ่จะมีโทษไม่สูง รวมทั้งหากเด็กและเยาวชนมีการรับสารภาพ ศาลจะให้ประกันตัวเกือบทั้งหมด อาจเป็นเหตุผลให้ตำรวจทำสำนวนในการสอบสวนไม่ละเอียดและไม่เรียบร้อยเท่าที่ควร เพราะตำรวจอาจเห็นว่าสำนวนการสอบสวนอาจไม่ได้มีผลต่อการดำเนินคดีเด็กและเยาวชนเท่าที่ควร โดยกรณีศึกษาที่ 7 ได้เล่าว่า

" โดยส่วนใหญ่ตำรวจทำสำนวนการสอบสวนไม่เรียบร้อย พูดได้ว่า ทำสำนวนลวก ๆ ประมาณร้อยละ 70 ได้เคยเจอตำรวจทำสำนวนไม่เรียบร้อย โดยมีการทำสำนวนการสอบสวนที่เป็นรูปแบบเดียวกัน มีการคัดลอกจากคอมพิวเตอร์ที่เหมือนกัน บางครั้งมีการกระทำผิดในคดียาเสพติด ตำรวจได้มีการคัดลอกข้อความสำนวนการสอบสวนของผู้กระทำผิดคนก่อน โดยลืมเปลี่ยนจำนวนยาบ้าที่ไม่เท่ากัน ทำให้ต้องกำชับให้มีการทำสำนวนให้เรียบร้อยมากกว่านี้ และให้มีการเซ็นชื่อในสำนวนการสอบสวนที่ไม่ถูกต้องดังกล่าว อาจเป็นเพราะตำรวจอาจคิดว่าในชั้นศาลจะมีการให้เด็กประกันตัวอยู่แล้วหากเด็กรับสารภาพ เลยไม่ได้ให้ความสำคัญกับสำนวนการสอบสวนเท่าที่ควร

นอกจากนี้ ในการทำงานที่ไม่เรียบร้อยของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน ยังประสบกับปัญหาตำรวจมีการแก้ไขวันขอผลัดฟ้องเอง อาทิ ครบวันผลัดฟ้อง คือ วันที่ 19 ซึ่งตำรวจมีการแก้ไขวันครบผลัดฟ้องเป็นวันที่ 21 เมื่อได้สอบถามตำรวจจะบอกว่าเจ้าหน้าที่ศาลเป็นผู้ให้เปลี่ยนวันที่ดังกล่าว ซึ่งก็จะมีการกำชับตำรวจให้ตรวจสอบวันครบกำหนดผลัดฟ้องให้ถูกต้อง มิเช่นนั้นเด็กจะเสียสิทธิ โดยจะถูกควบคุมตัวไปเรื่อย ๆ "

ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจต่อการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน

กรณีศึกษาที่ 7 เห็นว่าตำรวจมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในระดับหนึ่ง หากแต่ไม่มีประสิทธิภาพทั้งหมด อันเนื่องมาจากตำรวจมีการทำสำนวนการสอบสวนที่ไม่เรียบร้อย รวมทั้งการสอบสวนก่อนสหวิชาชีพ ดังกล่าวข้างต้น

สำหรับข้อเสนอแนะต่อแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจและการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชน ได้แก่

- **ควรเพิ่มบทลงโทษเด็กและเยาวชนให้มากขึ้น**

กรณีศึกษาที่ 7 ได้กล่าวว่า ควรมีการเพิ่มบทลงโทษเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มีความเฉียบขาดมากขึ้น เพราะจากประสบการณ์ในการทำงานของกรณีศึกษาที่ 7 ปรากฏว่า หากเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่ได้รับการลงโทษ หรือ ได้รับการลงโทษที่เบา จะทำให้เด็กและเยาวชนไม่มีความเกรงกลัวและกระทำผิดซ้ำ โดยกรณีศึกษาที่ 7 ได้ยกตัวอย่างเด็กอายุ 14 ปี กระทำผิดในคดีโทรมหญิง หากแต่ไม่ได้รับโทษใด ๆ เลย ทำให้เด็กคนดังกล่าวได้กระทำผิดในคดี

ในคดีข่มขืนอีกครั้ง ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยจะเน้นการทำแผนฟื้นฟูให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ซึ่งการใช้แผนฟื้นฟูดังกล่าวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจะไม่มีความเกรงกลัว

นอกจากนี้ กรณีศึกษาที่ 7 ยังได้กล่าวว่า

“กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนในบ้านเมืองเรา จะเน้นการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากกว่าการให้ความคุ้มครองสังคม หากแต่แท้จริงแล้วเด็กจะต้องมีการขู่เพื่อให้เกิดความเกรงกลัว ไม่เช่นนั้นเด็กจะไม่รู้ว่าอะไรถูกหรืออะไรผิด และมีการกระทำผิดต่อเนื่องจนยากจะแก้ไข รวมทั้งศาลเองก็จำเป็นต้องมีการใช้ดุลพินิจที่เหมาะสมกับประเภทคดีและพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน เพราะหากไม่มีการลงโทษเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมการกระทำผิดที่รุนแรง อาจเป็นการทำร้ายเด็กและเยาวชนดังกล่าว เพราะเขาจะไม่สำนึกผิดต่อการกระทำ และไม่รู้ว่าอะไรเป็นสิ่งที่ถูก สิ่งที่ผิด ”

- **ต้องการให้มีกฎหมายที่มีการลงโทษพ่อแม่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

กรณีศึกษาที่ 7 เห็นว่าควรมีการกำหนดกฎหมายที่มีการลงโทษพ่อแม่ หรือ ผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เนื่องจากพ่อแม่ หรือ ผู้ปกครอง มีหน้าที่ต้องดูแลบุตรหลาน หากพ่อแม่หรือ ผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนไม่ได้ดูแลบุตรหลาน มีบุตรหลานที่ได้กระทำผิด พ่อแม่ หรือผู้ปกครองควรมีส่วนในการรับผิดชอบความประพฤติของบุตรหลาน โดยกรณีศึกษาที่ 7 ได้เล่าว่า

“จากประสบการณ์ในการทำงาน พ่อแม่ หรือ ผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดประมาณร้อยละ 90 จะบอกว่าลูกของตัวเองไม่ได้กระทำผิด ลูกของตัวเองเป็นคนดี ไม่เชื่อพยานหลักฐานของตำรวจ ส่วนใหญ่จะบอกว่าลูกตัวเองเป็นเด็กดี ไม่ได้กระทำผิด แต่ถูกกลั่นแกล้ง จึงควรมีการลงโทษพ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพื่อเป็นการแสดงถึงความรับผิดชอบต่อพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเป็นสำคัญ”

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

สำหรับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ได้แก่

- **ตำรวจต้องทำงานตามขั้นตอนข้อกำหนดของกฎหมายจริง ๆ**

กรณีศึกษาที่ 7 ได้กล่าวว่า แนวทางหนึ่งในการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน คือ ตำรวจต้องมีการปฏิบัติตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดจริง ๆ อาทิ การสอบปากคำเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดต่อหน้าสหวิชาชีพจริง ไม่ใช่การสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาก่อน หากแต่ให้สหวิชาชีพมาเป็นพยานในการลงลายมือชื่อเท่านั้น เพื่อทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้รับการคุ้มครองอย่างแท้จริง

- **ควรเน้นการทำสำนวนการสอบสวนให้รอบคอบเพื่อใช้ในการประกอบการดำเนินคดี**

ตำรวจควรเน้นการทำสำนวนการสอบสวนให้ละเอียดและรอบคอบเพื่อใช้ในการ

ประกอบการดำเนินคดีเด็กและเยาวชน เนื่องจากตำรวจยังคงเน้นการทำสำนวนในการดำเนินคดีของผู้ใหญ่อย่างละเอียดมากกว่าคดีของเด็กและเยาวชน โดยกรณีศึกษาที่ ได้เล่าว่า

"ตำรวจได้ให้ความสำคัญกับคดีผู้ใหญ่มากกว่าคดีของเด็กและเยาวชน อาทิ การแสดงหลักฐานจากภาพถ่าย ตำรวจจะใช้หลักฐานที่เป็นภาพสีตัวจริงกับคดีของผู้ใหญ่ที่เกี่ยวข้อง หากแต่คดีของเด็กและเยาวชนจะใช้เพียงการถ่ายสำเนาเอกสาร ทำให้เมื่อพยานหลักฐานไม่ชัดเจน เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดแม้จะเป็นคดีที่มีความรุนแรงก็จะได้รับโทษที่ไม่เหมาะสมกับพฤติกรรม"

นอกจากนี้ ตำรวจต้องทำงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนให้มีความละเอียด รอบคอบให้มากกว่านี้ อาทิ การเปลี่ยนวันผลัดฟ้องเอง ต้องพิจารณาให้รอบคอบเพราะอาจทำให้เด็กเสียสิทธิได้

- **การปรับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง**

กรณีศึกษาที่ 7 เห็นว่าควรมีการปรับแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง โดยกรณีศึกษาที่กล่าวว่า

"เห็นด้วยกับการนำตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม เพราะจากประสบการณ์เคยเจอเด็กที่บอกว่าตำรวจเคยต่อยในขณะจับกุม ซึ่งเห็นว่าการนำตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมจะเป็นการคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด หากแต่อาจมีการขยายระยะเวลาในการตรวจสอบการจับกุมให้มากกว่านี้ อาจมีการขยายระยะเวลาเป็น 48 ชั่วโมง เพื่อให้ตำรวจมีระยะเวลาในการทำงานได้อย่างละเอียดมากขึ้น "

- **ควรมีหน่วยงานตำรวจเฉพาะที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน**

กรณีศึกษาที่ 7 เห็นว่าควรมีหน่วยงานตำรวจเฉพาะที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน ดังเช่นศาลและอัยการที่มีหน่วยงานทำหน้าที่เฉพาะเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน จะทำให้ตำรวจปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยหน่วยงานดังกล่าวควรเป็นหน่วยงานที่มีการทำงานของตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนเริ่มตั้งแต่การจับกุม การสอบสวนคดี โดยเป็นหน่วยงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนแยกจากหน่วยงานของตำรวจทั่วไป และมีการกระจายในทั่วทุกพื้นที่ของประเทศ

ผู้พิพากษา

<u>กรณีศึกษาที่ 8</u>

กรณีศึกษาที่ 8 เป็นผู้พิพากษาประจำศาลเยาวชนและครอบครัวในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีประสบการณ์ในการทำงานในศาลเยาวชนและครอบครัวเป็นระยะเวลา 3 ปี โดยดำรงตำแหน่งเป็นผู้พิพากษาหัวหน้าคณะ

ปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน

สำหรับปัญหาที่กรณีศึกษาที่ 8 เห็นว่าเป็นปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่

- **คดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนมีผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยหลายฝ่าย การพิจารณาคดีมีความแตกต่างจากคดีที่ผู้ใหญ่กระทำผิด จึงเกรงว่าอาจมีการขาดตกบกพร่องในการพิพากษาคดี**

กรณีศึกษาที่ 8 เห็นว่าปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งของผู้พิพากษาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด คือ มีผู้ที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนจำนวนหลายฝ่าย ตลอดจนการพิจารณาคดีมีความแตกต่างจากผู้ใหญ่ จึงเกรงว่าในการพิจารณาคดีอาจมีความผิดพลาดเกิดขึ้น ซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนต้องมีความระมัดระวังเป็นพิเศษ

- **ผู้พิพากษาประจำศาลเยาวชนและครอบครัวต้องปฏิบัติหน้าที่โดยไม่มีวันหยุด**

เนื่องจากคดีเด็กและเยาวชนเป็นคดีที่ต้องมีการไต่สวนการจับกุมเด็กและเยาวชนภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ภายหลังจากที่ตำรวจมีการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ทำให้ผู้พิพากษาประจำศาลเยาวชนและครอบครัวต้องปฏิบัติงานในวันหยุด

ปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

สำหรับปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจที่กรณีศึกษาที่ 8 ประสบได้แก่

- **การขาดการตรวจสอบเด็กและเยาวชนที่ได้จับกุมมาให้รอบคอบ ทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่รู้กฎหมายใหม่ ใช้กฎหมายเป็นการหลบเลี่ยงการถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย**

กรณีศึกษาที่ 8 ได้กล่าวว่า

“บางครั้งตำรวจมีการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดแล้ว ขาดการตรวจสอบข้อมูลโดยละเอียดว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีอายุเท่าไร”

โดยกรณีศึกษาที่ 8 ได้เล่าว่า

“ในช่วงที่ผ่านมา ได้ประสบปัญหาที่ต้องปล่อยเยาวชนที่กระทำผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยเป็นผู้ค้ายาเสพติด มียาเสพติดไว้ในครอบจำนวนหลายเม็ด หากแต่ศาลต้องปล่อยตัวเยาวชนที่กระทำผิดดังกล่าวไป เนื่องจากเยาวชนที่กระทำผิดได้แจ้งแก่ตำรวจว่ามีอายุมากกว่า 18 ปี ทำให้ตำรวจส่งเด็กไปควบคุมการกระทำผิดเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ ต่อมาเมื่อได้ซักประวัติอย่างละเอียดโดยมีหลักฐานบัตรประชาชนยืนยันอายุ ปรากฏว่ามีอายุต่ำกว่า 18 ปี ทำให้ตำรวจนำเด็กไปไต่สวน

การจับกุมไม่ทันกำหนดภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ศาลจึงต้องปล่อยตัวเยาวชนที่กระทำผิดไป เพราะการปฏิบัติงานของตำรวจไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด แม้จะเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดในคดียาเสพติดที่มีของกลาง คือ ยาบ้าจำนวนหลายเม็ด แต่ไม่สามารถดำเนินคดีกับเด็กได้ เพราะไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของการจับกุมและการส่งไปไต่สวนภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมงตามที่กฎหมายกำหนด”

จากการจับกุมเด็กและเยาวชนและมีการส่งตัวไปยังศาลไม่ทันในระยะเวลา 24 ชั่วโมง แม้จะเป็นการกระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับคดียาเสพติด คือ เป็นผู้จำหน่ายยาบ้าจำนวนหลายเม็ด แต่เยาวชนที่กระทำผิดก็ต้องหลุดพ้นจากกระบวนการยุติธรรมไป เพราะข้อกำหนดของกฎหมายที่ทำให้ศาลไม่สามารถดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดดังกล่าว

- **ปัญหาการจับกุมเด็กและเยาวชนที่ไม่กระทำผิดซึ่งหน้า**

ปัญหาที่กรณีศึกษาที่ 8 เห็นว่าเป็นปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจในคดีเด็กและเยาวชนอีกประการหนึ่ง คือ ปัญหาในการจับกุมเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้า โดยเฉพาะปัญหาในการกระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับการเสพยาเสพติด โดยกรณีศึกษาที่ได้เล่าว่า

“เคยมีตำรวจจับกุมเด็กและเยาวชนที่เป็นผู้เสพยาบ้า หากแต่เมื่อนำไปตรวจปัสสาวะยังมีสีม่วง แต่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้บอกว่าในขณะที่ตำรวจจับกุม เด็กและเยาวชนดังกล่าวไม่ได้มีการเสพยาเสพติดแต่ประการใด หากแต่เป็นการเสพยาเสพติดก่อนหน้าที่ตำรวจจะทำการจับกุม โดยอาจเป็นการเสพยาเสพติดก่อนเป็นระยะเวลา 1-2 วัน ทำให้หากพิจารณาจากข้อกำหนดของกฎหมายอย่างเคร่งครัด การจับกุมของตำรวจเป็นการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งไม่ได้เป็นการจับกุมโดยซึ่งหน้า และในการจับกุมดังกล่าวตำรวจไม่ได้มีหมายศาลในการจับกุม ซึ่งถือว่าเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้การจับกุมเด็กและเยาวชนดังกล่าวซึ่งได้มีการส่งตัวไปให้ศาลไต่สวนตรวจสอบการจับกุมไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลจึงจำเป็นต้องมีการปล่อยตัวเด็กและเยาวชนที่ได้กระทำผิดไป

จากข้อกำหนดของกฎหมายใหม่ที่ได้กำหนดให้มีการจับกุมเด็กและเยาวชนโดยซึ่งหน้า ทำให้เป็นปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งต่อตำรวจในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยผู้พิพากษากรณีศึกษาที่ 8 ได้กล่าวว่า

“ในมุมมองของผม จากข้อกำหนดของกฎหมายดังกล่าวนอกจากเป็นอุปสรรคต่อการทำงานของตำรวจแล้ว ผมมองว่า

กฎหมายที่ออกมาเป็นการให้การคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด หรือ เป็นการทำร้ายเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ?

เพราะหลังจากที่กฎหมายดังกล่าวมีการบังคับใช้ปรากฏ ว่าคดีที่เข้ามาสู่ชั้นศาลในการพิพากษาคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีจำนวนที่ลดลงมาก เพราะตำรวจมีการจับกุม

เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดลดลงมาก บางอาทิตย์ตำรวจไม่มีการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ทำให้ไม่มีคดีที่เข้ามาที่ศาลเลย

ผมว่ากฎหมายที่ออกใหม่ อาจเกิดจากการไปศึกษาดูงานแล้วมีการลอกเลียนแบบมาจากต่างประเทศเกือบทั้งหมด ผมคิดว่าประเด็นในกฎหมายสิ่งที่เราได้ลอกเลียนแบบเขามาเป็นสิ่งที่ดี แต่ควรพิจารณาดูว่ามีความสอดคล้องกับสังคมบ้านเราหรือเปล่า ต้องดูต่อไป เพราะถ้าดูจากต่างประเทศ ประเทศที่เจริญแล้วเด็กเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมมีอายุ 17 ปี แต่ประเทศไทยเราเด็กอายุ 12-13 ปี ก็กระทำผิดแล้ว ประเด็นสำคัญ คือ เด็กอายุ 12-13 ปี อาชญากรใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการเดินยา ในการค้ายาเสพติด

ผมเองก็ไม่ได้เป็นผู้มีส่วนในการออกกฎหมายฉบับใหม่นี้ แต่มองว่ากฎหมายฉบับนี้อาจเป็นการทำให้เด็กเสียคน เป็นการทำลายเด็กและเยาวชน เพราะการมุ่งปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนในขณะที่พฤติกรรมเด็กและเยาวชนในการกระทำผิดกลับมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ประกอบกับสังคมบ้านเราเต็มไปด้วยคนล้นคุก มีคนขี้ยาเต็มบ้านเต็มเมืองไปหมด การมุ่งคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดแต่เพียงประการเดียว อาจเป็นเสมือนเครื่องมือในการทำร้ายเขาก็เป็นได้ ”

- **การปฏิบัติงานอย่างไม่เต็มที่ของตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน**

เนื่องจากคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ประมาณร้อยละ 98 เด็กและเยาวชนจะมีการรับสารภาพ ทำให้สำนวนในการสอบสวนของตำรวจที่มีต่อคดีเด็กและเยาวชนไม่มีความละเอียดเหมือนกับคดีการกระทำผิดของผู้ใหญ่ ซึ่งกรณีศึกษาที่ 8 ได้กล่าวว่า

“คดีส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่เด็กจะรับสารภาพ การทำงานของตำรวจโดยเฉพาะในการสอบสวน สำนวนคดีที่ได้อาจไม่มีความละเอียดเหมือนกับคดีของผู้ใหญ่ ผมมองว่าเป็นเทคนิคการทำงานของตำรวจ เป็นการทำงานของคนฉลาดก็เป็นไปได้ เพราะคดีส่วนใหญ่รับสารภาพอยู่แล้ว เลยอาจไม่มีความจำเป็นในเขียนสำนวนการสอบสวน หรือ การหาพยานหลักฐานที่ละเอียดมากเหมือนคดีของผู้ใหญ่”

- **การขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 อย่างแท้จริง**

ผู้พิพากษากรณีศึกษาที่ 8ได้กล่าวว่า ปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งในการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจ คือ ตำรวจยังขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยเฉพาะตามข้อกำหนดของกฎหมายใหม่ โดยกรณีศึกษาได้กล่าวว่า

“มีตำรวจบางคนที่ไม่เข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนและได้เข้ามาปรึกษาโดยได้ให้ผมเป็นอาจารย์ในการแนะนำให้ความรู้ถึงขั้นตอนในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน”

นอกจากนี้ ยังมีความเข้าใจผิดของตำรวจต่อการบังคับใช้กฎหมายใหม่ในบางมาตราได้แก่

“การกำหนดให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดต้องมีที่ปรึกษาทางกฎหมายทั้งในระดับของ

การสอบสวนและการแต่งตั้งที่ปรึกษาทางกฎหมายที่ศาลได้แต่งตั้งให้ โดยภายหลังจากที่กฎหมายใหม่มีการบังคับใช้เป็นระยะเวลา 2 ปี ที่ปรึกษาทางกฎหมายของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดทุกคนจะต้องผ่านการอบรมความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีต่อเด็กและเยาวชน แต่มีความเข้าใจผิดของตำรวจในประเด็นที่ว่า จะมีการบังคับให้มีการแต่งตั้งที่ปรึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดภายหลังจากที่กฎหมายมีการบังคับใช้เป็นระยะเวลา 2 ปี โดยในปัจจุบันตำรวจบางคนยังคงมีความเข้าใจว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่ต้องแต่งตั้งที่ปรึกษาทางกฎหมายให้ จะใช้ที่ปรึกษาทางกฎหมายภายหลังระยะเวลา 2 ปี นับตั้งแต่กฎหมายใหม่มีการบังคับใช้ ซึ่งหากตำรวจมีความเข้าใจที่ผิดพลาดดังกล่าวข้างต้น หากในการส่งสำนวนการสอบสวนไปยังอัยการเพื่อส่งต่อไปให้ศาลพิจารณาคดี หากศาลเห็นว่าตำรวจไม่ได้มีการแต่งตั้งที่ปรึกษาทางกฎหมายให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด อันถือว่าตำรวจมีการละเลยต่อการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ทางศาลจะถือว่าการสอบสวนของตำรวจเป็นการสอบสวนที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ”

- **ตำรวจปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนยากขึ้นเพราะต้องทำงานอยู่ในสายตาหรือการตรวจสอบของผู้อื่นตลอดเวลา**

ผู้พิพากษากรณีศึกษาที่ 8 ได้กล่าวว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การที่ตำรวจต้องปฏบัติงานภายใต้การจับตามองของหน่วยงานภายนอกที่พร้อมจะเข้ามาตรวจสอบการทำงานของตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน กล่าวคือ

“ตอนนี้ผมเห็นว่า ผู้ที่น่าเห็นใจที่สุดในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด คือ ตำรวจ เพราะต้องทำงานที่อยู่ในสายตาของบุคคลอื่นตลอดเวลา นอกจากนี้ บุคคลภายนอกยังมองตำรวจว่ามีต้นทุนต่ำ จึงได้มีการเสนอให้มีการตรวจสอบการจับกุมเด็กและเยาวชนภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง เคยมีการเสนอให้ศาลมีการเปิดเพื่อตรวจสอบการจับกุมเด็กและเยาวชนตลอดทั้ง 24 ชั่วโมง เพราะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนเด็กมองว่า ไม่ควรให้เด็กอยู่ในมือของตำรวจแม้แต่ชั่วโมงเดียว”

ผมจึงเห็นว่าปัจจุบันตำรวจทำงานยากขึ้น เพราะหากตำรวจทำให้ประชาชนรู้สึกอุ่นใจอย่างแท้จริง ประเด็นของการตรวจสอบการจับกุมอาจไม่จำเป็น”

ทัศนะต่อการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในปัจจุบันของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

สำหรับประเด็นปัญหาที่ว่า ศาลเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนฉบับใหม่ และมักเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดต่อการพิจารณากำหนดโทษของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 8 มีมุมมอง ดังนี้

- ศาลมีอำนาจเข้าไปเกี่ยวข้องกับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนมากเกินไปหรือไม่

กรณีศึกษาที่ 8 ได้กล่าวว่า

“จากมุมมองที่มีคนมองว่าศาลเข้าไปเกี่ยวข้องกับกระบวนการทำงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนมากเกินไปหรือไม่ ในขั้นตอนของแต่ละหน่วยงาน ดังนี้

ตำรวจ

ในขั้นตอนของตำรวจที่ศาลต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบการจับกุมเด็กและเยาวชนอาจสืบเนื่องมาจากเจตนารมณ์ของผู้ออกกฎหมาย รวมทั้งผู้ที่ทำหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเด็กและเยาวชนที่ไม่ต้องการให้เด็กและเยาวชนได้ตกไปอยู่ในมือของตำรวจเป็นระยะเวลานานแม้แต่ชั่วโมงเดียว จึงทำให้มีการมอบอำนาจให้แก่ศาลในการทำหน้าที่ตรวจสอบการจับกุม ซึ่งเมื่อกฎหมายมีการกำหนดไว้ ศาลมีหน้าที่ในการตรวจสอบการจับกุมตามที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น ซึ่งศาลเองก็ไม่ได้ต้องการเข้าไปก้าวก่ายงานของตำรวจ เพราะหากมีการจับกุมที่ถูกต้องตามกฎหมายศาลก็มีการเคารพสิทธิของผู้ที่ทำหน้าที่จับกุมเด็กและเยาวชนอยู่แล้ว ”

สถานพินิจฯ

กรณีที่ศาลได้เข้ามาทำหน้าที่แทนสถานพินิจฯในการให้ประกันตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เนื่องจากข้อกำหนดของกฎหมายหากเด็กและเยาวชนมีการกระทำผิดที่ไม่รุนแรงศาลจะมีการให้การประกันตัวเป็นหลัก รวมทั้งในขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ในกรณีที่กฎหมายใหม่กำหนดให้ศาลเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในกระบวนการแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งเดิมเป็นหน้าที่หลักของสถานพินิจฯ กรณีศึกษาที่ 8 ได้กล่าว่า หากการดำเนินการแก้ไขฟื้นฟูเป็นประโยชน์ต่อเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด ไม่ว่าจะเป็นศาลหรือสถานพินิจฯหรือหน่วยงานใด หากการดำเนินการดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดก็เป็นสิ่งที่ควรดำเนินการ อย่างไรก็ตาม ทางศาลไม่ได้มีนโยบายในการที่จะมีนักสังคมสงเคราะห์หรือนักจิตวิทยาประจำศาลเยาวชนและครอบครัว โดยหน้าที่ดังกล่าวยังคงเป็นหน้าที่ของสถานพินิจฯ

ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

กรณีศึกษาที่ 8 เห็นว่าตำรวจมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนในระดับหนึ่ง หากแต่การทำงานของตำรวจต่อคดีเด็กและเยาวชนยังคงไม่สมบูรณ์ อาจเนื่องมาจากตำรวจยังทุ่มเทในการปฏิบัติงานในคดีเด็กและเยาวชนยังไม่เต็มที่ จึงพอใจในการทำงานของตำรวจในบางประเด็น และไม่พอใจในบางประเด็น

สำหรับแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจต่อคดีเด็กและเยาวชนได้แก่

- **การพิจารณาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายใหม่ที่มุ่งปกป้องเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

กรณีศึกษาที่ 8 เห็นว่าควรมีการทบทวนพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะประเด็นของการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด อันเป็นการแสดงออกในลักษณะของการมุ่งปกป้องเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป รวมทั้งควรมีการพิจารณาทบทวนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของตำรวจ ดังนี้

-ข้อกำหนดของกฎหมายในการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้า

จากข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยมีการให้การคุ้มครองเด็กและเยาวชนมาก ทั้งระเบียบปฏิบัติของกฎหมายที่มีการกำหนดอย่างเคร่งครัด ทำให้ผู้ที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะตำรวจซึ่งเป็นหน่วยงานแรกของกระบวนการยุติธรรมปฏิบัติหน้าที่ได้ด้วยความยากลำบาก แม้จะเห็นว่าเด็กและเยาวชนมีการกระทำผิด คือ การเสพยาเสพติด แต่ไม่สามารถจะจับกุมได้ หรือ แม้จะจับกุมได้แต่เมื่อผ่านกระบวนการตรวจสอบจากศาลปรากฏว่า การจับกุมเด็กและเยาวชนไม่มีหมายจับซึ่งไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายทำให้การจับกุมเด็กและเยาวชนดังกล่าวต้องถือเป็นการจับกุมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ตำรวจต้องปล่อยตัวเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับการเสพยาเสพติดไป แม้พฤติกรรมของเด็กและเยาวชนดังกล่าวจะเป็นการกระทำผิดจริงก็ตาม

จากข้อกำหนดของกฎหมายในการกำหนดให้ต้องมีการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้า รวมทั้งการนำเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไปตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง จะนำไปสู่ปัญหาได้ หากเด็กและเยาวชนที่รู้กฎหมายใช้ช่องว่างของกฎหมายในการหลบเลี่ยงการรับโทษ ประกอบกับการตรวจสอบของตำรวจที่ไม่ครบถ้วน ดังจะเห็นได้จากกรณีที่ศาลประสบในการตรวจสอบการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ตามที่กฎหมายใหม่กำหนดให้มีการตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง โดยเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่วนหนึ่งอาจใช้ข้อกำหนดของกฎหมายเป็นช่องโอกาสในการหลบเลี่ยงความผิด ดังเช่นกรณีที่เยาวชนอายุต่ำกว่า 18 ปี มีการกระทำผิดในคดีค้ายาเสพติด และได้แจ้งแก่ตำรวจที่จับกุมว่ามีอายุเกิน 18 ปี ประกอบกับตำรวจมีคดีที่ต้องรับผิดชอบจำนวนมาก หากแต่ตำรวจมีบุคลากรที่ไม่เพียงพอในการทำหน้าที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ทำให้ตำรวจมีการตรวจสอบประวัติเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่ครบถ้วน จึงมีการส่งตัวเยาวชนไปคุมขังรวมกับผู้ใหญ่ ปรากฏว่าเมื่อมีการตรวจสอบอย่างละเอียดจึงทราบว่าเยาวชนดังกล่าวมีอายุต่ำกว่า 18 ปี แต่ตำรวจไม่สามารถนำเยาวชนที่กระทำผิดไปตรวจสอบการจับกุมได้ทันระยะเวลา 24 ชั่วโมง ทำให้ศาลพิจารณาเห็นว่าการจับกุมเด็กและเยาวชนไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดและต้องมีการปล่อยตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไป แม้จะเป็นการกระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับคดีค้ายาเสพติดจำนวนหลายเม็ด

ซึ่งจากกรณีของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่ตำรวจสามารถจับตัวได้ทั้ง 2 กรณีดังกล่าวข้างต้น กรณีศึกษาที่ 8 เห็นว่า

กฎหมายใหม่ที่ออกมา...

เป็นการมุ่งคุ้มครองเด็กและเยาวชน... หรือ เป็นการมุ่งทำร้ายเด็กหรือเยาวชน ...?

ประเด็นของกฎหมายที่มุ่งให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนจึงเป็นประเด็นที่ควรมีการพิจารณาทบทวนกันใหม่ เพราะมิเช่นนั้นจะประสบปัญหาดังที่ตำรวจและศาลได้ประสบ คือ เด็กและเยาวชนมีการกระทำผิดจำนวนมาก แต่คดีที่ตำรวจมีการจับกุมมีจำนวนน้อย และคดีที่เข้าสู่ขั้นตอนของศาลก็มีจำนวนที่ลดลงมากภายหลังจากที่มีการบังคับใช้กฎหมายใหม่ ผมเองก็ไม่แน่ใจว่ากฎหมายที่ออกมาใหม่จะเป็นการให้ความคุ้มครอง หรือมุ่งทำร้ายเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกันแน่ เพราะผมยังเห็นด้วยกับสุภาษิตไทยโบราณที่ว่า ***รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี เพราะเห็นไม้เรียวทำให้คนเป็นคนใหญ่คนโตกันมามากต่อมากแล้ว*** จึงอาจจำเป็นต้องมีการพิจารณาถึงประเด็นของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่เป็นการให้โอกาสในการกลับตัวเป็นคนดี หรือให้โอกาสในการกระทำผิดซ้ำมากขึ้นกันแน่

- **การปฏิบัติงานของตำรวจ**

ผู้พิพากษากรณีศึกษาที่ 8 ได้กล่าวว่า แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนที่สำคัญ ได้แก่ การปรับปรุงการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยกรณีศึกษาที่ 8 ได้กล่าวว่า

“ตำรวจไทยเป็นคนเก่ง หากจะปฏิบัติงานอย่างจริงจังในเรื่องใดก็สามารถทำได้ แต่ปัจจุบันไม่แน่ใจว่าตำรวจได้ตั้งใจในการปฏิบัติงานต่อคดีเด็กและเยาวชนอย่างเต็มที่แล้วหรือยัง เพราะคดีเด็กและเยาวชนแตกต่างจากคดีผู้ใหญ่ ตลอดจนเมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายใหม่ที่มีระเบียบขั้นตอนการปฏิบัติงานหลายขั้นตอน ตำรวจเลยอาจไม่สนใจในการปฏิบัติงานเท่าที่ควร

ในมุมมองของผม ผมคิดว่าถ้าตำรวจทำอย่างจริงจัง คงไม่มีอะไรที่ตำรวจไทยทำไม่ได้ หากแต่ปัญหาที่สำคัญ คือ เรื่องผลประโยชน์ ซึ่งก็ไม่แน่ใจว่าเป็นเพราะผลประโยชน์หรือไม่ จึงทำให้ตำรวจไม่ต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน”

- **การฝึกอบรมตำรวจให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง**

ควรมีการจัดการฝึกอบรมให้ตำรวจมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างแท้จริง เพราะจากประสบการณ์ในการทำงานของกรณีศึกษาที่ ได้เห็นว่าตำรวจยังคงมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง หรือ มีความเห็นที่ไม่ตรงกันในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด อันส่งผลให้ตำรวจไม่กล้าจับกุมเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิด ตลอดจนแม้จับกุมเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดมาได้ แต่ไม่สามารถดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้

-การให้ความรู้แก่ตำรวจที่ถูกต้องในการปฏิบัติงาน อาทิ การตีความของตำรวจเกี่ยวกับการกระทำผิดและการจับกุมเด็กและเยาวชน

จะต้องให้ความรู้กับตำรวจให้ตำรวจมีความมั่นใจในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยเฉพาะการตีความของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้า ซึ่งหากตำรวจมีการจับกุมเด็กที่กระทำผิดซึ่งหน้าในบางคดี อาทิ แข่งรถจักรยานยนต์ หากแต่ประสบกับปัญหาเด็กกระทำผิดในคดีอื่น ๆควบคู่ แม้ไม่ได้มีการกระทำผิดซึ่งหน้าในขณะนั้นแต่ให้ตำรวจได้มีการส่งฟ้องร้องในคดีอื่น ๆ ควบคู่ด้วย โดยศาลรับฟังในประเด็นของการกระทำผิดอื่น ๆ ของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่เกี่ยวข้องควบคู่ด้วย ซึ่งควรมีการทำความเข้าใจกับตำรวจให้ตำรวจที่จับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้มีการแจ้งข้อกล่าวหาในคดีอื่น ๆ กับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจะได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพฤติกรรมการกระทำผิดได้อย่างแท้จริง

- **การจัดตั้งหน่วยงานตำรวจเฉพาะที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนอย่างเต็มรูปแบบ**

เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของศาลที่มีการแยกเฉพาะระหว่างศาลผู้ใหญ่และศาลสำหรับเด็กและเยาวชน โดยที่ศาลมีศาลเฉพาะสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด คือ ศาลเยาวชนและครอบครัว ซึ่งตำรวจเองก็ควรจะมีหน่วยงานเฉพาะที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับคดีของเด็กและเยาวชน กล่าวคือ

“ผมเห็นว่า ควรมีตำรวจที่ทำหน้าที่เฉพาะสำหรับคดีเด็กและเยาวชน แม้ปัจจุบันจะมีตำรวจที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน แต่ผมเห็นว่าเป็นเพียงการป้องกันปราบปราม หรือ การจับกุมเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดเท่านั้น ควรจะมีหน่วยงานของตำรวจที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนอย่างเต็มรูปแบบ ตั้งแต่การป้องกันปราบปราม การจับกุม การสอบสวนที่แยกจากตำรวจทั่วไป เป็นการทำงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนอย่างครบวงจร น่าจะทำให้ตำรวจทำงานในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผมเคยไปศึกษาดูงานที่ประเทศแคนาดา ก็เห็นตำรวจที่นั่นมีหน่วยงานเฉพาะเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชนที่ดำเนินการอย่างเต็มรูปแบบแยกจากตำรวจทั่วไป น่าจะเป็นวิธีการที่ทำให้การปฏิบัติงานของตำรวจมีประสิทธิภาพมากขึ้น ”

- **การประสานงานในการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมในการปฏิบัติต่อคดีเด็กและเยาวชน**

ควรมีการประสานการทำงานระหว่างตำรวจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนให้มีทิศทางเดียวกัน เพื่อจะทำให้การปฏิบัติงานต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผู้พิพากษา

<u>กรณีศึกษาที่ 9</u>

กรณีศึกษาที่ 9 ปฏิบัติงานเป็นผู้พิพากษาประจำศาลเยาวชนและครอบครัวในจังหวัดที่ติดกับกรุงเทพฯ โดยมีเด็กและเยาวชนกระทำผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมากอันดับหนึ่ง ซึ่งกรณีศึกษาที่ 9 ได้ประสบกับเด็กและเยาวชนที่มีอายุต่ำสุด คือ 12 ปี เคยกระทำผิดซ้ำมากถึง 5 ครั้ง ไม่ได้เรียนหนังสือ และมีปัญหาครอบครัวแตกแยก นอกจากนี้ กรณีศึกษาที่ ได้ประสบกับปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมากในคดีรองลงมา คือ คดีเกี่ยวกับเพศ หรือคดีความผิดเกี่ยวกับพรากผู้เยาว์ โดยคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือพรากผู้เยาว์ เป็นคดีที่พบมากขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งรูปแบบของการกระทำผิดเป็นความผิดเนื่องจากกฎหมายกำหนด เพราะปัจจุบันผู้หญิงมีส่วนร่วมในการกระทำผิดมากขึ้น หากแต่ฝ่ายผู้ปกครองเป็นผู้ที่ต้องการนำตัวผู้ชายมาลงโทษ

ปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

สำหรับปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับตำรวจในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ได้แก่

-ตำรวจปฏิบัติงานยาก หากมีการตรวจสอบของศาลในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงานตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน

กรณีศึกษาที่ 9 ได้กล่าวว่า หากมีการตรวจสอบการปฏิบัติงานของศาลในทุกขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับตำรวจอย่างเคร่งครัด อาจมีความผิดพลาดของตำรวจในทุกขั้นตอนการทำงาน เพราะกฎหมายฉบับใหม่มีการคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากในทุกขั้นตอน ทำให้ตำรวจปฏิบัติงานยาก และอาจไม่ต้องการปฏิบัติงานในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

- ตำรวจไม่จับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพราะปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนยุ่งยากขึ้น

จากการทำงานที่เกี่ยวข้องกับตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน กรณีศึกษาที่ 9 ได้กล่าวว่าได้ประสบกับปัญหาตำรวจต้องปฏิบัติงานที่ยุ่งยาก เนื่องจากเมื่อมีการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดแล้ว ตำรวจต้องนำตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ทำให้ตำรวจไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด อันจะเห็นได้จากภายหลังที่มีการบังคับใช้กฎหมายใหม่ได้ไม่นานนัก ตำรวจมีการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดน้อยลง หากแต่ปัจจุบันตำรวจมีการจับกุมเด็กและเยาวชนมากขึ้น แต่ยังคงมีจำนวนน้อยกว่าก่อนที่จะมีการบังคับใช้กฎหมายใหม่

-ตำรวจปฏิบัติงานโดยไม่มีการประสานงานระหว่างภายในหน่วยงานกันเอง

กรณีศึกษาที่ 9 ได้กล่าวว่าปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งของตำรวจในการปฏิบัติงาน คือ ไม่มีการประสานงานระหว่างกันภายในหน่วยงาน โดยตำรวจที่ทำหน้าที่ในการจับกุมเด็กและเยาวชนที่

กระทำผิดมีหน้าที่ในการจับกุมอย่างเดียวโดยไม่ได้ดูตามข้อกำหนดของกฎหมาย อาทิ ความผิดบางประเภทไม่สามารถจับกุมซึ่งหน้าได้ แต่เมื่อพนักงานสอบสวนนำตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไปส่งตัวให้ศาลตรวจสอบการจับกุม ศาลต้องปล่อยตัวเด็กไป เพราะตำรวจไม่มีการขอหมายศาลสำหรับประเภทคดีที่ไม่ได้มีการกระทำผิดซึ่งหน้า อันแสดงให้เห็นถึงการไม่ประสานงานระหว่างตำรวจที่จับกุมเด็กและเยาวชนและตำรวจที่ส่งตัวเด็กและเยาวชนไปตรวจสอบการจับกุม โดยตำรวจที่ทำหน้าที่ในการจับกุม ไม่ได้ประสานแจ้งตำรวจที่นำเด็กและเยาวชนไปตรวจสอบการจับกุมว่าการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดดังกล่าวเป็นการจับกุมในคดีซึ่งหน้า หรือ การจับกุมในคดีที่ไม่กระทำผิดซึ่งหน้า ซึ่งแท้จริงแล้วหากพบว่าเป็นการจับกุมที่ไม่ได้เป็นการกระทำผิดซึ่งหน้า เช่น คดีเสพยาเสพติด พนักงานสอบสวนจะต้องขอหมายจับจากศาล แล้วนัดให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาพบใหม่ แต่ที่กรณีศึกษาพบ คือ ตำรวจที่ทำหน้าจับกุมจะจับกุมเด็กและเยาวชนให้ได้มากที่สุด โดยไม่ได้ประสานกับตำรวจที่ทำหน้าที่ส่งตัวมาตรวจสอบการจับกุมว่าคดีใดเป็นคดีกระทำผิดซึ่งหน้า หรือไม่ซึ่งหน้า ทำให้ศาลต้องปล่อยตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไป เพราะเห็นว่าเป็นการจับกุมที่ไม่ถูกต้อง

-ตำรวจโดนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดหลอก

กรณีศึกษาที่ 9 ได้กล่าวว่า ปัญหาหนึ่งที่ได้เห็นปัญหาในการปฏิบัติงานกับตำรวจ คือ ตำรวจโดนเด็กหลอก เนื่องจากเด็กและเยาวชนเห็นว่าสามารถใช้กำหนดของกฎหมายในการหลบเลี่ยงโทษที่จะได้รับได้

-เด็กและเยาวชนหลอกว่าอายุมากกว่า 18 ปี

โดยใช้ข้อกำหนดของกฎหมาย โดยกรณีศึกษาที่ 9 ได้เล่าว่า

“ตำรวจได้เคยจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดียาเสพติดไปควบคุมตัวรวมกับผู้ใหญ่ เนื่องจากเด็กที่กระทำผิดได้บอกว่าตนเองมีอายุ 19 ปี ประกอบกับเด็กที่กระทำผิดมีลักษณะตัวโตและมีหน้าตาที่เกินอายุ ตำรวจได้พยายามไปตรวจสอบข้อมูลจากทะเบียนราษฎร์ แต่ปรากฏว่า ไม่สามารถตรวจสอบได้ ตำรวจจึงนำเด็กไปควบคุมตัวรวมกับผู้ใหญ่ แต่เมื่อมีการตรวจสอบพบว่าเด็กมีอายุ 17 ปี ตำรวจได้พามาตรวจสอบการจับกุม แต่ทางศาลต้องปล่อยตัวไป เพราะตำรวจนำเด็กมาตรวจสอบการจับกุมเกินระยะเวลา 24 ชั่วโมง”

กรณีศึกษาที่ 9 ได้กล่าวว่า ปัจจุบันเด็กและเยาวชนบางคนมีลักษณะที่โตเกินอายุ ซึ่งหากเด็กและเยาวชนใช้การหลอกตำรวจ เนื่องจากทราบข้อกำหนดของกฎหมายในการเลี่ยงโทษ จะทำให้ตำรวจทำงานที่ยุ่งยากมากขึ้น ซึ่งศาลได้พิจารณาให้มีการปล่อยเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดดังกล่าวเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมาย และจะต้องให้ตำรวจไปจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดดังกล่าวอีกครั้งตามขั้นตอนที่ถูกต้อง คือ การขอหมายศาลเพื่อไปจับกุมตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

-เด็กหลอกว่าไม่มีผู้ปกครอง

กรณีศึกษาที่ 9 ได้กล่าวว่าปัญหาที่ตำรวจประสบจากการถูกเด็กโกหกไม่พูดความจริงอีกประการหนึ่ง คือ เด็กบอกกับตำรวจว่าไม่มีผู้ปกครอง เป็นเด็กเร่ร่อน เนื่องจากเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่วนหนึ่งได้หนีออกจากบ้าน ไม่ยอมบอกให้ผู้ปกครองทราบว่าตนเองกระทำผิด ยอมติดอยู่ในสถานพินิจฯ โดยไม่ให้ผู้ปกครองมาประกันตัว ต่อมาเมื่อผู้ปกครองทราบจะมีการฟ้องร้องตำรวจว่าตำรวจมีการละเมิดสิทธิเด็กและเยาวชน โดยไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนการจับกุมที่จะต้องมีการแจ้งตำรวจว่าเด็กและเยาวชนกระทำผิด เป็นต้น

-การติดตามเด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวจากการจับกุมที่ไม่ถูกต้อง

ในกรณีที่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีการหลอกตำรวจในกรณีที่บอกอายุมากกว่า 18 ปี เมื่อนำไปตรวจสอบการจับกุมทำให้ศาลต้องปล่อยตัวไป เพราะเป็นการจับกุมที่ไม่ถูกต้อง ปัญหาที่กรณีศึกษาที่ 9 เห็นว่าเป็นปัญหาที่ตามมา คือ การติดตามตัวเด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวไป เพราะหากเด็กและเยาวชนมีการหลบหนีจะเป็นการสร้างภาระในการปฏิบัติงานให้แก่ตำรวจอีกขั้นตอนหนึ่ง

-ตำรวจใช้เครื่องพันธนาการกับเด็กและเยาวชน

กรณีศึกษาที่ 9 ได้กล่าวว่า ปัญหาหนึ่งที่ทางศาลได้ประสบในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนได้แก่ ตำรวจได้ใช้เครื่องพันธนาการในการจับกุมเด็กและเยาวชน อันอาจเนื่องมาจากตำรวจไม่ทราบข้อกำหนดของกฎหมายใหม่ รวมทั้งบางครั้งตำรวจมีการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจำนวนมาก แต่ตำรวจมีจำนวนไม่มาก ตำรวจจึงได้มีการใช้เครื่องพันธนาการกับเด็กและเยาวชนที่จับกุมได้ โดยมีการใส่กุญแจมือเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ซึ่งตำรวจได้อ้างว่า เพื่อเป็นการป้องกันการหลบหนี

กรณีศึกษาที่ 9 ได้กล่าวว่าในทางปฏิบัติตำรวจประสบปัญหาในการทำงานกับเด็กและเยาวชนค่อนข้างมาก ซึ่งหากศาลมีการถามล้วงลึกในการปฏิบัติงานของตำรวจจะเห็นได้ว่าตำรวจมีการล่วงละเมิดสิทธิของเด็ก แต่ในบางครั้งศาลก็เข้าใจในการปฏิบัติงานของตำรวจที่ประสบความยุ่งยากในการการปฏิบัติงานตามข้อกำหนดของกฎหมายใหม่ ในการทำงานบางประเด็นของตำรวจหากไม่มีปัญหามากนักทางศาลจะไม่มีการล้วงลึกแต่ประการใด เพราะจะส่งผลทำให้ตำรวจมีการจับกุมเด็กและเยาวชนน้อยลง

-การขาดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายใหม่ที่ถูกต้องทำให้ทำผิดตามข้อตกลงของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน

กรณีศึกษาที่ 9 ได้กล่าวว่า ปัญหาหนึ่งที่ตำรวจประสบปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน ได้แก่ ปัญหาที่ตำรวจมักจะทำผิดตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน แม้ทางศาลจะได้มีการอบรมให้ความรู้แก่ตำรวจ หากแต่เมื่อมีการนำความรู้ที่

ได้รับไปถ่ายทอดต่อ อาจจะมีการถ่ายทอดที่ไม่ถูกต้องทำให้ตำรวจ โดยในช่วงแรก ๆ ที่มีการบังคับใช้กฎหมาย ตำรวจค่อนข้างผิดพลาดเยอะ อาทิ

- **ปัญหาเรื่องการแต่งตั้งที่ปรึกษาทางกฎหมายให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

ในช่วงแรกของการบังคับใช้กฎหมายตำรวจไม่ได้มีการแต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมายประจำโรงพักให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ทำให้เมื่อนำเด็กและเยาวชนมาที่ศาลจะต้องมีการรอที่ปรึกษาทางกฎหมาย อันเป็นปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งที่ตำรวจไม่ทราบว่าจะต้องมีการแต่งตั้งที่ปรึกษาทางกฎหมายให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดตั้งแต่ถูกควบคุมตัวที่โรงพัก

แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้แก่ตำรวจในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน

กรณีศึกษา 9 ได้เห็นว่าตำรวจปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างความพึงพอใจให้แก่ตนเองในระดับหนึ่ง โดยมีความพึงพอใจในการทำงานที่ตำรวจสามารถจับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้อย่างรวดเร็ว หากแต่ไม่พึงพอใจในกรณีที่ตำรวจปฏิบัติงานในบางประเด็นที่ไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด ซึ่งตำรวจบางคนไม่ได้มีการปรับเปลี่ยนการทำงานตามกรณีศึกษาที่ 9 ได้เสนอแนะให้แก้ไข

สำหรับแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้แก่ตำรวจในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน กรณีศึกษาที่ เห็นว่าควรมีการดำเนินการดังนี้

-การปรับแก้อายุเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้น้อยลง

เพื่อให้ตำรวจและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมสามารถปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น กรณีศึกษาที่ 9 เห็นว่าควรมีการปรับแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอายุเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยมีการกำหนดอายุเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้ต่ำลง เพราะเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในปัจจุบันมีช่วงอายุที่ลดน้อยลง การกำหนดช่วงอายุเด็กและเยาวชนที่มากขึ้นดังในปัจจุบันทำให้ตำรวจปฏิบัติงานยากขึ้น

-การปรับแก้กฎหมายที่ไม่ได้ให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป

จากกฎหมายใหม่ที่เพิ่งมีการบังคับใช้ กรณีศึกษาที่ 9 เห็นว่ามีการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป แม้จะมีการกล่าวถึงการให้ความคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายในมาตราที่ 86 หากแต่เป็นเพียงการให้ผู้เสียหายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฟื้นฟูแก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ซึ่งกฎหมายใหม่เน้นในการให้ความคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายมากเกินไป ในทุกขั้นตอนทำให้ผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดปฏิบัติงานยากเกินไป จึงควรมีการปรับแก้กฎหมายใหม่เพื่อไม่ให้มีการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป แต่ควรคำนึงถึงผู้ปฏิบัติงานที่ปฏิบัติงานได้ยาก โดยเฉพาะตำรวจซึ่งเป็นหน่วยงานแรก หากไม่

ต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดแล้ว จะทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชนต้องประสบปัญหา โดยกล่าวว่า

“กฎหมายในปัจจุบันมีลักษณะโอ๋เด็กที่กระทำผิดมากเกินไป ถ้าศาลจะมีการตรวจสอบการปฏิบัติงานของตำรวจทุกขั้นตอนอย่างเคร่งครัด ก็รู้ว่าต้องมีความผิดพลาดเกิดขึ้น และตำรวจผู้ปฏิบัติงานจะไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเลย กฎหมายใหม่นี้จึงไม่เอื้อต่อการทำงานเท่าที่ควร คนออกกฎหมายอาจมีการไปคัดลอกมาจากต่างประเทศ โดยไม่ได้ดูว่าเด็กบ้านเรากระทำผิดแตกต่างจากต่างประเทศมาก การจะทำให้การทำงานในคดีเด็กและเยาวชนมีประสิทธิภาพจึงจำเป็นต้องปรับกฎหมายไม่ให้โอ๋เด็กที่กระทำผิดมากเกินไป”

-การแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนควรให้เป็นหน้าที่ของสังคมส่วนรวม

กรณีศึกษาที่ 9 ได้กล่าวว่า ปัจจุบันปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำผิดมีจำนวนที่เพิ่มมากขึ้น การที่จะให้ตำรวจหรือหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีหน้าที่ในการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดคงไม่ได้ หรือ หากจะฝากความหวังไว้กับพ่อแม่ หรือ ครอบครัวเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดคงไม่ได้ เพราะเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่แตกแยก ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องให้สังคม หรือ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนร่วมกับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม อาทิ องค์การบริหารส่วนตำบล หรือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลเด็กและเยาวชนในชุมชน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

-การที่ตำรวจต้องมีความรู้ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนตามที่กฎหมายกำหนดอย่างแท้จริง

กรณีศึกษาที่ 9 เห็นว่า แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่มีประสิทธิภาพ ตำรวจควรมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างแท้จริง เพื่อทำให้ตำรวจสามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดในกฎหมาย อันจะเป็นการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และเป็นการคุ้มครองสิทธิตำรวจในการปฏิบัติงาน

-การจัดตั้งหน่วยงานตำรวจที่ทำหน้าที่เฉพาะต่อคดีเด็กและเยาวชน

หากมีการจัดตั้งหน่วยงานตำรวจที่ทำหน้าที่เฉพาะต่อคดีเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากขึ้น เพราะจะทำให้ตำรวจมีความเชี่ยวชาญในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน เช่นเดียวกับศาลและอัยการที่มีหน่วยงานเฉพาะที่ทำงานเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

นักสังคมสงเคราะห์ประจำสถานพินิจฯ

<u>กรณีศึกษาที่ 10</u>

กรณีศึกษาที่ 10 ปฏิบัติงานเป็นนักสังคมสงเคราะห์ที่สถานพินิจแห่งหนึ่งในเขตปริมณฑลใกล้กรุงเทพฯ โดยมีประสบการณ์ในการทำงานเป็นระยะเวลา 9 ปี เคยทำงานเป็นนักสังคมสงเคราะห์ทั้งที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดกาญจนบุรี ก่อนที่จะมาเป็นนักสังคมในสถานพินิจปัจจุบัน โดยกรณีศึกษาที่ 10 เคยผ่านการอบรมของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และขึ้นทะเบียนเป็นนักสังคมสงเคราะห์ที่ทำงานร่วมกับตำรวจในลักษณะของวิชาชีพในการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ปัญหาที่ประสบจากการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนในปัจจุบัน

ปัญหาที่ประสบจากการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับนักสังคมสงเคราะห์ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนมาเป็นระยะเวลานาน ได้แก่

- ปัญหาเด็กกระทำผิดเพราะครอบครัวมีผลต่อการกระทำผิด

ไม่ว่าจะเป็นครอบครัวแตกแยก ครอบครัวไม่มีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูอย่างแท้จริง ตลอดจนปัญหาที่แม้ทางกรมพินิจฯจะมีการอบรมแก้ไขฟื้นฟูเด็กอย่างไรก็ตาม เมื่อเด็กและเยาวชนกลับไปสู่สภาพแวดล้อมเดิม เด็กและเยาวชนมักจะกระทำผิดซ้ำ เพราะสภาพแวดล้อมเดิมมีบทบาทต่อการกระทำผิดค่อนข้างมาก

- **กฎหมายใหม่เปิดช่องโอกาสให้เด็กกระทำผิดมากขึ้น**

ปัญหาที่ประสบในการทำงานกับเด็กและเยาวชนของกรณีศึกษาที่ 10 ที่สำคัญได้แก่ จากการปรับกฎหมายใหม่ ปรากฏว่า เด็กและเยาวชนมีการกระทำผิดมากขึ้น เนื่องจากเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเห็นว่ามีช่องทางในการกระทำผิดได้โดยไม่ต้องได้รับโทษ เพราะศาลให้โอกาสเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากขึ้น อันส่งผลต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่เพิ่มมากขึ้น และประเด็นสำคัญ คือ เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดขาดจิตสำนึก หรือไม่มีความสำนึกต่อพฤติกรรมการกระทำผิดที่ตนเองได้กระทำลงไป

ปัญหาที่ประสบจากการปฏิบัติงานกับตำรวจ

จากการที่เคยขึ้นทะเบียนกับกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อเป็นนักสังคมสงเคราะห์ที่ทำงานร่วมกับสหวิชาชีพในการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด กรณีศึกษาที่ 10 ได้กล่าวว่า หากมีคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ตำรวจจะใช้วิธีการส่งโทรสารเพื่อแจ้งว่าจะมีการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ซึ่งทางสหวิชาชีพจะให้ความร่วมมือในการไปสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

สำหรับปัญหาที่ประสบจากการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจในการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในลักษณะของการทำงานลักษณะวิชาชีพ ได้แก่

- ตำรวจทำงานในลักษณะข้ามขั้นตอนของการสอบสวน

กรณีศึกษาที่ 10 ได้กล่าวว่า

“ในการปฏิบัติงานสอบสวนในลักษณะวิชาชีพ เปรียบเหมือนการปฏิบัติกับทฤษฎีที่มักจะไม่เหมือนกัน โดยในทางทฤษฎีหรือทางกฎหมายบังคับว่าในการสอบสวนเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดทุกครั้งจะต้องมีการสอบสวนเด็กและเยาวชนต่อหน้าสหวิชาชีพ แต่ในบางครั้งไม่ได้มีการสอบสอบเด็กและเยาวชนจากสหวิชาชีพพร้อมกันทั้งหมด แต่ตำรวจจะมีการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาก่อน และได้มีการพิมพ์สำนวนการสอบสวนเรียบร้อยแล้ว หากแต่ได้แจ้งให้สหวิชาชีพได้รับทราบ ได้ถามอัยการว่าต้องการเพิ่มเติมในประเด็นใด และให้เด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดได้มีลงลายมือชื่อต่อหน้าสหวิชาชีพเพื่อความถูกต้องของข้อกำหนดในการสอบสวนตามที่กฎหมายกำหนด ยกเว้นกรณีที่เป็นความผิดทางเพศ ซึ่งจะมีการสอบปากคำต่อหน้าสหวิชาชีพและตำรวจจะให้นักสังคมสงเคราะห์หรือนักจิตวิทยาเป็นผู้ซักถาม ”

ซึ่งกรณีที่มีการสอบสวนเด็กและพิมพ์สำนวนการสอบสวนมาก่อน กรณีศึกษาที่ 10 จะแจ้งให้เด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดได้รับทราบทุกครั้งในสิทธิ หรือ ได้ซักถามเด็กหรือเยาวชนว่าข้อความต่าง ๆ ที่ตำรวจได้สอบสวนมีความถูกต้องหรือไม่ ให้เด็กหรือเยาวชนอ่านให้ละเอียด หากไม่เห็นด้วยกับข้อความใดให้แจ้งให้สหวิชาชีพทราบ ซึ่งกรณีศึกษาที่ 10 ได้กล่าวว่า ประเด็นการทำงานของตำรวจที่ไม่ได้มีการสอบสวนเด็กและเยาวชนต่อหน้าสหวิชาชีพตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ เป็นการสอบสวนเด็กหรือเยาวชนโดยการทำให้ครบองค์ประกอบตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น ในทางปฏิบัติอาจไม่ได้มีการสอบสวนต่อหน้าสหวิชาชีพตามที่กฎหมายกำหนด อาจสืบเนื่องมาจากภาระงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีมากเกินไป หรือ เพื่อให้การสอบสวนต่อหน้าสหวิชาชีพสามารถกระทำได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น ซึ่งเป็นปัญหาที่นักสังคมสงเคราะห์กรณีศึกษาที่ 10 ได้กล่าวว่าการปฏิบัติงานของตำรวจที่มีการข้ามขั้นตอนการสอบสวนเด็กและเยาวชนต่อหน้าสหวิชาชีพเป็นปัญหาที่นักสังคมสงเคราะห์กรณีศึกษาที่ ประสบมากที่สุดในการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจในลักษณะของสหวิชาชีพ

-ปัญหาการไม่แจ้งสิทธิให้แก่เด็กและเยาวชนผู้ต้องหา

กรณีศึกษาที่ 10 ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน คือ ตำรวจไม่ได้แจ้งสิทธิให้แก่เด็กและเยาวชนทราบ สหวิชาชีพจึงเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ในการแจ้งสิทธิให้แก่เด็กและเยาวชนทราบ

-ปัญหาค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการทำงานร่วมกับตำรวจในลักษณะของวิชาชีพ

กรณีศึกษาที่ 10 ได้กล่าวว่าปัญหาที่เกิดขึ้นอีกประการหนึ่ง คือ หากเป็นการทำงานร่วมกับตำรวจในลักษณะของวิชาชีพในการร่วมสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้ง

จากการเดินทางหรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ตำรวจจะไม่มีงบประมาณในการสนับสนุนค่าใช้จ่ายดังกล่าว อย่างไรก็ตาม กรณีศึกษาที่ 10 ไม่ได้มองว่าเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงแต่ประการใด โดยสหวิชาชีพที่ทำงานร่วมกับตำรวจจะเข้าใจเป็นอย่างดีว่าตำรวจอาจไม่มีงบประมาณในการสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้แก่สหวิชาชีพดังกล่าว หากแต่สหวิชาชีพที่เข้ามาทำงานร่วมกับตำรวจล้วนแล้วแต่เป็นผู้ที่เข้าใจตำรวจและต้องทำงานด้วยใจเป็นสำคัญ

แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพของการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

กรณีศึกษาที่ 10 เห็นว่าปัจจุบันตำรวจปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับหนึ่ง จึงมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจในบางประเด็น และไม่พอใจในบางประเด็น โดยเฉพาะการทำงานข้ามขั้นตอนของตำรวจที่ไม่ได้มีการสอบสวนเด็กและเยาวชนต่อหน้าสหวิชาชีพอย่างแท้จริง

สำหรับแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจต่อการดำเนินคดีเด็กและเยาวชน ได้แก่

- การบังคับใช้กฎหมายที่มีความเด็ดขาดและรุนแรงต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากขึ้น

สำหรับมุมมองของนักสังคมสงเคราะห์ กรณีศึกษาที่ 10 ได้กล่าวว่า ปัจจุบันกฎหมาย กฎหมายใหม่ มุ่งคุ้มครองเด็กและเยาวชนมากเกินไป เป็นการเอื้อให้เด็กกระทำผิดมากเกินไป เพราะเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่มีความเข็ดหลาบต่อการกระทำผิด กฎหมายมีลักษณะของการมุ่งปกป้องเด็กและเยาวชนที่ยังไม่กระทำผิดหรือกระทำผิดด้วยความพลั้งพลาด แต่ในความเป็นจริงเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่กรณีศึกษาที่ 10 ได้ประสบในการส่งตัวมาให้กรมพินิจฯดูแล มักเป็นเด็กที่กระทำผิดที่ยากต่อการแก้ไขฟื้นฟู เพราะตราบใดที่เด็กและเยาวชนดังกล่าวต้องกลับไปอยู่ในสภาพแวดล้อมเดิมที่ขาดครอบครัวเอาใจใส่ การคบเพื่อนกลุ่มเดิม เด็กและเยาวชนจะมีการกระทำผิดซ้ำมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในปัจจุบันการที่กฎหมายมีการคุ้มครองสิทธิและให้โอกาสเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป จะทำให้เด็กไม่มีความเกรงกลัวกฎหมาย โดยกรณีศึกษาที่ 10ได้กล่าวว่า

“เด็กที่กระทำผิดและต้องเข้ามาอยู่กับสถานพินิจฯ ก็จะเปรียบตัวเองเหมือนผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ โดยเมื่อมีการเรียนในระดับปริญญาตรีแล้ว ขั้นต่อไป คือ การศึกษาต่อในระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอก ซึ่งก็เปรียบเสมือนเด็กและเยาวชนที่เข้ามาสู่สถานพินิจฯแล้ว ก้าวต่อไป คือ การก้าวเข้าสู่เรือนจำ ซึ่งความคิดของเด็กและเยาวชนที่เข้ามาอยู่ในสถานพินิจฯ จะคิดอย่างนี้ เท่าที่ได้สัมผัสกับเด็กและเยาวชนมา เด็กและเยาวชนเหล่านี้ไม่ได้สำนึกผิดต่อการกระทำ ไม่ได้สำนึกในสิ่งที่ตนได้กระทำลงไป ยิ่งกฎหมายใหม่เปิดช่องโอกาสให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาก มีบทลงโทษที่น้อยจะไม่ทำให้เด็กเกรงกลัว หรือสำนึกผิดต่อการกระทำแต่ประการใด ”

กรณีศึกษาที่ 10 จึงเห็นว่าควรมีการบังคับใช้กฎหมายที่มีความเด็ดขาดมากกว่าที่เป็นอยู่ โดยกล่าวว่า

“ปัจจุบันกฎหมายที่ใช้สำหรับลงโทษเด็กและเยาวชนอ่อนมาก โดยเฉพาะกฎหมายใหม่ที่ศาลจะมีการเน้นให้เด็กประกันตัวออกไป ซึ่งเงินประกันก็น้อยมาก ในอดีตเด็กและเยาวชนยังมีความเกรงกลัวต่อสถานพินิจฯ เพราะสถานพินิจฯสามารถนำมาเป็นเงื่อนไขในการขู่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้บ้างว่า หากมีการทำตัวที่ไม่เหมาะสมจะมีการริบเงินประกัน แต่ในปัจจุบันในชั้นศาลจะมีการให้ประกันในลักษณะวงเงินที่น้อยเกินไป ทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่มีความเกรงกลัวต่อโทษที่จะได้รับ”

- การให้ศาลพิจารณาการให้ประกันตัวเด็กและเยาวชนอย่างเหมาะสม

จากการปรับกฎหมายใหม่ที่ศาลมีการให้การประกันตัวเด็กและเยาวชนแทนสถานพินิจ กรณีศึกษาที่ 10 ได้กล่าวว่า จากปัจจุบันเด็กกลัวศาลมากกว่า เพราะศาลเป็นผู้ให้ประกันตัวเด็กไม่กลัวการกระทำผิด เพราะโดยส่วนใหญ่ศาลจะให้เด็กประกันตัวไป ทำให้เด็กและเยาวชนมีความเกรงกลัวต่อศาลมากกว่าเจ้าหน้าที่ในสถานพินิจฯ แม้สถานพินิจฯจะมีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ที่ทำหน้าที่ช่วยเหลือแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชน แต่เด็กและเยาวชนไม่ได้ให้ความสนใจต่อนักสังคมสงเคราะห์หรือนักจิตวิทยา เพราะไม่ได้มีบทบาทในการให้คุณให้โทษแก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด อันอาจเป็นการแก้ปัญหาที่ไม่ตรงจุด เพราะอาจทำให้เด็กและเยาวชนไม่ได้รับการแก้ไขฟื้นฟูอย่างแท้จริง ศาลจึงต้องมีการพิจารณาในประเด็นของการให้ประกันตัวอย่างรอบคอบ เพราะมิเช่นนั้นเด็กและเยาวชนที่ได้รับการประกันตัวจะมีการกระทำผิดซ้ำ จนยากต่อการแก้ไข

- **การกำหนดให้มีที่ปรึกษากฎหมายที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาทางกฎหมายมากกว่าการต่อสู้คดีเพื่อเด็กและเยาวชน**

จากการที่กฎหมายใหม่กำหนดให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดต้องมีที่ปรึกษากฎหมายทั้งในขั้นตอนของตำรวจและชั้นศาล กรณีศึกษาที่ 10 เห็นว่า

“การมีที่ปรึกษากฎหมายสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด จะเป็นการทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีการต่อสู้คดี โดยจะทำให้ที่ปรึกษาทางกฎหมายเด็กและเยาวชนต่อสู้คดีให้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดต่อสู้คดีให้ถึงที่สุด อันจะเป็นการทำให้เด็กและเยาวชนไม่เกรงกลัวต่อการกระทำผิด ”

นอกจากนี้ เมื่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดรู้ว่าศาลเป็นผู้ที่มีบทบาทในการเน้นการแก้ไขฟื้นฟูและไม่เน้นการลงโทษที่มีความรุนแรงต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่วนหนึ่งเห็นว่า ไปสู้คดีกันในชั้นศาลดีกว่า แม้จะถูกควบคุมตัวที่สถานพินิจฯแม้สถานพินิจฯจะมีนักจิตวิทยา หรือ นักสังคมสงเคราะห์ทำหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือแต่เด็กก็ไม่ได้ให้ความสนใจเท่าที่ควร ทำให้เด็กและเยาวชนมีแนวโน้มในการกระทำผิดที่เพิ่มมากขึ้น

- **การทบทวนกฎหมายที่ทำให้เด็กไม่ต้องการนักจิตวิทยา หรือ นักสังคมสงเคราะห์**

จากการปรับกฎหมายใหม่ที่ให้ที่ปรึกษาทางกฎหมายเข้ามามีบทบาทมากขึ้น

กรณีศึกษาที่ 10 เห็นว่า ทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในปัจจุบันให้ความสำคัญกับที่ปรึกษาทางกฎหมาย โดยให้ความสำคัญกับการต่อสู้คดีและให้ความสำคัญกับศาล เพราะเห็นว่าศาลคือ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการทำให้เด็กและเยาวชนไม่ต้องได้รับโทษที่รุนแรงจากการกระทำ ศาลให้โอกาสแก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยเด็กและเยาวชนที่ถูกควบคุมตัวในสถานพินิจฯ ไม่ต้องการนักจิตวิทยา หรือ นักสังคมสงเคราะห์ รวมทั้งไม่ต้องการความช่วยเหลือใด ๆ จากสถานพินิจฯ ซึ่งทำให้งานของนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ลดลง หากแต่ปัญหาของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่ได้หมดไปจากสังคม เพราะไม่ได้เป็นการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างตรงตามสาเหตุ หากแต่เป็นการที่ทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเห็นว่าการกระทำผิดสามารถต่อสู้คดีในชั้นศาล โดยมีที่ปรึกษาทางกฎหมายมาให้ความช่วยเหลือ ทำให้เด็กไม่มีความเกรงกลัวต่อโทษ ไม่มีความสำนึกผิดต่อการกระทำผิด และประเด็นที่สำคัญ คือ หากเด็กและเยาวชนไม่ได้รับการบำบัดแก้ไขจากนักจิตวิทยา หรือ นักสังคมสงเคราะห์ที่ทำหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือและทำการแก้ไขเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้อย่างตรงตามสาเหตุ โดยนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์จะต้องการและมีการแก้ไขฟื้นฟูขั้นต้น ด้วยการปรับทัศนคติของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ให้มีความคิดเชิงบวก ตระหนักถึงความสำคัญของการกระทำผิดของตนเองเป็นสำคัญ หากแต่การที่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่ให้ความสำคัญ หรือ ไม่ต้องการนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ จะทำให้ในที่สุดเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่ได้รับการบำบัดแก้ไข มีแต่การให้โอกาส แต่เป็นโอกาสในการกระทำผิดซ้ำ มากกว่าโอกาสที่จะกลับตนเป็นคนดีของสังคมต่อไป

จึงควรมีการพิจารณาทบทวนใหม่ว่ากฎหมายที่ออกมาได้ลดบทบาทของนักสังคมสงเคราะห์หรือนักจิตวิทยาที่มีบทบาทสำคัญต่อเด็กและเยาวชนหรือไม่

- การทบทวนกฎหมายใหม่ในประเด็นของปัญหาการลดบทบาทหน่วยงานในกรมพินิจฯที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ในกรณีก่อนที่มีการใช้กฎหมายใหม่นักจิตวิทยา หรือ นักสังคมสงเคราะห์มีบทบาทในการประเมินว่าเด็กควรได้รับการประกันตัวหรือไม่ โดยพิจารณาจากสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก อาทิ ผู้ปกครองสามารถรับตัวเด็กไปดูแลได้หรือไม่ มีโอกาสในการกระทำผิดซ้ำมากน้อยเพียงใด นักจิตวิทยาจะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการประเมินดังกล่าว แต่ในปัจจุบันศาลจะเน้นการให้โอกาสเด็กโดยเน้นการประกันตัว เพื่อไม่ให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดต้องมีรอยมลทินติดตัวไป ทำให้บทบาทของนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ที่มีบทบาทสำคัญในการจำแนกพฤติกรรมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ถูกลดบทบาทลงไป

ทำให้นักสังคมสงเคราะห์กรณีศึกษาที่ 10 เห็นว่าเดิมทีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้เคยเป็นส่วนหนึ่งของศาล หากแต่ปัจจุบันศาลได้เข้ามามีบทบาทในการทำงานซึ่งเป็นหน้าที่หลักของกรมพินิจฯมากขึ้น อันเป็นการแสดงให้เห็นว่าศาลต้องการบทบาทและอำนาจหน้าที่ของงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกลับคืนไปหรือไม่ หากแต่นักสังคมสงเคราะห์

กรณีศึกษาที่ เห็นว่า การที่ศาลซึ่งมีอำนาจในการพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้มีการใช้ดุลพินิจในการให้เด็กประกันตัว เพื่อไม่ให้เด็กมีรอยมลทิน โดยศาลพิจารณาจากข้อมูลที่ได้จากการสอบสวนและข้อมูลจากพนักงานคุมประพฤติที่มีดุลพินิจของนักจิตวิทยาควบคู่ด้วยไม่มากนัก อาจทำให้การพิจารณาคดีของศาลไม่เหมาะสมกับพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน เพราะหากใช้ข้อมูลหลักจากนักจิตวิทยาเป็นหลัก นักสังคมสงเคราะห์หรือนักจิตวิทยาจะเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดและเข้าใจกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากกว่า รวมทั้งสามารถดึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้มากกว่า อันเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่จะนำไปสู่การพิจารณาคดีได้อย่างมีความเหมาะสมต่อไป

โดยหากพิจารณาถึงบทบาทของศาลที่เข้ามาดำเนินการกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แสดงให้เห็นว่าศาลมีบทบาทที่สำคัญและสามารถดำเนินกิจกรรมที่เหมาะสมในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนได้มากขึ้น หากแต่เป็นประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างได้ตั้งคำถามถึงการลดบทบาทของกรมพินิจฯในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนมากขึ้น ดังนั้น จึงอาจมีการทบทวนว่ากฎหมายใหม่ได้ลดบทบาทที่สำคัญของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่มีหน้าที่สำคัญต่อการแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนไปหรือไม่

- **การอบรมความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน**

กรณีศึกษาที่ 10 ได้แสดงความคิดเห็นว่า ปัจจุบันมีการปรับแก้กฎหมายใหม่ตลอดจนมีกฎหมายที่บังคับใช้เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจำนวนมาก หากแต่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานไม่ได้รับการฝึกอบรมต้องมีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองมากกว่า ในขณะที่หากมีการฝึกอบรมให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายใหม่ มักเป็นการอบรมให้แก่ผู้บริหารมากกว่าการฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน โดยเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติงานต้องมีการศึกษากฎหมายใหม่เพิ่มเติมเองทั้งจากเอกสาร หรือ เว็บไซต์ของกรมพินิจฯ หรือ เว็บไซต์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น จึงควรมีการอบรมให้ความรู้เรื่องกฎหมายใหม่ที่ถูกต้องทั้งต่อตำรวจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นมาตรฐานเดียวกัน และก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง

ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ

<u>กรณีศึกษาที่ 11</u>

กรณีศึกษาที่ 11 มีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการสถานพินิจฯแห่งหนึ่งในเขตจังหวัดปริมณฑลที่มีสถิติการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมากจังหวัดหนึ่ง ได้กล่าวว่า ก่อนที่จะมีการบังคับใช้กฎหมายใหม่ได้มีเด็กและเยาวชนที่ถูกควบคุมตัวในสถานพินิจฯแห่งนี้ประมาณ 900 กว่าคน หากแต่ภายหลังที่มีการบังคับใช้กฎหมายเด็กและเยาวชนที่ถูกส่งมาควบคุมตัวที่สถานพินิจฯมีจำนวนลดลงเหลือประมาณ 600 กว่าคน หรือลดลงประมาณร้อยละ 25 จากสถิติเด็กและเยาวชนที่ลดลงในสถานพินิจฯไม่ได้มาจากเด็กและเยาวชนกระทำผิดน้อยลง เพราะสถิติการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในจังหวัดแห่งนี้ยังคงมีอย่างต่อเนื่อง หากแต่อาจเกิดจากปัญหาที่ตำรวจไม่จับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในสถานพินิจฯจะถูกควบคุมตามกำหนดไม่เกิน 90 วัน โดยมีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอายุน้อยที่สุดที่ถูกควบคุมตัวในคดียาเสพติดเพียง 11 กว่าขวบเท่านั้น

ปัญหาในการปฏิบัติงานกับตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

สำหรับปัญหาในการปฏิบัติงานกับตำรวจไม่มีโดยตรง หากแต่กรณีศึกษาที่ 11 เห็นว่าหลังจากที่มีการปรับใช้กฎหมายฉบับใหม่ ตำรวจประสบกับปัญหาในการปฏิบัติงาน ดังนี้

- **ตำรวจไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

ปัจจุบันตำรวจมีการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดน้อยลงกว่าก่อนที่จะมีการบังคับใช้กฎหมายใหม่ อาจเนื่องมาจากตำรวจยังไม่เข้าใจข้อกำหนดของกฎหมายที่แน่ชัด ตลอดจนการที่ตำรวจต้องนำเด็กและเยาวชนไปส่งตัวให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง อาจเป็นเหตุผลสำคัญทำให้ตำรวจกลัวการถูกฟ้องร้อง และไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

- **ปัญหาขั้นตอนที่ยุ่งยากในการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับคดีการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน**

กฎหมายใหม่ได้กำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่สร้างความยุ่งยากในการปฏิบัติงานให้แก่ตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนให้แก่ กล่าวคือ เดิมทีเมื่อตำรวจได้จับกุมเด็กและเยาวชนจะมีการนำเด็กและเยาวชนมาส่งให้สถานพินิจฯดำเนินการต่อ หากแต่กฎหมายใหม่ได้กำหนดให้ตำรวจต้องนำตัวเด็กไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ซึ่งอาจเป็นการสร้างภาระที่ยุ่งยากในการปฏิบัติงานให้แก่ตำรวจขั้นตอนหนึ่ง หากแต่ขั้นตอนที่สร้างความยุ่งยากอีกประการหนึ่ง ได้แก่ จากข้อกำหนดตามมาตรา 72 ที่มีการกำหนดให้ตำรวจต้องมีการนำตัวเด็กและเยาวชนและหนังสือแจ้งการจับกุมไปส่งให้สถานพินิจฯ แต่ในทางปฏิบัติได้มีการอะลุ้มอล่วยระหว่างสถานพินิจฯ และตำรวจ เพื่อให้ตำรวจได้ทำงานง่ายขึ้น คือ สถานพินิจฯจะมีการ

ไปรับตัวเด็กและเยาวชนและหนังสือแจ้งการจับกุมมาเอง ซึ่งหากมีการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายอย่างเคร่งครัด จะทำให้ตำรวจปฏิบัติงานที่ยุ่งยากมาก และอาจไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

- **ปัญหาตำรวจไม่เข้าร่วมกับสหวิชาชีพในการจัดทำแผนฟื้นฟูให้แก่เด็กและเยาวชน**

ปัญหาที่สำคัญที่ผู้อำนวยการในสถานพินิจฯ กรณีศึกษาที่ ประสบในการปฏิบัติงานกับตำรวจ คือ ปัญหาตำรวจไม่เข้าร่วมกับสหวิชาชีพในการจัดทำแผนฟื้นฟูให้แก่เด็กและเยาวชนตามที่กฎหมายกำหนดในมาตรา 86 โดยกรณีศึกษาได้กล่าวว่า

“ผ.อ.เองเคยทำงานในสถานพินิจฯที่อื่นมา แต่ตำรวจก็ได้เข้าร่วมกับสหวิชาชีพในการจัดทำแผนแก้ไขฟื้นฟูให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด หากแต่สถานพินิจฯที่นี่ไม่ได้รับความร่วมมือกับตำรวจในการจัดทำแผนฟื้นฟูให้แก่เด็กและเยาวชน ไม่ว่าจะมีการเชิญตำรวจจากสถานีที่ใกล้กับสถานพินิจฯ ตำรวจก็ไม่มา

สำหรับเหตุผลที่ตำรวจไม่มาเข้าร่วมกับสหวิชาชีพในการจัดทำแผนฟื้นฟูให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด อาจเนื่องมาจากตำรวจไม่เห็นด้วยกับแผนฟื้นฟู โดยให้เหตุผลว่า

ตำรวจจับ สถานพินิจไกล่เกลี่ย หรือ

ตำรวจจับ แต่สถานพินิจปล่อย...”

โดยตำรวจไม่เห็นด้วยมาก กับแผนฟื้นฟู จึงไม่เข้าร่วมในกระบวนการแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด และตำรวจในจังหวัดนี้ ไม่ให้ความร่วมมือกับสหวิชาชีพในการจัดทำแผนฟื้นฟู เพราะไม่เคยเข้าร่วมในกระบวนการนี้เลย

ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจต่อการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน

กรณีศึกษาที่ 11 มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจในระดับหนึ่ง และเห็นว่าตำรวจมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนในบางประเด็น

สำหรับข้อเสนอแนะต่อแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของตำรวจต่อการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน ได้แก่

- **การใช้ภาษาในการสื่อสารกับเด็กและเยาวชนที่ง่ายขึ้น**

กรณีศึกษาที่ 11 เห็นว่า เด็กมีความละเอียดอ่อนที่แตกต่างจากผู้ใหญ่ ดังนั้นตำรวจควรมีการใช้ภาษาของเด็กในการสื่อสารระหว่างเด็กและตำรวจ เพราะจะทำให้เด็กมีความเข้าใจและรู้สึกเป็นกันเอง อันจะนำไปสู่ความรู้สึกไว้วางใจตำรวจมากขึ้น อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจต่อคดีเด็กและเยาวชน

- **การปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนด้วยจิตสำนึกและจริยธรรม**

กรณีศึกษาที่ 11 เห็นว่าแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจ

เกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชนที่สำคัญ คือ การปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนด้วยจิตสำนึกที่ดีและการมีจริยธรรม โดยเริ่มตั้งแต่การจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ควรพิจารณาว่าเด็กและเยาวชนกระทำผิดจริงหรือไม่ เพราะไม่เช่นนั้นจะทำให้ไม่สามารถนำเด็กและเยาวชนมาแก้ไขฟื้นฟูได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

- **การแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอายุของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

กรณีศึกษาที่ 11 เห็นว่าควรมีการปรับแก้กฎหมายในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอายุของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เนื่องจากปัจจุบันเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีอายุที่ลดลงเรื่อย ๆ หากแต่กฎหมายได้กำหนดอายุเด็กและเยาวชนให้เพิ่มสูงขึ้น ทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่อายุน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไม่ต้องรับโทษ ซึ่งเด็กที่กระทำผิดขณะอายุน้อยมีจำนวนมาก หากไม่ได้รับการลงโทษจะไม่มีความเกรงกลัวต่อโทษ และนำไปสู่การกระทำผิดที่มากขึ้น โดยกรณีศึกษาที่ 11 ได้กล่าวว่า

“กฎหมายและพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนสวนทางกันอย่างเห็นได้ชัดในปัจจุบัน เพราะในขณะที่เด็กและเยาวชนมีการกระทำผิดในช่วงอายุที่ลดลงเรื่อย ๆ หากแต่กฎหมายได้กำหนดอายุของเด็กและเยาวชนให้สูงขึ้น โดยได้มีการปรับช่วงอายุเด็กจาก 7 ปี เป็น 10 ปี และมีแนวโน้มจะเพิ่มเป็น12 ปี อันส่งผลต่อผู้ปฏิบัติงานว่าควรจะปฏิบัติงานอย่างไร เพราะเด็กและเยาวชนกระทำผิดในช่วงอายุน้อยมากขึ้น เช่น คดีโทรมหญิง ผู้กระทำผิดเป็นเด็กประถมศึกษา

ซึ่งช่องว่างของเด็กและเยาวชนที่ไม่เข้าเกณฑ์ตามกฎหมายกำหนดจะอยู่ตรงไหน คิดว่าควรมีการปรับกฎหมายเรื่องอายุเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้ลดลง เพื่อให้ครอบคลุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากขึ้นในปัจจุบัน หากจะมีการเพิ่มอายุเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด สามารถกระทำได้ หากแต่สังคมไทยมีความพร้อมมากน้อยเพียงใดในการแก้ปัญหาสภาพแวดล้อมของเด็กควบคู่ไปด้วย เพราะทุกวันนี้เด็กและเยาวชนต้องเป็นเหยื่อของสังคม สังคมไทยมีความพร้อมที่จะลงโทษสื่อ หรือสิ่งแวดล้อมที่ทำให้เด็กและเยาวชนเสียไปแล้วหรือยัง

เพราะเด็กเปรียบเสมือนผ้าขาวที่บริสุทธิ์ แต่เมื่อผ้าขาวได้เสียหรือเปรอะเปื้อนไปแล้ว เมื่อไรที่ควรทำให้ผ้าขาวกลับมาเป็นผ้าขาวอีกครั้ง ควรมีการแก้ไขตั้งแต่ผ้าขาวยังไม่เลอะเทอะมากนัก หรือปล่อยให้ผ้าขาวต้องมีรอยมลทินมากขึ้นจนยากจะแก้ไข

และเห็นว่าการลงโทษเด็กที่อายุน้อยมีความจำเป็นตามสำนวนที่ว่า

ไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก... จึงควรมีการลงโทษเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดตั้งแต่อายุยังน้อย เพื่อให้สามารถแก้ไขพฤติกรรมได้ เพราะถ้าไปลงโทษในขณะที่อายุมากแล้ว อาจจะสายเกินไป ...”

นักสังคมสงเคราะห์

<u>กรณีศึกษาที่ 12</u>

กรณีศึกษาที่ 12 เป็นนักสังคมสงเคราะห์ประจำสถานพินิจฯแห่งหนึ่งในเขตปริมณฑล โดยกรณีศึกษาที่12ได้ปฏิบัติงานโดยตรงกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดรวมทั้งผู้ปกครองหรือญาติของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ในการสอบถามถึงปัญหาและความต้องการเพื่อจัดนำไปสู่กระบวนการในการแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนได้อย่างเหมาะสม

ปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

กรณีศึกษาที่ 12 ส่วนใหญ่ไม่ได้มีปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน หากแต่เนื่องจากได้ใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดรวมทั้งผู้ปกครองหรือญาติของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดทำให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ตลอดจนผู้ปกครองหรือญาติของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ดังนี้

- **เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเล่าว่า ตำรวจมีการทำร้ายร่างกาย**

นักสังคมสงเคราะห์กรณีศึกษาที่ 12 ได้ปฏิบัติงานที่ใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยเด็กและเยาวชนบางคนได้เล่าว่า ตนเองได้ถูกตำรวจทำร้ายร่างกายในระหว่างการจับกุม หรือการสอบสวน โดยกรณีศึกษาที่ได้กล่าวว่า

“เด็กบางคนบอกว่าโดนตำรวจทำร้ายในระหว่างการถูกจับกุม หรือ ระหว่างการสอบสวน เนื่องจากปฏิเสธว่าไม่ได้กระทำผิด จึงโดนตำรวจทำร้ายร่างกาย โดยเด็กบางคนมีขอบตาเขียวคล้ำมาเลยในขณะที่ตำรวจนำตัวมาส่ง เด็กและเยาวชนหลายคนรู้สึกไม่ชอบตำรวจ มีการต่อต้านตำรวจ แต่ชอบทหารมากกว่า เพราะทหารใจดี ”

อย่างไรก็ตาม จากการให้ปากคำของเด็กและเยาวชนดังกล่าว กรณีศึกษาที่ 12 ไม่อาจพิสูจน์ได้อย่างชัดเจนว่าเป็นการกระทำของตำรวจอย่างแท้จริง หรือ เป็นการทำร้ายระหว่างเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด หากแต่เป็นข้อมูลที่เด็กและเยาวชนส่วนหนึ่งได้เล่าขณะเข้ามาในสถานพินิจฯและทำให้เด็กหลายคนไม่ชอบตำรวจ

- **ผู้ปกครองหรือญาติเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเล่าว่า ตำรวจมีการเรียกรับสินบนในคดีของบุตรหลาน**

กรณีศึกษาที่ 12ได้กล่าวว่า

“จากประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการให้การสงเคราะห์เด็กและเยาวชน ซึ่งมีโอกาสได้ใกล้ชิดกับผู้ปกครองหรือญาติของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ปรากฏว่าผู้ปกครองหรือญาติของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดบางคนได้เล่าให้ฟังว่า ตำรวจมีการเรียกรับเงินในคดีของลูกหลานที่กระทำผิด โดยมีการเรียกรับเงินเป็นจำนวนถึง 80,000 บาท ”

อย่างไรก็ตาม กรณีศึกษาที่ 12 เห็นว่าข้อเท็จจริงที่ได้รับฟังจากผู้ปกครองดังกล่าวเป็นเพียงข้อเท็จจริงที่ได้รับฟังมา หากแต่ก็ไม่ทราบว่าเป็นความจริงหรือไม่ เพียงแต่หากเจอการบอกเล่าดังกล่าวให้ฟัง จะมีการตักเตือนผู้ปกครองดังกล่าวว่าอย่าไปเชื่อ และจะมีการให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่ผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ปัญหาที่ประสบในการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับตำรวจและเยาวชนโดยตรง ได้แก่

- **ตำรวจไม่ยอมเข้าร่วมในการจัดแผนฟื้นฟูให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

ปัญหาที่นักสังคมสงเคราะห์กรณีศึกษาที่ 12 ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานกับตำรวจโดยตรง คือ จากข้อกำหนดของมาตรา 86 ที่กำหนดให้มีการจัดทำแผนฟื้นฟูให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ปรากฏว่า ตำรวจไม่เคยเข้าร่วมในการจัดทำแผนฟื้นฟูในลักษณะของสหวิชาชีพเลยแม้แต่ครั้งเดียว ซึ่งในการจัดทำแผนฟื้นฟูดังกล่าวแท้จริงแล้ว คณะกรรมสหวิชาชีพมีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลจากตำรวจ เพราะตำรวจเป็นผู้ที่ได้จับกุมตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาตั้งแต่ต้น

ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจต่อการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน

กรณีศึกษาที่ 12 มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจต่อคดีเด็กและเยาวชนในบางประเด็น หากแต่ไม่มีความพึงพอใจต่อตำรวจหากมีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนดังที่เด็กและเยาวชน หรือ ผู้ปกครองได้เล่าให้ฟัง และมองว่าตำรวจมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในระดับหนึ่ง

สำหรับข้อเสนอแนะต่อแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของตำรวจต่อการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน ได้แก่

- การปรับกฎหมายในประเด็นของการเพิ่มบทลงโทษสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มีความรุนแรงเหมาะสมมากขึ้น

กรณีศึกษาที่ 12 เห็นว่า ปัจจุบันเด็กและเยาวชนกระทำผิดมากขึ้น โดยไม่เกรงกลัวต่อโทษที่ได้รับ เพราะกฎหมายมีการปกป้องคุ้มครองสิทธิผู้กระทำผิดมากขึ้น ซึ่งกรณีศึกษาที่เห็นว่ากฎหมายใหม่ที่เพิ่งมีการบังคับใช้มีข้อดีในแง่ของการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน ในขณะเดียวกันก็มีการให้ความคุ้มครองแก่ผู้เสียหาย ดังจะเห็นได้จากมาตรา 86 ที่ได้ให้ผู้กระทำผิดได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฟื้นฟูให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันเด็กและเยาวชนมีการกระทำผิดมากขึ้น และมีพฤติกรรมการกระทำผิดที่รุนแรง หากแต่กฎหมายมีการให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป มีบทลงโทษต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดน้อย ทำให้เด็กและเยาวชนไม่มีความเกรงกลัวต่อโทษที่ได้รับ จึงเห็นว่าควรจะมีการปรับกฎหมายให้มีความรุนแรงเหมาะสมต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่ได้กระทำผิดรุนแรงมากขึ้น

- **ต้องการให้ตำรวจเรียนรู้และเข้าใจพัฒนาการของเด็กและเยาวชนให้มากขึ้น**

กรณีศึกษาที่ 12 ต้องการให้ตำรวจได้มีการเรียนรู้และเข้าใจพัฒนาการของเด็กและเยาวชนให้มากขึ้น โดยอาจมีการจัดอบรมตำรวจให้มีความรู้ความเข้าใจต่อพัฒนาการของเด็กและเยาวชนมากขึ้น เพื่อให้ตำรวจมีความเข้าใจต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- **ต้องการให้ตำรวจเข้าไปมีส่วนร่วมกับสหวิชาชีพในการจัดทำแผนการแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

กรณีศึกษาที่ 12 ต้องการให้ตำรวจเข้าไปมีส่วนร่วมกับสหวิชาชีพในการจัดแผนบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เนื่องจากตำรวจมีข้อมูลเริ่มต้นในการจับกุมเด็กและเยาวชน หากตำรวจได้เข้าร่วมในแผนการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด จะทำให้แผนฟื้นฟูเด็กและเยาวชนมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

พนักงานคุมประพฤติ

<u>กรณีศึกษาที่ 13</u>

กรณีศึกษาที่ 13 ปฏิบัติงานในตำแหน่งพนักงานคุมประพฤติ ประจำสถานพินิจฯแห่งหนึ่งในเขตปริมณฑล โดยปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ซึ่งมีการสืบเสาะประวัติเยาวชนที่กระทำผิดทั้งจากครอบครัวและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งต่อข้อมูลไปให้ศาลประกอบการพิจารณาคดี และการจัดกิจกรรมที่มีความเหมาะสมในการแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับตำรวจในคดีเด็กและเยาวชน

สำหรับปัญหาที่กรณีศึกษาที่ 13 ประสบในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับตำรวจในคดีเด็กและเยาวชน ได้แก่

- **ปัญหาจับตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดผิดตัว**

ปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งที่กรณีศึกษาที่ 13 ประสบในการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับตำรวจในคดีเด็กและเยาวชน ได้แก่ ปัญหาตำรวจมีการจับตัวเด็กและเยาวชนผิดตัว ซึ่งเกิดขึ้นในกรณีที่เด็กและเยาวชนได้อยู่ที่เดียวกับกลุ่มเพื่อนที่กระทำผิด โดยตำรวจได้จับตัวและได้ให้เด็กยอมรับสารภาพเพื่อการดำเนินคดีจะได้เสร็จสิ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งเด็กและเยาวชนมักจะยอมรับสารภาพ เนื่องจากไม่กล้าปฏิเสธตำรวจ ซึ่งเมื่อเข้าสู่ขั้นตอนของการสืบเสาะและการสอบถามเด็กตลอดจนกลุ่มเพื่อนที่กระทำผิด จะได้ข้อมูลว่าเด็กและเยาวชนไม่ได้กระทำผิด จึงเป็นปัญหาที่สำคัญ คือ เด็กและเยาวชนไม่ได้กระทำผิดหากแต่ตำรวจเร่งด่วนสรุปว่าเด็กกระทำผิด ไม่ได้มีการหาพยานหลักฐานในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจต่อการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน

กรณีศึกษาที่ 13 เห็นว่าตำรวจมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานกับคดีเด็กและเยาวชนในระดับหนึ่ง ตลอดจนมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของตำรวจบางประเด็น และไม่พึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจในประเด็นที่เกี่ยวกับการหาพยานหลักฐานในคดีเด็กและเยาวชนไม่สมบูรณ์แบบดังกล่าวข้างต้น อันนำไปสู่การจับเด็กและเยาวชนผิดตัว

สำหรับข้อเสนอแนะต่อแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของตำรวจต่อการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน ได้แก่

- **ต้องการให้ตำรวจใช้กฎหมายให้ถูกต้องชัดเจน**

กรณีศึกษาที่ 13 เห็นว่าตำรวจควรมีการใช้กฎหมายที่ถูกต้องในการปฏิบัติงาน โดยการเริ่มต้นการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่ถูกจับที่มีความถูกต้องจริง ๆ เนื่องจากตำรวจเป็นหน่วยงานแรกของกระบวนการยุติธรรม หากตำรวจมีการดำเนินการที่ถูกต้องตั้งแต่ต้น จะทำให้การปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนในขั้นตอนต่อ ๆ ไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- **ต้องการให้ตำรวจใช้ดุลพินิจในการแจ้งข้อกล่าวหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

กรณีศึกษาที่ 13 เห็นว่าตำรวจควรมีการใช้ดุลพินิจในการแจ้งข้อกล่าวหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยการพิจารณาให้ละเอียดรอบคอบว่าเด็กและเยาวชนมีการกระทำผิดจริงหรือไม่ เพราะมิเช่นนั้นจะทำให้ตำรวจจับกุมเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้กระทำผิดมา อาทิ ผู้ที่ไปกับกลุ่มเพื่อนที่กระทำผิด หรือ การจับกุมตัวเด็กและเยาวชนมาได้ และตำรวจต้องการปิดคดีให้เร็วจึงแจ้งแก่เด็กและเยาวชนให้รับสารภาพ จึงเห็นว่าตำรวจควรมีจิตสำนึกในการปฏิบัติงาน ต้องวินิจฉัยเบื้องต้นต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่จับตัวมาได้ก่อน เพราะในบางครั้งเมื่อได้สอบถามข้อมูลจากเด็กและเยาวชนที่ตำรวจจับมาได จะได้ข้อมูลที่ไม่ตรงกับที่ตำรวจสอบสวน เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เด็กและเยาวชนที่ไม่ได้กระทำผิดต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

นักจิตวิทยา

<u>กรณีศึกษาที่ 14</u>

กรณีศึกษาที่ 14 ปฏิบัติงานในตำแหน่งนักจิตวิทยาของสถานพินิจฯแห่งเดียวกับกรณีศึกษาที่ 13 โดยทำหน้าที่ในการพูดคุย ซักประวัติ ให้คำปรึกษา ตลอดจนทำหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูลของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเพื่อส่งต่อให้แก่พนักงานคุมประพฤติ เพื่อส่งข้อมูลทั้งหมดให้แก่ศาลเพื่อประกอบการพิจารณาคดี ตลอดจนใช้ข้อมูลสำคัญเพื่อประกอบในการจัดทำแผนฟื้นฟูให้แก่เด็กและเยาวชนกระทำผิด

ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตำรวจในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

สำหรับปัญหาที่นักจิตวิทยา กรณีศึกษาที่ 14 ประสบในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ไม่ได้เป็นเป็นปัญหาโดยตรงหากแต่เป็นปัญหาที่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้เล่าให้ฟังภายหลังที่ได้มีการส่งตัวเด็กและเยาวชนไปสถานพินิจฯ ได้แก่

- **ปัญหาเมื่อตำรวจมีการจับกุมเด็กและเยาวชน ตำรวจรีบสรุปว่าเด็กและเยาวชนกระทำผิด**

ปัญหาที่กรณีศึกษา 14ได้รับทราบจากเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด คือ เด็กและเยาวชนไม่ได้กระทำผิด หากแต่ตำรวจได้จับเด็กและเยาวชนและรีบสรุปว่าเด็กและเยาวชนกระทำผิด เพื่อต้องการปิดคดีให้เร็ว โดยเด็กได้เล่าในบางครั้งไม่ได้กระทำผิด หากแต่ได้ขับขี่รถจักรยานยนต์และโดนตำรวจโบกให้จับ หากแต่ตำรวจได้ตั้งข้อหาว่าเกี่ยวข้องกับยาเสพติดด้วย หรือ ในกรณีที่อยู่รวมกับกลุ่มเพื่อนที่กระทำผิด ตำรวจได้จับตัวเองมาด้วย และให้ยอมรับว่าได้กระทำผิดจริง เพราะจะทำให้โทษที่ได้รับไม่สูงมาก ซึ่งเด็กและเยาวชนบางคนกลัวตำรวจจึงมีการรับสารภาพ ซึ่งสาเหตุอาจจะเนื่องมาจากตำรวจต้องการปิดคดี หรือ รวมทั้งไม่ได้มีการพิสูจน์การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง ตลอดจนเด็กและเยาวชนมีความเกรงกลัวต่อตำรวจจึงได้รับสารภาพว่าเป็นผู้กระทำผิดทั้งที่ไม่ได้กระทำผิด

ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจต่อการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน

กรณีศึกษาที่ 14 มีความพึงพอใจต่อการทำงานของตำรวจในบางประเด็น และเห็นว่าตำรวจมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในคดีเด็กและเยาวชนในระดับหนึ่ง

สำหรับข้อเสนอแนะต่อแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของตำรวจต่อการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน ได้แก่

- **ตำรวจต้องมีความเข้าใจต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากขึ้น**

แนวทางหนึ่งในการสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจต่อคดีที่เกี่ยวข้องกับ

เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่กรณีศึกษาที่ เห็นว่ามีความสำคัญ คือ การที่ตำรวจต้องมีความเข้าใจต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากขึ้น ว่าพฤติกรรมในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมีที่มาอย่างไร เพื่อทำให้ตำรวจทำงานกับเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- **การจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะของตำรวจเพื่อปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

กรณีศึกษาที่ 14 เห็นว่า หากตำรวจมีการจัดตั้งหน่วยงานของตำรวจที่ทำหน้าที่เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยมีลักษณะเหมือนศาลและอัยการที่มีหน่วยงานเฉพาะที่ทำหน้าที่เฉพาะเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน จะทำให้ตำรวจมีความชำนาญในการปฏิบัติงานต่อเด็กและเยาวชนและทำให้การปฏิบัติงานของเด็กและเยาวชนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ที่ปรึกษากฎหมาย

<u>กรณีศึกษาที่ 15</u>

กรณีศึกษาที่ 15 เป็นทนายความของบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง โดยได้ลงทะเบียนไว้กับศาลเยาวชนและครอบครัวในการเป็นที่ปรึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในชั้นศาล สำหรับการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน กรณีศึกษาที่ 15ได้มีประสบการณ์ในการทำงานรวม 2 ปี ทั้งที่ก่อนมีการบังคับใช้กฎหมายใหม่ต่อเนื่องมาจนกระทั่งมีการบังคับใช้กฎหมายใหม่ในปัจจุบัน โดยการลงทะเบียนที่ศาลเยาวชนและครอบครัวแห่งนี้ ที่ปรึกษากฎหมายจะมานั่งประจำที่ห้องที่ปรึกษากฎหมายเดือนละครั้ง โดยกรณีศึกษาที่ ได้กล่าวว่า การทำคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนคดีจะไม่มีความสลับซับซ้อนเหมือนคดีผู้ใหญ่

ปัญหาที่ประสบในการเป็นที่ปรึกษากฎหมายสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

การเป็นที่ปรึกษากฎหมายให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด จะมีหน้าที่สำคัญในการอธิบายให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ทราบถึงสิทธิที่พึงมี และการสอบถามถึงสิ่งที่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดต้องการให้ที่ปรึกษาทางกฎหมายให้ความช่วยเหลือ ซึ่งหน้าที่หลักของที่ปรึกษากฎหมายจะมีลักษณะที่ไม่แตกต่างจากทนายความ คือ ในกรณีที่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดปฏิเสธการกระทำผิด ที่ปรึกษากฎหมายจะมีการว่าความให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

นอกจากนี้ที่ปรึกษาทางกฎหมายยังมีหน้าที่อธิบายให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้เข้าใจถึงการทำงานของตำรวจในการจับกุมเด็กและเยาวชนว่าการจับกุม ตลอดจนการสอบสวนของตำรวจทำถูกต้องหรือไม่

แต่ภายหลังจากที่มีการบังคับใช้กฎหมายใหม่ ที่ปรึกษากฎหมายกลุ่มตัวอย่างได้กล่าวว่าได้ประสบกับ

- **เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งต้องการที่ปรึกษาทางกฎหมายมีจำนวนลดลง**

ที่ปรึกษากฎหมายกรณีศึกษาที่ 15 ได้กล่าวว่าปัจจุบันเด็กและเยาวชนที่เข้ามาปรึกษาที่กฎหมายทางกฎหมายมีจำนวนที่ลดลง อาจสืบเนื่องมาจากตำรวจมีการจับกุมเด็กและเยาวชนน้อยลง กล่าวคือ

“หลังจากที่มีการบังคับใช้กฎหมายใหม่ ปรากฏว่าตำรวจมีการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดน้อยลง โดยเฉพาะในช่วงน้ำท่วมที่ผ่านมา เด็กถูกจับกุมตัวน้อยมาก อาจเป็นเพราะตำรวจมีหน้าที่ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีอื่น ๆ มากก็ว่าได้ ทำให้คดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนมีจำนวนที่ลดน้อยลง

- เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีการรับสารภาพหมดเกือบทุกคดี ทำให้ที่ปรึกษาทางกฎหมายไม่มีบทบาทในการว่าความให้แก่เด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดแต่ประการใด

นอกจากคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนจะลดน้อยลงแล้ว ประเด็นที่ที่ปรึกษากรณีศึกษาที่ 15ได้กล่าวว่า สิ่งที่เห็นได้ชัดควบคู่กับจำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่เข้ามาปรึกษาที่ปรึกษาทางกฎหมายน้อยลง คือ เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีการรับสารภาพมากขึ้น โดยเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีการรับสารภาพเกือบทุกคดี ที่ปรึกษาทางกฎหมายแทบไม่มีบทบาทในการต่อสู้คดีให้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดแต่ประการใด เนื่องจากถ้าเด็กและเยาวชนรับสารภาพเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจะได้รับโทษที่เบา ซึ่งอาจเป็นเหตุผลให้เด็กและเยาวชนรับสารภาพหมด

- วิธีการในการลงโทษเด็กและเยาวชนทำให้เด็กไม่มีความเกรงกลัวต่อการกระทำโดยพิจารณาจากอัตราการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนมีมาก

จากการเป็นที่ปรึกษาทางกฎหมายให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาเป็นระยะเวลา 2 ปี สิ่งที่กรณีศึกษาที่ 15 เห็นว่าเป็นประเด็นสำคัญคือ การที่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีการรับสารภาพอันส่งผลให้เด็กและเยาวชนดังกล่าวได้รับโทษที่เบา ผลที่ตามมาที่น่าเป็นห่วงยิ่ง คือ การกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนมีจำนวนที่มากตามไปด้วย โดยในปัจจุบันมีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำค่อนข้างมาก อันอาจสืบเนื่องมาจากวิธีการลงโทษที่ศาลได้ใช้ในปัจจุบันที่เน้นให้มีการประกันตัวมากขึ้น เมื่อเด็กเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม เมื่อเข้าสู่ขั้นตอนการพิจารณาคดีของศาล เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจะมีการรับสารภาพอันนำไปสู่การให้ประกันตัวของศาล ซึ่งทำให้เด็กไม่มีความเกรงกลัวต่อโทษที่ได้รับ ประกอบกับเมื่อเด็กได้กลับเข้าไปสู่สภาพแวดล้อมเดิมภายหลังจากที่ศาลได้ให้มีการประกันตัวไป อาทิ การกลับไปอยู่กับครอบครัวที่ไม่มีเวลาเอาใจใส่ คบเพื่อนกลุ่มเดิม ในที่สุดเด็กและเยาวชนก็จะมีการกระทำผิดซ้ำซาก

โดยเฉพาะเด็กที่มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย อาจใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการกระทำผิดได้ เพราะเห็นว่าถ้ามีการรับสารภาพก็จะมีการให้ประกันตัว หรือโทษที่เบา เด็กเกิดการเรียนรู้และมีการกระทำผิดมากขึ้น ประกอบกับผู้ปกครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดโดยส่วนใหญ่เป็นผู้ใช้กำลังแรงงาน เป็นผู้ที่มีความรู้ไม่มากนัก ส่วนหนึ่งจะมองว่าลูกของตัวเองเป็นเด็กดี ในที่สุดเมื่อเด็กกระทำผิดแต่ไม่ได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสม เพราะโทษเบาเกินไป โดยเฉพาะการให้ประกันตัวเมื่อเด็กมีการรับสารภาพ เป็นเหตุผลที่สำคัญที่อาจทำให้เด็กและเยาวชนได้กลับเข้าสู่การกระทำผิดซ้ำต่อไป

ปัญหาที่ประสบในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

จากการสอบถามที่ปรึกษาทางกฎหมายกรณีศึกษาที่ ได้กล่าวว่า

“ในการปฏิบัติงานเป็นที่ปรึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ซึ่งต้องมีการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับตำรวจ ผมกับตำรวจไม่เคยมีปัญหาอะไรกันเลยครับ หากแต่กลับมีการประสานการทำงานที่ดีต่อกัน ก่อนที่พวกพี่จะมาสัมภาษณ์ผม ยังมีตำรวจที่นำตัวเด็กมา มาบ่นถึงปัญหาการ

ทำงานให้ผมฟังเลยครับ นอกจากนี้ บางทีเวลาตำรวจนำเด็กมาส่งและต้องมารอเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ตำรวจก็เคยขอห้องผมเป็นที่พักผ่อนรอเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเลยครับ ผมเองก็เห็นใจตำรวจด้วยซ้ำเพราะงานเยอะมาก โดยเฉพาะคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ”

อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่เด็กและเยาวชนเคยประสบปัญหากับตำรวจในการเป็นที่ปรึกษาทางกฎหมายให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่

- **คดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนเป็นการสร้างภาระให้แก่พนักงานสอบสวนพอสมควร**

ที่ปรึกษาทางกฎหมายกรณีศึกษาที่ 15 ได้กล่าวว่า ปัจจุบันการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนสร้างปัญหาหรือสร้างภาระในการปฏิบัติงานให้แก่พนักงานสอบสวนพอสมควร โดยอาจจะเป็นเพราะขั้นตอนการสอบสวนตามที่กฎหมายกำหนดที่มีจำนวนมาก ซึ่งพนักงานสอบสวนต้องรับผิดชอบตั้งแต่ขั้นตอนนำตัวเด็กและเยาวชนที่ถูกจับกุมไปตรวจสอบการจับกุม การสอบสวนโดยการใช้สหวิชาชีพ ตลอดจนภาระงานของพนักงานสอบสวนที่ต้องเกี่ยวข้องกับคดีการกระทำผิดของผู้ใหญ่ควบคู่ไปด้วย ทำให้ภาระในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนมีจำนวนมาก

- **เด็กกล่าวอ้างว่า ตำรวจมีการล่วงละเมิดทางเพศเด็กในระหว่างการสอบสวน**

ที่ปรึกษาทางกฎหมายกรณีศึกษาที่ 15 ได้กล่าวว่า ปัญหาที่เคยประสบในระหว่างการเป็นที่ปรึกษาทางกฎหมายให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของตำรวจคือ

“เด็กที่กระทำผิดเคยกล่าวอ้างว่าตำรวจมีการละเมิดทางเพศในระหว่างการสอบสวน ซึ่งผมก็ไม่ทราบว่าเป็นอย่างไร แต่ผมก็เห็นด้วยนะครับที่มีการตรวจสอบตำรวจในการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ตลอดจนการใช้สหวิชาชีพเข้ามาในการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเพื่อเป็นการป้องกันการล่วงละเมิดเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ในขณะเดียวกันเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิให้แก่ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน หากจะมีการถูกกล่าวหาโดยมิชอบ”

แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้แก่ตำรวจในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

กรณีศึกษาที่ 15 มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน และเห็นว่าตำรวจปฏิบัติงานในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ที่ปรึกษาทางกฎหมายกรณีศึกษาที่ 15 ได้ให้ข้อเสนอแนะต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ต้องปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ดังนี้

- **การอบรมด้านกฎหมายให้แก่ตำรวจทั้งในประเด็นของกฎหมายและการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

แนวทางที่สำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจ ได้แก่ ควรมีการให้การฝึกอบรมแก่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในกฎหมายใหม่และการให้ความคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนตามพ.ร.บ.คุ้มครองเด็กและเยาวชน พ.ศ.2546 จะทำให้ตำรวจมีความเข้าใจต่อการปฏิบัติงานต่อเด็กและเยาวชนและสามารถให้การคุ้มครองสิทธิให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้มากขึ้น

- **การปรับปรุงขั้นตอนการทำงานตามกฎหมายใหม่ให้มีความยืดหยุ่นและง่ายขึ้น**

ที่ปรึกษากฎหมายกรณีศึกษาที่ 15ได้กล่าว่าตามหลักการตัวบทกฎหมายใหม่ที่ใช้สำหรับคดีเด็กและเยาวชนมีหลักการที่ดีมากในการให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด แต่ในทางปฏิบัติยังเป็นไปได้ไม่ค่อยดีนัก เพราะประสบกับเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามที่กฎหมายกำหนด เพราะเงื่อนไขของข้อจำกัดด้านบุคลากรตำรวจที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน และข้อจำกัดของระยะเวลาในการปฏิบัติงาน อาทิ การไต่สวนการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง การให้สหวิชาชีพเข้ามาร่วมดำเนินการสอบสวน หากแต่สหวิชาชีพไม่สามารถเดินทางไปสอบสวนได้ทัน โดยการสอบสวนมีการสอบสวนไปก่อนแล้ว เป็นต้น ซึ่งกรณีศึกษาที่ ได้กล่าวว่า กฎหมายใหม่มีเจตนารมณ์ที่ดีมาก แต่ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่อาจไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย จึงเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ ดังนั้น ควรมีการปรับปรุงการทำงานที่เกี่ยวข้องกับตำรวจในคดีเด็กและเยาวชน ที่ยังคงตอบสนองต่อเจตนารมณ์ของกฎหมายหากแต่ทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานได้ง่ายขึ้น จะเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจได้เป็นอย่างดี

- **การมีตำรวจเฉพาะที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

กรณีศึกษาที่ 15 เห็นว่าแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่สำคัญ ได้แก่ การมีหน่วยงานของตำรวจที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชนที่แยกหน่วยงานออกมาจากการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีผู้ใหญ่ อันจะทำให้จำนวนบุคลากรของตำรวจที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนมีจำนวนที่เพียงพอมากขึ้น เพราะปัจจุบันตำรวจต้องปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินคดีผู้ใหญ่ คดีทางการเมือง หรือ คดีที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุม การก่อเหตุร้าย การที่ตำรวจต้องมาดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดด้วย จึงทำให้ตำรวจไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ที่ปรึกษากฎหมาย

<u>กรณีศึกษาที่ 16</u>

กรณีศึกษาที่ 16 มีประสบการณ์เป็นทนายความมากว่า 15 ปี แต่สำหรับประสบการณ์ในการเป็นทนายความในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนมาเป็นระยะเวลาประมาณ 3 ปี โดยได้ขึ้นทะเบียนเป็นที่ปรึกษาทางกฎหมายให้แก่ศาลมาเป็นระยะเวลาเกือบ 2 ปี ปัจจุบันยังไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายใหม่ในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน

ปัญหาที่ประสบในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับตำรวจในคดีที่กับเด็กและเยาวชน

สำหรับปัญหาที่กรณีศึกษาที่ 16 ประสบในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับตำรวจในคดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ได้แก่

- **ตำรวจได้มีการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่สถานีตำรวจเรียบร้อยแล้วก่อนที่จะสหวิชาชีพจะเข้าร่วมสอบสวนด้วย**
    - **เด็กและเยาวชนเล่าว่าตำรวจข่มขู่ให้รับสารภาพ**
    - **การใช้คำถามนำให้เด็กและเยาวชนรับสารภาพ**

ปัญหาที่กรณีศึกษาที่ 16 ได้ประสบกับการทำงานร่วมกับตำรวจ คือ ตำรวจมักจะมีการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาก่อนที่จะมาอ่านคำให้การที่ผ่านการสอบสวนแล้วให้สหวิชาชีพได้รับทราบ ซึ่งกรณีศึกษาที่ได้สอบถามเด็กและเยาวชนภายหลังที่มีโอกาสอยู่ตามลำพังกับเด็กและเยาวชน โดยในบางครั้งเด็กและเยาวชนได้อ้างว่าตำรวจได้มีการข่มขู่ให้รับสารภาพ หรือ มีการใช้คำถามนำว่าเด็กและเยาวชนต้องการรับสารภาพหรือไม่ ซึ่งโดยส่วนใหญ่เด็กและเยาวชนจะมีการรับสารภาพตามที่ตำรวจถามนำ

- **ตำรวจไม่ทราบแนวทางการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจับกุมซึ่งหน้าและการนำตัวเด็กไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุม**

ปัญหาหนึ่งที่กรณีศึกษาที่ 16 เห็นว่าเป็นปัญหาที่สำคัญในการปฏิบัติงานของตำรวจที่ได้ประสบ ได้แก่ การกำหนดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจับกุมเด็กและเยาวชนซึ่งหน้า โดยกรณีศึกษาที่ 16 ได้เล่าว่า

“ตำรวจได้จับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับการโทรมหญิงมาให้ศาลตรวจสอบการจับกุม โดยเป็นเด็กและเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 13-17 ปี โดยเด็กและเยาวชนได้กระทำผิดไปแล้วประมาณ 2-3 คน ปรากฏว่าพ่อแม่ของผู้เสียหายได้แจ้งตำรวจให้จับกุม ซึ่งตำรวจได้จับกุมตัวผู้กระทำผิดได้อย่างรวดเร็ว และนำมาให้ศาลตรวจสอบการจับกุม ปรากฏว่าศาลเห็นว่าเป็นการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่ถูกต้อง เนื่องจากพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเป็นการกระทำผิดที่ไม่ได้กระทำผิดซึ่งหน้า แม้ในคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจะมีการรับ

สารภาพและสำนึกผิดในการกระทำ แต่ศาลต้องปล่อยตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไป เนื่องจากการจับกุมเด็กและเยาวชนดังกล่าวไม่มีหมายจับจากศาล”

- ความยุ่งยากในการปฏิบัติงานของตำรวจ

กรณีศึกษาที่ 16 ได้กล่าวว่าปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ตำรวจประสบในการปฏิบัติงานต่อเด็กและเยาวชน ได้แก่ ความยุ่งยากในการปฏิบัติงานของตำรวจที่มีในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน อันจะเห็นได้จากในกรณีที่เด็กและเยาวชนกระทำผิดในคดีโทรมหญิงดังกล่าวข้างต้น แต่เมื่อญาติของเด็กได้มีการแจ้งความและตำรวจสามารถจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้อย่างรวดเร็ว ประกอบกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้รับสารภาพและสำนึกผิดในการกระทำผิด หากแต่ปัญหาที่สำคัญ คือ ตำรวจได้จับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่ถูกต้อง โดยไม่ได้ใช้หมายจับจากศาล จึงทำให้เมื่อมีการตรวจสอบการจับกุม ต้องมีการปล่อยตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไป โดยไม่ได้ตั้งข้อกล่าวหาใด ๆ แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่จับกุมตัวได้ ซึ่งขั้นตอนต่อไปที่ตำรวจจะต้องกระทำได้ คือ พนักงานสอบสวนจะต้องขอหมายเรียกจากศาลเพื่อเรียกตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มารายงานตัว ถ้ายังไม่มาจึงจะขอหมายจับจากศาลไปดำเนินการ ซึ่งเป็นการสร้างความยุ่งยากในการปฏิบัติงานให้กับพนักงานสอบสวนต่อไป และนำไปสู่ปัญหาที่ตำรวจไม่ต้องการปฏิบัติงานกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่มีต่อคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

กรณีศึกษาที่ 16ได้กล่าวว่า

“สำหรับการประเมินประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจ เรียกได้ว่า ประสิทธิภาพในการทำงานของตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนยังไม่เต็มร้อย เพราะในการสอบสวนเด็กและเยาวชนของตำรวจร่วมกับสหวิชาชีพ ตำรวจได้ทำงานในลักษณะสำเร็จรูปมาแล้ว ได้มีการกระทำการสอบสวนต่อหน้าสหวิชาชีพเพียงแค่ให้สหวิชาชีพรับรองการสอบสวนเท่านั้น

จึงมองว่าประสิทธิภาพในการทำงานของตำรวจยังไม่เต็มร้อย กล่าวคือ ในบางประเด็นตำรวจทำงานได้รวดเร็ว เช่น การจับกุมตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดตามที่ผู้เสียหายได้เข้าแจ้งความ หากแต่การสอบสวนที่สำเร็จรูปเช่นนี้ เห็นว่าเป็นการทำงานของตำรวจที่ไม่มีประสิทธิภาพ เพราะไม่ได้ทำตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด และไม่ทราบว่าในการสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาก่อนเช่นนี้ ตำรวจมีการบังคับเด็กและเยาวชนให้ตอบหรือไม่ เพราะเคยเจอในบางกรณีที่เพื่อนเคยเป็นทนายความให้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เด็กได้มีการกลับคำให้การในชั้นศาล และบอกว่าตำรวจมีการบังคับขู่เข็ญให้รับสารภาพ จึงไม่แน่ใจว่าในการปฏิบัติงานของตำรวจมีการสอบสวนที่ถูกต้องหรือไม่ เพราะจากประสบการณ์จะเจอการสอบสวนที่สำเร็จรูปมาจากตำรวจแล้ว

สำหรับสาเหตุที่ทำให้ตำรวจปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ไม่มีประสิทธิภาพเต็มร้อย คิดว่า สาเหตุมาจากตัวตำรวจเองที่ทำงานไม่ละเอียดเท่าที่ควร เน้นการทำงานการสอบสวนที่สำเร็จรูปมากเกินไป ตลอดจนข้อกำหนดของกฎหมายที่มีความยุ่งยากไม่เอื้อต่อการทำงาน"

สำหรับข้อเสนอแนะต่อแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจที่มีต่อคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ได้แก่

-การปรับกฎหมายใหม่ให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานของตำรวจมากขึ้น

ควรมีการปรับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานของตำรวจมากขึ้น โดยเฉพาะในประเด็นของการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งหน้า รวมทั้งการตรวจสอบการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง ให้มีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงานของตำรวจมากขึ้น ดังกรณีที่แม้จะมีการจับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ โดยเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้รับสารภาพและสำนึกผิด แต่ในการจับกุมไม่มีหมายจับ ทำให้ต้องปล่อยตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไปโดยไม่สามารถตั้งข้อกล่าวหาใดได้ โดยตำรวจจะต้องเริ่มกระบวนการใหม่โดยการขอหมายเรียก หรือ หมายจับ แล้วตามด้วยการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาตรวจสอบการจับกุมใหม่ อันเป็นการสร้างภาระในการปฏิบัติงานให้แก่ตำรวจ ซึ่งหากเด็กและเยาวชนมีการหนีการจับกุม จะทำให้เป็นการสร้างภาระความยุ่งยากในการปฏิบัติงานมากขึ้นและอาจทำให้ตำรวจไม่ต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

- **การปรับกฎหมายใหม่ที่เน้นการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป โดยเน้นการลงโทษที่เหมาะสมกับพฤติกรรมการกระทำผิด**

กรณีศึกษาที่ 16 เห็นว่าควรมีการปรับกฎหมายที่เน้นการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป เป็นการคำนึงถึงผู้เสียหายควบคู่ด้วย เพราะปัจจุบันกฎหมายให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนมากเกินไป จนละเลยในการให้ความคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายหรือประชาชนในสังคมควบคู่ด้วย โดยการให้มีการลงโทษเด็กและเยาวชนให้เหมาะสมกับประเภทของความผิด เพราะกฎหมายในปัจจุบันไม่เน้นการลงโทษเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด อันเป็นการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพราะในสถานการณ์ปัจจุบันเด็กและเยาวชนมีการกระทำผิดมากขึ้นเรื่อย ๆ ในขณะที่กฎหมายเน้นการให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไม่ได้เกิดจิตสำนึก หรือ สามารถกลับตัวได้แต่ประการใด

- **การปรับกฎหมายในประเด็นอายุของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

กรณีศึกษาที่ 16 เห็นว่าควรมีการปรับแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอายุในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนตามกฎหมายใหม่ให้มีความเหมาะสมต่อพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่มีความรุนแรงมากขึ้น หากแต่อายุของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกลับมีอายุน้อยลงเรื่อย

ๆ เพราะกรณีศึกษาที่ เคยประสบกับการทำคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีโทรมหญิงโดยมีอายุน้อยที่สุดเพียง 12-13 ปี หากแต่กฎหมายได้ให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนดังกล่าว ทั้งที่พฤติกรรมการกระทำผิดมีความรุนแรงเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ จึงเห็นว่าควรมีการปรับกฎหมายในประเด็นอายุของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้น้อยลง โดยเยาวชนอาจมีการกำหนดอายุเพียง 15-16 ปีเท่านั้น เพื่อให้ตำรวจปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- **การจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะของตำรวจที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

ควรมีการจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะของตำรวจที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยมีลักษณะการทำงานครบวงจรตั้งแต่การจับกุม การสืบสวนสอบสวน ที่มีการแยกจากตำรวจทั่วไป เช่นเดียวกับศาลและอัยการที่มีหน่วยงานเฉพาะดังกล่าว จะทำให้ตำรวจทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

นักวิชาการ

<u>กรณีศึกษาที่ 17</u>

กรณีศึกษาที่ 17 ปฏิบัติงานเป็นอาจารย์ประจำโรงเรียนนายร้อยตำรวจมาเป็นระยะเวลา 10 กว่าปี ซึ่งก่อนที่จะมาปฏิบัติงานเป็นอาจารย์ กรณีศึกษาที่ 17 ได้เคยปฏิบัติงานประจำสถานีตำรวจมาก่อนเป็นระยะเวลา 10 กว่าปี

ปัญหาการปฏิบัติงานของตำรวจต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

กรณีศึกษาที่ 17 เห็นว่าปัจจุบันตำรวจประสบปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนหลายประการ กล่าวคือ

- **ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเพิ่มจำนวนและความรุนแรงมากขึ้น อันเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ**

กรณีศึกษาที่ 17 เห็นว่า ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเพิ่มจำนวนและความรุนแรงมากขึ้น เป็นปัญหาที่สำคัญในการปฏิบัติงานของตำรวจ เนื่องจากตำรวจต้องปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่ซึ่งมีจำนวนมาก และคดีเด็กและเยาวชน หากแต่กำลังคนของตำรวจกลับไม่ได้เพิ่มขึ้นแต่อย่างใด อันเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของตำรวจที่อาจทำให้ตำรวจปฏิบัติงานได้ไม่เต็มที่ อันส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจ

- **ปัญหาการเลือกใช้มาตรการที่มีความเหมาะสมในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน**

กรณีศึกษาที่ 17 เห็นว่าปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งในการปฏิบัติงานของตำรวจ คือ การเลือกใช้มาตรการที่เหมาะสมในการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชน อาทิ เด็กและเยาวชนกระทำผิดในคดีเล็กน้อย โดยส่วนใหญ่พนักงานสอบสวนไม่ต้องการนำเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาดำเนินคดี เพราะไม่ต้องการให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดต้องมีรอยมลทิน หากแต่ตำรวจเองก็กลัวการตรวจสอบการปฏิบัติงานจากผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือ สื่อมวลชน เป็นต้น

- **ปัญหาความยุ่งยากของข้อกฎหมายในการให้ตำรวจปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน**
  - **ปัญหาในการนำเด็กและเยาวชนที่จับกุมได้ไปตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง**

ปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งในการปฏิบัติงานของตำรวจ คือ การนำตัวเด็กและเยาวชนที่จับกุมได้ ไปทำการตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง อันเป็นปัญหาที่ทำให้ตำรวจที่เห็นว่า หากไม่สามารถนำเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมได้ทันภายในระยะเวลาดังกล่าว จะมีการปล่อยตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไป หรือ ไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเนื่องจากจะต้องนำเด็กและเยาวชนไปตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง

- **ปัญหาข้อกำหนดของกฎหมายเด็กและเยาวชนที่แตกต่างจากคดีผู้ใหญ่ หากแต่สร้างความยุ่งยากให้แก่เด็กและเยาวชนและตำรวจผู้ปฏิบัติงาน**

กรณีศึกษาที่ 17 เห็นว่า ปัญหาที่สำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ คือ ข้อกำหนดของกฎหมายของเด็กและเยาวชนที่มีความแตกต่างจากกฎหมายของผู้ใหญ่ในบางคดี หากแต่เป็นปัญหาที่สร้างความยุ่งยากในการปฏิบัติงานให้แก่ตำรวจ และอาจทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดต้องเสียสิทธิได้ อาทิ ในกรณีที่ผู้ใหญ่กระทำผิดในคดีเล็กน้อย เช่น คดีการพนัน ผู้ใหญ่สามารถประกันตัวในชั้นตำรวจได้ ในขณะที่เด็กและเยาวชนไม่สามารถประกันตัวในชั้นผู้ใหญ่ได้ ต้องนำเด็กเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม และส่งตัวจากตำรวจไปสถานพินิจฯ จากนั้นจึงมีการให้ประกันตัวในชั้นศาล และต้องให้พ่อแม่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดพาเด็กและเยาวชนไปรายงานตัวตามที่สถานพินิจฯได้นัดหมาย หากแต่ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ ครอบครัวของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่วนใหญ่หาเช้ากินค่ำ มีฐานะไม่ค่อยดีนัก การนำเด็กและเยาวชนไปรายงานตัวจึงเป็นการสร้างภาระให้แก่พ่อแม่ หรือ ผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

กรณีศึกษาที่ 17 จึงเห็นว่า ข้อกำหนดบางประเด็นในการดำเนินคดีเด็กและเยาวชน ซึ่งผู้ออกกฎหมายมุ่งให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชน หากแต่ในทางปฏิบัติเป็นการสร้างภาระ สร้างความยุ่งยากให้แก่ทั้งเด็กและเยาวชนที่ไม่สามารถจะยุติคดีได้ง่ายเหมือนผู้ใหญ่ ในขณะเดียวกันก็เป็นการสร้างภาระในการปฏิบัติงานให้แก่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ

- **ปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ต้องเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน**

กรณีศึกษาที่ 17 เห็นว่าปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน ได้แก่ การที่จะต้องปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับหน่วยงานจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นสหวิชาชีพ อัยการ ศาล หากแต่ขาดมาตรฐานในการปฏิบัติที่ชัดเจน ที่ทำให้ตำรวจสามารถปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้ง่ายและมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง ซึ่งในบางครั้งหน่วยงานดังกล่าวกลับเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการปฏิบัติงานของตำรวจต่อคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยกรณีศึกษาที่ ได้ยกตัวอย่างว่า กรณีที่ตำรวจไม่เข้าร่วมกับสหวิชาชีพที่สถานพินิจฯเพื่อหาวิธีในการแก้ไขฟื้นฟูแก้ไขเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เนื่องจากกรณีศึกษาที่ เห็นว่า หน่วยงานของตำรวจนอกจากจะมีตำรวจที่มีจำนวนไม่มากนักในการปฏิบัติหน้าที่แล้ว หากแต่เมื่อเข้าประชุมดังกล่าว ส่วนใหญ่จะเป็นไปในลักษณะของการสั่งการให้ตำรวจปฏิบัติมากกว่าที่จะมีการรับฟังความคิดเห็นของตำรวจเท่าใดนัก

- **ตำรวจไม่มีความรู้ในกฎหมายใหม่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง**

กรณีศึกษาที่ 17 ได้กล่าวว่า ปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งของตำรวจในการปฏิบัติงานในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด คือ ตำรวจไม่มีความรู้ในกฎหมายใหม่ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างแท้จริง เนื่องจากตำรวจมีภาระงานใน

การปฏิบัติงานมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการอบรมความรู้เกี่ยวกับกฎหมายใหม่ในการปฏิบัติงาน ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะใหญ่จะให้ตัวแทนประจำสถานีตำรวจไปอบรม และให้มาถ่ายทอดความรู้ต่อ อันเป็นอุปสรรคที่สำคัญ เพราะหากผู้เข้ารับการอบรมมีการถ่ายทอดที่ผิดพลาด จะทำให้เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงานของตำรวจต่อคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง

- **ปัญหาด้านกฎหมายที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน**

กรณีศึกษาที่ 17 เห็นว่าปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ คือ กฎหมายที่ไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ โดยประเด็นของกฎหมายที่สำคัญ ได้แก่

- **ปัญหาในการตรวจสอบการจับกุมเด็กและเยาวชนภายใน 24 ชั่วโมง**

กรณีศึกษาที่ 17 เห็นว่าปัญหาของการนำตัวเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมง เป็นปัญหาที่สำคัญต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ เนื่องจากตำรวจที่จับกุมและคนที่นำเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมเป็นคนละคน นอกจากนี้ การที่ตำรวจต้องจับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดทุกวัน และต้องนำเด็กและเยาวชนไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมทุกวัน ในขณะที่ศาลไม่ได้มีการเปิดทำการตลอด 24 ชั่วโมง จะเป็นการสร้างภาระในการปฏิบัติงานให้แก่ตำรวจ โดยอาจส่งผลให้ตำรวจไม่ต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

- **ปัญหาในการให้สหวิชาชีพเข้ามาร่วมในการสอบสวนกับตำรวจ**

ในการปฏิบัติงานของตำรวจร่วมกับสหวิชาชีพ อาจสร้างปัญหาในการปฏิบัติงานได้ เนื่องจากตำรวจต้องมีการประสานงานกับบุคคลที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ซึ่งในบางครั้งสหวิชาชีพอาจไม่ต้องการมาปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจ อาทิ ในช่วงวันหยุดราชการต่อเนื่อง หรือวันหยุดเทศกาลต่าง ๆ ซึ่งตำรวจได้เห็นถึงปัญหาดังกล่าว อันอาจนำไปสู่ปัญหาที่ตำรวจไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนในช่วงเทศกาลดังกล่าว เพราะจะไม่สามารถนัดสหวิชาชีพมาร่วมสอบสวนได้ อันเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานมากกว่าการที่สหวิชาชีพจะทำให้การทำงานของตำรวจมีประสิทธิภาพมากขึ้น

แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจต่อคดีเด็กและเยาวชน

สำหรับประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจที่มีต่อคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในปัจจุบัน กรณีศึกษาที่ 17 มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจในระดับหนึ่ง เนื่องจากต้องปฏิบัติงานภายใต้ข้อจำกัดต่าง ๆ มากมาย รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของกฎหมายที่เรียกร้องให้ตำรวจต้องมีการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากขึ้น หากแต่พฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่มีการสวนทางกับแนวคิดในการคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดดังกล่าว

สำหรับแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพของตำรวจในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชน ได้แก่

- **การปรับกฎหมายให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานของตำรวจและสามารถคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้อย่างแท้จริง**

ประเด็นของกฎหมายที่ควรปรับปรุงได้แก่

- **การขยายระยะเวลาในการตรวจสอบการจับกุมให้มากกว่า 24 ชั่วโมง**

กรณีศึกษาที่ 17 เห็นว่าควรมีการขยายระยะเวลาในการตรวจสอบการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มากกว่า 24 ชั่วโมง เพื่อให้ตำรวจได้มีระยะเวลาในการตรวจสอบข้อมูล หรือ การสอบปากคำเบื้องต้นเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มากขึ้น หรือ หากไม่มีการขยายระยะเวลาในการตรวจสอบการจับกุม อาจต้องมีความจำเป็นในการให้ศาลต้องมีการเปิดทำการเป็นระยะเวลา 24 ชั่วโมงเช่นเดียวกับตำรวจ เพื่อให้การทำงานมีความสอดคล้องกัน และไม่เป็นการผลักภาระในการปฏิบัติงานให้แก่ตำรวจแต่เพียงผู้เดียว

- **ภายหลังการตรวจสอบการจับกุม ศาลควรมีการไต่สวนการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน เป็นคำให้การในชั้นศาลเพื่อเป็นการลดขั้นตอนในการทำงานในขั้นตอนกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็ก**

กรณีศึกษาที่ 17 เห็นว่าภายหลังจากที่ศาลได้ตรวจสอบการจับกุมเด็กและเยาวชนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ศาลควรไต่สวนการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน เพื่อเป็นการลดขั้นตอนการทำงานในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน เพราะหากภายหลังที่ศาลได้มีการให้เด็กและเยาวชนผู้ต้องหาได้รับการประกันตัวไป โอกาสที่ตำรวจจะนำเด็กและเยาวชนมาสอบสวนจะเป็นเรื่องที่ยุ่งยากมาก

- **การเพิ่มงบประมาณและกำลังคนของตำรวจให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน**

แนวทางหนึ่งในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีเด็กและเยาวชนให้แก่ตำรวจ ได้แก่ การเพิ่มงบประมาณและกำลังคนให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน เนื่องจากปัจจุบันเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีจำนวนมากขึ้น ตลอดจนกฎหมายที่ออกมามีการกำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากขึ้น หากแต่ตำรวจยังคงมีจำนวนกำลังคนและงบประมาณที่ไม่ได้เพิ่มขึ้น จึงส่งผลต่อปัญหาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจ ซึ่งหากตำรวจได้รับการเพิ่มงบประมาณและกำลังคนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนมากขึ้น ย่อมส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจได้อย่างแน่นอน

ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO)

<u>กรณีศึกษาที่ 18</u>

กรณีศึกษาที่ 18 ทำงานในองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) มูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนแห่งหนึ่งมาเป็นระยะเวลาประมาณ 15 ปี ซึ่งองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) ที่กรณีศึกษา18ปฏิบัติงาน

อยู่เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ในการดูแลและช่วยเหลือเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งถึง 4 ขวบ และจะมีการส่งต่อเด็กไปเรียนในระดับประถมและระดับมัธยมศึกษาหรืออาชีวะศึกษา เน้นการช่วยเหลือเด็กให้ช่วยเหลือตัวเองได้ รวมทั้งการให้ครอบครัวเข้ามามีส่วนช่วยเหลือในการสร้างความพร้อมและรับเด็กกลับเข้าไปอยู่ในสังคม สำหรับเด็กที่ไม่มีครอบครัวรับกลับทางองค์กรจะมีการฝึกสอนให้เด็กมีความรับผิดชอบ ให้มีการเรียนรู้ทักษะอาชีพ ตลอดจนสอนเด็กให้รู้จักถึงการอดออม โดยเด็กทุกคนจะมีเงินออม ซึ่งกรณีศึกษาที่ 18 ได้กล่าวว่าองค์กรได้มีส่วนในการช่วยเหลือเด็ก โดยเมื่อเด็กบางคนที่ออกจากองค์กรไปได้ประสบความสำเร็จในชีวิตและเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับน้อง ๆ รุ่นหลัง

ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

สำหรับปัญหาของเด็กและเยาวชนในปัจจุบันที่กรณีศึกษาเห็นว่าเป็นปัญหา รวมทั้งส่วนหนึ่งได้ประสบปัญหาที่ส่งผลต่อมูลนิธิ ได้แก่

- ปัญหาเด็กถูกผู้ใหญ่ทำร้ายหรือใช้ความรุนแรงมากขึ้น

กรณีศึกษาที่ 18 ได้กล่าวว่าปัจจุบันปัญหาที่ทางมูลนิธิประสบมาก ได้แก่ ปัญหาเด็กเล็กถูกกระทำทารุณกรรมมา เนื่องจากพ่อแม่ติดยาเสพติดแล้วทำร้ายลูก หรือ ปัญหาการใช้ความรุนแรงอื่น ๆ ภายในครอบครัว ถ้ามูลนิธิเห็นว่าเด็กไม่สามารถกลับคืนไปอยู่กับพ่อแม่ได้ จะทำหน้าที่ในการดูแลแทนครอบครัวให้

- **ปัญหาพ่อแม่วัยเยาว์มากขึ้น**

กรณีศึกษาที่ 18 ได้เล่าว่า ปัญหาที่สำคัญของเด็กและเยาวชนในปัจจุบันได้แก่ ปัญหาพ่อแม่วัยใสที่ไม่มีความพร้อมในการมีบุตรมากขึ้น โดยกรณีศึกษาที่ได้เล่าให้ฟังว่า

“ปัจจุบันแม่ที่เป็นเด็กหญิงมีจำนวนมากขึ้น หรือ พ่อและแม่ที่เป็นเด็กชายและเด็กหญิงมีจำนวนมากขึ้น ซึ่งในบางครั้งน่าตกใจมากที่มีแม่ที่เป็นเด็กผู้หญิง ปวดท้องคลอดแล้วคิดว่าตัวเองเป็นไส้ติ่ง ไปหาหมอ ปรากฏว่าเป็นการปวดท้องคลอด เนื่องจากส่วนหนึ่งอาจเกิดจากเด็กผู้หญิงเพิ่งมีประจำเดือน ประจำเดือนอาจมาไม่ปกติ เมื่อมีเพศสัมพันธ์และประจำเดือนไม่มาจึงไม่ทราบว่าตัวเองท้อง ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่น่ากลัวมากสำหรับเด็กและเยาวชนไทยในปัจจุบัน”

- **ปัญหาเด็กโหยหาความรัก**

ปัญหาเด็กโหยหาความรักเป็นปัญหาสำคัญที่กรณีศึกษา ได้กล่าวว่าเป็นปัญหาที่ประสบสำหรับเด็กในมูลนิธิมาก เพราะเนื่องจากเด็กอาจขาดความรัก เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นในระดับมัธยมศึกษาเด็กจะโถมเข้าใส่สิ่งที่เขาขาดหายไป ซึ่งปัญหาเด็กโหยหาความรักของเด็กในมูลนิธิอาจไม่ได้แตกต่างจากเด็กภายนอกที่เติบโตขึ้นมา ที่ไม่ได้รับความรักความอบอุ่นอย่างเต็มที่ ซึ่งอาจเป็นปัญหาที่สำคัญที่อาจนำไปสู่การตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อมได้ และเด็กที่เกิดมาด้วยการขาดความรักความอบอุ่นอย่างแท้จริง อาจนำไปสู่ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่มีมากในปัจจุบันก็เป็นได้

การปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับตำรวจ

กรณีศึกษาที่ 18 ได้กล่าวว่า ปัจจุบันได้มีการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจและได้เห็นว่าตำรวจมีการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนดังนี้

- **มีความเข้าใจ ให้ความใส่ใจต่อเด็กและเยาวชน และสตรีมากขึ้น**

ดังจะเห็นจากได้มีส่งนักเรียนนายร้อยเข้ามาฝึกงานที่มูลนิธิ ทั้งที่เป็นการเลี้ยงดูและการช่วยเหลือเด็ก อันเป็นการทำให้ตำรวจมีความเข้าใจต่อเด็กและเยาวชนมากขึ้น นอกจากนี้กรณีศึกษาที่ 18 ยังได้กล่าวว่า

"ปัจจุบันตำรวจรุ่นใหม่มีการทำงานกับเด็กและสตรีที่ละเอียดอ่อนมากขึ้น ที่ประทับใจในการทำงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนมาก คือ ได้มียายนำเด็กไปทิ้งไว้ และมีคนนำไปไว้ที่สถานีตำรวจ ตำรวจได้ติดประกาศและรอคนมารับตัวเด็กเป็นเวลาถึง 3 วัน ในระหว่างนั้นตำรวจได้ช่วยกันดูแลเด็ก แต่ตอนหลังท่านผู้กำกับได้โทรศัพท์มาหาที่มูลนิธิเพื่อให้ไปรับเด็กมา เนื่องจากจะให้เด็กต้องอยู่ในโรงพักนาน ๆ คงจะไม่เหมาะกับพัฒนาการของเด็ก ทางมูลนิธิได้ไปรับเด็กมา แต่ภาพที่เห็นคือ เด็กร้องจะกลับไปอยู่กับตำรวจ เพราะตำรวจได้ให้เงินเด็กด้วย ตอนนั้นจำได้ว่าเด็กติดตำรวจ รักตำรวจมาก "

ข้อเสนอแนะต่อแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

สำหรับแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด คือ

- **รัฐบาลต้องตัดสินใจในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนให้มากกว่านี้ โดยเน้นการป้องกันแก้ไขปัญหามากกว่าการแก้ไขปัญหา หรือ ตั้งรับกับปัญหาอย่างเดียว**

กรณีศึกษาที่ 18 ได้กล่าวว่า

"ถึงเวลาแล้วที่รัฐบาลจะต้องให้ความสำคัญกับนโยบายในการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างจริงจัง ไม่ใช่การมุ่งตั้งรับกับปัญหาแต่ประการเดียว ถึงเวลาที่รัฐบาลควรจะลดนโยบายประชานิยมมาเป็นการให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กำลังทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะโลกยุคไซเบอร์ที่นำพาเด็กไปสู่ปัญหามากมาย รวมทั้งกฎหมายต่าง ๆ ที่รัฐบาลออกมาที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนควรมีการอธิบายให้พ่อและแม่เด็กที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้มีความเข้าใจในกฎหมายมากขึ้น จะทำให้พ่อแม่ได้เข้ามามีบทบาทในการช่วยแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนให้มากขึ้น เพราะกฎหมายที่ออกมาที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน เจ้าหน้าที่รัฐเท่านั้นที่เข้าใจ แต่คนที่เป็นพ่อแม่ที่ต้องรับผิดชอบกฎหมายโดยตรงกลับไม่เข้าใจ รัฐบาลจะต้องทำหน้าที่ในการป้องกันเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มากกว่าที่เป็นอยู่"

- **การจัดตั้งสหวิชาชีพชุมชนก่อนที่เด็กจะมีการกระทำผิด**

กรณีศึกษาที่ 18 ได้กล่าวว่า

“ควรมีการจัดตั้งสหวิชาชีพประจำชุมชนเพื่อเป็นการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยสหวิชาชีพอาจประกอบด้วยตำรวจ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา วัด หรือ ผู้ที่อยู่ในชุมชนที่เด็กได้อาศัยอยู่ เพื่อเป็นการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยกรณีศึกษาที่ 18 ได้กล่าวว่า “สังคมไทยขาดที่ปรึกษา เด็กและเยาวชนก็เช่นเดียวกัน เพราะขาดที่ปรึกษาจึงทำให้เด็กให้กระทำผิด ซึ่งสังคมไทยควรมีการจัดให้มีสหวิชาชีพประจำชุมชนเพื่อเป็นที่ปรึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพราะสังคมไทยมักจะมีการดำเนินการเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น เช่นเดียวกับการมีสหวิชาชีพในปัจจุบันที่ใช้ในการร่วมสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ซึ่งเป็นการจัดให้มีสหวิชาชีพเมื่อเด็กประสบกับปัญหา วัตถุประสงค์ของการมีสหวิชาชีพอาจไม่สามารถช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาได้อย่างเพียงพอ เพราะเป็นเพียงการให้ความคุ้มครองสิทธิในการร่วมสอบปากคำเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเท่านั้น

แต่หากมีสหวิชาชีพประจำชุมชนที่ทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษาแก่เด็กและเยาวชนในขณะที่เด็กกำลังจะมีปัญหา โดยเป็นสหวิชาชีพที่พร้อมจะให้คำปรึกษาไม่ว่าจะเป็นเด็กและเยาวชน หรือ พ่อแม่เด็กและเยาวชน จะเป็นการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้ดีกว่า การกำหนดให้มีสหวิชาชีพภายหลังจากที่เด็กและเยาวชนได้กระทำผิดแล้ว ซึ่งอาจไม่สามารถช่วยเหลือเด็กและเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพเหมือนการมีสหวิชาชีพที่ใช้ในการป้องกันพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ซึ่งในการจัดทำสหวิชาชีพดังกล่าว รัฐบาลอาจมีการผลักดันให้ออกมาเป็นพระราชบัญญัติจะทำให้การป้องกันปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมีประสิทธิภาพมากขึ้น”

- **การให้โอกาสเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากกว่าการมุ่งลงโทษเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดด้วยความรุนแรงมากขึ้น**

กรณีศึกษาที่ 18 ได้กล่าวว่า

“ปัจจุบันเด็กและเยาวชนได้กระทำผิดมากขึ้น จึงไม่เห็นด้วยกับการลงโทษเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดด้วยความรุนแรงมากขึ้น เพราะเปรียบเป็นการเสริมแรงเด็กและเยาวชนด้วยความรุนแรงมากขึ้น อันเป็นการส่งเสริมให้เด็กเติบโตขึ้นมาด้วยการใช้ความรุนแรง ซึ่งหากมีการนำเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเข้าสู่สถานพินิจฯ ก็มีความเชื่อว่าเด็กเหล่านี้จะมีการเข้าสู่เรือนจำต่อไปในอนาคต เพราะมองว่าการนำตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไปรวมตัว จะทำให้เด็กมีโอกาสในการเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรมากขึ้น จึงไม่ควรมีการลงโทษเด็กและเยาวชนที่ใช้ความรุนแรงเพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความเกรงกลัวต่อโทษ แต่ควรมีวิธีในการทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้มีโอกาสในการทบทวนตัวเองมากขึ้น

หากจะมีการลงโทษด้วยวิธีการที่รุนแรงสำหรับเด็กและเยาวชน ควรมีการลงโทษผู้ใหญ่ที่ทำให้เด็กและเยาวชนต้องมีการกระทำผิดมากกว่า ไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่ที่หลอกล่อให้เด็กต้องติด

อบายมุขต่าง ๆ โดยเฉพาะการลงโทษผู้ใหญ่ที่ใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด ไม่ว่าจะให้เด็กเดินยา หรือ ให้เด็กขาย C.D , D.V.D. ปลอม เป็นต้น ”

-การเข้าใจหรือสนับสนุนการทำงานขององค์กรพัฒนาเอกชน (NGO)ให้มากขึ้น

กรณีศึกษาที่ ได้กล่าวว่า

“องค์กรพัฒนาเอกชน (NGO)ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้ทำงานกันอย่างเต็มที่เพื่อต้องการช่วยรัฐบาลในการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด หากแต่บางครั้งรัฐบาลกลับมองว่าการทำงานขององค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) เป็นการทำงานต่อต้านรัฐบาล ซึ่งแท้จริงแล้วหากรัฐบาลมีการสนับสนุนการทำงานขององค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) จะทำให้การทำงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนให้เพียงพอ เพื่อที่องค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) ซึ่งเป็นเครือข่ายในการทำงานให้กับรัฐบาลจะได้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อเป็นการร่วมกันแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชน และเป็นการป้องกันปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอีกแนวทางหนึ่งร่วมกับรัฐบาล”

ผู้ปฏิบัติงานเป็นอาสาสมัครรักษาดินแดนของกรมการปกครอง

<u>กรณีศึกษาที่ 19</u>

กรณีศึกษาที่ 19 ประกอบอาชีพทำธุรกิจส่วนตัว จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นอาสาสมัครรักษาดินแดน ตามโครงการอาสาสมัครของกระทรวงมหาดไทย โดยปฏิบัติหน้าที่อาสาสมัครรักษาดินแดนมาเป็นระยะเวลา 5 ปี สำหรับมูลเหตุจูงใจที่สำคัญในการเข้าร่วมโครงการอาสาสมัครรักษาดินแดนของกระทรวงมหาดไทย เนื่องจากเห็นว่าเป็นโครงการที่มีประโยชน์ ได้มีส่วนในการช่วยเหลือสังคม สำหรับการเป็นอาสาสมัครรักษาดินแดนที่กรณีศึกษาที่19 ปฏิบัติงาน คือ เป็นอาสาสมัครรักษาดินแดนของจังหวัดนนทบุรี มีหน้าที่สำคัญในการช่วยเหลือปลัดจังหวัดและเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองของจังหวัดนนทบุรีในการตั้งด่านตรวจค้นในเวลากลางคืนในช่วงวันศุกร์ และวันเสาร์ และการปฏิบัติตามนโยบายเร่งด่วนของกระทรวงมหาดไทย อาทิ การแก้ไขปัญหายาเสพติด

ความเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

กรณีศึกษาที่ 19 มีความเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เนื่องจากงานในการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองของจังหวัดนนทบุรี ซึ่งต้องเกี่ยวข้องกับการตรวจค้นยานพาหนะที่มีการสัญจรจากกรุงเทพฯเข้าสู่จังหวัดนนทบุรีในเวลากลางคืน โดยมักจะมีการตั้งด่านตรวจค้นในเวลาหลังเที่ยงคืนเป็นต้นไป ซึ่งในการตั้งด่านตรวจค้นมักเจอการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ควบคู่ไปด้วย กล่าวคือ

“ในการตั้งด่านตรวจค้นในเวลากลางคืน ส่วนใหญ่พวกผมจะมีการตั้งด่านตรวจค้นในช่วงคืนวันศุกร์ และวันเสาร์ ผมจะเจอเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยส่วนใหญ่จะเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ไม่ว่าจะเป็นผู้เสพหรือผู้ค้า เพราะเวลาที่เราเจอเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ขับขี่ถจักรยานยนต์ผ่านด่านในเวลากลางคืน มักจะไม่สวมหมวกกันน็อค เราจะมีการเรียกมาตักเตือน แต่หากพฤติกรรมมีพิรุธก็จะให้ตรวจปัสสาวะ ซึ่งก็มักจะประสบกับการเสพยาเสพติด โดยเฉพาะยาบ้า หรือ บางคนถ้ามีการตรวจค้นให้ละเอียดลงไป อาจมียาเสพติดอยู่ในตัว ถ้ามากกว่าที่กฎหมายกำหนดก็จะถือว่าเป็นผู้ค้า

นอกจากนี้ ผมยังช่วยเจ้าหน้าที่ตำรวจไปช่วยจับเด็กที่เป็นกลุ่มเด็กแวนท์ที่ขับขี่รถจักรยานยนต์แข่งกันตอนดึก ๆ เพราะเขตนนทบุรีเป็นเขตที่มีถนนตัดใหม่และเป็นถนนเส้นตรง จึงมีการขับขี่รถจักรยานยนต์แข่งกันในตอนดึก ๆ ส่วนใหญ่จะเป็นถนนราชพฤกษ์ โดยตำรวจจะมีการตั้งด่านในเวลาดึก ๆ ประมาณตี 1 หรือ ตี 2 โดยตำรวจจะตั้งด่าน แต่เด็กพวกนี้จะแหกด่านหนี พวกผมก็ช่วยตำรวจในการตั้งด่านสกัดกลุ่มเด็กแวนท์ ซึ่งพวกเด็กแว้นท์ที่จับได้ส่วนใหญ่ก็หนีไม่พ้นการยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด โดยเมื่อจับได้มีการตรวจสารเสพติดก็มักจะมีการเสพยาเสพติดด้วย

นอกจากนี้ ยังมีการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่เป็นเด็กนักเรียนในระดับอาชีวะ ซึ่งโดยส่วนใหญ่เราจะพบการพกพาอาวุธ โดยเฉพาะมีดพับ ซึ่งจะเป็นสิ่งที่พบมากในกลุ่มเด็กอาชีวะ ”

ปัญหาที่ประสบในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับตำรวจและเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

สำหรับปัญหาที่กรณีศึกษาที่ 19 ประสบในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ได้แก่

- **ไม่ต้องการจับกุมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

o ปัญหาจากผู้ปกครองไม่ยอมรับว่าลูกกระทำผิด

กรณีศึกษาที่ 19ได้กล่าวว่า

“ในการทำงานเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือฝ่ายปกครองในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม เรามักจะมีการตั้งด่านตรวจค้นในเวลาค่ำคืน แต่เมื่อเจอเด็กที่ขับขี่รถจักรยานยนต์ในเวลาดึก ๆ และไม่สวมหมวกกันน็อค เราจะเรียกให้หยุดและตักเตือน ซึ่งถ้าดูแล้วมีพฤติกรรมที่ต้องสงสัย อาทิ เมา เราก็จะให้มีการตรวจปัสสาวะ เพื่อดูว่าปัสสาวะมีสีม่วงหรือไม่ ถ้าพบว่ามีปัสสาวะสีม่วงจะเรียกผู้ปกครองให้มารับตัว แต่ปัญหาที่เจอคือ เมื่อผู้ปกครองมาพบเด็กที่เราได้กักตัวไว้ ส่วนใหญ่ผู้ปกครองจะโวยวายว่าพวกเราไปแกล้งจับลูกเขา เขาจะบอกว่าลูกของเขาเป็นเด็กดี ไม่เชื่อว่าลูกมีการเสพยาเสพติด จากประสบการณ์ที่ผมทำงานถ้าจับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ส่วนใหญ่เขาจะต้องโวยวายกับพวกเราเสมอ หาว่าพวกเราไปแกล้งลูกเขา ลูกเขาเป็นเด็กดี พวกผมก็ได้แต่เบื่อหน่ายกับปัญหานี้ เพราะพวกผมก็สงสัยว่าทำไมเด็กดี แต่ทำไมตี 1 ตี 2 แล้วยังไม่กลับบ้าน แถมตรวจฉี่แล้วยังเป็นสีม่วง

นอกจากนี้ ปัญหาที่พวกผมพบ คือ เมื่อเราเรียกตัวผู้ปกครองมารับทราบว่าลูกเสพยาเสพติด ผู้ปกครองหลายคนนอกจากโวยวายว่าเราไปละเมิดสิทธิหรือกลั่นแกล้งลูกเขาแล้ว เขายังคงปฏิเสธว่าเป็นไปไม่ได้ที่ลูกเขาจะเสพยาเสพติด แม้ผลฉี่จะมีสีม่วงก็ยังคงหาว่าเรากลั่นแกล้ง ปัญหาที่เราประสบต่อไป คือ ต้องพาเด็กและเยาวชนที่อายุต่ำกว่า 18 ปี ไปตรวจเลือดที่โรงพยาบาลเพื่อให้โรงพยาบาลยืนยันผลเลือดของเด็กและเยาวชนคนดังกล่าวว่าเลือดมีสารเสพติด ผู้ปกครองจึงจะยอมเชื่อ ปัญหาที่เกิดจากผู้ปกครองไม่เชื่อว่าลูกกระทำผิด แล้วโวยวายหาว่าเราละเมิดสิทธิของลูกเขาเป็นปัญหาที่พวกเราไม่ต้องการจับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเลยครับ ถ้าเห็นว่าเป็นเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 18 ปี เราแทบจะถามว่าเป็นเด็กหรือเปล่า เพราะไม่ต้องการจับกุม เนื่องจากจะมีปัญหาและขั้นตอนต่าง ๆ ที่ตามมาอีกมากมาย”

o ปัญหาการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน

ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้กรณีศึกษาที่ 19 ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน คือ

“การที่กฎหมายให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชน ทำให้ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนจะต้องมีความระมัดระวัง ไม่ว่าจะเป็นการจับตัวเด็กและเยาวชน เรา

จะต้องปฏิบัติแตกต่างจากผู้ใหญ่ โดยส่วนใหญ่จะให้เด็กที่ถูกจับได้นั่งรอในรถ จนกว่าเราจะปฏิบัติภารกิจในการตั้งด่านตรวจค้นเสร็จ จึงจะนำไปตรวจปัสสาวะ แล้วแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ ในการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนเราจะต้องปฏิบัติอย่างระมัดระวังเพื่อไม่ให้มีการละเมิดสิทธิของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ นับเป็นปัญหาที่เราไม่ต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพราะกลัวจะถูกฟ้องร้องว่ามีการละเมิดสิทธิ์เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ ”

- **ปัญหาที่เกิดจากการประสานงานกับตำรวจ โดยตำรวจไม่ต้องการรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด**

ปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ที่กรณีศึกษาที่ 19 ประสบ ได้แก่ ปัญหาที่เกิดจากการประสานงานกับตำรวจในคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน เนื่องจากเมื่อมีการพิสูจน์จนกระทั่งทราบแน่ชัดว่าเด็กและเยาวชนที่จับกุมได้มีการกระทำผิดอย่างแน่ชัด ซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ที่ได้มีการพิสูจน์ปัสสาวะ หรือ พิสูจน์เลือดจนเป็นที่แน่ชัดแล้ว ปัญหาที่ประสบได้แก่ เมื่อมีการนำตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไปส่งตัวให้ตำรวจดำเนินคดี ตำรวจไม่ต้องการรับตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด กล่าวคือ

“เมื่อผมได้ส่งตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไปยังสถานีตำรวจเพื่อดำเนินการต่อ ปรากฏว่าปัญหาที่ผมประสบ คือ ตำรวจไม่ต้องการรับตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เนื่องจากพวกผมตั้งด่านตรวจจับส่วนใหญ่จะเป็นวันศุกร์ เสาร์ ซึ่งเป็นเวลากลางคืน เมื่อนำตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไปส่งให้ตำรวจดำเนินคดี แม้จะมีผลการเสพยาเสพติดอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นผลปัสสาวะ หรือ ผลเลือด แต่ตำรวจจะบอกว่าไม่ต้องการรับตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด เพราะจะมีปัญหาขั้นตอนการทำงานที่ตามมา โดยเฉพาะหลังจากที่กฎหมายใหม่เกี่ยวกับเด็กบังคับใช้เมื่อปีที่แล้ว ตำรวจจะไม่ต้องการรับตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเลย เพราะบอกว่าเราเอาตัวเด็กมาส่งกลางคืน ตำรวจไม่ได้จับกุมเองโดยซึ่งหน้า และต้องใช้สหวิชาชีพมาร่วมสอบสวน เป็นขั้นตอนที่ยุ่งยากของตำรวจ ตำรวจจะไม่ต้องการรับตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเหล่านี้เลย

ตอนหลังพวกเราก็จะแก้ปัญหาด้วยการตรวจปัสสาวะเด็กและเยาวชนที่เสพยาเสพติดเบื้องต้น ถ้าเจ้าตัวยอมรับ จะเรียกตัวผู้ปกครองมารับทราบการกระทำผิดของลูก ให้ผู้ปกครองว่ากล่าวตักเตือนลูก และให้ผู้ปกครองทำบันทึกเพื่อรับตัวเด็กไป รวมทั้งการบังคับให้เด็กเข้ารับการบำบัดยาเสพติดของกรมการปกครอง ซึ่งอาจจะมีระยะเวลาประมาณ 7 วัน แต่โดยส่วนใหญ่ผู้ปกครองไม่ต้องการให้เด็กเข้ารับการบำบัด ไม่ยอมเซ็นชื่อ เพราะผู้ปกครองบอกว่าเด็กจะเสียอนาคต ไปสมัครเรียนที่ไหนก็ไม่ได้ เพราะมีประวัติเป็นผู้เสพยาเสพติด มีชื่อที่บันทึกที่อำเภอว่าเป็นผู้เสพยาเสพติดจึงต้องเข้ารับการบำบัด เมื่อผู้ปกครองไม่ยอม พวกเราก็จะให้ผู้ปกครองรับตัวเด็กไปโดยกำชับให้ดูแลความประพฤติเป็นอย่างดี ก็ไม่ทราบว่าได้ผลหรือเปล่านะครับ เพราะพวกผมก็เห็นเด็กเหล่านี้มีการกระทำผิดซ้ำ”

- **สาเหตุที่สำคัญของปัญหาเด็กและเยาวชนกระทำผิดในปัจจุบัน**

O กฎหมายใหม่ให้ความคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนมากเกินไป

กรณีศึกษา ได้กล่าวว่า

"ปัจจุบันเด็กและเยาวชนกระทำผิดมากขึ้น สำหรับสาเหตุสำคัญผมคิดว่าน่าจะมาจากกฎหมายใหม่ที่เกี่ยวข้องกับเด็กเพราะเป็นกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองเด็กมาก ไม่ว่าจะเป็นตำรวจหรืออาสาสมัครอย่างพวกผมก็ไม่ต้องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

และปัญหาอีกประการหนึ่ง ผมคิดว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเขารู้กฎหมาย เขารู้ว่าถ้าเขาทำผิดไปโทษที่เขาจะได้รับไม่รุนแรง เด็กไม่กลัวโทษ เพราะกฎหมายไม่มีความรุนแรง จึงเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีการกระทำผิดมาก ประกอบกับเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นผมหรือตำรวจ ไม่ต้องการยุ่งเกี่ยวด้วย ทำให้เด็กไม่เกรงกลัวโทษ มีการกระทำผิดมาก จึงเป็นเหตุผลให้เด็กกระทำผิดมากขึ้น เพราะผมเห็นเด็กและเยาวชนที่จับได้ก็ยังคงมีการกระทำผิดซ้ำอยู่เรื่อย ๆ"

แนวทางในการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด หรือ การเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

กรณีศึกษาที่ 19 มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ เนื่องจากเห็นว่าตำรวจปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากแต่เป็นเพราะกฎหมายที่ทำให้ตำรวจไม่สามารถปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจในคดีเด็กและเยาวชน ได้แก่

- **การปรับกฎหมายให้ตำรวจสามารถปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนได้ง่ายขึ้น**

กรณีศึกษาที่ 19 เห็นว่าควรมีการปรับกฎหมายให้ตำรวจสามารถปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้ง่ายขึ้น กล่าวคือไม่ควรให้ความคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป เพราะเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีพฤติกรรมการกระทำผิดที่รุนแรงมากขึ้น หากให้ความคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมากเกินไป เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่วนหนึ่งรู้กฎหมายจะนำมาใช้สำหรับการหลบเลี่ยงโทษที่จะได้รับ

- **การปรับอายุเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดที่ต้องรับโทษตามกฎหมายให้น้อยลง**

กรณีศึกษาที่ 19 เห็นว่าปัจจุบันเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีแนวโน้มน้อยลงเรื่อย ๆ ดังนั้น จึงควรมีการปรับกฎหมายที่กำหนดอายุเด็กและเยาวชนที่ต้องรับโทษ หรือ กำหนดอายุเด็กและเยาวชนตามที่กฎหมายกำหนดให้น้อยลง เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในสังคมไทย

- **การเพิ่มบทลงโทษเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มากขึ้น**

กรณีศึกษาที่ 19 เห็นว่าควรมีการเพิ่มบทลงโทษเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มากขึ้น เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีความเกรงกลัวต่อโทษที่จะได้รับ และเป็นการปรามพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

ผู้ปกครองเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

<u>กรณีศึกษาที่ 20</u>

กรณีศึกษาที่ 20 อายุ 42 ปี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประกอบอาชีพเปิดกิจการค้าขายของชำที่บ้าน มีลูก 2 คน คนโตอายุ 21 ปีเป็นเพศหญิง ส่วนคนเล็กอายุ 15 ปี เป็นเพศชาย

ปัญหาที่ประสบในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

กรณีศึกษาที่ 20ได้ประสบกับปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดโดยตรง กล่าวคือ กรณีศึกษาที่ 20 ต้องประสบกับปัญหาบุตรชายคนเล็กเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด โดยกรณีศึกษาที่ 20 ได้เล่าว่า

“พี่มีลูก 2 คน คนโตเป็นผู้หญิงอายุ 21 ปี แล้ว ส่วนคนเล็กเป็นผู้ชายตอนนี้อายุ 15 ปี ครอบครัวเราก็อบอุ่นทุกอย่าง พี่กับสามีก็ช่วยกันทำงาน ลูกชายคนเล็กเดิมทีเป็นเด็กว่านอนสอนง่าย ตอนเขาเรียนอยู่ชั้นประถมเขาเป็นนักฟุตบอลของโรงเรียนมาโดยตลอด ตอนอยู่ ม.1-ม.3 เขาก็เป็นนักฟุตบอลเป็นตัวเด่นในทีมมาโดยตลอด เราก็เห็นเขาเป็นเด็กดี ก็ไม่คิดว่าเขาจะสร้างปัญหาอะไรให้กับเรา

แต่พอเขาเป็นวัยรุ่นเต็มตัว ตอนเขาเรียน ม.4 เราให้เขาย้ายไปเรียนอีกโรงเรียนหนึ่ง และให้เขาเรียนสาขาวิทย์-คณิต ตอนแรกเขาก็อยากเรียนอาชีวะ เห็นเพื่อนเรียนกัน แต่เราฝังใจว่าเด็กอาชีวะ คือ เด็กที่ยกพวกตีกัน เราก็ไม่ให้เขาเรียน พี่มองว่าถ้าลูกเรียนวิทย์-คณิต น่าจะเป็นสายที่กว้างกว่า และเห็นเขาเรียนดี ก็คิดว่าอยากให้เขามีอนาคตที่ดี แต่พี่ก็ไม่รู้ว่าการเรียนในครั้งนี้จะเป็นปัญหาให้เขาต้องโกรธพี่และสร้างปัญหาที่ตามมา”

กรณีศึกษาที่ 20 ได้เล่าทั้งน้ำตาถึงการกระทำผิดของลูก

“หลังจากที่ลูกเข้าเรียนในชั้น ม.4 จากเดิมที่ลูกเคยเป็นนักฟุตบอลดาวเด่นของโรงเรียน แม้จะยังคงเป็นนักฟุตบอลของโรงเรียนเหมือนเดิม แต่เขาก็ถูกลดบทบาทลง เขาเป็นตัวสำรองและก็ไม่ได้ลงเตะเท่าไร เขาเคยพูดด้วยความน้อยใจว่าที่เขาไม่ได้ลงเตะเป็นแค่ตัวสำรอง เพราะคนอื่นอาจมีเส้น แต่พี่ว่าอาจเป็นเพราะเขาตัวเล็กก็ได้นะ แต่ก็ไม่เคยพูดให้ลูกต้องน้อยใจ

ตอนหลังลูกของพี่เปลี่ยนไปมาก จากที่เคยเป็นเด็กว่านอนสอนง่าย พออยู่ ม.4 เริ่มมีพฤติกรรมพูดจาเถียงพ่อแม่มากขึ้น ตอนที่เขาไม่ได้เป็นนักฟุตบอลดาวเด่นของโรงเรียน ตอนหลังเขาจะกลับบ้านแล้วไปรวมกลุ่มกับเพื่อนที่ในละแวกบ้าน ก็รวมกลุ่มกันเตะฟุตบอล แล้วก็เล่นแทงสนุ๊ก เพราะแถวนี้มีโต๊ะสนุ๊ก เขาก็บอกว่าเล่นกันสนุก ๆ ไม่ได้มีการเล่นการพนันหรืออะไร แต่ตอนหลังเขาแอบสูบบุหรี่ด้วย เราจับได้เตือนเขา ๆ ก็เชื่อ แต่ตอนหลังน้าจับได้ว่าเขายังแอบสูบบุหรี่อยู่ เราก็เตือนเขา ตอนหลังเขาก็ไม่สูบให้เราเห็น ในบริเวณละแวกบ้านที่พี่อยู่พวกวัยรุ่นจะมีการรวมกลุ่มกันตอนเย็น ๆ มีทั้งออกกำลังกายเตะฟุตบอล พี่ก็ทราบว่ายาเสพติดระบาดไปทั่ว แถวชุมชน

ที่พี่อยู่ก็เจอปัญหานี้เหมือนกัน แต่เราก็ได้คอยเตือนลูกเราเสมอในการเลือกคบเพื่อน ซึ่งเขาเป็นเด็กที่ว่านอนสอนง่ายมาตลอด ก็ไม่คิดว่าเขาจะไปยุ่งเกี่ยวติดยาเสพติดแต่ประการใด

แต่ตอนหลังลูกพี่เขาเปลี่ยนไปมาก เปลี่ยนไปอย่างชนิดที่เราคาดไม่ถึงว่าเขาจะทำให้เราต้องเสียใจได้ขนาดนี้ เขาเริ่มเถียงพ่อแม่มากขึ้น ใครพูดจาอะไรด้วยก็ไม่เชื่อ และที่สำคัญเขาจะพูดว่าเขาไม่ต้องการเรียนสายวิทย์-คณิต ทำไม่ต้องให้เขาเรียนด้วย เขาอยากเรียนเหมือนที่เพื่อน ๆเรียน ตอนหลังพูดจาทะเลาะกันรุนแรงมากขึ้น จนพี่ต้องเสียใจมากเพราะตอนหลังเขาไม่ได้พูดจาเถียงเราอย่างเดียว

พอเขาโกรธมาก เขาไม่ฟังเรา... เขาได้ทำร้ายแม่ของเขาเอง ...เขาผลักพี่ และตอนหลังหนักมากขึ้น...ลูกพี่เขาทั้งผลัก...และเอาขาเตะขาพี่...ที่เป็นแม่ของเขา

พี่เสียใจมาก เพราะตั้งแต่เด็กมาจนโตเขาเป็นเด็กดีว่านอนสอนง่ายมาตลอด แต่ตอนนี้เขาไม่รู้แล้วว่าพี่เป็นแม่ เขาทั้งผลักทั้งเตะ จนเราคิดว่ามันไม่น่าจะมาจากสาเหตุที่เขาไม่ต้องการเรียนสายวิทย์-คณิต ที่เราให้เขาเรียน พฤติกรรมเขาก้าวร้าวมากขึ้นเรื่อย ๆ พอคุยกันทีไร ก็จะจบลงด้วยการทะเลาะกัน มีการอาละวาดขว้างปาข้าวของในบ้าน ผลักและเตะพี่ พี่เสียใจจนไม่รู้จะบอกยังไง เพราะลูกพี่เป็นเด็กว่านอนสอนง่ายมาตลอด เราก็ไม่คิดว่าปัญหาที่เกิดขึ้นมาจากการที่เขาโกรธเราที่ให้เขาเรียนสายวิทย์-คณิต พี่เริ่มสงสัยว่าเขาเสพยาฯหรือเปล่า เพราะพฤติกรรมเขาเปลี่ยนไปมาก พอดีพี่รู้จักกันคนที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการตรวจจับคดียาเสพติด เขาทำงานให้กรมการปกครองในการช่วยเหลืออำเภอในการช่วยตรวจจับยาเสพติด พี่เลยให้เขามาตรวจฉี่ลูกพี่ ผลก็ปรากฏว่าลูกของพี่มีฉี่เป็นสีม่วง ถามเขาเขาก็บอกว่าเขาไม่ได้เสพยาเสพติด แต่เพื่อนที่เขาคบด้วยที่ไปเตะบอลกันตอนเย็น ๆ เป็นเพื่อนในละแวกบ้านจะเสพกัญชากัน เขาบอกว่าเขาอาจได้สูดดมกลิ่นกัญชานั้นเขาไป ผลฉี่เลยเป็นสีม่วง ตอนแรกพี่ก็เชื่อเขานะ เพราะเขาไม่มีพฤติกรรมอะไรที่แสดงว่าเป็นคนอยากยา หรือเสพยาเลย เพราะเขาเป็นเด็กที่มีเงินเหลือเก็บ บ้านเราขายของชำ แต่เขาไม่มีพฤติกรรมที่จะขโมยเงินหรือข้าวของเลย ก็เลยไม่เคยสงสัยว่าเขาไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด แต่พอผลฉี่เขาเป็นสีม่วงและมีพฤติกรรมก้าวร้าวมากขึ้นเรื่อย ๆ ขนาดพี่เขาก็ทำร้าย ด้วยความเป็นแม่เราก็เลยต้องตัดสินใจทำในสิ่งที่เราไม่ต้องการทำ และคิดว่าแม่ทุกคนคงไม่มีใครต้องการทำแบบนี้ แต่เราคิดว่ามันคงเป็นหนทางที่ดีที่สุดที่จะช่วยแก้ปัญหาให้ลูกของเราได้ เพราะในเมื่อเขาไม่กลัวพ่อแม่ ความหวังเดียวสุดท้าย คือ คิดว่าเขาจะต้องกลัวตำรวจ หรือ การถูกลงโทษ

“พี่ตัดสินใจ... โทรศัพท์ไปแจ้งตำรวจ ให้มาจับลูกของพี่ไปดำเนินคดี”

ความเกี่ยวข้องกับตำรวจ

กรณีศึกษาที่ 20 ได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับตำรวจ เนื่องจากได้ตัดสินใจให้ตำรวจเข้ามาช่วยจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างกรณีศึกษาที่ และลูกที่กำลังทวีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งกรณีศึกษาที่ 20 ได้เล่าว่า

“ในความเป็นแม่ ทุกคนของไม่ต้องการให้ตำรวจเข้ามาจับลูกของตัวเอง เราทำไปด้วยภาวะน้ำตาตกใน แต่ก็คิดว่าเป็นหนทางที่ดีที่สุดสำหรับลูก ตอนนั้นพี่คิดว่าลูกไม่กลัวเรา เราไม่สามารถทำอะไรเพื่อแก้ปัญหาได้ ก็ได้แต่มอบความหวังทั้งหมดให้กับตำรวจ เราตัดสินใจโทรศัพท์ให้ตำรวจมาจับลูกตัวเองเพราะเรามีความหวังว่าตำรวจต้องทำให้เด็กกลัวไม่ทำผิดอีกได้ แต่สิ่งทีเราได้รับ คือ ตำรวจมาที่บ้านตามที่โทรศัพท์ไปแจ้งตอนประมาณ 2 ทุ่ม ตำรวจเอารถกระบะมา ก็ดีใจนะเพราะตำรวจก็มาเร็ว หลังจากที่เราแจ้งความไปไม่นาน

แต่แล้วความหวังทั้งหมดก็ต้องพังลง เพราะตำรวจที่มากันทั้งสามคน บอกกับพี่ว่าตำรวจไม่สามารถจับกุมลูกของพี่ไปโรงพักได้ เพราะลูกพี่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี พี่ก็ไม่เข้าใจหรอกนะว่าทำไมเอาตัวลูกพี่ไปโรงพักไม่ได้ ทั้งที่ผลฉี่ก็เป็นสีม่วง ลูกก็ทำร้ายเรา เราก็เป็นแม่แท้ ๆที่แจ้งจับลูก ไม่ได้เป็นคนนอกที่กลั่นแกล้งกันแต่อย่างไร พี่ไม่เข้าใจเลย ได้ยินตำรวจบอกว่าถ้าจับลูกพี่ไป เขาอายุไม่ถึง 18 ปี กฎหมายกำหนดให้ต้องมีสหวิชาชีพเข้ามา เขาบอกว่าตอนนี้ก็เป็นเวลากลางคืน หาสหวิชาชีพหานักสังคมไม่ได้ พี่ก็ไม่เข้าใจแต่พี่รู้เพียงแต่ว่าก็ลูกพี่ทำผิดจริง ๆ แล้วตำรวจไม่เอาตัวไปทำอะไรเลย แล้วเขาจะไม่ทำอะไรที่มันรุนแรงขึ้นกว่าเดิมหรือ พี่ไม่เข้าใจกฎหมายอะไรที่พวกตำรวจเขาพูดกันหรอก ตำรวจได้แต่ขู่ลูกพี่ว่า ถ้าทำผิดอีกครั้งแล้วจะเอาตัวไป ”

ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตำรวจ

กรณีศึกษาที่ 20 ได้เล่าว่า ปัญหาที่ได้ประสบจากการเกี่ยวข้องกับตำรวจครั้งนี้ คือ

- ตำรวจไม่ยอมจับตัวลูกที่กระทำผิด

“ก่อนหน้านี้ พี่เคยโดนโจรกระชากสร้อยก็ได้แจ้งความไป ตำรวจก็รีบมาและก็ได้จับตัวคนร้ายให้ พี่ยังได้สร้อยคอทองคำกลับมา เราก็รู้สึกประทับใจตำรวจนะ คิดว่าเขาเป็นที่พึ่งของประชาชนได้ คราวนี้พอลูกทำผิดขนาดนี้ ก็คิดว่าตำรวจคงเป็นที่พึ่งของประชาชนได้อีกครั้ง แต่ครั้งนี้ตำรวจก็ยังคงมาเร็วเหมือนเดิม เราแจ้งความไม่นานก็มา เราก็ดีใจนะ คิดว่าเขาคงช่วยเราได้อีกครั้ง เพราะยังคงเชื่อมั่นว่าตำรวจเป็นที่พึ่งของประชาชน แต่คราวนี้มันกลับไม่ใช่ เพราะสิ่งที่พี่เจอคือตำรวจไม่ยอมจับตัวลูกพี่ไป แต่พูดแต่กฎหมายให้จับไม่ได้ ในฐานะที่พี่เป็นประชาชนธรรมดาคนหนึ่งที่เดือดร้อน ความรู้เราก็ไม่ได้มีมากนัก เราจะไปรู้กฎหมายตามที่ตำรวจพูดหรือ

พี่ผิดหวังในตำรวจมาก ความหวังที่ว่าตำรวจเป็นที่พึ่งของประชาชน เริ่มคิดว่าคงไม่ใช่แล้ว เขาช่วยอะไรเราไม่ได้เลย พูดแต่เรื่องกฎหมาย ว่าทำให้เขาจับลูกเราไม่ได้ เราไม่เข้าใจว่ามันคืออะไร รู้แต่ผิดหวังในตำรวจมาก

เมื่อหมดความหวังจากตำรวจ สิ่งที่พี่ยังคงพยามต่อไป คือ หาหน่วยงานราชการที่เขาสามารถช่วยลูกเราได้ ผลที่ตามมาคือ ทุกหน่วยงานราชการที่พี่ติดต่อไป เขาบอกว่ารับตัวเด็กมาบำบัดไม่ได้ เพราะไม่มีคำสั่งจากศาล พี่ก็เลยลองไปติดต่อมูลนิธิก็ได้รับคำตอบเหมือนกัน เขาบอกเพียงว่าเขาทำหน้าที่เป็นแค่ตัวประสานงานเท่านั้น ไม่ได้มีหน้าที่ในการบำบัดเด็กที่ติดยาเสพติดโดยตรง ตอนนี้ความหวังของเรามันหมดจริง ๆ ก็เลยคิดว่าคงต้องอาศัยปาฏิหาริย์ที่จะช่วยลูกเราได้

เท่านั้น ตอนหลังโชคดีที่ลูกยอมบวช เขายอมบวช 1 พรรษา ตอนนี้เขาศึกออกมา เป็นเด็กดีขึ้นมาก เพราะเขาได้สำนึกผิด เขาขอโทษเราในสิ่งที่ทำลงไป และต้องการจะเรียนต่อ เราก็จะให้เขาเรียนในสิ่งที่เขาอยากเรียน แต่ขอไว้เรื่องเดียว คือ เรียนอาชีวะ เพราะเรากลัวลูกต้องไปยกพวกตีกัน

พี่คิดว่าบางทีทุกอย่างเกี่ยวกับเรื่องลูกพี่ที่เกิดขึ้น อาจต้องรอปาฏิหาริย์ ซึ่งพี่ก็โชคดีที่ปาฏิหาริย์มีจริง เพราะลูกพี่ได้บวชเรียนในพระพุทธศาสนาและมีความสำนึกผิดได้ ก็นับว่าโชคดีมากที่เราหาทางออกให้กับลูกได้ถูกวิธี แต่ถ้าเรายังคงฝากความหวังไว้กับตำรวจและหน่วยงานของรัฐอีก พี่ไม่รู้ว่าป่านนี้ลูกพี่จะเป็นอย่างไร ”

ข้อเสนอแนะต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจ

กรณีศึกษาที่ 20 เห็นว่าตำรวจมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน หากแต่เป็นการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคดีผู้ใหญ่ แต่สำหรับการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน กรณีศึกษาที่ 20 เห็นว่าตำรวจไม่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และไม่มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ

กรณีศึกษาที่ 20 ได้ให้ข้อเสนอแนะต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตำรวจต่อการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด คือ

- **การเพิ่มบทลงโทษสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้รุนแรงขึ้น**

กรณีศึกษาที่ 20 เห็นว่าควรมีการเพิ่มบทลงโทษสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มากขึ้นกว่าบทลงโทษที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

“พี่คิดว่าปัจจุบันเด็กและเยาวชนกระทำผิดมากขึ้น ทั้งอายุที่กระทำผิดก็ลดลงไปเรื่อย ๆ ความรุนแรงก็รุนแรงมากขึ้น แต่พี่ว่ากฎหมายมีบทลงโทษที่น้อยเกินไป พี่ว่าน่าจะมีบทลงโทษสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดให้มากกว่านี้ เพราะ

เด็กยุคนี้พี่ว่าเขาเชื่อมั่นในตัวเองสูงมาก เขาไม่กลัวพ่อแม่ เขาไม่กลัวบาป อยากให้เขากลัวบทลงโทษที่เกิดจากการกระทำของเขาบ้าง... ถ้ามีบทลงโทษที่มีความรุนแรงแต่ทำให้เด็กกลัว สามารถสำนึกผิดได้ พี่ว่าควรจะทำนะ เพราะในฐานะที่พี่เป็นแม่ที่ลูกทำผิด ถ้าลูกพี่ต้องถูกลงโทษเข้าไปอยู่ในสถานพินิจฯ หรือ ถูกลงโทษรุนแรง แล้วทำให้ลูกพี่ดีขึ้น ลูกพี่กลับตัวเป็นคนดีได้พี่ยอมนะ”

นอกจากนี้ กรณีศึกษาที่ 20 ได้กล่าวว่า ควรมีการปรับในเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องคุ้มครองเด็กมากเกินไป โดยกล่าวว่า

“พี่คิดว่ากฎหมายในปัจจุบันมุ่งปกป้องคุ้มครองเด็กมากเกินไป เป็นการปกป้องเด็กในทางที่ผิด เพราะเด็กที่กำลังปกป้อง คือ เด็กที่ทำผิด ผลที่ตามมาจากการปกป้องเด็กในทางที่ผิด คือ ทำให้เด็กไม่มีความเกรงกลัวอะไร ไม่ว่าจะทำผิดอะไร ใครก็ลงโทษไม่ได้

เมื่อเด็กทำผิด พ่อแม่ลงโทษก็ไม่กลัว กฎหมายลงโทษเด็กไม่ได้อีก เด็กจะมีการพัฒนาพฤติกรรมการกระทำผิดไปเรื่อย ๆ พี่คิดว่าถ้ากฎหมายมีการลงโทษเด็กที่ทำให้เด็กกลัวบ้าง อย่างน้อยก็น่าจะเป็นการปรามพฤติกรรมของเขาไม่ให้กระทำผิดมาก จนยากจะถอนตัว"

- **ตำรวจหรือหน่วยงานราชการควรให้ความสำคัญกับคดีที่เห็นว่าเล็กน้อยควบคู่กับคดีใหญ่อื่น ๆ ไปด้วย**

กรณีศึกษาที่ 20 ได้กล่าวว่า

"ตำรวจหรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับคดีที่เห็นว่าเป็นคดีเล็กน้อยในสายตาของท่านควบคู่กับคดีที่ใหญ่ ๆ หรือ สำคัญควบคู่ไปด้วย เพราะคดีที่หน่วยงานต่าง ๆ คิดว่าเป็นคดีเล็กน้อยในปัจจุบัน มันอาจจะกลายเป็นคดีใหญ่ที่ไม่สามรถแก้ไขได้ในอนาคต หากไม่เห็นความสำคัญตั้งแต่ตอนต้น เพราะจากกรณีลูกของพี่ที่ตำรวจไม่ยอมจับตัวไป เขามองว่าเป็นปัญหาเล็กน้อย หลังจากนั้นพี่ก็ไปขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ๆ แต่ก็ไม่มีใครให้ความช่วยเหลือพี่ จนพี่ต้องทำใจยอมรับให้ยอมรับกับปัญหาที่เกิดขึ้น เราทุกข์ใจอยากให้ลูกได้สำนึกผิดกลับตัวเป็นคนดี แต่ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ ไม่มีใครช่วยเราได้ ทุกคนคงมองว่ามันเป็นเรื่องเล็กน้อย จนเราต้องทำใจยอมรับกับปัญหาที่เกิดขึ้นให้ได้ และรอปาฏิหาริย์เท่านั้น พี่คิดว่าตำรวจหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเข้าใจว่า อย่างกรณีของพี่ แม่เข้าแจ้งความให้จับลูก มันไม่ใช่เป็นเรื่องเล็กแล้วนะ หรือถ้ายังคงมองเป็นเรื่องเล็ก ไม่ยอมช่วยกันแก้ปัญหา ช่วยกันแก้แต่ปัญหาใหญ่ ๆ ในที่สุดเรื่องเล็กที่เห็นจะกลายเป็นเรื่องใหญ่ที่ในที่สุดก็หนีไม่พ้นให้ตำรวจและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต้องตามไปแก้ปัญหาอีก และเมื่อเป็นปัญหาใหญ่แล้วมันอาจจะแก้ไขได้ยากกว่าตอนที่มันเป็นแค่เรื่องเล็ก ๆ ในสายตาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง"

- **ผู้ออกกฎหมายควรทำความเข้าใจให้ชาวบ้านเข้าใจได้ง่าย**

กรณีศึกษาที่ 20 เห็นว่า ผู้ที่ออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนควรทำให้ชาวบ้านเข้าใจง่ายด้วย ให้ชาวบ้านที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจง่ายในทางปฏิบัติงาน โดยกรณีศึกษาที่ ได้กล่าวว่า

"คนออกกฎหมายเขาออกกันอย่างไร เขาไม่เคยให้ชาวบ้านได้เข้าใจ ตอนที่พี่แจ้งให้ตำรวจมาจับลูก เขาก็มาแต่เขาบอกว่าตามกฎหมายจับเด็กไปไม่ได้ เพราะเป็นเวลากลางคืนจะยุ่งยาก เราก็ไม่เข้าใจว่าเป็นอย่างไร แล้วต่อไปเราก็ต้องหาทางช่วยลูกต่อ ก็ติดต่อไปหน่วยงานอื่น ๆ ต่อไป แต่หน่วยงานอื่น ๆ ก็ไม่รับลูกพี่ไปบำบัด เขาบอกว่าไม่มีคำสั่งศาลทำไม่ได้ พี่ก็เลยไม่รู้ว่าแล้วจะต้องทำอย่างไร รู้เพียงแต่ว่ากฎหมายกำหนดไว้เขาเลยทำอะไรกับลูกเราไม่ได แต่ทำไมกฎหมายไม่บอกให้เรารู้บ้างว่าเราควรทำอย่างไร ในกรณีที่ตำรวจไม่สามารถจัดการกับปัญหาลูกเราได้ เราไม่รู้ว่าจะดำเนินการอย่างไร เพราะปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพ่อแม่โดยตรง กรณีที่พ่อแม่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ แม้พ่อแม่จะเห็นลูกทำผิด แต่จะต้องทำใจให้

ยอมรับ ซึ่งก็ทำไม่ได้ แต่ไม่รู้จะทำอย่างไร เพราะไม่มีข้อกำหนดของกฎหมายที่ชี้แนะแนวทางให้พ่อแม่ได้ปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง พี่จึงอยากจะเสนอว่าหากมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องในเรื่องอะไร ควรมีการอธิบายที่ชาวบ้านสามารถเข้าใจง่าย เพราะกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชาวบ้าน ชาวบ้านเป็นคนที่ได้รับผลกระทบโดยตรง ก็ควรมีการอธิบายตลอดจนแนะนำการแก้ปัญหาที่ถูกต้องให้ชาวบ้านได้รับทราบด้วย น่าจะเกิดประโยชน์ที่สูงสุด ”

- **การร่วมมือกันจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ปัญหาเด็กและเยาวชน**

กรณีศึกษาที่ 20 ได้กล่าวถึงการร่วมมือจากทุกฝ่ายในสังคมเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา

“พี่คิดว่าตอนนี้สังคมไทยรับเอาวัฒนธรรมจากประเทศข้างนอกมาเยอะไม่ว่าจะเป็นเรื่องความเจริญด้านวัตถุ ด้านเศรษฐกิจ แต่ผลที่ตามคือ ปัญหาเด็กกระทำผิด พี่ยังชื่นชมประเทศลาวนะ ที่เขาไม่เน้นความเจริญด้านวัตถุ ยังคงรักษาค่านิยมที่ดี ๆ ของประเทศเขา ทำให้เขาไม่มีปัญหาเด็กเหมือนบ้านเรา แต่ปัจจุบันบ้านเมืองเรามันเปลี่ยนไปมาก ไม่ว่าเราจะพยายามป้องกันลูกเราอย่างดีที่สุดแล้ว แต่ก็ยังพลาดจนได้ เพราะจากลูกของพี่แม้เราจะพยายามดูแลเขาอย่างดี ไม่เคยมีปัญหาอะไรที่รุนแรงแล้ว แต่เราก็ไม่ได้อยู่กับเขาตลอดเวลา สังคมตอนนี้มีทั้งสื่อ ทั้งคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะพวกเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่มีมาก อย่างลูกพี่ในแต่ละวันก็ติดคอมพิวเตอร์มาก ทั้งเฟจบุ๊ค ทั้งเว็บไซต์ต่าง ๆ มีมากเหลือเกิน เราเองก็ไม่ได้ดูแลเขาได้ตลอด พี่คิดว่าโลกไซเบอร์มีผลกับพฤติกรรมของเด็กในยุคปัจจุบันมาก ก็เลยต้องฝากว่าทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในสังคมต้องร่วมมือกันแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างจริงจัง เพราะเชื่อว่าพ่อแม่ทุกคนรักลูกต้องการให้ลูกเป็นคนดีกันทุกคน แต่เราก็ไม่สามารถทำได้ลำพังเพียงคนเดียวถ้าทุกคนไม่ช่วยได้ ไม่ว่าจะเป็นการมุ่งป้องกันเว็บไซต์ที่ไม่ดีต่าง ๆ การจับกุมกวาดล้างยาเสพติดอย่างจริงจัง เพราะแถวละแวกบ้านพี่นี่ก็มีการขายยาเสพติดให้กลุ่มวัยรุ่นกันมาก และก็เมื่อเด็กทำผิด พี่ก็คิดว่าทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องช่วยเหลือกัน ไม่ใช่คิดว่าเป็นหน้าที่ของพ่อแม่แต่ประการเดียว

เพราะตราบใดที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องผลักภาระทั้งหมดให้กับพ่อแม่ โดยไม่เข้ามาช่วยอะไรเลย ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดจะทวีความรุนแรงและไม่สามารถแก้ไขได้อย่างแน่นอน

ตอนหลังพี่ก็โชคดีที่ได้หาทางออกให้กับลูกได้ คือ การให้เขาไปบวชเรียนในพระพุทธศาสนา ซึ่งก็สามารถช่วยเขาให้หายได้ เพราะตั้งแต่สึกมาเขาก็สำนึกผิดได้ ตั้งใจจะสอบเรียนต่อ ทำให้เรามีความหวังขึ้นมาก พี่เลยคิดว่าอยากให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมมือกันในการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างจริงจัง เพราะสมัยนี้พี่คิดว่าเลี้ยงลูกยากมาก จากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปไม่เหมือนรุ่นเราในอดีตที่ไม่มีเทคโนโลยีความเจริญมากเหมือนสมัยนี้ แต่สมัยนี้โลกไซเบอร์ และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่คอยฉุดลูกให้ห่างไกลจากพ่อแม่ และพร้อมจะกระทำผิดได้เสมอ พี่คิดว่าถ้าเราทุกฝ่ายยังไม่เข้ามาร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดอย่างแท้จริง พี่มองว่าคนที่ไม่มีลูกอาจโชคดีกว่าคนที่มีลูก เพราะคนที่มีลูกเปรียบเสมือนการซื้อลอตเตอรี่ที่ไม่รู้ว่าจะถูกรางวัลอะไร ลูกทำให้พ่อแม่ชื่นใจ หรือ ทำให้พ่อแม่ต้องเสียใจ?...”

ญาติเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

<u>กรณีศึกษาที่ 21</u>

กรณีศึกษาที่ 21 เป็นพี่น้องของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด โดยเล่าว่ามีพี่น้องทั้งหมดสามคน โดยตนเองเป็นพี่สาวคนโต ตอนนี้เรียนอยู่ชั้น ม.3 มีพี่น้องสาวอายุ 14 ปี และน้องชายอายุ 12 ปี กำลังศึกษาอยู่ในประถมศึกษาปีที่ 6 กรณีศึกษาที่ 21 เติบโตมาในครอบครัวที่พ่อและแม่แยกทางกัน ตั้งแต่กรณีศึกษาที่ เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาที่ 4 โดยหลังจากที่พ่อและแม่ได้แยกทางกันกรณีศึกษาที่ 21 ได้อาศัยอยู่กับแม่และยาย ต่อมาแม่ได้แยกไปมีครอบครัวใหม่ ทำให้กรณีศึกษาที่ 21 และน้อง ๆ ได้อาศัยอยู่กับยาย ยายได้เลี้ยงดูมาโดยไม่เคยมีการลงโทษหลานทั้งหมดแต่ประการใด หากแต่น้องสาวคนกลางมักจะคิดว่าไม่มีใครรัก โดยมักจะบ่นด้วยความน้อยใจให้กรณีศึกษาที่ 21 ฟังเสมอว่าไม่มีใครรักตนเองเลย โดยกรณีศึกษาที่ 21 ได้กล่าวว่า น้องสาวมักจะคิดว่าใครไม่รัก แต่ก็ไม่คิดว่าจะเป็นปมที่ทำให้เขาต้องกระทำผิด

ความเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

กรณีศึกษาที่ 21 ได้มีความเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนโดยตรงแม้ตัวเองจะไม่ได้เป็นผู้กระทำผิด หากแต่ได้ประสบกับน้องสาวคนกลางได้กระทำผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยกรณีศึกษา 21 ได้เล่าว่า

“หนูกับน้อง ๆ ได้อาศัยอยู่กับยายมาตั้งแต่เด็ก หนูกับน้องชายไม่มีปัญหาการกระทำผิดอะไร แต่น้องสาวของหนูที่มีอายุน้อยกว่าหนู 2 ปี เขาเคยเป็นเด็กดี เรียนหนังสือดีมาตลอด ตั้งแต่ชั้น ป. 1- ป.6 เขาเรียนได้เกรดสี่ตลอด หลังจากที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาเขาได้ไปเรียนต่อในระดับชั้น ม. 1 ที่โรงเรียนอีกโรงเรียนหนึ่ง ไม่ใช่โรงเรียนเดียวกับหนู เขายังได้อยู่ห้องคิงส์ เพราะเขาเป็นเด็กเรียนดี ตอนเรียน ม.1 ก็ยังไม่ได้มีปัญหาอะไรแต่เขามักจะคิดว่าไม่มีใครรักตนเอง มักจะบ่นด้วยความน้อยใจเสมอว่าไม่มีใครรัก ตอนหลังเขามีปัญหา คือ ตอนเรียน อยู่ชั้น ม.2 น้องเขาเริ่มติดเพื่อนมากขึ้น ไม่ค่อยกลับบ้าน หรือ บางทีกลับบ้านก็ดึก เขาเคยกลับบ้านกลับเพื่อนประมาณตี 2 ช่วงหลังเขาเปลี่ยนไปมากเริ่มติดเพื่อนแล้วก็หายไปจากบ้านทีละหลายวัน

ตอนอยู่ ม.2 ครูเคยเรียกน้องไปเตือน เพราะโดดเรียนบ่อย เขาเลยตัดสินใจไม่ไปเรียนอีกเลย ตอนที่เรียน ม.2 เทอมสอง

พอยายว่าเขาก็จะเถียง ตอนหลังน้องดื้อมาก ติดเพื่อนมาก และก็เริ่มมีแฟน แต่งตัวเก่ง เขาสักที่หลังตามกลุ่มเพื่อนเป็นรูปปีศาจ แต่ก็แปลกมากตรงที่เขาทะเลาะกับยายแต่เขาไม่เคยขอเงินยายเลย ไม่ทราบเหมือนกันว่าเขาไปเอาเงินมาจากไหน ทราบแต่ว่าเขาไปอยู่กับเพื่อนและอยู่กับแฟน ตอนที่เรียนอยู่ชั้น ม.2 เขาจะทะเลาะกับยายบ่อย เขาชอบเถียงยาย บางครั้งเถียงกันรุนแรง น้องของหนูเขายังชอบทะเลาะกับแม่ด้วย ซึ่งแม่จะตีเขาเสมอ หากเขามีการเถียงแม่ แต่แม่ก็ไม่เคยตามไปตีเขาทันซะที

หนูก็ไม่คิดว่าน้องจะทำผิด เพราะตั้งแต่เด็กเรียนชั้นประถมน้องได้เกรดสี่มาโดยตลอด เขาเคยมีความฝันกับหนู หนูเคยฝันอยากเป็นหมอ แต่น้องฝันอยากเป็นครู ตั้งแต่น้องเกเรก็ไม่เคยมีความฝันอะไรอีกเลย

ตอนหลังหนูทราบว่าน้องติดยาบ้า เพราะพ่อบอกว่า น้องทำตัวไม่ไหวแล้ว ทั้งไม่เรียนหนังสือ ทั้งติดเพื่อน มีแฟน และยังติดยาเสพติด”

การเกี่ยวข้องกับตำรวจ

กรณีศึกษาที่ 21ได้เล่าว่า

“หลังจากที่พ่อทราบว่าน้องติดยาเสพติด ทำตัวไม่ดี ไม่ไหวแล้ว พ่อเป็นคนนำตัวน้องมาส่งตำรวจเอง มีการพาน้องไปโรงพยาบาลเพื่อตรวจเลือด หลังจากนั้นตำรวจได้มีการสอบสวนน้อง หนูจำได้ว่าน้องบอกว่ามีการสอบสวนด้วยการใช้สหวิชาชีพ หนูก็ไม่รู้ว่าคืออะไร แต่ก็ได้ยินน้องเล่าให้ฟัง และหลังจากนั้นมีการนำตัวน้องส่งไปยังสถานพินิจฯ เป็นระยะเวลา 45 วัน น้องไม่ได้บอกว่ามีปัญหาอะไรกับตำรวจ เพราะพ่อเป็นคนส่งตัวน้องมาให้ตำรวจเอง ตอนนั้นน้องเรียนอยู่ชั้น ม.2 ตำรวจเขาก็รับตัวไว้ พาไปตรวจเลือด สอบปากคำ และน้องได้ถูกส่งตัวไปอยู่ในสถานพินิจ น้องไม่ได้บอกคะว่ามีปัญหาอะไรกับตำรวจ เพราะตำรวจไม่ได้เป็นฝ่ายไปจับเขา พ่อทนพฤติกรรมน้องไม่ไหวเลยพาไปส่งตำรวจเอง ”

ความรู้สึกเกรงกลัวต่อโทษที่ได้รับของผู้กระทำผิด

กรณีศึกษาที่ 21 ได้เล่าว่าน้องสาวขณะถูกควบคุมตัวในสถานพินิจฯเป็นระยะเวลา 45 วันไม่ได้มีความรู้สึกเกรงกลัวหรือมีความสำนึกผิด ไม่ต้องการกระทำผิดแต่ประการใด โดยได้เล่าว่า

“ตอนที่หนูไปเยี่ยมน้องสาวที่ถูกควบคุมตัวอยู่ที่สถานพินิจฯ เขาไม่ได้มีความรู้สึกกลัวอะไรมาก เขายังบอกกับหนูว่า อยู่ในนี้สบายดี มีข้าวกิน กินดี อยู่ดี มีกิจกรรมทำได้ร้องเพลงทุกอาทิตย์ แถมหน้ายังขาวกว่าอยู่ข้างนอก เพราะไม่ต้องไปโดนแดด...เขาบอกกับหนูว่า เขาไม่รู้สึกเข็ดหลอก เพราะในสถานพินิจฯมีเพื่อนที่เข้าไปอยู่อีกหลายคน น้องเล่าว่า มีเพื่อนที่เสพยาด้วยกัน บางคนก็ทั้งเสพยาทั้งลักทรัพย์ ถูกจับเข้าไปรวมทั้งหมด 7 คน ทำให้รู้สึกว่าการใช้ชีวิตในสถานพินิจฯ เป็นเรื่องที่ไม่ได้มีความกดดัน หรือมีอะไรที่ทำให้กลัว เขายังเล่าอีกว่า แฟนของเขาก็ถูกจับไปอยู่ในสถานพินิจฯ เหมือนกัน เขามองว่าการไปอยู่ในสถานพินิจฯเป็นเรื่องธรรมดา แต่น้องหนูเขาเล่าว่าเพื่อนเขาเคยลงแดงตายตอนที่ถูกส่งไปโรงพยาบาล อันนี้เป็นสิ่งที่เขากลัวมากกว่าสิ่งอื่น เพราะบอกว่ากลัวผีของเพื่อนมากกว่าการถูกควบคุมตัวในสถานพินิจฯ

พอน้องของหนูพ้นโทษออกมา พฤติกรรมเขาก็ยังเหมือนเดิม คือ ติดเพื่อน ไม่เรียนหนังสือ น้องบอกว่าออกไปเช่าห้องอยู่กับเพื่อน แต่งตัวเก่งเหมือนเดิม แต่หนูก็ยังแปลกใจที่เขาไม่เคยขอเงินจากยายเลย ”

กรณีศึกษาที่ 21 ได้เล่าว่า ต่อมาน้องสาวได้กระทำผิดและถูกจับอีกครั้ง

“น้องของหนูได้ไปเช่าห้องพักรายวันอยู่กับเพื่อนและแฟน ได้เช่าห้องอยู่รวมกัน 17 คน ในวันนั้นชาวบ้านได้โทรศัพท์ไปแจ้งตำรวจว่ากลุ่มวัยรุ่นได้สร้างความวุ่นวายและส่งเสียงดัง ทำให้ตำรวจไปจับและมีการตรวจฉี่ ผลที่ตามมา คือ น้องของหนูมีฉี่สีม่วง ตอนนี้น้องของหนูก็ได้เข้าไปอยู่ในสถานพินิจฯเหมือนเดิม”

แนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจต่อคดีเด็กและเยาวชน

กรณีศึกษาที่ 21 ได้มีความสัมพันธ์ที่ดีกับตำรวจแม้ตำรวจจะมีการจับตัวน้องสาวไป แต่ก็ยินดีให้ข้อมูลที่มีประโยชน์กับตำรวจ เพราะทราบว่าตำรวจจับกุมน้องสาวของตนเองและส่งไปสถานพินิจฯ เพราะเป็นการทำตามหน้าที่

หากแต่มีข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาประสิทธิภาพงานของตำรวจคือ ไม่ต้องการให้มีการลงโทษและเยาวชนที่กระทำผิดที่มีความรุนแรง หากแต่ต้องการให้มีการควบคุมตัวที่สถานพินิจฯให้นานขึ้น เพราะอาจเป็นวิธีที่ทำให้น้องสาวมีความเกรงกลัวต่อโทษที่เกิดขึ้นจากการกระทำผิดบ้าง รวมทั้งอาจทำให้น้องสาวสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้หากได้อยู่ในสถานพินิจฯนานกว่านี้ กล่าวคือ

“หนูไม่ต้องการให้มีการลงโทษน้องของหนูอย่างรุนแรง แต่ต้องการให้มีการนำตัวน้องของหนูไปอยู่ในสถานพินิจฯให้นาน เพราะหนูคิดว่าถ้าอยู่ที่นั่นนานเขาน่าจะกลับตัวได้ ”

เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

<u>กรณีศึกษาที่ 22</u>

กรณีศึกษาที่ อายุ 12 ปี กระทำผิดด้วยคดียาเสพติด โดยเป็นเด็กที่ทำหน้าที่เดินยาเสพติด กรณีศึกษาที่ เติบโตมาในชุมชนแห่งหนึ่งในเขตจังหวัดสมุทรปราการ มีพี่น้องทั้งหมด 6 คน โดยกรณีศึกษาที่ 22 เป็นคนสุดท้อง แต่พ่อและแม่ได้แยกทางกันตั้งแต่กรณีศึกษาที่ 22 ยังมีอายุได้ไม่กี่ขวบ โดยกรณีศึกษาที่ 22ได้อยู่กับยายและพ่อมาตั้งแต่เด็ก กรณีศึกษาที่ 22ได้จบการศึกษาเพียงระดับประถมศึกษาปีที่ 1 โดยได้ออกจากโรงเรียนในขณะที่เรียนอยู่ในระดับประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งให้เหตุผลเพียงว่า

“ไม่ต้องการเรียนต่อ ไม่ชอบการเรียน ไม่ชอบคุณครู”

จึงไม่ต้องการเรียน ประกอบกับที่บ้านไม่มีใครว่ากล่าว จึงทำให้กรณีศึกษาที่ 22 ออกจากโรงเรียนโดยไม่ได้จบการศึกษาภาคบังคับแต่ประการใด โดยกรณีศึกษาที่ 22ได้กล่าวว่า

“ทุกวันนี้รักยายมากที่สุด เพราะยายเป็นคนเลี้ยงตนเองมาตั้งแต่เล็ก ๆ แม้จะคิดถึงแม่แต่ก็ยังรักยายมากที่สุด”

ความใกล้ชิดกับพฤติกรรมอาชญากร

กรณีศึกษาที่ 22 มีบุคลิกลักษณะเป็นที่สะดุดตาของผู้ที่พบเห็นเป็นอย่างยิ่ง คือ เป็นเด็กที่มีลักษณะผอมแกร็น หากแต่โกนหัวโล้น ประเด็นที่ทำให้ผู้พบเห็นต้องเหลียวมองกรณีศึกษาที่ 22 ทุกคน เนื่องจากเป็นเด็กที่ค่อนข้างตัวเล็กหากแต่มีรอยสักเต็มตัว กล่าวคือ มีรอยสักไม่ว่าจะเป็นที่แขน ขา อก หรือ บริเวณคาง โดยที่บริเวณที่แขนและขามีรอยสักเป็นรูปมังกร ในขณะที่บริเวณหน้าอกมีรอยสักคำว่า “รักเธอคนเดียว”

ซึ่งผู้วิจัยได้สอบถามกรณีศึกษาที่ 22 ว่า คำว่ารักเธอคนเดียว คือ รักใคร กรณีศึกษา 22 ได้แต่ยิ้มและส่ายหัวตอบว่า “ไม่รู้” จากการมีรอยสักดังกล่าวเป็นการแสดงให้เห็นถึงความใกล้ชิดหรือความคุ้นเคยกับการกระทำผิดหรือพฤติกรรมอาชญากรของผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับกรณีศึกษาที่ 22 มาตั้งแต่วัยเยาว์ของ โดยกรณีศึกษาที่ 22 ได้เล่าว่า

“คนที่สักให้ คือ พี่ชายคนที่สอง เป็นพี่ชายที่เคยติดคุกมาก่อน ในคดีล้อเลื่อน หรือ คดีขโมยรถจักรยานยนต์ และคดีปล้น พี่ชายติดคุกที่เรือนจำกลางสมุทรปราการ เพราะมีอายุเกิน 18 ปี โดยมีกำหนดโทษเป็นระยะเวลา 1 ปี 6 เดือน เมื่อพี่ชายพ้นโทษจากเรือนจำมา นอกจากพี่ชายจะมีรอยสักที่ตัวเองแล้ว พี่ชายได้บอกกับกรณีศึกษาที่ 22 ว่า การสักเป็นสิ่งที่เท่ ให้ลองสักดู ซึ่งกรณีศึกษาที่ 22ได้ลองสักจนกระทั่งเกือบเต็มตัว โดยที่ไม่รู้เลยว่าการสักดังกล่าวเป็นเสมือนการตีตราตัวเอง ที่ทำให้เป็นที่สะดุดตาของผู้พบเห็น

นอกจากกรณีศึกษาที่ 22 จะมีพี่ชายที่กระทำผิดและเคยต้องโทษจำคุกมาแล้ว ยังมีพ่อที่กระทำผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติด หากแต่เป็นผู้ค้ารายย่อยซึ่งเคยติดคุกหากแต่เป็น

ระยะเวลาไม่นานนัก ตลอดจนในชุมชนที่กรณีศึกษาที่ 22 ได้อาศัยอยู่เป็นชุมชนที่มีทั้งการเสพและค้ายาเสพติด ทำให้กรณีศึกษาที่ 22 มีชีวิตที่ใกล้ชิดกับพฤติกรรมการกระทำผิดอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

พฤติกรรมการกระทำผิด

พฤติกรรมการกระทำผิดของกรณีศึกษาที่ 22 คือ การเป็นเด็กเดินยาเสพติดให้แก่ผู้ค้ารายย่อย โดยเคยโดนตำรวจจับกุมตัวมาก่อนจำนวน 2 ครั้ง รวมการถูกจับในครั้งปัจจุบันเป็นจำนวน 3 ครั้ง ซึ่งกรณีศึกษาที่ได้เล่าว่า

“ผมทำหน้าที่ในการส่งยาเสพติดให้กับผู้ใหญ่ที่อยู่ในชุมชน บ้านใกล้กัน เขาบอกให้เอายาฯไปให้กับผู้ใหญ่อีกคนนึง ผมทำหน้าที่เป็นเด็กเดินยากับเพื่อนอีกคน บางทีก็ให้เพื่อนเดินยาให้เขา บางทีก็เดินยาคนเดียว โดยเขาจะเอายาใส่ในหลอดกาแฟจำนวน 2 เม็ด ส่งแต่ละครั้งจะได้เงินประมาณ 300 บาท เอาไปให้คนที่ให้เราไปส่ง แล้วเขาจะให้เงินค่าตอบแทนเราเม็ดละ 40 บาท รวมได้เงินครั้งละ 80 บาท แต่บางครั้งก็ได้มากถึง 100 บาท ทำมาประมาณ 3 ครั้ง”

สำหรับการกระทำผิดครั้งสุดท้ายของกรณีศึกษาที่ 22 มีความน่าสนใจมาก เพราะกรณีศึกษาที่ 22 ได้มีการพัฒนาแนวคิดในการเป็นเด็กเดินยา หันมาเป็นผู้ผลิตยาเสพติดสำหรับขายให้ลูกค้าประจำที่มีการสั่งซื้อยาเสพติด จากคนที่เคยจ้างวานกรณีศึกษาที่ 22 ให้เป็นผู้เดินยาให้ กล่าวคือ กรณีศึกษาที่ 22 ได้ร่วมมือกับเพื่อนนำสีเทียนที่มีสีเหมือนยาบ้า มาทำขนาดและรูปร่างให้เหมือนยาบ้า และนำไปใส่หลอดกาแฟไปส่งให้กับลูกค้าขาประจำที่เคยซื้อยาบ้า ซึ่งลูกค้าขาประจำก็ได้จ่ายเงินให้เม็ดละ 150 บาท รวม 300 บาท ซึ่งตำรวจได้มีการจับตัวผู้ที่ซื้อยาปลอมของกรณีศึกษาที่ 22 มาที่โรงพักควบคู่กัน

สำหรับพฤติกรรมการกระทำผิดของกรณีศึกษาที่ 22 มีความเกี่ยวข้องกับพ่อซึ่งเป็นคนที่ค้ายาเสพติดในชุมชน นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับคนในชุมชนที่นำเด็กมาเป็นเครื่องมือในการเดินยาจนกระทั่งเด็กเห็นพฤติกรรมการกระทำผิดเป็นเรื่องธรรมดา หันมาเป็นผู้ผลิตยาเสพติดปลอมเพื่อต้องการนำเงินมาใช้จ่าย ประกอบกับพฤติกรรมการกระทำผิดไม่ได้รับการชี้แนะจากบุคคลที่เกี่ยวข้องว่าเป็นพฤติกรรมที่ไม่ดี จนกระทั่งทำให้เด็กที่มีอายุเพียง 12 ปี เห็นการกระทำผิดเป็นเรื่องธรรมดา

เหตุผลในการกระทำผิด

สำหรับเหตุผลในการกระทำผิดของกรณีศึกษาที่ 22 ที่ทำให้ต้องมาเป็นเด็กเดินยาบ้า นอกจากความใกล้ชิดที่เห็นพ่อกระทำผิดจนเป็นเรื่องธรรมดาแล้ว เหตุผลที่สำคัญคือ ในชุมชนที่กรณีศึกษาที่ 22ได้อาศัยอยู่เต็มไปอบายมุขที่พร้อมจะดึงเด็กให้ก้าวถลำลึกลงไปในพฤติกรรมอาชญากรมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นยาเสพติด ซึ่งกรณีศึกษาที่ 22 ได้ยืนยันว่าตัวเองไม่ได้เสพ เป็นเพียงคนเดินยาเท่านั้น

แต่สิ่งที่กรณีศึกษาที่ 22 ชอบมากกลับไม่ใช่ยาเสพติด แต่เป็นสิ่งที่ยอมเป็นเด็กเดินยา เพราะต้องการได้เงินมา***”เล่นตู้ม้า”*** โดยกรณีศึกษาที่ เล่าว่า

“เงินที่ได้จากการเดินยา หรือ ได้จากแม่ให้ จะเอาไปหยอดเหรียญที่ตู้ม้าที่วางไว้ในชุมชน”

พร้อมทั้งได้แสดงให้ผู้วิจัยได้เห็นเหรียญจำนวนมากจากในกระเป๋า ว่าเป็นเงินที่ได้จากการหยอดตู้ม้า ซึ่งกรณีศึกษาที่ ได้เล่าว่า

“กิจกรรมในแต่ละวัน ตื่นขึ้นมาจะเดินไปที่ตู้ม้า เอาเงินไปหยอดตู้ม้า เล่นจนกระทั่งได้เงินมากจนเป็นที่พอใจแล้วจะกลับบ้าน แต่ถ้าวันไหนเล่นเสียหมดเร็ว ก็จะกลับบ้านเร็ว ”

เมื่อผู้วิจัยถามว่าเงินที่ใช้ในการเล่นตู้ม้านำมาจากที่ไหน กรณีศึกษาที่ 22 ได้บอกว่านำมาจากเงินที่แม่ให้มาใช้จ่ายในแต่ละวัน โดยแม่จะให้เงินวันละ 80 บาท และจะนำเงินไปเล่นตู้ม้าทุกวัน แต่จากการสอบถามตำรวจที่เกี่ยวข้องกับคดี ได้กล่าวว่า แท้จริงแล้วแม่ของเด็กเป็นคนที่มีฐานะไม่ดี ไม่ได้ให้เงินลูกทุกวัน แต่เงินที่เด็กนำมาเล่นตู้ม้าเป็นเงินที่ได้จากการเดินยาเป็นสำคัญ

เมื่อผู้วิจัยได้สอบถามกรณีศึกษาที่ 22 ถึงการใช้ชีวิตประจำวันกรณีศึกษาที่ 22 ได้เล่าว่า “ตื่นเช้าขึ้นมาไม่มีอะไรทำ ก็เอาเงินไปหยอดตู้ม้าเล่น ใช้ชีวิตผ่านไปวัน ๆ ”

เมื่อสอบถามถึงการเรียน กรณีศึกษาที่ ได้กล่าวว่า ไม่ต้องการกลับไปเรียนอีก เพราะไม่ประทับใจในการเรียนที่ผ่านมา ครูดุ ไม่ใจดี และเมื่อสอบถามถึงความฝันในวันข้างหน้า กรณีศึกษาที่ ได้กล่าวว่า

“หนูไม่มีความฝัน ไม่ต้องการเป็นหมอ หรือเป็นอะไร ไม่ได้วาดอนาคตอะไรไว้เลย ตื่นขึ้นมาก็จะไปเล่นตู้ม้าเท่านั้น ชอบมาก แม้จะเห็นว่าการช่วยผู้ใหญ่เดินยาจะไม่ดี แต่ก็เลิกไม่ได้ เพราะต้องการนำเงินไปเล่นตู้ม้า”

การปฏิบัติงานของตำรวจ

กรณีศึกษาที่ 22ได้ถูกตำรวจจับตัวและนำตัวไปที่สถานีตำรวจ โดยไม่ได้ทำให้รู้สึกอึดอัดหรือไม่สบายใจแต่ประการใด เมื่อผู้วิจัยได้สอบถามกรณีศึกษาที่ 22 ถึงความเกรงกลัวต่อการจับกุมของตำรวจ กรณีศึกษาที่22ได้เล่าว่า

“ตอนตำรวจจับก็รู้สึกกลัวเหมือนกัน แม้จะเห็นว่าตำรวจใจดีไม่ได้ทำอะไรเรา แต่ยังไงก็รู้สึกกลัวอยู่ดี”

หากตำรวจให้มาเป็นสายให้จะทำหรือเปล่า กรณีศึกษาที่ 22ได้ตอบว่า

“ไม่ต้องการเป็นสายให้ตำรวจ เพราะถ้าคนที่เราบอกให้ตำรวจจับเขาพ้นโทษออกมา เราก็จะโดนเขาทำร้ายได้”

อย่างไรก็ตาม จากการถูกตำรวจจับกุมเป็นครั้งที่ 3 ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นว่า กรณีศึกษาที่ 22 ไม่ได้มีความรู้สึกที่ตื่นตระหนกต่อการขึ้นโรงพักมากนัก แต่รู้สึกเหมือนเป็นความรู้สึกที่คุ้นเคยกับตำรวจและสถานีโรงพักมากขึ้น ขณะที่รอให้พ่อหรือแม่มารับตัวกรณีศึกษาที่ 22 ไม่ได้มีความรู้สึกตระหนกกลัวหรือกังวลแต่ประการใด ซึ่งต่อมาได้มีการโทรศัพท์ให้แม่มารับตัว แต่ติดต่อแม่ไม่ได้

ในขณะที่ผู้วิจัยได้สอบถามตำรวจว่าทำไมจึงไม่ให้พ่อมารับตัว เพราะกรณีศึกษาที่ 22 ได้อาศัยอยู่กับพ่อและยาย ซึ่งได้รับคำตอบจากตำรวจว่า

“พ่อเขาจะกลัวตำรวจมาก เพราะทำผิดในคดียาเสพติด ถ้าเห็นตำรวจเมื่อใดจะหนีตลอด”

ซึ่งตำรวจได้กล่าวว่า

“รู้สึกเป็นห่วงเขามาก เพราะทางบ้านไม่มีใครที่พร้อมจะดูแล พฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กไม่มีใครบอกว่าถูกหรือผิด เมื่อไม่มีผู้ปกครองมารับตัวในการจับกุมครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 จึงจำเป็นต้องปล่อยตัวให้กลับบ้านเอง โดยไม่มีผู้ปกครองมารับ ผมคิดว่าในอนาคตเด็กคนนี้จะต้องมีการพัฒนาเป็นอาชญากรที่สำคัญแน่ เพราะขนาดตอนนี้ อายุไม่เท่าไร เขายังหลอกคนเสพยา ด้วยการผลิตยาบ้าปลอมเอง”

ความพึงพอใจต่อตำรวจ

กรณีศึกษาที่ 22ได้กล่าวว่า “รู้สึกดีกับตำรวจ ตำรวจไม่ได้ดุ จับมาแล้วก็ให้แม่มารับ แม่ไม่มารับ ก็ให้กลับบ้านเอง บางทียังให้เงินกลับไปอีก ก็รู้สึกดี ไม่มีปัญหาอะไรกับตำรวจเลย”

ปัญหาในการดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

จากการสอบถามตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการจับกุมกรณีศึกษาที่ 22 ปรากฏว่า ตำรวจได้กล่าวว่า จากกรณีศึกษาที่ 22 เป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึงการใช้เด็กในการกระทำผิด เพราะเมื่อตำรวจจับเด็กที่กระทำผิดได้ ก็คงเป็นการจับต่อคนที่จ้างวานหรือคนที่ซื้อยากับเด็ก ซึ่งในกรณีนี้ตำรวจได้จับตัวผู้กระทำผิดในคดีเสพยาที่ได้ซื้อยาเสพติดปลอมจากกรณีศึกษาที่ 22 มาด้วย สำหรับในกรณีเด็กไม่สามารถดำเนินการอะไรได้มากกว่าการให้ผู้ปกครองมารับและให้ผู้ปกครองมีการอบรมเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด แต่จากในกรณีศึกษานี้ ผู้ปกครองไม่สามารถมารับตัวเด็กได้ เนื่องจากพ่อเด็กจะกลัวตำรวจมาก เพราะพ่อของเด็กค้ายาเสพติดด้วย ตำรวจก็คงทำได้เพียงตักเตือนเด็กไม่ให้กระทำผิดอีก ซึ่งตำรวจได้กล่าวว่า

“แต่ผมว่าเด็กคนนี้ โตขึ้นจะน่ากลัวมาก เพราะปัจจุบันอายุแค่ 12 ปี ยังมีความคิดในการผลิตยาบ้าปลอมหลอกขายผู้ใหญ่ และเขาต้องกลับไปอยู่ในสภาพแวดล้อมเดิมที่พร้อมจะผลักดันให้เขากระทำผิดได้ตลอด เพราะพ่อแม่แยกทางกัน พ่อก็ค้ายาบ้า พี่ก็มีประสบการณ์ติดคุก เขาไม่เรียนหนังสือก็ไม่มีใครว่า แถมไปเล่นตู้ม้าก็ไม่มีใครตักเตือน ทำยาบ้าปลอมหลอกขายผู้ใหญ่ ก็ไม่มีใครเตือน แม้เขาจะถูกจับแต่ก็ต้องปล่อยเขาไป ผมคิดว่าถ้าเด็กคนนี้โตขึ้น ก็เป็นห่วงอนาคตว่าเขาจะออกจากเส้นทางที่ยุ่งเกี่ยวกับพฤติกรรมอาชญากรได้อย่างไร ตำรวจเองก็มองไม่เห็นหนทางที่เขาจะออกจากวงจรนี้ได้”

ความคาดหวังต่อชีวิตอนาคต

กรณีศึกษาที่ 22 กล่าวถึงชีวิตในอนาคตดังนี้

“ไม่ได้มีความคาดหวังอะไรกับชีวิต ไม่มีความฝัน ไม่มีอะไรทั้งสิ้น กลับไปก็ใช้ชีวิตเหมือนเดิมต่อไป เล่นตู้ม้า ชอบมากที่สุด...”

เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

<u>กรณีศึกษาที่ 23</u>

กรณีศึกษาที่ 23 อายุ 16 ปี กระทำผิดด้วยคดีร่วมกันชิงทรัพย์ ถูกตำรวจจับตัวและส่งตัวมาที่สถานพินิจฯเป็นระยะเวลา 3 วัน สำหรับการกระทำผิดครั้งนี้ได้กระทำผิดเป็นครั้งที่ 2 โดยก่อนหน้านี้ได้เคยกระทำผิดในคดีร่วมกันลักทรัพย์ เมื่อ 2 ปี ก่อนขณะมีอายุได้ 14 ปี

ภูมิหลัง

กรณีศึกษาที่ 23 เติบโตมาในครอบครัวที่พ่อและแม่แยกทางกันตั้งแต่จำความได้ มีพี่น้อง 2 คน หากแต่พี่สาวได้ประสบอุบัติเหตุเสียชีวิต ตนเองได้อาศัยอยู่กับพ่อ โดยได้เรียนหนังสือจบเพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความรู้เพียงแค่เขียนและอ่านหนังสือได้ไม่มากนัก โดยให้เหตุผลของการเรียนจบเพียงแค่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เนื่องจากตอนเรียนได้ทำตัวเป็นหัวโจก รังแกเพื่อน ทำให้ต้องถูกครูพักการเรียน และทำให้ตนเองไม่ต้องการเรียนหนังสืออีกเลย ภายหลังจากออกจากโรงเรียน กรณีศึกษาที่ 23 ได้อาศัยอยู่กับพ่อที่ทำงานก่อสร้าง โดยได้ช่วยพ่อทำงานก่อสร้างบ้าง มีภรรยาตั้งแต่อายุได้ 13 ปี หากแต่เมื่ออายุได้ 14 ปี เพื่อนได้ชวนให้ลองเสพยาบ้า ซึ่งตนเองได้เสพ พราะอยากลองว่าเป็นอย่างไร จนกระทั่งติดยาเสพติดมาจนกระทั่งทุกวันนี้ ซึ่งได้เสพโดยวิธีรมควัน เสพอาทิตย์ละประมาณ 2-3 ครั้งกับเพื่อน โดยเพื่อนจะเป็นคนหายาบ้ามาให้โดยตนเองไม่ต้องจ่ายเงิน กรณีศึกษาที่ 23 ได้กล่าวว่าก่อนถูกจับตนไม่ได้เสพยาบ้ามาประมาณ 5 วัน และเมื่อเข้ามาอยู่ในสถานพินิจฯไม่มีความต้องการเสพยาแต่ประการใด

พฤติกรรมการกระทำผิด

กรณีศึกษาที่ 23ได้กระทำผิดครั้งแรกขณะอายุได้ 14 ปี ในคดีร่วมกันลักทรัพย์ โดยได้ร่วมกันญาติรุ่นพี่ขโมยรถจักรยานยนต์ไปขาย โดยได้ถูกตำรวจจับตัวและส่งไปควบคุมยังสถานพินิจฯเป็นระยะเวลา 3 วัน ก่อนที่จะได้รับการปล่อยตัวไป สำหรับพฤติกรรมการกระทำผิดในครั้งนี้ กรณีศึกษาที่ 23ได้ร่วมกับญาติรุ่นพี่ไปชิงทรัพย์รถจักรยานยนต์ผู้อื่น โดยได้ขับรถตะเวนไปกับพี่ชายใช้มีดพับจี้คนที่ขับรถจักรยานยนต์ ได้รถจักรยานยนต์ไปจำนวนรวม 10 คัน หากแต่กรณีศึกษาที่ 23 ได้กล่าวว่า ไม่ได้ต้องการกระทำผิด หากแต่พี่ชายบังคับให้ทำ หากไม่ทำจะโดนเตะและต่อยจึงยอมกระทำผิด และในการกระทำผิดจะให้ค่าตอบแทนคันละ 100 บาท

ความรู้สึกเกรงกลัวต่อโทษที่ได้รับ

กรณีศึกษาที่ 23 ได้กล่าวว่า แม้ครั้งนี้จะถูกจับเป็นครั้งที่สองหากแต่ยังคงมีความกลัวตำรวจอย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบกับการกระทำผิดครั้งแรกจะมีความเกรงกลัวต่อโทษและกลัวตำรวจมากกว่าการกระทำผิดครั้งที่สอง

การปฏิบัติของตำรวจขณะถูกจับกุม

กรณีศึกษาที่ 23ได้กล่าวว่า ได้ถูกตำรวจจับกุมได้วันศุกร์ เวลาประมาณสองทุ่มในขณะที่ทำการจี้รถจักรยานยนต์จากผู้เสียหายได้ไม่นานนัก โดยตำรวจได้จับกุมตนและญาติโดยได้ใส่กุญแจมือทั้งสองคน หลักจากนั้นตำรวจได้ส่งตัวตนไปยังสถานีตำรวจท้องที่ที่ตนได้กระทำผิดในท้องที่นั้น นำตนไปขังรวมกับญาติที่จับกุมได้พร้อมกันซึ่งมีอายุ 32 ปี และผู้ใหญ่อีก 3 คน รวม 5 คน โดยตำรวจได้ขังตนที่สถานีตำรวจเป็นระยะเวลา 3 คืน ก่อนที่จะนำตัวไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมในวันจันทร์ โดยแม่ได้ไปพบตนที่ศาล และส่งตัวต่อมายังสถานพินิจฯ ซึ่งในขณะนี้ตนได้อยู่ในสถานพินิจฯเป็นระยะเวลา 5 วัน แล้ว คาดว่าแม่จะมาประกันตัวด้วยหลักทรัพย์ประมาณ 30,000 บาท ในอีกไม่กี่วัน อย่างไรก็ตาม แม้กรณีศึกษาที่ จะเกี่ยวข้องกับการเสพยาเสพติดหากแต่แต่ตำรวจไม่ได้สอบถามว่ากรณีศึกษาที่ ได้เสพยาเสพติดแต่ประการใด

สำหรับการสอบสวนของตำรวจ กรณีศึกษาที่ 23 ได้กล่าวว่า

“ตำรวจได้มีการสอบสวนที่โรงพัก โดยมีตำรวจ พี่ชาย และตน โดยไม่ได้มีสหวิชาชีพ ซึ่งผมก็ไม่ได้รู้จักแต่ประการใด”

ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ

กรณีศึกษาที่ 23 ไม่ได้มีความรู้สึกไม่พอใจตำรวจแต่ประการใด หากแต่มองว่าตำรวจทำตามหน้าที่ ไม่ได้มีการทำร้ายตนเองแต่ประการใด หากแต่มีความเกรงกลัวต่อตำรวจที่มาจับและทำให้ตนเองต้องรับโทษมากกว่า

ความคาดหวังต่อชีวิตอนาคต

กรณีศึกษาที่ 23 มีความคาดหวังว่าหากได้รับการประกันตัวไป หรือไม่ต้องโทษที่รุนแรงแต่ประการใด ต้องการจะกลับไปช่วยพ่อทำงานก่อสร้างเพื่อเลี้ยงชีพ ตลอดจนต้องการกลับไปเรียนต่อการศึกษานอกโรงเรียน ไม่ต้องการจะกลับไปเสพยาเสพติดอีกต่อไป

เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

<u>กรณีศึกษาที่ 24</u>

กรณีศึกษาที่ 24 ปัจจุบันอายุ 16 ปี กระทำผิดด้วยคดีร่วมกันลักทรัพย์ ลักของโจร โดยร่วมกันกระทำผิดกับเพื่อนจำนวน 7 คน กระทำผิดครั้งแรก ถูกตำรวจจับและส่งตัวมาที่สถานพินิจฯเป็นระยะเวลา 20 วัน

ภูมิหลัง

กรณีศึกษาที่ 24 เติบโตมาในครอบครัวที่พ่อและแม่แยกทางกัน โดยกรณีศึกษาที่ 24 ได้เล่าว่า

“ตั้งแต่เกิดมาก็ไม่เห็นหน้าแม่ อยู่กับแม่และยายเท่านั้น”

โดยแม่ประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างในร้านอาหาร กรณีศึกษาที่ 24 เรียนจบเพียงชั้นมัธยมศึกษาที่ 1 โดยได้ให้เหตุผลของการไม่เรียนต่อว่า ได้เสพยาบ้ากับเพื่อนในโรงเรียนในขณะที่เรียนอยู่ชั้น ม.1 ที่ห้องน้ำของโรงเรียน และนำยาบ้าไปขาย เมื่อถูกครูจับได้ ก็โดนไล่ออกจากโรงเรียน สำหรับเหตุผลของการเสพยาบ้า กรณีศึกษาที่ 24 ได้กล่าวว่า เนื่องจากเพื่อนที่โรงเรียนเสพจึงลองเสพว่าเป็นอย่างไร และทำให้ติดมาตั้งแต่นั้น โดยในช่วงที่เสพแรก ๆจะมีความรู้สึกคึกคักขยันเรียน แต่ภายหลังจากที่ทางโรงเรียนได้ไล่ตนเองออก ก็ทำให้มีการรวมกลุ่มกับเพื่อนอย่างจริงจังและได้พัฒนาจากยาบ้าเป็นยาไอซ์ นอกจากเสพยาไอซ์แล้ว กรณีศึกษาที่ 24 ได้มีการขายยาไอซ์ควบคู่ไปด้วย เพื่อให้สามารถนำเงินมาซื้อยาเสพได้ต่อไป และเพื่อการดำรงชีวิตในชีวิตประจำวัน

พฤติกรรมการกระทำผิด

หลังจากที่กรณีศึกษาที่ 24 ได้ออกจากโรงเรียน กรณีศึกษาที่ 24 ได้รวมกลุ่มกับเพื่อน 7 คน ที่มีอายุน้อยกว่า 18 ปี ทั้งหมด ในการอาศัยอยู่ร่วมกัน และการเสพยาเสพติด โดยกรณีศึกษาที่ 24ได้เป็นหัวหน้ากลุ่มในการกระทำผิด เพื่อทำให้กลุ่มมีรายได้ในการดำรงชีวิตและการนำเงินมาเสพยาไอซ์ กรณีศึกษาที่ 24 จึงได้หันไปประกอบอาชญากรรมโดยมีรุ่นพี่ที่เรียนในวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งเป็นผู้ที่แนะนำให้นำกุญแจมาสำหรับขโมยรถจักรยานยนต์ โดยในการขโมยรถจักรยานยนต์แต่ละครั้งจะได้รับค่าตอบแทนที่นำรถไปขายให้รุ่นพี่ที่มารับรถครั้งละ 3,000 บาท อันเป็นรายได้ที่นำไปใช้จ่ายในกลุ่มและเสพยา สำหรับการกระทำครั้งแรกกรณีศึกษาที่ 24 ได้กล่าวว่ามีความรู้สึกกลัว แต่หลังจากที่ได้ทำไปแล้วมีความรู้สึกโล่งและกล้าที่จะทำต่อไป สำหรับพฤติกรรมการกระทำผิดได้ทำมาหลายครั้ง โดยเฉพาะในช่วงน้ำท่วมเมื่อปลายปี พ.ศ.2554 ที่ผ่านมาได้เข้าไปขโมยรถจักรยานยนต์ที่จอดทิ้งไว้ในเมืองทองธานีจำนวนมาก เพื่อนำไปซื้อยาไอซ์ ยาบ้ามาเสพ โดยกรณีศึกษาที่ 24 ได้กล่าวว่า ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวตำรวจไม่สนใจเท่าไร เพราะทุกคนให้ความสนใจเรื่องน้ำท่วม จึงสามารถขโมยรถจักรยานยนต์และซื้อยาเสพติดมาเสพได้ง่ายมาก และะยาเสพติดมีราคาถูกลงค่อนข้างมาก

โดยกรณีศึกษาที่ 24 ก็ต้องการเป็นคนดี โดยในช่วงน้ำท่วมนอกจากได้ขโมยรถจักรยานยนต์แล้ว ยังได้ไปช่วยรถมูลนิธิในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วม หากแต่กรณีศึกษาที่ 24 ได้กล่าวว่าตนเองมีความสำคัญกับกลุ่มมาก เพราะหากขาดตนก็ไม่รู้ว่าเพื่อนในกลุ่มจะมีรายได้มาจากที่ไหน

สำหรับตนเองเคยต้องการเลิกเสพยาเสพติด โดยเคยสมัครเข้ารับการบำบัดของกระทรวงสาธารณสุขที่ปราจีนบุรีเป็นระยะเวลา 15 วัน และที่จังหวัดปราจีนบุรีเป็นระยะเวลา 45 วัน หากแต่เมื่อกลับไปอยู่ในสภาพแวดล้อมเดิม เจอเพื่อนกลุ่มเดิมในที่สุดก็ต้องเสพยา และได้แสดงความเป็นผู้นำของหัวหน้ากลุ่มด้วยการไปขโมยรถจักรยานยนต์เพื่อให้ได้เงินมาใช้

การปฏิบัติของตำรวจ

กรณีศึกษาที่ 24 ได้กล่าวว่า ได้ถูกตำรวจจับเนื่องจากตำรวจจับเพื่อนได้ และเพื่อนได้ซัดทอดมายังตนเอง ขณะถูกจับตำรวจได้ใส่กุญแจมือตนเอง แม้ขณะกระทำผิดผู้กระทำผิดจะมีอายุ 16 ปีแต่ยังไม่ได้ทำบัตรประชาชนหากแต่ตำรวจได้เช็คข้อมูลของกรมการปกครองจึงทราบว่าตนเองมีอายุน้อยกว่า 18 ปี ได้ถูกควบคุมตัวที่โรงพักหนึ่งคืน และได้มีการสอบสวนที่โรงพัก แต่ตำรวจไม่ได้มีการแจ้งสิทธิแต่ประการใด รวมทั้งตำรวจได้สอบสวนตนตามลำพังเท่านั้น ไม่ได้มีบุคคลอื่น และได้นำตัวไปให้ศาลตรวจสอบการจับกุมในวันรุ่งขึ้น โดยตำรวจไม่ได้ใช้ความรุนแรงแต่ประการใด คิดว่าตำรวจดี เขาทำไปตามหน้าที่ เราก็ยอมรับว่าเราผิด

ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ

กรณีศึกษาที่ 24ไม่ได้มีความรู้สึกไม่พอใจตำรวจแต่ประการใด โดยบอกว่าตำรวจดี หากแต่มองว่าตนเองทำผิดตำรวจทำตามหน้าที่ แต่มีความเกรงกลัวต่อตำรวจที่มาจับและทำให้ตนเองต้องรับโทษมากกว่า

ความคาดหวังต่อชีวิตอนาคต

กรณีศึกษาที่ 24 มีความคาดหวังว่าจะรอครบกำหนดฟ้อง โดยต้องรอเป็นระยะเวลา 2 เดือนจึงจะได้รับการประกันตัวออกไป เมื่อได้ออกไปจากสถานพินิจฯ ต้องการกลับไปเรียนต่อการศึกษานอกโรงเรียน ไม่ต้องการจะกลับไปเสพยาเสพติดอีกต่อไป

เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

<u>กรณีศึกษาที่ 25</u>

กรณีศึกษาที่ 25 อายุ 16 ปี กระทำผิดด้วยคดีมียาไอซ์ไว้ในครอบครองจำนวน 0.05 กรัม โดยเป็นการกระทำผิดครั้งแรก ถูกตำรวจจับและศาลส่งตัวมาควบคุมตัวไว้ที่สถานพินิจฯเป็นระยะเวลายี่สิบกว่าวัน

ภูมิหลัง

กรณีศึกษาที่ 25 เติบโตมาจากครอบครัวที่พ่อและแม่แยกทางกัน โดยภายหลังแม่ได้มีพ่อเลี้ยงใหม่ และมีน้องใหม่จำนวน 4 คน โดยพ่อเลี้ยงได้เป็นตำรวจ หากแต่กรณีศึกษาที่ 25 ไม่ได้อาศัยอยู่กับแม่ โดยได้อาศัยอยู่กับยายตั้งแต่จำความได้ เรียนจบในระดับมัธยมศึกษาที่ 3 ก่อนต้องโทษได้มีภรรยาซึ่งมีอายุมากกว่า 3 ปี และกำลังต้องครรภ์ได้ 1 เดือน

พฤติกรรมการกระทำผิด

กรณีศึกษาที่ 25 ได้ใกล้ชิดกับยาเสพติดตั้งแต่อายุได้ 15 ปี โดยมีเพื่อนในละแวกบ้านเดียวกันได้ชวนให้ลองเสพยาบ้า โดยตนเองมีความอยากลองจึงได้เสพยาบ้ากับกลุ่มเพื่อนที่ชวนจนกระทั่งติด สำหรับการเสพยาบ้าในตอนแรกเพื่อนได้นำมาให้ แต่ต่อมาเมื่อต้องการเสพมากขึ้นแต่ไม่มีเงินเสพ จึงได้ตัดสินใจเป็นเด็กเดินยา โดยรับยามาจากขาใหญ่ในละแวกบ้านและนำยาเสพติดไปส่งต่อให้กับลูกค้าของขาใหญ่ ได้ค่าตอบแทนจากการเดินยา คือ เม็ดละ 100 บาท โดยทำมาประมาณ 10 กว่าครั้ง หากแต่ภายหลังกรณีศึกษาที่ ได้เปลี่ยนจากการเสพยาบ้ามาเป็นยาไอซ์เนื่องจากเห็นว่าการเสพยาไอซ์ทำให้เพลิดเพลินได้มากกว่า โดยไม่ทำให้ผู้เสพมีร่างกายทรุดโทรมเหมือนการเสพยาบ้า เพราะเมื่อเสพแล้วทำให้กินข้าวได้และนอนหลับ ในขณะที่เสพยาบ้าทำให้นอนไม่หลับ ร่างกายทรุดโทรม

การปฏิบัติงานของตำรวจ

กรณีศึกษาที่ 25 ได้ถูกตำรวจจับกุมภายหลังจากที่ได้เป็นเด็กเดินยามาประมาณ 10 กว่าครั้ง โดยได้เป็นเด็กเดินยาบ้า มีรายได้เม็ดละ 100 บาท นำเงินที่ได้มาใช้จ่ายและเสพยาไอซ์ ซึ่งตำรวจได้เข้าไปจับกุมในขณะนอนหลับอยู่ที่บ้านคนเดียว โดยยายไปทำงานนอกบ้าน เมื่อตำรวจเข้าตรวจค้นได้พบยาไอซ์จำนวน 0.05 กรัม ซึ่งตำรวจได้มีการตรวจค้นบ้านก่อนแล้วจึงจะแสดงหมายจับ นอกจากนี้ตำรวจได้ใส่กุญแจมือก่อนที่นำตัวตนไปโรงพัก ซึ่งเป็นโรงพักเดียวกับที่พ่อเลี้ยงได้ปฏิบัติงานอยู่ โดยตนเองได้นอนที่สถานีตำรวจ 1 คืน ก่อนที่ตำรวจจะนำตัวไปส่งให้ศาลตรวจสอบการจับกุมในวันรุ่งขึ้น

ขณะที่ถูกควบคุมตัวที่โรงพัก กรณีศึกษาที่ 25 ได้เล่าว่า

“ตำรวจเข้ามาสอบปากคำจำนวนหลายคน ตำรวจต้องการให้ผมไปหาคนที่ขายยาที่ผมทำหน้าที่เดินยาให้ ตำรวจต้องการสาวไปถึงตัวการค้ายาให้ได้ เขาเอาถุงดำคลุมหัว และเตะเข้าตามตัวตบหน้า โดนตำรวจซ้อมหลายคน เพื่อให้ผมตอบ แต่ผมก็ไม่บอกเขาว่าใครเป็นคนจ้างผมให้เดินยา

เพราะผมกลัวว่าบอกตำรวจไปมีแต่ผลเสีย ถ้าผมออกจากสถานพินิจฯไป คนขายเขาเอาผมตายแน่ ตำรวจขู่แม้กระทั่งบอกว่าถ้าไม่ยอมบอกจะยัดยาเสพติดเพิ่ม แต่ยังไงผมก็ไม่ยอมบอกโดยเด็ดขาด ตำรวจเขามีวิธีการซ้อมนะ ผมไม่มีร่องรอยแผลอะไรมาก ผมอยู่ที่โรงพัก 1 คืน และวันรุ่งขึ้นตำรวจบอกว่า ถ้าศาลถามว่าโดนซ้อมหรือเปล่า ให้บอกว่า ไม่ได้ถูกซ้อม ห้ามบอกศาลโดยเด็ดขาด ตอนที่ผมอยู่ที่ศาล ผมก็ไม่ได้บอกกับศาลหรือที่ปรึกษากฎหมายว่าผมโดนซ้อม ”

ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ

สำหรับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ กรณีศึกษาที่ 25 ได้กล่าวว่า

“ผมไม่ได้โกรธตำรวจที่เขาทำกับผมหรอกนะ ผมเข้าใจตำรวจดีเพราะพ่อเลี้ยงผมก็เป็นตำรวจที่โรงพักนี้ เขาซ้อมผมตอนที่พ่อเลี้ยงไม่อยู่ ผมเข้าใจตำรวจเพราะผมรู้ว่าผมทำผิด และไม่ยอมบอกข้อมูลอะไรกับตำรวจเลย เป็นใครก็ต้องโกรธ แต่ผมกลัวขาใหญ่ที่ผมทำงานให้เขามากกว่า ขืนบอกไปถ้าเขาติดคุกพ้นโทษออกไปเขาเอาตายแน่ เขาบอกว่าเดี๋ยวเขาจะมาประกันตัวให้ จะอย่างไรก็จะต้องไม่พูดสาวไปถึงใคร

ผมไม่โกรธตำรวจแต่ก็เห็นว่าเขาไม่ยุติธรรมกับผมเลยนะที่ซ้อมผม เขาไม่ได้พูดตักเตือนอะไรผมเลย แต่แม้ผมจะรู้สึกว่าเขาไม่ยุติธรรม แต่ผมก็รู้สึกว่ามันเหมาะสมกับความผิดที่ผมได้ทำลงไปนะ”

ความคาดหวังต่อชีวิตในอนาคต

กรณีศึกษาที่ 25 ไม่ได้คาดหวังต่อชีวิตอนาคตมากนัก โดยกล่าวเพียงว่า “ตอนนี้ผมรอว่าจะครบฟ้อง 30 วัน เมื่อไร ตอนนี้ผ่านไป 24 วันแล้ว ก็รอว่าเมื่อไรคนที่ผมขายยาให้เขาจะเอาเงินประกัน 30,000 บาทมาประกันผม เพราะอยู่ในนี้แม้จะสบายดี ผมได้อ่านการ์ตูนแทบทุกวัน ไม่ได้เดือดร้อนอะไร แต่ขาดอิสรภาพ ผมต้องการอิสรภาพ พ้นโทษออกไป ก็ตั้งใจว่าจะไม่กระทำผิดอีก”

เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

<u>กรณีศึกษาที่ 26</u>

กรณีศึกษาที่ 26 อายุ 16 ปี กระทำผิดครั้งแรกด้วยข้อหาลักทรัพย์ในเวลากลางคืน ถูกควบคุมตัวในสถานพินิจฯเป็นระยะเวลา 20 วัน

ภูมิหลัง

กรณีศึกษาที่ 26 มีพี่น้อง 2 คน เป็นคนสุดท้อง ไม่ได้อาศัยอยู่กับพ่อแม่ตั้งแต่จำความได้ เนื่องจากแม่เสียชีวิต และไม่เคยทราบข่าวคราวของพ่อ จนกระทั่งอายุได้ 19 ปี พ่อได้เคยติดต่อมาและไม่เคยติดต่อมาอีกเลย โดยได้อาศัยอยู่กับลุง จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาที่ 2 ไม่ได้เรียนหนังสือต่อ เนื่องจากได้ขโมยเงินลุงจำนวน 10,000 บาท เพื่อเที่ยวเตร่ไปวัน ๆ กับเพื่อน จึงตัดสินใจออกจากโรงเรียนเพราะไม่มีเงินค่าเทอมหนีลุงที่ได้กระทำผิดลงไป ต่อมาได้ไปทำงานในโรงงานแห่งหนึ่งในเขตจังหวัดนนทบุรีกับพี่ชาย เพื่อให้ได้เงินมาเลี้ยงชีวิตและเสพยากับเพื่อน ๆ

พฤติกรรมกระทำผิด

กรณีศึกษาที่ 26 ได้เสพยาบ้ากับเพื่อน ๆ ตั้งแต่อายุได้ 14 ปีภายหลังจากที่ได้ออกจากโรงเรียน เนื่องจากอยากลองตามที่เพื่อนได้ชวน โดยเมื่อเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้เที่ยวเตร่กับเพื่อนและได้ตัดสินใจขโมยเงินลุงจำนวน 10,000 บาท มาใช้ในการเที่ยวเตร่กับเพื่อน จนกระทั่งไม่กล้ากลับเข้าบ้านลุง จึงได้ออกมาใช้ชีวิตอิสระกับเพื่อน ๆ และเพื่อให้มีรายได้ในการเลี้ยงชีพ ภายหลังจากที่ได้หนีออกจากบ้านลุง กรณีศึกษาที่ 26 มีชีวิตที่เป็นอิสระมากขึ้น ทำให้ลองเสพยาบ้า เพราะเพื่อนชวนจนกระทั่งติด ต่อมาได้ทำงานในโรงงานแห่งหนึ่งมีรายได้วันละ 250 บาทต่อวัน เพื่อให้ได้รายได้มาเลี้ยงชีพและเพื่อให้ได้เงินมาเสพยาบ้า โดยได้เสพยาบ้าอาทิตย์ละ 1 เม็ด เพราะนอกจากเสพเพื่อความสนุกกับเพื่อน ๆ แล้ว การเสพยาบ้ายังทำให้กรณีศึกษาที่ 26 สามารถทำงานในโรงงานได้อย่างขยันขันแข็ง โดยได้เสพยาบ้ามาเป็นระยะเวลา 1 ปี กว่า ไม่เคยเข้ารับการบำบัดที่ไหน

ต่อมากรณีศึกษาที่ 26 ได้ถูกเพื่อนชักชวนให้ไปขโมยสายไฟฟ้าในโรงงานแห่งหนึ่งที่ตั้งอยู่ไม่ไกลจากโรงงานที่ตนเองทำอยู่ สำหรับเหตุผลที่ตัดสินใจไปขโมยสายไฟฟ้าตามคำชักชวนของเพื่อน เนื่องจากต้องการเงินมาใช้ โดยเฉพาะเพื่อเสพยาบ้า

การปฏิบัติงานของตำรวจ

กรณีศึกษาที่ 26ได้ถูกจับตัวเนื่องจากเพื่อนที่ขโมยสายไฟฟ้าถูกจับตัวก่อน และเพื่อนได้พาตำรวจไปจับ ในขณะที่ถูกจับกรณีศึกษาที่ 26 กล่าวว่า

“ตำรวจไม่มีหมายจับ แต่เพื่อนพาตำรวจมาชี้ตัว ตอนนั้นรู้สึกกลัวมาก ตำรวจจับผมโดยใส่กุญแจมือ ตอนจับก็ไม่ได้ถามอายุ จับไปคืนวันศุกร์ ไปอยู่ที่โรงพักตั้งแต่คืนวันศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ ถูกขังรวมกับผู้ใหญ่ ไม่ได้แจ้งสิทธิอะไร เขาได้สอบสวนโดยได้เชิญนายจ้างผมมาด้วย ตนนั้นผมไม่ยอมพูดอะไร ตำรวจก็ถามว่าเป็นใบ้หรือเปล่า แล้วก็ใช้มือตบที่หัวเบา ๆ ให้เราตอบ แล้วตำรวจก็

บอกว่าถ้าให้เพื่อนรับคนเดียว เราก็รอด และบอกว่าทำอย่างนี้ สมควรแล้วที่จะถูกจับ แล้วเขาก็พาผมไปศาลในวันจันทร์"

อย่างไรก็ตาม แม้กรณีศึกษาที่ 26 จะเสพยาบ้าด้วย แต่กรณีศึกษาที่ 26 ได้เล่าว่า

"ตำรวจไม่ได้ถามผมว่าเสพยาหรือเปล่า ไม่ได้สอบถามอะไรเลย"

ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ

สำหรับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ กรณีศึกษาที่ 26 ได้กล่าวว่า

"ผมไม่ได้โกรธตำรวจเลยนะ ผมคิดว่าเขามีความยุติธรรม และการส่งตัวผมมาที่สถานพินิจฯ ก็มีความเหมาะสม เพราะผมทำผิด แต่ผมกลัวมากว่าโทษที่ได้รับจะรุนแรง กลัวมาก ๆ ผมไม่โกรธตำรวจ และพอใจในการทำงานของเขา"

ความคาดหวังต่อชีวิตในอนาคต

สำหรับความคาดหวังต่อชีวิตในอนาคต กรณีศึกษาที่ 26 ได้กล่าวว่า

"ผมคิดว่าได้ออกจากที่นี่ไป ก็คงจะกลับไปทำงานที่เดิม ตอนนี้ก็ไม่ได้มีความหวังอะไรมากนัก ไม่มีใครมาประกันตัวอะไรทั้งสิ้น ก็คงอยู่ไปตามโทษที่จะได้รับ คาดหวังว่าพ้นโทษออกไปก็จะไม่กระทำผิดอีก แต่เรื่องการเสพยาก็คิดว่าคงจะเลิก แต่ก็ไม่รู้ว่าจะเลิกได้หรือเปล่าที่ผ่านมาก็ไม่เคยเข้ารับการบำบัดที่ไหน เราก็ไม่ได้ติดอะไรมาก คิดว่าน่าจะเลิกได้"